УЧИТЕЛЯТ

ПЕТЪР ДЪНОВ

РАДОСТТА

НЕДЕЛНИ БЕСЕДИ

ДВАНДЕСЕТА ГОДИНА

(1932-1933)

ТОМ II

София 1999

УЧИТЕЛЯТ

ПЕТЪР ДЪНОВ

РАДОСТТА

НЕДЕЛНИ БЕСЕДИ

ДВАНДЕСЕТА ГОДИНА

(1932-1933)

ТОМ II

София 1999

Издателският екип изказва благодарност на всички, които с цената на лишения, граничещи с героизъм, запазиха за поколенията безценното Слово на Учителя. Благодарим на стенографките Паша Теодорова (1888–1972), Савка Керемидчиева (1901–1945), Елена Андреева (1899–1990) и на съхранявалите го през годините българи.

Да бъде благословен самоотверженият им труд.

Координатор по отпечатването
на неиздаденото до този момент
Слово на Учителя е Вергилий Кръстев.

АВТЕНТИЧНОСТТА НА СТЕНОГРАФСКИТЕ ЗАПИСИ Е ЗАПАЗЕНА.

А ДРУГО ПАДНА НА ДОБРАТА ЗЕМЯ

„Отче наш“
„В начало бе Словото“

Ще прочета осма глава от евангелието на Лука – осми стих.

„Милосърдието е градина райска“

„Друго падна на добрата земя.“ В природата съществува един план, който хората сега проучват. Този план е разнообразен. Когато рибите го изучаваха, те се научиха само да плават; когато птиците го изучаваха, те се научиха само да хвърчат; когато млекопитаещите го изучаваха, те се научиха само да ходят; когато хората го изучаваха, те се научиха да мислят; когато ангелите го изучаваха, те се научиха да светят. Та задачата на човека е да мисли. Та когато човек се научи правилно да мисли, мъчнотиите в живота му не ще изчезнат, но той ще им намери място. Мъчнотиите, това са разхвърляни камъни, които очакват някой изкусен зидар да ги тури на мястото им. Понеже хората не знаят де да ги турят, става стълкновение – те се препъват в тях и казват: „Защо това – тук, защо онова е тук?“

Всички хора искат да бъдат силни. Силата съществува в природата. Защо ние искаме да бъдем силни? Щом природата е силна, защо ние да не използваме силата ѝ, а искаме ние да бъдем силни? Ние искаме да бъдем богати. Природата е богата. Защо ние да не използваме нейното богатство? Щом искаме ние сами да бъдем богати и силни, това показва, че нямаме доверие в природата. В плана на природата е да ни направи силни. И тя си има свой план. Обаче с нейните мисли паралелно и ние внасяме един нов строй по нашему, от който произтичат всички сегашни противоречия. Защото силният човек въпреки голямата си сила, той може да направи пакост някому. Богатият, ученият човек могат да направят пакости. Невежият човек не може да направи пакост. Това не значи, че хората не трябва да учат. Всяко учение е на мястото си, – когато е разбрано.

Добрата почва, това са условията. Ако всяко растение няма добра почва, то не може да расте и да се развива. Ние казваме: добрите условия. Добрата почва е човекът, това е човешкият ум. В старо време ума са го

кръщавали с разни имена: със слънцето на живота, с душата на човека, но както и да го кръстят, то е все едно и също нещо. Дали са го кръстили слънцето на човека или душата, или духа, за посветения човек означава онази божествена основа, върху която той може да се развива. Най-благоприятната основа е духът, а след нея иде душата. Щом отхвърлиш тях, ще дойде другата основа – човешкият ум, човешкото сърце и човешката воля, а най-после ще дойде и тялото на човека. Ако не приемеш авторитета на тялото си, ти трябва да го напуснеш и да излезеш вън от него. Казвате – какво нещо е да се живее без тяло. И без тяло може да се живее. Някои питат: „Възможно ли е човек да живее без тяло?“ Възможно е. Както човек може да живее без пари, като богат може да живее, а може да живее и като сиромах, Той може да живее като учен, а може да живее и като прост, невежа. Той може да живее като силен, а може да живее и като слаб. Богатството не изключва живота, нито сиромашията изключва живота. Даже и доброто, и злото нито включват, нито изключват живота. Защото доброто и злото е животът, това са условия, това са сили, които работят в него. Но нито злото може да ограничава живота, нито доброто може да го направи да стане по-добър. Животът е независим и от доброто, и от злото. Той не може да стане нито по-лош, отколкото е сега. Който иска да знае причината, трябва да знае, че това се дължи на обстоятелството, че животът изтича от Бога. Тъй щото това, което изтича от най-съвършеното същество, какво друго съвършено качество може да му дадем. Казваме, животът следователно трябва да бъде добър. С други думи казано, животът трябва да бъде такъв, какъвто излиза от Бога. Не спъвай живота. Например ти казваш, че искаш да живееш добре. Какво се разбира от това? Ти искаш да живееш като богат човек. Богатството е спънка за тебе. Ти искаш да живееш като учен човек. И това е една спънка за тебе. Не че не трябва да учиш, но ти искаш да придобиеш толкова знание, като в някой склад, да се отличаваш от другите хора, да бъде това знание само за тебе. Ти ще спънеш живота си. Понеже Вселената не е създадена за тебе само, нито хората са създадени за тебе само – да бъдеш само ти щастлив. Ти може да си мислиш, че е само за тебе това, но то е друг въпрос.

Преди години в София имаше една жена на име Султана, която постоянно се водеше с друга една другарка. Де остана тя, не зная? Може да е отишла на дълъг път, а може – и на къс. Тя носеше в ръцете си всякога един голям букет от живи цветя и казваше, че на ръцете си носела всички хора. Това е нейна философия, от която само тя си разбира нещо. Тя

казваше на хората: „Тук на ръката си ви нося всички. Ако моята ръка не е, от вас нищо няма да остане“ – твърди тя нещо без аргументи. Един добър човек, като я мислил за много набожна, дал и на нея, и на другарката ѝ прием в къщата си, но после не може да се освободи от тях. Той се чудеше какъв хитър начин да намери, за да се освободи от тях. Султана му казваше: „Ти знаеш ли, че аз нося и твоята къща на ръката си? Ако ме изпъдиш, нищо няма да остане от тебе.“ Той се чудеше какво да прави с нея.

Питам, де се крие погрешката? Погрешката се крие в една вътрешна анормалност. Когато вие счупите едно шише, всяка една част от него, която по-рано е била безопасна, става вече опасна. Хора, които не мислят добре, аз ги считам счупени шишета, части от едно цяло, което се е разрушило като една комета. Да му мисли, върху когото падне тази част. Едно такова голямо парче падна в Сибир, че удари един от най-големите мотори, счупи се, произведе цяла суматоха – растения, хора, всичко, каквото имаше наоколо, помете.

Казвам, съвременните хора искат да образуват една държава. Не зная дали хората могат да образуват една държава каквато те искат. Най-голямото заблуждение е в това, че хората мислят, че като образуват една държава, те ще живеят добре. Откак хората са дошли на земята, все държави образуват, но досега те не са могли да образуват една идеална държава каквато са искали. Всяка държава ще воюва с друга. Всеки човек се стреми да устрои живота си, че да бъде щастлив. Не зная дали историята досега е дала образци за щастлив семеен живот. Впрочем хората са започнали да живеят щастливо, но не са издържали. Най-щастливи бяха първите хора, които имаха идеални условия в рая. Когато Бог създаде първия човек, той му направи една държава, пълна с най-хубави дървета и плодове. Държава беше райската градина. Господ прекара всички животни пред този човек да им даде имена, като му каза: „Всичко това давам на тебе.“ Този човек, на когото Бог даде всичко, направи го господар, той направи една погрешка, за която го изпъдиха вън от рая, вън от неговата държава. Детронираха и него, и жена му и като ги изпъдиха, постави им пред райската врата един ангел да пази, да не се върнат назад.

Питам, какво липсваше на тези хора? Някои ще кажат, че съгрешили. Не е въпросът там, че съгрешили. Това е един незавършен процес. Защо имаше нужда да грешат? Можете да кажете, че този въпрос трябва и може да се разреши. И ти, който грешиш, пак не можеш да го разрешиш. Той има

няколко подбудителни причини. Когато човек иска да стане богат, кои са подбудителните причини? Злото не е в богатството, но в това, когато човек иска да забогатее повече, отколкото трябва. Кои са подбудителните причини за това? Когато в душата на човека се явява желание да стане по-силен, отколкото трябва, да заповядва на целия свят, кои са подбудителните причини за това? Какво ще придобие той, ако има сила да заповядва на целия свят? Защо, ако човек иска да стане всесилен, той е в противоречие с Първата Причина, която е създала света. Милите ли, че той няма да се намери в противоречие. Ще се намери. Той ще си намери такъв противник, който цял живот ще го мачка и той сам ще се чуди за това. Хората искат да създадат идеална държава, но не вървят по правия път. Че природата е идеална държава. По-идеална държава от природата няма. По-идеални закони от тия на природата няма. Ние, умните хора в света, мислим, че в природата всичко е глупаво. Ние мислим, че растенията, дърветата, рибите, птиците, животните – всички са глупави, а ние сме най-интелигентните същества в света и като нас други няма. Какво става с нас, с умните хора? По някакъв особен начин се стопляме, изчезваме, отиваме някъде, без да знаем де и защо.

Сега често ние на земята сме в едно положение, често атакуваме и сме атакувани. Аз не искам да го кръщавам със старото име, че някакъв дявол ни изкушавал. Ние сами се изкушаваме, никакъв дявол не ни изкушава. Сега вие казвате: „Кажи ни нещо, с което да изправим нашия живот." Там е погрешката. Престанете да мислите, че трябва да изправите живота си. Животът ви е изправен – нищо повече. Така мислете. Вярвайте, че сте богати, вярвайте, че сте здрави. И като кашлите, пак вярвайте, че сте здрави. И като страдате, пак вярвайте, че не страдате. За да не вярвате в това, казвате, че това е детинска работа. Ако аз спя, в това време едно малко дете дойде около мене, върже краката ми с едно въже и ми каже, че аз нямам сила да се освободя, трябва ли да вярвам в това? Ще се опитам малко, ще взема един нож и оттук кръц – оттам кръц, ще го скъсам. Това дете трябва ли да ми казва, че аз завися от него? Какво трябва да правя с това дете?

Някои майки обичат да употребяват известни заплашвания към децата си, за да ги слушат. Някоя майка казва на детето си: „Слушай, майка, да не отиваш на реката да се къпеш, че ако се удавиш, убивам те." Как ще го убие, когато то се е удавило? Какво иска да каже майката с тези думи? Често аз се мъча да преведа този език на майката. То е един от най-

трудните езици, който не се превежда лесно. Трябва да се обмисли този език. С това майките искат да наплашат децата си, да не ходят на реката да се къпят, да не би да се удавят. Или майката иска да му каже: „Ако отидеш на реката да се къпеш, тогава и аз ще се съюзя с водата, че и двамата заедно ще те мачкаме. Водата ще те умори, но и аз няма да ти помогна.“ Такава идея има майката в своето изречение и заплашване. Все таки майката има една идея, има някаква идея, която не може да се тълкува буквално. Ако се тълкува буквално, то няма никакъв смисъл. Ако се изтълкува вътрешно, това показва, че майката има някаква скрита идея, която детето я разбира. То не мисли, че ако се удави, че майка му ще го бие. Не, тя ще го оплаква. Освен че няма да го бие, но ще плаче за него.

Добрата почва. Добрата почва е онова, което трябва да даде плод. Трябва да се изучават добрите условия в живота. Отде трябва да започне човек? Ще кажете, че от науката. Науката в едно отношение е един метод; религията е друг метод; общественият живот е трети метод; семейният живот също е метод. Всичко, каквото човек върши на земята, това са все условия, при които човешкият дух трябва да се развива. При развитието на човека трябва да се включва неговата мисъл. Той трябва да се научи да мисли правилно. Той трябва да се освободи от ненужния страх. Например ти се страхуваш, че можеш да умреш гладен. На какво основание можеш да умреш гладен, че да имаш такъв страх? Питам, възможно ли е един добър син да умре гладен при баща си, който е богат? Ако бащата е цар или княз, или богат човек изобщо, как е възможно неговият син да умре гладен? Ако той умре гладен, причината за това е съвсем друга.

Та при сегашните условия на живота науката нас ни е потребна дотолкова, доколкото да хвърли известна светлина отде трябва да започнем и де трябва да свършим. Най-първо, човек трябва да започне с тялото си. Ето какво аз разбирам под думата краката. Под краката аз разбирам човешките добродетели. Следователно ти не можеш да бъде добър човек, ако твоите крака не са добре развити. Второто положение: ти трябва да започнеш с правдата. Ти не можеш да бъдеш справедлив човек, ако ръцете ти не са развити. Аз не считам добре развити ръце тия на пехливанина. Това е пластично развитие. Справедлива ръка е тази, която може да работи. Всяко изкуство, което се поддава на една ръка, тя е справедлива ръка – няма нещо, което да ѝ се противопостави. Ако твоята ръка е добре организирана, ти можеш да срещнеш и най-големия си неприятел, и най-голямата мечка, но веднага ще ѝ кажеш: „Чакай, какво искаш? Какво

заповядваш?“ Какво може да иска мечката? Най-първо, тя ще иска месцето ти, а после тя става вегетарианка. Но ти ще ѝ кажеш: „Почакай, аз ще ти дам един хубав обед.“ И ще ѝ дадеш малко брашно. Ако вълк те срещне, можеш да му дадеш един най-хубав обед като на един човек. Ще му заколиш едно агне. Защо да не нагостиш този вълк, а трябва да го хукаш, да го гониш? Действително от толкова години ние гоним вълците из горите, но какво сме постигнали? Ние можем да изгоним вълците из горите, физическите вълци, но те ще вземат човешки форми и ще влязат между хората.

Казва се в Писанието: „Вълци, облечени в овчи дрехи.“ Какво ще правиш с този вълк, който е облечен в овча форма? При това той е свършил два, три, до четири факултета, той разбира от обществен и морален живот, разбира от всички науки. Какво ще правите с този вълк, кажете ми? Аз нямам предвид само това, но говоря за онзи принцип, който е застъпен във вас. Понякога те се явяват като резултат в нашия ум и нашите чувства. Например явява се едно голямо противоречие. Разправяше ми една млада мома за себе си: „До двайсет и първата си годишна възраст аз бях много добре разположена, никога не влизаше в сърцето ми едно лошо чувство. Но един ден ми дойде едно лошо чувство и аз исках да набия добре другарката си – да я ударя както трябва. Даже имах желание да я убия. Чудя се отде дойде в мене тази лоша мисъл и това лошо чувство!“ Има си причините и за това.

Казвам, ако тази лоша мисъл намереше добра почва у нея, тя би се поддала, но понеже съзнанието ѝ бе будно, тя си каза: „Не, няма да направя това нещо!“ Ами как ще се извините, ако в душата ви се загнезди една такава лоша мисъл и не можете да се освободите от нея? Намерите се пред една голяма несполука и вие веднага се опълчвате срещу Бога, като че ли Господ ти е крив. Ти отваряш война и казваш: „Аз няма да вярвам повече в Бога!“ После казваш: „Няма да вярвам вече и в хората.“ Значи ти отиваш в две крайности. Невъзможно е всички хора да бъдат лоши, а само аз да бъда добър. Това е невъзможно. Съществува едно отношение в света, а то е следното. На 25 лоши хора отговарят 25 добри хора. В природата съществува този закон. Добрите и лошите хора са като двойки. Значи съществуват две по 25, които могат да отидат на едната, и на другата страна – по 25. Някога могат да се прехвърлят едни 24 към другите, та да станат 75, а другите 25. От тях зависи еволюцията. Тези числа, които могат да се прехвърлят от едната страна на другата страна, ти не разчитай на тях.

Ти разчитай на 25-те в себе си. Който разбира закона, така е за него. Ако ти искаш да угодиш на всички хора, ти заставаш на фалшива почва. Ако ти имаш сто познати в едно общество, можеш да разчиташ само на 25 от тях. Най-много можеш да разчиташ на 50, а на останалите 50, освен че не можеш да разчиташ, но те ще завлекат нещо от тебе. После през годината ти не можеш да разчиташ на всички дни да бъдат щастливи за тебе. Най-много 75–80 дни има, на които ти можеш да разчиташ и да ги използваш. Това е то всичкото число дни щастливи, през годината. Всичкото време през годината не е създадено само за тебе. Някои хора се блъскат по цяла година, и то по 10–15 часа през деня, за да могат да спечелят нещо. На 10 часа работа колко часа от тях са щастливи? Ако на стоте са щастливи 25, значи на десетте часа щастливи са два часа и половина.

Сега вие трябва да разсъждавате. Човек трябва да намери през годината онзи щастлив ден за него, когато се съчетае съзнанието на всички разумни хора, които ви искат и мислят доброто. Този ден е най-щастливият ден във вашия живот. Аз не разбирам под щастие една сляпа случайност. Щастието на човека се дължи на разумни закони. Ако между сто души има 20, които ти желаят доброто, те са капиталисти хора и ти си осигурен. Значи на десет души двама трябва да ти желаят доброто. Ти казваш: „Кои са тези двама души?“ Единият от тях е природата. Другите, това са разумните същества, които творят, а на трето място е сам Бог, който е създал всичко. Щом и той е на ваша страна, ти си напълно осигурен. Той е всякога на твоя страна, ако ти изпълняваш закона му. Ако не изпълняваш закона му, ти не можеш да разчиташ на него. Ако той не е на твоя страна от единия до другия края, ти ще фалираш, ще претърпиш един фалимент. Дали това е човек, ангел, божество, или друг някой, всеки ще претърпи фалимент. Нямаме в историята случай, дето някой, който се е опълчил против общия закон, който действа в живота, да е завършил добре.

Не е само да мислиш, че си религиозен човек и да вярваш в Бога. Това още нищо не значи. Човек не само трябва да вярва, но вярата му да се отнася до онази велика разумност, която работи в света. Човек трябва да вярва в резултатите на тази разумност. Каквото тя е изработила, ти няма какво да размишляваш по-нататък. Цялата Вселена пътува в пространството и накъде пътува, това учените не са определили. Тя пътува с известна скорост през Слънчевата система. Аз трябва да вярвам. Ако пък не вярвам, ще измисля, че Земята може да се разсипе, да станат с нея някакви катаклизми и т.н. Ние още не сме определили причината на

земетресенията. Земетресението е една обновителна сила. Когато природата иска да обнови Земята, става едно земетресение.

Често земетресения стават и в нашия живот. Яви се например една подутина. Някой път е необходима една операция, да се махне това нагнояване или тази подутина. Понякога такива процеси стават и в стомаха на човека, понякога те стават и в гърдите или в мозъка на човека. Само по себе си, това не е зло. Това са нечистотии, които не са излезли по определените за тях канали, природата отваря нови канали, през които те да излязат. Всяко подуване, което става у нас, трябва да ни напомни, че ние не вървим в правия път. Когато дойде нещастието, ние трябва да знаем, че е станало някакво нарушение у нас или от някои наши роднини, или приятели; и то или преди едно или две, три, десет, или повече поколения. За природата това е безразлично. Тя вижда отклонение и му въздава. Ти можеш да се питаш, какво искат от тебе. Искат нещо. Ако имаш някаква печалба, на тебе се пада, но ако имаш някаква загуба, пак на тебе се пада, пак ще отговаряш за нея. Ти ще отговаряш и за печалбата, и за загубата. Никой в природата не може да се освободи от задълженията си към доброто и към злото. Ние не можем да се освободим от последствията. Добрите последствия остават за твоя полза, но и лошите последствия остават пак за твоя полза.

Сега, като говоря за лошите последствия, не мислете, че те са лоши. Те действат възпитателно върху човека. Например една болест може да се продължи дълго време, да изхарчиш по нея 40–50 хиляди лева, но от тази болест ти можеш да придобиеш известна светлина на съзнанието си, която да струва повече от изхарчените пари. Кое е по-хубаво: да забогатееш без светлина или да осиромашееш със светлина? Аз бих предпочел да пътувам в тъмна нощ, но със светлина, отколкото да пътувам в тъмна нощ, да съм богат, но да нямам светлина.

Сега аз не искам да казвам, че вие не знаете. Вие знаете много неща, но трябва да знаете къде да пласирате вашия капитал. Знанието, което имате за Бога, де ще го вложите за в бъдеще? То е ваш капитал, който трябва да вложите някъде. Вие можете да кажете, че вярвате в Христа, в Бога, но знаете ли каква трябва да бъде вашата вяра? Христос, който ходеше от село в село да проповядва, навремето си имаше големи противоречия. Той не минаваше за почтен човек пред тогавашните евреи. Винаги подир него вървяха учени, които спореха и му казваха: „Ти не си толкова учен. Мойсей даде това-онова, а ти какво направи? Нашият народ съществува

благодарение на Мойсея.“ Христос им казваше: „Мойсей направи това заради мене – за мене той говореше.“ Те го наричаха самозваник.

Питам, кой беше на правата страна – еврейските равини или Христос? Това не е за упрек, но въпросът е, да видим колко е изтърпял Христос. Когато се говори за един принцип, той не може да бъде нито български, нито английски, нито еврейски – той е принцип на природата. Той не може да принадлежи на никакъв народ. Ние можем да имаме известни български методи, но то е друг въпрос вече. Да кажем например, че има християнство – като метод е едно нещо, но християнството като учение, като принцип, то е божествено учение и не може да бъде нито българско, нито гръцко, нито английско, нито френско, то не принадлежи на никому. Например вие можете да казвате – нашата православна църква или нашата евангелска църква, или нашата католическа църква, или пък можете да имате каквито искате понятия, то е ваша работа, но като дойдем до онзи принцип на любовта, тя не принадлежи на никаква църква, на никакъв народ. Ние се самозаблуждаваме като казваме, че имаме прави разбирания. Сега ще ви приведа един пример за едно криво разбиране.

Аз зная един от най-добрите баптистки проповедници, който иначе беше прост човек, но много умен. Той се наричаше Спас Райчев. Сега той е в оня свят, тъй щото имам право да говоря за него. При този Спас Райчев отива един млад човек и му казва: „Какво бихте желали повече – вие да си купувате хубаво брашно и сами да си правите хляба или да си купувате хляб от фурната? Ако искате да си правите сами хляб, аз ще ви доставя хубаво, чисто брашно.“ „Колко струва един чувал?“ „Един чувал струва 20 лева.“ „Добре, ще ти дам 20 лева и ми донеси един чувал да го опитам.“ След това този млад момък отива при един наш познат окултист и му казва: „Аз мога да ви доставя чисто брашно, ако искате да си правите сами хляб. Ето сега ида от проповедника Спас Райчев, който ни заплати за един чувал, иска да му донеса вкъщи, да си правят хляб.“ „Щом е така, донеси и на мене пет чувала.“ Той му дава сто лева предплата. Момъкът взема тия сто лева, прибавя ги към двайсетте и с тях се оженва. Проповедникът чака брашното – няма го. Момъкът с тия пари си купил друго брашно. Проповедникът отива при другия господин и се оказва, че от него взел сто лева. Казва си: „Как тъй да ме излъже!“ Другият казва: „Аз ще дам едно заявление в съда, ще искам да го осъдя, да го затворят, че да знае как се лъже! Той, като излъга нас, ще излъже и други хора.“ Аз ги заварвам тъкмо когато правят заявлението. Те седят в писалището и се разговарят. Казвам:

„Какво мислите да правите?“ „Ще го дадем под съд.“ „Друг начин не намерихте ли?“ Те ми казват: „Ако ти беше на нашето място, какво би направил с този човек? Той да беше казал, че няма пари, а иска да се ожени, ние и без брашното щяхме да му дадем една сума. А тъй ни лъже, че щял да ни донесе брашно. Да беше ни казал поне истината! Ето, иска да се жени и ще ни лъже с брашно.“ „Добре, той ви е излъгал. Вие ще го дадете под съд и ще го накарате да се кълне. Той ще се закълне, защото вие нямате от него черно на бяло. Вие ще го принудите да даде клетва, но и при това положение той ще отказва, че е взел от вас пари. А пък вие знаете Писанието, че е казано да не се кълнете нито в небето, нито в земята.“ „Ами двайсетте ми лева?“ Тогава аз бръкнах в джоба си и изваждам двайсет лева, които давам на проповедника, като му казвам: „Ако момъкът дойде.и върне двайсетте лева, ти ще върнеш моите назад, но ако не ти ги върне, ще знаеш, че аз уреждам неговата сметка. Аз плащам предварително за него, за да не се кълнете. Иначе не само че няма да го осъдят, но вие ще трябва да платите разноските по делото – като глоба ще бъде то.“ След това се връщам към нашия приятел и му казвам: „Ти искаш ли да ти дам сто лева?“ „Аз не искам.“ „Сега ще го дадете ли под съд?“ „Няма да го дадем.“ Питам: „Тогава какво е вашето верую?“ Те веднага се събуждат. Питам ги: „Какви праведни хора сте вие?“

Казвам, в християнския свят стават такива работи нежелателни, и то само за двайсет лева, за трийсет лева. И по този начин те не могат да разрешат въпросите си. Проповедникът е бил чрезмерно доверчив. Той трябваше да каже на младия човек: „Донеси първо брашното, и тогава ще си получиш парите.“ Така трябваше да постъпи и нашият брат. Може той да иска първо парите. Ти ще му кажеш: „Аз искам да видя първо чувалите с брашното, че после ще ти платя. Аз вярвам в реалното. Като дойде брашното, което е реалното за мене в дадения случай, тогава и ти ще имаш парите – реалното за тебе.“

Казвам, сега ние се намираме в една нова фаза на живота. Миналите поколения са страдали, и ние страдаме. Миналите поколения са имали противоречия, и ние имаме противоречия. Ние се намираме в една обща фаза на противоречия. Обаче природата си върви по един много хубав начин, по един хубав път. Много работи трябва да се поправят. Тогава ще се дойде до новата фаза на живот. Има един велик общ закон, който регулира нещата. Ако ние чакаме целият строй да се поправи, и тогава да станем добри, то е изгубена работа. Ако първите християни чакаха всички

да станем добри, да се възстанови Царството Божие на земята, и тогава и те да заживеят по Христовото учение, те нищо нямаше да направят. Те живяха в един свят – недобре устроен. Ако вие бяхте във времето на апостолите, във времето на Римската империя, когато нямаше тази светлина, нищо нямаше да направите. Днес вие живеете при много по-добри условия и при по-голяма светлина, отколкото старите християни.

Сега не е въпросът да осъждаме човечеството. Ние не съдим нещата. Ние искаме само да обясним защо нещата стават така, а не другояче. Този въпрос за мене е ясен. Ако домакинята преде вълната тънко, тя ще има тънък плат, ако я преде дебело, тя ще има дебел плат. Дебелината на плата зависи от дебелината на нишките; ако нишките са тънки, и платът ще бъде тънък; ако нишките са дебели, и платът ще бъде дебел. Ако нишките са устойчиви и не се късат, тогава и платът ще съответства на тия нишки. Следователно резултатите на нашия живот зависят изключително от изработването на нишките на нашата мисъл. Например ти не можеш да имаш един сполучлив живот, ако твоите крака и ръце не са добре организирани. След това трябва да бъде добре организирана стомашната система, после – дихателната, и като се дойде най-после до божествената глава, и тя трябва да бъде добре организирана. Ако ти имаш очи, уши, уста, нос като на едно млекопитаещо, ти човек не можеш да бъдеш. Ти ще бъдеш животно. Очите, ушите, носът, устата коренно се различават човешките от животинските. По това се отличава човекът от животните. Тъй щото, ако се погледне външната страна на човека, неговото устройство коренно се отличава от това на животното.

Ако разгледате и най-лошото човешко ухо, в сравнение с това на животното пред него то е гениално. И най-хубавото животинско ухо не може да се сравни с най-лошото ухо на човека. И каквото и да се говори за човека, най-лошият човек не може да се сравни с животното, с едно лошо животно. И в най-лошия човек все пак ще дойде едно вътрешно състояние на разкаяние. Той си казва: „Това нещо няма да го правя повече.“ Докато у животното това състояние не дохожда. Ако един вълк изяде едно цяло стадо овце, в него ни най-малко няма да се яви съжаление. Той счита, че това е в реда на нещата. В това отношение човек има повече условия да се поправи, отколкото животното. Един човек все пак може да се постави на възпитателни методи. Особено ако се изменят ушите на един човек, с това може да се измени и неговото естество. Има известни думи, които, ако човек постоянно повтаря в себе си, той може да си повлияе. Сила е

човешката реч. Направете следния прост опит. Ако вие сте слаби, помолете няколко ваши приятели или познати, или някой лекар, на които да можете да платите нещо, често да ви повтарят, че стомашната ви система е здрава, че нервната ви система е здрава, че дихателната ви система е здрава и ще видите, че в продължение на 20–30 дена вие ще бъдете почти здрави, а може и съвършено здрави. Ако пък се намерят 20–30 души да ви говорят в този ободрителен смисъл, вие ще можете още по-скоро да се подобрите.

Има статистика от учени хора, която показва какви сили има човешката реч. Майките например имат тази сила. Ако в някой дом умират децата, това се дължи на страха у майката. Страхът е единствената причина, дето децата умират. В тези майки страхът е по-силен, отколкото любовта им към децата. Щом е страхът по-силен, майката казва: „Това дете може да умре.“ И понеже страхът е по-силен, чрез него майката внася в организма на детето едно разслабване. Аз съм виждал майки, които, като се разболеят децата им, казват: „Няма да умрат тия деца.“ И наистина те живеят. Някои майки казват: „Ако Бог иска, детето ми да живее.“ Че Бог иска, разбира се. Писанието казва: „Бог никога не благоволява в смъртта на хората.“ Ние, съвременните хора, страдаме от своето невежество, от големите противоречия, които съществуват в нас. Понякога хората умират, защото искат да умрат, защото желанието на другите хора е те да умрат. В това отношение никога не давайте пари назаем, ако искате да живеете дълго време. Ако пък искаш да даваш, да бъдеш благодетелен, давай пари назаем, но други да не знаят, че си давал, защото, ако даваш пари назаем на няколко души и ако те не могат да ги върнат, ще кажат: „Дано умре този човек, че и ние да се освободим от него“. Следователно ти ще искаш да служиш на Бога, но по този начин ще си създадеш зло. Направи доброто, без да те знае някой. Ако искаш да продължиш живота си, дай пари назаем, но никой да не знае. А като контраст, ако искаш да живееш дълго, и друго можеш да направиш. Вземай пари назаем, че всеки, на който имаш да даваш, да каже: „Дано не умре този човек, че да върне парите!“ Следователно, като знаят хората тази философия – в подсъзнанието им е скрито това знание – те нарочно не си плащат дълговете, за да могат кредиторите им да искат да живеят повече, за да си изплатят дълга. Тази теория е общо достояние на хората от сегашния свят. Като знаят това, хората казват: „Ние не трябва да плащаме, за да живеем.“ Обаче законът трябва да бъде поставен другояче. Нас трябва да ни радва една чешма, която тече постоянно: тя внася в нас живот. И като я видим, ние трябва да

кажем: „Господ здраве да дава на тази чешма, да тече постоянно, за да имаме и ние да пием.“ Ние, съвременните хора, не трябва да мязаме на щерни, които лесно да пресъхват. Те са пълни с жабурняк. Ние трябва да бъдем вярващи хора. Под думата вярващи аз разбирам човек да бъде чешма, а не щерна. Щерната не може да има този достъп за хората, както изворът. И затова по негативен начин казваме на хората – не бивайте щерни, от които да се черпи вода. Другото положение е, че добрият живот не може да се наложи. Ти отиваш при един извор и започваш да помпиш. Добрият живот трябва да тече. Казваш: „Аз трябва да бъда добър.“ Това е една помпа. Доброто е една привилегия за човека, която продължава живота. Ти не трябва да правиш зло по единствената причина, че злото ще съкрати живота ти. Всяка лоша мисъл, каквато и да е тя, тя съкращава живота. Всяко лошо желание от чисто психологическо гледище също така съкращава живота. Защо не трябва да правите зло? Понеже животът ви ще се съкрати. Та ще знаете тази философия. Доброто продължава живота, а същевременно му дава условия да се развива и проявява. Доброто не е само като една майка, която може да те роди и после да ти каже: „Сега вече за себе си мисли!“ След като те роди доброто, то ти дава условия да се продължи твоят живот.

Следователно, като вървим по правия път на доброто, ние ще имаме условия да се развиваме и да растем. Доброто е съществувало в света като един резултат, като една мощна сила, преди още ние да се явим. Някой казва: „Какво нещо е доброто?“ Аз определям. Доброто е сила, която продължава живота и му дава условия правилно да се развива. Не че доброто създава живота, но то е едно условие. Всеки от вас така трябва да схваща доброто. Вие не можете да имате един дълъг, щастлив живот, ако не вложите доброто като основа на този живот. Въпросът не е хората да знаят, че аз съм добър, но аз да водя един добър живот и аз само да зная това. Някой път направите едно малко добро или една малка услуга на едно същество второта или на едно дърво, или на едно растение и през целия ден се усещате доволен, радвате си и се връщате у дома разположен. Нещо отвътре ви радва. При това никой не знае какво сте направили. Това добро продължава живота ви. И казано е – Бог се наслаждава на доброто на хората, като продължава живота им. Щом животът им се продължава, те ще възприемат от благото повече, което Бог им дава.

Някой казва: „Защо ни е религията?“ Мнозина мислят, че религията има значение само за бъдещия им живот. Не, ние живеем, за да продължим

живота си, а не да страдаме. Страданието не е продължение на живота. Дългият живот има отношение към доброто, към онова вечно благо, което ние търсим. Следователно доброто трябва да ни доведе до онова начало, което се проповядва всякога – до любовта. Щом влезем в областта на любовта, ние ще влезем в тъй наречената област на безсмъртието, в което човек става всесилен. И при това неговият ум добива една нова способност – да се справя с мъчнотиите в живота. Той не се спира пред мъчнотиите. Умът тогава не може да бъде слаб. Казват, че някои хора от любов всичко забравили. Не, любовта забравя всички противоречия в живота, но никога не забравя доброто, никога не забравя разумните работи.

Ние още не сме от много паметливите. Ние не помним даже и една година какво е станало. Например какво е било миналата година по това време, ние не помним. Някои хора може да помнят, но някои не помнят. Ако бихме имали една бистра памет, ние бихме се избавили от много неприятности, но ние много неща не помним. Дойде един, излъже ви; дойде втори, трети, четвърти, всички ви лъжат, и вие не помните. След като сте били много пъти лъгани, тогава започвате да обръщате повече внимание. Не, следете и проучвайте очите, ушите, носа и устата на човека, та ако този човек ви излъже, като дойде втори път някой с такива също очи, уши, нос, да знаете, че и той ще ви излъже. Като ви каже, че ще ви донесе брашно, ти му кажи: „Донеси брашното първо, тогава и аз ще ти дам парите.“ Като видя един, неговите очи, уши, нос, уста, те са свидетелство, което Бог му е дал. На това свидетелство всичко е писано: и доброто, и злото. И като дойде някой при мене да иска нещо, аз зная какво ще иска и защо ще го иска.

Преди години при мене дойде един господин и започна да ми разравя: „За тебе аз съм слушал високи работи.“ Иска да маже. Казвам му: „Да, много работи си слушал, но и аз имам още да уча.“ „Слушай – казва той – понеже ти всичко виждаш, искам да ми кажеш нещо. Искам да купя един билет от лотарията, та желая да ми кажеш номера на печелившите билети. Ако си купя такъв билет, ще спечеля сто или двесте хиляди лева, и тогава обещавам на братството да дам една четвърт от спечелените пари.“ Казвам му: „Ти ще спечелиш толкова пари и от тях ще дадеш една четвърт на братството, а утре ще прогласиш света, че си дал от джоба си толкова пари. Не, благодеяние аз не искам. Ти женен ли си?“ „Не съм женен, но мисля да се оженя.“ „Ами тая, която мислиш да вземеш, богата и добра ли ще бъде?“ „Е, богатичка искам да бъде.“ „Тогава никакъв билет не ти казвам. Това е

базиргянщина. Ти ще се ожениш за богата мома, но не по любов, а за парите ѝ. Казвам, ти си дошъл на суха капия за вода. И аз съм от тези бедните моми и на мене ми трябват пари.“ И сега според мене и съвременните християни правят същата погрешка. Като станат християни, те мислят, че всичко ще им тръгне надобре, напред.

Имаше във Варна един бакалин, евангелист. Откак станал евангелист той постепенно изгубвал всичко и изгубил всичко до петаче. Той се казваше Яка, бакалницата му беше на балъкпазар. Той ми казваше: „Аз знам защо трябва да изгубя всички тия пари. Господ не ги иска, понеже всички бяха спечелени все чрез лъжа. Аз лъжех турците от Делиормана. Ще взема пет кила кафе, ще ги направя на десет, но отсега нататък съм решил да работя честно. Всичко, придобито чрез неправда, ще си замине.“ В този закон няма изключение. Ти си един бакалин и всяка мисъл, която даваш на хората, трябва да бъде много чиста. Ако си бакалин и продаваш захар, ще продадеш най-хубавата захар, най-хубавото кафе, без никакви примеси. И при това не трябва да бъдем така преми, груби, но дето трябва да говорим истината, да я говорим с разположение. Истината никога не обижда. Някой казва, че истината била горчива. Аз не зная това. Доколкото съм опитвал истината, по-сладко нещо от нея не съм срещал. По-сладък език от този на истината аз не съм срещал. Той е най-хубавият език. Толкова години вече откак го уча, и все още не съм го научил. Доста е само да близнеш от истината и небето се отваря пред тебе. А сега всички хора казват, че истината била горчива. Не е вярно това. Има една изопачена истина, за която се казва, че е горчива, но това не е истина, това са опитности. Верните работи не са всякога истинни работи. Едно престъпление, извършено, може да бъде вярно, но то не е истина. Умре човек, това е вярно, но то не може да бъде истина. Според мене истината носи живот. Когато ти се повдигаш, почваш да мислиш, и влезеш в съгласие с природата, подобряваш се. Жертваш се за човечеството, без да умираш, това е истина. Това не само, че е вярно, но е истина.

Това, което носи благо за всички хора, то е истина; това, което не носи благо за всички хора, то може да е вярно, може да е само факт, но то не е истина. Истината е еднакво приложима за всички хора. Там, дето истината е между хората, там няма никакъв спор. Когато ти кажеш истината, всякакъв спор трябва да престане. Ама ти от кое верую си? Ако ти кажа истината, трябва да знаеш, че има само едно верую в света. Докато истината не е дошла, може да има много веруюта, но щом истината дойде,

само едно верую има в света. Когато истината дойде, ще има само една свобода, в която ти така ще постъпиш, че аз напълно ще се солидаризирам с твоята постъпка. Каквото ти направиш, каквото и аз направя, няма да има никакво възражение. Тогава и ти ще съдействаш, и аз ще съдействам.

Христос казва: „Доброто семе." Доброто семе, то е Разумното Слово, което е паднало на добра почва. Почвата в дадения случай, това сме ние. Нашият ум е една почва; нашето сърце е друга почва; нашият дух е трета почва; нашата душа е четвърта почва. Всичко това представлява Разумното Слово Божие, което трябва да расте у нас, за да израсте онзи новият човек, роден от Бога. Онези, които не разбират тази философия, те я намират за много трудна. Има няколко стъпала, по които човек трябва да мине. Първата степен е той да се обърне към Бога. После той трябва да се разкае за прегрешенията си – втората степен. След това той трябва да се спаси – третата степен. После той се ражда – четвъртата степен. Ново раждане – петата степен. И най-после той трябва да работи за Бога. Това е йерархическият ред, който трябва да се мине. Някой казва за някого – той се е покаял. Чакай, ти само си се покаял, а след това трябва да се спасиш, да се родиш. После трябва да се новородиш и след като се посветиш, най-после ти трябва да работиш за Бога. Докато не дойдеш до последната степен, ти още си в незавършените процеси. Та ние често сами се излъгваме – мислим, че като сме се обърнали към Бога, та всичко виждаме. Не, ти само си се обърнал към светлината, но ти трябва да работиш в тази небесна светлина.

Казвам, при добрата почва, най-първо, трябва да се изучава човешкият мозък. Най-първо, трябва да се изучава главата. За тази цел трябва да се създаде една школа, да се покаже по какъв начин трябва да се изучава главата. Както се изучават мускулите на тялото, така трябва да се изучава и мозъкът, така трябва да се изучава и симпатичната нервна система. Никога не допущай две противоположни мисли в ума си, две противоположни чувства в сърцето си. Никога не допущай в ума си никаква отрицателна мисъл спрямо Бога или спрямо някой добър човек. Никога не допущай в ума си една отрицателна мисъл спрямо брата или спрямо сестра си, или спрямо когото и да е. Има неща, които са невъзможни. Невъзможно е например комарът да изпие океана или костената жаба да отиде до слънцето. Има неща невъзможни. Някой казва: „Ама той може да ме излъже." Лъжата е възможна само при известни условия. Само умният човек може да лъже и само силният човек може да лъже. И слабият може

да лъже, но истински лъже силният и умният човек. Някой казва: „Аз мога да направя това нещо.“ Докато си го казал и пристъпиш към изпълнението, условията вече се изменят. Тогава ти минаваш за лъжец. Нали знаете как стават обещанията в света. Всички неща започват все добре. Ядене има, пиене има, наздравици има и в края на краищата не се извършват така, както са започнати. Съвременните хора мислят, че без лъжа не може. Те мислят, че за да излъже човек, той непременно трябва да бъде умен. Да, вярно е, че само силният и умният може да излъже. Глупакът не може да казва лъжи.

Един от султаните на източните народи вика един от дервишите и му казва да каже една лъжа. Дервишинът му казал: „Аз вече престанах да говоря лъжи, но ще се помъча да кажа една лъжа. За тази цел обаче ми трябват такъми, които трябва да купя от града.“ „Колко ти трябват за такъмите?“ „Двеста лири.“ Султанът му дава двеста лири и праща с него един от слугите си да ходи из града да купят нужните такъми. Ходят целия ден, но не намират нужните такъми. Вечерта се връщат при султана и дервишинът казва: „Господин ефенди, тази е последната!“ „Браво!“ Най-после султанът вика този-онзи, иска да му кажат такава лъжа, която и той сам да я признае. Ако не я признае, тогава няма да я плати. Изреждат се един след друг да казват лъжи, докато най-после дохожда един и носи на султана един косъм от брадата на баща си и казва: „С този косъм баща ми построи един мост, по който московците минаха Дунава.“ „Ола белир“ – казва султанът. Друг един носи едно яйце и казва: „Майка ми тури това яйце под квачката и от него се измъти една камила.“ „Ола белир“ – казва султанът. Най-после идва един друг, носи един голям кюп с двама души и казва: „Едно време баща ти отвори война на московците и с този кюп взе назаем пари от баща ми, които ти сега трябва да ми върнеш.“ „Това не може да бъде – казва султанът – бояландър!“

Та, когато ние приемаме, че нещо е лъжа, това значи, че намираме тези неща за несъвместими. Съвременните хора почти не се занимават с лъжи като този турски султан. Вие, съвременните хора, се само надлъгвате и като погледнете във всички абсолютни работи, достатъчно е само малко да ги разчоплите, все ще намерите една малка лъжа, но само че ние не ги признаваме. Щом дойде до кюпа, тогава вече ги признаваме за лъжи. До едно време все казваме, че е възможно, но щом дойдем до кюпа, казваме, че не е възможно. Ние искаме да говорим истината, но сме заинтересовани от нея.

Та в сегашното поколение това, което интересува хората, то е техният личен живот. И действително личният живот е най-ценният. Някой ще каже, че народът е важен. Народът е като условие за индивидите. Каквото тяло и да имате, най-важното в дадения случай е животът, който имате. Вие не трябва да пренебрегвате това тяло, което имате. То е вашето бъдещо развитие. То зависи от него. Понякога ние казваме: да се самопожертваме. Това е съвсем друг живот. Да се пожертваме, това значи да се подобрят условията за нашия бъдещ живот. Ако аз се жертвам, без да подобря своето положение, това не е жертва. И Христос, който се пожертва за човечеството, с това той повдигна себе си, повдигна и другите. Не е жертва това – да повдигна другите, а себе си да не повдигна. Нито обратното е жертва – да повдигна себе си, а да не повдигна другите. Всякога жертвата подразбира нашето духовно повдигане – и по ум, и по сърце, и по душа. Тези, които са направили някаква жертва, а не са се повдигнали, това още не е жертва. Следователно истинската жертва е като един лост, с който се повдигате нагоре. Когато направиш една жертва, временно нас ни се струва, като че ще изгубим, но това е само временно така. Когато земеделецът посее житото на полето, той мисли, че губи нещо, но след това житото дава плод: едно – 30, друго – 60, а трето – 100. Всяка жертва, която ние можем да направим, тя принася своя плод.

Казвам, като ставате сутрин, пазете следното правило. Никога не внасяйте в ума си мисълта, че светът е лош, какво ще стане с вас и т.н. Вестниците пишат, че война ще има, че болести има. Всичко това е забавление. Това са само посетители от невидимия свят. Като казват, че има инфлуенца, грип или друга някаква болест, това не е нищо друго освен микроби, които влизат в човека и намират почва за размножение, които после – поиграят малко, потанцуват си и като се усетят нахранени и задоволени, излизат навън от тебе, заминават си. Те атакуват стомаха, белите дробове или главата, и тогава, за да се освободи човек от тази болест, трябва да има абсолютно чиста кръв. Не яж храна, която може да остави известни утайки в тялото ти и да образува известна добра почва за разните болести. Не само това, но ако кръвта на човека е нечиста, ще се образуват неестествени химически реакции, неизбежни за времето си, защото тялото търпи само естествените реакции, които служат за неговото съграждане. Значи само при неестествена храна: била тя в мисли, чувства и постъпки, може да има такива неестествени реакции в организма на човека.

Нали сте забелязали какво правят хората и с какво се занимават, когато

се съберат на едно място? Те говорят само за недостатъците си. Разправяше един мой познат следната си опитност. „Една вечер бяхме събрани всичко десет души на гости на едно място. Както седяхме и се разговаряхме, по едно време стана един от нас и си отиде. Веднага след него се каза нещо лошо за него, че бил такъв и такъв, че му липсвало това-онова качество. След това вторият си отиде. Също така и за него се каза нещо. После си отиде и третият – пак същата история. Така си отидоха осемте гости и останах само аз с хазяина. За всички се каза нещо лошо в характера им. Като тръгнах да си отивам, мислех да попитам хазяина на дома: „На мене какво ми липсва?“, но ме досрамя и досега още не зная какво ми липсва.“ Казвам му: „Ако искаш, аз мога да ти кажа какво се е казало за тебе. За тебе са казали, че си малко нахален, че си останал последен, и то толкова късно в дома.“

Та религиозните хора са изложени на една опасност – да станат много еднообразни, защото за религията те имат смътно понятие. За да бъдеш религиозен, ти трябва да бъдеш милостив, да имаш вяра, надежда, любов към Бога, съвестен трябва да бъдеш, справедлив, да имаш самообладание. Сега хората нямат никак милосърдие. Светът да изгори, те не дават пет пари, а при това ходят на църква и минават за религиозни. Това не е религиозен човек. Ученият пък има способности, той е разсъдлив, има сравнения, отлична памет, музикален е и разбира нещата вътрешно. Той разбира величините на времето, тяхната тяжест, има съответни занимания и т.н. Някой минава за учен човек. Ни най-малко той не е учен. Всички хора, които минават за учени, не са учени. Нима всички деца, които лесно запомнят някои стихотворения, са учени? Не, те са паметливи деца само – нищо повече. Учен човек аз наричам този, който направо черпи от природата, а не знае само това, което са казали хората. Че учиш от някоя книга, и това не е лошо. Но да черпиш направо от книгата на природата, това аз наричам учен човек. И после да правиш сравнения – нима е учен човек? И единият изследва и другият изследва. Пък и животът може да се изследва и изучава. Аз изучавам живота от едно гледище, друг го изучава от друго гледище и после ще се съберат да намерят допирните точки на истинските разбирания.

Та доброто семе паднало на добра почва. За да се създадат хубавите, добрите условия, това напълно зависи от нас. Не че ние сме абсолютни, но три фактора има в света, които винаги трябва да имаме предвид. Първият фактор е природата, в която ние живеем; вторият фактор сме ние самите и

третият фактор е окръжаващите хора. В центъра на тия възможности седи Първата Причина или Първото същество, което е създало всичко в света. Сега, както и да мислим, това същество изпълня цялата вечност, но ние не знаем каква форма има то. Това същество почти няма никаква форма. Понеже изпълва цялата вечност, няма място, дето да не е то. Това същество се нагажда с живота на всички същества, разбира живота и на най-малките, и на най-големите същества, знае как живеят, какво мислят. Той регулира всичко и го хармонизира. Това е Бог и ако искате да вярвате в него, това е той.

Не казвайте, че Бог не съществува. Питам, как можете да го откажете? Той изпълва цялото пространство. Твоят живот, както и животът на всички народи, се дължи само на него. Бог не е нито българин, нито от някоя друга нация, нито пък някаква религия може да го определи. За него не са необходими никакви религии. Ние за Бога сме познати дотолкова, доколкото изпълняваме неговия закон. Понеже Бог е същество на Абсолютната Свобода и Разумност, ти ще имаш с него толкова допирни точки, доколкото се интересуваш от него, от тази разумност, от тази свобода, от неговата любов, която служи като общ подтик на цялото човечество. При това положение ти всякога ще имаш неговото съдействие. И тогава достатъчно е да изпратиш в света само една добра мисъл, за да те повдигне. Повдигането на хората понякога зависи от мислите, които Бог изпраща към тях. Когато някой човек е съвсем загазил и е непоправим в себе си, тогава Бог му изпраща една мисъл, която го повдига. Тогава с този човек може да стане същото, каквото с апостол Павел, който гонеше християните, но Бог го срещна, свали го от коня, и тогава той рече: „Кой си ти, Господи?“ „Аз съм този, който беше в Христа, не отивай да го гониш. Ти трябва да вземеш друг път в живота си.“ И Павел се подчини. Оттам насетне Павел стана познат на всички. Ако той вървеше в правия път, никой нямаше да го знае. Така стана знаменит. Той казва: „Аз умрях, а в мене живее Христос. У мене умря онова злобното и заживя Христос. И сега всичко считам за измет – да позная Христа, да позная Божествената Любов, която издига хората от сегашното им положение.“

Та мисълта, която искам да ви оставя и върху която трябва да работите, е: да не се безпокоите за живота си, който имате. Всеки от вас трябва да се радва в това положение, в което се намира. Един от видните американски професори един ден ми казваше: „Аз никога и с никого не бих заменил своя живот, с когото и да е, даже и с царския син не бих го заменил.“

Значи, какъвто е вашият живот, каквито сте вие, все има нещо красиво в живота ви. Ако сте богаташ, с това ни най-малко няма да бъдете по-красиви, отколкото сте сега. В сиромашията си вие сте много добре. Това положение, което сега имате, е най-хубавото. То не е нещастие, то е една привилегия. Вие го считате нещастие, но знайте, че това ваше нещастие е една точка, от която може да тръгнете напред. Ако гледате така на въпроса, животът ви щеше да бъде съвсем друг. Вие сте неблагодарни от живота си. Знаете ли колко струва вашият живот? Аз оценявам човешките очи 10 милиона английски лири; ушите – на 5 милиона; носа – на 5 милиона; устата – на 5 милиона. Колко станаха всичко? 25 милиона английски лири. Бедни ли сте тогава? За тялото ви не говоря. А пък тялото ви струва повече от един милиард английски стерлинги. Такова грамадно богатство има човек. Знаете ли тия части от вашето тяло, с които днес вие се отнасяте толкова небрежно, колко отдалеч са дошли? Светлината трябва да пътува 25 милиона години, за да дойде тази материя до вас, да образува една малка бурма в организма ви. За да създаде вашето тяло, природата е работила с години. Тя е била толкова внимателна към вас, най-щателно е събирала материал за съграждането на тялото ви, докато ви изпрати на Земята. И след всичко това вие не сте благодарни, не цените това, което имате, даром дадено. Като знаеш всичко това, радвай се в този живот и весели се.

Ти се затвориш като охлюв в черупката си, недоволен си и казваш: „Да имам една заплата от 5–6 хиляди лева!“ Ако е въпрос за пари, аз да ви дам не пет, но десет хиляди лева всеки месец, но ще бъдете ли тогава доволни? Ако искате, нека направим следния договор. Аз ще давам по десет хиляди лева на всеки от вас на месец, който е готов всякога да бъде доволен от положението си, да не мине през ума му една отрицателна мисъл и през сърцето му едно отрицателно чувство и който дойде в дома му, да е готов всякога да го приеме с усмивка, с разположение, да го угости – никого да не върне назад. Ако пък той не издържи, ще ми върне назад парите. Аз ви казвам каква е природата. Тя е много щедра, но излъжеш ли я веднъж – тя не обича лъжата, веднага се затваря за вас.

Та ние, съвременните хора, трябва да бъдем честни и справедливи. Ние сме хора на недоволството. Сега хората се различават едни от други. Ако разгледате главата на един православен, тя се отличава от главата на един евангелист. По строежа тя напълно се различава. И така можете да познаете хората кой какъв е. Не само религиозните хора се различават по

строежа на главата си. Вие по главата може да познаете дали един човек е радикал, или демократ, или социалист, или комунист. Тъй щото хората не се раждат произволно. Един човек е такъв или онакъв според това, за какъв е роден. Ти не можеш да поддържаш известно учение, ако не си идейно такъв. Не е демократ или радикал, или какъв да е друг онзи, който по 25 пъти наред менява веруюто си, но онзи, който идейно преследва известни идеали и е готов да понесе страдания, гонения, хули – от идея той е готов на всякакви жертви. Не е идеен онзи, който чака като сврака да чуе, че кокошката е снесла яйце, за да дойде да го вземе и да се намести на нейното място. Не, аз разбирам идеен човек онзи, който по убеждение е такъв.

Казвам, това е семето на добрата почва. В едно трябва да вярвате. Вярвайте, че вие сте пратени на Земята с известна мисия и вашата мисия е много важна. Вие казвате: „Аз не съм като другите хора.“ Радвай се, че не си като другите хора. „Аз не съм богат.“ Радвай се, че не си богат. „Аз не съм учен човек.“ Радвай се, че не си учен. Ако не си учен, ти може да станеш учен; ако не си богат, можеш да станеш богат. Но знай, че и като учен можеш да изгубиш учението си; и като богат ти можеш да изгубиш богатството си. Аз мога да ви приведа цяла статистика от такива примери. В Америка сега има богаташи, които са били големи милионери и милиардери, но сега всичко са изгубили и сега ходят да се забавляват из улиците със съдрани обуща и гащи и се смеят на положението на всеки. Но те нямат пет пари в джоба си. Нали вестниците писаха за един от най-големите милиардери в Америка – Линденберг. Слиза един ден от автомобила си и го задигат, открадват го. След това пишат писмо на жена му: „Ще изпратиш 60 хиляди долара, иначе мъжът ти няма да бъде свободен.“ Ако и вие сте един такъв богат милионер, ще те вържат и цял месец ще седиш в неизвестност – няма да знаеш какво ще стане с тебе, ще ти трепери сърцето. Какво ти струва това богатство? Ако пък си сиромах, няма да има кой да те води с автомобил.

Та мисълта, която искам да остане у вас, е следната. Вложете доброто в душата си, вложете Разумното Слово в душата си и вярвайте, че има една наука, която иде сега в света да спаси хората. Спасението на хората няма да стане, както досега се е казало – да се образуват училища, да има добро управление. Не е само да повярваш, но как трябва да повярва човек? Не е достатъчно да си каже човек да бъде добър, но да бъде добър. Аз съм правил ред опити, но знаете ли какво нещо е да бъдеш добър? Ама бъди

търпелив. Знаете ли какво нещо е да бъде човек търпелив? Вие учили ли сте търпението?

Един ден ме туриха на изпит на търпение. Един ден дойде при мене един господин, няма да кажа името му, понеже е от живите още, и той ми каза: „Господин Дънов, искам да поговоря с вас само пет минути.“ „Имам бърза работа, нямам време.“ „Моля ви се, само пет минути.“ „Ще си удържиш думата тогава.“ „Да, само пет минути.“ Той започна да ми говори и ми говори цели три часа. И аз изпитах търпението си. Той, като започна, държа ми цяла една проповед. Като започна от единия край на Библията и свърши до другия. Говори, говори и като дойде до Откровението, свърши. И тогава аз му казах: „Хайде сега да поизлезем на чист въздух малко, да се поразходим, да подишаме малко чист въздух.“ След това си казах: втори път не се наемам да слушам такава проповед от три часа. И не е лесна работа. Аз можех да го пресека и да му кажа: „Стига вече, аз зная колко знаеш.“ Обаче аз го изслушах преспокойно, като че ли нищо не зная от това, което ми говори. През времето, когато ми говори, аз разглеждах главата му дали е тясна, или широка, къса или продълговата. Разглеждах ушите му, очите му и всичките гримаси, които правеше с очите, като ту ги затваряше, ту отваряше, стискането на очите, на ръцете и от всичко това познах доколко той говори истината. Не само този проповедник ми държа проповед, но и един евангелски бояджия ми държа друга една проповед. Този проповедник намери добра почва за своето слово и затова ме държа толкова време. Но след това пък се разхождахме и свободно си поприказвахме. Ако не бях го изслушал, трябваше да му кажа някоя обидна дума – че е натрапчив, че дрънка, но аз го слушах и от време на време го коригирах и по този начин получих една проповед от три часа. Но аз издържах, проявих търпение, за да мога да ви дам този пример с беседата. Иначе какво щях да ви говоря? Та някой път ще дойде някой човек да ви държи три часа – желание има човека. Така може да дойде върху вас и една болест, която може да ви държи не само три часа, но и три дена и три седмици. Ще търпиш, какво друго ще правиш? Човек все трябва да изтърпява.

Казвам, добрата почва, това е човешкият ум. Не разваляйте добрата почва. Това значи: не се съмнявайте във вашия ум; не се съмнявайте във вашето сърце; не се съмнявайте във вашата душа; не се съмнявайте във вашия дух. И най-после – не се съмнявайте в Бога. Това е смисълът на живота: да престанете да се съмнявате.

И след това казвам, вярвайте в духа си, вярвайте в душата си, вярвайте в ума си, вярвайте в сърцето си, вярвайте във всички добри хора в света. И най-после – вярвайте и в Бога. Този е истинският път за прогрес.

„Благословен Господ, Бог наш“
„Добрата молитва“

Двадесет и първа неделна беседа
19 февруари 1933 г., неделя, 10 часа
София – Изгрев

ДОБРО И ЧОВЕЩИНА

„Отче наш“
„Духът Божи“

Ще прочета седемнайсета глава от евангелието на Лука. Десетината прокажени се излекуваха. Само един се връща да благодари. Има една страна в природата, която е тъмна. Съществува защо и за какво. Учените хора в миналото, наречени адепти, посветени, и в сегашните времена, никой не е дал обяснение задоволително. Много обяснения и теории има, но това са предположения, това са забавления защо е така. факт е, но не е истина. Истината в едно отношение не е истина в друго отношение. Истината при всичките отношения може да бъде вярна. Като факт в истината не остава никакво противоречие. Тя е пълно разрешение на всички спорове в света. Когато някой говори за истината, не може да намери разрешение за живота, този човек не е в областта на истината, този човек е в областта на известни факти, на известни закони, на ред и порядък, на милосърдие, на кротост, на въздържание, но не и в областта на истината. Туй да се знае. Някои казват: „Кажи ми истината: аз лош човек ли съм?“ Вярно е, че си лош, но не е истина, че си лош. Като факт така е, но като истина не е. Ти се самозаблуждаваш, че си лош, защото ти не създаде злото. Ти си слуга на злото. Ако беше го създал, то е друг въпрос.

Това са разсъждения, които занимавали умовете на просветените хора в миналото, пък занимават и нашите умове. Някои искат да ни занимават. Четири неща има, които трябва да ни занимават в света, които са интересни. … е интересно, но то е една четвърт от истината, една четвърт от верното, не от истината. Верно е туй, което слушаш; верно е туй, което вкусваш; верно е туй, което помирисваш; верно е туй, което виждаш. Следователно в правата смисъл, ти никога не можеш да вкусиш нещата. Не може да имаш сладък обед, докато не си го чул, докато не си го вкусил, докато не си го помирисал, докато не си го видял. Ти не може да имаш обед. Може да философстваш колкото искаш, но това са четири фактора. В ума ти трябва да седи мисъл, желание да ядеш. Ако ти не може да определиш, ти не може да имаш един обед. Казва някой: „Гладен съм.“ Кажи ми защо си гладен? Аз бих желал да срещна гладни хора. Аз бих дал един обед на всичките хора в света. Не само един обед, но всеки ден бих ги гощавал, ако хората биха били гладни за истината, ако хората биха били

готови да се жертват всеки за истината, ако хората биха били готови да станат слуги на истината, да носят нейните идеали.

Та казвам, туй във всеки един разумен човек е свободата на човека. Аз говоря за разумността. Разумността определя границите на човешката свобода. Там, дето няма разумност, ти нямаш граници на свобода. Много хора ще се намесят в твоята свобода и ще те ограничат. Ние, съвременните хора, мислим, че сме свободни. Не сме свободни. Нито в своите възгледи, нито в своите възгледи на науката, нито в своите морални възгледи, нито в своите социални възгледи, никъде не сме свободни. Има само едно място, дето сме свободни – само когато спим, само в спането ние сме свободни. Като заспиш, забравиш всичките грижи и неволи, нито си българин, нито си англичанин. Събуди се, и веднага ограниченията в света ще дойдат, но в света сега седи едно велико разрешение на въпроса, върху който разумните хора трябва да вземат участие.

Сега не мислете, че вие сте само публиката, че вие трябва да вземете участие. Светът представя едно общество. В духовния свят, като се дава един концерт, ти никога не може да присъстваш на един концерт, ако ти не си първостепенен цигулар. Всичката публика са първостепенни цигулари, имаш една публика, която разбира. Тук публиката слуша, нищо не разбира, ръкопляска, това-онова прави, шашарми, но не разбира. Само няколко души ще разберат. Не е лошо, така е на земята. Може да се яви едно противоречие. Казвате – земният живот е плътски живот. В какво седи лошото на земния живот? От хиляди години нас са ни втълпили в ума, носим една идея, която е лъжлива, идея, която е невярна, нито като факт е вярно, няма никаква истина. Лъжа е. Някои казват: „Да си поживеем на земята.“ Чудна работа, ти не може да живееш, ако в тебе не е истината, ако ти страдаш. През целия си живот като един роб въртиш тази воденица и господарят ти взема брашното, яде хляба.

Питам, какъв живот е този? Чудни са тия хора, когато мислят за живота и казват – това ще направим, онова ще направим. Ти ще въртиш тази воденица, после ще кажеш – за бъдещите поколения. Хубаво, ако бъдещите поколения дойдат, то ще мяза на нашите български поборници – опълченците. Та много опълченци се кръстиха. Казват: „Да бяхме с тия идеи, никога не бихме ходили да се борим за България. Ние се бихме, а други си уредиха работите. Ние мислехме, че като освободим България, ще уредим нашия живот. Досега като харамии страдахме, пък и сега страдаме.“ Не само опълчениците, аз виждам и религиозни опълченци – и те

разочаровани в идеала. Аз виждам опълченци идеалисти, колкото опълченци има все са обезсърчени. Казват – тази работа не върви. Младото поколение. Какво разбираме ние под младото поколение? Младото поколение подразбираме хората на новите идеали, на новите идеали, които не са откъснати листа – да ни вее вятърът навсякъде, но всеки седи на своето място, не може да го поклатиш. Младото поколение е само онова, което нищо не може да го поклати. То е като скъпоценния камък: където и да го въртиш, където и да го търкаляш, като го измиеш, пак да се пречупват слънчевите лъчи, не изгубват своите качества. Лошо ли е? Ти може да въргаляш злато, дето искаш. Като го извадиш да се измие, запазва своите качества. Човек трябва да знае, че има нещо в себе си, което не може да се петни. Та сега нас искат да ни убедят да станем религиозни. Нас искат да ни убедят да станем учени хора. Нас искат да ни убедят да станем силни хора, да станем националисти, да станем от еди-коя си партия, да станем туй-онуй. Ти, най-първо, трябва да знаеш защо си се родил. Всеки човек трябва да знае. Човек се е родил в света, за да познае истината. Или казано на ваш език, или на мой език, да стане човек свободен. Кой е свободен човек? Да нямаме стълкновение с никого, да не сме в стълкновение с никого, да сме в мир с всички, в единство с всички хора. Не да хъкаме и те да ми хъкат, но едно разбирателство трябва да има.

Та казвам, тогава трябва да има известни отношения между тези хора. Сега истината в света има известна форма, в която тя може да се прояви. Ти не може да намериш истината преждевременно, докато не намериш нейната форма, в която тя може да се прояви. Например ти не може да запалиш една лоена свещ и да я туриш във водата – тя не може да гори. Но ако туриш една електрическа крушка, и във водата може да свети, намерил си начин, по който светлината може да свети. Ако туриш една обикновена лоена свещ, тя ще изгасне. Тези условия, при които нашата мисъл гасне, нашите идеи гаснат, показват, че нашето знание не е такова, каквото трябва да бъде. Ако най-слабите условия на живота, ако най-малките прояви в живота може да загасят нашите идеали, показва, че не си служим с електрически крушки, но с лоена свещ. Трябва да изоставим лоените свещи. Казвате: „Нашите деди едно време си служеха с лоени свещи.“ Възможно е, но то не е правилно, че с лоена свещ за нас е по-добре. Но колко са пострадали тия китове за нашите спармацетови свещи. Китовете знаят колко скъпо струват тия свещи. Не е ли хубаво ние да ги освободим сега, пък сега да ни свети електричеството?

Електричеството казва: „Оставете тия ваши братя на свобода. Ние ще ви дадем светлина без лой.“ Някой казва: „Може ли без лой?“ И без светило може, и без лой може. Някой ще доказва, че без фитил не може да гори. И без лой може, и без фитил може. Светлина е само тази, която и без фитил, и без лой може да гори. Там, дето има лой, там, дето има фитил – мене ме е страх от фитила. Турците казват: „Запали ми фитила.“ Като ти запали фитила, ти трябва да бягаш вече, и при това тази дума е съвсем изопачена. Казват фитилджия, а при това казват, че свещта без фитил не могла. Тогава свещта е фитилджия. Когато разбойниците влязат в една къща, носят фитил и знаят защо. Влязат вътре, запалят свещта и като излязат, загасят. Идват в тъмно, обират в светлина, и пак заминават в тъмно. В добрите хора има обратния процес. Идват в светлина, влизат в тъмно и излизат пак в светлина. Едните идват от тъмнината, идват в светлината, влизат в тъмнината и излизат в светлина.

Доброто се прави само в тъмнина. Злото се прави само в светлина. Какво ще кажете? Моята логика е това. Това е етика, опасно е, този човек трябва да се обеси, казват. На бял ден ще го обесят, да го виждат хората. Питам тогава, при такова разбиране ние какви понятия може да имаме за онзи основния закон, разумен закон, който работи в света, или според мене кога ще дойде Царството Божие. Царството Божие няма да дойде с изглеждане. Съществува един разумен порядък. Аз го наричам порядъка на просветените, порядъка на светиите. Сега мога да употребя една дума: не на обикновените хора. Този порядък е на необикновените хора. По-добри от тях няма. Този свят, каквото и да го правите, вие от него нищо не можете да извадите. От сегашния порядък на нещата нищо не можете да извадите. Какъвто и закон да турите, кой ще изпълни тия закони, кажете. Аз поне виждам човечеството. Колко хора има щастливи? Една статистика дава следното. В Лондон, един град от 8 милиона жители, 250 семейства има щастливи, 3 хиляди средно, а на другите Господ да им е на помощ. Това е статистиката. Казвате – английският народ. Тук, като дойде в България, колко щастливи семейства има? Лондон е по-голям от България. Тук около 150 семейства може да има. След като 10 души лекари са лекували един човек и не са могли да му помогнат, работите се влошават. Имат ли право да го лекуват, защото ние искаме не само заблуждение, но искаме един резултат, ние казваме: „Обществото да е щастливо.“ Но за да бъде обществото щастливо, съществува един закон, той е следният.

Ако бащата и майката не са здрави, то и цялото поколение, което ще

излезе, и то ще бъде такова. Майката и бащата, ако са здрави, може 15–20 души да излязат здрави и хиляди хора може да излязат – от малкото към голямото отиваме ние. От малкото към голямото – поне законът в природата е такъв. Здравето на човека зависи от здравите малки частици, които влезли в съединение с мозъка. Умът на човека зависи от интелигентността на мозъчните клетки. Ние мислим, че мозъкът е нещо механично. Не, в човешкия мозък се правят известни изчисления. Когато се взема храната, има известен род клетки, които като специалисти химици започват своята реакция, смилат храната, отделят соковете, турят необходимите хранителни вещества, а другите – непотребните, изпращат навън. После други клетки има, които пречистват кръвта и после същата храна се праща в мозъка, реформира се, изваждат се ония, най-потребните сили за живот изпращат се по цялата нервна система. А сега някои духотворители – туй нещо ние наричаме едни духове, души и духчета и т.н. Това е неразбрана работа.

Какво разбираме под думата дух? То е разумното в човека. Какво разбираме под думата душа? Това е съзнанието на човека. Туй, което се координира със своята разумна мисъл, то е душата на човека. Ако вземем ума, разбираме, когато всичките постъпки на човека имат един външен общ резултат, ние наричаме това човек умен. Всичко онова, което направим, няма никакво противоречие в неговите постъпки. Следователно, ако изучавате от чисто физиогномическо гледище, после от хиромантическо гледище, от астрологическо гледище, защото някои търсят астрология – има един кръг на планети, астролозите изваждат този кръг, поставят го в зодиака, това е вярно, но онези истинските астролози – около човешкото лице има един кръг – на лицето може лесно да ги намеря. Следователно, физиогномията е наука, която разкрива този кръг. Съотношение има между небесните тела и човешкия живот, понеже според туй гледище материята, от която човек е направен, не е взета само от земята. Тази материя, от която първобитният човек е направен, тъй нареченият този космически човек, неговата материя е взета от цялата Вселена, от всичките слънца и планети – по една малка част, и е сглобено сегашното тяло. Следователно на основание на това каквато част от планетата сме взели, тази материя е свързана и тя има влияние върху нас.

Какво влияние има чрез Юпитер? Когато Юпитер влияе на хората, прави ги хората много късметлии. После прави ги лениви, мързеливи, прави ги надути, прави ги големи думбази, прави ги да мислят за себе си,

че са някакви божества, че те са родени да управляват света, да водят хората. Какви ли не неща. Това е юпитеровият тип. Търсиш ли музика, да разбираш музика, търсиш ли изкуство, едва ли ще го намериш. Дойдеш ли до управлението, капелмайсторът е пръв. Може да дирижира най-големите оркестри. Смел е. Ще ви приведа един пример. Един български учител отива в Америка. Туй било преди 30 години. Много малко разбирал от аритметика. Знае английски, назначават го учител в една прогимназия. Какво да прави, нищо не разбира от аритметика, но той е изобретателен. Изкарва един ученик и го пита: „Първият учител как ви учи? Първата задача каква беше?“ Като реши задачата, пита другите ученици: „Право ли написа?“ А той сам наблюдава и държи едно тефтерче, той пише, като че коригира. След една година той можел да преподава аритметика. Казвам, сега в нашия живот по някой път ние мязаме на този учен българин. Много работи правим, които не знаем.

Например някой казва: „Не зная какво ми стана, какво ме сполетя, уроки ме хванаха.“ Казвам: „Уроките са в твоя нос.“ Той казва: „Треска ме хвана, не може да дишам, не може да ям. Уроки имам.“ Казвам: „Уроките са в твоя нос.“ „Че как тъй?“ „Твоят нос има два сантиметра и половина широчина. Всичките уроки седят в това, че ти имаш два сантиметра широчина нос, а ти трябва да имаш най-малко три сантиметра.“ Следователно туй показва, че неговата дихателна система е слабо развита. Казваме – уроките хващат, понеже не вземаш достатъчно количество въздух, който ти е необходим, вследствие на това малко количество имаш туй нещастие. Започни да дишаш повече. Ти ядеш повече, а дишаш по-малко. Ще ядеш по-малко, а ще дишаш повече. После малко слушаш. Ухото ти има кал вътре. Казвам, има един наш доктор и хората ходят и той с восъчен фитил изважда калта. След това ти не се взираш в нещата, ти ходиш и не обръщаш внимание на света. Ти си видял нещо, но какво е вътре – не само къщата да видиш. На тази къща най-важно е да видиш вратата. След туй, на второ място, са прозорците, да видиш какви са прозорците: големи или малки. Като видя вратата и прозорците, аз зная какви са хората. След това като преброя външните части, пак зная какви са хората. Всеки човек си е такъв, какъвто си е.

Като вземеш черепа на вълка, ще видиш вълците колко хиляди години са вълци, понеже къщата, която са им направили, е така направена, вълча къща е. Вълкът иде в тъмнината, влиза в светлината, излиза пак в тъмнина. Той избира най-тъмната нощ, когато иска да атакува стадото. Не избира

лунна или звездна нощ, но ще избере една нощ, която е тъмна. Всичко е тъмно. След като вземе жертвата, яде я, той е голям аристократ. Много голям чорбаджия. Той не е лаком като кучето, той ще занесе овцата някъде, че в светло ще яде. Обича в светло да яде. После той по някой път намери цяло стадо, издави ги и ги остави някъде. Още не може да се определи туй психическо състояние, защо вълкът дави овцете. Защо и за какво? Да издави една, десет, но сто да ги издави? Каква е психологията? Онези, които се занимават с това, и досега не знаят каква е неговата психология. Туй се нарича у човека едно неестествено, ненормално състояние. Туй състояние има и в богатия. Като влезе той, 1 милион, 2 милиона, 3, 4, 5, 10, 15, 20, 100, 200, 500, 1 милиард – вълк е туй. Защо му са тия пари? Казва един американски милиардер за себе си така: „Най-щастливият ден за мене беше, когато бях едно малко момче и се цаних и спечелих 3 лева. Това ми причини толкоз радост, че и досега се радвам! Милионите, които се трупат сега и текат в касите, не ме радват.“

Та казвам, щастието на човека не зависи от богатството. Сега не искам да туря в ума ви една крива идея. Аз описвам малко преувеличено онзи юпитеровия тип. Той не е истинският. Аз може да ви кажа какво нещо е Юпитер. Истинският тип на Юпитер е, който слуша нормално, яде нормално, мирише нормално и гледа нормално. Това са най-благородните хора. Сегашните астролози описват, че юпитеровият тип е космат. Не само, но космите показват, че той е в едно животинско състояние. Когато има много косми по тялото, туй показва, че енергиите преодоляват, но той има нормален ум, нормално сърце. Космите трябва да намали, да станат малки, да се стриже. Нали казвате, че Исав бил космат, а Яков бил гладък. Кой е, който е прогресирал в света? Яков. Казват – косматите хора няма защо да управляват света. Аз не искам да защитават някоя страна, но казвам – само обработената земя е гладка. Кожата подразбира обработена земя, която дава плод. Онези косматите не са обработени. Косматите хора са бурени, може да има заложби там. Когато човешкото лице е гладко, когато човекът е гладък. На някои хора челата са обрасли с косми. Не че те са лоши, но те се намират в животинско състояние, в тях възвишени и благородни мисли не функционират, но той след време, като даде усилия, може човек да се развие. В десет години може да се подобри най-малко с един сантиметър твоето чело. В десет години може да продължи своя нос с един милиметър или с половин сантиметър. За десет години може да продължи с един милиметър поне ухото си; горната част на ухото си да измени. Ако го

измени, той е човек с грамадна сила.

Христос казва, като изцери десетте прокажени, тия десетте души, десетте изцерени прокажени, това са човешките добродетели, които ги намерил и ги е пратил на работа. Само една добродетел има, която вътре работи. В деветте ходят, ядат и пият. Как ще се оправи светът, я ми кажете? Имате едно благотворително дружество, съберат 200–300 хиляди, съберат се 20–30 души и отиват при бедните, а другите 100 хиляди са за богатите. Тогава правя един анализ. Всичките подаяния, които са излезли, къде отиват? Царевицата, всичко туй къде отива – при хамбара на бедния или богатия. И те са добри хора, всеки ден казват: „Аз затова съм дошъл, да си поживея на земята.“ Христос дали е бил като онзи богатия, на когото житниците са имали много жито. Казва – няма какво да се грижиш, ще ядеш и ще пиеш. А казва Христос – тази вечер ще изисква душата му, а туй на кого ще го остави. Питам, в света кое е по-важно? Да имаш десет души приятели, които да те обичат, или да нямаш приятели, а хамбарите ти да бъдат пълни.

Няма по-хубаво нещо от любовта по света. Аз застъпвам идеята – не са виновни касите, че държат пари. Кой е виноват, че касите са затворени. Аз наричам човешкото сърце каса, в която са складирани всичките божествени дарования, които трябва да излязат за благото на човечеството. Сега са в сърцата на хората. Ако сърцето е покварено, че великите добродетели, туй благо, което Бог е вложил в нас, не отива там, дето трябва, сега не е въпросът. Казвате – какъв проект може да дадем? В света съществува една уредена правова държава. Аз отричам организирането в света. Питам, по какъв закон се организира човешкият дух? По какъв закон се организира човешкото тяло? Кой организира човешкия мозък? Кой ни учи така мозъкът да мисли? Казвате: „Да организираме света.“ Кой може да организира човешкия мозък? Вие казвате: „Лекар.“ Не. И без лекар. Аз оспорвам това. Не че съм против лекарите. Ни най-малко не съществуват лекари в животните. Лекарят е едно разумно същество. Вътре в тебе ти имаш лекар. Когато едно животно се разболее, веднага се лекува. Кучето, ако има голяма рана, счупен крак, ще пости седем, осем, девет дена и ще оздравее костта и започва по малко да яде. В постенето по-лесно става заздравяването, отколкото, ако яде. Питам, откъде знае кучето това? Нас може да ни учат, даже нас като ни учат как да се лекуваме, не знаем.

Казвам, от моето становище страданията, болестите в света, това са икономии в природата. Тя, когато иска да тури икономия, праща болестите.

Когато иска да тури ред и порядък, тя праща болестите. Ние искаме да се освободим. Че ние сме хора, които харчим грамадни сили и не знаем откъде иде тази сила. Вие не знаете колко хиляди поколения са работили и вложили капитал в доброто. И ние този капитал в 10–15 години го изхарчим, изтощим си нервната система и казваме: „Аз съм нервен човек.“ Ти си разточителен човек. Ти харчиш. Ще дадеш сметка. Ти не може да кажеш: „Аз ще правя каквото искам.“ Не. Трима души разумни братя ще ти държат сметка.

Съществува в света едно царство на един абсолютен ред и порядък, дето в туй царство бедни хора няма и богати няма, и учени няма, но и прости няма. Лоши няма, но и добри няма. Аз се радвам, когато няма лоши и добри хора, защото, щом има добри, трябва да има и лоши. Едно царство като няма нито лоши, нито добри… Добрите хора са на земята. Любещите хора, мъдрите хора са в този свят. Там има само любещи същества, мъдри същества и истински същества. Съществува един велик живот, съществува една велика светлина, съществува една велика свобода, благодарение на туй царство, което действа в света, и то е, което сега работи в света. Тази криза, която съществува, голямата криза е проектирана отгоре. Този свят те го организират, ние трябва да се радваме. Сега не трябва ние да казваме – мене не ме интересува един партизанин в какво вярва, дали е набожен, но главата, лицето, тялото му какво е. Нека се съблече гол, и аз ще му кажа добър ли е, или не. Постъпва ли разумно, или не, понеже ние се намираме в един обратен процес, ние се плашим.

Сегашната наука не идва да оправи човечеството. Тя търси престъпниците. Аз не съм за наука, която търси престъпници. Аз съм за онази наука, която търси добродетелите. Добродетелите мене ме интересуват. Интересува ме онази наука, която разкрива човешките дарби, разкрива човешките добродетели и таланти, дава условия да се развият, възпитанието на съвременното поколение. За да се лекуват, трябва да се дадат всичките условия, при които може най-възвишените способности и сили да се развият. Например, ако ние в младото поколение не може да развием милосърдие… Да бъде човек милосърд е една отлична черта. Тогава неговото чело ще се повдигне. Не само милосърдие, но милосърдният човек трябва да бъде разумен, той има красива линия на челото. Сега, ако река вас да ви описвам нещо, вие може да се страхувате. Едно дете като се роди, някой казва, че туй дете не е оформено. То е оформено, на туй дете дай условия и ще стане гений. Детето, като се роди,

от майката носи в зачатък всичките условия. Дайте условия на туй малкото дете, на неговия мозък, на неговото сърце, дай ония подходящите условия и туй дете ще стане гениално, ще стане светия, но ако ти го спънеш, туй дете ще мяза на избухлива бомба.

Във Варненско синът на един свещеник – баща му го праща в училище поп да го прави – той напуснал училището, отива на една воденица, келево си прави. Баща му го бие със своята патерица: „Ти ще ходиш да правиш такива воденички, играчки." Колкото пъти и да го е бил, все същото. И най-после този син станал механик, да си прави воденица. Бащата казва: „Не може да стане поп и какво стана? Стана воденичар и без да учи математика, разбира." На една воденица викат един инженер, който свършил. Той цяла седмица правил улея, изчислявал водата как да прави келевото, изчислявал и най-после казал: „Тази работа не е за мене." Викат този механик и той за половин час, без да прави изчислението, свършва тази работа. Казва: „Келевото трябва да бъде такова." И келевото тръгва. Роден е човекът такъв. Казвам, щом си роден, не търси образование. Не да не идеш да се учиш, ами не създавай ония мисли, че си невежа, че си прост, осъзнай, че нямаш условия да развиеш дарбите си, използвай всичките условия. Учените хора са тия, които използват условията.

Казвам, ние в сегашното общество да вярваме в Бога. Ако вярата в Бога не може да развие в нас милосърдието; ако вярата в Бога не може да развие нашето съзнание на справедливост; ако вярата в Бога не може да те утвърди в онази идея, която поддържаме; ако вярата в Бога не може да внесе смелост, решителност, да постоянстваш, каква е тази вяра? Ако ти може да се плашиш като заека на всяка стъпка и не знаеш кое е право и кое не, каква е твоята вяра? Казвам, от това гледище, тъй както сегашните хора живеят, те спорят много пъти и аз разглеждам партиите. Всяка партия в света, тя се отличава с развиването на специфични качества и способности. Има американци, които са посветили живота си, има цяла статистика. Още като види някой човек в Америка, който и да е, и веднага казва – този човек е православен, този човек е методист и т.н. Всичките си мязат сега.

Та казвам, новите понятия – ние вярваме в Бога. Ако ние вярваме в Бога, какво трябва да ни допринесе това? Че Бог е едно от най-разумните същества, който е създал света и всичко дал от себе си. Ние, много умните хора, седим и спорим съществува ли той, или не. Приписваме му това-онова. Всички неприятности, нещастия, страдания и смърт, казваме, че той е причината за това. Той седи отгоре и гледа тия умните деца, че техните

престъпления приписват нему. Това не е никаква философия. Сега аз не защитавам идеята, но в името на истината човек, който опорочава истината, той създава в себе си цяла анархия. Ако Бог е любов в света, любовта зло не прави. Ако тогава съществува някакво зло, трябва да намериш причината извън любовта. Всеки човек може да направи пакост само тогава, когато не ви обича. В тоя момент кратък казва: „Той обича някого и го убива.“ Не, не съществува такъв закон. Ти може да обичаш, но в момента, в който ще убиеш, този момент е един момент на безлюбие. Всички убийства в света стават в безлюбие. Престъпленията стават само в момент на безлюбие. Много престъпници има, които в момент на любов ще направят добро. Любовта в света е, която прави добро. Ще ви приведа много примери. Тогава какъв трябва да бъде съвременният човек на истината? Аз ще ви приведа един пример.

Това се е случило преди 50 години в Америка. В един затънтен край на Америка – една от тия религиозни общини, голяма община било – пращат в нея проповедник, но там имало един господин, който, като идва проповедникът, ще го праща вън от селото и ще му тегли един бой. И всички проповедници, като седели една–две години, избягвали, офейквали, най-после изпоплашили се всички. Всички напускали селото. Тия селяни изпотрепали най-способните проповедници и най-после един проповедник бабаджанко казва: „Аз доброволно отивам в това място.“ Качва се на коня, а онзи го чака, седи и казва: „Добър ден.“ И той като слиза от коня, налага го с едно дърво, полага го на земята, отива той в църквата, става един от неговите членове и казва: „Все трябва да се намери някой да те бие.“ Проповедникът казва: „Аз дойдох да ти дам урок, че не всички проповедници може да се бият.“

Ти, ако не може да набиеш дявола, какъв си? Някой казва, че е юнак. Аз наричам юнак този, ако някой ден набие хубаво дявола и после да му проповядваш проповед. Казвате: „Дяволът бие ли се?“ Много се бие, който знае как да бие. Който не знае как да го бие, той е бит от него. Това е иносказателно. Сега дяволът ходи в света с бомбе, по един модерен начин върви. Връзката му не е бяла, но той е модно облечен, конте е, конте пар екселанс. Сега облечен е по всичките правила на парижката мода. Като ходи с ръкавици черни, дяволът зад всяко слагане, зад всяко спиране, казва: „Всеки, който поздравлява, все ще влезе в школата. Който влезе в школата, ще го турим.“ И тогава аз обяснявам защо хората почнаха да ходят гологлави. Светът, без да знае, открил е тази истина. Казва; „Под тия

кюлявки се крие.“ И затуй реформаторите казват: „Без шапки. Гологлави. Дяволът ги е турил.“ Като срещнеш дявола, казва: „И без шапка може вече.“ Ако една шапка ще създаде един скандал, защо ти е? Ако ще донесе любов, добре дошла, но ако тя ще донесе един скандал, ако една шапка ще донесе една кражба, ако една шапка ще лиши някого от храна, защо ти е?

Казвам, както онзи, който закла там директора. В България всичко става, цял директор го заклаха. Не зная, умрял, мисля, той. Казвам, аз сега мимоходом разглеждам някои неща. Има неща, които при сегашните наши разбирания никога не може да се изправят. Туй противоречие ще съществува в света, туй неравенство също. Трябва да се внесе една нова идея. Ние казваме, че всичките хора са братя. Тази идея не е проникнала в света. Ние казваме, че всичките хора са християни, но тази идея не е проникнала. Тази идея клони към братство. Трябва да се работи за онези истинските идеи, за братството. Тази идея е, която трябва да поддържаме. Две неща трябва да се подемат: човещина и братство. Не идеята за Бога – да се проповядва, че има Господ. Че има слънце, ние няма какво да проповядваме за слънцето, но влиянието на светлината, влиянието на топлината, може да се види какво влияние ще окаже върху нас. Това трябва да се изучава. Не какво е естеството на слънцето. Дали е населено, дали има жители, или не. Какво е състоянието на слънцето, аз се интересувам.

Най-важната страна е топлината и светлината. Светлината е първокласна необходимост за живота. Ако съвременните хора биха изучили този велик закон, те трябваше да избират известни ниви и да посяват с пшеница. Пшеницата трябва да се жъне на специфично време. Не трябва да чакат съвършено да узрее, че да презрее. Онези, които искат да обработват нивите, трябва да ги обработват навреме. Те трябва да имат най-доброто разположение. Като я изорат една нива, и да не каже една лоша дума, и да е весел, и да е пял, тогава тия житени зрънца ще дадат най-хубавата енергия. И туй жито да го турим в хамбари, не да го продаваме, и от него да вземем да мелим. Когато направите една погача от него, веднага ще оздравеете. Има хляб, който цери. Казвате: „Това е заблуждение.“ Това може да се постави на опит.

После съвременните хора не си поставят прозорците накъдето трябва. Най-малко прозорците на хорските жилища трябва да имат един към изток, един към юг, един към запад. Тия прозорци трябва да бъдат най-малко метър и половина или всеки прозорец трябва да бъде на ръста на бащата и на майката – 1.70. Ако бащата е 1.70, аз ще туря източният прозорец, на

изток. Ако бащата е 1.65, на запад ще го туря. Тогава на майката прозореца ще го туря на юг. Два прозореца има. Какви трябва да бъдат? Какви трябва да бъдат нашите деца? Тогава ще ги туря тях – 1.70, и като влезете в дома, ще видите прозореца на бащата, прозореца на майката и този на децата. Тази е идеята за светлината. Като влиза майката и види прозореца на децата, да каже: „Такива трябва да бъдат моите деца." Сега вие нямате прозорци за майката, за бащата, за децата. Майката хилава, бащата хилав и казвате: „Да имат пари." Гледам, онези, които имат пари, и те не са направили нищо. Аз не съм срещал нито една къща в София, която да е направена по този начин. При това по новия начин къщата не трябва да бъде квадратна. Всичките ъгли трябва да се изменят, да станат криви. Всичките ъгли трябва да бъдат валчести, за да има мека атмосфера. Тия кривите линии ще влязат в него и ще има разположение. Добрата страна на нашия салон е, че линиите са успоредни, но доста остри са. Бялата светлина малко допринася и то е донякъде балансиране на противоречието. Прозорците отвън издържат.

Там, дето минава светлината, ние сме спазили всички външни правила. Светлината, която влиза вътре, радиусът вътре е дисхармоничен. Същият закон е, ако светлината, която влиза в твоите очи, не може да я поляризираш, да схванеш нейната цена, да възприемеш нещо, не да я разбереш. Тя е сила, от която зависи твоето здраве, твоята интелигентност, юначеството ти, всичко зависи от светлината, зависи как я възприемаш и как ще се поляризира във всичкия мозък. Ако светлината възприемеш с предната част на главата, с челото, ти ще станеш семеен човек, обществен човек. Ако възприемеш отстрани на главата, откъм ушите, ще станеш смелчага, марсианец ще бъдеш, готов да се биеш. Ако приемеш светлината по целия мозък – достатъчно светлина да имаш, ще регулираш всичките чувства и способности. Нужно е човек да бъде смел. Не е лошо човек по някой път да бие. Вчера имах един пример.

Един баща държи лекция на своята дъщеря, той ѝ показва бастуна: „Видиш ли тоя бастун?" То е закон. Ти тогава човек ще станеш. Право да мислиш. Няма само да трупаш житото. Когато не е изтупано, ще падне нещо, но ако житото е бито, нищо няма да падне. Казвам: „Тя е твоя дъщеря, ти си я родил, защо я биеш? Ти трябваше по-рано. Ти я роди. Как намери погрешката сега?" „Не слуша" – казва. Рекох: „Тя те обича." „Стана вегетарианка. Вкъщи не иска да яде месо. Каквото яде баща ѝ, тя трябва да яде." Казвам: „То е право, не е лошо, но вкъщи имате боб, имате леща,

имате домати, грах, после пиперки, сол, хляб. Имате от тия работи. Няма нищо, че яла. Другояче, ако тя яде месо, ще бъде за тебе по-зле. Тогава тя ще ти създаде по-голяма беля. Няма да бъде толкоз износно за тебе.“ „Но ходи по църкви, моли се. Разбирам да иска да се покръсти, но да си гледа работата. Но там в църквата само да седи, това не разбирам. Взела Библията – тя Библията е за владици и попове.“ Казвам: „Слушай, дъщерята ти тебе те обича и ти я обичаш. Ти си тръгнал да я търсиш, и тя те обича.“ Той ме гледа, аз искам да му кажа нещо само на него и той казва: „Иди. Искам нещо тайно на него да кажа.“ „Хайде – казва – ще изляза.“ Казвам му, че тази работа да се свърши. Виждам сега от моето гледище – той е един честен българин. Съвестта е развита добре, практичен темперамент, тщеславието развито – какво ще кажат хората за него. После доста икономист, толкоз пари похарчил, той има намерение да ожени дъщеря си за богат селянин, а тя иска да се ожени за беден. Казвам: „Мислиш ли нещо сериозно?“ „Дъщерята мяза на майка си.“ Майката умира, оставя я сираче. Той има спор с дъщерята заради майката, тя държи страната на майката и двамата са против един, а пък е умен. „Тъй като говоря, ни най-малко не искам да заразявам, нито искам да те уча. Има неща, които на мене ми са непонятни.“

Казвам, дисциплината на Бога към нас не е такава като на този баща. Никога Бог не се яви със своя бастун да каже някому така. Никой досега не е видял. Може да те бие някой в името на Господа, но като те срещне Господ, ще те срещне, ще те потупа и ще ти каже: в тебе има добро, започни да го правиш, направил си един–два опита и ще видиш резултатите, защото в света при силния седи силният, при учения друг учен, противоречие има. Та ние по този начин се отдалечаваме от същественото, което може да внесе известна хармония вътре в нашите души.

Туй противоречие, което имаме сега в света, по кой начин може да се оправи? Противоречието може да се поправи само по един разумен начин. Защото може да изучаваш противоречието като спиш. Колко спокойно може да спиш вечерно време? Ако не може да спиш спокойно, трябва да урегулираш съня си. После трябва да урегулираш начина на твоето ядене. Колко пъти трябва да ядеш, никога не трябва да преядеш. Носът ти не трябва да бъде запушен; ухото ти не трябва да бъде заглъхнало; очите ти не трябва да са мъжделиви. Не трябва да страдаш от никакъв дефект на очите. Дефектът всякога показва, че има известен анахронизъм. Светлината не се

приема както трябва. Има начини за лекуване на очите. Ти, ако обичаш очите си, никога няма да страдаш от очи. Ако ти обичаш носа си, никога няма да страдаш от нос. Ако ти обичаш устата си, никога няма да страдаш от уста. Ако ти обичаш ушите си, никога няма да страдаш от уши. Туй, което не обичаш, от него може да страдаш. Защо страдаш от стомаха? Защото не обичаш стомаха си. Не му давай повече работа, отколкото може да свърши. Като един ратай, след като свърши работата, не го оставяш на почивка. Казваш – господар си. Тогава ние се намираме на положението на онзи римски патриций, който бил роб и бил много спокоен. След като го бил един ден господарят му, натискал крака му, Епиктет му казва спокойно: „Господарю, тъй както натискаш крака ми, ще се счупи, а като се счупи няма да ти бъда полезен." Но той продължавал да натиска крака му, докато го счупил. „Аз нали ти казах, че ще го счупиш." Затова му голямо спокойствие и търпение, господарят му дава свобода. Освобождава го, дава му средства и той отива в Гърция и там той прекарал своите последни години.

Човек трябва да подобри своята съдба. Съдбата, която сега имаме, не мислете, че тя е Божия. Тя е наша съдба. Когато ти създадеш известни дългове, онези, които имат да вземат, където и да те преследват, ти казваш – туй не трябваше да бъде. Не, Бог не ни е създал тази съдба. Ние създадохме съдбата си. Ако искаш да я подобриш, гледай да се спогодиш с тази съдба. Най-после, ако имаш известен недъг, намери мястото в какво седи. Например страхлив си, казваш: „Аз съм много страхлив." Този страх е едно от двете: или ти си го наследил, или сега се е развил. Ако си го наследил, има една част на мозъка и този център действа повече, той се намира в тази област. Тази енергия може да я прекараш в горната част на главата, да създадеш любов към Бога. Тази енергия може да я прехвърлиш към предната част на главата си. Да развиеш милосърдието. Ти ще се освободиш, ще накараш страха да работи за другите, а ти ще си свободен. А ти ще ходиш, ще се безпокоиш, мислиш, че къщата ти ще се събори, че параходите ти ще потънат, мислиш, че земетресение ще има, после страхът може да се яви, когато ученикът излезе пред професора. Като замълчи, скъсат го. Войникът, на бойното поле като падне първата граната, хукне да бяга. Та в живота ние се плашим и колко болести се явяват от страх. Вечерно време сънуваш нещо страшно.

Не е лош страхът. Страхът е благословение за умния човек, а за глупавия е страдание. Най-голямото благословение носи страхът, понеже

страхът е най-голямото постижение на животинското царство. Върху този страх, върху тази основа на страха главата, задната част е широка, там е развита една от нашите хубави способности – съвестта. Страхът е почва, върху която човешката справедливост, човешката способност за създаване право и криво е поставена. Туй значи да си безстрашен, значи да бъдеш безсъвестен. Страхливият човек може да бъде и съвестен, и справедлив. Да бъде човек осторожен, да знае, че в света има известни спънки и разумно да се справя.

Казвам, тия десет души, които Христос излекува… Ние, съвременното общество, искаме да се излекуваме. Искаме всичките мъчнотии да се махнат: сиромашия, болести, страдания. Какво ще правим тогава? Какъв ще бъде нашият идеал? Религиозните хора, като станат религиозни, започнат да делят кой е прав и кой е крив; кой е в църквата и кой не е. Две жени, като дойдат, или две моми, като дойдат, – коя е по-красива, коя е по-снажна? Но в живота красотата е една лечебна сила. Красивите хора трябва да лекуват хората. Красотата лекува. Ако вие не вярвате, може да проверите. Ако един болен човек, който изгубил смисъла, нека дойде една красива жена и веднага ще оздравее. Само да го пипне с ръка, има магическа сила. Той казва: „Отивам за оня свят.“ Но той, като я погледне, ще каже: „Струва си да се живее.“ Грозотата в нас носи тъмнота. Ние не виждаме нищо. Мене ми е тъмно. Не ми се живее, защото няма никакъв прозорец, нито звезда, нито слънце, което изгрява и ние казваме: „Не искам да живея.“ Аз наричам красотата в този смисъл, то е изгревът на слънцето. Но от красотата трябва да дойде светлината и топлината и вътре любовта ще започне да действа у нас, ще остане един наш разсъдък. Засега той е единственият, който ходи да благодари на Господа, че е оздравял. Всичките добродетели, които имаме, тях ги няма никъде. Те се забавляват. Ще ги повикате, ще им пишете препоръчано писмо. Най-любезното писмо ще им пишете да се върнат в дома вашите девет добродетели и да започнете вие да работите с тях. Вие ще ги намерите кои са тия девет добродетели. Хората са писали досега за седемте смъртни грехове. Знаят кои са те. А кои са седемте добродетели, които съответстват на седемте смъртни гряха, не ги знаят. Значи по специалисти са в отрицателната страна на живота.

Казвам, по някой път, когато лансираме една идея, достатъчно е за един човек да го познаете какъв е. Мене абсолютно не ме интересуват слабостите на хората, за мене това не е наука. Истинската наука: мене ме

интересува, като срещна един човек, има ли нещо скрито божествено, хубаво заровено. Това ме радва мене. Като видя, че има някъде хубави черти, казвам, този човек има нещо хубаво, очаква го нещо хубаво. Какво ще го гледам, какво може да направя? Даже най-отвратителното в света… Съществува един закон. Ако твоето съзнание е будно, даже вземете онези най-свирепите животни, ако обичаш някое животно в дадения случай, докато ти проектираш любовта си, туй животно не може да те нападне, ти се поляризираш и то усеща разположение. Ще дойде при крака ти. В момента, когато изгубиш мисълта за него, помислиш, че е лошо, веднага ще се нахвърли. Всички звероукротители са имали нещастие. Така има пример за един змиеукротител. Една от най-отровните змии звероукротителят, като я погледнал, той не я засегнал. Един момент се увлякъл, разсеял се и тя го клъвнала и той умрял. В момента, в който престава да действа законът на любовта, тогава злото може да те ухапе, змията може да те ухапе. Но ако мисълта ти е проникната в закона на любовта, нищо не може да те ухапе, но когато ти си увлечен, тогава грехът може да те нападне.

Има нещо разумно в света, което чака и в момента. Когато те намери, когато нямаш любов, то ще те клъвне. Казах в днешната беседа: а де са деветимата, които изцерих. Казвам, и към вас се обръщам. Аз, както ви виждам всинца ви, виждам във вас много хубави работи, на които вие не сте обърнали внимание досега. Не ме интересува научно кои са били причините, които са ви накарали да не обръщате внимание в себе си. Вие такива капиталисти, толкоз богати хора, седите така меланхолични. Интересува ме вашето нехайство. На какво основание отгоре седите? Когато пишат, хората казват: „Няма нищо. Аз съм един прост човек, не съм някой даровит. Не може да пиша. Чел някой, че съм от силните. Не съм от силните, после сърцето ми…“ Аз го гледам и казвам: „Ти се лъжеш, не е така.“ Най-първо, всеки един от вас може да живее до 120 години. Ако някой от вас е беден, сиромах, аз се чудя как е дошла сиромашията при вас при туй голямото богатство.

Тогава ми иде наум една смешна приказка, дето царският син се оженил за дъщерята на един циганин, донесли хляб, тя оставила хляба, турила брашното и после отива да проси и от това изпросеното вземала да си меси пита. Гледала само гладна да не остане. Казвам, тия хора ходят да просят от стаите си брашно. Сега може би във вас ще остане една мисъл дали това, което говоря, е вярно, дали е факт. Че е вярно, че е факт, но още

не е истина. Ако повярвате, ще стане истина и ще дойде просветление във вас.

Знаете ли един друг разказ. Отива едно бедно дете при един богаташ милиардер, който търсил сина си, своето изгубено дете от десет, дванайсет години, а той проси. Бащата го познава, то казва: „Големи са моите нещастия, които прекарах.“ Потупва го по гърба и му казва: „Ти не си беден.“ „Не, беден съм.“ „Не, не си беден, ела с мене.“ Баща му го търси. Та и вие сте от тия изгубените деца. Ако искате, елате с мене, аз ще ви заведа при него. Вашите страдания, които имате, те са фиктивни страдания, чака ви баща ви. Трябва да се върнете. Вие сте загубени. Единият се върна и другите девет трябва да се върнат с всичкото си сърце, със сърцето, с ума, с душата, с всичко човек трябва да се върне и онзи източник на живота тогава да поддържаме. Велики работи има в света. Отсега в света има какво да работим.

Някои мислят какво трябва да се прави, като идем в оня свят. Ние, докато не оправим този свят, в оня свят няма да идем. Този свят като оправим, ще оставим някого в оправения свят, и тогава ще идем. Някои от вас казват: „Аз втори път на земята не идвам.“ Всеки човек, който има да дава някъде, не отива там. В някой град, дето няма да дава, там отива, но ако има на десет места да дава, не отива. Щом някой казва, че не иска да идва на земята, ние разбираме защо. Втория път ще каже: „Ще дойда. Защо не.“ Ще дойдем на земята не да плащаме, но ще дойдем да живеем един живот, какъвто трябва да бъде – 120 години под смоковницата отдолу да няма кой да ни безпокои. Сега, както е, то е друг въпрос. Ти си на 15 години, хайде в света. Когато дойдем при бащата на нашата разумност, при онази вътрешна сила, когато човек съзнае своето първенство като човек, той ще престане да е беден, човек на сегашното недоволство.

Сега оставям основната мисъл, която трябва да остане във вас: да намерите вашите ближни. То е първата задача. Ближният, туй е противоположното на твоя живот. Когато намериш противоположното на себе си, в центъра на тези две противоположности ти ще намериш онзи великия закон на божественото, на вечното – то е безсмъртието. Човек, който не може да намери своя ближен, той не може да намери вечния живот. Противоположното на себе си като намериш, ти ще бъдеш доволен от живота, тогава ще дойде божественото, и ти ще бъдеш в съгласие с природата. Човек трябва да бъде в съгласие с природата, в съгласие с Бога. Човек трябва да бъде в съгласие със себе си. Три неща, три фактора, или в

съгласие с онова, което чуваш, в съгласие с онова, което виждаш, туй е важно.

Та казвам, външните противоречия, които съществуват, от новото гледище това са задачи. Сегашните спорове, сегашният обществен строй, туй различие, което съществува в сегашните хора, това са задачи, дадени за умните хора, които да разрешат. Ще дойдат онези, които ще разрешат онези задачи. Няма да се мине дълго време, след стотина години този въпрос горе-долу ще се разреши. Това е задача, туй не е произволно. Сега са се явили способните хора, които разрешават сиромашията – и тя е задача. Богатството в света е задача, падението в света е задача. Пороците са задача. Това са все задачи. Това са добродетели нереализирани. Насилието, което съществува в света, грубостта, която съществува, това са задачи. Ако един човек е груб, коя е причината за неговата грубост? Той е работил повече, отколкото трябва, затова огрубяват ръцете. Той е работил 12–16 часа. Това е непоносим труд. Това е престъпление човек да работи 10–12 часа, най-много 1–2–3 часа физическа работа трябва да работи. Другите часове трябва да бъде благодарен, а пък той постоянно мисли за своята прехрана. Как няма да огрубее. Той, като дойде, няма време за молитва. Казва – туй е проста работа. Целият ден се навежда с мотиката – има време. Време няма да диша дълбоко. Казва – кой ще диша въздуха, друга работа има.

Най-първо, трябва да се учим да слушаме, да се храним добре, да приемаме въздуха добре, да гледаме добре. След туй трябва да мислим да се роди онова братско съчувствие, хората да си помагат. Най-първо, да се образува една вътрешна връзка между богати и сиромаси. Че този живот ние може да го уредим, той няма да се уреди. Като даде богатият богатството си, не се изисква нашето богатство, изисква се нашето сърце; изисква се нашият ум да го напрегнем в работа; изисква се нашите добродетели да ги впрегнем на работа; туй е второстепенно и третостепенно. Сърце се изисква. Ако ние не може да принесем нашето сърце на общия олтар на човечеството, на олтара на цялото човечество…

Писанието казва: „Пожертвайте вашето тяло в жертва чиста, свята и благоугодна Богу.“ Ако онова житено зърно не се посее в земята, то плод няма да даде. Следователно по същия начин, ако човешкото сърце не стане жертва, нищо не може да се роди, за туй – всички страдания, които може да дойдат. Преди да разбере, човешкото сърце може да стане жертва. Не самоунищожение. Човек, който жертва, той може да победи. Истинската

победа в света става чрез жертвата. Там, дето има жертва, има победа, дето няма жертва, няма победа. Ние искаме сега без жертва да победим, невъзможно е. Ние виждаме в света, една война като се води, колко хора измряха. Ако всичките шест милиона бяха умрели съзнателно, ако бяха принесли сърцата си жертва, ако доброволно бяха умрели… А тях ги заставиха насила да умрат. Едва сега се пробуждат като един свят и за какво са умрели, не знаят. Двайсет и пет милиона хора са измрели и сега са ги турили двайсет и пет милиона проповедници на новото учение. И за бъдеще, ако измрат още петдесет милиона хора, ще имаме седемдесет и пет милиона проповедници. Със седемдесет и пет милиона проповедници светът ще се оправи.

Казвам сега, вярвайте, не че ние ще оправим света, но да вземем участие в поправянето на света. Светът ще се оправи, туй е въпрос само на дни, не е на години даже. То е много, на часове е, но не на часове. Близо е денят Господен. Казано е преди 2000 години, а сега е при вратата, хлопа, един час остава – пак е доста време, и тогава казвам, поддържайте у вас онова чувство на мъжество. Някой път вие имате желание да бъдете самостоятелни, поддържайте самостоятелността, поддържайте свободата на жертвата, бъдете готови за жертва.

Хората на новото учение трябва да имат туй самопожертваме, то не е умиране. Човек, който се пожертва, той вече живее в душата на хората, в сърцата той вече има живот, и тогава е истинският живот. Христос казва: „Ако житното зърно не падне и не умре, то остава само. Ако падне и умре, то принася много плод.“

Тия десетимата души прокажени в света трябва да се върнат и да започнат новата работа. Във времето на Христа само един се върна, а в нашите времена и деветимата трябва да се върнат. Щом се върнат деветимата, работата ще започне както трябва.

„Благословен Господ, Бог наш“
„Добрата молитва“

Двадесет и втора неделна беседа
26 февруари 1933 г., неделя, 10 часа
София – Изгрев

МИР НА ТОЗИ ДОМ

„Отче наш“
„Духът Божи“

Ще прочета само част от десетата глава от евангелието на Лука, от първи до десети стих.

„В начало бе Словото“

„Мир на този дом.“ В света може да се говори за много неща, които съставляват забавление. Има неща, които са играчки, забавление, но са потребни. Има съществени, има и несъществени работи. Когато дойдем до самия живот, трябва да се спрем върху съществените неща за живота. Съществено е да имаш живот, да бъдеш здрав. Съществено е да имаш един отличен ум; съществено е да имаш едно отлично сърце, добро сърце; съществено е да имаш една благородна душа; съществено е да имаш един силен дух. Сега някои могат да кажат, че трябва да се вярва или не трябва да се вярва. Не е въпросът за вярването. Който има знание, той не се нуждае от вяра. Аз, който виждам нещата, няма нужда да ме убеждаваш да вярвам в слънцето. Аз не вярвам в слънцето, но аз зная, че то съществува – виждам го. Защо трябва да ми доказват учените отколко години съществува слънцето и колко още ще съществува. И учените хора не знаят това, и аз не го зная. И те, и аз можем да предполагаме. Всеки може да предполага, а може да минава и за авторитет. Отде може да каже един учен човек за колко милиона години може още слънцето да грее? То не е свещ. Най-първо, то не е претеглено, не се знае колко още гориво .има на слънцето и за колко години още ще може да грее и да свети. При това не се знае отде иде силата на неговото горение. Не че това е блам за учените хора, защото има учени от разни категории. Тепърва идат в света новите учени хора. Засега имаме учени, които могат да направят една операция на човека – да извадят едното му око и после да кажат: „Ти благодари, че ти извадихме само едното око, че ти остана поне едното.“ Има учени, които могат при една операция да отрежат единия крак на човека и после да му кажат: „Ти благодари, че ако не бях аз да ти отрежа крака, щеше да останеш и без двата, а така поне единият крак ти остана.“ Да, трябва да благодари човек, как не. С един крак и една патерица той може да ходи.

Същественото в света е мирът, който човек може да има. Как може да се добие този мир? Да допуснем, че същественото в живота, вие мислите, че е богатството. Богатството е съществeното, докато си здрав. Щом се разболееш, богатството не е съществено – то не може да спаси живота. Въпреки всички удобства, които богатството може да ти даде, смъртта ще те задигне и ти ще бъдеш като последния сиромах. Въпреки това, че си сиромах, смъртта и тебе може да задигне, както и богатия. Тогава питам, какво е преимуществото на богатия пред сиромаха, когато дойде смъртта? Преимуществото е това, че когато смъртта дойде при богатите хора, тя е по-доволна от тях, понеже са по-мазнички – има какво повече да взема. Сиромасите повече умират, но когато смъртта види един богат човек, тя се зарадва повече, че има повече да взема от него. Но в края на краищата и двамата теглят еднакво. Тя, като види някой сиромах, някой сух човек, си казва: „Трябваше да го оставя този да стане по-пълничък.“ И при това положение въпросът не е разрешен.

Сега някои могат да кажат: „Като отидем на онзи свят, тогава всичко ще видим.“ Така не се говори. Трябва да се каже нещо конкретно. Някой може да каже: „Ние не мислим сега за онзи свят, но да си уредим живота на земята.“ Та животът на земята беше уреден, но ние го развалихме. На един милионер от Америка дохожда идеята да събира цветя. За тази цел той плащал на разни експедиции хора да събират всякакви видове цветя от най-редките екземпляри, докато един ден разпилял всичкото си имане и нищо не останало за него. Като умрял, трябвало да го погребат на общински разноски, нямал вече пет пари. Питам, като събирал толкова цветя, какво се ползвал той от тях? Какво спечели от тия цветя? Да събираш цветята, това значи да разбираш от техния език, да разбираш живота им. Но да се интересуваш само от външната страна на цветята, това е неразбиране вече. Така се интересуват всички млади моми от цветята. Докато са млади, те се кичат с цветя, но като остареят, те не се интересуват вече. Аз не зная защо старите не се интересуват. Младата мома ще се накичи с цветя на главата си, а старата жена се срамува да тури китка на главата си. Аз не зная отде е дошла тази мода – младата мома да туря китки на главата си, а старата жена да не може. Сега аз не съм против цветята, но казвам, и когато ги късат хората, и когато ги обработват, има два различни резултата. Изобщо аз съм против късането на цветята. Има изключителни случаи, когато цветята могат да се късат.

Цветята съставляват едно лечебно средство за хората. Те могат да ги

късат само когато искат да се лекуват. А ако е въпрос за удоволствие, според мене престъпление е да се късат цветята. Ако някога си неразположен и като откъснеш едно цвете, разположението ти се подобри, това късане на цветята е оправдано. Ако си в песимистично разположение, откъсни си едно карамфилче и кажи: „Колко бих желал да бъда като тебе. Колко си спокойно.“ Защото цветето и след като го откъснат, е доволно. Ти не можеш да убедиш карамфила, че след като си го откъснал, ще умре. Той казва: „Аз не съм от тези, които умират.“ И наистина растенията най-мъчно умират. Намерили са житни зрънца отпреди две хиляди години и като са ги посадили в земята, те отново са изникнали. Колкото и да мислим, че растенията са от нисша култура, обаче те знаят това, което и съвременните културни хора не знаят.

Когато хората бяха в епохата на своето детинство, растенията се намираха в една отлична култура. Вие не гледайте какви са сега растенията. Те сега си почиват. В свещената книга на живота Христос за емблема не взема някое животно, но взема лозената пръчка – растение, и казва: „Аз съм лозата, вие пръчките.“ Лозената пръчка не умира. И се оказва, че частите на растенията, прахът например, който се носи из пространството с хиляди години, пак може да оживее. Всъщност смърт не съществува. Смърт в живота няма. Но има само ограничение на човешкото съзнание. Това са само философски размишления, които са занимавали хората: както в миналото, така и в настоящето ги занимават. В миналото философите, които са се занимавали с живота, търсили са начини да живеят дълъг живот и да могат да заминат от този в другия свят в етерното пространство и да се върнат, когато искат. Те са знаели това, но сегашните хора казват – като умре човек всичко се свършва с него. За обикновеното съзнание на невежия човек със смъртта всичко се свършва, но за учения, за просветения човек, като умре, той започва да се учи. Когато червеят умре, пеперудата почва да се учи и животът на пеперудата струва повече, отколкото животът на един червей.

Казвам, ако ние, съвременните хора, искаме да разберем нещата, трябва да разгърнем книгата на великата природа и да вникнем в нейните замисли. Ние сега идем да отречем нещата и казваме, че еди-кой си философ е казал така. Да, но тези философи, които минават за безверници, аз не ги считам за безверници. И най-отрицателните философи имат някаква вяра. Тези хора, които отричат бъдещия живот, повидимому отричат и задгробния живот, но те вярват, че един ден ще се възстанови

Царството Божие на земята и ще дойде един нов ред и порядък, ще дойдат нови хора в света. Тези хора вярват, че не умират. Те не са безверници. Може би те са безверници в известни теории. Те вярват, че известни теории, които сега съществуват, не са верни.

Вземете например класическата музика и източната музика и ги сравнете. Които не разбират музиката, мислят, че източните народи са пели по-добре, по-хубаво, отколкото ние днес. Те се заблуждават. Наистина пели са, но само високопосветените, висококултурните, високоразвитите от тях. В древността музиката е била специфична, тя не е имала такова общо достояние, каквото днес например. Тогава музиката се е позволявала само на високопросветените, не е била за всекиго, както днес. Сега всеки може да свири, общо достояние е тя. Тогава е имало цели церемонии, докато ти позволят да свириш, и трябвало да знаеш как да свириш. В свиренето, в музиката има една сила. Западните народи тепърва трябва да изучават музиката. Има една музика, с която човек може да укротява бурите, зверовете. За всеки звяр има известни песни, които им се свирят и те се укротяват. Някой казва: „Защо трябва да пеем?“ Има песни за смъртта, от които тя избягва. Който знае тези песни, като дойде смъртта и запее, тя ще се върне назад. Смъртта се бои от тази песен. Ако рече да те пипне с ръцете си, достатъчно е да запееш тази песен, и тя ще остави ръцете си и ще избяга. Ние, религиозните хора, като не разбираме това нещо, казваме: „Такава е Волята Божия.“ И се поддаваме на смъртта. Не е такава Волята Божия. Волята Божия е да бъдем всички умни, да бъдем добри, да бъдем истинолюбиви. Да бъдем първокласни глупци, това не е Волята Божия. Да има такова размирие между нас, да има толкова противоречия, това не е Волята Божия. Това е нашата воля, това се дължи на нашата неразбранщина.

Сега не е въпросът да защитавам една кауза, защото истината не се нуждае от моята защита. Слънцето ни най-малко не се нуждае от моята защита и от моите похвали; звездите също така не се нуждаят от моите похвали и животът не се нуждае от нашата защита и похвали. Просто ние трябва да констатираме известни факти и нищо повече. Ние трябва само да познаваме живота, той съществува у нас. Сега ние, човешката разумност е съществувала, преди човек да е съществувал. Тя няма начало. Обаче по отношение на човешкия мозък човешката интелигентност има начало. Човешката интелигентност датира от 18 милиона години в тази форма, в каквато я имаме днес. Това е малко в разрез с осемте хиляди години. Аз не

зная кое е по-вярно – ако се приемат 8 хиляди години или 18 милиона години. Който не разбира, ще каже, че това не е съгласно с Библията. Най-после и Мойсей никъде не е казал колко години точно са се изминали, откак Бог е създал света. Аз не зная отде учените тълкуватели на Библията изваждат тия данни. Преди всичко никакви научни данни няма по този въпрос. Казано е, че първият ден била създадена земята и небето, а при това има ден, а няма никакво слънце. След това се говори за втори ден, за трети ден, а слънцето било създадено едва на четвъртия ден. Питам, как е възможно да се говори за ден, когато нямало никакво слънце първите три дена. Значи може да се направи някакво възражение на това тълкуване. И сега се чудят отде се е явил първият ден. Това е тяхна работа. Ако река да го доказвам, ще изгубя беседата, а това доказване сега не е толкова важно.

Под първия ден аз разбирам денят на Божията Любов, когато всички същества в света са се проявили. В този ден значи се е явила Божията Любов. Вторият ден е ден на Божията Светлина, когато Бог е изявил това, което има да прави. Третият ден е Божествената Свобода, когато Бог е дал на всички твари свобода да се разхождат. И понеже Бог ги изпратил на разходка, четвъртият ден създал всички светила – да им светят. Сега някои ще ми кажат, че съм го скалъпил това нещо. Така е, приемам и това. Но и другото е скалъпено. Ако мислите, ще видите, че е така. Аз, като съм мислил по този въпрос, казвам, за мене първият ден е денят на Божията Любов. Аз не мисля за Бога какво е той, дали го има, или го няма. Аз не се нуждая от доказателства дали съществува Бог, или не и считам за светотатство да ме убеждава някой в това. Аз не искам никой философ да ме убеждава в това.

Сега аз искам вие да си останете с вашите възгледи: кой в какво вярва, да си го държи. Но един ден, като проверите вашите възгледи със самата истина в природата, сами ще си видите погрешката. Сега аз само се разговарям върху един въпрос: върху мира. Мирът е потребен за всички. Бог не е нещо вън от нас. Ние живеем в него. Животът, който сега преживяваме, мисълта, която съществува в нашия ум, и свободата, която имаме, се дължат все на него. Някой казва: „Де живее Бог?“ Навсякъде. Няма място в цялата вечност, дето да не е той. Ами де е границата? Вечността няма никакви граници. Казвате: „Как да разбираме това?“ Никак не го разбирайте. Като разбереш нещата, ти ще се заблудиш. Питаш една мома красива ли е. Не питай дали момата е красива. Изобщо не питай дали момите са красиви. Защо? Защото красивите моми създават бели на мъжете

си. Питай дали момата е умна, или добра. Не питай дали някоя мома е красива. Красивата мома е опасна. Ако аз бих се женил, никога не бих се оженил за красива мома. Защо? Защото и тя щеше да стане нещастна, и аз щях да стана нещастен. И тя щеше да изгуби своята свобода, и аз щях да изгубя своята свобода. В ума ми щяха да влязат ред мисли: де ходи тя, какво прави, какво се разговаря със своите приятели – все за нейните рандевута щях да мисля. А така – нека си бъде свободна. Красивата мома е царкиня, казвам ѝ: „Не се жени, за да бъдеш свободна. Ти си красива, нека всички те обичат, да нямаш господар на себе си."

Значи трябва да се дойде до онзи мир. Сега някой религиозен ще каже: „Говорете за неща съществени." Кое е същественото в света? Да говорим истината, която ще ни даде свобода. Не да се оборва кой е прав и кой е крив. Прав е само онзи човек, който живее според законите на истината, който е свободен. Прав е само онзи човек, у когото свободата царува, който има любов в душата си, който има живот и който, дето ходи, все даром дава от живота си. Не е въпрос за пари. Парите са последното нещо. Ние не се нуждаем от пари. Ние се нуждаем от хора, които имат сърце, които имат душа. Казвам, само онези хора имат душа и сърце в себе си, които имат един извор в себе си, който постоянно дава. Не е въпросът да повдигнем скандал между сиромаси и богати. Добрите хора всички трябва да бъдат богати, не богати с пари. Има едно богатство в света, което още не е засегнато. Който разбира законите на безсмъртието, на живота, той е най-богатият човек. Мислите ли, че ако аз имам това изкуство в себе си, че ще бъда сиромах? Аз нямам пет пари в себе си, но се приближавам до един американски милионер или милиардер, който е на умиране и му казвам: „Колко ще дадеш, аз искам да върна живота ти?" „Сто хиляди лева." „А, така не може." „Тогава един милион." „И така не може." И най-после, когато дойде до половината си имане, тогава аз пристъпвам да го лекувам. Питам го: „Ти колко имаш събрани?" „Един милиард долари." „Добре, тогава при половината от тях можем да говорим." И като получа тия пари, какво ще ги направя? Няма да постъпя като онзи американски наследник, който получил от чичо си 36 милиона долара и от прост говедар станал голям богаташ и тръгнал от град в град, от село в село – из цяла Америка да угощава бедните хора. Той им давал ядене и пиене, изпонапоил хората, но след шест месеца изхарчил всичките си пари и трябвало да се върне в родното си село да пасе пак говедата. Хубаво е човек да бъде богат, но с богат ум, с богато сърце и душа, да има свобода, та като дойде и външното

богатство – добре дошло.

Та казвам, трябва да се знае кое е съществeното у хора, които са духовни. Има три категории хора, които трябва да се спогодят. Едни хора, които принадлежат чисто на физическия свят, на материалния свят. Те разбират материалния свят в най-конкретен смисъл. Прави са тия хора, но това е само едната трета. Втората категория хора са тъй наречените културни или морални. Те седят малко по-високо от първите. Този свят е толкова важен, колкото и физическият. И най-после иде категорията на хората от божествения свят. Божественият свят осмисля и разрешава всички противоречия в света. Той представя това, което и най-учените хора от миналите векове са търсили. Който намери божествения свят, той става абсолютно свободен от всички ограничения.

Да намериш божественото, значи да станеш абсолютно свободен. Тъй щото тогава ще бъдеш и видим, и невидим. Ще си направиш тяло каквото искаш, ще се представяш в каквато форма искаш, но никога няма да желаеш да управляваш хората. Ти ще бъдеш господар – ти ще управляваш сам хората, без да те знае някой. Питам, какво ще ти предадат хората, ако си цар? Наистина ще имаш приятели, но ще имаш и врагове. Ще има хора, които като тебе ще искат да ти бъдат господари, да станат и те царе. Та при сегашния строй, който сега имаме, кой в света е щастлив? Ако вземете дома, фамилиите, това е почти единственото учреждение, направено от природата, но питам, колко фамилии, колко семейства са днес щастливи? Не е въпросът дали хората трябва да влизат в брак, или не, но казвам, днес и това учреждение е изгубило своята стойност. Защо? По едно неразбиране, което съществува между мъже и жени. Понеже мъжът не знае защо е мъж и жената не знае защо е жена; бащата не знае защо е баща и майката не знае защо е майка. Бащата казва: „Баща съм!“ Майката казва: „Майка съм!“ Майката стане майка, роди едно дете, израства го, но утре го изпраща на война и то не се връща повече. След като родиш три–четири деца и ги изпратиш на бойното поле, какво си спечелил? Казваш: „Родих ги, да спасят отечеството си.“ Добре, като умряха там, спасиха ли отечеството си? Не само че не го спасиха, но го заробиха отгоре на това. Хубаво, но в общоевропейската война, когато воюваха все християнски народи, бедните от тях излязоха победени, а другите победители.

Какво спечелиха победителите, когато и те дадоха толкова жертви, колкото и победените? Хубаво е да воюваш, но ако в една война изгубиш всичко хубаво, какво си спечелил? Сега ние минаваме от конкретното към

общото и казвам, ако трябва да водиш една война, в която се заробваш, какво си спечелил? Аз не съм против войната, но не поддържам физическата война. Човек трябва да воюва за своята свобода. Той трябва да воюва за тази свобода, а може и да умре за нея. Но ако умре за тази свобода, той няма да умре, а ще е жив. Сега това са две становища, но има една опасност в тях. Понякога ние, като разглеждаме духовния живот, мислим, че ако разрешим духовния живот, трябва да напуснем земята. Така са мислили много от религиозните хора и са се събирали по десет, по сто и повече от хиляди души, отивали са по горите да живеят, ставали са калугери, само да служат на Бога. Но това не е служение на Бога. Сто хиляди души, събрани на едно място, това не е служение на Бога. Това е една духовна казарма. Тези хора бягат от света, а те трябва да работят, да помагат. Ако един син напусне бащиния си дом и отиде в някой манастир, защо не остане в манастира на баща си, там да работи? Той отива в гората, дето по три пъти на ден ще се моли, ще се измъчва, а не остане при баща си да работи? Баща му го изтезавал. А при калугерите в манастирите или в гората няма ли да се изтезава?

Ако в лицето на твоя баща ти не можеш да видиш своя ближен; ако в лицето на своята майка ти не можеш да видиш своя ближен; ако в лицето на своята сестра не можеш да видиш своя ближен и ако в лицето на своя брат не можеш да видиш своя ближен, ти нищо не си разбрал. Казвате: „Кой може да ни бъде ближен?“ Майка ти може да ти бъде ближен; баща ти може да ти бъде ближен; сестра ти може да ти бъде ближен; брат ти може да ти бъде ближен, докато най-после дойдеш до най-малките буболечици. Овцата, от която вземаш мляко и вълна – всички най-малки и най-големи същества могат да ти бъдат ближни. Вие мислите, че Господ не се грижи за живота на животните. Не, Господ се грижи и за тях. Той се застъпва за всички живи същества. Има едно право в света, за което човек плаща с живота си, ако той се осмели да престъпи този свещен закон, това свещено право.

В едно от габровските села имало едно малко дете – седемгодишно, което един ден снело от едно лястовиче гнездо малките лястовичета – около пет–шест, и с едно ножче изрязало езичетата на всичките лястовичета. Като го видяла майка му, засмяла се и казала: „Чудно, чудно нещо, какво направило моето дете! Изрязало езичетата на всички малки в едно лястовиче гнездо. Как пък могло да ги снеме?“ Още по чудното било, че след като пораснало това дете и се оженило, родили му се пет деца, но

всички били неми.

Разправяше ми един господин от Варненско следния случай. Той клал често овце, но случило се, че седем години наред той клал малките агънца на една и съща овца. Един път, като взел и последното ѝ агънце, тя веднага се завтичала след него и започнала жално да блее, не искала да даде агънцето си. Обаче той я ритнал, затворил вътре и заклал агънцето ѝ. Какво се случило после? Още до вечерта умряло най-доброто му дете. Ще кажете, че това е съвпадение. Не, това показва, че ние не разбираме законите. Това са души в зачатъчно състояние. Един ден и те ще станат хора като вас. Някои могат да оспорват това, но след като хората излязат от тази еволюция, в която се намират, те ще намерят, че животните мислят като тях. Ако някой от вас отиде в другия свят, той и там ще намери всички противоречия, които съществуват и на земята. В каквото е вярвал тук, на земята, в това ще вярва и в другия свет. В онзи свят има още философи, които и доднес още пишат дисертации по въпроса, че няма Господ в света. Те пишат, учат, понеже и там има небе, и там има слънце и звезди. Каквото има на земята, това има и на онзи свят. Какви са там нещата, няма да ви разправям. Който е бил скъперник на земята, като умре, пак ще бъде скъперник. Той пак за касата си ще мисли. Който е обичал жените приживе, и като отиде на онзи свят, пак за жени ще мисли. Който е обичал винцето, и на другия свят пак ще го обича.

Един турски ходжа морализирал един от младотурците, от модерните турци, който обичал да пие вино и ракия, като му казвал: „Знаеш ли, че при това пиянство ти ще страдаш? Ти ще страдаш, като отидеш на онзи свят.“ „Как ще страдам?“ „Всички бъчви, от които си пил, като отидеш на онзи свят, ще бъдат окачени на врата ти и постоянно ще ги носиш.“ Младият турчин запитал: „Празни ли ще бъдат тия бъчви, или пълни?“ „Пълни, разбира се.“ „Тогава ще има поне какво да пия.“ Той не искал да знае, че на врата му ще бъдат окачени тия бъчви, но той е доволен от това, че ще има какво да пие.

Та казвам, половината от спасението на човечеството се дължи на онези хора, които идат или остават да живеят дълго време на земята. Тяхното спасение трябва да стане на земята, а онези, които умират млади, те няма какво да се безпокоят. Когато малки деца отиват на небето, за тях има друг ред и порядък. Те там ще се възпитават. А за вас има друг ред и порядък. Докато сте тук, на земята, вие тук трябва да се спасите. Ако тук не се спасите, и горе няма да се спасите. За децата въпросът е друг. Сега

дали ще вярвате в това, но то е потребно. То е един капитал, едно знание. Това е знанието, което трябва да имате. Аз не ви проповядвам едно учение, което да ви направи неспособни за живота, но да работите в сегашния си живот, за да се справите с най-големите си мъчнотии. Ако аз уча някого как да плава, зло ли му правя? Ако аз уча някого на някакво изкуство, зло ли му правя? Ако аз уча някого как да живее хигиенически, как да се облича добре, зло ли му правя?

Казвам, сегашните хора се нуждаят от една здрава основна мисъл. Отлично е човек да има тил, за да има в какво да вярва. Няма по-хубаво нещо от това. Няма какво да ви казвам даже. В какво седи тилът? Проследете историята на най-великите хора в света, били те поети или музиканти, или философи, учени, държавници, царе, патриарси, или каквито и да са, ще видите, че в живота си те винаги са имали някого, когото да обичат. Зад всеки поет е имало по една красива жена, и то млада, най-много около 25–30 години. И като започне да пише, той вижда нейните красиви очи и казва: „Заслужава да се пише за тия красиви очи.“ И той продължава: „Откак видях очите ти…“ И аз пиша едно любовно писмо. Каква разлика има между небето и лицето на една красива жена? Като видя небето, аз пиша: откак видях лицето на небето… Не мислете, че на небето е много студено. Ако мислите така, вие се лъжете. За мене небето представя много красиво лице. По-красиво лице от небето аз не съм виждал. Понякога то се смалява, мяза на лицето на една красива мома. После се изгуби, след това се превърне в една красива мома, и пак се изгуби. Тя се усмихне и аз казвам: „Боже мой, дали това е вярно, или не? Дали това е заблуждение на моя ум?“ Сега аз не искам да ви кажа, че това е вярно, та и вие да вярвате. Аз казвам какво преживяват великите хора в света. Великият човек – поетът, вижда в едно дърво едно живо същество. Поетът, който възпява едно кокиче, той в него не вижда едно просто цвете, но вижда друго някакво разумно същество, което живее в цветето. Че това същество е разумно, показва животът, който имат цветята. Не само това, но и растението само по себе си е лековито.

Казвам, ние живеем в един свят на неизследими богатства. Но като че някой е извадил очите на хората, ослепил ги е, да не виждат това богатство около себе си. Нали знаете в историята примера с Василий Българоубиеца, който е ослепил войска от 15 хиляди войници и като е оставил само на неколцина по едно око, които да ги водят. Не само този пример имаме, но в историята на израилския народ има пример за един от царете по това

време, на когото пророкът казал: „Понеже ти си научил Божиите закони, и не ги изпълняваш, ще станеш пленник във Вавилон и целият ти дом ще се съсипе.“ Турили го там в една изба. Вавилонският цар го изважда от тъмницата, изсича всичките му деца, изважда очите му и така той умира. С това се свършва историята на израилските царе. Питам, какво се ползва човек след всички тия страдания, които е имал като цар?

Казвам, няма нито един от вас, на когото очите да не ги извадят. Вие се самозаблуждавате и мислите, че ще отидете на онзи свят. Като ви хванат, ще ви извадят очите и така ще отидете в онзи свят без очи. Вие казвате: „Да си поядем и да си попием в този живот.“ Сега аз не искам да внеса страх у вас, но искам да ви извадя от едно заблуждение. Не яжте храна, от която може да се отровите. Не пийте вода, от която може да развалите живота си. Можете да почакате ден, два, три, докато намерите един хубав извор, и тогава пийте от него. Не бързайте да приемете едно ново учение. Във всичко вярвайте, но не е вярата, която може да разрешава всички въпроси в света. Вярата е за децата, а знанието е за възрастните. Сега на вас не вяра, а знание ви трябва. Щастието на човека е в неговите ръце. Вие искате късмет. Има хора с късметлийски ръце; има хора с късметлийски крака; има хора с късметлийско спъване, че дето влязат тези хора, всичко протича. Те носят благословението със себе си. Пък има хора – толкова некъсметлии, че дето влязат, в която къща влезе кракът им, всичко изтича навън. Та някои казват: „Какъв му е късметът?“ Късметът е в твоята ръка, в твоите очи, в твоята уста. Късметът на човека е в неговите ръце, в неговите очи, в неговата уста. Ако ти се упражняваш да знаеш как да произнасяш думите, ти ще носиш всичкия късмет със себе си. Има един начин за упражнение.

Сега ще ви приведа един пример, да видите в какво седи късметът. Един от старовременните светии имал двама ученика – от най-способните си ученици, които един ден тръгнали да се разхождат из града. Те срещат на пътя един езически жрец и го питат: „Сине дяволски, накъде си тръгнал?“ Той бил един юначага – човек, седем крака висок. Дигнал тоягата си, ударил единия от учениците, после и другия и ги прострял на земята. След малко го среща светията, учителят на двамата млади ученици, и му казва: „Добър ден, братко!“ „Защо ме наричаш братко? Аз преди един час срещнах двама от твоите ученици и ги набих добре.“ „Много хубаво си направил, че си им дал един добър, един назидателен урок.“ Учителят го нарича братко, а учениците – син дяволски.

Бог изпраща любовта си за всички, а ние наричаме този дявол, онзи дявол. Не, ние имаме съвсем друго мнение, този не е правилен път. И затова съвременните хора са се разделили на православни, на католици, на протестанти и т.н. От друга страна, те се делят на българи, на французи, на германци и т.н. В един параход пътуват заедно един англичанин, един германец и един французин и се разговарят заедно. По едно време параходът почва да потъва. Англичанинът казва на французина: „Е, от Франция няма ли нещо, което да ни спаси?“ „Ами от Германия няма ли нещо, което да ни спаси?“ И най-после двамата питат англичанина: „Ами от Англия няма ли нещо, което да ни спаси?“ „Нито от франция, нито от Германия, нито от Англия ще дойде нещо, което може да ни спаси. Отникъде нищо няма!“ Казвам, има един свят, от който може да дойде спасението на човека. Това спасение може да дойде при специфични условия. За тази цел вие трябва да изпратите една телеграма до този свят и ако сте я пратили правилно, тя ще пристигне точно навреме и оттам ще отговорят навреме и ще ви помогнат.

В Стария завет имате пример, дето трима юнаци били хвърлени в огнената пещ, но не изгорели. Имате примера и с Данаила, който бил хвърлен в рова с лъвовете, но те не го изяли. Сега мнозина могат да подложат тези факти на критика – да кажат дали са верни, или не. Казвам, има един начин за проверяване на истината. Аз съм за всичко онова, което може да се провери. Всяко учение, което може да се провери във физическия, в моралния и в божествения свят, е вярно. Всяко учение, което не може да се провери във физическия, в моралния и в божествения свят, не е вярно. Оттук ние вадим следното правило. Всяко учение, което е напечатано на човешкото лице, на човешката глава и на човешката ръка, е вярно. Всяко учение, което не е напечатано на човешкото лице, на човешката глава и на човешката ръка, не е вярно. Аз виждам по-близо. Всяко нещо, което вие трябва да преживеете в живот, то е вече написано във вашия мозък и от вас зависи как да живеете. Хората сами си предизвикват своето нещастие.

Сега ще ви приведа един пример, как хората сами си създават нещастията. Във Варна имаше един свещеник, който имал един син, много красив момък. Един от най-красивите момци, които съм виждал. Той винаги ходел на игрището с чифтето си като попски син и всякога бил пръв на хорото. Той сам ми разправяше своята опитност. Той се влюбил в най-красивата мома и за да наплаши другите момци да не закачат най-

красивата мома, решил да стреля срещу тях. Вечерта той напълнил пищова си с едри куршуми, но си казал: „Не струва така – може да направя някаква пакост.“ После туря малко по-ситни куршуми, сачми и си казал: „Може да убия някой. И това не струва.“ Напълва чифтето си с още по-ситни съчми, но и това не му харесва. Най-после решава да го напълни с дрипи. Казва тогава: „Сега само ще ги уплаша.“ На другия ден, като отива на хорото, дръпва, но чифтето не хваща, не гърми. Тогава той си рекъл да духне вътре, да види какво има, което пречи да изгърми. Само духва, но нещо гръмва – и право в очите му и в лицето му. Стават очите му като на жаба. Като се връща у дома си, баща му казва: „Синко, синко, какъв те родих, красив момък беше, но сега и на жаба не мязаш.“ Идва една баба да го лекува и казва, че лицето му трябвало да се налага с жаби. И наистина в продължение на един месец лицето му полека-лека почнало да се изправя и той започнал да придобива предишната си красота. На долната му устна само останала една топка, която го грозяла. Питал го баща му: „Защо трябваше да духаш в пищова?“ Ако рекат да отрежат тази топка, съвсем ще се осакати. Баща му все му казвал: „Синко, синко, на какво заприлича?“ Така носил той тази топка цели три години на устата си. Бащата се занимавал с пчеларство и един ден казал на сина си: „Синко, ела с мене да се позанимаваш и ти малко с пчелите.“ По това време нямало такива мрежи и предпазителни средства, с каквито днес отиват при пчелите. По едно време една пчела го ужилила силно по долната устна, на мястото, дето била топката. Синът, като видял това нещо, казал: „И това още ми трябваше.“ Но какво било учудването му, когато след известно време топката съвсем спаднала. Тъй щото пчелата направила сполучлива операция. Този е един действителен пример.

Та и ние, съвременните хора, казваме – опитността ще ни научи. Да, горчивата опитност. Трябва да гръмне пищовът в лицето ни, после да ни излезе топка на устата, след което трябва пчела да ни ужили и едва тогава да разберем урока от тази си опитност. Казвате: „Добих една опитност.“ Питам, не може ли без тази опитност. Без пищов не може ли? Може и без пищов. Та момите с пищов не се вземат. Който взема мома с пищов, с пищов ще му я вземат. Едно време е било другояче. Тогава момата е решавала кой момък ще вземе. Като се карат двама момци за нея, тя казва: „Спрете, защо се карате? От мене зависи, аз заповядвам! И ако някой не изпълни моята заповед, ще го арестувам. Ще ме слушате, каквото ви кажа. След три години ще ви кажа, кой от двамата ще взема. През тези три

години никъде няма да ходите, ще работите на баща си и ако издържите на изпита си както трябва, който има по-добър успех, него ще взема.“ Така е било едно време. Сега момата е като овца – всички вълци се давят за нея и гледат кой вълк ще успее да я изяде.

Сега аз искам да ме разбирате вътрешно, а не външно. Значи има известни състояния, които мязат на положението на вълк. Когато два вълка се карат за една овца, овцата да си плюе на петите и да не чака да види кой вълк ще победи. Някой ще вземе една мома насила, че тя ще хареса него. Сега това са човешки понятия. Аз често съм слушал какво казва майката на сина си. В повечето случаи майките са виновни. Майката дава два различни урока. На сина си дава един урок, а на дъщеря си – друг урок. Майката казва: „Синко, ти ще държиш юларя на жена си – няма да я пущаш на свобода.“ Като майка тя разсъждава добре, но понеже ще стане свекърва, то да не би снахата да завладее сина ѝ, тя казва: „Ти ще държиш добре юларя. Ако видиш, че тя иска да те води, ти ще вземеш някога и тоягата, тя трябва да има страх от тебе. Жената, ако няма страх от мъжа си, де ще ѝ отиде краят? Така беше татко ти с мене.“ Такъв урок дава майката на сина си. Питам, какъв урок е този? Майката трябва да каже на сина си: „Синко, ти ще обичаш снаха ми, т.е. жена си, както мене си обичал. Както мене си слушал, така ще слушаш и нея. Така искам аз да бъдеш с жена си.“ Тогава кой е крив, че като дойде младата жена в дома на младоженека, двете жени се карат? Майката е виновна – тя дава лош пример.

Като се уреди работата, те вече знаят какво да правят. Това не е култура, така не се говори. Това са заинтересовани хора. Бащата трябва да извика дъщеря си и да ѝ каже: „Дъще, не се жени за мъж, който още на другия ден ще те направи нещастна, ще те направи слугиня. Ако ти доброволно искаш да му станеш слугиня, добре, но ако той иска да те направи слугиня, не се жени за него, защото аз те родих свободна и свободна трябва да останеш. А да станеш игра на другите, никога!“ Така трябва да каже бащата на дъщеря си. А така майката ще вика сина си, ще му даде един урок, после на дъщеря си – друг. Това не е възпитание. Ново възпитание трябва на човечеството. И след това ще ми казват, че тоягата излязла от рая. Онази тояга, която е излязла от рая, е суха тояга. За сухите тояги ние не говорим. Де са живите тояги? Онази тояга, за която се говори, че е излязла от рая, тя е просветеният човешки ум. Тази е тоягата, с която можеш да наложиш човека. Тъй щото аз не говоря за онези тояги, с които днес хората се бият. Дай на човека такъв съвет, че той да каже: „Много

добър съвет ми даде.“

Този е мирът, който сега ще се внесе. Това е най-доброто. Бог иска да ни научи на него. Има нещо у човека, което му говори. Бог всякога застава в известни свещени моменти и ни говори: „Не постъпваш добре.“ И тогава ти си кажеш в себе си: „Не постъпваш както трябва.“ Не сте ли чували този вътрешен глас. Вие искате да ви проговори Бог, но той вътре във вас ви казва: „Не постъпваш право.“ Вие търсите Бога някъде отвън. Ти мислиш, че си богат, силен, че можеш да постъпваш с хората както искаш, но утре ще станеш слаб, ще изгубиш богатството си и ще се намериш в същите нужди, в каквито се намират и другите хора, с които си постъпвал несправедливо. Пак нещо ти говори: „Не постъпваш справедливо, самоотречи се.“ Ти не обичаш някого, но нещо ти казва: „Иди да се примириш с този човек.“ Сега ние отказваме на онова свещеното у нас, което ни говори, и казваме: „Не съм ли прав най-после? Другояче аз не мога. За да спася своя живот, аз трябва да го убия.“ Тогава защо да не постъпваме като двамата руснаци, за които се говори в един разказ?

Сега аз ще приведа този разказ накратко, а вие може да го прочетете, да направите справка. Двама руснаци: единият от тях – княз, а другият – дворянин, се хващат на бас дали ще може да се издържи на следния изпит. Князът предложил на дворянина три милиона рубли, ако може да се затвори цели 15 години в стаята си като в затвор и да не се сношава с външния свят – да не влиза в разговор с никого, да прекара строг затворнически живот. Дворянинът казал, че се наема на този опит. Тъй щото след изтичането на тия 15 години князът ще дойде при дворянина и ще се издължи според баса. Той прекарал първата, втората, третата година, дошъл вече до 14-ата година и почувствал голяма тъга за хората, но най-после решил последната година да се заеме с четене на Библията, на Евангелието. Като прочел Евангелието няколко пъти, той се просветил и казал: „Намерих най-после истината, разбрах де е смисълът на живота. Сега разбрах защо е трябвало да седя цели 15 години в този затвор.“ От благодарност, че е намерил истината, той решил да излезе 24 часа по-рано от този затвор, за да не изгуби князът парите. Той решил да излезе, като не издържал на условията, и губи баса. Князът пък, от своя страна, намислил да го убие, защото видял, че дворянинът издържал баса – оставало му само още един ден, не му се искало да му плати обещаните три милиона рубли. В това време пък дворянинът написал едно писмо на княза: „Много ти благодаря, че ти стана причина да се хвана с тебе на такъв бас, от който

придобих това, че намерих истината и разбрах смисъла на живота. Не ми трябва твоето богатство, затова реших да изляза 24 часа по-рано от затвора. Парите, които ми се падаха, нека останат за тебе, а свободата, която придобих, тя е за мене, тя е ценна за мене, никому не я давам." Князът в уречения час пристига в дома на дворянина и като не го намира, чете писмото, оставено от него. Тогава той се замисля и си казва: „Каква грамадна разлика между мене и него! Аз съм княз, а той е дворянин, който седя затворен 15 години в затвор и научи един урок, който го просвети."

Та и ние, съвременните хора, мязаме на този княз. Не, благородство се изисква от съвременните хора, самоотричане се изисква. Благородство се изисква в този век не само от мъжете, но и от жените. Благородство се изисква от всички. Някой казва, че трябва да излезе някой човек да поведе другите. Не, това не е стадо, което трябва да се поведе. Във всички хора трябва да се яви нещо мощно, силно, което трябва да изтича отнякъде отвътре, от душата на човека. Това благородното трябва да изтича от духа на човека и затова всички трябва да имаме само един възглед. Това е новото учение, това е божественото, което ще освободи всички хора в света. Ако не дойде това в сърцата на хората, те ще се избиват по пътищата. Все ще дойде свободата някой път, все ще дойде, но този път, по който ще дойде, може да се позабави, може да се позадържи за по-дълго време, а иначе, ако вървим по правия път, ние ще влезем в истинския път на коопериране. Някои казват, че свободата нямало да дойде. Не, ще дойде свободата. Тя може да дойде по два пътя. Истинският път е чрез благородството на човешката душа – всеки човек да вижда в човека своя брат. Не само това, но и в лицето на всяко животно да виждаш своя брат, и във всяко растение да виждаш своя брат. И като дойде до дървото, не тъй набърже да го отсече, но да се спре и да запита дървото дали е готово да се пожертва.

Казвам, ние нямаме свещено понятие даже за човешкото достойнство, а камо ли за животните и растенията. Всяка страна, в която се изсичат горите, тя е осъдена на страдания. Всяка страна, в която хората се избиват безразборно, страданието е още по-голямо. Какво ще кажете за това – хората се молят на Бога и свещи палят, а при това у нас в България всеки ден стават убийства. Четем във вестниците, че син убил баща си, баща – сина си, какви ли не убийства не стават. И после търсим причината на това. Де е причината? Търсим причината там, дето я няма. Причината е там, че всички хора искат да подобрят своето положение. Като ги погледнете,

всеки мисли за себе си, как да свърже четирите краища. Не, светът никога няма да се изправи по този начин. Нашият живот е осигурен. От светлина сме осигурени, от вода сме осигурени, от въздух сме осигурени, остава ни само хлябът. Пък и хляб имаме, остава ни само една разумност.

Нека да извикаме най-разумните хора да дойдат да подемат работата. Всеки да се постави на мястото си – и учители, и свещеници. А сега, като дойде да се говори истината, казват: „Туй не е в наш интерес. Светът няма да се оправи според моя интерес.“ Светът има един закон, еднакъв за всички животни, за всички разумни същества. И най-после не мислете, че като сте дошли на земята, вие сте свободни да правите каквото искате. Не, вие сте в зависимост от света. Няма какво да ви привеждам доказателства. Дотолкова, доколкото вие имате доказателства в себе си, вярвайте в тези доказателства. Ако вие повярвате само на моите думи, аз съжалявам. Ако сега у вас няма повече вяра, отколкото по-рано, и ако у вас няма сега едно по-дълбоко разбиране, а остане да повярвате в това, което ви уча и остане сега да ви уча, аз съжалявам. Друг ще дойде, ще донесе друго учение. Въпросът е това, което имате в себе си, което го знаете, и от това, което ви говоря, като ги съпоставите, да кажете: „Този човек говори истината. Всичко, каквото той говори, е вярно.“ Ако светлината е за мене светлина, и за вас трябва да бъде светлина; ако въздухът е за мене въздух, и за вас трябва да бъде въздух; ако водата за мене е вода, и за вас трябва да бъде вода и ако хлябът е за мене хляб, и за вас трябва да бъде хляб. Те не могат да се различават. Земята, върху която живеем, е за вас земя и за мене земя. Но въпреки това има нещо, по което се различаваме. То е друго нещо.

Има основни неща обаче, по които ние не се различаваме. Животът, който тече, е за мене същият и за вас. Значи той има същите качества, но моите органи може да не са направени, както вашите органи. Вие имате една цедилка и аз имам една цедилка, но вашата цедилка може да е по-ситна, по-добре да цеди от моята. Те се различават. Едната цедилка е по-рядка, другата е по-гъста, вследствие на което цеденето не става еднакво. Значи как е пречистен човешкият мозък. За да се пречисти човешкият мозък, изисква се фина, благородна мисъл. Сегашните хора живеят в постоянен страх. Аз гледам хората как са се изопачили, как са се обезобразили в лицата си. Срещнеш един човек, гледаш го – изпоплашен; срещнеш друг – той кисел, недоволен. Рядко ще срещнеш човек, в лицето на когото има нещо хубаво, спокойно. Всеки мяза на военен. Като те погледне, наблюдава дали не си някой шпионин, или някой, който иска да

разрушава. Ние не можем да разрушим онова, което природата е създала. Ние можем да разрушим едно тяло, милиони тела, но в края на краищата природата отново ще ги пресъздаде. Каквото и да прави човек, и да умре неговата душа, животът в него е в сила да си направи едно тяло – много по-хубаво от това, което сега има. В това отношение всички мъченици, от която категория и да са – дали на физическия свят, или на моралния, или на божествения, те имат една идея. Те казват – и да умрем, ние ще живеем в ума на другите хора. Тези хора дълбоко в душата си вярват, че няма да умрат.

Казвам, сега за всинца е потребно онзи вътрешен мир, онова дълбоко разбиране. За всинца ви е необходимо да имате един тил, на който да уповавате. Казвам, човек трябва да има в какво да вярва. Ако аз имам вяра, трябва да я опитам; ако имам знание, трябва да го опитам. Ако аз живея в едно общество, трябва да го опитам; ако имам една религия, трябва да я опитам; ако имам една наука, трябва да я опитам. Всичко, което имам, трябва да го опитам. Аз трябва да опитам и главата си -да опитам какво може да роди моята глава. Аз трябва да опитам и ръцете си – какво могат да родят. Това е за онзи, който разбира. Тогава той ще види, че за в бъдеще възпитанието на децата трябва да се води по съвсем друг начин. Вие сте обезсърчени в света.

Кои хора се обезсърчават? Хора, на които първият пръст, показалецът е по-дълъг от другите пръсти. Такива хора всякога се обезсърчават. Те са песимисти. Това е общо твърдение. Хора, на които безименният пръст е по-дълъг, те са оптимисти, те са слънчеви типове. Аз съм правил ред опити с хора, които са се обезсърчавали, и казвам, като се обезсърчи някой, нека хване безименния си пръст и да започне да му пее и да казва: „Синко, иди да помогнеш на показалеца си.“ И ще видите, че няма да се мине много време, и състоянието ви ще почне да се сменява. Вие всеки ден трябва да пеете на този пръст. Показалецът никога не пее, той се е научил само да заповядва и затова трябва да му пеете. Нещата не стават със заповед. Най-първо, те трябва да започнат с песен. Ще изберете най-хубавата песен и ще му я пеете. После вие трябва да благодарите на малкия си пръст – на кутрето. Той казва: „От мене искайте шапки, дрехи, ядене, пиене, да ви назнача на служба като учител, професор, каквото пожелаете.“ Вие казвате, че този пръст нищо не работил, а всъщност той урежда всички материални работи в света. На средния пръст дай му да свири, да пее, да пише. стихове, той е поет, музикант, малко идеалист е той. Средният пръст следи за

справедливостта. Той гледа да не стават някъде обири. Показалецът пък е законът. И най-после иде големият пръст, който е бащата с четирите синове. Бащата ще минава през четирите пръста – през синовете си – да ги възпитава. Той ще им каже: „Синко, ти няма да заповядваш много, ще слушаш какво ти казвам.“ На средния пръст казва: „Ти пък ще следиш за справедливостта.“ На безименния пръст ще каже: „Ти ще свириш и ще пееш.“ На малкия: „Ти пък ще гледаш добре търговията.“ А ти седиш и казваш: „Аз съм много лош човек.“ Не, ще хванеш малкия си пръст и ще кажеш: „Ти ще се поправиш, няма да бъдеш такъв голям базиргянин.“

Де седи лошото в човека? На кое място се намира то според френолозите? Когато човек обича да пооткрадва, това се дължи на чрезмерно развити чувства в него – че обича да има повече, отколкото трябва. Всички недъзи на хората се дължат на чрезмерното развитие на някои чувства в тях за сметка на други, които са по-слабо развити. Следователно човек трябва да вземе от тия, които са по-силно развити, и да прибави към по-слабите, за да стане едно уравновесение. Човек трябва да започне, първо, възпитанието си от ръката. Най-първо, ще започне от лявата ръка и после ще мине към дясната. За тази цел има ред научни правила. Някой сгърне ръцете си, не знае какво да прави. Не е въпросът за сгръщането на ръката, нито в проточването, но човек трябва да знае отде да започне. Долната страна на ръката – дланта, е майката. Горната страна на ръката е бащата. Палецът е съветникът на другите пръсти, а майката и бащата са божествените съветници. Четирите пръста са синовете, които трябва да се възпитават. Всички те са родени от майката, свързани са с бащата, който не ги пуща да ходят никъде и им казва: „Синко, ще ме слушате, каквото ви казвам.“

Казвам, вие знаете това знание и можете да го повторите, но въпросът не е там. Ти можеш да провериш това знание, за да се убедиш, че наистина от твоята ръка всякога изтичат известни животворни сили. Спасението, помощта, която ти очакваш, тя иде от тебе и се съдържа в тебе. Всичко зависи от тебе какво можеш да възприемеш. От дясната си ръка ти можеш да дадеш, а от лявата си ръка ти можеш да вземеш. Направете опит. Това нещо сте правили, без да знаете кои са причините за даден резултат. Например, като ви заболи корем, вие турите ръцете си на корема и се свиете. Обаче не се минава един–два часа, и болката минава. Причината за болката е, че в слънчевия възел се е събрала повече енергия и като турите ръцете си там, те са като два тока, които възприемат тази енергия.

Изразходват я и така болката минава. Някой път можеш да помогнеш на главата си, някога на крака си – изобщо навсякъде можеш да си помогнеш по този начин.

И тогава казвам – Бог създаде ръцете, за да ни бъдат в помощ в случай на нужда; Бог създаде очите, за да ни бъдат в помощ; Бог създаде ушите, за да ни бъдат в помощ; Бог създаде устата, за да ни бъдат в помощ; Бог създаде носа, за да ни бъде в помощ. Най-после Господ създаде и тялото ни, за да ни бъде в помощ – да бъдем господари на положението си. А ние сме дали тялото си под наем. У вас се е зародила съвсем крива идея, че вие не сте господари на тялото си, на очите си, на ушите си, на носа си, на устата си. Утре може да дойде някой да ви предложи сто хиляди лева, да убиете някой човек. Какво ще направите тогава? Вие трябва да кажете: „Не, не само за сто хиляди лева, но за сто милиона лева не бих убил човек! Да направя добро – мога, но да убия човек – не мога.“ Това е човекът, това са истински религиозните хора. И сега всеки може да ви каже, че някой човек е еретик, че не вярва в Бога, че е безбожник. Не, не е така. Между безбожниците аз съм намервал много повече вярващи, отколкото между вярващите. Не е във външното безбожие. Главата на човека показва дали той е набожен; ръката на човека показва дали той е набожен; лицето му също така показва набожността.

Казвам, набожността съдържа три неща в човека. Набожният човек трябва да има любовни отношения към всички живи същества. Той трябва да желае доброто на другите хора, както и на себе си. Това е изразено в лицето на човека. Лицето на човека изразява видимата страна на любовта. Главата на човека показва мъдростта, която е вложена в нея. Тя е капиталът, с който разполага. Това пък, което човешката воля може да извърши, то е вложено в неговите ръце. И онзи, който не разбира смисъла на своето лице, глава, ръце, той нищо не разбира от живота, който е вложен в него. Ти можеш да вярваш в каквото искаш, но тази вяра не е обоснована. Щом аз имам ръка, аз съм във връзка с живата природа; щом имам лице като възприемател, аз съм във връзка с живата природа и най-после, като имам мозък, с него съм във връзка с целия Космос. По този начин аз мога да направя всичко, каквото пожелая.

Сега за мене това е една реалност, която съм опитал. Един ден и вие можете да проверите. Аз не искам да вярвате в това, в което и аз вярвам. Ако вие възприемете това, в което аз вярвам, то може да стане спънка, товар за вас, като не проверите нещата. Има неща, които ти трябва да

знаеш, че са верни, че не са верни. Истината не може да се намери в един живот, който умира, но в един живот, който възкресява. Само онзи човек, който е намерил безсмъртието, само той може да разбере какво нещо е истината, какво нещо е любовта, мъдростта, какво нещо е висшето знание, за което аз говоря. Сегашното знание е относително. Има една истина, която е горчива. Сега вие сте млади и виждате, че аз съм с бяла коса и казвате: „Стар е той." И вие ще остареете, и вашата глава ще побелее. Сега сте млади, но ще дойде това, което не знаете. Аз съм дошъл до едно нещо, което вие не знаете, а именно. Вие не знаете как да се подмладите, а аз зная как да се подмладя. Щом дойда до крайния предел, дето хората остаряват, аз ще се подмладя. Аз ще дойда до една свобода, която вие не разбирате. Дали вярвате в това, или не, това е друг въпрос. Моето верую не зависи от това, което вие вярвате. Аз съм свободен. В света не са само тия хора, които вие познавате. Природата е пълна с разумни същества, при които аз мога да живея. Ама вие не вярвате в това. Това нищо не значи.

Казвам, братя, вие можете да живеете с вашата вяра. Аз ви поздравявам, стига да бъдете щастливи с вашата вяра, с вашето знание, с вашата любов. Аз ни най-малко не искам да нарушавам вашето щастие, но казвам – пътят, по който вървите, ще ви направи нещастни. Утре легнете на легло, дойдат лекари, тупат ви и най-после казват: „Вие не можете да оздравеете, положението ви е сериозно, ти ще умреш." Ще започнат: сърцето му е отслабнало, това-онова, докато най-после всички кажат: „Бог да го прости!" Тъй не се прощава. Аз не искам така да ме прости Господ, но искам, като дойде при мене Господ, да ме намери човек, който обича, който мисли, който обича истината и свободата. Това значи да дойде при мене Господ или аз да отида при него. Това е смисълът на живота. Другите хора могат да правят каквото искат, но за мене е така. И на вас казвам една истина. Вие живеете при свободата, при светлината и при истината. Ако не можете да съедините тия три неща в едно, вие не можете да имате този вътрешен мир. Този мир е мир на живота, мир на светлината и мир на свободата. Ти си мирен, защото си господар на тези условия.

Казвам сега, запитайте се ще остареете ли. Ако сте започнали да остарявате, запитайте се защо сте остарели. И най-после запитайте се доволни ли сте. Ако кажете, че не сте доволни, запитайте се защо не сте доволни. Можете да кажете, че не сте доволни, защото нямате пари. Някои мислят, че ако са богати, ще бъдат щастливи. Донякъде може да е така, но богатството не дава истинското щастие. Мислите, че ако сте красиви, ще

бъдете щастливи. Не, и красотата не дава щастието. Мислите, че ако сте силни, ще бъдете щастливи. Не, и силата не дава щастието. Има нещо реално в света, то е животът на любовта, светлината на мъдростта и свободата на истината. Само тези три неща са реални и ако вие излезете от тази наука, ще видите, че нищо реално не съществува.

Казвате: „Можете ли да ни кажете тази истина?“ Мога да ви я кажа, но като този милионер, който искал да се излекува, а му искали 500 милиона лева. И който от вас може да ми даде 500 милиона долара, аз мога да му разкрия само някои работи. Турците казват: „Отде да намерим тези пари?“ Не, вие не говорите истината. В моите очи всички вие сте много богати, но в дадения случай сте скъперници. Аз не съм от тези, които се лъжат. Вие сте предрешени богаташи и минавате за сиромаси, които се лъжат. Вие сте предрешени богаташи и искате да минете за сиромаси. Не, не се лъжете. Вие всичко може да направите, но не можете да ме излъжете. Ето какво аз разбирам, че мога да ви дам тази наука, при условие да ми дадете 500 милиона долара. Ако вие с мене можете да споделите закона на любовта на живота, както аз го споделям, и ако можете с мене да споделите светлината, както аз я разбирам, и ако сте готови с мене да споделите истината, както аз я разбирам, готов съм да ви дам половината от това, което имам.

Като казвам с мене да споделите, разбирам – с всички живи същества. Като казвам, че не можете да ме излъжете, ето какво разбирам. Всеки, който се е опитал да ме излъже само в едно отношение, и ръцете, и краката му са се вцепенявали, и той се е простирал на земята, докато се разкае. Следователно не се позволява да се лъже в този свят. Лъжата, това е адът. Злото и лъжата в света са основа на всички наши нещастия. Основата на бъдещото щастие, което трябва да се положи в бъдещата култура, това е доброто и истината.

Казвам, вложете доброто и истината, която може да ви направи свободни. Доброто ще внесе живота във вас. Ако направите опит в това отношение, вашият живот ще се измени и горе-долу вие ще постигнете това, което желаете в света. Ако достигнете да реализирате поне половината от вашите желания, това е достатъчно. И ако опитате и видите, че това, което ви казвам, не е вярно, намерете ме и аз ще поправя погрешката си.

„Благословен Господ, Бог наш“ (три пъти)

Тайна молитва

Двадесет и трета неделна беседа
5 март 1933 г., неделя, 10 часа
София – Изгрев

В НЕГОВАТА ЛЮБОВ

„Отче наш“
„Ще се развеселя “

Ще прочета петнайсета глава от евангелието на Йоана – до осемнайсети стих.

„Духът Божи“

Ще взема само няколко думи от единайсети стих: „Пребъдваме в неговата любов.“ Трябва едно правилно разбиране на живота. Тъй както сега разбираме живота, то е едно неправилно разбиране. Човечеството от памтивека се е стремило да измени някак порядъка в природата. Невъзможно е да се измени. Учените хора са се стремили да завладеят природата. Това е невъзможно. Нито може да се измени, нито да се завладее. Може да се правят такива опити, то е друг въпрос. Съществуват ред противоречия, които по никой начин не може да се изправят. Например от хиляди години смъртта е една сила, която разрушава всичко, при това ние не може да се справим с нея. Съществуват войни, и не може да се справим с тях. Съществуват социални кризи, неразбиране между хората, философите обясняват по един начин, по втори, по трети. Съществуват религии, говорят за друг свят, за някакъв ред и порядък. Едни учат, че всичко е на земята, други учат, че всичко е в другия свят. Онези, които живеят тук, на земята, и онези, които се готвят за другия свят, и едните, и другите страдат. Участта и на праведните, и на грешните е една и съща. А при това има едно вътрешно неразбиране между хората. Едни минават за верующи, други – за безверници, едни, които вярват, други, които не вярват.

И в любовта има различие. Трябва да знаем какво ние подразбираме под думата любов. Любов, това е свещеният огън на живота. Без огън животът не може да се предаде. Животът изтича из свещения огън. От този свещен огън изтича светлината. Без светлина никакъв прогрес не може да има – не онази студена светлина, на която нищо не расте, но онази светлина, при която всичко расте и се развива.

Та казвам, когато ние говорим за любовта, ние подразбираме този

свещен огън, ние не разбираме каква и да е любов. Вие не може да разрешите никакъв въпрос в света. Какво ще разрешат болните хора в света. Какво ще разрешат хората, които нямат познания. Какво ще разрешат слепите хора. Нищо не може да разрешите. Вие може да си само облащавате, че сме разрешили въпроса. Ние виждаме в света тия премутации, които стават постоянно. Малкото дете мисли, че е спечелило нещо и виждаме, че постоянно една сила го тласка. И младото дете остарява, вече са му необходими няколко патерици, за да ходи като един стар 90-годишен. Ние казваме като факт и казваме, че остарял.

Старостта, това е една анормалност вътре в природата. Тя съществува не само у хората. Тя съществува и преди човека. Старостта съществува и в растенията. Растенията се справиха много по-рано. Има растения, които живеят по 8–9 хиляди години. И досега има някои растения, които живеят по 6 хиляди години. Човек – с всичкото си знание – едва до 120 години живее. В съвременната статистика зная един човек, който е живял 250 години. Променил е 12 английски крале. В Библията се казва, че Матусал е живял 960 години. Това ние го считаме за приказно и най-после ние казваме: „Защо ни е дългият живот?“ Питам, защо ни са нас нужни страдания в света. Защо ни са нас ненужни разочарования? Защо ни са нас ненужни и обезсмисляне на живота? Защо са тия терзания, в които сега се намираме? Не само ние, но всички хора изобщо: и религиозни, и учени хора, все имат известни страдания. Страданията произтичат от три фактора. От външния, физически свят, от обективния свят произтичат някой път и от умствения свят произтичат тия страдания.

Та казвам, както и да е съграден светът, ние не може да очакваме, ние както мислим. Ние вървим по много крив път. Аз казвам, общата култура върви несъзнателно. Всички желаят да живеят добре, но някак си има едно силно течение, което отбива хората от техния прав път на разбиране. Много възпитатели са опитвали, много държавници и философи са опитвали, но още не е намерен един спасителен път, по който народите могат да вървят, без да дойдат в някое стълкновение. Сега, като оставим общия вървеж на нещата, то е вървежът на човека. Всеки един от вас има желание да прекара един живот сносен, щастлив. Казвам, живот със здрави ръце, със здрави крака се прекарва по-лесно, отколкото с болни крака, с болни ръце. Животът се прекарва с един здрав мозък, отколкото с болна глава. Животът се прекарва със здрави гърди, отколкото с болни гърди. Животът се прекарва със здрави мускули, отколкото с неорганизирани

мускули. Това са общи положения. Всичките хора имат желания. Всеки един сказчик, всеки един проповедник, хиляди проповедници има, които проповядват. Тия хора имат известна цел. Желанието им е добро. Но, можем да кажем, постига се нещо. Туй постигане е толкоз малко. Ние на земята не виждаме добрите резултати. Даже между най-добрите хора, между идейните хора, и между тях има разногласия. Даже между един народ в една и съща народност, разправят се помежду си. Вземете например германците. Те сега се разправят в тяхната държава, германци с германци се избиват. Преди години и русите се избиваха. Сега хората мислят, че с революция ще се постигне нещо. С една революция нищо не се постига, с един преврат нищо не се постига в света. Сега аз говоря за крайните резултати. Ако мислим за една революция, аз я уподобявам на едно запичане, което човек може да има. Може да вземе рициново масло, да образува революция, но да желае всякога да има такава революция в стомаха си, това е неразбиране на закона.

Човек расте при една разумност, хората трябва да бъдат разумни, учени. Учението е хубавото в света и трябва да бъде достъпно за всички. Това принципално е вярно. Но в природата съществуват два порядъка, но тия два порядъка – невъзможно е всички да мислят по един и същи начин, изключено, невъзможно е. Този човек, който мисли, изхожда от себе си. Всички хора, които изхождат само от своя глас, от своите лични интереси, всички мислят по един и същи начин. Други, които изхождат от интересите на своите ближни, те са обективни от ближните си. Вследствие на това, когато не мислим за себе си, имаме едно зло, създадено в нас, което разрушава външните отношения към другите. Ти считаш всичките хора, които поддържат твоите интереси, за добри хора, а всички хора, които не поддържат твоите интереси, ти ги считаш за свой враг. Следователно хората в света се разделят. Всичките си имат известни общества, които са основани на този принцип.

Някой човек казва: „Симпатичен ми е този човек“, понеже той поддържа това, което ти е угодно, не нарушава твоите интереси. Сега аз засягам тия общи неща. Някои от вас сте запознати, някои от вас не сте запознати. Някои разглеждате живота чисто от органическо гледище, от социално гледище, изхождате от вашата личност. Някои разглеждат живота от социално гледище. Както и да разглеждате живота, животът на земята не е един завършен процес. След 50–60–100 години ти няма да бъдеш гражданин на земята. Има две разрешения. Едните казват тъй: след

40–50–60 години ти ще изчезнеш и ще се свърши. Тук, на земята, каквото направиш – яж, пий, и ще се свърши с тебе. И действително ще се свърши. Свършването подразбира преставане на живота. Другото течение, което казва – човек, след като замине от земята, пак ще съществува. Спорът сега къде съществува? Съществува в природата. Нещата, философски казано, те не се губят. Нищо в природата не се губи. Общото съзнание не се губи, не може да се изгуби, общият живот не може да се изгуби. Природата не може да разруши себе си. То е криво схващане. Ако ще станат промени в света, аз не искам да ви убеждавам. Но онези от вас, които искате да се домогнете до истината, в най-големите противоречия, ако човек разбира, той ще намери една велика истина. Той ще намери истината само ако знае пътя, тъй както един изобретател, който иска да прекара една цел, един принцип.

Преди години хората не знаеха да хвъркат, но като гледаха, че птиците хвъркат, зароди се желанието човек да си направи изкуствени крила. Правеха разни опити несполучливи и колко изобретатели бяха осмени. Един англичанин, който беше измислил една хвърковата машина в Англия, беше дал обявление, че е изнамерил такава машина. Събират се голямо общество, но има вятър, колелото се забива в земята, освиркаха го, най-после въпросът се разреши. Казвам, че тия социални противоречия, които съществуват, те може да се разрешат. Има един начин за разрешение, на туй разрешение трябва да се разбира основата, трябва да се тури една основа. Ако хората не разбират какво нещо е любовта, ако те не турят свещения огън и едно свещено разбиране да работи, този свещен огън да даде подтик на живота…

Свещената светлина носи знание, което може да разреши всичките противоречия. Тези две неща всеки стар и млад, той трябва да се занимава с тях. Някой казва – трябва да се храним. Храненето е процес в природата. Човек се храни не по един начин. Ние се само заблуждаваме, че само с твърда храна може да се храним. Човек се храни и с вода, въздухът е храна и чувствата са храна, и всяка мисъл е храна, и светлината е храна, и топлината е храна. По много начини се храни. Който не разбира, иска да се храни по един начин. Който се храни по всичките начини на природата, той е здрав човек. Когато човек се научи да се храни чрез своите мисли, когато човек се научи да се храни чрез светлината, с топлината, той ще стане безсмъртен човек, или казано на обикновен език, той ще стане господар на трудните условия, при които се намира сега. Сегашните учени хора изчисляват колко души може земята да прехрани. Че можела да изхрани 5–

6 милиарда, но тя може да ги прехрани по един много разумен режим. Даже сега имаме повече население, отколкото трябва. Според разумните изчисления земята при сегашните условия трябва да има 500 милиона хора, за да може да живеят хората добре, а ние имаме вече 2 милиарда. Следователно имаме няколко пъти повече население, отколкото земята може да прехрани, и вследствие на това се раждат стълкновения между тия народи. Сега няма да се спирам върху причините за размножаването на хората.

Казано е в Писанието: „Плодете се." Размножаването е всякога един лош признак, факт е, че една риба хвърля около 300 хиляди яйца. От тях след време не зная колко остават. Много малко количество – за поддържане. Има голямо изтребление, избиване, не едно, не две, не три, това са триста хиляди, а в растенията е още повече. В низшите микроби в 24 часа те може да изпълнят орталъка. Казва да се разплодяваме, но разумност трябва в света. Разплодяването не разрешава въпроса. Следователно този закон, ако у един човек се размножават неестествено неговите желания, силите му ще се разединят. Трябва да имаш толкоз желания и толкоз мисли, които ти може да отхраниш, за които ще имаш достатъчно сила да те поддържат. Другояче ще влезеш в противоречие със себе си. Да кажем, ако в тебе се роди идеята, да станеш министър-председател в Съединените щати или да завземеш най-високия пост, да станеш председател на републиката. От 120 милиона в Америка ти си един. От 120 милиона какъв шанс има. Ако имаш една лотария, която е със 120 милиона номера, а само един номер печели, ако се тегли такава лотария, при какви условия може да ти се падне да станеш министър-председател. Представете си, че ти мислиш да станеш министър-председател. След колко хиляди години и след колко милиона години тебе ще ти се падне шанс да станеш председател. Защото всеки председател стои 4 години и 120 милиона ако се редуват, тогава позакинете по 4 години, колко години ще им трябва? 60 милиона години ще им трябват. Туй е един идеал, който хората са си турили. Това отклонява човека от неговия път. Човек, който се е качил на един републикански пост, освен че няма да оправи света, но съвсем ще загази. Не е лесно да се поправи един човек. Да уредиш една държава, значи да уредиш себе си. То е една от най-трудните задачи, които са дадени. Аз гледам някои, които говорят за възпитание, мислят, че е така лесно. Много трудно е да се възпита човек. Лесно е само когато знаеш. И човека може да го възпиташ много лесно, но трябва да внесеш някакви

нови сили, трябва да знаеш как да внесеш новото в неговия ум.

Да ви приведа един пример. Обезсърчил се един европейски граф, млад човек, но считал, че нищо нямало да постигне. Отивал да се дави, да се убие някъде. Отподире му върви една млада мома, която му пришепва нещо. Той се отказва да се дави. Какви магически думи са били. Нито баща му е бил в състояние, нито майка му е била в състояние да му помогне. Но тази млада мома му е казала една дума, и той вече се е отказал, облякъл се. По-рано връзката му била черна, сега турил бяла. Той се изменя, слага си други дрехи и после казва, че животът има смисъл. Това е било временно заблуждение. Силата е в онази вяра. Под думите вяра разбираме да вярваш в разумното, на разумните хора. Или под думите разумност разбираме тия съвършените, в които абсолютно няма никаква склонност да грешат, които живеят за благото на другите и идеал е да си в съгласие с тях.

Та казвам, съществува в природата една разумна област, в която ние трябва да влезем във връзка. Земята един ден ще се спаси по съвсем друг начин. Земята, нашият параход, ние сме наблизо, няколко километра ни остават да влезем в новата зона. Земята като влезе в новата зона, светът ще бъде спасен. Досега се движи в едно поле, дето грехът е възможен и всичките противоречия може да се обяснят научно. Онези от вас, които искат да се занимават с тия дълбоките работи, може да се занимават с окултната наука. Наричам окултна наука онази истинска наука, която разрешава всичките противоречия в света. Противоречията съществуват за онези, които не знаят. А за онези, които знаят, за тях противоречия не съществуват. Някой ще каже, че противоречията съществуват между слабите. Противоречията съществуват между силните. Не са слабите, които развалят. Не са слабите, които дигат скандали, но силните. Запример вие казвате, че в една микроба има сила да се размножава, но не сте изучавали законите, кои са онези причини, какви разумни енергии стоят зад микробите. Вие на някое железарско огнище – има едно огнище, на което въглищата не може да се разпалят… Но този мех не работи, а мехът като работи, въглищата се разпалят и горят много силно, но зад меха седи разумно същество, което употребява известна сила за усилване на горенето.

Казвам, ония противоречиви мисли, ония противоречиви желания, които по някой път изпъкват отнякъде, те откъде се пръкват? Отде идат те? Ти си живял при майка си, която е добра, баща ти е добър. Ти си бил като детенце, баща ти – светия, а в тебе се ражда мисълта, искаш да извършиш

едно престъпление. Туй не е ли присадка? Когато човек се разболее, нима болестта е била в него. Съвременната наука казва, че нещо е влязло в кръвта ти, някакъв бацил дошъл и всичките болести, с малки изключения, се дължат на бацили – живи микроорганизми, някои, които са толкова малки, че даже с микроскоп не може да се виждат.

Сега Христос разреши един въпрос и правилно го разреши. Казва: „Както аз пребъдвам в неговата любов.“ Туй разумното в света е, което разрешава всичките противоречия в света. Всички противоречия са разрешени. Противоречията на живота не може да се разрешат извън любовта. Само любовта, само свещеният огън е в сила да разреши противоречията, да внесе онзи мир, да внесе онзи подтик на човешката душа, който човек очаква. На онзи изстиналия човек зимно време никаква философия не му трябва. Там се изисква огън, сгряване, малко топла вода, топла храна. Те са неща, които може да спасят човека. Ако човек остане без огън, без храна и студ отвън, такъв човек винаги ще плати с живота си. Има неща, които трябва да се разбират в Писанието.

Вземете сега религиозните хора. Често се казва, че слънцето ще потъмнее, луната няма да дава светлина, но тия хора и досега още не знаят, че ще потъмнее слънцето. Какво значи да потъмнее слънцето? Мислят, че туй естественото слънце ще потъмнее. То надали ще потъмнее, няма да потъмнее. Под слънце и луна съвсем друго се разбира. Те са символи, съвсем друго означава. После казват, че звездите ще паднат. Тъй както науката изучава, някои звезди са по-големи от нашето слънце. Къде ще паднат те? Тия религиозните хора казват, че всичките звезди ще се стопят на земята, и досега още звездите не са стопени. Чудят се как досега слънцето не е потъмняло. То ето какво означава.

Слънцето е любовта. Слънцето ще потъмнее в края в обществата, в църквата, навсякъде любовта ще потъмнее и всеки ще мисли само за себе си. Туй е слънцето, което дава живот, а луната показва вярата и вярата на хората ще отслабне, хората няма да вярват един на друг. Като идеш при някой банкер, казва: „Дай 4 души гаранти.“ Може да си благороден, може да си съвършен, но 4 души са ти необходими, за да ти гарантират. Звездите ще паднат, подразбирай, че тия хора няма да имат толкова знание. Учените хора ще изгубят пусулата и навсякъде няма да знаят какво да правят. Това са звездите. В умствения живот великите хора няма да имат авторитет. Сега идете в Америка, в Лос Анжелос, в един от най-щастливите градове на Калифорния – става едно земетресение на 11-и и има повече от 6–7

хиляди души наранени. Казват – едно от най-силните земетресения. Казват, че Айнщайн излязъл из техническия институт. Не пострадал от това земетресение. Той се случил там, да изчислява математически.

Питам тогава, каква е сигурността. Дойде земетресението, и веднага разрешава щастието на хората. Земетресенията вървят по един начин. Ако хората биха живели разумен живот, земетресения не щеше да има на земята, но хората предизвикват земетресенията със своите мисли, изгубва се онова равновесие, това равновесие, което съществува в природата. И ние може да съществуваме по единствената причина на равновесието, което съществува в природата. Вие не се стремете да премахнете доброто и злото в света. Вие не знаете какво нещо е добро и какво нещо е зло. Това са две равноденстващи сили. Злото не е насочено спрямо вас. Ако то ви засяга, причината е, че вие сте влезли в една област, която не ви подобава. По причина на туй равновесие ние може да живеем. Всички ние говорим. Говори един проповедник и той като захване – всичките погрешки, които стават в света, все дяволът е причината. Аз съм привеждал този разказ, че дяволът не е толкоз виновен. Такъв дявол, какъвто хората мислят, не съществува в света.

Има един анекдот. В един голям манастир живели калугерки и една благочестива игуменка. По правилата не е трябвало да имат кокошки, но игуменката е обичала да яде яйца. И понеже забелязала, че тези яйца изчезват някъде – и калугериците обичали да ядат яйца, и най-после дала разпореждане да не се кладе огън в килиите, за да не се пекат яйцата там. Но след като дала това нареждане, забелязала, че яйцата пак изчезвали. Тръгнала тя от килия на килия и една вечер гледа през една пукнатина, че две калугерки запалили една свещ, турили яйцето на един тел и започнали да го пекат на пламъка на свещта. Тя като гледала, гледала, казва: „Гледай ти, пустият дявол какъв мурафет измислил.“ Дяволът бил наблизо и казал: „Не ме обвинявай, този мурафет аз за пръв път го виждам.“ Ние всякога искаме да стоварим своята вина върху някого. Не е благородно. От нас зависи да опечем яйцето или да не го опечем, да го изядем или да не го изядем. Не дяволът ни е накарал, но има естествен закон. Човек трябва да се храни. Ако той е проял, не е виновато яденето. Той трябва да тури норма в своето ядене и да бъде господар на положението си.

Единствената сила в света е любовта. Два вида любов има в света. Едната любов е непрекъсната, идеална. Тя носи безсмъртие на човека. Другата любов носи смърт. Или аз наричам любовта свещеният огън. В

болния като влезе, оздравява го, а като влезе другата любов, изгаря хората. Като влезе другата любов, те придобиват живот. Следователно дотогава, докато вие се безпокоите, вас ви засяга тази любов, която ви гори. Вие още не сте дошли до любовта, която носи широта на нашето съзнание. Вие за най-малките дребни работи се смущавате, даже не може да търпите най-малките погрешки в когото и да е. Например ние често се възмущаваме, като ни каже, че някой вълк изял някоя крава. Как вълк да изяде кравата. И ще се дигне цяла хайка да отиде да преследва този вълк, че сто други крави са заклани и хората ги изядат. Това е в реда на нещата. Ако е грешно за вълка да яде крави, грешно е и за човека. Ако за човека не е грешно, а пък за вълка е грешно, това не е морал. В Писанието е казано – който убива, който коли вол…

Питам тогава, при такова религиозно разбиране – има религиозни хора, които се молят по три пъти на ден и казват, че Господ е определил тези животни за нас да ги ядем. Това е наше частично разбиране. Онзи, който убива, ще каже: „Аз трябваше да го убия, за да избавя живота си.“ Всеки може да се оправдае. То е закон на безлюбието. То е тази любов, която уморява човека. Тия противоречия в света вие мислите, че се дължат на бездейната любов. Ако твоята любов – ти не може да погледнеш на едно същество, както майката го гледа – ако ти не може да погледнеш на едно същество, да видиш в неговата душа онова, което се крие, ти не си разбрал неговия живот. Ти не може да вникнеш в дълбочината на неговия живот и най-после ти не може да проникнеш в неговата душа и да обичаш. Не да кажеш: „От мене човек няма да стане.“ Това не е никаква философия. Семето, докато не е в хамбара, може да каже: „От мене нищо няма да стане.“ Но когато семето се хвърли в нивата и го заровят, казва: „От мене ще стане нещо.“

Ние мислим, че някой, като започне да страда и срещне злополука в живота, казва: „От мене нищо няма да стане.“ Казвам, именно от тебе човек ще стане. Ако не страдаш, от тебе нищо няма да стане. Ако страдаш, от тебе нещо ще стане. Страданията в света произтичат от съвсем друго гледище. Човек всякога започва да страда, когато в него се събуди истинската любов и вижда своя минал живот, че не е живял както трябва. Тогава се зараждат страданията. Зараждат се, че и хората не живеят както трябва. Аз съжалявам, че хората, като вървят по пътя и които вървят, ще страдат. Аз привеждам този пример. Седи един болен човек и на пътя иде един голям богаташ, аристократ. Казва му: „Господине, не минавай по този

път.“ „То не е твоя работа. Знаеш ли кой съм?“ „Не зная кой си, но не минавай по този път.“ „Моя работа е.“ Вечерно време минава и после вика за помощ. Отива бедният горе на трапа, а той паднал долу 5–6 метра. Казва му: „Какво искаш?“ „Моля, извади ме.“ Изкълчил си крака. „Ти знаеш ли аз кой съм?“ „Не зная кой си?“ „Аз съм онзи, който ти казах да не минаваш по този път.“

Сега ние казваме: „То не е твоя работа“ на някого. Но един ден той ще ти каже отгоре на будката: „Ти знаеш ли кой съм? Аз съм онзи, който ти казах да не минаваш по този път. Ако вървиш, зле ще свършиш.“ Сега по този начин като ви говорят някои, вие ще кажете, че ние обичаме Бога. В истинската любов всякога трябва да се притури, любовта трябва да се прояви. Не трябва да живеем с нашата стара любов. Срещаме млади и стари хора. Казвате: „Едно време с моята другарка, с моята баба как се обичахме.“ Казвам: „Къде отиде вашата любов? Сега трябва да се обичате още повече.“ Аз казвам на себе си – ако човек има тази божествена любов, неговата баба няма да остарее и той няма да остарее, ще бъде всякога млад и в бъдеще животът, идейният живот, който ще дойде, как ще живеят хората… За да няма спор между семействата тук, на земята, като сега няма да живеят хората. Но между един мъж и една жена ще има едно разстояние – най-малко 100 километра, ще се срещат 12 пъти в годината, в месеца само веднъж. Това е нормално. Пък тези, които не живеят по този закон, не живеят нормално, ще се срещат всяка седмица, а пък тези, които са глупави, ще се срещат всеки ден. Не се свързвайте с глупавия живот. Какъв живот очаквате, когато в една стая от 4 метра на широчина и 5 метра дължина, какво очаквате, и 3–4 деца в тази стая – въздухът е развален. Какъв идеен живот очаквате, кажете ми.

Като погледнем Вселената трябва да знаем какъв простор трябва да има човек. Ако всеки от вас беше така развит, че като му стане тежко, да се качи на своя аероплан, да отиде на месечината. Някой обиди жена си, качи се на аероплана, иде на месечината. Тази жена може ли да бъде нещастна? И тя ще иде там, на месечината, и знаеш ли колко е красив животът. Много е красив животът на месечината. Много по-красив, отколкото на земята. Има едно старо предание – то не е хубаво да се изнася, – че на месечината живеят 144 хиляди хора, най-умните хора, и за да се освободите от всичките противоречия, много вода не им трябва. Те са взели студа отвън, а задържали топлината отвътре. Атмосферата за техните научни изследвания е добра, те имат отлична атмосфера, дето може да се

наблюдава небето. Никакви микроби, никакви болести, които съществуват тук, там нямат условие да се размножават. 140 градуса има студ отвън, 150 градуса. При такава температура даже такова вещество като водорода може да се превърне в течно и твърдо тяло. Сега това са посторонни работи, които може да се подложат на критика и да кажете: „Докажи това.“ За себе си аз няма какво да ви доказвам, нито на вас има какво да го доказвам. На вас го казвам като роман или като приказка от „Хиляда и една нощ“, като едно вметнато предложение.

Един американски проповедник, от тези проповедници на събуждането – правят такива големи събрания. Седи един господин и той приказва за онзи свят и най-после, за да развесели публиката, казва, че той имал една тъща, която била много лоша. И след като го слушали, дотегнало им и един казва: „Слушай, в ада ще идеш.“ „Но ти няма ли да пратиш много здраве на баба си.“ Та нима вие мислите, че ние тук не сме на земята в ада. Има области на земята, то е цял ад. Туй е едно неразбиране на онзи истинския живот.

Сега казва Христос: „Както аз пребъдвам в неговата любов…“ Има една любов в света, която разрешава всичките противоречия. Аз наричам тая любов на живота, която разрешава основно всичките противоречия. Аз я наричам любов на живота, любов на гениалността, любов на талантите, на всичко онова силно и възвишено и човек, който иска да сполучи, той трябва да придобие тази любов, тя е завидното в света, този стих „Пребъдвайте в неговата любов“. Но тази работа не идва така лесно, не може изведнъж. Българите са много чуден народ, много бързат. Когато прави своите научни изследвания, казва: „Каква е твоята цел? Какви са придобивките? Не може ли да ни кажеш нещо?“ Не може. „Защо криеш? Ние ще го използваме ли?“ Казвам, няма да го използвате и досега, който е работил, съм правил опити, комуто съм казал, не съм намерил нито един да е приложил това, което съм казал. Защото всеки мисли, че има нещо по-важно в света. Ако му кажеш, че интелигентността на човека зависи от твоя нос, веднага противоречие. Казва – има хора с дълги носове, не са така интелигентни, така умни. Ако кажа – широкият нос показва здраве, веднага казва, че има хора с тесни носове и са здрави. Ако му кажеш, че челото му трябва да бъде голямо, той веднага казва – има хора с ниски чела и са паметливи. Той не е забелязал – има една линия гениална, има една черта гениална. Гениалните хора имат гениални черти. Добрите хора имат особени тъкани. Обикновените хора имат обикновена кожа. Който не е

изучавал под микроскоп кожата на добрите хора, той нищо не знае. Аз нищо няма да говоря за това, защото, ако река да говоря, да дам признаците, то цяла пертурбация ще стане. И няма да изучават, но ще гледат на един престъпник каква е кожата му. Това трябва да се приложи при възпитанието на децата. Майката по тази наука ще вземе една малка част от кожата и ще гледа под микроскопа и ще види какво ще стане от детето – тази благородната кожа може да е само при едно щастливо съчетание на организираната материя, от която ние сме съградени. Не всички хора са организирани от една и съща материя. Някои са образувани от една материя по-нечиста.

Следователно, като дойдеш да живееш добре, ще трябва да преорганизираш този материал чрез храната си. Всичко може да го преорганизираш. Онези разумните същества чрез храната си имат един начин. Аз съм правил няколко опита. Хора, които са боледували, хора, които са били подложени на някаква болест – да кажем, в света съществува една неврастения, която не може да се лекува, неврастенията е една болест, която не може да се лекува чрез храната – този човек трябва при определено време да яде храната. Същевременно в ума му не трябва да има никакви посторонни мисли. Той трябва да има, да намери чисто удоволствие в храната, да не мисли за храната, която ще яде, да има едно удоволствие в храната, нищо друго да го не смущава. Достатъчни са 4–5 месеца, и този човек да възстанови своя организъм, да се възобнови. Казват: „Не мога." Не можеш, ако не искаш. Ще ви приведа сега един пример. В една зоологическа градина един звероукротител, един лъв се нахвърлил отгоре му, откъсва крака му, но като му откъсва крака, задига го. Звероукротителят помислил дали и другия ще откъсне, но задигнатият крак бил изкуствен и благодарение на своя изкуствен крак той се е освободил.

Та казвам, ако сега не е това разумното, ако ние не вярваме в разумното в света, какъв ще бъде нашият тил. Не е огънят на нашето огнище, който ни спасява. Туй е само едно временно положение. Не е малката свещ, която ни спасява. Онова, което спасява, което дава помощ на човека, то е слънцето, слънчевата светлина и топлина. Следователно онази мисъл, онези благородни чувства, които дават подтик на цялото човечество, тази енергия, която иде отнякъде, тя е, която спасява човека. Колкото човек е по-интелигентен – не само да мисли, че е интелигентен, човек трябва да има сила в себе си. Христос е турил туй в една много

проста форма. Аз турям още една дума. Той е казал: „Път, истина и живот.“ Аз казвам тъй: път, истина, сила и живот.

Пътят е един метод. Истината, това е външният закон, по който природата работи. Силата е онова, което трябва да се придобие. Животът, това е свещеният огън, дето ти трябва да работиш. Ако нямаш този път, ако нямаш тази светлина, която трябва, ако нямаш тази сила в себе си, ако нямаш свещения огън, какво може да добиеш. Защото, ако един човек не може, двама ще се съберат. Ако двамата не могат, трима да се съберат. Трябва да се споразумеят и да работят разумно, и тогава в света ще се води разумна борба. Тогава ние трябва да се поставим така, както направиха американците.

Може би преди 30 години в един от американските градове един американски богаташ искал да направи едно изкуствено езеро, че направил един бент на реката над града. Като направил изкуственото езеро, като издигнал стената, не им дошло наум, че стената може да се събори и да помете целия град. Пет – шест години след като направили бента и зимно време техните деца се пързаляли по езерото, става голямо наводнение. Събаря се бентът и повече от 2000 души се издавили, водата е достигнала до третия етаж. И оттам насетне не съградиха нова стена да направят езеро, оставиха водата да тече свободно.

Ще съградиш едно изкуствено езеро и после ще кажеш: „Защо дойде това нещастие?“ Не само ние, но и културните хора със своя неестествен живот, всички сме отговорни, ние носим последствията. Земетресенията, които сега зачестиха, са едно последствие от войната на четиринайсета година. Ако стане още една война, тия земетресения ще станат два–три пъти по-силни. Земната кора се търси и ако дойде една война, тия снаряди, които хвърлят, сами ще създадат едно нещастие. Лошите последствия ще дойдат със земетресенията, които ще вразумят сегашната култура. Някой ще каже – това е една илюзия. Когато стане втората война, когато дойдат земетресенията, бъдещите историци ще пишат. Първо имаше в Япония, после в Сан Франциско, после може да закачи Европа, може да дойде пак в Америка, в Азия. Земетресенията вървят по един определен път. Сега аз не искам да цитирам тия факти, да не се изпоплашите. Казвате: „Какво ще правим, ако дойдат земетресенията?“ Каквото правят в Лос Анжелос – 7–8 хиляди души ранени. Като дойде, ще се носи.

Казвам, ако хората са разумни, как трябваше да живеят. Казвам, трябва да се проповядва едно учение за една любов, която трябва да свести хората,

да дойдат до едно съзнание. Само любовта е, която ще донесе свобода. Свобода без любов не може да съществува. Истината и любовта заедно вървят. Любовта не може да бъде любов без истина. И истината не може да бъде истина, защото истината е външната страна на онази Божествената Любов. Любовта е, която дава свобода на човека, не само временна свобода, но в пълния смисъл, прави го напълно господар на своята съдба.

Та казвам, всички онези от вас, които съзнавате тези временни страдания, тя земята няма да се разруши. Земята ще влезе, цялата наша земя ще се преобрази, ще дойде едно преобразувание и един ден злото, което сега съществува, тези навици, които сега съществуват в хората, те ще си отидат. Няма да има условие, тези навици ще изчезнат по този естествения път, както една гъсеница – ти не може да я отучиш да не яде листа, но като се превърне на пеперуда, тя ще престане. Ще дойде време, когато ще изгубим този навик да чоплим листата и ще влезем в ново разбиране на живота. Не е само един порядък външен, механически. Онова учение, което седи в любовта, човек трябва да приложи тази любов. Неговият поглед ще се отвори. Че нашият поглед на живота мяза на погледа на мравята. Гледам, мравите, като ходят, за нищо не се грижат. Ходят около своя мравуняк и мислят, там всичко се движи. Казваме – ние, хората, мязаме на мравите, обаче дойде ли някой със своето рало, разваля мравуняка и ние не знаем кои са причините. Един живот, добре устроен, не трябва да мяза на мравуняк.

Имаме две култури: култура на пчелите и култура на мравите. Хората повече може да подражават на културата на пчелите, отколкото на културата на мравите. Но казвам, хората може да подражават на културата на плодните растения. Има други малки микроорганизми, на които трябва да благодарим. Тия микроорганизми, които са дошли в нас, влезли са в нашето тяло да живеят, да издържат всичките нещастия и страдания, които ние имаме. Ние не можем да си представим, че човешкото тяло е съставено от безброй малки същества, които работят. Някои от тях са много големи специалисти, учени са. Тия микроорганизми, които се наричат клетки, които са вътре в мозъка, в разните мозъчни центрове, вършат всичката работа. Ако ти беше оставил да свършиш тази работа, туй щеше да бъде непоносимо.

Казвам, когато дойдеш до този порядък, целият свят съставя нещо разумно в света. Ние, съвременните хора, мислим, че разумни същества сме само ние и че по-разумни същества от хората на земята няма. То е

погрешно схващане. Ние, съвременните хора, на земята не сме от най-разумните. Че не сме най-умните показва, че ние всички ще умрем, нищо повече. Защо трябва да умрем? За да идем при онзи, който не умира, за да ни научат как трябва да се живее. Дали и вие сега вярвате, като отидете при тях, ще видите. Някой казва: „Аз не вярвам.“ Без разлика дали вярваш, или не, и бистрите реки, и мътните реки все в океана влизат. Бистрите влизат бистри, а мътните ще влязат мътни. Калта пада. Вие като влезете в онзи свят, година, две, три, десет, петнайсет, петдесет години и най-после вашата кал, която сега имате, ще изчезне и най-после вие ще изтрезнеете. Ще познаете и ще видите лошите последствия, които съществуват на земята. Ако дойдете втори път на земята, ако се преродите по закона на кармата, като как трябва да живеете? Какво тяло да си съградите? Но за да си създадете туй тяло, непременно трябва този нов принцип да влезе в основата на нашето съществуване. Ако той не влезе, тогава ние ще имаме учението на индусите за кармата. Във всеки един живот се трупа карма. И не се разрешава въпросът. Под думите разумен живот разбирам в тази свещена любов, дето се придобива безсмъртният живот, че всичко може да се разреши.

Ти трябва да имаш едно понятие за Бога. Аз не зная каква дума да употребя. Туй същество, от което ти си излязъл, трябва да се свържеш с него. Ти в кого трябва да вярваш? Туй същество, в което живееш и се движиш, трябва да влезеш във връзка с него, да може да чуваш неговия глас, откъдето и да ти говори, да може да чуваш гласа на Бога. Сега трябва да идеш да питаш някой свещеник и някой философ, някой пророк, да го питаш дали има Господ, или не, къде е – на земята или на небето. Някъде. Че около него има ангели. Този питаш, онзи питаш и най-после изгубиш положението си, не знаеш кому да вярваш. Аз ви казвам, онзи, който най-често говори в нас, той е, туй същество. Най-отривиста е неговата реч в света. Не зная друго същество да говори по-отривисто, по-разумно, отколкото туй същество. Не като човек говори, но туй, с което разрушава всичко. Щом направиш погрешка, казва: „Да правиш добре.“ Някой човек е беден при тебе. Той казва: „Постъпи любовно с този човек.“ Някой е беден и страда, казва: „Бъди милостив към него.“ Невежа е някой, той казва: „Бъди снизходителен.“ Този глас аз съм го чувал.

Имаше един българин много сприхав, много раздразнителен, холерически темперамент. Жена му трябваше да опъва, както ѝ каже мъжът, тя трябва да изпълни. Другояче – дърво за жената. Един ден жена

му възразява и какво става. Той ѝ ушива две плесници, казва: „Жена не искам.“ И тогава става цял преврат с него. Той ѝ казва самият: „Нещо ми казва – не направи добре, че удари на жена си две плесници.“ И целия ден той седи, върти се вкъщи и не може да иде на работа. Ходи, връща се, мъчи се и най-после казва на жена си: „Ще ми простиш, моля ти се, ще ми простиш. Втори път няма да те бия. Аз направих голяма погрешка. Нещо ми говори, че съм направил много лошо.“ И той казва, че когато жена му му казала, че му прощава, нему му е олекнало и той казва: „Нещо ми казва, чух един глас – добре направи, че иска извинение.“

Вие ще кажете – това е една илюзия. Питам тогава, ти като ядеш яденето, това не е ли илюзия. Ти като пиеш бира или винце, каквито и да са други работи, ти като носиш твърде модни чепичета, че те са квадратни илюзии, в които ние живеем. И той казва: „Оттам насетне нова идея влезе.“ Казвам, човещина е туй. И тя е като мене. Че майка я гледала и нея, че майка ѝ на ръце я носила, целувала я и тя е била възлюблена дъщеря, баща има, който я обича, че и аз имам дъщеря. Един ден какъв пример ще дам аз. Две плесници ѝ ударил и казва да търпи жената. Жената може да ушие две плесници и тя казва – да търпи мъжът. Силният може да ушие две плесници, комуто иска. Трябва да знаете, че и на силния може да му се ушият две плесници.

И казва Христос: „Аз пребъдвам в неговата любов.“ Няма по-хубаво нещо в света – човек да пребъдва, да чувства своята свобода. Тогава той ще бъде независим. Туй учение е вътрешно, аз не искам да проповядвам навън. Като запаля свещта, светлината трябва да проповядва. Не огънят, не огънят да ходи да проповядва. Огънят е на слънцето. Топлината, която иде от слънцето, трябва да проповядва. Твоят живот, който излиза, твоите постъпки, твоите мисли, туй, което излиза от тебе, този свещеният огън, той ще бъде за тебе. Ти не може ли да отвориш сърцето си на хората и да им покажеш какво гори в тебе? Казвате – да помагаме на света. Свещта, като гори, ще покаже сама по себе си. Ако има едно общество, образувано от честни хора в света, които живеят един за друг, какво ще бъде, ако всеки иска да си услужи. Какво ще бъде едно общество, ако всеки се притича, ако жените повдигат мъжете, ако мъжете повдигат жените, братята повдигат сестрите и сестрите повдигат братята, господарите повдигат слугите и слугите повдигат господарите? Ако всеки работи, ако има туй желание за повдигане, какъв ще бъде светът? Сега, след като съм проповядвал, някои от вас вече виждам, че почти сте прави, някой ще каже: „То не му е дошло

времето още.“ Вярно е. На някои не е дошло времето – да чакат за своето време. Но онези, на които е дошло времето, да не спят повече. Има някои, за които времето е дошло. Ако закъснеете с една минута повече, всичко е изгубено. Като казвам – ще изгубите един случай, той пак ще се повтори, но сега е онзи благоприятният ден, дето ще направим един вътрешен опит. Туй, което сега ще го направим, то ще бъде заради вас, да кажете, да знаете, както Христос казва: „Аз пребъдвам в неговата любов и всякога върша това, което нему е угодно.“ Онуй, което въздигна Христа за образец, то е тази любов, онзи, в който той пребъдва, той го повдигна и по същия закон, ако вие пребъдвате в него, той ще повдигне и вас. То е великата идея в света.

Онова, което въздига хората в света, то е пребъдването в свещената любов. Името Божие трябва да споменаваме много рядко, защото някой от вас може би да имате едно божество. Аз ще ви приведа един пример. Един турски бей от старите е трябвало да се жени и в турско време обичаят е бил, че момъкът не може да си избира момата. Праща свати. Избират момата. Те му избирали, избирали и му казват какво избрахме, оженили го. След това на другата сутрин – той не е виждал жена си, тя дига булото си да я види и да ѝ каже на кого да се показва и на кого не. Трябвало да се показва на свекъра, на свекървата, на братята, на някои близки. Но той, като я видял тази грозотия, ѝ казва: „Показвай се, комуто искаш, само на мене не се показвай.“ По някой път и вашето божество мяза на грозотия. Казвам, когато ще избираш, ще отидеш там да избираш, да бъде красива и като видите, да бъдете доволни. Не да ви избират хората и да кажете: „Показвайте се на всички, само на мене не.“

Казва Христос: „Аз пребъдвам в неговата любов.“ То е силата на човека. Искам тази идея да остане във вас, да мислите, докато имате един резултат и докато този резултат ви въздигне, че да имате вече едно просветление за онази любов.

„Благословен Господ, Бог наш“
Тайна молитва

Двадесет и четвърта неделна беседа
12 март 1933 г., неделя, 10 часа
София – Изгрев

ВЕРЕН В МАЛКОТО

„Отче наш“
„Духът Божи“

Ще ви прочета един от най-мъчните пасажи на Евангелието, една от най-мъчните речи. Досега не са я изтълкували и аз няма да ви я изтълкувам, само ще ви я прочета. „Верният в малкото е верен и в многото, а неправедният в многото е неверен и в малкото.“

„В начало бе Словото“

Аз бих кръстил беседата „Малкото и многото из царството на човешкия дух“.

Природата, или разумният свят, се отличават с едно безкрайно разнообразие. Там, дето липсва разнообразие, започва несъзнанието. Разнообразие има само в един разумен живот, само в един духовен живот, само в един организиран живот. Тъй разбирам аз разнообразието. Не разнообразието на светлината, това е само превод. Туй не е разнообразие. По някой път ние падаме в погрешка, като мислим, че всичките въпроси в живота са решени. Не, те едва са започнали да се решават. Защото, ако съм съществувал във времето на растенията, когато се явиха на земята, или в царството на минералите, когато те се явиха, какво понятие можем да си съставим за света в царството на минералите. После, ако минаваме в царството на растенията, друг поглед ще имаме, в царството на животните – друг поглед. Най-после в царството на човека какъв поглед ще имаме?

Та казвам, този въпрос е за разумните, за способните, за онези, които.искат да живеят. Например бих засегнал този въпрос, какво нещо е животът. Аз гледам на живота от друго гледище. Учените хора са разделени на два лагера. Ние не може да разглеждаме живота като механически процес. То е само повидимому. Например, като запалим свещта, ние може да кажем, че виждаме светлината, но не е свещта, която може да даде светлината. Тя е само един повод да се яви светлината. Защото и в електричеството се явява светлина. В единия случай може да кажем – без лой не може да се яви светлина, а в електрическата лампа и без лой се явява светлината. Механическо обяснение е – без лой не може да се яви светлина. Когато си служим със светлината на свещта, светлината иде

от лойта. Сега, когато си служим с електричество, казваме, че светлината не иде от лойта, а от водата. Като се завърти едно колело, създава светлина. Сега аз не искам да се спирам върху големи подробности, защото там човек ще заспи. Един банкер е заинтересован от големите подробности, а един обикновен човек не го интересуват подробностите на печалбите на балката. Обаче има живи положения, при които, дали си учен, или не, еднакво може да се ползваш. Въпросът е друг. Придобитото дали ти може да го ползваш? Има едно различие за учения и простия само в придобивките. Ученият човек ще използва придобивките по един начин, простият ще използва придобивките по друг начин. Нееднакво се ползват. Обаче и ученият, и простият от светлината еднакво се ползват, еднакво плащат. Ние сега вземаме в туй нормално състояние, както са.

Та казвам, ние по някой път предизвикваме еднообразни, еднакви способности и чувствания. Човек може научно да е предразположен само в неговата наука, науката може да е само половин сантиметър над веждите. Тази наука, т.е. процесът на неговата мисъл, произтича в една област над веждите му – половин сантиметър нагоре. Той наблюдава природата, той наблюдава телата, тяхната големина, тежестта, има ред, порядък, или тъй нареченият конкретен ум. Той мисли, че е постигнал нещо, че има големи постижения. Но този ум – конкретният ум, с научните впечатления, те минават в една област, дето нещата трябва да се трансформират, или тъй да кажем, конкретния ум аз го представям, той се занимава специфично със стомаха. Този, който трансформира енергиите, това е нашият ум, дето се складират всичките придобити придобивки на миналото. Но този ум у нас отговаря на дихателната система, храната, с която стомахът се храни, въздухът, с който дробовете оперират, съвсем друго нещо е, голямо различие има. Ако вкарате въздуха в стомаха, ще стане цял преврат, но ако вкарате водата в белите дробове, ще имате друг резултат. Най-после идат висшите способности, които разсъждават. Това е вече мозъчната система. Горе в най-горната част на човешкото тяло са поставени тези способности, за които ние разсъждаваме, за далечните причини, за поводите, с които природата работи. Някой път е мъчно кой термин да взема. Аз вземам думата природа. Някои вземат думата природа в много тесен смисъл. Някои вземат природа да означава, че човек седи по-горе от нея. Някой път са прави. Аз вземам думата природа в смисъл да означава, че седи по-горе от човека. Ако вземем думата в тесен смисъл, не сме прави, ако я вземем в широк смисъл, сме прави. Онези, които поддържат, че природата седи по-

високо от човека, и те си имат важни съображения, учени съображения. Сега няма да се спирам върху тях и върху какво вярва човек. Вие ще кажете – какво може да приложите, или какво може да използвате в даден случай. Защото ученият човек, като влезе в една библиотека, той ще употреби светлината при всяка книга, да почерпи грамадни познания, богатства. Ако влезе един невежа със светлината, той ще вземе да разгледа книгите, и той ще има грамадни познания, но ще оперира с обикновена светлина на конкретния ум. А по някой път хората влизат в природата със своя конкретен ум, минават оттам повърхностно и казват: „Разбрахме библиотеката, много хубава е, много хубаво са подвързани книгите, чисто от прах. Аз ходих в Лондон в лондонската библиотека."

Ученият човек, който се занимава специално с някои психологически съчинения в древността или в новите времена – две течения има – едни учени обръщат внимание на знанието, което в древността е било открито. И те са прави. Други казват: „Какво е било открито в древността, това ни най-малко не ни интересува, но какво е открито сега." И те са прави. Но има известна връзка между знанието на миналото и между знанието на настоящето. Има връзка, понеже туй, което за нас е минало, с туй знание сега оперират други същества, които седят по-ниско от нас. Със знанието на нашето минало оперират същества, които седят малко по-долу. Туй знание, за което ние аспирираме сега, оперират други същества, малко по-напреднали от човешката раса. Сега аз не говоря за човека, тъй като че той е последно същество. Действително той е последно същество, природата не може да създаде друго същество като човека. Друго същество, подобно на човека, не може да създаде. Тя ще наруши своя ред. Следователно, както човек сега е създаден, той така ще си върви. Ако природата създаде друго някое същество, тя ще го създаде по съвсем друг образ, съвсем други сили ще влязат. Той ще мяза на човека, но няма да има настоящата опитност, както сега имаме. Сега ще оставим това нещо, защото ние отвличаме вниманието.

Двама души ядат в една гостилница. Ако двамата са месоядци, веднага ще почнат да наблюдават яденето. Ако ядат печена кокошка, всеки ще гледа кому кокошката е по-хубава. Но ако седнат един вегетарианец и един месоядец, вегетарианецът няма да гледа каква е кокошката. Ако и двамата са вегетарианци, и двамата ще хвърлят око, ще се наблюдават. Та подобните хора в яденето се наблюдават. Та сега, когато се срещнат двама души, които нямат еднакви вярвания, въпросът другояче малко седи. Сега

ще оставим въпроса, кое е по-хубаво – вегетарианец или месоядец да си. Месоядците привеждат един много силен аргумент. Те казват: „Как да не ядем месо, когато Христос казва: „Ако не ядете плътта ми и не пиете кръвта ми, вие нямате живот в себе си.“ Че ние затова ядем кокошки, да добием плътта и кръвта.“ Нали аргумент е това. Онзи вегетарианецът пък аргументира, дето казва Христос: „Аз съм лозата, вие – пръчките.“ Значи Христос там се храни не с месо, но със съвсем други растителни сокове. „Мъчно е, казват, вие да ядете плътта му. Пък ние се храним по съвсем друг начин.“ Това са две съвсем различни състояния. Явява се един тълкувател и казва: „Плътта на Христа, това е най-доброто в света. Кръвта на Христа, това е истината в света. Следователно, който не яде доброто и не пие истината, там работата друг характер взема.“ Този тълкувател казва – доброто в света е, което човек яде.

Та казвам, когато се явява известен спор в света, този спор се явява по единствената причина. Няма да се спирам върху въпроса, как е произлязло месоядството, кой научи хората да ядат месо. Съществуват различни теории. После кой ги научи да ядат растителна храна. Някои твърдят, че и в минералите има живот, но този живот не мяза на растенията. Животът в минералите е неорганизиран. В минералите има едно състояние, дето материята се сгъстява, приготовлява се. В растенията имаме движение, разширение. Тази материя има и растене. Когато в животните имаме вече организиране, а в човека може да имаме смисъл вече. Това са стадии, по които върви човешкото развитие. Значи има един велик закон. Ако в тебе процесът на минералите не работи правилно, ако в тебе процесът на растенията не работи правилно и ако процесът на животинското царство – тези сили, които те имат, не работят правилно, и най-после, ако и човешките сили в човешкото царство не работят, човек не може да има правилно разбиране за живота, както сега се разбира. Например много социални въпроси, много религиозни въпроси – парещи, не могат да се разрешат. Те са засегнати от разни гледища, сегашните хора ги засягат. Как ще ги разрешат, само бъдещето може да покаже. Туй, което минералите разрешиха, остана разрешено; туй, което растенията разрешиха, остана разрешено; туй, което животните разрешиха, остана разрешено и това, което човек разреши, остана разрешено. Но с това няма да се свърши.

Сега ние не разглеждаме нещата индивидуално. Ако разглеждаме индивидуално, то е статично разбиране. Ако ние разглеждаме живота статично, ние никога няма да дойдем до едно съгласие. Никоя сила в света

не е в състояние да примири интересите на хората. Как ще примирите интересите на човека с млекопитаещите. Как ще убедиш човека да не впряга воловете да оре нивата. Как ще убедиш човека да не колят кокошките, да не колят агънцата. Как ще убедиш хората да не пият вино, да не пушат тютюн. Може да им говориш колкото искаш. В Америка туриха закон за въздържанието, но след като вървяха толкова години, бяха принудени да се върне мокрият режим. По някой път и в религиозно отношение ние мязаме на сухия режим. Ние живеем един строг живот и казваме, че човек трябва да живее по-добре. След като прекараме един режим като американците, пак се върнем към мокрия режим. Например някои хора са вегетарианци, след десет години се върнат пак към месоядството. Казват: „Организмът не е така приспособен, не е възможно." Туй е второстепенен въпрос. Какво ядат хората – дали месо, или растителна храна, това е второстепенен въпрос. Важно е каква основа има човек. Има един елемент в човека вътре – каква истина полага човек, основата. Само туй е най-важното сега – истината, която е основа, върху какво гради човек. Защото не е знание, с което се добива един живот, ако ние ще го изгубим. Туй е безрезултатно. Тогава нещата, които ние правим, са безрезултатни. В природата няма безрезултатни работи. В природата има трансформиране на енергиите.

Задава се въпросът, светлината и топлината от живота ли излизат. Виждаме, че там, дето няма топлина, живот не може да се прояви и там, дето няма светлина, живот не може да се прояви. Но животът не произтича от самата светлина, защото светлината произтича от нещо друго. Светлината произтича от знанието. Причината на светлината е знанието – нещо по-високо. Причината на топлината къде е? То е онази чувствителност, то е любовта в природата. Любовта в природата произвежда топлина. Топлината е признак на любовта, която съществува в природата. Следователно, ако по този начин разбираме живота, ние може да оперираме с любовта. Сега още ние не знаем да оперираме с любовта. Ти ще оперираш, тъй както един химик. Един холандски професор прави опит с тъй наречения магически пръстен, фосфорен пръстен. Той потапя пръстена в течен хелий, за да се обърне. Твърдят, че ако едно тяло се тури под изстудяване под минус 273 градуса, туй тяло става добър проводник. Та опитът е следният. След като се тури този пръстен в този течен хелий, а една секунда се пуща електрически ток, после се спира токът, изважда се пръстенът. Занесли го в Лондон и пръстена приближават при една

магнитна стрелка, която се отклонява. Токът продължава да се движи в пръстена. Казва авторът, че туй, което е възможно за пер петуум-мобиле вече е постигнато. Този ток вечно ще обикаля в този пръстен, няма нищо да му препятства. Хубаво, в какво отношение сега учените ще приложат това откритие?

Да кажем, че в тебе има едно противоречие в живота ти. Ти си един лош проводник. Ако си лош проводник, ще се потопиш в хелий от минус 273 градуса, ще пуснеш един електрически ток, и веднага след това ще действа едно обновление в тебе. Ще кажете, че при минус 273 градуса ти ще умреш. Няма да умреш, ще се спре животът. Спирането временно на живота не показва, че туй е смърт. Животът временно влиза в една нова фаза. Опитът е правен – след като умре човек, пак той продължава да живее. Тялото ще спре. Онези заминалите същества, като излязат от тялото, си идват пак на земята, но не с кости живот, без кости – пихтиеобразни са те. Един такъв човек може да го събереш в един лешник или в едно малко шишенце и да го носиш в джоба си. Може да го затвориш, после пак да го извадиш от шишенцето, пусни го, човекът се движи. Това е приказка от „Хиляда и една нощ“. Една такава душа Соломон затворил в една стомна. Това са приказки от „Хиляда и една нощ“. Не мислите, че аз искам да ви убеждавам в неща, които не съществуват в света. Понеже и да ви убедя, това, което не съществува, то не е. А пък туй, което е, и да искам да ви убедя, че не е, то е. Аз казвам така: туй, което е, макар и да ви убеждавам, че не е, то е, а туй, което е, и да ви убеждавам, че не е, то е. Това са най-силните аргументи.

Та казвам, всеки един от нас трябва да знае кое е и кое не е, кои неща са верни и кои не са. Някои неща, верни за един човек, не са верни за друг. Та казвам, в царството на човешкия живот всеки трябва да изучава своя темперамент. Най-първо, да се запознае със своя темперамент, който носи условие за живота. Аз го наричам темперамент на стомаха, жизнен темперамент. Ако ти не разбираш свойствата на този темперамент, ти всякога ще имаш една разстроена стомашна система, ще бъдеш злояд, ще боледуваш, ще имаш запичане, разстройство на червата, няма да се потиш, няма да ти се пие вода, ще съхнеш, ще боледуваш и т.н. Ще ти дават горчиви церове. Казвам, изучавай своя темперамент, не стеснявай стомаха си, говори разумно на стомаха. Стомахът се занимава с твърдите и течните тела. Ако ти нямаш този темперамент на стомаха, ти ще бъдеш човек сприхав, нервен. Пък ако ти имаш добре развита стомашна система, ще

бъдеш разположен, независимо от твоето разположение. В този темперамент всичките неща така се балансират, че като се трансформират, енергиите се уравновесяват. Някой казва: „Аз съм много нервен.“ Ти си попречил за правилното развитие на своя жизнен темперамент. Някои го наричат флегматичен, но не е флегматичен, флегматичният темперамент е на студените хора, без топлина. Аз го считам, че той е извън живота. Ако не го оставим да прогресира от нас, и досега ние щяхме да бъдем в положението на робите. Казват: „Студени хора.“ Не, студени – отвън, а топли – отвътре. Има хора, които са топли отвънка, а студени отвътре. Желязото например е топло отвън, а студено отвътре. Следователно, като го нагорещиш отвън, става топло, после губи топлината си. Човек сам носи топлина отвътре. Той ще вземе храна, и от тази храна поддържа онази нормална топлина. А тази топлина ще получи от своя жизнен темперамент.

Казваш: „Какво ме интересува, дали аз зная този темперамент?“ Той съществува в тебе. Ако не се занимаваш да го изучаваш, поне не му препятствай. Ти седнеш да ядеш, бързаш, понеже имаш работа отвънка. Баща ти казва: „В пет минути гледай да се нахраниш, че работа има, трябва да се оре, търговия.“ Знаеш ли какво значи да се наядеш в пет минути? Аз съм слушал някои да казват: „Да ти пращят ушите, като ядеш.“ Ни най-малко не трябва да пращят ушите. Ще седнеш спокойно, най-малко 25 минути трябва да ти вземе правилно да ядеш. Ако искаш да бъдеш здрав човек, трябва да имаш този темперамент. Ако за 15 минути свършваш яденето си, ти ще бъдеш в среден свят, ако за 20 минути – ти си в преходен, но 25 минути е една норма. Извади часовника си и гледай 25 минути. Ето какво трябва да разбираме под 25 минути. Като седнеш, да не ти се стяга сърцето. Първото правило при яденето е, като седнеш, да бъдеш разположен. Няма да се интересуваш какво жена ти е сготвила, ако имаш жена. Ако отидеш в гостилница, няма да питаш какво е сготвено. Ти ще седнеш спокойно и дали е добре, или зле сготвено, няма да мислиш. Ще си избереш ядене, ако си в гостилница, няма да туряш никаква лоша мисъл в яденето. Сега аз вземам нормалното ядене. Вие може да си вземете малко хляб, малко круши, ябълки или малко сирене, или кашкавал, или печени или варени картофи, или пържени яйца, или баница. Като ядете, да се не безпокоите кой как дойде. Ако дойде един религиозен човек и те намери, че ядеш баница, ще му кажеш: „Братко, ще ме извиниш, аз още не съм достигнал до положението на твоето съвършенство, ще ме извиниш. Един ден ще дойда. Аз ще ти дам малко хляб и ще те моля да ме не смущаваш.

Искам да ям баница и да благодаря на Бога, че имам баница. Ако ме смущаваш, ти ще ми развалиш стомаха, ще ми развалиш яденето." Тогава, ако има някой да ни се сърди за яденето, това е природата.

Аз искам сега да покажа начин, по който разумно да разсъждавате. Сега ние искаме да измамим природата. Ако речем да я измамим, ние ще се намерим в едно противоречие със себе си. Човек никога не трябва да води борба със себе си, изключително, по никой начин. Никога не се стремете да възпитате някого. Не мислете, че можете да го възпитате, да му дадете друг ход.

Имаше един евангелски проповедник, той ми се оплакваше. Учен човек беше, казваше се Палаудов. Чел някои педагози и казваше: „Аз ще взема една жена и ще я възпитам тъй на характера си, че каквото кажа, да ме слуша." Влюби се в една жена от Баня Костенец, а тези хора от Баня Костенец са флегматични, у тях този витален темперамент е тъй развит – по турски. Той бил по темперамент динамичен, нервен, каквото похарчи, все пита. А пък тя – разложена, гледа го и се усмихва, никога не бърза. Той ще се скъса. Учи я да бъде наготвено яденето, като дойде, да бъде всичко готово. Той, като дойде, трябва половин час да чака. Тя казва: „Няма нищо, ще почакаш." Той ми казваше: „Убедих се, характерът на човека не се мени. Туй, което той сам си е създал, никой не е в състояние да го измени."

Та казвам, за да бъдем ние в съгласие с живата природа, ако имаме този темперамент, ние ще разбираме природата. Тя обича търпеливите хора. По някой път тя е много мудна. С нея да имаш работа, ще ти се пукне сърцето. Гледам например, някой религиозен човек се моли, иска нещо. Той чака до вечерта да стане. Хлопне някой, току излезе, няма го. Излиза пак, да не минава два пъти. Най-после се обезсърчава. Няма този човек търпение. Искаш нещо, не туряй време. Той иска да възпитава природата. Като определи деня, той иска природата да му бъде една слугиня. Тя не става слугиня. Ти ще охтикясаш при нея. Този живот ни показва. По някой път ти искаш да измениш себе си, да бъдеш кротък и смирен, да бъдеш тъй – образец. Но като дойде животът, веднага ще се покажеш такъв, какъвто си. Не е лошо, че си такъв. Има и начини, по които човек може да се измени, само да урегулира естеството си, да даде правилен развой на живота си, но той трябва да има знания. Без знание в живота нищо не се постига. Но знанието вътре, което е основата, трябва да бъде доброто и истината. Под думата добро аз разбирам да имаш всичките условия, с които да работиш, а под думата истина аз разбирам в това знание ти да си

свободен, да не ти препятства никой в природата. Ние така сме поставени, ние сами се заробваме.

Никой не те поставя, ти сам се заробваш, ти ставаш слуга, най-първо. После ти сам ставаш господар. Ти се обвързваш. Например майка ти, която те е родила, която ти е дала път, може да я вземеш за образец. Може би една майка, която обича децата си и им дава пълна свобода на действие, и децата тогава съгрешат. Мене ми разправяше една българка за възпитанието на дъщеря си. Казва: „Не ми харесва дъщеря ми. Много е добра, но само за себе си мисли, за мене не помислюва. Ходи си на концерти, на театри, на танцови вечери, има си свой приятел, а пък на мене какво ми е, не помисля. Докато мога да ѝ давам, добра съм, щом нищо не може да дам, лоша съм. Виждам, че моята педагогия не върви.“ Не е лошо, че тя ходи по театри, че ходи по концерти и танцови вечери, не е лошо, че има и другари. Сега вземаме – и в природата има танцуване. Има едно танцуване, което се дължи на природата. Като те заболи някой път коремът, ще танцуваш на общо основание. Като те заболи кракът, ще правиш упражнения. Пък като те заболят ръцете, ще ги вдигаш, ще ги слагаш, главата си ще туряш. Казваш: „Аз не мога да правя упражнения.“ Като те заболи главата, ще правиш. И прав е човекът, той иска да си помогне. Може да си помогне. Той трябва да тури основа. Започни, най-първо, и тури основа в себе си този жизнен темперамент. След това ще минеш към сангвиничния темперамент.

Кой е сангвиничният темперамент? На дихателната система. Ти не може да имаш една отлична дихателна система, ако у тебе сангвиничният темперамент, или темпераментът на кръвообращението, не е добър проводник. Ти всякога ще имаш хиляди дробове. Следователно така трябва да разбирате темперамента. Казва ти – сангвиничен – въздухообразен. Не е въздухообразен, той е проводник на сили, които урегулирват дихателната система. Следователно, докато твоят темперамент е здрав, развит у тебе, ти си весел. По това се отличава. Човек на витивния темперамент е разположен – като види яденето, доволен е от всичко. Сангвиникът е весел, той е подвижен, той се смее, подскача, ходи. Казва: „Какво подскача?!“ Здрав е човекът. Той има развити хубаво гърди. Считат, че онзи, който не скача, който не се смее, че той е болен човек. В наблюдението кое се констатира? Най-после иде умственият темперамент, темпераментът на човешкия мозък. Той е темперамент, който служи като проводник за магнетизма и електричеството, което действа в мозъка, за да бъде мозъкът

в нормално състояние. Следователно, ако в тебе умственият темперамент не е така както трябва, всякога ще имаш главоболие.

Та казвам, за да бъдат хората здрави, трябва една школа. За да бъде добре развита тяхната дихателна система, трябва да имат една добре развита мозъчна система. Тогава у човека съществуват две царства. Едното царство е царство на чувствата. Аз го наричам царство на любовта. Другото царство е на мозъка, царство на знанието. Едното царство – на любовта, се намира в тъй наречения плексус соларис, в стомашния мозък, дето има ред ганглии, в които жизненият темперамент взема участие, а другият – на знанието, той е умственият темперамент – в мозъчната система. Той е проводник на електричеството и магнетизма. Следователно, когато тези темпераменти са добри проводници, тогава всичките сили на природата живеят, силите на ума, на човешката интелигентност правилно идат. Ако развитието на човека върви добре, от този човек всичко може да стане, той всичко може да направи от себе си.

Та, ако искате да се самовъзпитавате… Някой път казвате, че не сте търпеливи – зависи от вашия жизнен темперамент. После меланхолични сте – зависи от вашия жизнен темперамент. Не може да мислите правилно, както трябва – вашият умствен темперамент не е добър проводник. Не че не сте способни – главата ви е достатъчно обширна, голяма, имате достатъчно мозък, но темпераментът ви е такъв, че тези сили не могат да работят. Умът ви е разсеян, мислите ви – охлабени. Това е обширна област. Целият мозък не мисли. Задната част на човешката глава е свързана със стомаха. Горната част е свързана с неговото сърце, с дихателната система, предната част на мозъка е свързана със самия мозък. Ти не може да бъдеш един човек с възвишен идеал в света, ако горната част на мозъка е слаба, сангвиничният темперамент не е развит.

На три части се дели мозъкът. Горната част на мозъка има отношение към сангвиничния темперамент. Жизненият темперамент – към стомаха, към задната част на мозъка, а предната част на мозъка – към нервния темперамент. Ако тези неща не са добре развити, тогава и в тялото ти настава един дисонанс. Ако в горната част на главата има хармония, ще има хармония и в тялото. Че как така? Ще разберете, дето се казва в Писанието, че сте храм на Бога. Ако тази горна част е добре развита, ако нашето тяло е храм на Бога, в този висок смисъл всички разумни същества се интересуват. Не само ние, но за всеки разумен човек се интересуват, тъй както всички държави се интересуват от Англия. Защо се интересуват от

Англия? Защото в Англия има ред и порядък. Ако нямаше ред, порядък, не биха се интересували от нея. Тя е силна и добре уредена държава.

Ако човек иска природата да обръща внимание на него, той трябва да бъде организиран. Сега, като говоря, аз искам да ви покажа добрата страна, не да се обезсърчавате. Вие ще кажете: „Ние нищо не сме направили.“ Не, вие много работи сте направили досега. И без знание сте ги направили. Хиляди обеди сте изяли, но досега не сте яли както трябва. Хиляди пъти сте дишали и издишали, но не сте дишали и издишали както трябва. Колко неща са минали през вашия ум, но не сте мислили както трябва. Да мислиш както трябва, да чувстваш както трябва и да се храниш както трябва. Лесно е да се каже, ти трябва да бъдеш умен човек, добър човек. Това са общи положения, но те са само резултати. Природата не е създала човека за играчка. Природата с човека прави един от великите опити в света. В Битието човешката раса съществува, тя взема същото място, каквото белите дробове и сърцето вземат в тялото. Какво нещо е човекът в Космоса? Човек в Битието сега е дробовете и сърцето. Такова е отношението. Следователно цялата природа иска човек да мисли правилно, да чувства правилно и да действа правилно.

Та тогава вие грешите в следното. Вие търсите вашето щастие там, дето никога няма да го намерите. Едно растение търси своето щастие в почвата; рибата търси своето щастие във водата; птицата търси своето щастие във въздуха. Човек къде търси своето щастие? Човек трябва да търси своето щастие в мисълта. Той живее в един широк мисловен свят, а ние търсим щастие в хората, тук и там. То ще дойде като едно течение в нашия живот – да предадем на хората. Първото нещо, човек трябва да уповава на своята мисъл. Както рибата уповава на водата, на хубавата вода, както птицата търси чистия въздух, както растението търси хубавата почва, така и човек трябва да търси мисловния свят, в който той живее. Защото, като се съберат хората на едно място, ние трябва да знаем по закона на растенията – тези хора ще станат високи, но хилави, там няма топлина, те не може да растат добре. Между нещата става преплитане. Някога те нямат достатъчно храна и вследствие на това, като се развива техният витален темперамент, те стават слаби, високи, хилави. Като дойде някоя буря, пречупи ги, няма да останат здрави. Онези, които са издържали, остават дребни. Дребните имат голямо бъдеще. Та ние не трябва да живеем наблизо, да си помагаме. Умният човек – и на другия край на света да е, той ще помага. Пък глупавият – и при тебе да е, пак не може да ти помага.

И да иска, не може. Сега, като цитирам, глупавият казва: „Отлична реч, силна, действа на човека.“ Аз съм забелязал, като се говори така, всеки ще каже: „Нима досега ние не разбирахме живота?“

Ние се учим да разбираме. Цялото човечество сега се стреми да разбира. Един ден, в правия смисъл като мислим, че ние сме разбрали природата, аз мога да мисля, че това е истина. Ако ние разбираме природата, ние ще бъдем свободни, във всеки дом ще дойде щастието, радостта, веселието. Ще кажете: „Ние разбираме вече, ние знаем, ние сме културни хора.“ Ако сме културни хора в този смисъл – да разбираме, всичкият този живот щеше да се уреди. Щом животът не е уреден, тъй както трябва, туй показва, че има нещо, което не сме доразбрали. Ние трябва да спрем, ние може да го разберем.

Сега, като говоря тези работи, аз не казвам, че вие сте отговорни. Не се изисква нито от вас, нито от себе си, нито от цялото човечество да оправи живота. Но хората само не трябва да препятстват на установения ред на природата. Ние не може да внесем в природата нищо ново. Туй дете, което майката го е родила, на туй дете майката нищо не може да внесе отвън. Едно нещо може да внесе, то е следното. Царският син, който отива в училището, той трябва да учи. Той занася там царската си кръв, но той не носи знанието. Той там добива знание, както и най-простият. В туй отношение и царският син еднакво придобиват знание. И доброто не може да се внесе. Ти се раждаш с възможностите за доброто. Но доброто отпосле се придобива. Ти се раждаш само с възможностите за доброто, ти се раждаш само с възможности за знанието, ние трябва да го придобием. Някои се раждат с наследствени черти. Казват, че някои се раждат музиканти. Не се раждат музиканти, но се раждат с възможности. Всеки един музикант трябва да учи, за да стане музикант. Той трябва да има една среда, която да го поддържа. Ако този музикант няма една музикална среда, той не може да се прояви. Както житото има едни условия за растене. Ако не се посее, то ще си остане, ако се посее, ще се развие възможността.

Та казвам, при тези условия ние трябва да развиваме възможностите за придобиване на знанието, за придобиването на доброто. Доброто е сила, истината е сила. Та казвам, това е естественият, правият път. Не казвам, че онова, което имате, трябва да го изхвърлите навън. Новото трябва да дойде отвътре. Новото механически няма да дойде. Новото, божественото в света няма да дойде, то е вътре у нас, отвън с изглеждане то няма да дойде. Или

разумният живот в света е едно усилие, с което всички разумни души живеят. Хората съзнават този факт. Навсякъде има туй усилие. Всеки учител иска да възпита децата си. Но за възпитанието на децата нямаме едно правилно схващане, да знаем да възпитаваме. То ще дойде отвътре като един процес. Сега думата отвътре има двояко значение. По някой път отвътре аз считам туй, нашият живот, отвън – туй е божественият живот. Когато някои мислят, че доброто ще дойде отвънка, туй е божественият свят, който ние виждаме около нас, и целият Космос – туй е отвънка, а когато мислим, че божественият свят е вътре в нас, не в тялото ни, но в нашето разбиране, в истината, с която ние работим – оттам ще дойде, а не в човека, в туй тяло, както сега живеем. Туй тяло ще се измени, както много тела в света са се изменили. Та сега нашето тяло ще се измени, нашият ум ще претърпи известни промени и нашите чувства ще претърпят промени, много от нашите възгледи ще се променят. Но има нещо, което всякога си остава едно и също. Ти никога няма да престанеш да обичаш, никога няма да престанеш да мислиш. Злото в света сега се е родило по причина на това, а ние по някой път обичаме хората, като че те са огледало на самите нас. Ако ние съдим за нашия живот от сегашното наше положение, ние сме на един погрешен стадий на разбиране. Ако би се пробудило съзнанието на детето в утробата на майката, какво би мислило то. Но благодарение, че то се кооперира със съзнанието на майка си…

Някой пита де е душата. Кога влиза душата в детето? Може да ме питате, това са интересни въпроси. Душата, още като се зачене, влиза вътре, тя се кооперира с майката и бащата. Тъй говорят ясновидците. Сега аз не говоря за моята опитност, но аз проверявам доколко са верни. Те казват, че влиза вътре, ходи вкъщи, разговаря се с всички. Но никой не го вижда. То казва: „Ще ме видите, като изляза навън, засега си приготовлявам една малка къщица. Един ден ще изляза и ще стана голям. Тогава ще ме видите. Ще имам честта да се разговарям с вас, ще ходя на училище, да ме видите.“ Така говорят сега. Обективните хора казват, че тези неща не са верни. Има неща, действително, които не са верни, но има неща, които са верни. Защото, ако човек беше съвършен, кое е онова, което заставило Бога да създаде света? Развитието в света не е за нас. Бог е, който се проявява. Всичко е създадено заради него. Ние сме зрители, съучастници. Неговото добро е наше добро, неговата мисъл е наша мисъл. Той е цялото Битие. Той мисли да направи от всички нещо. Той мисли много по-добре за нас, отколкото ние мислим за себе си. Той предвижда

цялото наше бъдеще. То е пред неговия ум, пред неговия дух. Нашето бъдеще е начертано.

Какво може да стане за бъдеще? Тази Вселена като се измени, трябва да знаете какво ще стане от нас. Ние още не знаем какво ще стане от нас. Сега, когато аз говоря, какво виждам, какво може да стане от вас? Ще остареем, ще побелеем, ще си заминем от този свят с надежда, че ще идем някъде. Като отидете там, аз имам доста приятели, но нито един досега не ми е писал. Пък и вие, като идете, няма да пишете писмо. Те пишат писма, но се задържат писмата. В природата има едно учреждение, кабинет, дето задържат писмата, понеже много хора, като заминават за онзи свят, заминават неподготвени. Те пишат такива писма, които, ако ги бихте чели… та затова задържат тези писма. Та като видят нещо хубаво, пропущат го. Така говорят онези ясновидци. Така са говорили и великите учители на човечеството, които са виждали нещата. Сега вярвам, че поне малка доза от това е истина.

Ако някой от вас има случай да чете Сведенборг, да видите как пише човекът. Разправя как се среща с Господа, как се разговаря с Господа, как се разговаря с ангелите, качил се на второто небе, на третото небе, бил в света на духовете. Дели онзи свят на две царства с три небеса. Разправя за светлината, за топлината, за онзи свят, за духовете как са облечени, за училищата, за възпитанието – надълго и нашироко. Авторът, който пише за Сведенборг, казва, че много учен човек бил, но малко му липсва. Той казва, че много научни съчинения написал, спира своята научна деятелност и влиза в една област, дето другите не могат да проверят, област, която е тъй обективна. Този свят е тъй обективен, ние сме дошли до тази област. Туй, което за рибите беше субективно, за птиците става обективно; туй, което за птиците беше субективно, за млекопитаещите е обективно; туй, което за млекопитаещите е субективно, за нас е обективно. Един ден ако дойде твоят дядо и влезе в къщи и се разговаря с тебе и си замине, ти ще кажеш на съседката си дядо ти какво ти е казал. „Нека дойде дядо ти.“ Но той е дошъл само при тебе, не е дошъл при тях.

Една госпожа в Търново – навеждам този факт не за да ви убеждавам, но като разглеждам научно въпроса. На жената на един миньор умира баща ѝ. Един ден той иде със своята тояжка и казва: „Какво правите, какво готвите?“ По едно време дъщерята казва: „Татко, остани за обед.“ „Не, не може, бързам, аз трябва да си замина.“ Тя сама разправя. Не останал за обед. Питам, на една такава опитност какво ще кажете. Всичките

опитности, които изнася спиритизмът, сега всички искат да ги обяснят по един механически начин. Може да има някои погрешки, но все таки има известни факти, които показват, че човешкият живот не се губи. Науката казва, че нищо в природата не се губи и не се създава. Проявява се всичко. Сега аз искам да остане само онова, за което вие сте способни. Вие още не сте в това състояние, да се занимава човек с вътрешния свят. Всички хора още не са готови. Те ще бъдат както когато някой се занимава с електричество със силен волтаж.

Та казвам, верният в малкото е верен и в многото, казва Христос. Той го дава в четената глава. Той взема един пример от света. Някой казва: „Какво иска да каже Христос?“ Той показва как постъпва един светски човек. Господарят му го хванал. Това не е мярка ни най-малко. Той не е човек, който по Бога върви. Той казва: „Вземете пример от него, и вие постъпвате като него.“ Христос прави един извод: постъпете и вие така. Как трябва да постъпва умният? Господарят му го похвалил и Христос го похвалва. Като се научил, че неговият слуга така постъпва, казал: „Умно постъпва.“ Та казвам, друг извод да направим. Вие с нищо няма да ощетите природата. Ако живеете добре, вие ще придобиете. Пък един ден, когато природата каже – вече няма да живееш на земята, какво трябва да правиш. Тя те уволнява. Ще седнеш и ще направиш едно добро. Този човек казва: „Аз никакво добро не съм направил, да направя едно добро, макар от господаря си, трябва да правя добро. Че като изляза от службата, да кажат: „Този човек поне едно добро направи.“

Та ние в света какво трябва да направим? Ние вече толкова години живеем, искаме да бъдем щастливи. Трябва да бъдем щастливи, трябва да бъдем умни, трябва да бъдем добри. В това седи човешкият живот. Всеки човек трябва да се стреми да вземе най-високото положение и да вземе в добър смисъл. Никой не трябва да се спъва. Всичко онова, за което ламти твоята душа, не спъвай себе си, дай път на въображението си, не бързай. Ще кажете, че това са илюзии. Мисли за всичко, желай всичко, стреми се към всичко, но не бързай. Ако в този живот не, ако във втори не, в трети – доброто е толкова дълго. Ти казваш: „В този живот.“ Няма разрешение в този живот. В този живот всичките места са заети. Отиваш в театър, всичките места – продадени, билетите – продадени. Какво ще правиш? Ще чакаш за втори път, втори концерт. Не трябва да се спъваме. Добрият човек всякога трябва да се стреми към реализирането на онова великото добро. Доброто, което ще придобием, трябва да стане един проводник, то е цел,

един успех за цялото човечество. Вие ще кажете: „Какво може да стане?“ Много може да стане от вас. Сега хората търсят скъпоценни камъни. Като е от природата – онези богатите хора търсят скъпоценни камъни и като ги намерят, ще ги турят на пръстените. Ако вие сте скъпоценен камък, ще имате почитта, ще бъдете на най-хубавата огърлица. Ако пък не сте скъпоценен камък, тогава вас ще ви пробият. То е само за изяснение на нещата.

Та нашето знание зависи от нашата разумност, доколкото разбираме природата. Тя обича онези, които я разбират. Всички онези, които противодействат, разрешават едно, към тях тя гледа малко с други очи. Често ние искаме природата да бъде снизходителна, но виждаме, че тя ни най-малко не е снизходителна. Някой път помага, и много помага.

Та казвам, на всички ви трябва едно свещено знание. Първо, жизненият тип не сте, ще бъдете един добър проводник на живота. Второ, ще бъдеш един добър проводник на силите, които действат в тебе. После ще бъдеш един добър проводник на онази великата мисъл. Всеки един от вас трябва да живее там, дето Господ го е поставил. Човек да си отвори сърцето и да благодари. Единственото нещо – казвам на вас – благодарете на Бога, от сърце благодарете. Като благодариш, да не виждаш злото никъде. Понеже всички тези хора, които страдат в света, един ден техният живот ще се подобри. Всеки един човек, който е минал, законът е такъв. Може да ви приведа примери. Че като се обърнал богатият човек към Авраама, Авраам казал да не отива Лазар. Не че Авраам не може, но казва, не може да се измени редът на нещата. Понеже Лазар толкова време седял пред твоята врата, не ти дойде наум да го нахраниш. Ти не измени твоя ред на нещата, по същия начин и законът не може да измени реда. Както Лазар умря, така и ти ще умреш. Ти искаш да живееш добре в ада. Авраам му казва: „Ти в ада не може да живееш добре, ти в ада трябва да умреш, за да възкръснеш като Лазара.“ Човек, като умре, не може да бъде щастлив. Той, казва, не е от великите философи. Никой човек не може да бъде щастлив, докато не умре. И да умре, тъй както трябва. Този богатият човек не беше умрял. Той защо се мъчеше? Той мислеше за своите братя, да прати някой да им каже, че поне те да не дойдат на туй мъчение. Че как ще повярват? Ако отиде Лазар, те няма да го послушат. Колкото ти послуша, толкова и твоите братя ще послушат.

Та ние сме хора на крайно отрицание. Казвате: „Така трябва да се живее.“ Така трябва да се живее, че да не предизвикаме природата да ни

тури на мястото на мъчението. Ще отидеш на бойното поле, ще ти откъсне крака някоя граната, ще се молиш на Господа да ти израсне кракът ти. Ще израсне изкуствен крак, но онзи крак никога не може да израсне. Така природата казва: не предизвиквай една изкуствена война, в която твоите крака могат да откъснат.

Та единственото спасение е: сега търсете да бъдете проводници на добрия живот, на добрите сили, на добрите мисли в света. Туй е предназначението сега. А как трябва да стане това? Вие всички имате заложби. Ако продължите в този път, ще дойде съдействието. Слънцето само изгрява навреме, вятърът ще дойде навреме, всичко ще дойде навреме за онзи, който слуша. И Учителят ще дойде, и хиляди години ще помага. Кой ще помага на човечеството? За бъдеще пак Бог ще помага. Който изведе човека, той ще го избави. Не ние ще се избавим, той ще ни избави. В еврейския народ Мойсей беше изпратен да го изведе. Казва му: „Ще кажеш на фараона, че аз те пращам. Аз съм, който пращам всичко.“ Започна фараонът да се състезава, казва: „Аз не познавам кой е.“ Най-после беше принуден да пусне Израиля. Та сега по същия начин казвам. Все ще дойде един Мойсей, който ще изведе човечеството. Тъй казва Господ. Ще дигне тоягата. Най-после всички хора ще се съгласят. Ще дойде туй, но кога? Не е за вас да знаете времето и годините, които Бог е поставил. Близо е времето, но кога, никой не знае. Когато спите, когато не мислите нищо, когато мислите, че всичко е наред, тогава ще дойде.

Та казвам, това е целта на живата природа: да бъдете сега бодри, весели. Онова, което може да направите, направете го, а онова, което не може да направите, оставете го на Бога, той да го направи заради вас. Но всичко, което трябва да направите, направете го. Каквото желаете, дръжте го в ума си. Всеки, който се е обезсърчил, той се е обезсърчил за своите желания. Казва: „Нищо не мога да постигна.“ Не, не се лъжете. Не се изисква за всинца ви онова, което желаете, да постигнете.

Та сега в притчата, която Христос казал: „Верният в малкото е верен и в многото.“

„Благословен Господ, Бог наш“
Тайна молитва

Двадесет и пета неделна беседа
19 март 1933 г., неделя, 10 часа

София – Изгрев

КОЙ ЩЕ ВИ ДАДЕ ВАШЕТО

„И ако в чуждото се не показвате верни, кой ще ви даде вашето?“ *(Лука 16:12)*

„Отче наш“
„Духът Божи“

Ще прочета шестнайсета глава от евангелието на Лука, от девети стих надолу.

„В начало бе Словото“

Кой ще ви даде вашето? Животът седи от неразрешени въпроси. Животът седи от идеали, които тепърва трябва да се разрешават, да се реализират. Животът седи от сили, които тепърва трябва да се развиват. Животът седи от разумност, която тепърва трябва да се изучава. Засега ние сме достигнали само до границата на страданието. Всичкото знание, което имаме, е толкова, че сме причинили само страдания. От много знания ние сме си причинили много страдания. В това отношение ние мязаме на онзи българин, който в турско време се хвалил, че знае много добре турски език. Той казвал: „Аз зная турски език фарси, няма друг като мене.“ По едно време в селото, дето живеел този българин, дошъл един турски бей и затова него извикали, като знаел турски език, да се разговаря с него, с бея. Беят обичал риба и казал на този българин: „Кажете на вашите селяни да намерят един сак и да наловят малко риба.“ Дошли селяните и го запитали какво иска беят. „Иска да му направите един кюляф.“ „Добре, ще му направим кюляф, като си няма човекът.“ Те му донесли един кюляф, но беят се обърнал към преводача си и го набил добре, като го изпъдил вънка. Селяните го запитали: „Защо те би?“ „Защото го наддумах.“

Казвам, във всичките области на човешкия живот има една несигурност, има нещо неизяснено. Много работи има неизяснени по отношение на човешкия ум; много работи има недоизяснени по отношение на човешкото сърце; много работи има недоизяснени по отношение на човешкия организъм. Например какво е отношението между организма и ума на човека? После, като се изучават болестите, болезнените състояния,

съществуват ред теории, които ги обясняват по един или друг начин. Както и да се обясняват болестите обаче, те трябва да се премахнат. Това е най-важното. В този смисъл сиромашията е едно анормално състояние, когато богатството е нормално състояние. Някой път облажаваме сиромасите, но трябва да се знаят причините, за да бъде един човек сиромах. Нима царският син трябва да бъде сиромах. Ако той приеме сиромашията, за да научи нещо, разбирам, но да се роди той инвалид, това показва, че родителите му не са живели както трябва.

Питам, кой ще ви даде онова, което търсим. В света ние търсим щастието, но как се придобива щастието? Щастието без отличен ум, без отлично сърце и отличен организъм, не може да се постигне. Аз ви говоря на ваш език. Вие може да срещнете философи, които да ви говорят на метафизически език за духа, за душата, но те са още по-високи работи. Понякога хората си представят духа нещо като въздух. Не, духът ни най-малко не е въздух. Въздухът не може да бъде дух, нито пък душата е нещо полуматериално, както те си я представят. Те си представят душата нещо духовно. Обаче те още не знаят какво нещо е духовното. Под думата духовно разбирам онова, което е разумно. Духовен човек е онзи, който не прави погрешки, който разсъждава хубаво, който урежда добре живота си, който е здрав, щастлив и който не го гази болест, не го гази сиромашията. Това разбирам духовен човек. А духовен да е онзи, който се занимава и вярва в някакъв отвлечен свят, това не е никаква духовност. Тогава ние вярваме в друг някакъв свят, т.е. в някакъв контраст.

Какво е другият свят? Най-първо, ние не можем да сравняваме нашия свят с другия свят. Защо? Понеже ние не сме причина, ние сме само едно последствие. Казват, че от последствията ще знаеш причините. Какво има в пръсването на една бомба? Казват, че една бомба се пръснала и убила един или няколко души. Как можеш да съдиш за учеността на един човек, който направил една бомба? Някои ще описват какви били очите му, устата, носът му и т.н. Едно мога да установя за този човек, който е направил една бомба, – че неговата глава е била широка или тясна и той е бил човек с полуинтелектуални способности. Човешкият ум в него е бил силно развит – той не е от разумните хора. Ако беше разумен в пълния смисъл на думата, той не би направил една бомба. Щом е направил една бомба, той не е от разумните хора. Сега вие считате за разумен човек онзи, който може да направи някаква пакост. Възможно е и това. В правенето на пакост все влиза някаква разумност, но разумност, която руши. Тази разумност не

внася никакво щастие. Това, което човек търси, не е в разумността, която руши. Сам по себе си животът не е смърт. Смъртта съществува по единствената причина на живота. Ако животът го нямаше, и смърт нямаше да има. Първо съществува животът, а после съществува и смъртта.

Казвам, ние трябва да имаме едно определено положение. Някой казва, че е роден от благородна фамилия. Не е въпрос от каква фамилия си роден. Интелигентността, възможности за интелигентност ти можеш да наследиш, но въпросът е, дали ще можеш да проявиш тази интелигентност. Онова, което ти сам развиваш в себе си, то е придобитото, то е човекът. Хубаво е, че всички хора се раждат с възможности, но всички хора не развиват тия възможности, не живеят както трябва, вследствие на което се ражда едно противоречие в света. Религиозните хора обясняват, че такава била Волята Божия. Волята Божия за разумните хора е да са щастливи. Волята Божия за глупавите е да страдат. Волята Божия за разумните хора е да прогресират. Волята Божия за глупавите е да регресират. Сега ще кажете: „Защо е така?“ То зависи от вас. „Как така?“ Че от тебе зависи.

Чудни са понякога хората със своята философия. Че когато ти се качваш на планината, ще имаш един резултат, а когато слизаш надолу в долината, ще имаш друг резултат. Те искат при слизането в долината да имат резултатите на планината и при качването на планината да имат резултатите на долината. Не, това са резултати несъвместими. Това е практическият ум, или практическата разумност в света. Обаче положителната разумност не допуща това нещо. Казва някой: „Защо животът е такъв?“ Защото умът ти е такъв. „Ами защо ми дадоха такъв ум?“ Никой не ти е дал такъв ум, ти сам си го направи такъв. Питам, онези нови дрехи, които баща ти даде, след две години остареят, баща ти ли е виновен за това. Баща ти ли ти даде тези стари дрехи. Всички петна по дрехите показват доколко си пазил чистота. Ако видиш един човек, ти питаш способен ли е този човек. Виж, най-първо, дали пази чистота – погледни му дрехите. Ако е чист, центърът на чистотата е развит у него. Ако не е чист, центърът на чистотата не е развит у него. Той може да ти говори, че обича чистотата, но други да я пазят. Той обича реда, но други да го пазят.

Та сега аз говоря за онова, което ние търсим в света. Но аз изнасям нещата не за обезсърчение. Казвам ви, че вашето щастие е във вашите ръце. Един човек, който живее във великата природа, който Бог е създал с всички условия, от него вече зависи как да диша. Какво да бъде неговото

дишане? Трябва ли да търсиш хора, които да те учат как да дишаш, как да ядеш или как да ходиш. Тези неща са елементарни. Най-първо, баща ти и майката ти са те учили как да ходиш, как да дишаш, как да ядеш. Когато едно дете се роди и не иска да диша, тогава отварят ръцете му, надуват коремчето му – учат го как да диша. Докато детето е било в утробата на майка си, там майката е дишала за него, но щом излезе от утробата на майка си, то вече само трябва да диша. Тогава майката не може да диша за него. Ти можеш да се ползваш от дишането на майка си само тогава, докогато си в нейната утроба, ти можеш да се ползваш от ума на майка си само докато си в нейната утроба, но щом излезеш от утробата на майка си, ти не можеш да се ползваш от нейното дишане, нито можеш да се ползваш от нейния ум. Прямо не можеш, но косвено можеш. Някои от вас вече се движите в Бога, но отношенията ви са съвсем други. Бог изисква от вас вие да мислите вече.

Сега вие ще кажете, че вярвате. Отлично нещо е вярата, но нека определим какво нещо е вярата, какво значи да вярваш. Сега ще определя какво нещо е вярата. Отивам в една хубава плодна градина, пълна с най-различни плодни дървета, отрупани с разни плодове. След това се връщам при вас и ви описвам каква градина съм видял. Вие трябва да вярвате. Казвам, ако вие не вярвате, вие можете да отидете да проверите, да видите, че това е една реалност. Вие трябва да вярвате на тази реалност. Тази градина аз не съм я посадил. Всякога, когато ви разправям за неща, които не съм направил, това е вярно. Значи в света съществува един установен ред на нещата, но този ред е разумен. Някой казва: „Аз в нищо не вярвам, аз съм реалист. Вярвам само в това, което съм опитал.“ Нима ти можеш да вярваш повече на своята ръка. Това именно, което ти виждаш, което ти пипаш, което обоняваш, което вкусваш, което чуваш, се дължи на твоя ум, на органите на твоя ум. Казвате: „Чувствата, сетивата.“ Чувствата, сетивата са спомагателни средства на човешкия ум в реалния свят. Следователно дотолкова, доколкото твоят слух е добре развит, това показва, че твоят ум е добре развит. Щом виждаш, че ухото, челото е добре развито, значи имаш разумно ухо. Значи има разумно ухо и глупаво ухо. Има носове, построени по всичките правила на разумността, но има и глупави носове. Има разумна уста, има и глупава уста. Има разумни очи, има и глупави очи. Разумните очи виждат всичко онова, което е красиво, хубаво и добро в природата. Глупавите очи виждат разсеяно – те нищо не виждат. Те ще видят само счупените шишета и ще се натъкнат на изпразнените шишета за

вода и ще кажат, че това не е хубаво, онова не е хубаво. Навреме трябва да отиваш. Когато отиваш на гарата, навреме трябва да отиваш, тренът няма да те чака. Навреме ще отиваш, навреме ще се връщаш. Ако отидеш на гарата и закъснееш пет минути, ще кажеш: „Изпуснах трена." Ще го изпуснеш, разбира се, той няма да те чака.

Ние не можем да турим на природата един нов ред на нещата. С хиляди години хората се стремят да турят един нов ред на нещата. Това е невъзможно. За да се тури нов ред, изисква се голяма разумност. Най-първо, трябва да се разбере установеният ред на нещата. И човечеството е минало през четири фази. Първо на земята са живели най-разумните хора, които са създали тъй наречения златен век. Всичкото знание, което сега имаме, както и окултното знание, всичко това се дължи на оная тъй далечна епоха, когато хората са имали някакво откровение. Тия хора са виждали това, което е създадено в природата. Те са били в съприкосновение с всички напреднали, разумни същества, които са работели при създаването на природата. Казва се, че в начало Бог създаде небето и земята. Земята беше неустроена и пуста. Виждаме, че светлината се яви на небето. В небето е истината, а на земята се яви доброто. И после виждаме, че земята почна да се устройва. Всичко, което Бог създаде в първия, в третия, в четвъртия ден, каза, че е добро. Само за втория ден нищо не каза. Той не каза, че това е добро. Значи остана един промеждутък. Числото две е човекът, неразбраният човек, за когото Бог си е запазил мнението. Той се е проявил, но като го видя Бог, каза: „Този човек ще прави много погрешки със своята свобода." Затова той не е дал никакво мнение за него. И после казал: „Ще излезе нещо от него." Тъй щото човек работи именно в този ден – във втория ден, в дена на най-големите противоречия.

Сега всички вие сте склонни да мислите, че баща ви трябва да уреди работите ви, да ви остави богатство, както някой банкер оставя на синовете си своето богатство те да разполагат с него, и да ви изпрати на училище, да се учите. Че именно целта е такава. Ако вие имате вяра в тоя установен ред на нещата, щом сте се явили на земята, дето имате известно предназначение, вие трябва да знаете защо сте дошли тук. Вие ще кажете, че сте дошли на земята да вярвате в Бога. Не, вие сте дошли на земята да изпълните Волята Божия, да се учите, да пораснете, да вземете участие в работата, която Бог работи. Голяма работа е тази. Вие сега заставате и си казвате: „Какво мога да направя аз?" Много можете да направите. Така

може да каже и всеки слънчев лъч: „Какво мога да направя?“ Един лъч може да допринесе известна полза само на един човек в света. Хиляди лъчи, като се съберат на едно място, те могат да причинят голяма полза, да допринесат голямо благо на всички хора. Следователно ти ще направиш най-малкото добро на един човек. Сегашните хора са крайно тщеславни, те искат да се прославят. Христос е казал на едно място: „Не търсете слава от хората, но от Бога.“ Питам, говедарят трябва ли да търси слава от своите говеда; овчарят трябва ли да търси слава от своите овце; художникът трябва ли да търси слава от своите картини. Славата е вътре в човека. Когато аз съзнавам, че съм художник, славата е у мене. Ако аз съм художник и срещна един голям пияница, аз ще му нарисувам една картина на голям контраст, която, като погледне той, веднага ще изтрезнее. Той ще каже: „Можеш ли да ми дадеш тази картина?“ „Мога да ти я дам, но ще я пазиш и само за нея ще мислиш. В кръчми няма да ходиш, ще се влюбиш в нея и за нея ще се ожениш.“

Хубаво е понякога човек да види онзи силен контраст на своите погрешки и на своите добродетели. Вие всички се страхувате от своите погрешки. Не, красиво е човек да види своите погрешки. Красиво и гениално е това. Защо? Защото с твоите погрешки някой се е спасил, се е ползвал. Ти си спасил някого с твоите погрешки. Сега аз няма какво да ви доказва, че искам да ви уверявам в нещата. Вие сами трябва да ги опитате. Аз не искам нито да ви примиря с живота, но искам само да ви дам един подтик. Аз не искам да ви примирявам, но не трябва и да чакате да умрете. Смъртта не е идеал, тя е един край на нещо. Тя не е цел. „Ама ще умра.“ Ще умрем. „Тогава, поне докато съм млад, да си поживея.“ Не да си поживееш, но да живееш както трябва – да придобиеш онова богатство, което може да те повдигне, да не си роб на условията, но да си господар.

Питам, в какво седи господарството. Господар е всеки човек. Аз го наричам господар, когато той може да се зарадва на една своя добродетел и я прегърне, и я целуне. На една своя погрешка какво трябва да направи? Той трябва да ѝ благодари за голямата услуга, която му е направила. На погрешката си той трябва да благодари, понеже тя му е донесла известно знание. Та вие не се плашете от погрешките, които правите в своето тяло, понеже разумното в света е предвидило, че тези неща ще стават. Аз искам да свикнете с тези неща.

Пък когато говорите за Бога, вие може да го назовавате със старото име или пък да го наричате разумното в света, или природата, турете му

каквото име искате. Това е отношение, това е цел във вашия живот. Онова, което може да те повдигне, то трябва да има някаква сила, която иде отвън. Например без въздух, който иде отвън, ти нищо не можеш да направиш; без светлина отвън ти нищо не можеш да направиш; без храна отвън ти нищо не можеш да направиш. Значи ти си в зависимост от тия неща.

Най-първо, ти трябва да си зададеш въпроса, какво е отношението ти към храната, към стомаха ти и най-после какво е отношението на светлината към твоя мозък. От това зависи твоето щастие, от това зависи твоето здраве. Не само твоето, но и на децата ти, и на жена ти, на дома ти, на хилядите поколения. И всички това трябва да учат. В светлината се крие разумното в света. В чистия въздух се крият онези благородни чувства, които човек има. А в хубавата храна се крият хубавите постъпки на човека. Който не знае да яде, той не може да работи добре, не може да постъпва добре. Човек, който не знае как да постъпва, той не може да има благородни чувства и който не знае да се оправя със светлината, той не може да мисли.

Разправяше един, който слушал германския професор Дриш, и казва, че имал хубаво лице. Хубаво лице има Дриш, защото той си изработил едно свое верую сам, вярва в една реалност вън от него, която той изучава. Той сам не създава нещата. При това Дриш вярва и в човешката душа, която е вън от тялото. Той счита, че човешкото тяло е резултат на неговата душа. Това са негови научни заключения. Той може да има и различни биологически и научни познания по този въпрос. Какви са неговите научни познания по биологията? Това са форми, по които животът е минал. Онези, които са създали човека, са нагаждали много форми, докато се стигне най-после до тази форма, която днес имаме. На това основание човешкото ембрио през деветте месеца на своето развитие минава през 400–500 хиляди форми. През някои от тези форми той минава само за време от половин или една секунда и продължава нагоре. Душата, която иде да се въплъти на земята, минава от една форма в друга, спира се само за миг и постоянно се качва, като казва: „Туй не е за мене, тук не е за мене – докато най-после дойде до човешката форма и казва – това е за мене.“

И човек още не е спрял, той е сега насред пътя. Над него има още височини, на които той тепърва трябва да се качва. Светът, до който той е достигнал, той е прелюдия на това, което има да дойде. Казват, че човек е създаден по образ и подобие на Бога, но той още не мяза на този образ и подобие. Образ и подобие, а го заравят в гробищата. Аз се чудя на тази

философия. Човек, който е създаден по образ и подобие, той не може да се заравя в гробищата, той не може да умира, той не може да греши по никой начин. Какво ще ми кажете.

В Писанието е казано, че роденият от Бога грях не прави. В крива форма се казва – по образ и подобие. Като казваме, че роденият от Бога грях не прави, вие ще кажете: „Ами ние, които не сме родени?“ Родете се! Това е най-лесната работа. Ако искате да се родите, това е най-лесната работа. Аз мога да ви туря в земята, и отново да се родите. Онзи земеделец ще вземе семето, ще го хвърли в земята, и то отново ще изникне. Та що са страданията? Един малък опит – искат да излезете от едно положение на заблуждение, да ви турят в новия живот. И като ви турят в тези условия, вие окрякате орталъка. Срещал съм хора, които казват: „Дотегна ми вече да страдам. Не искам повече.“ Казвам, когото Господ обича, него наказва. „Не искам да ме обича, дотегнаха ми вече страданията.“ Тук има една философия, която трябва да се разбере, да се изясни – в какво отношение любовта прави пакости.

Онзи човек, който те обича, поканва те на обед в дома си и наготви: печена кокошка, баница, сладкиши, това-онова, и ти ядеш, ядеш, усещаш, че стомахът ти ще се пукне. Кой е виновен тук? Твоята лакомия. Ти трябва да си хапнеш малко и да кажеш: „Моля ти се, ще бъдеш тъй добър, да ми позволиш да си взема част от това, което си приготвил за мене у дома, та ще имам за няколко дена, защото аз ям малко.“ Ще носиш със себе си един сак и ще кажеш: „Понеже всичко това си наготвил за мене, ще бъдеш тъй добър да ми дадеш да си взема нещо в сака.“ Това разбирам гост, това разбирам любов. А ти ще седнеш да се тъпчеш, докато стомахът ти се развали, и после ще кажеш: „Защо ми трябваше да ходя там на гости!“ Не, така не се разсъждава.

Ние страдаме от преизобилието, което Бог ни е дал. Всичко е създадено за нас. Ами и за тебе. Като мислиш така – и за тебе, и за мене е. Ти няма да мислиш само за себе си. Баща ти, който е създал и тебе, и брата ти, той ще мисли за всички. Вие сте в един дом и той не може да не мисли за всички. Ти ще обичаш братята и сестрите си, както и баща ти ги обича. Това е любов. Ако ти не обичаш братята си, сестрите си, слугите, роднините и приятелите си, ти не си член от този дом. Както баща ти ги обича, така ще ги обичаш и ти. А ти искаш братята ти и сестрите ти в един дом да се заробят за тебе – ти да станеш видно лице, без да имаш предвид, че след това ще се яви спор помежду ви. Тогава и братята ти, и сестрите ти

ще искат същото. Значи всички ваши ближни – роднини и приятели, трябва да се заробят за вас. Не, при това положение животът няма смисъл.

Сега не ме разбирайте криво, не вземайте това за осъждане, че не живеете така. Един американски милионер изпаднал в голяма беднотия, което се случва понякога, и отива при един друг богаташ, малко закъсал и му казва: „Може ли да ми дадеш малко пари назаем?“ „Нямам никак.“ Той си записал това. Отива после при един беден човек, който имал всичко един долар и му казал: „Можеш ли, моля ти се, да ми услужиш с нещо?“ „На драго сърце.“ Този милионер имал сърце. А бедния човек Бог го изпитал. Той му изпратил щастието, да знае как да постъпва. Той дал един долар, но този долар ще му донесе хиляди други. Ако той би се отказал да даде своя долар, той щеше да носи своето бреме, но навреме даден този долар, той ще принесе своето благо. Не е въпросът да даде този долар на някой, който ще го изпие, но като погледне човека, да му хване място. Защото лицето на човека е самият човек. Като го погледнете в лицето, това е той, а не неговото тяло. Човек се определя по лицето си.

Ако искате да знаете, главата на човека е неговият тил. Ушите на човека са една фирма; носът е друга фирма; устата е трета фирма и очите са четвърта фирма. Четири фирми има човек. Някой ще каже: „Устата ми е малко крива.“ Да, кривата уста криво говори; кривият нос криво мисли; кривите очи криво виждат и кривите уши криво слушат. Поне досега в моите изследвания аз не съм срещал нито един случай на отклонение от това правило. Вие можете навсякъде да намерите по един ваш дефект. В онези нетърпеливите хора например ще видите, че в ушите им има нещо криво. После наблюдавайте песимистите – хора, които и подир 20 години не могат да простят на някого. Погледнете носа на този човек, ще видите какъв кривондел е. Погледнете ухото му, ще видите колко е изопачено. Погледнете устата, носа, очите на един песимист, ще видите, че всичко е там написано. Душата е, която строи човешкото лице. И псалмописецът казва: „Когато видя лицето ти, ще бъда задоволен.“ И Бог има лице. Божественото лице е образ на всички неща. Когато вие видите Божието лице, ще останете доволни. Трябва някога да видите неговото лице. Ако видите лицето на някой ангел, ще разберете тогава какво нещо е красота, какво нещо е благородство, какво нещо е интелигентност.

Казвам, красотата е външната страна на човека. Красота трябва да има човешкото лице. Зад тази красота трябва да седи истината. Зад истината трябва да седи твоята интелигентност. Зад твоята интелигентност трябва да

седи твоята сила, твоята мощ. Красотата е печат на Божието благоволение. Ти ще имаш истината, но по обратен път. Под думата сила ние разбираме най-великото в света, а не както учените я разбират. В Писанието е казано: „Да възлюбиш Господа твоего с всичката си сила." Ако силата е нещо неразумно, как можеш да възлюбиш Господа. Четири неща има, с които можеш да възлюбиш Господа: с всичкия си ум, с всичкото си сърце, с всичката си душа и с всичката си сила. Затова се изисква разбиране.

Сега вие искате да приложите всичко това, което ви говоря, с вашите разбирания. Оставете вашите вярвания настрана. Те не са ваши. Има нещо у човека, което е негово. Аз ще ви дам две правила, по които човек може да провери кои неща са негови и кои – чужди. Всяко нещо, което произвежда в тебе раздвоение, иска да направиш нещо, но отвътре се спираш, не го прави, то не е твое. Всяко нещо, което ти дава сила, изпитваш приятни чувства в себе си, това е твое. Направи тази работа. Понякога човек изпитва една борба в себе си. Тази борба се дължи на това, че той носи в себе си чужди идеи, чужди разбирания. Чуждото винаги произвежда смут в душата на човека. Аз не искам да изнеса чуждото, чужди работи, но искам да изнеса онова истинското, което е ваше, което е достояние на самите вас. Аз искам да изнеса истината, която е в самата природа, а не онова, което човек умува. Аз искам да изнеса онова, което човек моментално схваща, в което няма никакви изключения. Има неща, които аз съм проверил в продължение на 20 години, и не съм намерил в тях никакво изключение. Вие казвате: „Така ли е наистина?" Ще проверите. Представете си, че вие като българи научени сте да си палите огъня само чрез огнило. Аз идвам при вас и казвам: „Оставете настрана вашите огнила. Ето вземете тази модерна кутия с кибрит от най-последните изобретения и запалете една клечка – с нея да си запалите огъня." „Ами дали ще гори?" „Вярвай, ще запалиш огъня." „Ама да не ни говориш само така?" Вярвайте, ще опитате каквото ви казвам. Като вземеш да палиш огъня си, ще провериш дали е вярно, или не. Като драснеш една клечка кибрит, ще запалиш огъня. Това значи да има вяра.

Ние казваме сега, че човек трябва да има критически ум. Критически ум може да има човек само тогава, когато дава някому, а той нищо не му дава. Какво има да се съмнявате. Аз ви давам една кутия кибрит, изваждам пред вас една клечка кибрит и запалвам огъня. „Ама другите клечки горят ли като тази клечка?" Там е сега учението, ще ги опитате. Аз ви казах, че всички клечки горят като тази. Значи всяка мисъл, която в даден случай

може да ни услужи, тя е наша мисъл. Всяка мисъл, която в даден случай не може да ни услужи, тя не е наша мисъл. Всяко чувство, което в даден случай може да ни услужи, то е наше чувство. Всяко чувство, което в даден случай не може да ни услужи, то не е наше чувство. И всяка постъпка, която в даден случай може да ни услужи, е наша постъпка. Всяка постъпка, която в даден случай не може да ни услужи, не е наша постъпка.

Казвам сега, този е красивият и хубавият живот. Не мислете, че с голямата си философия вие можете да познавате хората. От 20 години аз се занимавам само с това – уча се да намирам добрата страна на хората. Срещна един човек, виждам един дефект в него, но го оставям настрана, търся хубавото в него, което е човекът. След като намеря хубавото, аз вече зная кои са били причините за отклонението на този човек от пътя на неговия живот. Връщам се четири поколения назад и виждам коя е причината за неговото отклонение.

Казвам, съществува един закон в света, чрез който човек може да изправи живота си. Не е въпросът само човек да изправи живота си, но да дойде той в известно неизменно състояние, че той всякога да бъде доволен в живота си и всякога да има един непрекъснат стремеж. Аз наричам човек този, който никога не се безпокои. Той трябва да бъде толкова умен, че хората с нищо да не го безпокоят. Вие ще приведете за пример Христа и ще кажете: „Ами защо Христос, който беше толкова умен, хората го безпокояха?“ Христос специално дойде на земята да научи какво нещо е безпокойствието. Той не знаеше какво нещо е грехът и дойде на земята, нагърби се с човешкия грях. Той облече една дреха като човешкото тяло и се натовари с греховете на хората и толкова години се занимаваше с това – какво нещо е грехът, кои са причините за неговия произход. И най-после Христос го научи. Той се спря върху два факта като причини за греха. Той казва – първата причина е, че човек обича повече себе си от Бога. Вторият факт е – човек обича света повече от себе си. И тогава Христос каза: „Никой не може да влезе в Царството Божие, докато не се отрече от себе си.“

Това значи, че никой не може да влезе в Царството Божие, ако не се отрече от любовта си към себе си. Ако този, който те е създал, не седи по-горе от твоя ум, от любовта ти към себе си, ти нямаш нормални отношения. Ако ти не обичаш природата, то когато приемеш въздух, тя следния момент може да не те кредитира вече. Ако природата би била един скържав бакалин, тя ще те хване за гушата и ще каже: „Не давам!“ Тогава? Тя прави

това. Учените хора затварят клапите на дихателната система на някой човек и въпреки че той има условия за живот, но природата не му дава кредит. И тогава всички хора казват: „Този човек ще умре."

Казват, че човек трябва да има храна, за да живее. Но и при храна, той пак гладен ще умре, когато тия учени хора на природата затворят стомаха му. Аз бих предпочел сиромашията, но със здрав стомах, отколкото богатството с развален стомах. Аз бих предпочел сиромашията, но със здрав мозък, отколкото богатството, но с болен мозък. Аз бих предпочел сиромашията, но със здрави гърди, отколкото богатството с болни гърди. Това е човекът – здрав мозък, здрав стомах, здрави гърди. Щом те угощават много, ще кажеш: „Аз не съм научен да ям много."

Като правих своите изследвания, спрях се в дома на един българин, който искаше да ме нагости добре, и ми казва: „Господине, не можем да ти се отсрамим както трябва. Ти си учен човек, правиш изследвания, но сега нямаме мляко, нямаме яйца, да се отсрамим пред тебе." Казвам му: „Няма нужда от нищо. Боб нали имате?" „Имаме боб, но масло нямаме." „Няма нищо, ще го сварите без масло." „Ами ти ядеш ли боб?" „Ям." Аз ям боб само определени дни – като дойде денят на боба, аз го ям. По външна форма бобът мяза на бъбреците, следователно той се отнася към тази система, която чисти организма. Когато човек иска да се освободи от някои нечистотии в себе си, той трябва да яде боб, но ако го яде повече, отколкото трябва, не е добре. Яде ли го повече, той ще мяза на онзи манафин от Анадола, на когото лекарят препоръчал някакво отровно лекарство да взема само по няколко капки на ден. Лекарят му казал: „Ще бъдеш внимателен, няма да вземаш повече, отколкото ти казвам." Манафинът взел лекарството и си помислил: „Кой ще протака толкова време – капка по капка. Я да го изпия наведнъж, че да разбера поне." Изпил го наведнъж, но умрял. Така и бобът няма да го ядете по много. Като ядете боб, няма да мислите, че ще станете красиви, но той е един добър слуга. Като влезе у вас, той ще вземе метлата, ще събере всички нечистотии на едно място и ще ги изхвърли навън. Той е като някое лекарство. След като изхвърли нечистотиите навън, все ще остави нещо от себе си. Ако ядете много боб, от него може да се явят някои болести. Имайте предвид – опасна е твърдата обвивка на боба. Нея нито буболечките ядат, нито свинете ядат. Всички имат страх от тази черупка. Бобът не е прост човек, той е учен. Турил си е една твърда черупка и казва: „Който смее, нека ме бута!" Той позволява само на човека да го яде. Той казва на човека: „Ако

ме обичаш и ако ме свариш добре, аз мога да вляза в тебе и да ти направя една услуга.“

Сега ние се отклоняваме от въпроса. Всяка храна съдържа в себе си известен разумен живот. Всяка храна, дали тя е боб, или леща, или ябълки, или круши, тя иде от една разумна област на природата. Или с други думи, Волята Божия все иде от разумни области на природата. Следователно ти сам ще провериш. Ако ти си в хармония с тези храни, ако между тях и тебе има едно съответствие, приеми ги в себе си. Ако не си в хармония, никога не яж това, което е в тях. Вътре в човека е написана хигиената за храните, с които той трябва да се храни. Всякога яж това, което най-много обичаш. Това е най-здравословно. При това никога не преяждай.

И тъй, кой ще ви даде вашето? Вашето, това е, най-първо, здравето на физическия свят. При това здравето зависи, най-първо, от вашия стомах. Здравето на човешкия стомах зависи от нормалния живот, който той води. Ако ти не живееш един нормален живот, твоят стомах не може да бъде здрав. Ако твоите чувства не са благородни, ако ти си завистлив човек, не можеш да имаш здрава дихателна система. Ако ти нямаш широка мисъл, ако ти нямаш един широк замах, и твоята нервна система няма да бъде такава, каквато я очакваш. Следователно всичко това е в наша сила. Най-първо, да туриш в ума си чисти мисли. Чистите мисли ще пресъздадат нашия мозък. Чистите чувства ще пресъздадат нашите гърди и добрият живот ще пресъздаде нашия стомах. Тия сили, които идат от природата, ще пресъздадат всички мускули, те ще създадат нови сили, с които ние можем да работим. Затова се изискват не само практически правила, не само една лекция, но цяла школа. Всеки ден човек трябва да знае какво трябва да яде. Всеки ден човек не може да яде само една храна. Докато детето е малко, майката го храни всеки ден с мляко, но щом започне да израства, тя го храни и с твърда храна. Онези, които малко знаят, трябва да ги храним с твърда храна. Всички хора имат едно механическо разбиране за живота. Всички искат да бъдат щастливи. Щастието на човека зависи от разбирането на законите и живота.

Най-първо, човек трябва да знае защо му са дадени ръцете. Вие имате десет пръста, но не знаете защо ви са дадени. Те представляват двете скрижали с десетте заповеди, които Мойсей даде на еврейския народ. На вашите пръсти са написани десет заповеди Божии. Казват, че Мойсей счупил първия път тези скрижали и ходил още един път при Бога да ги напише отново. Това е вече по духовен начин обяснение. Първият път

еврейският народ не е знаел как да се управлява, но и досега още не знае това. Първата заповед, палецът е първата Божия заповед – да възлюбиш Господа, Бога твоего с всичкото си сърце, с всичкия си ум, с всичката си душа и сила. Сега аз ви давам само първата заповед, а другите вие сами ще си намерите.

Кой ще ви даде вашето? Казвам, само силният човек, само умният, само добрият човек може да придобие това, което е негово. Ако ти си разумен, дето и да отидеш, ще си пробиеш път. Например аз не се интересувам от слабостите на хората, защото, ако се интересувам, ще се опетня. Всяка вечер, като се отделям, аз имам един навик, гледам да се освободя от всички лоши впечатления, които съм добил през деня. Всичко лошо аз оставям настрана, забравям го. Лошото в хората считам го като актьорство. Когато някой човек каже една лоша дума, аз го считам като актьор, който играл такава роля на сцената.

Сега ще ви приведа един действителен пример из българския живот. Един млад, интелигентен момък започнал да изучава учението на анархизма, идейно да го изучава. Но след това той забелязал, че това учение не съвпада с практическия живот, с приложението. Той се намерил в голямо противоречие, не знае как да се справи, какво да направи. Една вечер той вижда сън. Седи покрай една река с бистри, хубави ручейчета от нея. Водата е чиста, кристална, а той седи стар, прегърбен, с бастун в ръка. Седи, мисли и не може да реши какво да прави, коя посока да поеме. По едно време чува след себе си един смях, като че някой на него се смее. Обръща се и вижда зад себе си Кропоткин, Толстой и Христос. И тримата му се смеят, че е много остарял. Но той се вижда не само стар, но и грозен, изнемощял, без никакви сили. Той ги пита: „Какво да правя?“ Кропоткин му казва: „Вземи тази верига и я увий около главата си. Само така можеш да станеш човек.“ И Толстой потвърдил думите на Кропоткина. Той му казал: „Това, което Кропоткин ти каза, това е вярно.“ Христос само мълчал. Той си казал тогава: „Веригите, това са мъчнотиите в живота. Ако ти със страданията си в живота не можеш да се справиш, както с една верига, ти човек не можеш да станеш. Ти ще бъдеш една баба, която иска да живее един охолен живот. Ти трябва с радост да посрещаш страданията, както е било с всички велики хора. Този сън – каза той – ми посочи начина да мисля право.“

И Христос, като дойде на земята, чакаха го страдания. Всичко това: царска дреха, скиптъра на главата, радвай се, царю юдейски, всичко това го

снеха от главата му. След това дойде разпъването на кръст, смях, подигравки: „Ако си Син Божи, докажи, толкова хора си излекувал, слез сега от кръста.“ Това беше една действителност. Ще кажете: „Ама това беше Христос.“ Че ако и вие не можете да бъдете като Христос, вие сте едни страхливци. Какви християни сте тогава. Та и вие ще минете по същия път. Ще дойде римският легион, ще има страдания. Не мислете, че тези страдания постоянно ще се повтарят. Само един път през живота си ще минете през тези страдания – те не се повтарят. Аз не вярвам в повторението на нещата. Христос само веднъж беше разпънат. Втори път няма да го разпънат. „Ама аз всеки ден съм разпъван.“ Не, не говорите истината. Вие не можете да бъдете всеки ден разпъван. Вие само си предполагате. Разпъван човек е само онзи, който е научил урока на живота и той може вече да говори истината. Ти трябва да минеш през този изпит, макар и не по своя воля. И Христос не искаше това. Той три пъти ходи да се моли: „Господи, ако е възможно, нека ми отмине тази чаша. Ако не може, нека бъде твоята воля. Нека бъде, както е наредено.“

Та и вие три пъти ще се молите. Не е лесно това учение. Онзи, който е взел тази верига като Кропоткин, той ще го опита. Анархизмът е учение, което показва как трябва да се разрешат известни въпроси, но само като се приложи това учение, то може да се провери. Толстой пък приемал, че тези въпроси ще се разрешат само чрез страдания. Христос мълчи и се усмихва. Най-после той дохожда до младия момък, потупва го по рамото и казва: „Напред върви! Тази работа ще се уреди.“ И този анархист казва: „Като се пробудих, в ума ми проблесна една нова идея. Аз разбрах какво трябва да правя. И сега вече съм на прав път. Аз разреших въпроса за себе си.“ Така разправяше младият момък своята опитност. И при това този човек не е гражданин, но селянин. Като го наблюдавах, виждах, че неговото ухо, неговият нос бяха добре развити, само в челото си имаше нещо, което трябва да доразвие, нещо в своята интелигентност. Сега, казва той, разбрах как трябва да постъпя. Случи ли му се една голяма беля в живота, как ще постъпиш? Сега ще постъпя според закона на любовта.

Казвам, това е пътят, по който трябва да вървим ние всички. По този път сме призвани да вървим. Всички същества, които ни обичат, гледат каква роля ще играем. Ние сме под наблюдението на невидимия свят, който аз наричам разумния свят. Когато ние сме готови да носим тази верига, те се радват. Когато всеки вдигне кръста си, голяма радост настава между ангелите. Когато се отказваме да носим своя кръст, ангелите се

отказват от нас и не ни поглеждат. Щом ти си готов да живееш по Бога, всеки ти изпраща своите велики мисли. Тогава и те са готови да ти помагат, да ти изпратят своето съдействие. Ако минеш по този път, ти ще видиш великите чудеса на живота. Ти ще минеш по техния път, но като излезеш накрая на живота, тогава ще познаеш, че в света има ред, има една разумност, има Божий промисъл, има Божия любов, мъдрост, истина, в която всички хора са еднакви. Тогава ще погледнеш към света, към хората, които всички ще ти станат мили. Ти ще погледнеш на тях като на свои братя и ще им желаеш доброто.

Ние не можем да премахнем страданията на хората, те сами могат да си ги премахнат. Аз мога да ви дам един съвет, но не мога да премахна страданието ви, аз мога да ви лекувам, мога да ви свържа с природата, но ако имате вяра. Въпреки вашето желание и вяра никакво лекуване не може да стане. Христос, който лекуваше хората, и той апелираше към тяхната вяра, като казваше: „Ще бъде според вярата ви.“ Ако имаш вяра, ще бъдеш богат, ще бъдеш учен, всичко можеш да бъдеш. Има смисъл да бъдеш богат, но ако можеш да използваш богатството си както трябва. Ако не можеш да го използваш както трябва, то не ти е потребно. Ако той не може да използва доброто, то ще му създаде най-голямото зло. Ако той не може да използва знанието, то ще му създаде най-голямото нещастие. Защото според мене злото не е нищо друго освен неизпълнено добро.

Сега няма какво да обяснявам тази философия, но казвам – доброто е силата. Турете в ума си доброто и в най-трудните минути на живота си мислете, че има поне един в света, който мисли за вас. Не някой дух, нито някой ангел. Аз не говоря нито за духове, нито за ангели. Има един, който ви обича. Той е онзи велик закон в света, той е онзи, върху който почива цялата Вселена, той е онзи, който поддържа всичкия ред и порядък и от който всичко излиза. Има един, който постоянно мисли за вас и който никога не е престанал да мисли. Във всички ваши падания и ставания, във всички ваши изпитания той е бил там и всякога ви е казвал: „Стани и напред върви. Не бой се, аз съм с тебе.“

Болен си, той казва: „Стани!“ Умираш, той казва: „Няма нищо, ще възкръснеш!“ В ада отиваш, той казва: „Няма нищо и оттам ще излезеш!“ Дето и да сте, има един, който върви с вас. Това е мощта на човека – да вярва в този един. Защо ще вярвате в другите? Някой ви казва: „Ти трябва да се осигуриш в някоя банка.“ После се осигурявай в банките, първо, ти се осигури в единия в света, а после се осигурявай в другите банки. Те ще

дойдат като последствие. Ти се осигури в едното в света. Най-първо, ти вярвай в своя ум, в своето сърце, в своята душа, в своя дух и най-после във външното тяло, както и във външните условия. Тогава ти ще имаш един живот такъв, какъвто не си сънувал никога. И за онези от вас, които ме разбирате, седи едно велико бъдеще, за което, като го достигнете един ден, ще кажете: „Страданията, които минахме, не могат да се сравнят с това, което знаем."

Сега онези от вас, които ме слушате, ще кажете: „Без пари не може." Парите са произлезли от човешкия ум. Ще кажете: „Без приятели не може." Приятелите са произлезли от човешкото сърце. Ще кажете, че и без среда не може. Средата е произлязла от човешките постъпки. Следователно парите, мисълта е създадена от човешкия ум, приятелите – от човешкото сърце, а средата – от човешките постъпки. Вие сте чудни хора, като говорите за парите. Че парите са у вас. Ще ви обясня тази мисъл. Представи си, че ти си гладен, нямаш пари. Имаш една холта, с която знаеш да вадиш риба. Отиваш на реката, хвърляш холтата във водата и на нея улавяш някоя пъстърва или някой шаран, или някой сом. Хващаш я и я изваждаш. „Ама имам ли право?" Имаш, разбира се. Ще кажеш на рибата: „Ела при мене сега, аз искам да се поразговоря с тебе." Ще ѝ кажа: „Слушай, само във водата не се живее. Ти ще разделиш всичкото си богатство, което си придобила във водата, с мене, а пък аз ще разделя онова, което съм придобил." И след това ще опека рибата и ще я изям. Сега вегетарианците като ме слушат, ще си кажат: „Право ли е това?"

Аз искам да ме разберете право. С това искам да кажа следното. Използвай условията на твоя ум, на тази холта, която Бог ти е дал. Извади с нея рибата из водата и не мисли трябва ли, или не трябва. Ако ти в даден случай нямаш нужда от риба, не ходи да я вадиш, но ако имаш нужда, извади си риба от водата и си я опечи. После кражбата в света става само с едно око и с една ръка. Човек, когато краде, затваря си едното око. Нали знаете онзи пример, когато една майка изпратила своето дете да покани една от съседките ѝ на гости, но казала: „Мама, ти ще поканиш съседката да дойде на гости, но с половин уста." Детето отишло при съседката, турило ръката на устата си, закрило половината си уста и казало: „Мама те кани да дойдеш на гости." „Ами защо туряш ръката си на устата?" „Мама каза да те поканя с половин уста." Не е така. Ако аз направя едно престъпление, аз ще го направя с двете си очи. И ако направя едно добро, ще го направя с двете си ръце – нищо повече. И ако направя едно

престъпление, ще го направя с двете си очи и няма да плача, няма да съжалявам, но ще кажа: „Това престъпление аз го направих, но на негово място ще направя нещо много по-добро.“ И ако направя едно добро, ще се зарадвам, ще прегърна това добро в себе си. Аз така правя нещата и намирам, че това е един много добър метод.

Сега, препоръчвам ви – благодарете на погрешките си и радвайте се на добродетелите си, целувайте ги и ги прегръщайте. Радвайте се на вашия ум, на вашето сърце, на вашите постъпки и на вашето лице. Аз бих желал всички вие да бъдете красиви. Красиви да бъдат лицата ви. Всичко у вас да бъде красиво. Това е, което ще ви даде вашето. Само любовта в света е единствената сила, която може да ни даде това, което желаем. След като дойде любовта, намясто иде светлината, намясто иде и свободата. Та ако ние в себе си не съзнаваме мощното, какво можем да постигнем. В любовта няма омраза. Да мразиш, това не е любов, това е сянка на любовта. Любовта подразбира да се повдигнеш над всички противоречия в живота и да погледнеш отгоре весело, както птицата, която хвърка из въздуха. Само тогава в сърцето ти ще има любов. Това значи да гледаш на нещата, както Бог гледа. Щом погледнете така, тогава ще придобиете това, което е ваше. Тогава ще се сбъдне и стихът: „Верният в малкото е верен и в голямото.“ Така казва притчата: „Ако си верен в малкото, верен ще бъдеш и в голямото, и в многото“.

Следователно сегашният живот ще определи онова, което Бог е определил за нашето бъдеще. Ние пак ще дохождаме на земята и земята няма да е такава, каквато е днес. И животът ни тогава няма да бъде такъв, както сегашният. Бъдещият живот ще дойде. Сега ние сме в последната фаза на живот, която е желязната епоха. Досега са минали три епохи: златната, сребърната, медната и сега е желязната епоха. Ние сме сега в края на желязната епоха. Бъдещата епоха, за която ви говоря, бъдещата, новата раса, тя ще бъде златната епоха, за която всички трябва да се готвите. Тогава ще дойдат всички онези велики хора, онези предци, които са живели някога. Аз не говоря за ангелите, но говоря за онези човеци, които са живели някога. Те ще дойдат със своето знание, със своята сила и ще турят ред и порядък. Тези хора са множество, те са живели някога на земята, и сега пак ще дойдат. Ще има тогава увеселения – те ще донесат правото. И тогава всички живи и мъртви ще излязат от гробовете. Всички хора ще се променят. Грозните ще станат хубави, а хубавите ще станат още по-хубави. Глупавите умни ще станат, а умните още по-умни ще станат. За

хиляди години ще има веселие на земята. Земята ще бъде като райска градина. Ще ядем и ще пием соковете от природата, няма да ходим да вкусваме по стария начин от познаването.

Сега поздравявам ви с новата епоха. Съберете си багажите от железния век, раздайте всичко и се гответе за новия век, за златния век. Това е новото, това е възвишеното, това е благородното – когато всяка омраза изчезне от земята и хората живеят тъй, както Христос искаше.

„Благословен Господ, Бог наш“ (три пъти)
„Добрата молитва“

Двадесет и шеста неделна беседа
26 март 1933 г., неделя, 10 часа
София – Изгрев

РАДОСТТА

„Отче наш“
„Духът Божи“

Ще ви прочета последната глава от евангелието на Лука, от трийсет и шести стих.

„В начало бе Словото“

Ще взема само думата радост. Тя се среща в началото на стиха, или изречението има смисъл само от една дума, която съставя ядката на мисълта. Едно семе е важно дотолкова, доколкото то може да се развие свободно, да стане дърво.

Искам да ви говоря върху един предмет, който интересува всички ви. Онези, които не се интересуват, да си запушат ушите. Вън от това техните уши са запушени. Сега ще ви кажа кое интересува човека. Има три неща, които интересуват всички същества без разлика, каквито и да сте вие – от най-древните до най-големите. Три неща има, които ги интересуват. Всяко същество се интересува от живота; всяко същество се интересува от знанието; всяко същество се интересува от свободата.

Зад живота седи една велика сила – туй е на човешки език. Зад знанието седи друга велика сила, която всякога може да бъде във ваша полза, безразлично какво положение вземате, сила, на която всякога може да разчитате. Зад свободата седи една сила, на която всякога може да разчитате. Чудното е, че много пъти хората търсят своята сила тук, на земята. Този, който търси свободата тук, на земята, мяза на онзи българин в Свищов. Аз ще ви приведа един сън. Той дълго време се молил, сиромах човек, чиновник, не му върви, моли се, дано отнякъде: или лотариен билет, или някой негов приятел да му даде пари, да си поуреди работите. Една вечер сънува, че някой му носи пари една голяма торба, той ги хваща. По едно време около него почва да се върти една крава. Той казва: „Отде дойде тази крава да ме смущава.“ Той мисли, че ще го мушне. Дига крака си, да ритне кравата, за да може да излезе с парите си. Като я бутнал, като ѝ дал един ритник, тя се обърнала с краката нагоре. Той се събужда и вижда, че той бутнал масата и тя се обърнала с краката нагоре, а той държи

чаршафа в ръцете си.

Така и ние търсим свободата. Търсиш свобода и най-после дойде смъртта и ти виждаш, че държиш чаршафа. Туй не е свобода. Така може да мислят само онези хора, които не разбират живота. Но онези, които разбират, разумните християни, не сегашните, които не знаят кой е в правата вяра. Религия, в която няма любов, не е религия; религия, в която няма мъдрост и знание, не е религия; религия, в която няма истина и свобода, не е религия. Сега аз бих употребил една дума, но ще я оставя нея за мене си, само аз я разбирам.

Следователно, когато ние говорим, че в света съществува едно същество, ние подразбираме онова същество, което всякога дава и никога не взема. Вие не може да го отречете. Туй същество, върху което почива светът, е което всякога дава и нищо не взема. Всякога дава – не страдания, туй, което дава живот, което, дава знание, което дава свобода на хората, това е то. По някой път е на мода, ние за Бога имаме едно старо име, ние го наричаме Бог. Евреите са писали името с 4 букви и никога не са произнасяли името Бог и са го сричали по букви. Първата буква в тях е означавала туй същество, което всичко създава. Втората буква е туй същество, което всичко поддържа и уравновесява. Едната буква два пъти се повтаря. Третата буква е закон на равновесието, туй, което изправя всичките противоречия, които съществуват. Защото в света съществуват големи противоречия. Например сегашните противоречия, които съществуват в сегашния живот. Как мислите, как ще се подобри светът? Не се е родил още човек, който да даде един план за подобрението на света.

Всичките народи мислят, закони прокарват и са образували цял един институт, дано да направят нещо, но не са намерили един метод, чрез който светът да се подобри. Подобрението на света – в това наше схващане има нещо вярно, но има нещо, което не е вярно. Болният човек всякога мисли,че всичко е зло; здравият мисли, че всичко е добро. Туй е вътрешно схващане. Или на научен език казано: здравият обективно схваща, че е здрав; болният субективно схваща, че е болен. Следователно болният човек винаги е съсредоточен в себе си, а здравият е винаги експанзивен, той мисли за света. Ние в света сега имаме две състояния: едното е субективно, вътрешно. Някой път ние сме песимистично разположени. Даже християните са песимистично разположени, даже вярващите са песимистично разположени, даже мъжете някой път казват – ние не отиваме добре, финансово не отиваме добре. Моралът е определен.

Говорят само хората и прави са да говорят. В света има един постоянен прогрес, успехът и упадъкът е нещо изключително. Сега някои мислят, че светът ще се свърши. Не, светът ще се преобрази, светът няма никога да се свърши. Човек не е бил във времето, когато светът се е създавал. Защо се е създал светът, никой не знае. Никой не знае какъв е смисълът на света. Че светът съществува, съществува, но защо, само може да предполагате каквото искате. Но в това разбиране трябва да влезе и една истина. Истината има отношение към нас, към всеки едного от вас.

Дотогава, докато ти си в зависимост от външните условия на живота, ти не си в истината; докато ти си в зависимост от знанието на хората, ти не си в областта на мъдростта; докато ти си в зависимост от живота на другите, животът не е в тебе. Ти си подложен на едно от най-големите изпитания. Сега се поражда едно различие между светските и религиозните хора. Религиозните хора и светските хора се различават по това, че религиозните хора вярват, че след като умрат, пак ще живеят, а светските хора вярват, че след като умрат, няма да живеят. Това е вече едно мнение, нито светските хора са го доказали научно, нито религиозните хора са го доказали научно. Само тъй говорят, но нито едните имат доказателства, нито другите имат доказателства, но поотделно вярват.

Аз не искам да се спра върху въпроса за истината. Истината няма нужда от моята защита. Слънцето няма нужда от моите аргументи, дали съществува, или не, даже не се нуждае от моите теории от какво е направено, горещо ли е, или не е горещо, колко топлина има. То не се занимава с моите теории. От моето гледище ще кажа – понеже аз говоря за слънцето, затова свети; понеже аз говоря за неговия състав, затова светът се е подобрил. Ни най-малко. Ние мислим, че ние, като вярваме, ние със своята вяра нищо не придаваме на Бога. Казва: „Ама аз вярвам в Бога." Че какво от това, че вярваш. „Ама аз не вярвам." Че какво от това, че не вярваш. То е все таки, когато кажеш: „Ама аз ям." Много добре. „Ама да гладувам, аз не искам да ям." Много добре, ще гладуваш. Аз представям: ти вярваш, няма да гладуваш; ти не вярваш, ще гладуваш. „Искам да ям." Няма да бъдеш гладен. Аз представям религиозния въпрос. Някой казва: „И без ядене може." Без ядене не може. Ти ще вярваш, защото вярата е един вътрешен закон на Битието. Нашата вяра и при най-големите безверници в света, все имат едно верую. Някой път ние сме представяли някои учени хора за безверници. Ни най-малко не са безверници.

Безверник може да бъде човек, когато няма никаква глава. Ако може да

ходи без глава, тогава ще бъде безверник. Но щом има глава, той има верую. Дали той вярва в един будистки Бог, или в християнски Бог, или в мохамедански Бог, туй е без разлика. Нима хората не съществуваха преди християнска вяра? Ако нашата вяра е най-права, тогава трябваше нашите времена да са най-щастливите. И действително нашите времена са най-щастливи, но понеже имаме големи борчове, останали от миналото. Та ние имаме да се справим с борчовете на миналите векове, които са наследени.

Какви ли не каши няма в човешкия живот. Вземете – в днешната криминология. Викат един човек, направил едно престъпление. Няма какво. Всичко е написано на неговата глава, върху.неговия мозък и неговото тяло. Престъплението, което е извършил, то е там написано. Ако му задавате въпроси на този човек, той ще ви отговори как е извършил престъплението. И доброто, и злото е вътре в човека. Този човек, който е извършил престъпление, той вижда, че не е постъпил добре. Защо? Защото не е постигнал целта, която е гонил. Защото всяко престъпление в основата си има една добра мисъл. Но когато важната мисъл не се е постигнала, онази цел, която е в самата природа, ние казваме – тази идея не е съобразно със самия живот. Защото всички хора имат едно верую. Те са родени с едно верую. На туй верую трябва да му се даде храна.

Децата съдържат едно верую в себе си, но трябва да им се даде съответстваща храна, за да не стават хилави. Когато детето стане хилаво, тогава у него може да се зародят противоположности на неговите мисли, противоположности на неговия характер, най-лошите черти, които човек има. Даже в любовта на човека може да се родят противоположни качества. Човешката любов може да се обърне на омраза. Човешкото милосърдие може да се превърне на жестокост, не само милосърдието, но от милосърдието човек може да мине в жестокост. Досега съвременните психолози не са обяснили защо. Всякога, когато имаш едно любовно чувство, то може да се превърне на омраза.

Едно време българите считаха, че турците са големи неприятели, казваха: „Турчин е това, не е християнин." Но онова, което мъчи хората, не е вярата им. Това са техните разбирания. Когато интересите на хората не съвпадат, веднага хората стават неприятели един на друг. Даже в един дом братя и сестри, които си уреждат материалните работи, веднага ще се скарат. Ако една любов е толкова низка, че не може да се справи с материалните работи, ако десет, двайсет или трийсет хиляди лева не може да се разделят: единият взел повече, другият – по-малко, ако туй стане

повод да се пожертва най-хубавото от живота, питаме, тогава какво знание имаме ние.

Тогава да ви приведа следния пример. Той се е случил тук, в България. Умрял бащата и той оставил своето имане на двамата си сина: единият по-голям, другият по-малък. По-големият брат бил по-силен, казал: „Ако е тук брат ми, аз ще го убия.“ Той взел по-хубавите ниви. Но когато той казал тази мисъл, в по-големия брат се заражда мисълта: „Какво ще добия, ако го убия. Не, аз ще го поставя на своето място.“ Отива по-малкият брат при брата си и казва: „Няма защо, братко, да ме убиваш, да те затворят в затвора. Ако ти ме убиеш и после използваш имането, което баща ни остави, аз ще се радвам, но след като ме убиеш и седиш дълги години в затвора, то нито ти, нито децата ти ще прокопсат. Без да ме убиеш, аз съм намислил да те оставя на своето място. Аз ще ти оставя всичкото.“ Най-после двамата братя се споразумели да обработват заедно имането на баща си.

Сега защо се карат хората. Вземете две партии. Партии има навсякъде: в Англия, Америка, България. Хубаво е да има партии, това са синовете и дъщерите. Българите са плодовити. България има около 40 синове и дъщери наредени. И в Америка има такива плодовити. В Америка бяха на власт въздържателите близо 13 години, да внесат ред и порядък, да не се пие вино и ракия. Но намериха, че пак трябва да влезе мокрият режим. Защо и за какво? Казват, че от чисто икономическо гледище. Засега хората още не са готови. Това са посторонни работи. Пиенето е един от най-лесните въпроси за разрешение. Ако няма вино – пий вода, нищо повече. И природата е предвидила това. Оплаква се някой, че вино няма. Вода да пие. Здравословна е водата във всяко отношение. Всеки, който пие вода, той всякога ще бъде здрав.

Казвам, благото, което сега съществува, съществува един закон в природата, който изменя соковете. Има нещо, което изменя сока и внася една отрова в себе си. Даже една вода, и тя трябва да мине през известни пластове. В природата има един закон, който регулира теченията на водите. Трябва да минат през известни пластове да се филтрират. Онези води са хубави, които съдържат доста електричество и магнетизъм. Онази вода, която не съдържа достатъчно електричество и магнетизъм, тя е вредна. Онези, които пият такава вода, те ще заболеят – и воловете, и конете им. Онези води са хубави, които минават през такива пластове, дето приемат в себе си достатъчно електричество и магнетизъм. Казвам, всяка една мисъл,

всяко едно чувство, което не носи тази животворна сила, защо ти е? Ами едно чувство, което не носи в себе си любов, какво чувство е? Ако една мисъл, не носи в себе си истината, каква мисъл е? Ако една сила не носи справедливост в себе си, каква сила е тя?

Основата на всяка мисъл е справедливостта. Човек не може да бъде силен, ако не е справедлив. Туй е закон. Силни хора са само онези, силен човек, силен народ е само онзи, на когото мислите, постъпките и чувствата са уравновесени. Този човек има здрав стомах, този човек има здрав мозък. Всеки човек, на когото мислите, чувствата и постъпките не са уравновесени, същевременно и мозъкът, и дробовете, и стомахът не е уравновесен. Сега тези работи влизат в сегашния семеен живот, който е станал крайно нещастен за всички хора. Всичките хора страдат в семейството. Оттам започва. Трябва да се тури една основа. Семейството започва от самия човек, от самата душа на човека. Например ние не вярваме, че човек има душа, че човек има дух. Оставете вашите вярвания. Приемете, че човек има душа, не както сте мислили досега. След като умреш, от тебе остава душата, от тебе остава духът. Това си ти, човекът. След като умреш, и твоят ум остава с тебе. Следователно ти оставаш господар да си направиш тяло каквото искаш. Ако искаш да дойдеш на земята, да си избереш такива хора да живееш, каквито искаш. Като слезеш от божествения свят, трябва да избираш хората, между които искаш да живееш.

Та казвам сега, като си дошъл отгоре, да слезеш на земята, ти си направил един нов избор. Ако аз съм един хубав извор, който извира от планината, кой ще ми бъде неприятел, ако аз поя всичките: и мечки, и вълци, и хора. Всички ще ме гледат с благоговение, на всички ще давам аз и от никого няма да вземам. Ако ние всички сме такива извори, кой ще ни бъде враг в света? Никой.

Единственото реално нещо, което определя човека, то е радостта. Само истината, животът, знанието, само любовта произвежда радост. Там, дето има любов, дето има мъдрост, дето има истина, там е радостта. Радостта, това е един резултат на великото. Оттам се съди какъв е човекът. Ако ти си постоянно тъжен в душата си, трябва ти стремеж да намериш някого, когото да обичаш. Тогава радостта ще бъде един извор. Ти ще влезеш в царството на възможностите. Ти без радостта не може да имаш здраво тяло. Ако искате да прогресирате, трябва да имате радост. Ти без радостта не може да имаш и щастлив дом. Всички в дома трябва да бъдете

щастливи, няма да има болести. Ако някой от вас не вярва, щом се разболеете, почнете да се радвате. Аз препоръчвам на болния човек, щом се разболее, да му купят едно тъпанче, едно барабанче. И нека на туй барабанче да тупа. Каквато болест и да го хване, нека тупа барабана и след една седмица ще види какъв е резултатът. Ти след като биеш на болестта една седмица, тя ще си отиде и ще каже: „Туй място не е за мене.“ Защото тя обича тихото, спокойното място. Тя не обича шум. Като почнеш да биеш, тя излиза. Сега се препоръчва, като се разболее някой, да спуснат завеси, казват: „Не смущавайте болния. Той се приготовлява за другия свят.“ Аз гледам, някои са ме питали как да услужват на болния. Казвам: „Ти можеш ли да пееш хубаво.“ „Не съм се научил.“ „Научи се да пееш хубаво и като се научиш, ще влезеш да му попееш.“ Или ако си цигулар, вземи цигулката и иди да му посвириш. Ако си български гайдарджия, вземи гайдата и посвири. Като отидеш три–четири пъти да му посвириш, туй е. Сега ще кажа. Не смущавайте болните хора. Щом не искат, не ги смущавайте, но щом искат да оздравеят, пейте им. Онези, които искат да боледуват, не им пейте. Онези, които искат да оздравеят, пейте им. Кажи: „Аз имам един цяр.“ Изправи се тогава и почни да пееш.

Вече са почнали да лекуват болните с музика. Сега няма какво да ви привеждам примери в Англия. Някоя жена пее по радиото. Като я слушат по радиото, много болни се лекуват. В гласа ѝ има нещо, което лекува. Дойде някой обезсърчен, кажи му нещо насърчително. Кое е, което ще ни даде щастие на земята. Въздухът, който дишате, светлината, която приемате, храната, която приемате от природата, ще ни даде щастие. Кое е онова, което дава щастие? Онези възвишени мисли, които ние може да възприемем, онова чувство, което излиза от дълбочината на човешката душа, ще ни даде щастие.

Под думата душа аз разбирам онова, което си ти – човекът. Що е душата? То е човекът в своята същина, която не може да умре. И онзи, който не вярва, след като умре, ще види, че не умира. Той само се чуди, понеже е мислил, че ще умре. Като умре, ще види, освен че не е умрял, но е живял, станал радостен и весел. Всички сегашни хора, които умират, за които вие плачете, по някой път те са крайно весели и щастливи. Тези, които плачат тук, на земята, те плачат от съвсем други съображения. Не че ги обичат толкова. Бащата харчил пари за сина си, казва: „Синко, толкова пари харчих за тебе, кой ще ми помага?“ Майката гледа за дъщеря си. С това разбиране не можем да бъдем щастливи. Не ви казвам, че трябва да

желаем смъртта, но казвам, онези, които са заминали за другия свят, от другия свят помагат повече, отколкото, ако са на този свят. Та Христос, докато беше жив на земята, нямаше толкова власт, а като умря каза: „Идете и проповядвайте това учение по целия свят и аз ще бъда с вас до скончанието на века – казва още – даде ми се всяка власт на небето и земята.“ Един човек, след като умря, обърна 500 милиона хора към себе си. Но не ги обърнал още както трябва – донякъде само.

Тук имате един Христос, тук – друг. Кое обичате тук (*картината с образа на Христа*) на Христа? Тук имате един Христос – са го рисували 39 велики художници, а там един го е рисувал. Но кое обичате от двата? Когото харесвате, може да си съставите един идеал за него. Сега туй е един образ, сянка на онзи живия Христос, който работи в сърцата на хората, който ги е изменил, който е внесъл тези мисли. Не онези хора, които са се разделили, че да разделим неговото царство, но онзи, който ги подбужда към любов, към знание, към свобода, аз говоря за този Христос.

Сега няма какво да спорим. Аз не искам да споря върху този въпрос. За спор човек трябва да бъде много учен. Какво мислите, ако един човек, който не е светия, а пехливанин, и един светия могат ли да се борят? Не могат. Онзи светският човек ще гътне светията на земята. Но светията има друга една сила. Той няма такива мускули, но той, ако иска, със своята воля, ако насочи пръста си към пехливанина, този ще се сцепени. Няма да може да мръдне. Светията никога не се бори, той оставя да го плеснеш, но ще ти остане ръката така. Ти ще му удариш една плесница, но както го удариш, тъй ще остане ръката ти. Всички онези хора, които са сакати, които са слепи, са все хора, които са ударили плесница на светията, и сега само носят своето последствие. Тъй го тълкувам аз, пък вие го тълкувайте по друг начин.

Та ти се съмняваш в благостта на Бога; ти се съмняваш в знанието на Бога; ти се съмняваш в истината на Бога. Мислиш ли, че ти няма да останеш сляп. Ако ти се откажеш от истината, ще се развалят твоите дробове, ако ти се откажеш от храната, ще се развали твоят стомах. Ако ти се откажеш да мислиш, ще се развали твоят ум, твоят мозък. Това са закони, които съществуват в органическия свят. Така трябва да възпитаваме бъдещите поколения. Не в какво вярвате. Хубаво, което имаме, но всеки ден носи едно благо. Туй благо, което имаме днес, за бъдеще няма да ни послужи. Миналото е на старите, бъдещето е на младите, а настоящето е на учениците, които разбират истината в света. Ще

ми разправят как живеел едно време дядо ми. Туй е на старите баби. Дотогава, докато човек се учи и придобива, той, колкото и да е млад, ще живее. Престанеш ли да събираш туй богатство в себе си, ти остаряваш. Старостта не е нищо друго освен един процес, при който нищо не те интересува. В дома си не намираш смисъл, в жена си, в дъщеря си не намираш смисъл, в приятеля си не намираш смисъл, навсякъде всичко ти се вижда безсмислено, никаква деятелност не те интересува и най-после започват да се атрофират всичките ти органи. И на онзи свят има работа. Някои казват, че отиват на онзи свят да си почиват. Не разбирате какво нещо е почивката. Почивката е радост. Че ти в онзи свят трябва да бъдеш готов да се радваш. Като отидеш, веднага трябва да се засмееш. Щом отидеш на онзи свят и почнеш да тъжиш, че си оставил жена, деца, ще се върнеш. Трябва всичко да забравиш.

Сега ще ви приведа един пример, има една приказка. Едно време, когато Господ турил архангел Михаил да взема душите на хората, казал на Господа: „Ти ми даваш една мъчна служба, всички ще ме намразят заради тази служба: да вземам душите им.“ „Те няма да знаят, че им вземаш душите.“ Този въпрос се е уредил. Един ден Господ го изпратил да вземе душата на една вдовица. Той намерил две деца, които прегръщали майка си и плачели. Той, като видял, смилил се и си казва: „На кого ще остави тези деца?“ Върнал се при Господа и казва: „Дожаля ми.“ „Хубаво си направил.“ Тогава го пратил Господ в дъното на океана да вземе едно камъче. Донесъл камъчето, разчупил го и вътре имало едно червейче живо. Господ казал: „За този червей кой се грижи? Затворено е. Ако ти беше вземал душата на тази жена, положението на децата не щеше да се влоши, но щеше десет пъти да се подобри. Сегашното положение е десет пъти по-лошо.“

Самата майка, след като умре, тя влиза да живее в своите деца. Вие мислите, че вашите умрели, които са заминали за другия свят, са заминали. Гледам, някой дошъл, плаче за баща си. А гледам, той и баща му заедно идат. Той плаче, а бащата се усмихва едновременно. Чудно нещо, раздвоение на погледа, плаче, плаче, а после се засмее. Бащата се смее, казва: „Той не разбира. Много ми е добре сега. И той, като дойде, ще работи, много добре съм сега.“ Аз не искам да се спра върху това. Но същественото, което искам да остане, е: не искам да вярвате и да кажете, че това е така. Аз искам вие да вярвате в нещо, което вие ще проверите не в човешкия закон само. Един ден като проверите нещата, това, което ви

казвам, в което няма абсолютно никакво изключение, е – само любовта може да направи човек от тебе; само мъдростта може да направи човек от тебе; само истината може да направи човек от тебе. Само при нея ти може да бъдеш силен, може да бъдеш самостоятелен.

Когато ти имаш тези трите неща със себе си, навсякъде ще бъдеш добре дошъл. Туй е човекът. Ако ти, дето и да отидеш, на каквато и работа да отиваш, каквато и служба да вземаш, ако тебе те придружава любовта, ако те придружава мъдростта, ако те придружава истината, всички ще имат отворени обятия към тебе, понеже ти носиш едно Божие благословение. Ти ще бъдеш един проводник на великото, на божественото в света. Ако ти почнеш да мислиш какво нещо е любовта, нищо няма да разбереш. Любовта винаги ще остане нещо неразбрано, мъдростта ще остане нещо неразбрано и истината ще остане нещо неразбрано. Може да я разбере човек само когато живее в нея. Той ще я разбере, без да я обясни. Няма защо да се обяснява любовта. Замине любовта, ти оставаш най-слабият човек.

Та казват – като се яви Христос при учениците си, зарадваха се учениците му, понеже дошъл онзи, който носи любовта, който носи мъдростта, който носи истината. И казва, че останало благословението. Туй, което аз имам, го давам и на вас. Има един живот, дето и вие можете да бъдете тъй свободни, както и аз съм свободен. Сега от вашето гледище вие искате да станете богати, искате да станете учени. Това са резултати. Учението, младостта, богатството ще дойдат отпосле. Животът, който има да живеете, не е само засега. Ако остане само засега да живеете, не зная де е вашият живот. Ако турят една грамофонна плоча да ми говори разумно и после дойде до нейния край, разумна ли е тази плоча? Някои питат: „Животът има ли край?“ Животът край няма. Край имат само нещастията в света, а начало имат само радостите в света. Следователно, като казваме край – край на смъртта, край на страданието, край на сиромашията, край на невежеството, край на злополуките в света, а начало на всичко онова велико и хубаво в света, което носи щастие, сила, радост на човека. Това са само начало на човешките неща, които тепърва има да ги придобива за бъдеще. Та казвам, за бъдеще ще останат само старите хора да живеят, ще останат само богатите хора да живеят, само за тях ще бъде небето. Та мислите ли, че Бог ще се радва – на кое дете вие се радвате, на онова невежото дете ли, или на онова разумното дете, което ви разбира. На кого се радвате? На онзи, който ви люби, на онзи, който говори хубаво за вас, на

онзи, който носи свободата за вас.

Та казвам сега, онези заложби, които са вложени, вие трябва да се спрете върху тях. Защото дали тук, на земята, или в другия свят, след като минете от този живот след 20–30 години, от вашето разбиране на живота, в живота има единство. Само че условията на земята са материални, трудни са условията. Тук е опитна станция, на земята. Когато на небето има известен проект, пращат хората тук, на земята, да направят своите опити. Когато завършат своите опити, вземат ги за другия свят. Там не се позволява никакъв опит, там не се позволяват никакви прегрешения. На земята се позволяват всякакви опити, всякакви прегрешения. Там като идете и направите най-малката погрешка – ще отидете в другия свят и като направите най-малкото прегрешение – ще ви изпратят оттам. Като направите доброто, тогава може да слезете на земята по свобода. Вашата свобода е да помагате на хората. Тогава ще бъдете свободни да си изберете родители, каквито искате. Тези баща и майка ще ви имат като писано яйце. Те ще ви обичат, и при това няма да се родите при бедни родители, но при богати, при учени и умни, и здрави. Целият дом, в който ще се родите, ще диша щастие, ще бъде дом на Бога. Ако сега очаквате да намерите Бога на другия свят, не зная каква е тази вяра. Сега Господ трябва да живее във вас.

Има хиляди начини, по които може да опитате тази велика истина. Не да се откажете от живота, тези мъчнотии, които имате, ще се разрешат сега. Болният как ще разреши мъчнотията. Знание е потребно. Онзи иска да му се продължи животът. Но за да се продължи животът, любов трябва. Животът само чрез любовта може да се продължи. Индусите казват, има една средна сила между любовта и живота, тя е праната. Праната като влезе, тя обновява живота. Всякога, когато хората са болни, просветените индуси даже не позволяват да се говорят тези работи. Хиляди години англичаните са между тях, но те мълчат като риби, нищо не говорят. Те не се подкупват с нищо.

Ще ви кажа само малко какво говори един индус. Той ще ви покаже само опашката на рибите да пипнете, но месце не се позволява. Един индус, като е болен, има начини: той ще си концентрира ума към праната и мислено ще почне да вдишва. Ще мисли, че през всичките клетки всмуква тази прана. Не се минава ден, два, три, четири и като направи опит, веднага му минава. Но индусите имат един начин, който от хиляди години е придобит. Той, като седне да мисли, не мисли за жена си, за децата си, за нищо. Той мисли само за праната. Ако накарате един българин да мисли,

той ще мисли за говедата, той ще мисли за пчелите, за това-онова и няма да има никакви резултати. Ти ще оставиш настрана говедата, пчелите, жена си, децата си и като направиш опита си и сполучиш, тогава ще повикаш сина си, ще повикаш дъщеря си, жена си, приятелите си и ще им кажеш: „Хайде като мене.“

Ще кажете – вярно ли е това? Ще направиш опит. Ако концентрираш ума си, ти ще бъдеш здрав. По същия закон, като концентрираш ума си, ти може да отмахнеш едно нещастие, което иде отгоре ти. Нещастието върви по един път, както един снаряд. Ти може да се отстраниш от това течение три–четири пръста и снарядът ще си замине. Като видиш този снаряд, четири–пет пръста или половин метър ще се отстраниш. И нещастието върви по един свой определен път. Някой път ние чакаме нещастието като влюбени на пътя. Не го чакай, стой малко настрана, нека си мине нещастието. Не го поздравявай, не го питай откъде иде и къде отива. Откъдето иде, нататъка ще си замине. Човешката мисъл върши големи пакости. Аз съм виждал хора, седят и казват: „Мисля, че скоро ще се разболея.“ Не се минава три–четири седмици, и разболява се. Как така стана? Ще стане, разбира се. Аз съм присъствал при някой болен на умиране, казва: „Ще оздравея, не умирам, по никой начин не отивам на онзи свят.“ След три седмици го виждам този човек оздравял.

Един инвалид в една търновска болница. Идва лекарят и констатира, че единият му крак е заразен. Казва: „Ще трябва да се направи операция, трябва да ти се отреже кракът. Ако не се отреже кракът, може да си заминеш.“ „Не може, мене Господ ме е създал с два крака, защо ще ми го режете?“ „Да живееш.“ „Аз не искам да живея с един крак. Ако ме оставите с един крак, аз не искам да живея. Господ ме е създал с два крака, с два крака искам да живея. Пък, ако е волята му, ще му дам всичкото. Отпишете ме от болницата, нека умра.“ След три–четири месеца отива в болницата и казва: „Аз оздравях, докторе. Познаваш ли ме?“ „Как?“

Тогава ще приведа друг пример. Мисля, един германец лекар правил един опит върху ръката си. Съвестен човек, той правил опити върху своето тяло. Намерил едно лекарство и направил една инжекция, втора. Десет дни след първата инжекция зараждат се раковите клетки. Лекува я със своето лекарство. Втората рана я излекува за 20 дни. Като разглежда третата рана, намира, че раковите клетки измрели преждевременно. Той намира, че серумът в организма мори раковите клетки. Той намира, че в кръвта има известен серум, който лекува раковите клетки. Значи тялото произвежда

туй лекарство. Стига човек да вярва в туй лекарство, което е в тебе. Щом ти нямаш доверие в това лекарство, което Бог е вложил, непременно ще заболееш от рак. Та казвам сега, ние като този лекар търсим своята помощ отвънка. Първата рана я лекуваме, втората я лекуваме, като дойдем до третата, виждаме, че тя сама по себе си оздравява.

Та казвам, най-сигурното лекарство в света, това е човешката радост. Няма по-силно средство от радостта. В него има една експанзивност. Като станеш сутрин, да станеш радостен. Помисли за неща, които да внесат в душата ти една светла мисъл, предизвикай в себе си едно светло чувство. Предизвикай в себе си една възвишена и благородна постъпка. Което си направил, да произведе в душата ти радост. Някой казва: „Мене ме нападнал един дявол.“ Невежеството, незнанието в света е големият дявол, който заблуждава хората. Онзи закон, по който е създаден нашият организъм, постоянно става обмяна. Никога не трябва да вземаш по-голямо количество храна, отколкото е потребно за организма. Който иска да бъде здрав, никога не трябва да преяжда. Ако искаш да бъдеш здрав, да живееш 120, 150 или 200 години, никога не трябва да преяждаш. Никога не трябва да ядеш след залязването на слънцето. Ядеш ли веднъж, след като е залязло, ти за десет години ще съкратиш живота си. След като изгрее слънцето, яж и след като залезе, не яж и да има любов в душата ти. Каквато и да е храна не яж, избирай хубава храна. Ако не е хубава храната, откажи се от нея. Гладът е за предпочитане пред лошата храна. Добрата храна внася всичката благодарност. Благодари на Бога за добрата храна. Ние, като ядем лоша храна, ще вдигаме шум, ще роптаем, ще обвиняваме строя. Но ние, разумните хора, може да подобрим нашия живот, понеже съществува един закон на обща хармония, от който се черпи здравето. Има нещо в природата, което носи живот в себе си.

Та казвам, мощното в света е тази радост във всяко отношение и за християни, и за светския човек. За всички радостта е едно от най-големите блага на човешкия живот. Тази радост никога не може да я придобие, ако човек в душата си няма любов. Тази радост не може да я придобие, ако знание няма в душата си и ако няма свобода. Той трябва да бъде свободен. Той трябва да я освободи от всякакви външни заблуждения, той трябва да търси самата истина, която може да му даде една свобода, замах на неговите постъпки.

Та казва Христос – туй се отнася в друг смисъл: „Идете в света сега и живейте, тъй както аз съм казал, и аз ще бъда с вас до скончанието на

века.“

„Благословен Господ, Бог наш“
Тайна молитва

Двадесет и седма неделна беседа
2 април 1933 г., неделя, 10 часа
София – Изгрев

ПОЗНАВАНЕТО НА ИСТИНАТА

„Отче наш“
„Духът Божи“

Ще прочета от осма глава от евангелието на Йоана от дванайсети до трийсет и трети стих. Познаването на истината, това е велика наука на живота. Резултатът на тази наука е свободата. Човек не може да бъде свободен, ако той не познава истината. Човек, който иска да се занимава с великото в света, той трябва да бъде като едно малко дете. Той трябва да бъде една ненаписана книга. Написаните книги са складирани в библиотеките. Там всеки може да ги чете. Най-важните книги са книгите, които сега се пишат. Следователно, когато аз ви говоря за познаването на истината, говоря за една книга ненаписана. Вие може да ми цитирате какво нещо е истината, но за истината никой досега не е дал едно определение. Хората са определяли вероятните работи като истина. Но вероятните работи са от съвсем друга категория, от съвсем друга област.

Всякога хората се спират и казват: „Кажи ми истината.“ Но човек, който не познава своята храна, всякога ще боледува. Като познаваш храната си, или онази храна, която е необходима за здравословното състояние на тялото ти… Ако ти не познаваш своите приятели, всякога се натъкваш на мъчнотии. Ако не познаваш майка си и баща си, всякога се натъкваш на мъчнотии. Ако познаваш баща си, ти ще бъдеш свободен. Може да се направи едно възражение – баща ти може да е беден. Онзи баща, за когото аз говоря, той не може да бъде никога беден. Човек, който е беден, той баща не може да бъде, категорично бедният не може да бъде баща. Защото бедността и сиромашията раждат много пороци в света. Сиромашията, това е едно изкуство само за мъдреци. Само мъдрият може да преживее този лукс – сиромашията. На бедния да се позволи, това е немислимо. Срещаш един беден човек, казва: „Сиромах съм.“ Сиромашията не е лъжица за твоята уста. Тъй аз гледам. Един светия, един мъдрец може да си позволи да бъде сиромах.

Та казвам сега, аз ви говоря за едно ограничение не физическо. Защото едно ограничение, което съществува в умствения свят на човека, оттам започва ограничението на човека. И обществото, и съвременните хора познават ограничението. Сиромашията не е нещо физическо. Тогава, ако

така разсъждаваме, товарните животни, някой вол, който е впрегнат в колата, той е свободен. Тези животни може да теглят милиони, може да теглят скъпоценни камъни, може да теглят свещени работи, но волът не може никога да бъде нито свещен, нито богат. Чудното е, че хората, които са натоварени, мислят, че са богати. Аз не зная, това е едно заблуждение. Така се позволява на невежия да мисли, той има право, но мъдрецът – никога. Бедният човек не се нуждае нито от кола, нито от волове, нито от рала, от нищо не се нуждае. Живите хора не се нуждаят от слугини. Всеки човек, който се нуждае от слуги на земята, той е мъртъв човек. Мъртвите хора се нуждаят от слуги – да ги облекат, да ги приготвят за погребение.

Сега хората имат една философия, казват – еди-кой си умрял. Чудното е, че съвременните хора не вярват в задгробния живот, а пращат умрелите хора в онзи свят. Че жителите на онзи свят не знаят какво нещо е смъртта. Живите от този свят не могат да отидат на онзи свят, че мъртвите отиват. Здравите не работят, че болните ще работят. Едва умният може да съгради една къща, а сега глупавият, който нищо не разбира, той ще съгради къща, че няма да я видиш. Сега това са противоположности.

Вие ще кажете: „Нима ние не разбираме?“ Разбирате. Има положения, които може да не разберем. Например вие не разбирате състоянието на един болен човек. Вие може да го разберете само когато боледувате. И вие не може да разберете един невежа човек, ако не сте в неговото положение. Вие не може да разберете състоянието на един човек, на един паднал човек, на един грешен човек, ако не сте в неговото положение. Докато ти не влезеш в неговото положение, ти не можеш да разбереш условията, при които той се намира. Вън от това ти ще говориш за греха. Но това е едно механическо определение.

Например, вземете, вие изучавате четирите действия. Двете от действията – събирането и изваждането, означават механически процеси, завършени процеси аз ги наричам. Умножението и делението са органически процеси. Умножава се само това, което има живот в себе си. Мъртвите неща не могат да се умножават. Дели се само това, което има живот. Изобилието се дели, животът се умножава. Тъй щото в умножението и в делението вие имате вече един процес на растене. Тогава може да ви направя едно сравнение. То е следното. Четирите състояния, през които човек може да мине, аз ги наричам пречупване на човешкото съзнание в неговата инволюция.

Слизането в материалния свят – първо, човек взема положението на

една точка. Представете си, че един човек, една душа взема мястото на една точка, която не взема никакво пространство от наше гледище. При това тя съществува, съзнава, че е някъде. Къде е, и тя не знае, така както ние ги знаем във времето и пространството. Тази точка, за да почне да расте, тя, най-първо, се разширява, образува един кръг около себе си. То е пречупване, разширение на човешкото съзнание. А когато този кръг се прекъсне, пречупи някъде, от него тогава излиза съдържанието. Което излиза от кръга навън, то е друго пречупване. Ние навлизаме вече в областта на електричеството, което излиза от кръга. Щом се появи електричеството в природата, оттам става пречупване, излизат вече кривите линии. Аз уподобявам това на следното положение. Центърът, това е зародиш на живота. Семето, това е кръгът. Пречупването на кръга, това е посаждането. Поникването нагоре, то е изтичането на тази енергия. И най-после клонищата, които се явяват нагоре, те се огъват и образуват кривите линии.

Казвам, от това гледище, когато ние говорим за човешкото съзнание, разбираме онзи първоначален център, от който човек е излязъл, дето човек е бил свободен. Като слязъл в материалния свят, той изгубил своето знание. Вследствие на това той се заробил в окръжаващата среда. Някои от вас са забравили откъде идат. Вие не помните. Някои от 40–50 години не помните кога сте се раждали, не помните туй състояние. Когато сте били в утробата на майка си, ни помен нямате от това, а преди да дойдете в утробата на майката, де сте били, и това не помните. Но ако се хвърли малко светлина във вашето съзнание, вие ще помните пътя, по който сте дошли. Окултистите, които изясняват, ще ви дам – това е теория за изяснение. Те казват, че когато такова едно същество, такъв един център в невидимия свят, такова едно съзнание – понеже някои същества имат една необходима нужда да слязат на земята да работят – тогава две възвишени същества ще вземат тази душа – ние говорим по човешки, ще я пренесат и ще дойдат около земята, ще направят три кръга. След това земята има 12 врати, през които може да се влезе. Тези врати трябва да ги намериш отворени. Там да чакат ангели. След това да дойдат по един път, да намерят бащата и майката, ще вземат от тях един запас и те ще отгледат тази душа. След време те ще пратят своето благословение отгоре. Така се говори.

Може да възразите: „Кой е видял това?“ Които имат очи. „А кой не е видял?“ Който няма очи. Защото онези астрономи, които гледат със своите

тръби, виждат неща, които ние не виждаме. Тогава да му кажем: „Как така ние не виждаме това?“ Той е въоръжен с един инструмент, с който вижда, има познание. Ако аз мога да гледам от същото положение, със същото разбиране… Не мислете, че като погледнете през далекоглед, ще видите нещо. Нищо няма да видите. Вие ще видите звездите само малко по-светли, ще видите месечината малко по-голяма. Но трябва да имате голямо въображение, както художника, без въображение нищо не можете да направите.

В човека има един вътрешен далекоглед. Докато имаш тези механически приспособления, ти трябва да направиш едно снаряжение на твоята мисъл. Онзи ученик не трябва да има никакво съмнение в ума си, дали право, или криво вижда. Да не се съмнява. Ти може да направиш една погрешка в изчисленията си, нищо не значи. Само ученият може да направи погрешка, невежият не може да направи погрешка. Колкото повече погрешки правите, толкова по-учени сте вие. Само роденият човек на земята може да греши. Който не е роден, какво ще греши? Сега аз ви навеждам на един резултат на човешките грехове. Много грехове има, за които ние не сме отговорни. Един ден, ако ни съдят, много малко наказание ще ни наложат. Има други погрешки, които вие правите. От тях може да пострадате повече, отколкото от големите грехове.

Не си правете заблуждения като онази рускиня, която отишла при един стар руски свещеник на 84 години и му казва: „Направих едно голямо престъпление.“ Пита я той: „Да не си крала пари?“ „Не съм. Още по-голям грях.“ Привеждал всичките грехове, казва: „Да не си убила някого?“ „Не, още по-голям грях.“ „Да не си злословила против небето?“ „Още по-голям грях.“ Най-после казва, че големият грях седи в това, че като кърмила детето си, близнала от млякото си. Това е големият грях.

Сега да се върнем. Христос казва – ще познаете истината. Трябва да познаете истината. Но в познаването на истината има една вътрешна връзка, която трябва да се създаде. Под думата истина всякога трябва да разбирате онзи момент, когато започва вече истинската Божествена Любов да функционира в човешката душа. Този момент показва, че си в пътя на истината. Когато Божествената Любов започне да функционира, пътят, в който вървиш, е истински. Дето казва Христос: „Аз съм пътят, истината и животът.“ Този път върви към истината. Този път е път на живота. Сега ние, съвременните хора, разглеждаме живота с всичките негови мъчнотии. Виждаме, че мъчнотиите носят в живота едно благо за нас. Защото

физическият живот, това е един контраст, това е едно изяснение на онзи великия живот. Всичко, което се случва на земята, трябва да го изучим, защото по него ще познаем онзи живот, към който трябва да се върнем, или животът, от който сме слезли.

Тогава ще ви приведа един малък разказ. Един европеец вижда един индуски ученик на една канара, клатушка се. Отива при него и му казва: „Господине, на голяма опасност си изложен.“ Пъпли до него да го свали. „Не прави такива глупави работи, опасно е за живота ти.“ Казва му той: „Всеки в живота си е като мене на такава опасност, всякога може да изгуби своето равновесие и да падне. Аз се уча на канарата да пазя своето равновесие в съзнанието си.“ Ние мислим, че само онзи, който ходи по планините, е изложен на опасност. Всеки един момент сме изложени на опасност. Ти се съблазняваш, ти си на високо място. Съблазънта не е грях още. Може да те измамят, нищо от това, стига ти да не си измамил. Може да те ограбят, нищо от това, стига ти да не си ограбил. Може да те бият, нищо от това, стига ти да не си убил. Казваш – щом ме убият, всичко ще се свърши. Но има нещо в живота, което не могат да убият. Едно от тези неща е истината. Ако истината е у тебе, никога не може да бъдеш убит. Нима можеха да убият Исуса. Яви се Христос – да им покаже, че човек, който вярва в Бога, не може да бъде убит. Той може да пострада само. Свободата подразбира само ония условия, при които човек живее.

Условията ограничават. Смъртта пък е най-голямото ограничение. Щом умираш, ти може да бъдеш подложен на всички страдания. Щом можеш да бъдеш свободен от смъртта, то е най-голямото благо, което човек може да има. Щом се освободиш, ти си господар; ако не можеш да се освободиш, ти си роб. Трябва да опитаме. Същият закон е еднакъв и за духовния свят, за физическия свят, еднакъв е и в религията, и в науката. Щом се допусне едно опущение, веднага човек се заробва на условията, при които живее.

Та казвам, истината има едно вътрешно приложение. Истината не седи вън от нас. Ние живеем в истината, без да я познаваме. Ние живеем в истината, тъй както органическите същества живеят във въздуха, тъй както живеят в светлината. Имат условия да живеят, стига една душа да се наведе на онзи факт, че тя живее в истината, да дойде в съзнанието. Човек живее в истината, но специфично в истината, в пътя, по който той живее, но в онези условия, при които истината може да се изяви и да бъде свободен. Апостол Павел на едно място си позволи да каже, че ние живеем и се движим в

Бога.

Щом живеем и се движим в Бога, кое е онова, което ни заробва? При това живеене в Бога ние сме в ограничение. Туй ограничение едновременно показва и свободата, която имаме. Туй е едно органическо отклонение. Сега аз не говоря за една погрешка в живота, която е необходима за самия живот. Има излишни погрешки, които не стават по необходимост, то е по наше съображение. Всяко нещо, което вие не може да го избегнете – сега аз не мога да говоря за това, вие сами ще го избегнете. Има нещо, което човек не може да избегне в живота си. Например вие не може да избегнете да дойдете на земята и да не обичате никого. Казвате: „Заробих се в живота за хората."

Е, хубаво, в какво седи свободата да не обичаш никого? Та няма защо да седите на земята. Какво търсите на земята? Ама казвате: „Лоши са хората." Какво търсите между лошите хора? После се явява друг въпрос, кого трябва да обичате. Обичате някого, искате и другия закон. Вие не може да обичате всички едновременно. То е несъвместимо с човешкото естество. При сегашните условия сегашната нервна система не може да издържи целокупната любов на всички хора. И ще бъде голямо нещастие за вас, ако всички хора ви обичат. Вие ще се разтопите. Трябва най-малко половината от тези хора да ви намразят, за да живеете. Омразата в това отношение е един стимул в живота. Ако омразата стане сто на сто, вие пак сте изложени на едно друго положение. Тези контрасти съществуват като една вътрешна необходимост в живота. Сега вие мислите, че учените хора, светиите в света са прекарали само един редовен живот. Вие не сте били в положението на светията. И ангелите някога са били прости като вас, прости като фасул. И то големи простаци, но сега са ангели, минали са по един ред, повдигнали са се, познали са истината, започнали разумно да служат на Бога от любов, доброволно. Затова са ангели.

Та казвам, има една крайна разумност в света или една съвършена разумност. Например в даден случай вие си давате изпит, седите и мислите защо сте родени в света. Попитайте тогава баща си, попитайте тогава майка си защо сте родени. Баща ви и майка ви нека питат своите баща и майка защо те са родени. Тогава ще дойдете до крайния предел. Най-после запитайте Причината защо вие сте пратени на земята. Какъв отговор ще получите?

Минава един мъдрец покрай едно плодно дърво и казва: „Ти според мене нямаш съзнание, ти минаваш щастливо, тебе няма поне кой да те

безпокои, а мене всички ме безпокоят за моите възгледи.“ Тогава плодното дърво – било ябълка, и казало: „Вярно е, аз нямам твоя възглед, но оголиха ме децата, обрулиха ме. Колкото деца имам, всяка година ми ги вземат, всяка година ми ги вземат и нито едно дете не оставят на мене.“

Питам, не е ли това търпение на растенията. Вие изяждате един плод и не мислите, че ябълката плаче за своите деца. Вие мислите, че тя се радва. Щом вземат вашите деца, казвате: „Прободе ми сърцето.“ Тази ябълка не я ли прободе сърцето? Ние мислим, че ябълките не страдат. Има същества, които седят по-горе от нас, и те мислят за нас, както ние мислим за ябълката. Например някое същество от невидимия свят дойде да види, че имаш едно хубаво дете, влюби се в него, вземе го за ръката, задигне го за онзи свят. Ти плачеш, защото му взели дрешката^ Какво става? Задигат го. Вземе му душата, а семенцата посади в райската градина. Ако отидете в онзи свят, има специфични градини – еди-кой екземпляр посаден на еди-кое си дете. Ще видите вашето дете посадено в градината. Ще кажете – това е иносказателен, фигуративен език.

Питам, кой е реалният език? Досега аз не съм намерил на думата още реалния език. Вие имате много приятели, заминали за онзи свят. Къде са те? Вие говорите за онзи свят. Бих желал да зная вашия възглед – накъде е онзи свят: нагоре, надолу? Нито нагоре, нито надолу. И този, и онзи свят е у нас. Онзи свят, то сме ние. Вън от нас никакъв свят не съществува. Аз не говоря сега за хората, които умират, но едно съзнание, което не умира, което живее милиони години. Има съзнание, което след това цялата епоха изменя. Създаването на Вселената представя едно същество с грамадно съзнание, което има тази голяма опитност. Виждаме, че цялата Слънчева система се е изменила, не че са изчезнали, променили са се.

Сега аз ще ви приведа една хипотеза. Какво ще стане с нашето слънце? Най-после, като се отегчи с луната и със земята, човек ще стане. Тогава ще го попитате: „Какво беше едно време?“ То ще се засмее и ще каже: „Аз бях по обем един и половина милиона пъти по-голямо от тази земя. Сега напуснах тази служба и дойдох като човек.“ Ще повярвате ли в това? Слънцето ще счита голяма привилегия да стане човек. След това слънцето ще се ожени за месечината, ще му се народят деца, то ще поплаче, ще поболедуват децата. Вие считате болестите за едно нещастие, нали така. Но то е, който не разбира. Болестите, това са една от най-голямата привилегия, която човек има на земята.

Аз да ви приведа пример. Когато човек отслабва, вече е на умиране,

даже и онези, които не го обичат, ще дойдат, ще го целунат, ще го прегърнат. Щом стане здрав, веднага всички седят настрана. Но ако е болен, пожълтял, хлътнали му очите, всички казват: „Горкият човек!“ Но ти само тогава ще изпиташ истинската любов. Туй е истинската любов. Онзи, който те хване за ръката, той ще те погледне, няма да има никаква друга мисъл, той ще остави своето благословение. Българите казват, че при тези страдания, които в света идат, поне можем да устоим. При страданията само най-големите открития са ставали в света в историята на човечеството. При най-големите нещастия на всички светии и учители най-големи промени са ставали, тогава са имали най-големите открития. Такъв един велик завет в света има: истината не може да се открие на хората при едно материално благополучие. Материалното благополучие трябва да дойде подир.

Та сега Христос на онези, които са повярвали, казва: „Ако устоите в моето учение, тъй както аз ви казвам истината, ако вие познаете истината, тази истина ще ви направи свободни.“ При сегашните условия се изисква една наука, която произтича от истината, понеже върху истината е съграден целият Космос, всички велики закони, които сега съществуват, всички неизменни форми, които съществуват сега в света. Тъй както сега е, целият Космос е съграден по образеца на истината. Вие не може да разберете небесните тела, вие не може да разберете техния живот, вие не може да разберете земята, растенията, светлината, ако вие не познавате този вътрешен закон. Има много учени хора, може да четете книгите на учените хора, ще се намерите в голямо противоречие. Те считат, че човек седи по-високо от природата. В някои отношения са прави. Ако човека вземат за едно божество, да, но човек е едно проявление на Бога. Ако човек е проявление на природата, той не седи по-горе от природата. Но в едно отношение тя седи малко по-горе от него. Защото под думата природа се разбира съвкупността на всички онези разумни същества, които работят в света. Тогава може ли един човек да седи по-високо от всички тези разумни същества. Следователно това е разумното в света. Аз не говоря за онази механическа природа, на която може да се молиш, и тя да не слуша, но за природата, която е отзвук на божественото.

Та в това отношение лицето на човека е мястото, дето може да се прояви истината. То е единственото място, дето може да се прояви истината в човека. Там е истината. В животните истината е покрита с козина, а у човека има зародиш на истината. Това е неговото лице.

Следователно дотолкоз, доколкото лицето на човека е правилно – трябва да се знае какво нещо е лицето – дотолкоз истината е проявление. Абсолютно няма никаква измама. Казваме, че лицето не лъже. Има дигизирани лица. Има известни линии на човешкото лице, може да се правят опити, дето има тия линии, там никаква лъжа не може да съществува. Аз говоря за живите линии, за подвижното лице, което не е маска, но онова лице, което постоянно се мени от сутрин до вечер, ти няма да видиш нито две минути, които са едни и същи, но вечно разнообразие на човешкото лице. Когато ние забелязваме туй вечното разнообразие, аз това наричам красота. Красотата зависи от вечното разнообразие, което дава израз на великата природа. Нашето лице е дотолкоз красиво, доколкото то е израз на онази жива, велика, разумна природа. От това гледище физиономически ние може да съдим. Има степени на истината: умствената страна на истината, сърдечната страна на истината и волевата страна на истината. Умствената страна е в челото, сърдечната страна е в носа, а волевата страна е в устата. Долу в човека е волевата страна. Най-хубавото място и най-опасното е човешката уста.

Та казвам, аз познавам истината. Как? Истината може да я познаваш със сърцето си; истината може да я познаваш с ума си; истината може да я познаваш с волята си. Под думата воля аз разбирам приложение на истината. Под думата чувства аз разбирам дълбочина, сила, а мисълта е онази форма, дето истината може да се приложи и служи за обект, за който аз ви говорих. Тази теория съществува. Ако вземете човешката зеница, тя представя този център, от който човек е излязъл. Ухото представя посятото семе, което вече се е разцъфнало. Носът представя семето, което е поникнало, а устата представят клонищата, които са се огънали и има за ядене. Може да ядеш и пиеш. Следователно човек е дошъл до положението да яде и да пие сега. Блажени, които ядат и пият, и горко на онези, които не ядат и не пият.

Казва Христос: „Аз съм живият хляб, който е слязъл от небето. Който ме яде, ще бъде жив.“ Това има двояко значение. Всяка една мисъл, това е храна. Всяко чувство, това е храна и всяка постъпка, това е храна. Това не са илюзии на нещата. За да бъдеш силен, твоето сърце трябва да се храни. Казваш: „Аз не искам да обичам.“ Ще обичаш когото и да е, ако не мене, някого. Ако не искаш хората да обичаш, дърветата обичай, камъните обичай, реките, растенията, животните, мухите обичат, воловете, магаретата, каквото искаш обичай, най после и хората обичай. Ще кажеш:

„Защо магарето да обичам?“ Без разлика, магаре – за тебе, мъдрец – за другите.

В източните народи има много голяма привилегия. Ами че питам, вие как ще обясните онзи странен факт, защо един културен народ като египтяните са почитали като божество Аписа. Аписът е вол, нашият вол става божество. Как ще обясните вие свещените котки на Египет? Значи считали са, че Аписът е едно божество, въплътено в животинска форма. То е идеята. Едно божество, въплътено в котешка форма. Много котки имате вие, които са свещени. Българите много вярват. Като дойде една котка вкъщи, ти бъди уверен, че бюджетът е определен, ще се ожениш, деца ще имаш. Не дойде ли котка, работата ти е забъркана. Туй е българско тълкуване. Донякъде е право, не е суеверие. Аз ще приведа този анекдот другояче. Ако ти имаш една нива някъде 30–40 декара и над тебе около 200–300 метра има един извор, този извор се стреми към тебе. Не е ли това твое благо? Не е ли твоята котка, която е минала? Ако си умен човек, ще поливаш цялата си градина и градината ти ще се повдигне. Но ако изворът изсъхне? Та котката показва един извор на една естествена сила в природата. В тази котка е дошъл един ваш познат, дигизиран, който иска да ви помогне. Сега, ако аз река да ви обясня истината от гледището на християнството, вие ще кажете, че това е езичество, не е вярно това.

Всяко нещо, което дава светлина на човешкия ум, всяко нещо, което дава щастие на човешкото сърце, всяко нещо, което дава възможност в реализирането на човешките постъпки, то е в пътя, това е едно благо за тебе. Там не може да има заблуждение. Защото, ако вкъщи дойде една котка, ако живее, ти ще я храниш само, може да ти слугува и пари не иска. Като излезе вънка, нищо няма да плащаш, даром ти слугува. Даже един вол даром ти слугува.

Аз ще отида по-далече: всяка свещена мисъл, която дойде в ума ти, не я изпъждай, но я остави. Не изпъждан тази мисъл. Върху нея се гради човешкото щастие. Дойде ли едно свещено чувство, едно желание – каквото и да е, тебе може да ти се вижда малко глупаво, каквото и да е, не го считай глупаво. Или дойде една постъпка. Ти считаш тази постъпка детинска. Не я считай такава, реализирай тази мисъл, каквато и да е малка. Реализирай това чувство, каквото и да е малко. Реализирай тази постъпка, и ти ще видиш какви ще бъдат последствията ѝ.

Защото вие имате едно разбиране за духовния свят, за разумния свят, едно атавистично разбиране. В съвременното християнство са внесени

много езически заблуждения от памти века. Христос ги чисти, чисти, и не можа да ги изчисти. Кога са внесени всичките заблуждения? Например, ако котка ти мине път, ти го считаш за нещастие. Ако поп срещнеш на пътя, ти го считаш нещастие. Ще се върнеш назад. Не че знаеш да го обясниш. Например вторник за едни е нещастен ден, за други е щастлив. Защо е нещастие, ако котка ти мине път? Ако ти седиш на един прозорец и иде една студена струя, ти ще се простудиш. Защо те е страх от вятъра? Невъзможно е да се простудиш. Но ако в тебе има една крива мисъл, ти ще се простудиш. Но ако ти обикнеш този вятър, ще забележиш, че има един, който духа в света. Тогава има нова теория за духането на вятъра. На какво се дължи? Това е колективно духане на живата природа. Като приема въздуха и като издиша, прави вятър. Тъй говорят окултистите. Някой път тя само задържа въздуха. Когато вятърът е тих, поемат и задържат въздуха. Когато времето е тихо 4, 5, 6, 10, 15, 30 дни, не виждат, че после, като издишат, го изкарват като струя. Сега, ако аз съм на противоположната страна, едно възражение ще кажа: какви грамадни същества! Другото изяснение е, че топлият въздух от земята се дига нагоре и студеният слиза надолу и става една обмяна. Питаме сега, при тази обмяна туй явление разумно ли е, или неразумно? Например ние имаме един часовник – тъй както е направен, той се движи, без да знае. Този процес е механичен, но майсторът даже никога не е мислил, че неговият часовник ще го окачим на нашата стена. Но все таки ние знаем, че зад този часовник има една разумност. Та зад нашето тяло, зад клетките, които образуват нашето тяло, седи разумност.

Един германски учен прави своите изследвания. Казва, че само за да се направи един модел на човешкото тяло, трябват 20 билиона клетки. Турете по един лев клетката да се продава, 20 билиона лева трябва за всичките клетки на човешкото тяло като екземпляри, да ги събереш на едно място. А при това казваш: „Какво съм аз направил?“ Всичките тия клетки са взети от разни слънчеви системи, те не са от едно място. Материята, от която човек е направен, е взета от разни области. Какви ли не експедиции са пращани от далечните пространства, за да се кооперират тия клетки. След смъртта всяка клетка си отива на мястото, потомството на тия клетки остава на земята. Първичните клетки се връщат, само потомството им остава на земята. Така се продължава човешкият род. Сега туй е за изяснение на размножението, не да се плашите.

Някой път вие слушате едно произведение на Бетовен, някоя

симфония. Нищо не разбирате и казвате: „Много хубаво нещо е това, много хубаво е написана, отлична е, мене ми харесва.“ Без да я знаете, я харесвате. Та сега, без да знаете туй, което ви говоря, как ви се харесва? На кой ключ е мажорен или минорен, на каква гама, какви знаци се сменят – без разлика е. Учените хора по-малко разбират.

Та казвам, истината има едно приложение. Вие трябва да започнете. Човек трябва да пази своето лице. Ако вие искате да успеете в света, ще ви дам едно правило. Считайте лицето за свещено, нищо повече. Не оставяйте никакво петно на вашето лице. Никакво умствено петно, никакво сърдечно петно не оставяйте, никаква лоша постъпка да няма по лицето ви. Аз не говоря за деформациите. Но щом в твоя умствен свят има едно петно, непременно ще се опетни твоето чело. Щом има петно в твоята душа, ще се опетни твоят нос, а щом има петно във волята ти, непременно ще се опетни устата ти. А щом се опетнят, функциите на тялото не стават правилно. Понеже лицето е свързано с душата, а душата е свързана с природата. Щом процесите в твоето тяло няма да стават правилно, ти ще бъдеш един индивид, един нещастен човек.

Та първото нещо, ако в света се създава една религия, човек, като стане сутрин, да се помоли на Господа да му благослови Господ ушите, нищо криво да не чува. После да се помоли на Господа, каквото види, сладко да яде. Да няма никакво недоволство в стомаха му и най-после, каквото помирише със своя нос, да има благоухание. И каквото види с очите си, да е все хубаво и красиво. Сега човек седи и се надува. Някой седи и мисли какво нещо е ангел. Все като човек си го представя – само по-красив. Няма да туряте пет пръста на ръката му, но десет пръста ще турите на едната ръка и на другата ръка ще му турите десет пръста. Ще туриш най-хубавия палец. Първият пръст няма да бъде по-дебел в дъното. Един ангелски пръст такъв не може да бъде. Мога да кажа, че пръстите на ангела са малко конусообразни. Техните пръсти са много деликатни – на най-изящните девици – хубави, красиви пръсти, които сте виждали, техните пръсти са такива. Като видиш веднъж такава ръка, през целия ти живот остава в ума ти, няма да я забравиш. Хубост, красота е това.

После ние не си даваме никакъв отчет за голямото богатство, което ние имаме. Ние, съвременните хора, не си даваме никакъв отчет. Вземете българите, искат да бъдат един виден народ. Все отвън турят правила. Нищо не може да оправи света. Този свят, който е създаден, българският свят е вънка, той трябва да се оправи. Написаните закони трябва да се

изпълнят. Толкоз закони има, които не се зачитат. Най-първо, трябва да се зачита свещеното лице на човека, свещеното лице на бащата, свещеното лице на майката, свещеното лице на брата, свещеното лице на сестрата, свещеното лице на приятеля, свещеното лице на учителя, свещеното лице на свещеника, свещеното лице на съдията, свещеното лице на адвоката, на всички трябва да се зачита. Какво ще направи той, че бил гражданин на България или гражданин на Англия? Това са закони, които съществуват в невидимия свят. Като идете, те ще знаят дали у вас съществува свещен закон на човешкото лице.

Псалмопевецът казва: „Когато видя твоето лице, ще бъда задоволен." Вие всякога искате да видите един човек не зад гърба си. Защото един човек, който ви обича зад гърба си, той, той не ви обича. Туй всички трябва да знаете. Онзи човек, който ви обича, той всякога ще ви погледне. Един човек, който си навежда очите надолу, казва: „Не съм си свършил работата, не ме закачайте. Аз съм още от земята, аз съм свързан със земята." Онзи духовният човек той направо поглежда. Нали, като се молим, ние не гледаме надолу. Непременно трябва да станете, да гледате право, нищо повече. Всеки човек не да го гледаш, но ти ще хвърлиш един поглед – една десета от секундата, не да го гледаш или да си криеш погледа. Погледни на него и направи една крива линия. Той, като погледне, да види, че окото ти се движи нагоре. Туй е хубавата любов. Като го погледнеш, не да наведеш погледа си надолу. Туй е лошо. Който има да дава на онзи банкер, като го погледне, той си примижава очите. Казва: „Много хубаво е, но има да ми даваш – току извади тефтера и казва – толкова лихви имаш, може да направите проверка." Ако този банкер мисли да ти прости лихвите или половината от това, което ти е дал, ако те погледне и направи един кръг нагоре, ще знаеш, че той е готов да го направи. Извърне ли очите си надолу, трябва да знаеш, че джобът ти трябва да бъде пълен.

Сега, като ви говоря това, вие ще гледате кой накъде си движи очите. Но и вашите очи гледайте накъде се движат. Този опит трябва да направите със себе си. Аз съм срещал хора, които несъзнателно правят това. Гледа ме и иска да покаже, че е скромен, срамежлив, че си обръща очите надолу. Туй е навик. Научете се да си движите очите нагоре. Движението на очите нагоре е благословение. Много зависи от човешкия поглед как ще се поставиш. Ако вие знаехте, като срещнете някого, как да си поставяте очите, на какво разстояние да застанете, ако знаехте на какво разстояние да застанете от едно дърво…

Много пъти вие се приближавате много близо при едно дърво. Някои дървета не обичате. Има дървета, които са много честолюбиви. Има дървета, които не обичат да отиваш под сянката им. Такова дърво е орехът. Ако не вярвате, заспете под сянката на ореха, и тогава елате. Ще познаете. Българинът знае, че под сянката на орех не се спи. Механичните влияния на ореха не са хармонични с човешкия организъм. Това трябва да знае човек и никога човек – потен или скръбен, или тъжен, или отруднен – да не се спира под един орех. Когато някой българин оре и браздата е близо до ореха, той ще легне под сянката на ореха. Орехът за мене е един символ. Някой път вие се считате щастливи при голямото богатство. И действително голямото богатство е едно благословение, но трябва едно голямо знание – да знае човек как да се справи. Ако не знаете как да се справите с туй злато, то ще изсмуче соковете на живота ви. Това са опитали всички богати хора. След като спечелите, туй злато поглъща живота ви. Сега някои от вас, като станете богати, проверете този закон. Вие може да ми кажете така: „Как аз да имам пари, че да изгубя живота си?“ Аз ви казвам по кой начин може да станете богати сега.

Ако искате богатство, най-първо, поправете вашето лице. На вас ви трябва най-малко един опит от три години. Всеки от вас да употреби една година за ума – туй е най-малкото, една година за сърцето и една година за волята. Три години да направите един опит. В три години може да поправите вашето положение. Ако сте болен, ще придобиете здраве. Ако сте невежа, ще придобиете знание. В три години може да минете за доста начетен човек. Или в каквото и да е направление. Ако сте сиромах, в три години може да загубите вашето положение, да се реабилитирате. Сега ние, които сме дошли, ако ние не може да използваме туй знание, вярата в Бога, ония блага, които Бог ни дал, защо сме дошли на земята?

Говорим за любовта. Как я употребяваме, кажете ми. Ако ти не знаеш кого да обичаш и как да го обичаш, ако ти учиш и не знаеш как да учиш, ако ти търсиш истината и не знаеш как да я намериш, тогава защо сме дошли на земята? На земята има една добра страна, за която ние ще благодарим. Земята иска да вземе от нас онези непотребните неща, с които сме се натоварили, и да ни освободи от ненужния товар и да ни изпрати при Бога такива, каквито сме били първоначално. Тя казва: „Деца, оставете всичко, което имате, аз ще го пазя, няма да го открадне, вие се върнете назад и пак ще ви го дам.“ Но има ли някой от вашите деди и прадеди, който да е занесъл в другия свят туй, което е имал? Не може. Ако можеше,

те щяха да оберат досега земята, но не може.

Но има едно богатство, което ние може да носим. То е любовта. Любовта е една от великите сили в живота. Следователно любовта се проявява чрез човешките очи, любовта се проявява чрез човешката уста, любовта се реализира чрез човешките ръце. Ако в даден случай вие не може да съчетаете вашия поглед с вашата уста и вашата уста с вашите ръце в закона на любовта, мъчно е да функционирате сега. Аз ви казах – десет заповеди има, десет заповеди на живота, това са заповеди на любовта, с които вие трябва да функционирате. Първият пръст на дясната ръка е велик Божи закон, това е първото начало, в което ти трябва да се движиш. Вторият пръст е законът на твоя ближен. Тия двата закона постоянно функционират. Ако не може да има хармония между твоя палец и твоя показалец – аз не разбирам механическо свирене, аз ви говоря за човешкото съзнание, което е скрито вътре. Всяка постъпка иде от човешкото съзнание, което е скрито вътре. Всяка постъпка, която ти искаш да направиш – ти искаш да обичаш някого – върху твоята постъпка целият невидим свят, всички съвършени същества спират поглед и гледат какво ще направиш. За тях ти си един цвят, който си напъпил. Всички те гледат как ще цъфнеш. И ако цъфнеш хубаво и издадеш едно благоухание, в божествения свят всички се радват. Те ще те полеят. Ако видят, че си един магарешки трън, ще пратят някой да те ашладиса. Няма в света скрито-покрито. Всяко едно желание, всяка една мисъл, всяка една постъпка, тя е вече достояние на разумния свят и трябва да се радваме, че е вътре в твоята мисъл.

Един е мислил заради мене. Ти казваш: „Кой мисли заради мене?“ Ти направиш в тайната на живота си едно дело, вече в невидимия свят Христос казва: „За такава душа всички ангели се радват, всички разумни души се радват и ние, вашите приятели, се радваме“. Някой казва: „Колко време вървя в този път, никой не мисли заради мене.“ Ако говедарят очаква доброто мнение на говедата, по-добре мнението на техния господар, отколкото мнението на самите говеда. За мене говедото не е нещо лошо. За мене едно говедо е свещено. Бог е казал и от неговото Слово да станат говеда, и станаха. Да станат рибите, и станаха. Да пораснат дърветата, и пораснаха. Така работи Божието Слово. За мене всички растения са свещени. За мене всички реки са свещени. Бог казва: „Да потекат реките.“ И потекоха. Казва: „Да стане слънцето.“ И стана слънцето. То е свещено, понеже е творение на Бога. Така трябва да гледаме. По този начин ще

намерим истината, и тя ще ни направи свободни. Или другояче казано, ако разберем Божието Слово, тогава ще се изпълнят думите Христови, който е казал: „Ако думите ми пребъдат във вас, и моята истина ще бъде във вас, и вие със своята истина ще бъдете в мене. Аз и Отец ми ще дойдем у вас и ще изразим всичко, каквото желаете, ние ще изпълним.“ Казва Христос: „Най-после аз ще ви се изявя.“ А изявяването, това е свободата.

Без свобода изявление няма. Като познаем истината по този начин, Бог ще ни се изяви. Ние сега сме в този процес. Някои от вас сте познали истината. Сега иде втората фаза: истината ще ви направи свободни, като дойде туй, което наричат възкресение, в този смисъл, както по някой път сме го разбирали, не тъй както го разбирате временно. Свобода значи да бъдем свободни от смъртта, да бъдем свободни от ограничението. Свобода значи да виждаме нещата тъй, че да няма тъмнина. Гледането няма да бъде тъмно, на всички да бъде ясно. Тогава всички онези, които са заминали преди нас, всички онези, които идат при нас, всички ще видим, че светът преди нас е съществувал, след нас ще съществува и ние съществуваме. Няма да има тогава ни минало, ни бъдеще, всичко ще бъде едно настояще. Има един целокупен свят, в който сега живеем. С туй не искам да ви кажа, че сегашният живот е една фаза с всичкото му развитие, тъй както животът на растенията се изменя. Едно време растенията бяха едни, сега са други. Едно време хората бяха едни, сега се измениха. Апостол Павел казва за бъдеще, че всички няма да умрем, но всички ще се изменим. Всички свободни ще станем.

Та казвам сега, истината ще ви направи свободни. Онези от вас, които сте познали истината, стремете се да бъдете свободни в истината. Това е великото учение, към което всички сте призвани. Който разбира това – божественото, това е бъдещето за великите души в този свят.

„Добрата молитва“
„Благословен Господ, Бог наш“

Двадесет и осма неделна беседа
9 април 1933 г., неделя, 10 часа
София – Изгрев

ЖИВОТ ВЕЧЕН

„Добрата молитва“
„Духът Божи“

Ще прочета трета глава от евангелието на Йоана.

„В начало бе Словото“

Ще взема само две думи от шестнайсети стих: живот вечен – една обширна тема, може да се каже, една от най-интересните теми на света. Всички други науки се групират около вечния живот. Знанието, силата, властта, желанията, стремежите, всичко се свежда към живота, всичко се групира около живота. Когато говорите за любов, когато служите на Бога, всичко това е свързано. Вярвате в Бога, за да ви даде живот. Някои искат парици, той не търси парици. Парите са само условие за живота. Дрехите са една необходимост за живота. Храната е една необходимост за живота. Жилището е една необходимост за живота. Всичко, каквото се прави, се прави за живота.

Сега трябва да вземем едно ново становище. Болните хора, каквато философия и да им говориш, най-после се запитват: „Кога ще оздравеем?“ Той забравя всичко, каквото си му казал, мисли само за болестта. На бедния човек, след като говориш за живота, говориш за Бога, за бъдещия свят, най-после той казва: „Кога ще се освободя от беднотията?“ Ти разправяй на този, който празнува Великден. Той казва: „Все си е хубаво да има човек хубава дреха за Великден, да се облече.“ Скъсани са дрехите. Новите дрехи струват повече за него, отколкото вечният живот. Казва: „Далечна работа.“ Ангелите да му мислят заради него. Ангелите мислиха и го придобиха. Сега остава хората да мислят и да го придобият. Ангелите го намислиха, хората има тепърва да мислят.

Пита някой къде е бил човек по-напред. Човек беше в едно яйце. В това яйце е седял толкоз милиони години. Като тури едно число с 30 цифри отподире, толкова милиона години е седял в туй яйце вътре и все е мислил за едно: как ще излезе из яйцето навън. Това е едно число с 30 цифри и мисли как ще излезе из яйцето. Сега питате: „Къде е бил в яйцето? Ами сега къде е извън яйцето?“ В яйцето това са възможности. Той е учил само

възможностите в живота. Предполагал е, въобразявал си е, та някои от вас и досега още си въобразявате, предполагате. Някоя мома седне и си въобразява това-онова. Тя е в яйцето. Тя като фантазира, за да развие тази задача, трябва ѝ едно число с толкова цифри – от 30 цифри. След толкова милиона години тя е реализирала своята задача.

Та казвам, не се занимавайте с черупката, какво ще придобиете вън от яйцето. Разрешавайте какъв е животът извън. Всичките хора още не са излезли навън. Някои от вас може да пъплите, вие разбирате думата пъплене. Пъплене, ето какво подразбира, че след като си мислил, че си добил свобода, като видиш опасност, влизаш в дупката. Излез от дупката си навънка и надникни да видиш какво ще стане. Въпрос е: онзи, който е излязъл от дупката веднъж, повече няма право да влиза. Никой няма право да влиза в дупката, от която е излязъл. Веднъж може да влезеш и веднъж може да излезеш. Ако се опиташ втори път, ще направиш едно престъпление. Вие казвате: „Кой може да живее без една къща?“ Не сте вие, които градите къщата. Даже тия къщи, в които живеете, и казвате – тази къща е ваша, не сте я съградили вие. Баща ви, баба ви, майстори са я градили. Други дойдоха да я съградят. Майстори я съградиха. Туй, което ти не си изработил, как може да е твое? Нито материалът е твой, нито работата е твоя, нито парите, които си дал, са твои. Тогава как може да бъде твоя къщата? Я ми кажете. Де е философията? За да ви докажат, че къщата не е ваша, един ден дойде онзи, на който принадлежи, и казва: „Ще си излезете, понеже тази къща беше дадена под наем. Изтече срокът, 120 години беше срокът за древността.“ Ти ще си вземеш всичкия багаж и в 10 дни отгоре ще освободиш къщата, защото ще я ремонтираш.

Ние, съвременните хора, се намираме в голямо противоречие. Мислим как ще се оправи светът. Искаме един оправен свят. Не зная какво разбират хората под думите оправен свят. Къщата не е наша, нищо не е наше и искаме един оправен свят. Когато един влезе в една чиста къща, ще я оцапа. Ще я изцапа и казва: „Кога ще дойдат да я изчистят, да замажат пак къщата?“ Ти ще се спретнеш да я очистиш и да я замажеш, защото, когато дойде господарят на къщата и я намери оцапана, казва господарят: „Ти ще бъдеш така добър да излезеш, понеже обичам наемателите да ми пазят къщата ми, защото аз не я дадох да се цапа.“ Това е иносказателно, върху което трябва да се работи.

Ние седим сега и мислим в непостижимите работи в света. Непостижимите работи са тези. Искаш да станеш цар, искаш да станеш

княз, искаш да станеш силен – непостижимо е. Искаш да станеш най-ученият човек, най-богатият човек. Единственото постижимо нещо, което е във властта на човека, то е: да яде, да диша и да мисли. Вън от това всичките работи са непостижими за него. При сегашните условия постижимо е онова, в дадения случай което аз може да направя. Аз мога да се наям, в мене ще се появи едно приятно чувство. Аз мога да дишам, друго приятно чувство ще взема. Аз мога да мисля. Явява се една красива мисъл. Мисълта е най-творческата сила. Ще каже някой: „Тогава де е силата на човека?“ Силата на човека е в дишането, силата на човека е в мисленето. Така е, който разбира. То е магията. Някой казва: „Магия.“ Ако вие не вярвате в тази магия, не яжте 10 дни. Ако вие не вярвате в туй учение, не дишайте само полови час, да видите какво ще стане с вас. Ако вие не вярвате в думите ми, ако може да спреш мисълта си само за една минута, ти ще се пръснеш с бомба и от тебе нищо няма да остане, нито парченце в света, нито дрипел. Единственото нещо, което човек не може да спре, не може да разруши, то е човешката мисъл. Всичко може да направиш, може да грешиш колкото искаш, но да спреш мисълта в света, е немислимо. Да спреш и дишането, и то е немислимо. Смърт те очаква. И да престанеш да ядеш, е немислимо. В онзи свят, казват, няма ядене. Та в онзи свят хасъл ще има ядене, само в онзи свят ще има ядене. В онзи свят няма да има пиене. В онзи свят ще има пиене и ядене. Няма да има готвене с тенджери, паници и лъжици. Казвате: „Какво ще бъде туй ядене?“ Като отидете, ще видите какво ще бъде туй ядене. Те ви викат на гости и тази работа е оставена, предоставена. Те ви поканват на едно небесно угощение, да направите едно сравнение между яденето на земята и яденето на небето. Аз правя сравнение между яденето на земята и небето, както едно куче яде един кокал и един богат княз седи на богата трапеза. Яденето на небето и земята е като яденето между животно и човек.

Ние тепърва трябва да учим да ядем. Едно куче, като яде един кокал, дойде друго куче и каже: „Този кокал е мой.“ Първото куче ще ръмжи само за кокала. Туй е само за сравнение. Между хората има една слабост: мисли някой, че ще му вземе хляба. Всичко може да ти вземат, но хляба не може да ти вземат. Вземат ти хляба по единствената причина, понеже вярваш, че ще ти го вземат. По закон никой не може да ти вземе хляба; по закон никой не може да ти вземе въздуха; по закон никой не може да ти вземе мисълта. Това са три правила, по които, ако вярвате, не може да ви вземат. Който вярва, законът е верен за него. Казвате: „Ние виждаме, че хората умират.“

Умират, понеже искат да умират, да не ядат.

Сега има известни подбуждения в света. Аз ще ви приведа един пример. Тук преди два дни или няколко дни ми подават едно писмо с един надпис: „Учителю благи, Учителю на мъдростта.“ Аз, още като чета „Учителю благи“, виждам. Отварям писмото. Разправят ми – те са двама бедни хора от Източна България, дошли в София да си намерят работа – ходили, хлопали по много врати, ходили по високопоставени лица на православната църква. Хората им дали пари, да си отидат дома – най-после им дали 50 лева. И сега ме питат в писмото какво да направят с 50-те лева, ако съм учител благ, на мъдростта, като трябват на единия 350 лева, а на другия – 750 лева, за да си отидат дома. Ако не им дам парите, казват: „Ето един…“

Тези хора не трябваше да ходят да искат пари от високопоставени хора. Ако аз бях на тяхното място, щях да извадя своята магическа пръчица. Тук, в София, има заровени много грънци с пари. Ще ги извадя, ще взема колкото ми трябват: седем–двайсет златни, ще ги заровя другите. После ще се обърна към Господа и ще му благодаря, че е оставил в земята. Сега ще кажете: „Може ли да се направи това нещо?“ Те това сега правят учените хора. Простите хора не го правят. Заровят някъде златни монети, ученият човек тръгва с пръчицата и намира златните монети. Как става това? Аз зная как става това, но не искам да го обяснявам, ще си изгубя занаята. Има нещо, от което аз съм много заинтересован, понеже не искам да си предам занаята, защото в небето аз минавам за един честен човек на труда. Ако дам занаята, ще ме оберат, ще ме ограбят. За да му предам занаята, той трябва да бъде, първо, честен като мене. Да иде да си вземе сто или хиляди лева, ако му трябват. Не да иде да се удоволства с тях, това не се позволява. Ако отиде да се удоволства, тогава има едно течение, гърнето потъва надолу.

Преди години дойде една ясновидка от Ючбунар някъде. Присънило ѝ се, че някъде има такова богатство. Тя ми пише едно такова писмо „Учителю благи“. Ходила при високопоставени лица, питали я: „На колко метра е заровено това богатство?“ „На 50 метра.“ Казвам, това богатство, което е заровено на 50 метра, за да го извадиш, ще изхарчиш толкова труд, колкото, ако би го купил. Няма нужда защо да го правиш. Има достатъчно богатства заровени, но на 50 метра то става при пречупване, при земетресение. Никой досега не е заровил богатството си на 50 метра. Един параход, като потъне, ще потъне на 1500, 2000 метра най-много.

Налягането е толкова голямо – някъде и до хиляда метра не може да отиде. Следователно този параход, дето е потънал, там може да го намерят. Но това са отвлечени работи.

Вечният живот, това е същественото, към което човек се стреми. Във вечния живот се намират ония способности, които са необходими на човека, ония чувства, които са необходими за живота, силите, с които човек трябва да работи. Вечният живот значи живот без противоречия. Вечният живот значи да бъдеш заобиколен с добри, разумни същества, които те обичат. Каквото пожелаеш, става. Ти желаеш това, което те искат. Целият ти живот ще бъде уреден. Ще има мъчнотии, но не такива, каквито ние претърпяваме. Ако ние сега сме вън от вечния живот, ние сме в света на противоречията. Например някой човек иска да прекара волята си в света. Защо стават тези войни в света? Всичките войни, всичките противоречия, за всички скарвания в света причината са личните чувства. Ако мене ме попитате кога ще престанат войните, кога ще престане омразата в света – когато личните чувства се възпитат и хармонизират.

И действително от научно гледище има една анормалност в устройството на човешкия череп. Има една норма, по която се съди кой човек е нормален. Много малко хора ще намерите нормални. Един човек минава за кротък, но има лична амбиция, иска да се повдигне. Защо? Той търси щастието в живота по личен начин. Човек, който върви по личните си чувства, той върви по крив път. Вторите хора в рая съгрешиха по причина на личните си чувства – черепът на първата жена беше недоустроен – Писанието казва там – че за една интрига. Този адепт в рая влиза няколко пъти. Той е държал цяла лекция. Изкушението не е станало тъй изведнъж. Няколко години е минало, докато Ева се убеждава. Тогава нейният череп се е изменил. Там е представено в една повествователна форма – за деца. Тя е била умна жена, принадлежала към една школа. И двамата бяха ученици. Когато Господ им каза да не ядат от забраненото дърво, той им предаде един урок за послушание. Там имаше дървото на живота и дървото на смъртта. Обаче Ева, като разсъждаваше, се заблуди от богатството, от славата, от придобивките в света. Казва: „Не мисля, че нашият път ще бъде този, по който сега вървим.“ Сега хората още вървят по този път. Макар че вие не сте съгласни с Ева, но всеки от вас по няколко пъти в годината яде от забранения плод, защото туй е дърво за познаване доброто и злото. Че у тебе се зароди омраза, ненавист, подозрение, ревност и тем подобни. Зароди се ревност да убиеш човека, да го злословиш, да го

унищожиш, да го премахнеш. Питам, какъв е този живот?

Най-после ти трябва да знаеш, че всичките тези същества, които съществуват на земята, са създадени от Бога. Всяка една човешка душа си има своя стремеж. Не гледайте на външната форма. Когато някой казва „Аз не ви обичам“, ето какво разбирам. Аз съм слушал някой да казва: „Не те обичам.“ Това значи: не обичам твоята дреха, с която си облечен. Хвърли тази дреха. Защото дрехата ти е оцапана, аз няма да обичам кирливата ти дреха. Душата ти може да обичам. Ти хвърлиш дрехата, измиеш се и като дойдеш в къщата ми, аз ще ти дам хубава ленена премяна. Ти ще бъдеш добре приет.

Тогава другото положение. Вие казвате: „Заробихме се.“ Никой не може да те зароби. Може да ти вземат богатството насила, може да ти вземат дрехите насила, но да заробят душата ти, е невъзможно. Всеки, който се е опитал в света от 8 хиляди години – аз вземам това число като число на безконечността – всеки, който се е опитал да зароби човешката душа, да отнеме свободата ѝ, много жестоко си е изпатил. Аз мога да ви дам много данни, цяла статистика. Учители, които са искали да ограничат учениците си; мъже, които са искали да ограничат жените си; жени, които са искали да ограничат мъжете си; бащи, които са искали да ограничат синовете си; майки, които са искали да ограничат дъщерите си, никой не е прокопсал. Нито една майка не е прокопсала; нито един баща не е прокопсал; нито един учител не е прокопсал; нито един държавник не е прокопсал; нито един цар не е прокопсал. Всеки, който се е осмелил да зароби човешката душа, не е прокопсал. Ужасен е този закон. Сега казвате – да обесим тези хора, да оправим света. Няма такъв писан закон – да се бесят хората. Мойсей, който даде заповедите, казва: „Не убивай, не злослови, не кради, не прелюбодействай, не вземай това, което ближният ти има.“ После дойде онзи държавен закон. Написаха в името на Мойсея, че заради благото на отечеството един може да се убие, може да се заколи, да се обеси. То е друг въпрос. Тогава влизат религиозните хора и казват – Господ ги е наказвал. Не, Господ не направи ада. Ада го направиха хората.

Господ казва: „Душата ми не съизволява със смъртта на хората.“ Ако един човек се самоубива, Господ не съизволява. Адът е направен от хората, не от Бога. Ада другояче го разбирам. В света при появяването на човека се явиха две школи от най-учените хора на човешката раса. Те се разделиха по възгледите на светлината и тъмнината. Едните поддържаха, че при светлината животът може да се поддържа по-добре. – Другите поддържаха

обратното: че при тъмнината човешкият живот може да се развие по-добре. Онези на тъмнината казваха, че светлината може да се използва за един много малък кръг и тесен кръг. Светлината никога не трябва да се дава. Те аргументираха, доказваха, че като спи човек, трябва в тъмнина да спи. И като се върти земята, трябва тъмнина. И те се разделиха на две ложи: бели и черни братя с противоположни възгледи. Едните казваха, че човек трябва да се ограничи в затвор. Туй е тяхното учение. Другите казваха, че човек трябва да има пълна свобода. Чрез убеждение да го убедиш.

Следователно има два вида хора: едните, които вървят по правия път на светлината, а другите, които вървят по пътя на тъмнината. Това са възгледи за живота. Ти искаш да бъдеш враг, това е път на тъмнината. Ти искаш да бъдеш светия, това е път на светлината. Искаш да имаш знание – да го използваш за себе си, ти си в пътя на тъмнината. Ти искаш да работиш за благото на ближните си, ти вървиш по пътя на светлината. Ти не си ходил в онзи свят, ти имаш блага и искаш да ги опиташ само за себе си, ти вървиш по пътя на тъмнината. Аз съм слушал мнозина да разправят какво са видели. Аз не коригирам, но аз какво зная, казвам, и те какво знаят.

Разправя една баба от Варненско, че тя отива в онзи свят. Вижда всички наредени в редица, всички седят, никой не говори, не може да ядат. Лица, които отиват от този свят в онзи свят, не може да ядат. Значи да изпратиш хляб от този свят в онзи свят, то е все таки една развалена гозба, един мухлясал хляб, не може да се яде. Та в онзи свят всичките седели, то е схващането на бабата. Тя е ходила в първото небе, при ненапредналите души. Дето говорим за небето, там има училища, има обществен строй, има ядене и пиене има, градини, по улиците няма абсолютно никакъв прах, всичките извори текат изобилно, рекички има, няма мътни реки. В този свят, за който ви говоря, животни няма. Там воловете са като хората свободни. И мечки няма, и тигри няма, и вълци няма. Всичките животни носят все човешки форми, все хора са там. И риби няма там. Няма какво да правите, да ядете, ни раци има, ни миди има. Ако някому се доще да яде риби или рак, пращате го на земята да види кой кон да поязди. После го питайте: „Искаш ли още?“ „Стига ми вече.“

Туй е предметно учение. Това е в разните форми. Вие се съмнявате. И аз на ваше място бих се съмнявал. Казвате – дали е така, или не. Не е важно. Важно е, че във вечния живот съществуват условия, при които човек не може да умре. Съществуват условия, при които сиромах не може

да бъде. Съществуват условия, при които човек болен не може да бъде. Съществуват условия, при които робството е абсолютно изключение. Съществуват условия, при които има напреднали хора.

По какво е велик Христос? Че той направил първия опит. Много скъпо му излезе. След като го разпънаха, излезе от гроба навън. И досега християнският свят е разделен на две: възкръснал ли е Христос, или не е възкръснал. Това зависи от гледището. Начинът, по който Христос умрял, по този начин не е възкръснал. Туй не е възкресение, а оживяване. Защото при първите условия щяха да го разпъват, а при вторите условия той имаше друго едно тяло, което е напълно под контрола на неговата воля, под контрола на неговия ум. Той може да сгъстява това тяло и може да го разредява, да става видимо и невидимо, да ходи по своя воля, дето иска. Питам, такъв човек кой може да го разпъва? Ако втори път дойде Христос, той няма да дойде с физическо тяло. Той ще се яви и няма да го има никъде: нито насам, нито натам. Като дойде, ще го повикат в обществената безопасност, и веднага ще изчезне. Викат го в някой участък, и няма го. Навсякъде свободен и никъде не може да бъде. В обществени учреждения ще го викат, няма да го има, пък и в църквите ще го викат, и там – няма го. Те мислят, че като дойде, ще го посрещнат със знамена, с хоругви – тази дума не е българска. Аз ѝ давам малко друго тълкувание. Quelle chose. Ако един французин произнесе кел шоз и един българин произнесе, ще има разлика. Ако французин произнесе българска реч, ще видите, че езикът му е малко спънат. Кел на турски значи друго нещо. Англичаните казват кел шоз, значи нему да се покаже. Турците разбират, че главата му е келява. Англичанинът разбира, че иска да му се покаже нещо, но първата дума няма да разбере.

Та казвам, мъчно е да се преведе известна форма. Да кажем, вие имате известно убеждение. Прави сте да пазите думата си. Казвате: „Ние не искаме да ви заблуждаваме.“ Прави сте. И аз не искам да ви покажа кривия път. Казвам, аз искам да ви покажа най-добрия път, по който вие може да постигнете това, което желаете. Имате право. Тъй както сега живеем и тъй както очаквате, в живота никакво постижение не може да имате. Жена, която се е научила да кълца месото като готвачка, какво е научила? Онзи зидар, който се е научил да чупи камъни, онзи математик, който се е научил да изчислява какви са движенията на планетите, на месечината… Има такива счетоводства в природата. Мене не ми трябват да изчислявам. Всеки знае защо. Аз правя своите най-сложни изчисления, които на един

математик може да вземат три години да работи, мен ми вземат само три минути. Какво ще кажете на това? Това са факти. С онези начини на мислене той ще изчислява фактите как да добие тази сила, пък аз ще ползвам тази сила, ще вляза във връзка с разумните същества, които отдавна са разрешили, и ще кажа: „Моля – как седи този въпрос." Ако аз отида като капитан в един параход, няма да пострадам. Онези, които изчисляват, те съграждат нови форми. Като съградят нови форми, тогава изчисляват. Не е лош този процес, но в него мъчно се постигат тези задачи, които сега искаме, а онези процеси, в които формите са вече създадени. Вие имате вече едно тяло създадено, вие имате вече една глава създадена. Имате една глава, в която имате три билиона и шестстотин милиона клетки. Всяка една клетка по един лев да струва, това са три билиона и шестстотин милиона лева – само в главата имате толкова.

При това сегашните хора не знаят предназначението на веждите. Някои казват, че били за пот, да не пада в очите. Туй е на второ място. Веждите имат велика цел в мисловната форма на човека и в нашите наблюдения. Всички хора, които имат надвиснали вежди като на Тарас Булба от Гогол, те са хора на краен материален свят. Такъв сиромах не може да бъде. Веждите на онзи търговец не са тънки. Един човек с такива дебели вежди, той учител не може да бъде. Защото той оперира с дългите вълни на човешкия живот. Тънките вежди оперират с късите вълни на електричеството и магнетизма. Следователно една жена с тънки вежди, като види човека, на мъжа си ще каже: „Ти с този човек нямаш работа." На мъжа ѝ трябват десет години да разбере тази работа. Това са факти проверени. Тъй става, то не е за обяснение сега. Тънките вежди, то е вече школа. Да се знае кои са тънките вежди. Трябва да се вземат тези косми, да се знае кои са тънки. Човек с тънки вежди и дебели вежди, това са два характера различни.

Човек с дебели косми на главата може да стане един обикновен човек, може да стане разсилен, може да стане орач, може да стане ковач, но учен не може да стане. За учен човек се изисква коса тънка като коприна. Всеки косъм си има специфична служба в природата. Косата и да падне, да остане корена на човешката коса. Когато и коренът на човешката коса падне, с него е свършено, трябва да си вземе билет за онзи свят. Някой път някой, като дойде някой при мене, пита има ли да живее дълги години. Аз нищо не казвам, поглеждам главата. Казвам: „Ще живееш толкова, колкото Господ ти е дал." Аз го виждам, той след две години ще си иде, останали

десет корена на главата му, всеки корен за една година. А човек има триста хиляди косми, значи триста хиляди години има да живее. Значи има триста хиляди години кредит. А сега колко живеете? Наместо да оживявате, вашата глава оголява.

Та казвам, единственото благо, внушено, ако разбирате. Сега вие си правите прическа. Често жените се мажат с помади, мъжете си бръснат главите. Аз съм дал една рецепта. Знаете ли съвременните хора със своето бръснене каква пакост си правят? Сега засягам интересите на бръснарите и на стригачите. Да си стриже човек косата и да я остави тук и там, не е много завидно, понеже всяка една част, която се отреже от човешкото тяло, е свързана с него. Ако на твоята коса стъпи един лош човек, веднага ще боледуваш. Ти ще отидеш при един стригач, да ти остриже косата, който е развален човек. Ще излезеш от неговия дом. Не ходи при такъв човек. Онзи, който те стриже, трябва да е светия. За бъдеще онзи, който ще стриже, той трябва да е свършил и четири факултета. Този, който те стриже, трябва да е бил пустинник, да е прекарал двайсет години в гората, че като те пипне, като излезеш, да кажеш: „Много съм благодарен от този бръснар.“ Та казвам, трябва да разбирате благата, които имате. Глави, които имат гъсти коси, са за предпочитане от главите, които имат редки коси. Това зависи от вашата воля. Ако вие се тревожите за нищо и никакво, ще оредеят косите ви. Ако вие си турите вяра, косите ви малко ще се сгъстят.

Та казвам, ние сега се отдалечихме от предмета. За мене косите са един резултат. Онези, които подстригаха косите, са учени хора. Ние с космите сме свързани с невидимия свят. Забележете, онези хора, които имат хубави коси, те винаги са разположени. Онези хора, които имат хубав цвят на лицето, те са винаги разположени. Онези, на които веждите са хубаво изписани, са разположени. Щом веждите се объркват, и чувствата се объркват. Щом косата почне да се обърква, и умът се обърква. Някой път вие казвате: „Какво трябва да правим?“ Щом си неразположен, намираш се в трудно положение, аз сега може да ви дам една формула. Онези, които са религиозни, и онези, които не са религиозни, какво трябва да кажат. Онзи, който не е религиозен, да си каже на косата: „Аз искам да бъда честен човек, аз искам да бъда справедлив човек, аз искам да бъда умен човек, аз искам да бъда благороден човек.“ Три пъти на ден да си оглежда косата, неразположението му ще изчезне. Сега някои мислят, че той, като вярва в Бога, ще стане честен човек. Честността е дреха на твоята душа. Ако ти

нямаш тази дреха – честността е високо положение – ако ти не си честен, у тебе висшите чувства са в особено положение. Без честност нищо не можеш да постигнеш. Честността показва пътя на твоя личен живот. Ако всичките хора са честни, това е едно благо за тях. Казвате – човек не трябва да бъде честен. Какъв трябва да бъде? Тогава той ще си създаде всичките болести. Честността е една мярка за личните чувства на човека. Тогава твоята глава ще се устрои както трябва. Другите може да се съмняват дали съществуват такива чувства в човека. Чудни са хората.

Ако ти отидеш в една градина с ябълки, може да се зарадваш. Може ли да се зароди честността? Ако в твоята глава няма такива плодни дървета, ако в твоята глава осакатиш клетките, ти ще си създадеш най-голямото нещастие. В твоята глава има клетки, които работят за твоята честност, има клетки, които работят за твоята справедливост. Те са вътре в мозъка. Ти ще кажеш: „Аз не искам да се занимава с тези работи.“ Щом ти не искаш да се занимаваш с честността, със справедливостта, то всичкият свят около тебе няма да се занимава с тебе. Ако си честен, всички ще се занимават с тебе. Ако си справедлив, всички ще се занимават с тебе. В света ние сме силни дотолкоз, доколкото хората има нещо да обичат в нас. Вас ви обичат само за вашите добродетели.

Под думата добро аз разбирам материалните условия на човешкия живот. Под добро се разбират всичките условия на вечния живот. Понеже във видимия и невидимия свят всяко постижение, което човек е постигнал, то е добро. Ако го постигнеш, то е добро, ако не го постигнеш, то е фантазия, то не е валидно, то е отвлечена мисъл. Постигнеш ли го, то е основа на живота и то ражда радост и веселие. Ти не може да бъдеш радостен и весел, ако доброто не носи в тебе условия за този вечния живот. Това е онази непреодолима вяра, да вярваш в себе си, че ти няма да умреш, нищо повече. Когато небето се заоблачи, да знаеш.

Тука преди два дни бяхме на екскурзия на Витоша. Идват няколко братя, искат да идат и да прекарат на Присоите една вечер. Аз поглеждам моя барометър, казвам на този брат: „Не е време сега.“ А този брат е от учените. Казвам: „Вие излагате живота си на опасност.“ „Няма да има дърва?“ Казвам: „Има дърва, но дървата няма да ви помогнат.“ „Ама другите отидоха.“ Там имало двама братя и те се молили, дано Господ да им даде ум да не отиват при тях. Казвам: „След два часа ще се яви вятър, ще се заоблачи. Ако слушате мене, върнете се в София.“

Трябва да се възпитаваме. В нас има един, който ни дава съвети – туй,

което ние наричаме интуиция. Понякой път вие не обръщате внимание. Например заболи ви гърбът или усещате болка в коляното, или в глезените, или в пръстите. Това е собственият ви барометър, който показва, че времето ще се развали скоро. Ако има вятър, да се завиеш. Казвам, скоро ще се яви градушка. Ти казваш: „Боли ме гърбът.“ Ти не си се разболял, но тия косми като антени възприемат електричеството, което те безпокои.

Та казвам, страданията в света произтичат от външните промени, с които разумният живот иска да ни покаже, че при известни условия ние трябва да ги слушаме. Преди години, не в този век, преди повече от 30 години, качва се един каракачанин в един параход в Бургас. Той се качва, но неговото куче го тегли. Той се учудва. Казва: „Друг път това куче не е правило така.“ Тегли го кучето за абата и той се връща. Казва: „Ще послушам кучето си.“ Той беше единственият човек, който се избави от този параход. Всички други потънаха. Не се знае доде отидоха. Единствено каракачанинът, който послуша своето куче, остана жив. Ако вие не слушате вашите вежди, ще потънете в морето. Ако вие не слушате вашите косми, ще потънете в морето. Ако слушате техния съвет, глава няма да ви боли. Те не са само за украшение, те са един придатък. Веждите означават интелигентност, те означават една вътрешна интелигентност. Тънките вежди означават един обективен ум. Ако имаш тънки вежди, уповай на обективния си ум. Ако имаш дебели вежди, уповай на вътрешния си ум. Някои си търгат космите на веждите. Не си търгай веждите, но уповай на тях. Някои ги бръснат. Някои от тънките вежди искат да си направят дебели, а други от дебелите искат да си направят тънки. Оставете ги точно такива, каквито са.

Сега ще каже някой: „В онзи свят като отидем.“ Та онзи свят е от същества разумни, не такива като тези на земята. В онзи свят като отидете, къщите не са така направени. Там къщите се осветяват отвсякъде. Някой път, когато светлината е много, те си имат тънки завеси, но всичката къща е осветена. После са хигиенични. В онзи свят, като срещнеш един човек, той мяза на роза, на карамфил, на теменуга, от него лъха благоухание. Той има отличен език. Няма да намериш никаква подигравателна дума, нито остра дума, нито остър поглед, но мек поглед. Като срещнеш там някой, всеки иска да ти услужи. Тук, на земята, като идеш някъде, ще те питат кога ще си идеш. В онзи свят не питат кога си дошъл и кога ще си идеш, а казваш: „Добре дошъл, ще се разговориме.“ Кога ще си идеш, това е за самия човек.

Та казвам, разумният живот се отличава с една интензивност. Тази интензивност се поддържа от човешкото тяло. Тази интензивност – човек по никой начин не трябва да изтощава своето тяло, както са правили много постници. Постенето е разумен метод само да се премахнат излишните вещества, които са непотребни. Като си забогатял, много ще дадеш. Всеки човек има определена тежест в природата. По това те познават. Всякога, когато имаш повече или по-малко, ти си в едно анормално състояние – или възходящо, или низходящо. Когато имаш тази определена тежест, ти си нормален човек. Някой задебелей много, той се радва. Някой изтънее. Това са две крайности. Не трябва да бъдеш нито много дебел, нито много тънък. Какъв ще бъдеш, това е специфична работа. Ще оставим това настрана. Доста работи са правени. Нормалното състояние умствено трябва да се поддържа. Има едно неразбиране, с което хората си причиняват беда един на друг. Хората едни други се морят. Понякога се среща – майката вкъщи станала по характер такава, че не обича едно от своите деца. То ще си замине. Ако майката има любов към едно от своите деца, туй дете дълго време ще живее. Но ако майката обича детето си, а детето умира, тази любов е слаба. Майката има любов към детето си. В нейния ум не може да влезе отрицателна мисъл, че туй дете може да умре. Ако майката обича детето, казва: „Да не би Бог да ми вземе детето.“ Тази любов е слаба. Щом влезе отрицателна мисъл, туй дете може да умре. Възможно е да се случи.

Та казвам, тези мисли са потребни за всички хора. Има известни учения, които са еднакво валидни. Аз разделям хората на няколко категории: хора с обществен бит, хора с личен бит, хора с морален бит, хора с умствен бит и хора с естетически бит. Може да ви обясня тези категории, но всички тези категории трябва да се хармонизират. Ако с обществения бит хора нямат един отличен ум, те може да бъдат много нещастни, понеже няма да имат елементарни условия, при които техният живот може да се поддържа. Хората от личния бит, ако нямат правилно разбиране за живота, те ще бъдат най-нещастни. Най-големите нещастия, които ние може да преживеем, са от личния живот на хората. Та казва сега, когато Христос казва: „За да не погине всеки, който вярва“, в какво трябва да вярваме? Да вярваме в това, откъдето иде разумният живот. Вечният живот, това е разумният живот в света. То е една наука, с която ние може да продължим живота си и да бъдем щастливи. Защото, ако в живота нямаме щастие, ние не сме на правия път. Някои мислят, че страданието е най-голямото зло. Страданието е благо. Има други злини, които спъват

хората. Само обезверяването, че всички хора са лоши, онази максима, че човек за човека е вълк, права ли е? Как така, де е човекът?

Аз казвам, човек за човека е брат. Човек за човека е вълк, това е едно състояние на чувствата, едно състояние на ума. Защото за мене и за него земята е доста широка, за да можем ние да живеем. И единият, и другият човек имат условия, свое предназначение. Всяко едно клонче, всяко едно листо на дървото е необходимо. Ние сме се научили само да рушим в света. В себе си ние осакатяваме най-хубавите работи. Аз съм срещал хора, които преди години са много религиозни. След 4–5 години казват: „Аз вече не мога да бъда религиозен, напуснах онези идеи." Срещам друг, който преди години е бил материалист, случило се е някое нещастие, той станал вярващ.

Казвам, и едните, и другите вървите по един естествен път. Човек трябва да вярва само това, с което е роден. Той не трябва да вярва в купешки неща. Вярвам в това, което нося със себе си: вярвам в своя ум, сърце, душа, дух. Какво ще ми каже някой, че дух нямало. Човек дали има дух, или няма дух, то е друг въпрос, мене няма защо да ме убеждавате. Че някой казал, че няма душа – туй е понятие. Когато някой казва, че не е богат – аз не съм се родил, за да бъда богат – при това аз съм богат. Имам три билиона и шестстотин милиона, вложени в банката. Имам и други двеста билиона, вложени в тялото ми. Казвам, един човек от шестстотин билиона златни французки, беден ли е? Ще ме питате: „Ти от кои си, от вярващите ли си?" Аз съм от вярващите на онова верую, в което всички разумни хора от създаването на света досега са мислили. Аз съм от тях. Те казват – любовта е една; мъдростта е една; знанието е едно; свободата е една; истината е една. Резултатът на истината е свободата. Резултатът на мъдростта е знанието. Резултатът на любовта е животът.

Следователно, щом ти живееш, това е вечното начало на любовта. Щом ти се учиш, това е вечното начало на мъдростта. Благото, силата е скрита там. То е в твоето бъдеще. Щом ти си свободен, зад свободата седи истината. Без истина в света свобода не може да има. Който вярва в истината, той ще бъде свободен. Някой на мене ми казва: „Аз не съм свободен човек." Как да не съм свободен човек? Не сте ли виждали тези фокусници, които играят, турят, изваждат от джоба си пари. Мене ми разправяха за някой си факир от Индия. Отива в Америка и направил човекът от злато пари. Казва: „Може да си вземете по една златна монета." Претърсили джобовете му. Той, като помисли, изважда, изважда, но сам

бърка. Изважда и казва: „Господа, може да си вземете.“ В природата съществуват чудни работи, с които тепърва трябва да се занимаваме. Трябва да оставим нашето глупаво безверие. Аз не съм за глупавата вяра, но не съм и за глупавото безверие. Аз съм за разумната вяра и за разумното безверие, което не вярва в глупостта. Разумната вяра и онази, която вярва в самата истина, не може да се съмнява. Тъй е, какво ще ми разправяте на мене.

Сега това, което ви говоря, е вътре във вас, трябва да направите опит. Аз на вас ви казвам неща, на които трябва да се спрете. Ще срещнете мъчнотии в живота си, дето никой не може да ви помогне. Вие ще срещнете тия мъчнотии, както онзи българин е срещнал. В гръцко-българската война той останал в една пещера гладен, никой няма. Най-после почнал да се моли и казва: „Господи, слушал съм за тебе, че чудеса си правил, това си правил. Може да е така, може да не е така. Аз нямам никаква опитност. Аз гладувам, аз умирам. Ако може да ми дадеш малко хляб, ще повярвам, че има Господ.“ Седи в пещерата. Той е бил учител от Казанлъшко. Не се минава половин час след молитвата, гледа, една костена жаба татрузи около половин кило хляб, остава го при пещерата и се връща назад. Като се върнал, казал на учениците си: „Деца, сега аз вярвам в Господа.“ Половин кило хляб, донесен от костената жаба, струва повече, отколкото всичките трактати. Учените хора са добри, но по някой път някои от тях ги е страх от общественото мнение да си кажат истината. Едва сега учените хора почват да се осмеляват да казват, че има нещо, че има душа човек, признават вече. Дойде някой и обяснява, че имало душа. Казвам, този въпрос вие сами трябва да се убедите. Каквото казват учените хора, няма да ви ползва, но онова, което вие сами може да кажете, то е най-силното доказателство.

Сега вечният живот разбира онези добрите условия. Всякога трябва да имате превод на нещата в света. Нещата са невидими. Болестта е възможна само при дадени условия. Щастието е възможно само при дадени условия. Знанието е възможно само при дадени условия. Силата е възможна само при дадени условия. Всички неща са възможни само при известни условия. Щом искаш свобода, трябва тези положителни условия. Свободата си има свои условия, всички хора трябва да застанат да мислят по един и същ начин. За знанието пак си има особени условия. За любовта, за живота пак си има особени условия. Нещата в света насила не идват. В природата има един закон, който чака. Хората трябва да минат през едно поле, дето

съзнанието само минава, само усеща работите. Не мислете върху това. Едва 700 години преди Христа са почнали да мислят така, както сега. Нашето мислене върви от 700 години преди Христа. И то върху известно знание хората са почнали да мислят по-дълбоко. Дълбочина има в мисълта.

Казвате: „Родил съм се, ще умра.“ Той не знае какво нещо е животът, и говори за смъртта. Че смъртта е една далечна наука. Първоначално смъртта е означавала – ще се лишиш от онези условия, при които животът може да функционира. Не че животът е изчезнал. Ще имаш други условия, други схващания. В смъртта ще имаш най-тънкия образ за живота, който човек може да си въобрази. Това е смъртта. Едисон разправя, че бил в лабораторията си и направил един сеанс. Чул гласа на един свой приятел, който е жив: „Много време ни готвят, някъде ще ни пращат, готвят ни за експедиция, ще ни водят някъде.“ Нищо не мога да ви кажа сега. Може би, като се върне Едисон от своята експедиция, ще ни каже къде е бил. Някой път не позволяват да кажат, нито пък могат. Какво ще разберете, да ви каже един човек, който живее в четвъртото измерение. Или какво ще разберете, да ви дадат едно число 10 на 20-а. Има математически учения, може да кажат нещо, но да разбереш тези истини, които са скрити в числото, за това се изискват хиляда години.

Като отиваме на Витоша, спираме се за почивка и казвам: „30 секунди почивка.“ Какво ще правим за 30 секунди? За 30 секунди светлината изминала 9 милиона километра. Направете сметка, ако един човек измине 9 милиона километра, колко години ще му трябват. 30 дена по 50 километра на ден. Трябват му 60 години, за да изходи туй, което светлината извървява за 30 секунди. Ако един човек мисли с бързината на светлината или ако ти мислиш с бързината на една костена жаба, какъв ще бъде твоят възглед? Аз чета доста научни трактати. Ще ме извините, но някои трактати наричам на костената жаба, някои ги наричам на зайците, някои на паяците. Тук-там едва ще се намери някой учен човек, казвам – това е философ с трезва мисъл. И в религиозно отношение някои хора има, които казват, че ще отидем на онзи свят, да ни е добре на нас. Онзи свят е тук. Ние и сега живеем в онзи свят, само че не го знаем. Трябва да се пробуди човешкото съзнание.

Ще ви приведа един пример из американския живот. Едно дете се разочаровало от своята майка и забегнало за 16 години. То се разболяло и е вече на умиране. Лекарите казват: „Пишете на майката да дойде.“ Майката идва, поставя ръката си на главата. То казва: „Мамо!“ Питам, туй болното

дете как знае, че майката е там? Тя като си поставила ръката, то оздравяло. Туй, което лекарите не можаха да направят, майката, като си положи ръката, детето оздравя. Липсваше любовта в него. Тя вложи в неговия живот и то в няколко дни става. Хората в света умират от безлюбие. Хората се отчайват, избиват се, какви ли не работи стават.

Вложете ръката на любовта. Това е вечният живот. Любовта е, която носи живота; мъдростта е, която носи знанието; истината е, която носи свободата.

Това е вечният живот.

„Благословен Господ, Бог наш“
Тайна молитва

Двадесет и девета неделна беседа
16 април 1933 г., неделя, 10 часа
София - Изгрев

ДОМОСТРОИТЕЛЯТ

„Отче наш“
„Духът Божи“

Ще прочета част от шестнайсета глава от евангелието на Лука.

„Бог е Любов“

Ще взема част от първия стих: „Беше някой си богат човек, който имаше домостроител, и го наковладиха, че разсипва имането.“ Въпросът е за домостроителство. Всякога човек в своите разсъждения изхожда от една точка, която има обща връзка с целия живот. Частичните мъчнотии не разрешават трудните въпроси. Най-първо, човек трябва да определи за кого е създаден светът. Ако питате растенията, ще кажат, че е за тях, понеже живеят. Ако попитате рибите, и те ще кажат, че е за тях, понеже и те живеят на земята. Ако попитате животните и птиците, и те ще кажат, че е за тях създаден, понеже и те живеят на земята. Туй е частично схващане.

Коя е причината, която заставя онзи да съгради един дом? Той го съгражда за някого. Той не го съгражда за своите слуги. Слугите са допълнение. Той може да има и някои други животни в своя дом. Самият дом не е нито за животните, нито за слугите. Той е съграден за някого. Всички питат. Има една централна част, която трябва да се знае. Например често ние говорим за физическия свят. Има разни определения. Може да вземете речниците на български, на английски, на френски, и ще дадат добри определения. Но аз определям физическия живот – незавършен процес. Те са резултати, дето има само движения, физическият свят е свят, дето има само прости движения. В същината на физическия свят няма никакво чувстване, никаква мисъл. Например вие имате един часовник. В него няма никакво чувстване, никаква мисъл, макар че той е направен да определя времето. Следователно в това отношение костите на човека спадат към физическия свят. После имате душевния свят, света на чувстванията. Не само че имате едно движение, но в туй движение влиза едно чувстване, няма мисъл. Ти чувстваш нещо, но не можеш да го обясниш. Казваш: „Аз го чувствам това.“ Най-после иде божественият, или умственият свят, в който в движението има и чувстване, и мисъл. Три качества има. физическият свят има само едно качество – движение.

Душевният свят има две качества – движение и чувстване. Умственият свят има движение, чувстване и мислене. То е най-простото определение.

Може да ви дам и друго едно определение със строго научни термини, но то няма да ви принесе нищо. Мисълта трябва да бъде ясна. То е естествено разграничение, може да си опростотворяваш. Следователно всякога трябва да знаем едно явление към кой свят спада – дали спада към физическия свят, дали спада към духовния свят, или към света на духа. Сега онези, които не са осведомени, те отричат душевния живот. Те считат душата сбор на проявления. Туй е вече механическо обяснение.

Най-първо, един въпрос трябва да се проучи. Известен ред явления трябва строго да се проучат към коя категория спадат. Да се отрича, това още не е наука. Например ние често казваме – това е илюзия, онова е илюзия. Думата илюзия нищо не означава. Казвате: „Заблуждение е това." Що е заблуждение? Всичките неща в съвременната наука са все истина, но колко от тези теории са заблуждения. Аз мога да ви цитирам: в XIX век 80 теории във физиката са изхвърлени. Те били приети от академиите, от учените, но след време са изхвърлени. Тогава са ги считали за реални, за правилни. Детето е действителност в своето детство, но в голямата възраст то не е нищо друго освен един преход. Най-после, дали човек трябва да се облече в пелени, то е въпрос. Само човек е измислил пелените. То е изобретение, измислица на хората. Птиците нямат никакви повои, никакви пелени. Млекопитаещите също нямат. Само човек има пелени. Да мислим, че детето без пелени не може да расте, че нещо ще му стане, да се поддържа, че ако не се повива в пелени, гръбнакът му ще се изкриви, краката ще се изкривят, това са теории. Възможно е да се изкриви, но може и да не се изкриви. Самото дете си има свои пелени. Кожата представя най-добрата пелена, в която природата го е турила. По-добра пелена от човешката кожа няма. Докато тази кожа е отгоре на човешкото тяло, вие не се бойте. Когато кожата изчезне от тялото, тогава всичката опасност иде. Хиляди пелени без кожата нищо не струват.

Та казвам, ние сега в преносно отношение имаме много пелени във физическия свят. Трябва да дойдем до известна възраст, за да ги изхвърлим. После в душевния живот има пелени, и в божествения свят също. Навсякъде има пелени. Човек отвсякъде трябва да се освободи от известни неща, които са складирани в неговия ум. Той не може да разбере известни истини. Например някой казва, като отиде на онзи свят, какво ще кажат за него. Онзи свят аз разбирам разумния човек. Това е онзи свят.

Сега да направя едно малко изяснение. Казва Писанието, Мойсей е разбирал дълбоко този закон: „В началото Бог създаде небето и земята, а земята беше неустроена.“ Под думата небе Мойсей разбира разумния свят, който е създал цялото небе – с всички слънца, които съществуват. После, когато Мойсей се заинтересувал да обясни втората категория, казва: „Когато Бог почне да устройва тази земя по образа на небето, тогава – казва Мойсей – е създал слънцето, в четвъртия ден.“ Това подразбира направил отношенията на слънцето, на разумното към земята. Разбира се, ако вие това вземете за един човешки ден, въпросът седи другояче. Та върху този въпрос.

В Америка има един професор от университета, който иска да докаже, че Бог действително в шест дни създал света. Този професор сега е заминал за другия свят. Той добре се е ориентирал, но той поддържаше, че в шест наши дни от изгрева до залеза на слънцето Бог е създал света. Той може да поддържа, но кой ще вярва в това. Нещата не само трябва да се докажат, но трябва да бъдат верни.

Сега Христос дава един пример, който има доста социален характер. Взема не някой светия, но един богат човек в света, доста умен богат човек, който взема един домостроител. Външните хора го наклеветват, че той не си гледа работата както трябва. Богатият човек вика този домостроител и казва: „Слушам за тебе много лоши работи, дай ми сметка и за бъдеще ти не можеш да бъдеш домостроител.“ Сега Христос извади една разумна страна на този домостроител. Туй, което той е направил, не че Христос го дава, но този пример е взет отнякъде, не е измислен. Самият господар, като се научил как е постъпил неговият домостроител, който повикал длъжниците на господаря, и казал: „Ти колко дължиш?“ „Сто вати.“ Пише 50. „Ти колко дължиш?“ „Сто кори жито.“ Пише 80. Господарят му го похвалил. Казал: „Учен е моят домостроител.“ Сега онези, които поддържат Христовото учение, казват – този домостроител не е постъпил честно. И се намират в едно чудо.

Какво трябва да правят християните при това положение? Питам, богатството, което богатият имаше, спечели ли го с честен труд от гледището на християнството. Защото, ако прилагаме едно учение спрямо домостроителя, той трябва да бъде изправен. Тогава същият принцип трябва да приложим и за неговия господар. Господарят постъпил ли е тъй? Но този господар бил умен човек и казва: „Ето той мяза на мене. Както аз постъпвам, така и той постъпва, браво!“ Той не гледа от религиозно

гледище дали е право, или не. Има една философия в света, която е права. Питате вие един търговец колко той продава плата си. Този човек не трябва да лъже. Той има някакви слуги, криза става, това-онова, той сам произволно си туря известна цена на плата, за да си покрие разноските, да има средства да плати и слугите си и най-после да остане една малка част на него. Ние сега казваме, че той трябва да продава евтино. Че ако той продава евтино, след четири–пет месеца той ще фалира. Досега религиозните хора, които настояват, нито един религиозен човек не е станал богат – да покажат един пример.

Как постъпва всеки религиозен човек? Който е станал богат, се отказва от търговия, защото казва: „Търговията изиска лъжа." Питам, с какво трябва да започне религиозният човек. Има един закон, който показва колко трябва да вземеш, както има един закон за храненето, който показва колко храна трябва да възприемеш в стомаха; както има закон, който показва колко въздух трябва да възприемаш в дробовете си; както има един закон, който показва колко мисъл трябва да имаш в ума си. Ти не може изведнъж да имаш много мисли в ума си. В дадения случай, в дадения момент ти не може да възприемеш безброй мисли. Казва някой: „Много идеи имам в ума си." Ти не може да ги възприемеш. Една, две, три, четири, пет, това са меню.

Казвам, туй е за разбиране вътрешната страна на живота. Всичките тия противоречия, които сега съществуват в нашия организъм, се дължат на известни опущения. Например някой път се чувствате нещастен, а сте богат, къща имате, деца имате, но сте неразположен духом. Има някакъв дефект, допуснат някога от миналото. Може да е допуснат и от вашите родители. Ако този дефект не може да се изправи, вие никога не може да бъдете щастлив човек.

Под думата щастлив човек, тъй както вие искате, вие не може да бъдете щастлив човек. Тъй както вие искате, винаги ще имате заробване във вашия организъм, във вашите дробове, в стомаха, подуване в глезените, в гръбначния стълб, в ребрата. Ще викате един лекар, за да ви предпише някаква рецепта, една–две години ви препоръчват бани. Вие се намирате в чудо. Тогава вие ще се намерите в положението на онзи българин от Свищовско, който се простудил така зле, че едва ходил на краката си. Ревматизъм го хванал, ставен ревматизъм. Идва един лекар в селото – това се случило в кръчмата. Той казал на лекаря: „Съвсем съм загазил, ако можеш да ми помогнеш." Гледа го лекарят и казва: „Тебе ти

трябват три–четири години да ходиш по топли бани, да се лекуваш три–четири години наред, да се къпеш 3–4 месеца.“ А той бил беден човек, няма средства да ходи, и всичкото си имане да даде. Лекарят му дал една рецепта, но му дохожда една светла идея. Болният, като започнал да мисли, казал: „Не може ли да се заменят топлите бани с друго.“ Лекарят казал, че трябва изпотяване. Един ден гледа, че жена му пече хляб във фурната. Тя извадила хляба. Той казва: „Дай един чувал.“ Той влиза в чувала, след като се съблякъл, и влиза в пещта. Той се намира на зор, но потта започва да излиза. Изважда си малко главата, казва: „Малко главата ми да е навънка, да не ми прилошее.“ Казва на жена си: „Наточи ми зелева чорба с малко червен пипер, стопли я.“ Излиза от фурната, изпива я и след две–три седмици този човек оздравява. Никакъв ревматизъм. След известно време иде лекарят в село и казва: „Тук имаше един селянин, болен от ревматизъм, аз му препоръчах бани. Какво става с него?“ Той казва: „Аз оздравях.“ „Как?“ Той му разправя инцидентно как се е излекувал, благодарение че сърцето му беше здраво и силно. Ако не беше здраво, можеше да се пукне вътре в пещта.

Та природата е взела предвид всичкия разумен живот. Тя взела в съображение всичките препятствия, които може да се случат във вашия живот. Ако някой човек върви по разумните пътища на природата, или на научен език казано, ако върви по ония пътища, по които Бог е устроил света – думата Бог вземам в най-хубавия смисъл, като разумен принцип, който работи във всички хора, ако този принцип работеше във всички хора в света, нямаше да има никакви противоречия. Ако всичките хора, както вярваха в Бога, така изпълняваха и закона му, то нямаше да има никакви противоречия.

Та казвам сега, всеки е домостроител в света. Казвам, когато човек умира, кой го уволнява? Бог ли го уволнява? Писанието казва, че Бог не благоволява духа му и душата му в смъртта на никого. Ако някой умира, това не е Волята Божия. То е опущение. Та когато хората направят някоя война, изпобият се, изпострелят се, пак това Волята Божия ли е?

Та ще ви приведа един пример. Случват се някои противоречия, които ние искаме да примирим. Тези противоречия, които древните мъдреци, адепти на това учение, и днешните още не могат да разрешат. Един от най-великите адепти на Индия един ден в своите размишления, като размишлявал за света, за съдбините, за законите, които съществуват, гледа – една бедна вдовица си оставила своето дете в една люлка и заминала на

работа. Вижда, че към детето се приближава една кобра. Веднага се явява желание да помогне на детето. После си казва: „Аз не създадох кобрата, нито пък детето, не е моя работа да се меся.“ Гледа кобрата какво ще направи. Тя се приближава до детето, клъвва го и след пет минути то свършва. Какви са последствията? Този разказ продължава, че като заминал адептът за другия свят, вика го Кришна и му казва: „Ти имаш една погрешка.“ В това време той мисли, че е завършил своето развитие и няма какво да се връща на земята. Кришна казва: „Ти направи едно прегрешение.“ „Не помня. Аз съм живял чист живот.“ Казва: „Ти защо не помогна на онова малкото бедно дете в неговата люлка? Защо остави кобрата да го ухапе?“ Казва: „Ти създаде света, ти създаде и кобрата, и детето. Аз не исках да се меся в твоята работа.“ „Ти мислиш, че ако убиеш кобрата, няма да извършиш волята ми. Ти мислиш, че като остави кобрата да ухапе детето, ти извърши волята ми? Но ако беше се застъпил за това дете, нямаше ли да извършиш волята ми? Моето желание беше да те опитам, да видя дали ще помогнеш на туй дете. Сега ще те изпратя на земята, за да се научиш как да помогнеш на туй дете.“

Сега ние ще се научим как да разрешаваме тези въпроси – не като този адепт да кажем: „Това не е моя работа.“ Законът е: ти не трябва да оставиш в ход твоите низши страсти, които символизират змията, да хапят това благородното, възвишеното, разумното и да спрат този процес. Ти трябва да бъдеш господар на това положение. Ако ти сам не си въздействаш, ако ти сам не станеш господар, кой ще те управлява. Ти искаш по един механически начин да дойде нещо отвън да се случи и да се уредят работите. То ще дойде нещо отвън. Божественият процес винаги произтича отвътре. Човек трябва да мисли. Някой път ние казваме отвътре. Думата отвътре не значи от тялото. Ти най-хубавата мисъл може да я възприемеш и когато си вкъщи, и когато си вън в природата. Една мисъл може да дойде, като ходиш по пътя и като седиш, като пиеш и като ядеш, като лягаш и като ставаш, навсякъде.

Та ние често мислим – като сме в тялото – само там работим. Тялото е потребно дотолкоз, доколкото може да послужи, за да се изразят едни наши идеи в света или за да се изпълни божественото в света. Туй физическото тяло затова е създадено, защото, ако нямаме никакво тяло, няма да имаме никакво съотношение към физическия свят. Физическият свят може да се затвори за нас. Ще живеем в друг някой свят. Следователно онова знание, което трябва да постигаме от физическия свят,

ще бъде достояние за нас, а за да бъде достояние, трябва да имаме едно тяло както сегашното. Туй тяло, което ни е дадено, много малко истини ние сме изучили от него. Едва сега учените хора са започнали да изучават какво влияние указва стомахът върху физиката, какво влияние упражняват дробовете в духовния свят на човека и какво влияние упражнява физическият мозък. Следователно човек, за да бъде съвършено здрав, той трябва да има здрав стомах, не стомах, за който постоянно да мисли какво да яде, но стомахът да му доставя тази необходимата храна за поправяне на организма.

Та казвам, едва сега съвременната наука започва да проучва туй вътрешно устройство, с което невидимият свят се занимава. От невидимия свят когато искат да ни повлияят, има три допирни точки. Те ни влияят или чрез нашия стомах, или чрез нашите дробове, или чрез умствения свят, чрез мозъка – три допирни точки. Една мисъл ти може да я предадеш по три начина, но и трите начина ще имат различно приложение. Всяка мисъл, която възприемаш чрез стомаха си, всяка мисъл, която възприемаш чрез дробовете си, и всяка мисъл, която възприемаш направо чрез мозъка си, ще имаш три различни резултата, три различни влияния у самия тебе.

Та казвам, този домостроител той е на физическия свят, на физическия свят той ще повлияе. Този пример той не е в душевния свят, той е чисто физически свят, че не държи сметка как трябва, а постъпва по-справедливо към душевния свят и казва: „Аз вече не мога да работя, срам ме е да ходя да прося.“ Но дохожда му наум: „Понеже имам доброто разположение на тези, които имат да дадат на господаря, един ден, като ме уволни господарят, като съм направил едно добро, и те да ми направят след това една услуга.“ Какво лошо има в това?

Сега аз задавам въпроса другояче. Представете си, че един човек е заградил един планински извор и си турил името, че този извор е негов. Представете си, че той взема по един лев за десет килограма. Като вземеш сто килограма, ще платиш десет лева. Питам, ако аз ида и си наточа вода, няма го господаря там, вляза, наточа си и си замина, без да оставя нещо, какво престъпление съм направил. Той не се мъчи за водата, той заграбил тази вода, той няма право да туря някаква ограда, тази вода не може да остане при него. Въздухът и водата не познават международни пътища, те минават за всичките държави. Дунавът минава навсякъде, минава и през българската държава към Черно море по своя път. Той не признава никакви граници. Ако рекат да кажат: „Този Дунав е наш.“ Кой може да тури

граница на въздуха и да каже: този въздух е наш, или английски, или френски въздух. Кой ще тури граница на светлината и да каже: тази светлина е българска.

Има неща, които нямат патент. Никой няма право на тях, международни са те на земята. Ако земята е българска, но водата е международна, въздухът е международен, светлината е международна, човешката мисъл, и тя е международна. Та какво е разбирането на едно учение? Казват – какво учение е донесъл Христос. Във времето, когато Христос се яви в една епоха на насилие, светът минаваше през една голяма криза и трябваше тази криза да се спре. Или другояче казано, в невидимия свят страданията на Христа не са само негови страдания, това е една жертва, която цялото небе прави. Целият разумен свят, Бог, който е създал света, той прави тази жертва. Тя е колективна жертва. Сега ние разбираме частично как Христос е пострадал. Има нещо велико в страданието на Христа. Ако всички християни държаха тази смелост, която той имаше, ако всички можеха да страдат като Христа, нас по-големи герои не ни трябват – Христос е по-силен в очите ми. Ако щеше да се застъпи Христос, римляните не щяха да го разпънат. Той каза, че може да повика 12 легиона ангели по 6 хиляди, мисля, са около 72 хиляди. Ако искате да знаете силата на един ангел, в Библията се казва, че се явил ангел Господен, който в една нощ изтребил 150 хиляди от неприятелската армия. Ако се явят 70 хиляди ангели по 150, те щяха да очистят света.

Но Христос не пожела това. Той искаше да види колко може да издържи. След като издържа това поругание, цяла нощ да се гаврят с него, на другия ден да му турят кръст, той да го носи. Туй показва голямото геройство, спокойно да издържиш. Един човек, който има всичкото съзнание, че може да го направи и се въздържа да направи пакост на света, това е геройство. Христос можеше да очисти Римската империя в 24 часа и от Римската империя нямаше да остане нито прах, нито пепел, но не прие туй да направи. Апостол Петър искаше да вземе ножа, но Христос казва: „Тази работа с нож не става. Вземи един нож, колкото за опит.“ Апостол Петър беше млад човек, революционер, дойде един воин и той извади ножа и го удари, отряза му ухото. Христос му залепи ухото и казва: „Тури ножа в ножницата, защото, който нож вади, от нож умира.“ После вижда апостол Петър, който беше толкова смел да извади нож, той не можа да бъде толкова смел да издържи, когато един от слугите му рече: „И ти си един от неговите ученици.“

Аз виждам, че много християни са много смели, когато имат много пари в банката, като апостол Петър вадят нож. Щом като изгубят парите, нямат нито пет пари в джоба, казват: „Няма да я бъде тази работа." Аз казвам, смел християнин е този, който не упования богатство, смел християнин е този, който разрешава въпроса, тъй както Христос го разреши. Някои казват: „Трябва да се биеш." Какво ще се биеш. Иде насреща ти цял един полк, въоръжен с картечници, какво ще се биеш с тях. Ако ги убиеш, и тебе ще убият. След това, като убиеш толкова души, защо е станало? За вятъра. Аз не мога да си представя защо християнските народи в 1914 година – поводът е, че някой си там убил австрийския престолонаследник, се отвори войната. Австрийците искаха да накажат сърбите, Русия се намеси. Ако Русия беше останала вън от войната, наказанието на Сърбия щеше да бъде по-голямо. Сега мене това не ме интересува.

Когато се счупят колата на някого, това мене не ме интересува. Мене ме интересуват счупените умове, счупените сърца, счупените воли на хората. Когато един човек стане безволев, безчувствен, когато изгуби своята трезва мисъл, то е страшното. Че му се счупила колата, лесно може да се поправи. Че му се счупил кракът, и той лесно може да се поправи. Но мъчно се изправят изкълчените умове, изкълчените чувства и изкълчените воли на хората.

Сега Христос казва: „Браво, умно е постъпил този домоуправител." Защото, ако вие с онова чуждото не сте щедри, защото човек, какъвто е с чуждото, такъв ще бъде и със своето. Той иска да покаже, че човек в света има една идея. Човек трябва да покаже, че той има един господар, че той служи на Бога, че Бог седи над всичко и над всеки господар. Ти си в една държава на Бога, която седи над всички други, Бог седи над цялото човечество. Ти трябва да бъдеш верен на народа си, доколкото народът е верен на Бога. Така трябва да бъдеш верен и на човечеството. Така трябва да разсъждавате.

Ти трябва да любиш това човечество, народа си, дома си толкоз, доколкото те любят Бога. Това е бъдещият морал. Трябва да имаме една обща мярка, с която трябва да се мери по време и пространство. Да кажем – след петдесет години или след хиляда години, или след сто хиляди години мярката трябва да бъде една и съща. Тя може да има различно приложение, но тази мярка трябва да бъде неизмерима. Тя е истинска мярка, която съществува в природата. Ако всичките хора живеят по тази мярка, те щяха

да бъдат щастливи и сиромашията нямаше да бъде наследница в този живот. Смъртта няма да бъде наследница. Защото Писанието казва, че само кротките ще наследят земята. Сега на земята се борят всичките хора, за да я наследят, а в Писанието се казва, че кротките ще наследят земята. Под кротки разбираме разумните хора. В края на краищата вие ще станете господари, а всички хора, които не са разумни, като листата ще опадат от дървото. Не че ние искаме да окапят, но всяко листо, като изгуби тия сокове, окапва.

Та казвам, за бъдещото възпитание, или за нашето вътрешно възпитание, има една философия, която трябва да приложим. Ние, съвременните хора, сме изложени на голяма опасност. Казвате: „Не си струва човек да живее един честен живот.“ Но всякога допущането на каква и да е лоша мисъл указва известно лошо влияние в човешкия организъм. След ред поколения тази мисъл ще упражни влияние. Каквато и да е лошата мисъл, и добрата мисъл, с която трябва да се възпитават хората, трябва да се знае законът. Когато дойде една лоша мисъл, трябва да я заместиш с една добра мисъл, за да се избавиш от лошите последствия, които може да те спънат след един час или няколко часа, или след няколко дни, или след няколко месеца. Да ви представя един пример.

Туй се е случило в Париж. Отива една доста богата жена при една гадателка. Тя ѝ казва: „Днес следобед ти ще бъдеш убита от един човек, на когото очите са зелени.“ Тя ѝ плаща и си отива. Туй ѝ направило силно впечатление. Отива в един ресторант наблизо до гледачката и вижда, че келнерът има тези очи. Тя повиква господаря на ресторанта и казва: „Този човек трябва да го уволниш от гостилницата, защото гостилницата ще ти пропадне.“ Господарят я послушва и уволнява този келнер. Той знае, че причината е тя, той я причаква вънка и я убива. Сега се поставя въпросът: кой е причината за това нещо? Тя можеше да избегне това нещо. Нямаше нужда да го уволнява. Гледачката не е разбрала. Тя трябваше да ѝ каже: „Ти днес ще направиш една глупава постъпка, за която еди-кой си ще те убие.“

Сега този, който привежда този пример, иска да каже – научната страна на гаданието не е празна работа. И в нашите научни теории има празни работи. Той обяснява нещата разумно. Ние казваме, че това не е вярно, онова не е вярно. Ние трябва да знаем кое е вярно и защо не е вярно. Всяко нещо почива на един разумен закон. После туй не е произволно. В природата няма никакъв произвол. Тази жена направи един произвол от

страх. Тя можеше да напусне гостилницата и да си излезе, но в нея беше фиксирана идеята, че този келнер ще я преследва и ще я убие. Тя става причина за убиването.

Та казвам, ако вие допуснете една лоша мисъл и ако вие не турите една добра мисъл, непременно келнерът ще ви причака отвън и ще ви причини зло. Всичките нещастия идат по единствената причина – всякога след една възвишена мисъл, която ви дойде, всякога след едно възвишено чувство, което ви дойде, да направиш нещо и ти откажеш, след това ще дойде едно голямо нещастие. Затова единственото нещо, което може да спаси хората, е да се дава ход на хубавите мисли, на хубавите чувства да се реализират. Не отказвайте доброто, което ръката ти дава. Дойде някой просяк, дай му нещо, не хукай. Ти го изгониш, той драсне една кибритена клечка и ти запали плевнята. Дай му нещо, да те благослови Господ и кажи: „Друг път ще ти дам повече.“ Ние по някой път сме много дребнави, казвате: „Ако на този дам, на онзи дам, какво ще ми остане.“ Че колко души най-много може да те срещнат? Повече от сто души? Едва ли ще те срещнат един, двама, трима просяци, два–три лева ще дадеш. Ти си представяш, че всичките просяци ще дойдат. Тогава ще ви приведа друг пример.

Не се опасявайте от мъчнотиите. В Анадола в един от турските градове седи един богат арменец. Минава един турчин бедняк и казва: „Ще ти дам един бешлик, там има едно умряло куче, да го занесеш.“ Турчинът каза: „Аз ще ти дам два бешлика, ти го занеси.“ Този богатият арменец взема и го занася и казва: „Дай ми сега двата бешлика.“ Кой е постъпил разумно: турчинът или арменецът? И двамата са умни според мене. Арменецът казва: „Заповедта аз дадох, но може и да я изпълня.“ Турчинът казва: „Понеже аз не искам да изпълнявам тази заповед, аз давам два франка глоба.“ В този арменец друга черта се крие: той е един скъперник. Той защо даваше на турчина само един бешлик, но не даде едно меджидие или два, три, четири, пет меджидие. Турчинът за десет щеше да го занесе. Този, който му предложи две, показва колко цени парата, веднага забрави, че кучето е умряло и го занесе. Та ние често в света занасяме едно куче. Туй малкото куче аз наричам малко престъпление, едно желание. Като ни дадат два бешлика, ние сме готови да го занесем някъде. Но туй куче ще остави своята миризма, ти не можеш да се освободиш от заразата на мислите. Като носиш нещо гниещо, ти няма да го употребиш за работа, но все таки ще остане известно влияние.

Искам да ви приведа този закон: всяка една мисъл, всяко едно желание

имат голямо влияние върху човешкия организъм. Затова, ако съвременните хора биха били толкова чувствителни, че да си помагат едни на други, срещнеш един тъжен, скръбен, помогни му. Някой му дава два бешлика, и той се колебае дали да го занесе, или не.

Та казвам, този домостроител Христос свежда на друг закон. Ние всички сме работници, домостроители, изпратени тук, на земята. Какво трябва да направиш? Трябва да постъпим по най-честен начин, тъй както Бог изисква. С домостроителството трябва да бъдеш крайно справедлив човек. Ако ти не си така справедлив, онези, които се оплакваха, може би има и други причини, но Христос иска да покаже, че този домостроител изправя една своя погрешка. Тези, които го наклеветили на господаря, имаха една погрешка, понеже той се отнесъл зле. Казват: „Той злоупотреби с вашето имане." Той казва: „Аз ще изправя погрешката си, която съм направил." Господарят го похвалил, че може да изправи тази погрешка, че не бил користолюбив, че не бил за себе си. Той казва: „Ако за себе си аз работя, аз нищо няма да спечеля, но ако работя за другите."

В това отношение всеки един, който работи за общото благо, той е на добрия път. Защото човек сам по себе си е малък. Човек в своя индивидуален живот той е мярка, с която може да стават постиженията. Той е крайният предел. Човек е крайният предел на Божиите работи в света. Той е мярка. С тази мярка всеки един ще мери. И като мериш, нищо няма да ти дадат. Ти не мисли, че в богатството може да си щастлив човек, не мисли, че в многото знание може да си щастлив човек, нито в силата може да си щастлив човек, но в ония благородните отношения, които може да имаш със своите братя, с туй вътрешно разбиране, само ако всички те обичат.

Под думата обич разбирам, ако Бог те обича чрез всичките хора, само така ще бъдеш щастлив. Или другояче казано, Бог чрез всичките разумни хора опитва доколко всеки човек е справедлив. Той опитва бедните, опитва и богатите, опитва учените, опитва и простите. На всички онези, на които съзнанието е пробудено, те се опитват, понеже са в един клас, тъй както се опитват учениците в училището. Сега ние имаме една идея за онзи свят. Аз често питам: ако се запита едно пиле, което е в черупката, де е онзи свят – вън от черупката. Самото яйце живее в онзи свят. Ние сега живеем в онзи свят. Ние разбираме онзи разумния свят, който иде. След като се измени целият свят, растенията се изменят, хората се изменят, след като се измени цялата природа и се пречисти, дойде разумният живот, туй ще бъде онзи

свят. Ние ще живеем в по-добри условия. За да знаем да живеем, защото, ако дойде благото, преди да сме готови, ние ще развалим туй благо, което Господ изпраща.

Та казвам, в новото вярване човек трябва да се съедини. Например как се групират народите. Учениците в едно училище се групират. Там, където отиват здравите, болните не отиват. Най-здравите деца отиват в университета, а в божествения свят трябва да отидат най-добрите, най-възвишените, които завършват своето развитие на земята. Ние мислим, че Христос ще бъде снизходителен за простите и глупавите. Няма какво. Глупавите са простени, но ние, които влизаме в новата земя, която Бог е създал, трябва да бъдем хора, приготвени за тази земя. Например, ако всички сме ясновидци, сега да видите нещата, много от вас ще кажете: „Какво ли иска да каже?“ Ако всички бяхте ясновидци, щяхте да видите цялото ваше бъдеще, щяхте да видите всички работници, които работят за вашето бъдеще, вие щяхте да видите всички поколения, които работят. Строителите на бъдещето идат сега в света.

Вие ще попитате къде са тези строители. Не може да ви кажа. Мога да ви кажа, че слънцето ще дойде, щом дойде пролетта. Земята като се върти, ще стане една промяна. Няма да ви обяснявам дълбоките причини. Например някои лица са по-студени, някои по-топли. Има си причини за топлото лято. Някоя година има повече влага, друг път няма. Сега учените хора доказват, че влагата на земята зависи от слънчевите петна. Когато на слънцето има повече петна, на земята има повече влага. Когато на слънцето има по-малко петна, има по-малко влага и годините са по-плодородни. Когато има повече петна на слънцето, има повече женитби, повече раждания, хората са по-весели, търговците повече печелят. Когато има по-малко петна, хората по-тежко живеят, по-малко дъжд има. Учените хора може да виждат причините, които обуславят социалните работи на земята, добрите условия, добрия живот, плодородието. Докато има плодородие, има и щастлив живот. Щом няма плодородие, веднага усложнява се работата. Аз казвам – не са парите, които определят бъдещите условия. Това е храната, която иде отгоре. Парите са едно средство. Храната без пари може, но пари без храна не може.

Та казвам, условията, при които ние живеем, може да ги изменим само ако разбираме, както един техник разбира законите на техниката. Който управлява един аероплан, разбира законите на движението. Онзи, който движи един локомотив или един автомобил, трябва да знае. Понеже ние

никак не сме запознати какво човек може да направи. Човек се ражда в света с едно определено занятие. Ако ти попаднеш в своето занятие, в своите условия, ти ще имаш благословение. Някой път започваме едно, две, три, четири, пет занятия. Не само това.

Има хора, определени да се оженят, има хора, които не са определени да се женят. Една жена може да се жени за 4–5 мъже, умират и остава неженена. Някой мъж се ожени за 4–5 жени, и все умират. И като се жениш, трябва да намериш онзи, който е определен за тебе, с когото може да живееш. После може да се ожениш и да ти се родят деца. Определено е колко деца ще родиш. Един хиромантик може да ти каже колко деца ще имаш и колко ще останат живи, колко от тях ще са щастливи. Някой път се случва, някой път не се случва, но повечето пъти се случва. Ние ще дойдем до другото определение. Значи разумният живот е строго определен, както един механик предвижда всичките части за машината – той знае на кое място коя да постави. Като стане погрешка, той знае как да я изправи. Така и човек е създаден. Един разумен процес съществува в света. Всичко в света е определено. Извън възможностите, които природата ти дала, ти нищо не можеш да направиш. Даже хората половината, даже една десета от това, което имате в сегашния век, не можете да го използвате.

Тогава да ви приведа един научен факт. Един учен казва – ако се събере всичкото съвременно знание, ще се събере в 90 такива книги като Библията, всичкото знание, което е меродавно. Туй знание, като се напечата в човешкия мозък, ще остане място за още 900 такива книги. Какъв простор съществува. За хиляди книги има място в мозъка да се турят. Ние казваме: „Аз много зная.“ Не, ти много малко знаеш. Всичкото това знание като се напечата, остава още място за 900 такива книги. Хиляда години може да живееш, докато нашият мозък се напълни със знание. Като се напечата всичко това на тези листи, тогава тя излиза на продажба. Ако не се напечата, бялата книга на пазар не ходи.

Та този домостроител е дошъл на земята като един пътник, като един ученик да се учи. В туй отношение религията е наука само за духовния свят, как да чувства човек, а физическият свят – какво трябва да работи човек, а божественият свят е занят с чистата наука – да проникнем, да разберем онези закони, с които се ръководи животът, да разберем в даден случай какво може да направим, да знаеш и кое хората може да ни помогнат. Отиваш при някой банкер да искаш пари назаем. Да знаеш положително, че думата ти на две няма да направи. Сега отивате при някой

банкер, той ще ти откаже, при втори, трети, четвърти отиваш, отказват. Отиваш при един министър да те назначи, при втори, трети, с години чакаш да си отиде една партия, докато дойде твоята партия. В този разумния живот всичките хора ще дойдат навреме. Няма да бъдат уволнени. Като дойде времето, всеки човек сам ще си даде оставката без наместник. А сега, без да иска, го уволняват. В божествения свят мнозина от вас сами се уволняват преждевременно.

Аз съм слушал хора да казват: „Дотегна ми, искам да си замина, не ми се живее на земята.“ Той не знае какво говори. Аз го питам: „Ти свърши ли си работата?“ „Не, дотегна ми, омръзна ми, между тия хора не ми се живее.“ „Ами в онзи свят, като отидеш, какво ще правиш? Онзи свят е разумен свят, изисква се много голяма ученост.“ Христос казва така: „Бъдете съвършени.“ Човек трябва да бъде съвършен и по душа, и по дух, и по сърце, и по ум, съвършен трябва да бъде. Той трябва да включва в себе си всичките неща. Без тези неща животът не може да бъде щастлив. Щастието на човека зависи от неговия ум. Минава едно дете, проси от няколко души, никой нищо не му дава. Върви замислено това дете. По едно време вижда една госпожа, пада ѝ кърпата. То взема кърпата ѝ и я подава. Тя го поглежда, вижда нещо хубаво и казва: „Ела с мене.“ Ако не беше паднала кърпичката… Тя му отваря път за цял живот. Ти казваш: „Една кърпа.“ Повдигни я, дай я на тази богата жена, тя ще ти отвори живота. Тази падналата кърпа е паднала доброта. Дигни я в името на Бога и я дай. Ще се оправят твоите работи. Тогава господарят ще те похвали, че разумно си постъпил като този домостроител.

„Благословен Господ, Бог наш“
„Добрата молитва“

Тридесета неделна беседа
23 април 1933 г., неделя, 10 часа
София – Изгрев

ПЕТТЕ ЕЧЕМИЧЕНИ ХЛЯБА

„Отче наш“
„Духът Божи“

Ще прочета част от шеста глава от евангелието на Йоана – от начало до шестнайсети стих.

„В начало бе Словото“

Ще взема само думите пет ечемичени хляба.

Пет хляба. Какво може да се направи с пет хляба? Само разумните хора осмислят живота. Животът има смисъл само при разумните хора. Животът има смисъл само при здравите хора. Аз вземам в положителен смисъл. Здрав, това е естествено състояние. Да бъде човек здрав, значи да функционират всичките му органи правилно. Има три естествени същини в човека. Има три вида хора в света: едни, у които умът преодолява, – те са хора на ума; други, у които сърцето преодолява, – те са хора на сърцето, на чувствата; и трети – хора на волята, на физическия живот. Следователно в света има три диаметрално противоположни възгледа за живота. Противоречие има от становището, от което те излизат. Противоречие има между един здрав и болен човек. Здравият се радва там, дето болният плаче. Най-мъчното нещо е да угодиш на един болен човек. Няма по-мъчна работа на един човек, на когото краката са отрязани на парчета, да му угодиш. Колкото и да внимаваш, ще му причиниш вреда.

Та ние, съвременните хора, се намираме в едно нездравословно положение. Туй в религията го наричат падение на човека, грехопадане, израждане и т.н. Сега, който от вас иска, може да чете, върху израждането има доста книги написани. Въпросът не е тъй обоснован, разрешението е малко произволно. Израждане в света няма. В света има изтриване, израждане няма. Наричат израждане туй, когато човешкият организъм изгуби тази сила, която съдържа. Когато един народ не се разплодява, наричат го израждане. Когато човешкият ум не може да ражда мисли, наричат туй израждане. Когато човешкият ум не може да ражда мисли, наричат туй израждане. Когато човешкото сърце не може да ражда чувства, наричат това израждане. Когато тялото не може да извършва своята

функция, казват, че то е на израждане.

При сегашните условия, при които ние се намираме, ние разрешаваме онзи въпрос, който един овчар не могъл да разреши. Като си носил кривака, пита защо Господ го поставил овчар на овцете. „Не можа ли да ме постави на нещо по-свястно, ами целият ден на тези овце да им свири със своя кавал, и те да си свиркат със звънците и да си пасат трева. Нито една овца не ме пита как си ти. Имат си свои нужди и аз трябва да им служа на тези овце.“ Така разсъждавал овчарят, но никакво разрешение на въпроса, защо Господ го е поставил овчар, не получил. Той бил отличен свирец на кавал. Чула го царската дъщеря, като минавала. Казват му: „Може ли да станеш царски зет?“ Отиват при него и казват: „Слушай, отсега нататъка твоята съдба се изменя.“ „Че как така?“ „Ще хвърлиш кривака.“ „Че кой казва туй?“ „За царската дъщеря ще се жениш.“ „Какво значи женитбата?“ „Няма да дрънкат звънци, няма да пасеш овце, няма да ти е студено, този кожух няма да го носиш, ще бъдеш добре облечен.“ „Не го зная какво е, за разнообразие искам да го опитам.“ Тръгнал за разнообразие да го опита. Но в това царство имало закон, че зетят не може да бъде нито по-къс, нито по-висок с един сантиметър от царската дъщеря. Дошло ред с мярката да го мерят и бил един сантиметър по-къс. Казват: „Добре свириш, но един сантиметър ти изяде главата, ще се върнеш да пасеш овцете, докато израснеш.“

Та сега вие питате защо сте нещастни в света. Един сантиметър не достига. Туй подразбира онова трезвото схващане за живота. Някой казва: „Едно обективно схващане.“ Аз не разбирам обективно схващане на банкера, на когото касата е пълна с пари, които баща му оставил. Туй още не е трезва мисъл. Аз разбирам трезва мисъл само онзи, който е поставен при най-благоприятните условия, при които човек може да бъде поставен. Ако този човек даде израз на тези благоприятните условия, той е трезвен, той има един обективен ум, той има трезвен ум. Много пъти може да кажете: „Ние разрешаваме изведнъж. Ние мислим, че правдата в света, че любовта в света със закон може да влязат.“

Не, любовта и доброто в света с насилие не може да дойдат. Вие може да организирате цяла една армия, може да организирате един народ, може да го направите като колелата на една фабрика, но да заставите този народ да живее по братски – никога. Не е било време и няма да бъде. Съществува един закон, диаметрално противоположен, че хората, които са на тялото, казват, че човек трябва да бъде силен. Но силата не е на първо място. На

първо място в света е човешкият ум. Сега в живота на второ място е човешкото сърце и на трето място е човешката воля. Волята е свързана със стомаха. Човешкото сърце е свързано с дробовете, човешкият ум е свързан с мозъка. Ако вие не разбирате отношението на ума към мозъка, ако вие не разбирате вашите чувства – това отношение към дробовете, и ако вие не разбирате отношението на вашия стомах към вашето тяло, вие нямате понятие за човека като цяло нещо. Защото, когато чувствата на човека са в дисхармония за самия човек, заболяват дробовете. Тя е една от болестите, които най-мъчно се лекуват. Когато човешката воля е в дисхармония със сърцето и ума, заболява стомахът. Когато човешкият ум е в дисхармония със сърцето и волята, заболява мозъкът. Такива са отношенията.

Следователно живата природа не търпи никаква дисхармония. Всякога, когато се нарушат онези отношения, с които великата природа се развива, ние сме в дисхармония. Съвременната наука иска да ни покаже, че има израждане. На какво се дължи това израждане? На една дисхармония между човешкия ум, сърце и воля. Вие например не може да съберете един религиозен човек, един философ, един земеделец на едно място да живеят по братски. Не само така – на думи да ги съберете. Туй от амвона аз мога да проповядвам.

Вчера иде един господин да проси за слепите. Гледам, една госпожа и един интелигентен момък идват и казват: „Каквото ви се откъсне от сърцето.“ Казвам: „Аз пари нямам, трябва да постя цяла седмица.“ Че каквото ми се откъсне от сърцето. Седем дни да не ям, че каквото излезе, да го дам за слепите. От хората да взема, от чуждото, да минавам за благодетел, аз туй не го разбирам. Аз зная защо са слепите, влизам в положението на слепите. Мога да кажа на слепите по кой начин могат да им се отворят очите. Но тъй както те сега мислят, очите им няма да може да им се отворят. Не харесвам тази настойчивост. Казвам им: „Нямам пари.“ Казват: „Ще видиш оттук-оттам.“ „Нямам пари.“ „Ние ще чакаме.“ Намерих се в голямо чудо. Седя и мисля. В това време иде една сестра и казва: „За братството оставям 200 лева.“ Казвам: „Понеже ти ги оставяш за братството, може да взема стоте лева, че да ги дам на този човек за слепите и половината за братството. – Казвам – ти даваш парите, ти ще ги занесеш. Аз ти благодаря, че услужвам.“

Казвам, ние имаме известни недъзи, които ги разрешаваме по един начин. Въпросът за слепите по този начин не се разрешава. Хубаво и това, може да им услужим. Това, което вземат, е отлично, но за слепите може да

се направи нещо повече. В света има три вида слепи хора: едни слепи по ум, други слепи по сърце и трети слепи по воля. Когато дойде човек да лекува слепите, трябва да знае коя е причината на слепотата. Сега отдалечавам се от въпроса.

Да дойдем до думите на Христа. Какво може да се направи с пет ечемичени хляба? От времето на Христа досега не зная друг да е нахранил с пет ечемичени хляба 4–5 хиляди души. Говорят, че някъде в Индия имало хора, които да нахранят с малко хляб много хора. Ако съвременните хора се стремят да превърнат желязото в злато или простите метали да ги превърнат в скъпоценни, възможно е. И човек по същия начин може да увеличи петте ечемичени хляба, но трябва грамадно знание, да разбира той онзи закон на природата. Друго становище трябва да има той. Природата не трябва да бъде за него едно мъртво учреждение. Защото повидимому ние живеем в един свят, дето се вижда, че всичко е в покой, в мъртво положение. Съвременната наука показва, че привидно е така. Сега са намерили живи клетки в някои моделирани камъни преди хиляди и милиони години. На земята има живи микроби, които живеят и през пространството са дошли. Този въпрос сега се разрешава, че животът е дошъл някъде от слънцето. Туй показва, че и в другите светове има живот. Ние сега мислим, че животът е тук, на земята.

Писанието казва, че Бог се радва на неговата Обетована земя. Не на тази земя е създаден човек. Окултистите поддържат, че сегашният човек е нов човек, той от онзи свят е дошъл. Съвременните окултисти поддържат, че съвременният човек е дошъл от месечината. Там е живял. Когато там се изгубили онези благоприятните условия, той е слязъл на земята. Онези най-учените хора на месечината са имали средства, с които са пренесли първите жители на земята и се заселили. Поддържат, че на месечината са останали най-учените хора. Туй според сегашната наука са хипотези, които трябва да се докажат. Според мене логическото доказване, че съществуват тези неща, как ще повярваш ти на една логика? Вероятно е. Единствената вероятност е, че трябва да те качат на един аероплан, да те занесат на месечината, да слезеш там, да видиш и да се върнеш пак на земята. Не от земята да доказваш. И това не е лошо, но това са известни предположения. И в Индия поддържат, че имало хора, които са ходили на месечината. Имало някакъв апарат, с който се приготовляват да ходят.

Тогава, казва Писанието, че човек е странник на земята. Колко време ще остане, то е въпрос. Тъй схващат, че всичките тези материални светове,

които съществуват, съставят едно цяло. Цялата Вселена, целият материален свят съставя едно цяло. То е една земя. Там, дето има живот, туй е една земя, обитаема земя. Онзи, който схваща, който разбира, така схваща, а онзи, който не разбира, той мисли, че само нашата земя е обитаема. Изисква се един грандиозен ум, за да схване онова отношение, което съществува. По някой път ние мязаме на мравите. Какво интересува мравята, като се качи на главата на един философ. Тя може сто пъти да се качи на главата му, без да стане философ.

Човек трябва да е надарен да мисли за великото. Човек е надарен, той има предназначение. Човек не е предназначен, както другите животни, да прекара само живот за 50–60 години, да му турят един паметник и да кажат: тук лежи един човек, който е бил професор, министър, министър-председател, изял е толкоз кокошки, агънца, оженил се, имал толкова деца, толкова дъщери, те са свършили със златен медал. Това не е предназначението на човека. Понякога ние се лъжем, че сме господари на своята съдба. И майката мисли, че като нейното дете няма друго дете. Така е. Всяка майка мисли, че като нейното дете друго няма. Но питам сега, ако туй заключение на майката беше правилно, че като нейното дете няма, защо, като дойде време да се жени, че се влюбил в една мома, защо се сърди, защо тя е недоволна от избора на сина си. Казва: „Тя е глупава, тя не е сръчна.“ Питам, де е логиката тук. Няма никаква логика. Майката да остави сина си да се ожени, за която си иска, пък той нека страда, нека си бие главата после колкото иска. Туй е философия. Нито един баща досега не е оправил сина си, нито една майка не е оправила дъщеря си.

Единственият начин, по който науката помни, че може да оправиш сина си, е само преди да е дошъл на този свят. Трябва да започнеш, преди да е дошъл. Той трябва да е писал най-малко десет години, преди да е дошъл на земята, да е получил писмо, да се разговаряш с него. Ще му разправиш работите как седят. Най-после ще му кажеш, че ти в моя дом не може да дойдеш. При този уровен, при това развитие, което имаш, за син не те приемам. Онези души, които идат на земята, то е осиновяване. Вземеш ти едно чуждо дете, осиновиш го, казваш, че си му баща. Сега майката мисли, че е родила нещо. Обаче туй роденото дете се жени за когото си иска и заминава когато иска, не пита майка си.

Сега не искам да ви говоря обезсърчително, но само ви навеждам известни факти, които да примирят живота, не да ни направят индиферентни. Ние не трябва да разрешаваме живота, тъй както в някой

замък. Да кажем, ако ви затворят сто години в този замък херметически, пък има въздух в шишета. Има борба за този въздух. Ако има сто шишета, тогава на сто души по едно шише ще се падне. Тогава всеки ще трепери за своето шише, той има шанс да живее сто години. Ако живее непредпазливо и счупи едно шише, той ще живее една година по-малко. Ние хората сега сме затворени в замъка с шишетата. Тогава аз предсказвам. Всеки, който предсказва колко години ще живее, туй показва, че е счупил тези шишета. Например, когато един човек не може да живее дълго време, неговото ухо е изядено долу. Щом е късо ухото долу, сто години не може да живее. Учените хора, германците, които изследват, на една млада сестра дадоха едно съчинение на един германец и тя само си тегли ухото, понеже той казал, че от дължината на ухото зависи дължината на живота. Че тя казва: „Ние и досега сме имали уши. Не знаем. Не че туй е животът, туй показва колко години ще живееш.“ Не само това, но зависи и от дебелината. Ако тези уши светят, пак няма да живееш дълго време. И ако носът ти свети, пак няма да живееш дълго време. Носът ти трябва да бъде доста масивен, и ухото ти трябва да бъде масивно. Под масивно разбирам да бъде червеничко, тъй добре очертано да бъде това ухо. Тази долната част да бъде добре очертана.

Туй е едно учение не за деца, но за майки. Майката може да проточи живота на детето си. Преди да е родила туй дете, тя може да направи да създаде туй дете да живее 120 години. Колкото години майката иска да живее туй дете, толкоз години ще живее. Майката е съдба. Трябва да знаете какво влияние има вярването (внушението), каква мощна сила представя внушението. Не казвам: внуши му. То е хубаво да се внуши, но не е хубаво внушението. Има болни, след като се тури под магнетичен сън и им се внуши, че са здрави, че ще оздравее, и такива хора, след като се събудят от сън, болестта ще изчезне, без да му се дава лекарство. Но някой човек, ако го туриш под магнетичен сън и му внушиш, че е болен, като се събуди, ще заболее. Срещнеш някого и кажеш: „Защо си пожълтял, какво имаш?“ Веднага заболее или го заболят сливиците, казва, дали не е някоя охтика, дали някой рак в гърлото. Дойде страхът.

Ние, съвременните хора, мязаме на онзи анекдот. Отива чумата в Багдад, среща я един пътник и пита: „Къде отиваш?“ „Отивам в Багдад да взема хиляда души.“ Връща се и я питат: „Колко души измряха?“ „19 хиляди.“ „Защо не ми каза истината? Защо лъжеше преди?“ „Не – казва – аз вземах само хиляда души, другите 18 хиляди от страх умряха.“ Та в света

има само едно нещастие, другите 18 хиляди идат от страх. Ти си богат човек, и пак те е страх; ти си учен човек, и пак те е страх; ти си религиозен човек, и пак се съмняваш в своите убеждения.

Аз казвам, всеки човек има право в света да има свои убеждения. Туй е право, което природата е вложила в човека. Или казано, да употребим една религиозна .дума, както Бог е вложил. Под думата Бог аз вземам едно същество, което гледа без никакво различие. Туй същество има такъв възглед: както към микробата, така и към човека гледа еднакво. Вие ще кажете: „Туй божество гледа ли към вълка еднакво?“ Вълка, какъвто е сега, такъв човек го направи. Преди отклонението на човека вълците не бяха такива. В този лошия живот вълците отпосле станаха вълци. И мечките отпосле дойдоха. Когато Господ създаде всичките животни, всички били добри. Но после всичките животни не са били такива, каквито са сега. Вълкът, когато вие разсъждавате, много се привързва, повече от кучето. Когато го направиш куче, много се привързва, повече от кучето, по-добър другар от него няма. Той казва: „В крив път съм аз, но какво да правя.“ Много интелигентен, много умен е той.

Сега ще разбирате влиянието на човешката мисъл, всяка еманация, която излиза от човешкия мозък, от човешките дробове, от неговия стомах – има един стомашен мозък, излизат еманации. Голямата опасност в съвременния свят, в съвременната култура е в тази еманация на човешките мозъци. Аз да ви кажа: ако днес има една голяма опасност за човешката култура, тя се дължи на тази естествена еманация, която излиза от човешкия мозък, която излиза от човешкия стомах, от човешките дробове, от човешкото сърце, или чувства. Светът е напълнен с такива мисли, с некрасиви чувства, нехубави и неблагородни постъпки. Та всички хора са крайно индивидуализирани, всеки мисли за себе си как да прекара живота си. Ние сме в един век, дето мъчно ще се намерят двама души да живеят заедно по братски, да имат една кесия. Не да говорят само на думи, но на дела. Не че в света няма хубаво, но аз говоря общо.

Та казвам, в нашия век именно се изискват хора, в нашия век се изискват учени – не такива каквито са сега, изискват се професори – не с такива разбирания, свещеници, проповедници, майки, бащи, слуги, господари, навсякъде този закон. Аз не искам да хвърлям упрек на никого, защото упрекът е общ за всички ви. Ако един от братята в един дом захване един лош път, а другите съжаляват, вземат участие, от тях зависи да го поправят. Не може бащата и майката да останат индиферентни. Та на

същото основание Бог, който е създал света, не мислете, че той е индиферентен. Той има един план, който след време ще приложи. Няма да остане същество в света, което да не се поправи. Каквото и да казват другите, ще дойде туй време. Кога ще бъде? За умните е много близо, утре, за глупавите – след милиони години. Кога ще бъде? Според степента ви още днес може да поправите вашата съдба.

Ако онази мравя разбираше законите на човешкия живот, да измени своята форма, да стане човек – щеше ли така да страда. Ако онази риба може да измени своята форма, да излезе от водата, ако онази птица, която хвърка, може да измени своята форма, щеше ли да има сегашните страдания. Ние сега разсъждаваме. Ние правим една погрешка, като мислим, че над човека няма други същества – по-високи. Ние още не сме най-високите представители на човешката раса. Ние сме най-последните представители на човешката раса. Например на Слънчевата система – представлява най-долните типове. Най-долните типове на Слънчевата система се изпращат на Земята на изправление. Един съгреши на Слънцето, на Юпитер, на Сатурн, на Марс, на Венера – всички ги изпращат тук на изправление, на заточение. Вие сте дошли от разни системи. Не че сте най-лошите хора, но сте били малко напредничави там. Сега туй е само за да се изясни. Аз не искам вие да вярвате в това. Туй не разрешава въпроса.

Въпросът за разрешаването на Земята, ние трябва да изучаваме законите на Земята. Земята има известни отношения към Слънцето, към разумната страна. И ако ние разбираме законите на онази материя, от която е направено нашето тяло, ако разбираме материята, от която е построен нашият мозък, ако разбираме материята, от която са построени нашите дробове, ние щяхме да живеем съвсем друг живот. Няма човек толкова жесток в света, на който ти да не можеш да повлияеш.

Отива един студент, който свършил четири факултета – това било в Америка, при един американски милиардер. Влиза там и с всичкото достойнство да се представи. След като си разправил историята, този милиардер извадил и му дал 10 долара и казал: „Господине, толкова имам в бюджета си за такива учени хора като тебе.“ Когато аз представям този пример, един учен българин тук казва: „Много пресилена е тази работа, невероятни работи са тези, които разправят, не може да бъде.“ „Пиши – казвам – на трима милиардери, пиши им да ти отпуснат по една субсидия, да ти помогнат на списанието.“ Той писа и те му отговориха навреме, но не му изпратиха нито един долар. Писаха му: „Господине, нямаме такъв

бюджет.“ Обаче при този милиардер влиза една млада мома, красива, засмяна, усмихва се и на нея милиардерът ѝ дава 20 хиляди долара веднага. Казва: „Заповядайте, на ваше разположение съм.“

Казвам, де е силата? Тази мома не е свършила четири факултета, нищо не е свършила, а на нея веднага дава 20 хиляди долара. Ще кажете, че го е омагьосала. Но тази мома има един здрав мозък, има здрави дробове, здрави еманации има, а на този студент му липсва нещо. Българинът казва така: „Роди ме, майко, с късмет, пък ме хвърли на купище.“ Значи роди ме с дарби, вложи в мене един здрав мозък, здрави дробове, здрав стомах, пък вложи и най-хубавото, което имаш, и ме тури на произвола на съдбата и ще видиш тогава какво аз мога да направя. Та казвам, съвременните хора се нуждаем от едно: ние не сме хора на вярата, ние даже не сме хора на съвременния разум.

Преди 15 или преди повече от 20 години разисквам с един млад, много интелигентен човек. „Слушай – казва – аз уважавам твоите възгледи, но мене ми се струва, че тези са празни работи, това не съществува, онова не съществува. Аз не вярвам в това, което ти вярваш.“ Казвам: „Нищо не значи абсолютно. Е, в какво вярваш?“ „Вярвам, че един ден ще умра.“ „Ти друг път умирал ли си?“ „Не съм умирал.“ „Ти нямаш право да говориш за смъртта. Сега живееш, може да говориш за живота.“ И започвам своите аргументи. „Ако имаше Господ, такива неправди в света как ще съществуват?“ „Прав си. Но най-напред всички тези неправди показват, че Господ съществува. Защото, ако нямаше неправди, не щях да се съмнявам. Ако се гради една къща и не пада нито една капка никъде, аз не зная, че се гради къща. Когато се гради къща, ще има оцапани камъни. Този свят се гради, и навсякъде нещастия има. Ако вие не споделяте моето мнение, то е друг въпрос.“ Нещастия, боледувания, толкоз хора умират, толкоз хора са нещастни, войни се отварят, бият се хората, проповядват, идват учители, говорят: „Обърнете се към Бога“, говорят за друг един свят. Но не зная доколко светът е прогресирал. Има един прогрес в света. Той е много малък в сравнение. Има един естествен прогрес в света. Той не се дължи на хората. Е, как ще ми обясните.

Разправяше ми един господин. Там, в Русенско, минава, разбойници има и той се спира и казва: „Искате ли от мене нещо?“ Главатарят казва: „От тебе нищо не искаме.“ Потупва го и казва: „Ние знаем от кого да искаме. Ти си върви.“ Питам, защо от него не искат? Понеже той не е турил на бюджета, няма какво да дава. Този го поглежда и казва: „Аз те виждам,

ти не си богат човек, ти си сиромах, много си страдал. Изважда от джоба си и казва – хайде, да ни помниш. Помоли се за нас да имаме берекет, да можем да си свършим работата, да не ни сполети някое зло. Не е хубаво, лош е занаятът ни, но какво да правим.“

Съвременното човечество, ние търсим лично своето щастие. Светът и ние имаме една крива представа за живота. Аз имам три представи за живота, те са следните. Аз считам, че когато един човек постъпи в университета, това е личен живот на човека. Той става член на университета. Когато почне да прогресира и се отличи от другите студенти, той се индивидуализира, почват да го хвалят. Но когато той свърши университета и стане професор и отива да помага на човечеството, ние тогава говорим за Висшето Аз. Ние се нуждаем от хора, които трябва да помагат – не насила, но от доброволци се нуждаем; не от прости хора, но от учени хора, от благородни хора от всички общества се нуждаем да дойдат, да се съберат, да размислят по кой начин именно може да се оправи светът. Та по човешки е казано така.

Но вън от това има една земя, има едно общество, което брои 101 милиона най-просветените същества, които са завършили своята еволюция, най-съвършените същества, които мислят ден и нощ за повдигането на човечеството. Те работят, те са турили в ход своята мисъл и един ден тяхната мисъл ще се реализира. Днес цяла Европа, целият културен свят се намира под тяхно влияние. Тези пертурбации, които стават, то е тяхната мисъл, която влияе. По-лесно е да спрем земята в своя път, отколкото да спрем тяхната мисъл; по-лесно е да спрем слънцето, отколкото да спрем тяхната мисъл, която те ще реализират. Светът ще се поправи и един ден хората ще дойдат да живеят по братски, да се разбират. Тази жестокост, която съществува сега, ще изчезне. Ще минат сто, двеста, хиляда години, две хиляди години, предсказвам. За умните хора, за гениалните хора светът е оправен. Онзи, който седи във водата, а главата му е отвънка, няма какво да се плаши. Но онзи, на когото главата му е потопена във водата, той иска да дойде някой да го извади, защото, ако не го извадят и остане вътре, той бедства да се удави.

Та казвам, трябва да имате едно верую. Туй, което ви говоря, може да го опитате, тъй както може да опитате слънчевите лъчи. Преди години, когато ние говорехме за слънчевите лъчи, се смееха, казваха – заблуждение. Сега учените хора във франция, Германия, Англия говорят за силата, която излиза от слънцето, една специфична сила, с която може да

се лекуват болните. Не само това, от слънцето излиза една енергия, която създава човешките мозъци, човешките дробове, човешките тела. Ако хората знаеха тези закони, когато всеки прилив на тази енергия иде, и се цереха, тогава всички деца щяха да бъдат здрави. Всеки дар отгоре иде, то не е произвол. Но земята е създала само нашия стомах. Благодарим за това. А за дробовете, за мозъка – не може да го създаде.

Човешкото сърце е свързано със слънцето. Човешкото сърце има ритъм точно на слънцето. Както вибрира слънцето, такъв ритъм, такъв пулс има и сърцето. На някой бие 50, на някой 60. Нормалното биене на сърцето е свързано със слънцето. Но има едно друго слънце, с което е свързана цялата наша Слънчева система. Това са грандиозни понятия. Сега ученият човек, за да стане учен, ще каже: „Отде е това слънце, отде е човекът? Кой от вас е видял човека?“ Ти четеш съчиненията на Шопенхауер, съчиненията на Виктор Юго, на Кант, на Толстой. Де е Толстой? Туй, което умира, не е човекът. Туй, което не умира, то е човекът.

Христос казва: „Туй, което аз ви говоря, то е духът и животът.“ Туй, което ти мислиш, туй което ти чувстваш, туй което ти съзнаваш, то е човекът. Човешката мисъл, това си ти, човешките чувства, това си ти и твоите постъпки в дадения случай си ти. Не отвънка. Ако ти във време на мъчнотии се разколебаеш в твоята мисъл, ти си един слаб човек. Ако във време на мъчнотии в тебе се зараждa вяра да преодоляваш мъчнотиите, ти си силен човек. Ако при големите мъчнотии твоите чувства се уякчават, не от страх да се одържа, че си силен човек. Ако в своите постъпки се закрепваш, ти си силен човек. Аз не говоря на своенравие, за своеволие. В какво седи човекът?

Та казвам, ако Христос имаше тези съображения, ако той би бил един проповедник да проповядва с пари, ако искаше да има доброто мнение на еврейските равини в неговото време, какво щеше да направи, кажете ми. Нищо. Не му трепна окото. Той знаеше, че неговото учение ще има лоши резултати. Той казва: „Аз ще изнеса истината.“ Той каза на тези равини: „Ако съборите този храм, имам власт в три дни да го съградя. Може да направите опит.“ Те направиха и той въздигна храма. Те разбраха буквално за техния храм. С това не трябва да ме разбирате, че аз говоря против евреите. И евреите са хора като нас.

Ако идеш в Европа, европейците имат най-лошо мнение за българите. Но българите са като европейците. Българите са лоши в едно отношение, в друго са добри. И европейците са лоши в едно отношение, а в друго са

добри. Ако е за лошо, че навсякъде го има. Обаче за бъдеще да си съставим за народите една ясна представа за тях, непременно трябва да изучите техните глави, черепите на българите, българските черепи, френските черепи, английските черепи, американските черепи, едно щателно изучаване устройството на черепа. Само по този начин ще се познае доколко благороден е един народ. Ще се вземе от всичките разреди на тия, на които стомасите са развити, на които дробовете са развити, на които мозъкът е развит, от всичките разреди имат едно съотношение.

Та казвам, думите Христови сега с петте ечемичени хляба. Искам да ви наведа на мисълта – има неща в света, които от сегашно гледище са невъзможни. Кой от вас като християнин с вяра да нахрани пет хиляди души. Тогава всеки от вас би се намерил в положението на онзи проповедник в Русе, който се въодушевил, че като проповядвал, при вратата му имало един слепец, казал: „Аз вярвам, че Господ ще отвори очите. Като ида, ще кажа: „В името на Господа Исуса Христа отвори очите си.“ Излиза и като отива до слепия, спира се и си казва: „Ами ако кажа, и не стане?“ Замислил се, взема си Библията и досега още мисли, дали да се спре. И досега още този въпрос на русенския проповедник остава неразрешен. Не, то е на чувствата: може ли да се отворят очите на слепия. На човека туй е написано на ръката. Ако погледнеш, ще видиш може ли да се отворят. Ако може, лекуват, ако не могат, оставят го. Има хора, така ще си заминат. Извадено му е окото, ти не може да създадеш едно око. Но за бъдеще това е възможно. Учените хора ще присаждат очи. Запример може да ти присадят едно мечо око. Възможно е. Или ще платиш на някой човек. Ще бъде жестоко да извадиш окото на човека и да го туриш на тебе. Все таки за предпочитане е две мечи очи, отколкото сляп да бъдеш. Очите на мечката не са най-лошите. Аз ги вземам като емблема. У мечката чувствата са крайно развити. Най-първо, мечката има друг интерес, тя е много отмъстителна. Ако я обидиш, не забравя; ако ѝ направиш едно добро, и него не забравя. Такава е.

Та казвам, в сегашния век се нуждае не от една средновековна вяра, не както са живели апостолите и не както е проповядвал Христос. Мислите ли, че днес Христос не проповядва. Че днес Христос проповядва, и в Индия има християни. Та днес Христос проповядва и в Англия, и в Америка. Мисля, че в Англия има един християнин, който е решил седем години да не говори. Казват, че той е Христос. В Англия той си има свои ученици. Ходил при него Ганди и на него не говорил. Писал му тъй: „Остави се от

твоето тесногръдие, остави се от твоя глупав живот.“ И в Индия има, разни се явяват, и той за Христос минава, и той има последователи, повече от един милион. Навсякъде се явяват. Ще кажете: „Те са самозванци.“ Може да цитирате от Писанието, че в последните времена мнозина ще кажат, че Христос е там или тук.

Питам тогава, какво трябва да бъде нашето понятие за Христа? Онзи великият принцип на любовта, който трябва да държи хората като в едно семейство. Всеки човек трябва да бъде честен в себе си, в своето съзнание той трябва да има стремеж да се развива, не да бъде невежа, но той трябва да бъде учен. Не само учен трябва да бъде, защото учените хора без сърце нямат импулс, няма двигателна сила. Ако пък има двигателна сила, няма да има направление. Като ще даде направление, сърцето ще даде сила и волята ще даде всичките възможности да се реализират онези идеи, които сега трябва да постигнат. Има въпроси, които естествено трябва да се разрешат. Всеки един човек трябва да разреши нещо за себе си. По това се отличава човек. Ако в едно общество, ако в един народ всеки един би разрешил своите задачи, то и целият народ добре ще разреши. Затова се казва, че колкото повече умни хора има в един народ, толкова по-добре за този народ. Или когато казваме, че трябва да съществува една религия, религията трябва да бъде едно звено да съедини хората, да облекчи мъчнотиите, които съществуват, или да подобри тяхното естествено положение. Писанието казва, един от еврейските пророци казва: „Трябва да се създаде един закон, който да не изнасилва човека в каквото и да е общество.“ Аз говоря за хората, които живеят добре. После друго. Трябва да има такъв закон, в който да се даде подтик на всички възвишени и благородни мисли, които съществуват. Да се даде подтик на всички хора, не само да се ограничават хората, да имат страх. „Страх лозе пази.“ Не, страхът не пази лозето, разумността пази лозето.

Та казва се… тия ечемичени хляба аз разбирам всичко онова възвишено и благородно у човека, човекът се реализира в тези петте ечемичени хляба и двете риби. Туй показва какво могат да разрешат тия двете риби. Това са човешкият ум и човешкото сърце. Това са рибите. Ако ти нямаш един отличен ум, ако ти нямаш едно отлично сърце, ако ти нямаш тези дарби – петте ечемичени хляба – то в света нищо не може да направиш.

Та казвам, този германец, като взема всичките уши, ги е поставил на книга, поставил човекът примери, примери на малка книжка. Той

разглежда какви са ушите на разумните хора, какви са ушите на добрите хора, на хората, които са раждани при добри условия, на хората, които са раждани при лоши условия, показва социалното влияние отвън какво може да създаде у самия човек. Сега Христовото учение в света е учение да се повдигне човешката душа. Ако ние не разбираме така Христа – като един реформатор, като реформатор не само да направи преобразувание, но Христос е внесъл един нов принцип в света, едно ново съзнание. Христос в света е внесъл братството. В този смисъл именно братството – християните се отличават с братство. Той казва: „Един е вашият Отец, а всички други са братя.“ Бог е техният баща. Всичките други неща ще дойдат. Сега ние сме турили тия принципи на заден план, на заден план сме турили Бога, на заден план сме турили братството, а сега искаме само последните резултати. Кои са те? Да се поправи светът. Как ще се оправи светът? Как ще се спаси светът? Светът се нуждае от една възвишена любов, светът се нуждае от възвишени чувства, светът се нуждае от благородни постъпки.

Тогава ще ви приведа онзи пример. Във войната, която съществувала между французите и германците, един французин стрелял срещу един германец и не могъл да го убие. Германецът става от позицията, отива при него и му занася един орден, казва: „Гордей се, герой си, че се биеш за народа си. И аз бих могъл като тебе така.“ Окачва му един кръст за храброст. Казва му още: „Много добре направи, даде ми един пример.“ Кое е по-хубаво: да убиеш човека и да му окачиш кръст за храброст, че ти е теглил куршума. Окачи му един кръст за храброст. И туй го направил германец, който не е с такова вярване. Не зная колко е вярно. Това е един отличен пример на благородни чувства. Същевременно у религиозните хора има някои, които за малко различие, което съществува, не могат да се срещнат един с друг. Той, казват, е един еретик, той е против църквата.

Не, не съм против църквата. Аз съм за любовта. Аз не съм за човешкото ухо, аз съм за човешкото сърце, аз съм за човешката воля, аз съм за човешките чувства, аз съм за всичко онова, което е възвишено и благородно, за това съм. Ако то съществува, ще има църква, ако то съществува, всичко друго ще има. Ако то не съществува, всичко друго ще си отиде. Вие ще го допълните.

Та казвам, на съвременните поколения трябва любов на хората. Сега хората нямат любов или ги е страх от любовта. Те са се изплашили. Много са се наплашили от любовта. Старите казват, че любов не съществува. Младите вярват, старите не вярват. Защо младите вярват, защо старите не

вярват, не зная, не съм толкова учен. Любовта съществува, само че кепенците на старите хора са затворени за топлината, не може да проникне вътре. Аз гледам колко са подозрителни хората. Например гледам една стара жена – прави ми комплимент, казва: „Синко, какви са светли очите ти. Ако погледнеш една млада мома, какво ще стане с нея.“ Казвам: „Бабо, само тебе гледам. Та понеже си умна, тебе те обичам. Една млада мома ни най-малко не мога да кажа, че я обичам.“ Веднага казва: „Стара съм.“ „Именно защото си стара, затова.“ Аз разбирам сега онова, което я мъчи. Тя казва: „Ти мислиш ли, или искаш да ме опиташ, тъй умен си.“ Питам я: „Бабо, кажи ми сега според тебе, според твоето знание, толкова си умна, виждам, че си на 90 години, какъв съвет ще ми дадеш: как трябва да гледам?“ „Е, синко, ще погледнеш тъй няколко пъти, после ще си дигнеш очите нагоре.“ Казвам: „Хубаво е, ще го направя това.“ „Или ако не го направиш туй, като погледнеш, затвори си очите и помисли малко.“ Казвам: „Хубав съвет е, добър съвет е.“

Значи, най-първо, виж какво казва сърцето, после вдигни ума си нагоре. И аз привеждам думите на бабата. Значи, най-първо, погледни сърцето си, после погледни в ума си. Аз изваждам книжката и записвам. Най-първо, погледни в очите момата, после обърни очите си към Бога на живота горе и погледни в сърцето си. После турих моето тълкуване. Погледни сърцето си, после погледни ума си нагоре и въпросът ще се разреши.

Сега желая, като дойдете, да турите петте ечемичени хляба на живота и двете риби, и всичката тази криза, която имате, да се свърши.

„Благословен Господ, Бог наш“
Тайна молитва

Тридесет и първа неделна беседа
30 април 1933 г., неделя, 10 часа
София – Изгрев

ОВЧАРИТЕ

„Добрата молитва“

Ще прочета част от втората глава от евангелието на Лука – от началото до шестнайсети стих. Ще говоря за овчарите. За да се разбере какъв и да е предмет, човек трябва да бъде здрав. Единствените хора, които не са способни да разберат истината, това са болните хора. Болният човек няма търпение да изслуша нещо. Той е ангажиран само с болестта и върху нея мисли. Така е фиксиран, че който дойде, все за болестта разправя. Всеки ден говори за нея, месеци минават, и за болестта разправя. Нищо друго не го интересува освен болестта. Туй е вметнато предположение от чисто математическо гледище или от гледището на словесността. Не е едно положение естествено, но произтича от здравето на човека.

Ние казваме здравата мисъл. Здравата мисъл се занимава със здравите хора. В света има известни науки, които са за болните хора. Медицината е за болните хора. Има една наука готвачество, която приготовлява ядене за болните хора. Сега аз оставям всички тия науки, те са добри, аз нямам нищо против тях. Това са случайности. Ние трябва да се избавим от едно неестествено състояние. Имаш криза, беден си, това е случайно нещо. Ти си беден, ти предполагаш, че си беден. Или не знаеш нещо, мислиш, че си невежа, то е фиксирана идея в неговия ум. Някой мисли, че е учен. Учените хора се раждат учени, невежите хора се раждат невежи. Кой както се е родил, такъв ще си остане. Прогресират в света само учените хора, родените невежи такива си остават. Туй е парадокс. Сега няма какво да ви разправям какво нещо е парадоксът, речници има, по-учени хора са определили какво значи тая гръцка дума.

Аз не искам да защитавам никаква теза, не искам да говоря, че животът е лош, не искам да говоря за хората, че са добри или лоши. Това са неща, отпосле дошли в света. Когато един велик художник нарисува картина, тази картина е отлична. Ако се оцапа, то е второстепенен въпрос – не е виноват художникът. Казвате – има нещо недовършено. Погрешката не е в художника или скулптора, или на някой архитект. Има неща в нашия свят, които нам се виждат неестествени. Това не зависи от природата, това зависи от нас. Казваме ние: „Защо светът е така направен?“ Че как трябваше да бъде направен? Аз бих изслушал някой, който би дал план, как

да се направи светът. Един човек, който казва, че светът не е така направен, нека даде един план, да се приложи, който да е по-хубав от сегашния план.

Тогава вие ще се намерите в положението на един анекдот. Градинарите направили едно заявление до Господа да направи годината кишава, щото да им расте всичкият зарзават. С по-малко труд да стане. Но дошли керемидчиите, и'те дали заявление до Господа и искали годината да е суха, капка дъжд да не падне, за да изсъхнат керемидите. После дошли пътниците, и те дали заявление, прах да няма по пътя. Изреждат се всичките, най-после Господ казва: „Да се съберат всичките, да се съгласят кой каквото иска, защото, ако дойде хубавото време на керемидчиите, керемидите ще се опекат, но ще бъде зле за зарзаватчиите, ще бъде зле за пътниците.“ Засега този въпрос е останал неразрешен. Когато времето е сухо, градинарите го поливат зарзавата с вода, която са приготвили. Когато времето е влажно, керемидчиите са направили подслон за керемидите, и пътниците се приспособили към условията.

Та казвам, ние сега хората често се поставяме на една безпощадна критика. Обикновено в България е място, университет на критика. Няма българин, който да срещнеш, да не критикува. Правим общ разрез, всичките въпроси философски ни занимават. Хубаво е човек да критикува, но да постави нещата на тяхното място. Богатият е недоволен от богатството си, че малко пари има. Сиромахът е недоволен от своята сиромашия, че много има. Богатият е недоволен, че малко има. Сиромахът е недоволен, че много има голяма сиромашия и в тази сиромашия от многото страда. Богатият с малкото богатство не иска да се размени с голямата сиромашия на сиромаха. Всичките велики работи са излезли все от сиромасите хора. Богатите хора са дали играчи на хорото, пехливани в света, големите пехливани са излезли от тях. От сиромасите са излезли най-хубавите работници – от зор.

Трябва да разсъждавате малко по-трезво, но изобщо ние имаме една философия и говоря не само за българите, но където и да отидете, днес в света на първо място седят парите. Щом те погледне, ако шапката ти е кирлива, ако палтото ти е кирливо, щом нямаш яка, обущата ти са скъсани, хотелиерът или гостилничарят ще те погледнат малко тъй. И не само това. Ако потупаш джоба си и погледнеш кесията си, ще те приеме, той ще мисли, че ти си някой богаташ, който минава инкогнито за удоволствие със своите скъсани дрехи.

Казвам, при сегашните условия, при които живеем, има един начин,

дето хората може да станат богати. Има в света две науки. Едната наука наричам за богатите хора – как да станеш богат, и другата е специална наука – как да станеш сиромах. И то е наука. Без наука никой богат не може да стане. И без наука никой сиромах не може да стане. Който е станал без наука богат, той е крал парите. И който е станал без наука сиромах, той е крал сиромашията. Сега този закон приложете. Богатия може да считате онзи учения човек, а невежия – сиромах човек. Аз вземам в друг смисъл. Може да кажете, че не знаете някои работи, но човек съдържа известни способности. Много хора, които са невежи, в няколко години може да надпреварят много учени хора в своите познания. Паяците се раждат учени. В кой университет са следвали за своето тъкачество? Вземете онези оси, които правят хирургически операции, които нашите хирурзи не може да направят. Тази оса така ужилва своята жертва, че като тури в своето гнездо, служат за храна на нейните ларви. Тя така ги ужилва, че не ги умъртвява, туря ги в гнездото си и като се излюпят малките, им служат за прясна храна. Кой ги е учил? Откъде са взели своята наука? Вие казвате, че това е инстинкт. Това не е никаква философия. Какво разбирате под думата инстинкт? Отде иде този инстинкт? Такъв инстинкт не съществува.

В света съществува една разумна сила, която прави давление във всичко, и туй давление, туй напрежение вътре в природата не е еднакво навсякъде. Законите в материята – в материята има единство – единствената промяна, която може да стане във формите. Материята може да се размножава в своите форми. Но в количествено отношение остава една и съща – ни повече, ни по-малко. Ако дойдем в отношение със силите на природата, в силата може да се приложи и качествено различие. Интензивността на силата може да се увеличава. Една сила може да действа с по-голямо движение, друга – с по-малко. Ако дойде до човека, разумният закон е пак същият. Ние на разумното нищо не може да придадем. Но може да усилим разумността.

Вие как ще преведете точката в съвременния говор? Коя дума може да представлява точка в граматиката. Аз да ви кажа: съюзът и. Глаголът, това е правата линия. Глаголът, който има две страни. Тогава де е плоскостта? Това са личните местоимения. Де е тялото? Това са съществителните и прилагателните. Вие ще им намерите мястото. Вие трябва да обмислите своята реч. Ако туриш един глагол на мястото на плоскостта, ти няма да постигнеш това, което искаш, защото във всеки глагол трябва да желаеш да

постигнеш нещо по един път. Глаголът показва пътя, направлението, в което ти трябва да се движиш, да мислиш. Ако ти оставиш нашироко да се развива твоята мисъл, нищо няма да постигнеш. Много ние в живота не постигаме някои неща, понеже нашата мисъл не върви в правата посока. Ти искаш едновременно да бъдеш здрав, да ти е добре на сърцето, да ти е силна мисълта. Всичко да се уреди. Такова нещо в света го няма.

Ти, ако искаш да бъдеш добре, трябва да започнеш от ума. Никога не можеш да бъдеш здрав, ако нямаш светъл ум. Здравето зависи от ума, отгоре. Човек, за да бъде здрав, трябва да мисли. За да мисли, той трябва да чувства. Чувствата в дадения случай в нас са един подтик. Мисълта без чувствата, тя няма посока. Има посока, но самото чувство може да даде правилна посока. Туй го наричат морално чувство – чувства, които дават насока на човешката мисъл. Например идеята за Бога. Това не е мисъл, това е чувство. Ние Бога не може да схванем със своя ум. Ти чувстваш, че имаш един приятел, когото обичаш. Това е чувство, мисълта после се явява.

Философски може да ви се вижда противоречиво. Ако аз съм на вашето място, и аз ще бъда на вашето положение. Понякой път мислите, че мислите седят по-горе от чувствата, но в някои отношения е така. В някои отношения моралните чувства седят по-високо. Моралните чувства завземат най-горната част на главата, най-високата част на главата. Това е зенитът на човешкия живот. Следователно, каквито са моралните чувства, такъв и ще бъде и умът. Човек може да има стремеж от разни направления. Може да има чувства, които са на разрушения, на егоизъм. Има чувства, които идват отгоре, както слънчевата светлина. Това са моралните чувства у човека.

Следователно, когато ние говорим за чувства, странични с това, ние искаме да се справим. Всичките ни спънки в този свят произтичат от странични чувства, които бушуват, тъй както вълните бушуват и атакуват един параход и някога изменят неговото направление. Става едно кандилкане. Когато тия странични влияния престават, този параход върви правилно в тази посока. Сега думата е за мисълта. Не мислете, че аз искам известни ваши мисли да ви дам. Вярвайте в едно нещо. Аз искам да се затвърди вашата вяра, в която вие вярвате. Вие сега се съмнявате. Вие се съмнявате във вашето верую, с което вие сте родени. Казвам, не се съмнявайте в онова, което аз ви проповядвам в дадения случай. Онова, с което вие сте родени, то е човекът. Човек, който не е роден, той не е човек. Който е роден с известни чувства, с известни мисли, той е човек. За тия

хора говоря. Не че аз ще ви ги дам, но аз считам неуместно вие като богати хора да ви давам подаръци, нито считам уместно вие да ми давате подаръци. Аз съм богат човек. Аз съм по-богат, отколкото ми трябва. Ще каже някой сиромах, че аз търся хора сиромаси в света. Сиромасите хора са нужни.

Питам тогава, какъв е вътрешният смисъл? Човек иска да се повдигне, да се прояви. Това е свещено право. Ако вие, както разбирате живота, се проявите, какъв ще бъде вашият край? Аз може да ви предскажа на всинца ви какъв ще бъде. Тъй както искате да вървите, както ви гледам, нито един от вас няма да постигне туй, което желае. „Ама как тъй?“ Ще го опитате защо именно. Тия идеи, които сега поддържате, те са като модните дами, които обичат външна украска, удоволствия и един ден, като изпохарчат всичко, каквото имат, те ще излязат и ще намерят някого другиго. Вие ще оставите туй. Под думите модна дама какво се подразбира? Аз разбирам и един човек, който разбира външния живот само. Казва: „Сега да ми е добре, че на оня свят да ме правят каквото искат.“

Ние, хората на здравата мисъл, другояче разсъждаваме. Ние знаем едно нещо в света, което ще стане. Ние знаем, че всичките листа от дърветата ще окапят. Ние знаем, че всички сухи клонища ще се изпочупят. Ние знаем, че всички къщи, които не са така добре съградени, ще се съборят. Ние знаем, че всички неправди, които съществуват, ще изчезнат. Ние знаем, че всички лъжи ще изчезнат. Ние знаем, че всички заблуждения, от какъвто и характер да са, всичко това ще изчезне и нищо няма да остане – ни помен от него. И знаем друго нещо, че всичко онова, което е зелено в себе си, което носи живота в себе си, има бъдеще. Виждам бедни хора, бъдеще имат.

Туй бъдеще в какво седи? Туй бъдеще е в тяхната природа, в тяхното знание. Онзи човек, който е здрав, природата е с него. Онзи човек, който мисли, природата е с него, онзи човек, на когото сърцето е младо, природата е с него и всички разумни същества. Дали вие вярвате, или не, то е друго. Онези тримата души, еврейски младежи, които бяха във Вавилон, не изпълниха царската заповед, хвърлиха ги в пещта. Изгоряха ли? Онези еврейски младежи, които ги хвърлиха на лъвовете, изядоха ли ги? Не, останаха да живеят. Защото природата беше с тях. Данаил, един от тях, като слезе при лъвовете, но изядоха ли го? Не. Остана жив. Защото природата беше с него. Като слезе при лъвовете, те познаха, че е господар и казват: „Добре дошъл.“ Той слезе между тях да види какво правят и цели

24 часа прекара между тях. Онези тримата младежи опитаха огъня, какво нещо е огънят.

Този огън, който милиони хора изгаря, това са човешките страсти. Ония желания са, които изгарят човека. Някой иска да направи нещо, да забогатее, после да стане майстор, това, онова. Това не е мисъл. Ще дойде един ден в човечеството, когато всички добри постъпки на цялото човечество, през всичките поколения, които сте минали, всичкият този живот ще излезе като панорама и след хиляди години ще има кино, в което нашата епоха ще бъде представена с всичките си черни страни и с всичките си светли страни. Един филм се приготовлява, защото няма да остане в света нищо скрито, покрито.

Не искам сега да ви карам да се страхувате, но в света има една абсолютна разумност, която използва всичко за добро: и зло, и добро. То е туй, което се нарича закон в природата, туй, което се нарича пъкъл. Туй, което религиозните хора наричат Бог в природата, не Бог, който принадлежи на един народ, не един Бог, който принадлежи на човечеството. Но този, който държи всичко, цялата Вселена, Битието вътре, от него изтича всичко и хората са проявление на него. Единствената мисъл е ние да познаем туй Първото Начало, и там е нашето богатство. Какво ти лисва на тебе, ако ти си беден човек. В какво седи богатството на човека, ако ти имаш това знание, че да тръгнеш всяка вечер, че да отваряш касите на богатите хора, без да ги обираш, и богатият като дойде, намери касата отворена, необрана и там пишеш писмо, такова анонимно писмо: „Или употребете намясто това богатство, или туй богатство непременно ще изчезне от вас.“

Тогава ще ви приведа на вас онзи пример. Той е следният. Един от древните йерофанти в рода на турските султани бил много жесток, толкова жесток бил, толкова жестоки закони имал, че никой не могъл да мръдне. Там хората се наказвали в тази държава за всичко. Някой излезе от къщи с десния крак или с левия – смъртно наказание. Моли се на Бога, обърнал се е към Бога за помощ, да ги избави. Този султан имал една хубава баня. Отива един ден да се окъпе в банята, съблича си дрехите и влиза вътре. Друг един му облича дрехите и си излиза. Когато той излиза, казва на баняджията: „Къде ми са дрехите?“ „Че какви дрехи?“ „Ами моите дрехи.“ „Имах си аз – казва – той си замина онзи. Какъв си ти самозванец.“ Взема, че започва да го налага и го изгонва навън гол. Излязъл навън, той разправя на всички, че го гонят. И така цяла седмица и най-после го вика онзи и

казва: „Слушай, ти или ще управляваш добре, или няма, защото аз ще взема твоето право. Ако дойда втори път и не управляваш добре, ще бъда 10 пъти по-лош, отколкото сега.“ Ако хората не изменят начина на своята мисъл, ако хората не изменят начина на своето мислене, на своето чувстване и начина на своите постъпки, този ангел 10 пъти ще бъде по-лош за хората, отколкото сега.

Когато дошъл ангелът при тези овчари, казват: „Да отидем за това, което ни разправяш.“ И те отидоха да видят младенеца. Вие ще кажете, че и аз искам да видя този младенец. Всеки един от вас има този младенец, роден вътре в себе си, във вашата душа има този младенец. Вие пазили ли сте този младенец в душата си. Казвам, за да станете и вие от тези овчари, кои са вашите овце? Вашите мисли. Вие чакате да се оправят работите на природата, че тогава и работите на вас, на българите ще се оправят, тогава, когато и на другите държави се оправят. Ако очаквате да се оправят работите на природата, че тогава да се оправят на другите държави, тогава онзи младенец, който се е родил у вас, всеки трябва да отиде като онези овчари, да види онова, което Господ казал, вярно ли е, или не. Аз не искам да защитавам идеята, в света има ли Господ, или не. Всяка една мисъл, която има зад себе си някое користолюбиво желание, тя не е вярна мисъл.

Разправят за един анекдот. Един купил един кон – сляп с едното око, направил пакост и отива на пазара да го продава. Купувачът гледа коня и казва: „Вижда ми се, като да е сляп.“ „Не, не вярвай, с двете очи вижда.“ Та го продал. И като отишъл при Господа, казва: „Господи, аз вярвам в тебе някъде, че ти съществуваш.“ Но той вярва само за да продаде слепия кон. Учените хора, когато загазят, за Бога започват да говорят. И религиозните хора, когато загазят, за Бога говорят. Но когато работите им се оправят, никой за Бога не говори. Богатият, докато не е загазил, казва: „Няма Господ.“ Това не е убеждение.

Здравите хора трябва да бъдат при Бога, а всички болни да бъдат в болниците. Аз бих предпочел един болен в болницата, отколкото здрав в болницата. Че онези хора, които трябва да работят, те са безверници. А онези, които не може да работят, те са хора верующи. За предпочитане е болните – и болните, и здравите да бъдат верующи, но по-добре е здравите хора да имат един Бог на Любовта, да се познават хората, да са братя, та като направи една погрешка, да се поправи. Да изправи погрешката. Изправянето какво е? Или да прости някому. Според мене да простиш някому, ти изправяш погрешката. Имаш да даваш 20 лева, плати 20 лева, и

ти си се извинил. Не плащаш ли, ти неизвинен оставаш.

Та ние виждаме онази тясната връзка, която съществува в природата, за нашето щастие и за бъдещите поколения. Ние понякой път мислим как ли живеят хората, как живеят ангелите горе в небето. Аз питам, как Христос прекара, как разумните хора живеят на земята. Защото под думата ангел разбирам един човек, който е минал през всичките степени и е дошъл до онова познание, до онова широко схващане на живота, че във всичките области той владее силите и туй същество ще посвети целия си живот не за себе си, но за своите ближни, защото религията не е само за човека. Религията в древността, когато е била турена първоначално, предназначението е било да помагаме на ближните си. Това е един метод за превъзпитанието на човешките чувства. И днешната религия е училище за радост между хората.

Кой е правоверен? Аз считам правоверен само онзи, който има любов, който, като срещне един престъпник, да го хване, да го потупа по гърба и да каже: „Братко, аз мога да ти дам нещо, няма защо да постъпваш така." Той може да постъпи така, който няма. В 1905 година се яви един церител в Германия. Тръгва той от изток, тръгва той от изток към запад, той бил обущар, искал да направи добро на хората. Иде му една идея, да помага на хората и отдето минавал, лекува. Намира един болен, паднал му се един болен, излекувал го, дали му няколко милиона. Вечерта го поканили заедно с него. Това било в Сан Франциско. И вечерта, какво да види, онзи му задигнал дрехите, палтото, парите, всичко и го оставил по бели гащи и шлятерът трябва да работи цели месеци, за да си достави дрехи. И след това отива в Сан Франциско, намира този, който го обрал, потупва го и казва: „Братко, крив път си избрал. По този път никой човек не може да прокопса. По този път няма да оздравееш. Аз можех цял костюм дрехи да ти направя, но не постъпваш разумно."

Та ние казваме – Христос е дошъл в света и поддържаме, че като Христовото учение няма друго. Хубаво, тогава в света в някои отношения като Христовите думи няма, нали? Къде се крие злото? В самата основа, в съвременното християнство основата е друга. Тази основа не почива на онази разумната любов. Официалното християнство не познава, че човек за човека е брат, а тайно в тяхното подсъзнание човек за човека е вълк. Ако вземете, във всичките течения всичките хора си мязат. Мене ми разправяше един господин: „Какво мислиш за настоящия порядък и за бъдещия порядък? Сега има затвори и бесилки. Ако и в бъдещия порядък

има бесилки и затвори, не е идеал за мене. Ако и за бъдеще ще има затвори, не е идеал.“ Не само да се каже, че ще бъде така, но дали ще бъде, възможно ли е да стане. Възможно ли е на простия трън отгоре да стане ябълка. Може ли? Ако се ашладиса, ако се присади, възможно е.

Сега основната мисъл, която седи в природата, която ние не съзнаваме, ние живеем в един преходен свят, свят на случайности, ние не сме в реалния свят, ние сме в света на изкушенията. Човек, като направи едно изключение, осиромашава. Като направи друго, забогатява, и учен може да станеш. Това е изключение. Жениш се, това е изключение. Умираш, това е изключение. Всичко това са изключения, понеже имаме толкова култура. Аз съм чел, някои книги казват културните хора какви са били. Има една култура в света, която от милиони години не е претърпяла никаква промяна. Има една култура в света, в която жителите ѝ от милиони години живеят там, без да е умрял нито един. Какво ще кажете на това? Може да кажете, че е умряла вече, докажете ни това. Има още да живее два милиарда. Това са отвлечени работи. Това са само твърдения.

Един от тези членове – земята, вече от пет милиона години живее и две и половина години има още да живее и след това ще ѝ дадат старини, а пък слънцето засега наброява около десет милиарда години и има още сто милиарда години да живее. Виждали ли сте вие земята каква кокона е. Аз съм я виждал облечена, пременена, не може да живее на едно мъртво тяло. Не е мъртво тяло земята, върху която живеем. Земята съдържа този живот и ние сме появление. Тази земя е във връзка с туй слънце, което живее. Всичко е разумно. Някой път ние, които не учим и не разбираме, казваме, че всичко е мъртво, а ние сме единствените живи. Казваме, че всичко е криво, а единствените прави хора сме ние. Не е така. Аз бих желал да кажа една истина и като кажа една истина, да е истината. Като кажа на добрия човек, че е добър, мене това ме радва. И като кажат на добрия човек, че той е лош, мене ме заболи сърцето. Ако кажа на един човек, който не е добър, че не е добър, мене ме заболи сърцето. Ако кажа на добрия, че е лош, заболи ме сърцето. Ако кажат на лошия, че е добър, пак ме заболи сърцето. Туй, което казах, първото, което казах, не е вярно, но и другото, което казах, не е вярно, да кажа: братко, ти си добър, има нещо в тебе, хванал си един път, който не е естествен.

Ние мислим, че като се подобри външният свят, да станем добри. Светът сам по себе си е добър. Ние не трябва да свързваме нашия свят, нашите работи със света на природата. Има един свят, който не може да

коригираме. Ако този свят не е добър, тогава и нашата работа е съвършено изгубена. Каквото и да ни направят хората, всичко е изгубено. Но ако ние се стремим към една култура, ако ние се стремим към едно верую, разбираме туй, което съществува в природата, туй, което всеки ден можем да проверим. Ако цялата християнска култура, ако те се изменяха, ако поне тези 500 хиляди християни, те се изменяха и насочиха своята права мисъл, знаете ли какво щяха да произведат? В един момент ако тяхното съзнание се променеше, щеше да бъде такава грамадна сила, че всичките затвори, всичко това щеше да се стопи. Ако тези хора бяха насочили мисълта си, всички тези неправди, всичко това щеше да изчезне. Сега има много топове, задушливи газове и ако тия хора насочат своята мисъл, нищо от това нямаше да остане – ако употреби своята мисъл не само един човек, но целият свят като един човек.

Сега казвате: „Как ще се спаси светът?“ Единство трябва на хората. Не единство да се уравнят, да мислят едно и също, но единство да се привлекат. Всички да си изберат работа и всеки да е доволен от положението, което има, и от мястото, догдето е достигнал, – и стари, и млади, и деца, и възрастни. Старият може да стане млад и младият може да стане стар. Детето може да стане възрастен и възрастният може да стане дете. В природата малкото и голямото, те са относителни величини. Малкият огън може да запали цялата земя и големият огън може да се изгаси. Едно време нашата земя е горяла и втори път пак ще започне да гори. Земята е прекарала първия огън и вторият огън иде. Сега всичко е запалено, трябва да изгори втори път. Кое? Всички ония престъпления, които сега има, този огън ще погаси всичките престъпления. Казвам, ще се създаде едно ново човечество, дето няма да има престъпления. Следователно земята ще гори в този огън и няма да има престъпления.

Ние считаме, че на слънцето има тази култура. Учените хора казват, че много голяма била температурата там. Много голяма е температурата, но там хората не изгарят. Това е само твърдение. Който иска да провери, нека иде до слънцето. За себе си аз съм проверил тази работа, зная как е. Но да обясня на другите хора, и целия свят да ми дават, няма да го направя. За мене го зная, както две и две прави четири. Но ако ме питат какво има на слънцето, ще кажа – на слънцето огън има, водород, кислород. Светът не е такъв, какъвто ние предполагаме, както мислят на земята. Учените хора мислят, че на Месечината няма живот. Обаче аз бих желал първите пътници да се изпратят до Месечината, да проверят дали това твърдение е

вярно, или не. На Венера не се знае какъв е животът. Увита е в мъгла. Подозират, че на Марс има живот, понеже има някакви канали. Знаем нещо положително, че на Земята има живот. Дали на Марс, Венера, Слънцето и на другите планети има живот, може да се пита, но на Земята знаем, че има живот.

Сега какво заключение може да се извади? Аз застъпвам една ваша идея. Онези мисли, които имате, туй, което вие разбирате, даже вашите идеи не искам да коригирам в нищо. Не искам да ви турям гемове, не искам да правя погрешката, както един художник. Той нарисувал една своя картина и направил изложение и той сам отива да види каква е критиката. Минават и казват: „Хубаво е нарисувана.“ Спрял се един обущар при картината и казва: „Обущата не е направил хубаво.“ Художникът, като го чул, коригирал се. После обущарят започнал да прави други забележки. Художникът му казва: „Другото не е твоя работа.“ Обущарят за обущата има право да коригира. Туй, което знаеш, за него може да се произнесеш, но туй, което не знаеш, ще вървиш по правата посока, няма да се произнасяш.

Тогава ще ви приведа един пример по изкуството, какво е изкуство. Двама гръцки художници искали да покажат кой от тях е по-знаменит. Единият нарисувал една картина с грозде, че измамил птиците, дошли да си кълват грозде на картината. Другият нарисувал една много красива мома и я покрил с воал, че като дошъл другият художник, поискал да вдигне воала с ръка, за да види. И тогава видял, че воалът е рисуван. Досега ние сме достигнали до изкуството, с което може да измамим птиците и сме дошли до изкуството да измамим видния художник, да вдигне той воала. Но воалът е съществувал в Египет. Онази забулената Изида. Туй е било було. Значи трябва да се рисува. Какъв трябва да бъде бъдещият човек? Аз казвам. Каква трябва да бъде бъдещата жена? Какво трябва да бъде бъдещото дете? Какъв трябва да бъде бъдещият учител? Какъв трябва да бъде бъдещият свещеник? Какъв трябва да бъде бъдещият съдия? Какъв трябва да бъде бъдещият държавник? Може да наредя още. Това са въпроси, които ни занимават. И отсега трябва да се създадат. Не че ние ще ги създадем. Всеки един от вас има друго предназначение. Не може някой от вас да е роден държавник. Казва, тази работа не е моя. Този, който е роден за държавник, да се приготви. Мястото му е там. Онзи, който е роден за учител, да се приготви. Онзи, който е роден за майка, да се приготви, после онзи, който е роден за баща, да се приготви. Онзи, който е

роден за дете, да се приготви. Всеки да намери своето място в света. Има една школа в света, в която хората се учат как да живеят. Човек, който не е минал тази школа, не може да живее.

Казвате: „Как ще узнаем?“ Най-големите безверници в света вярват в това, което не виждаме. Как знае онзи, който в нищо не вярва, че неговата възлюблена не го обича. По какво познаваш? Познавам, че нейните чувства не са такива, каквито по-рано. По-рано чувствах една топлина, сега чувствам, че не ме обича. Той вярва в туй, което не вижда. Тя имала такава деликатна обхода, сега я няма. Някъде е обратно. Тя се отнася грубо с него, но той не вярва. Казва: „Обичам я.“ Някой познава това. Хем не хора, които вярват, но хора, които са материалисти казват: „Аз зная.“ Казвам, браво. Тя му отвръща грубо, но той казва: „Зная, че ме обичаш.“ Как знае? Има нещо в него. Той си пази изкуството. Пък и аз зная това изкуство и казвам на този: Много право мислиш. В това отношение си много прав, тя те обича. А пък тази – казвам на другия – не те обича. И аз да ти кажа защо не те обича. Тя казва: „Много си скържав, много си дребнав. Твоите идеи са много малки.“ Ти подозираш. Искаш да я ограничиш. Не ѝ даваш свобода и вследствие на това тя казва: „Не искам да имам работа с толкоз дребно същество, аз искам да бъда тъй свободна, както Господ ме е създал.“ Право има тази мома, а другата го изпитва. Той е ученик. Той иска да ѝ каже: „Може да ме тъпчиш, може да ме плюеш, не те пущам.“ Аз бих желал да бъдете от последните вярващи.

Когато дойдат всичките неприятности в живота, считайте, че това са онези млади момци, към които младите моми се обръщат грубо. Той казва – това е съдба. Той няма да измени своето мнение. В съдбата не може да има несправедливост. Ако ние приемем идеята, някой път ще се заблудим. Ако идеш при религиозните хора, за да минеш за религиозен, трябва да говориш за Бога. След всеки 4–5 думи трябва да кажеш името на Бога, за да те считат набожен. Ако отидеш между учените хора, там няма да кажеш нито една дума за Бога, да минеш за реалист. Това не е искрено. И първото не е искрено. Когато аз употребявам думата любов, трябва да зная защо. Тя трябва да има за мене смисъл. Ако няма смисъл, няма да я употребявам.

Пита ме някой: „Ти обичаш ли ме?“ Казвам: „Много труден въпрос ми задаваш.“ „Защо, не ме ли обичаш?“ Аз зная, че ако кажа, че те обичам, трябва всичко, което имам, да го дам, да те туря на моето място. За мене няма две думи. Като кажа, че го обичам, трябва да му дам всичко и да съм готов на всички жертви. Затова казвам, че трябва да си помисля дали

заслужава. Че когото аз обичам, аз го считам достоен да наследи мястото ми. Казвам, аз се радвам, че ти давам своето място. Един човек, който не заслужава моята любов, нито косъм от главата си не давам. Ще кажете, писано е в Евангелието, аз допълням – на онези хора, които не ценят любовта, нито косъм от главата си не давам. На човек, който не цени любовта, ни косъм от главата не давам. Ако аз съм такъв, и за себе си нито косъм не давам.

Тия овчари са хората, които отидоха да видят туй божественото, което се е родило в света. Всеки от вас иска да иде при онова роденото дете. Всеки иска да иде да види какво е. И вашето бъдеще зависи от туй, което е родено. Може да сте в най-лоши условия, нищо не значи. Може да имате стълкновения, бури в живота, нищо не значи това.

Ако един съвременен параход влиза във Великия или Тих океан или влиза в Антлантическия океан, как очаква да го посрещнат? Ако той мисли, че ще мине без бури, той се лъже. Ако иска да го посрещнат добре, той се лъже. Той трябва да бъде готов за всички бури. Разумните хора трябва да бъдат готови да посрещнат живота, тъй както се проявява. Аз мисля, че животът е красив. Има страна от живота, която е крайно красива. Но има страна, която не е красива. Некрасивата страна се дължи, че тя е минала през една среда на хората и вследствие на това тя се е покварила. Трябва да се пречисти.

Най-първо, вие трябва да се освободите от посторонните ваши идеи, които ви заблуждават. Те се отличават по това. Една посторонна идея ще те извади из релсите и няма да ти даде нищо. После ще те остави наранен и ще каже: „Грижи се за себе си.“ Божествената идея ще те постави в релсите, божественото за нас се грижи. Следователно кое е божественото? Туй, което се грижи заради нас, заради нашия прогрес в света при всичките условия. Туй, което може да ти даде утеха във всичките моменти. Туй, което може да даде утеха, то е божественото. Туй, което внася безсмъртието в тебе. Че не е ли хубаво да знаеш, че ти си безсмъртен, че няма да умреш. Казвате – като умрем. Че всеки от вас може да умре колкото пъти иска и всеки от вас може да се върне колкото пъти иска, ако ти може да излезеш от тялото си навънка.

Ние мислим, че сегашните хора са големи рационалисти. Ние сме като охлюва. Носим нещата на гърба си. Както един човек може да излезе из къщата си, да ходи в странство и да се върне вкъщи, така и един човек може да излезе от физическото си тяло навън, да се облече в тяло по-

красиво, и пак да се върне. Вие мислите, че като изгубим тялото си, всичко губим. Не е така. Има нещо съществено, което остава в човека и върху което човек трябва да положи основата. На това основание алхимиците, мистиците на онези тайни школи са твърдели, че човек може да се подмлади. На туй духовното тяло се дължи всичко и всичкото тяло може да се подмлади и може да се остари, а духовното тяло в човека е всякога младо. Единственият закон за подмладяването е човек да мисли за своето духовно тяло, да вярва, че го има.

Сега остаряваме. Защо остаряваме? Защото не вярваме. Той в нищо не вярва. Казвате: „Ще се мре, ще се отива в оня свят.“ Сега ние трябва да изучим себе си. Оня свят ще бъде точно такъв, какъвто ти разбираш. Ако имаш тази опитност – да излезеш от тялото си и да се върнеш, да влезеш в оня свят. Казвате: „Отвлечени работи са.“ Някои възразявате и казвате: „Отвлечени работи са.“ Нашият свят не е ли отвлечен за мравките? Нима мравките знаят за нашите работи, нима мравките знаят за нашите закони, нима мравките знаят за нашата държава, за онова, което ние създаваме. Нищо не знаят, но това ни най-малко не показва, че ние не сме реални.

Че ако ние познаваме онзи възвишения свят, за какво ще се стремим ние. Ако ти станеш на 120 години и после умреш, казваш: „Да се живее, е добро, за добро е този живот.“ За какво ти е тази вяра? Че ето животните нямат никакво верую, и пак си живеят. Даже има дървета, които живеят по-дълго, има дървета, които живеят по 4–5 хиляди години без никакво верую – нито са православни, нито са евангелисти, нито окултисти, нито комунисти. И животните, които толкоз години са преминали, и те нямат верую. Хората на новите възрения в света трябва да вярват в едно нещо. Духовното, то е любовта, в новото схващане, че всички хора в света са братя. Не само хората, но и животните са техни по-малки братя, и растенията са техни по-малки братя. Слънцето е техният голям брат, Земята е тяхната по-голяма сестра.

Ще кажете – това е пантомизъм. Сега не зная как го наричат сега туй религиозните хора. Правото верую, което не е пантомистично, не зная дали този свят, даже мене не ми се живее в един такъв свят. Теософизъм. Сега, тъй както се разглежда въпросът, идваме до нещо. Вземам всякога две страни. Те са опасно нещо. Когато двама момци се бият за една мома, винаги ще има спор. И когато две моми се карат за един момък, винаги ще има спор. Този спор трябва да изчезне, той е неестествен. Момата не е създадена да се борят момците заради нея. Предназначението на момата е

съвсем друго. Туй, предназначението на момите, туй, което сега го считаме, не е туй първоначалното.

Кое е предназначението на момите? Предназначението на момите е да пазят вечната чистота на Битието. Какво е предназначението на момците? Да пазят вечната разумност, която съществува в природата. Това са идеали. Какво се случва? Младата мома се обкичи да се жени. Тя е турена на голям пост – да пази чистота. Тя за нищо не трябва да жертва своята чистота. Не трябва да слиза оттам. Онзи момък за нищо не трябва да жертва своята разумност. Ако като млада мома си поставена да пазиш този свещен обет или като млад момък си поставен да пазиш разумността, и слезеш в обикновения живот, нищо няма да остане от тебе. Ако ти като мома или като момък слезеш и мислиш, че ще постигнеш нещо, ти ще опиташ всичките горчивини и всички, които сте слезли от това място, сега опитвате горчивините.

Казвам, качете се всеки на своето място – момите на своето място и момците на своето място. Всичките на работа.

„Благословен Господ, Бог наш“
Тайна молитва

Тридесет и втора неделна беседа
7 май 1933 г., неделя, 10 часа
София – Изгрев

ДОБРОДЕТЕЛНАТА ЖЕНА

„Отче наш“
„Духът Божи“

Ще прочета част от трийсет и първа глава на Притчите – от осми стих.

„Всичко в живота е постижимо“

Ще говоря върху добродетелната жена. Под думата жена разбирам същество, което живее на земята, облечено в най-дебелата дреха и най-красивата дреха, която може да се тури. Най-разумното същество, това е жената. Искам да ви говоря малко конкретно. За мене конкретните работи са основа за създаването на новата философия в нивото на едно ново направление. Тъй както досега е бил съграден светът, той е бил временен. Онзи строй, който сега имаме, той е съграден в миналото, бил е потребен, но за бъдеще сегашното положение природата го намира за недостатъчно и природата почти е затворила своите витрини и сега прави сметка, приключва сметките си. При това приключване хората искат да бъдат щастливи. Не могат да бъдат щастливи, понеже няма изплащане, дал-взел за всичко. За новата фирма за бъдеще не може да има даване и вземане. Ако някой от вас иска да бъде щастлив, това не може да бъде, защото късно сте дошли. Не искам да ви обезсърчавам. Най-дебели дрехи ви трябват, сняг ще има, вятър, безпаричие, болести, тъмнина, смущения отвътре и отвън, свещи ще ви трябват за вечерно време. Това са иносказателни работи, които трябва да превеждате. Не може без иносказателни работи, без предсказание не може. Всяка една математическа формула, това е сказание, трябват професори да доказват формулата. След като работят цели 4–5 часа, пак остава неразрешена.

Например има много гадатели, които разгадават бъдещето на хората и следователно не могат да го разгадаят. Преди освобождението на България някъде в Северна България се явила една велика гледачка и целият Варненски окръг се изредил да му гледа. И гледала тя върху един голям охлюв. Каквото казвала, все право. Събрала около 50–60 хиляди лева, разни подаръци, но не могла да разгадае, че като приключила, вечерта разбойници обрали парите ѝ и я оставили пак да гадае. Туй не могла тя да предвиди. Аз наричам гадател, който знае кога ще го оберат. Аз наричам

гадател, който може да отгадае как да изправи една своя погрешка. Щом вкараш един параход с една погрешка в развълнуваното море, мъчно може да се поправи. На брега лесно се поправя, но в развълнуваното море мъчно се поправя. Сега вие не питайте защо животът е така направен. Никой философ, никой мъдрец, даже никое божество досега не е разрешило защо е направено така. Това остава една загадка. Хиляди тонове са писани, измислени са разни теории, светът е пълен с една архива от теории, но въпреки тези теории и обяснение, фактически животът е останал неизяснен. Защо?

Когато запитали онзи мъдрец на Египет Хермес защо животът е нещастен, той само си стиснал устата. Вие ще си отворите устата, и веднага ще разрешите въпроса, веднага ще си дадете мнението. Не давайте мнението нито за доброто, нито за злото. Не хули добрия, нито укорявай лошия. Аз съм ви дал едно правило. Не хули добрия, за да не стане по-добър. Не укорявай злия, за да не стане по-лош. Вие ще ми кажете: „Едното разбираме, но защо човек да не бъде по-добър." Така може от ваше гледище, но от гледището на тази велика философия другояче седи въпросът. Ако ти носиш 60 кг злато на гърба си и дойде един и ти даде още 60 кг, питам, туй за твоя полза ли е. Едно благо е това, но едно ненужно благо. Какво от това, ако бъдеш по-добър, какво ще правиш? Представете си, че вие сте само на земята и сте много добър човек, какво ще правите с вашето добро? Представете си, че вие сте добър човек, но няма нито растения, нито животни, разхождате се в една пустиня с пясък, какво ще направите с вашата добрина?

Добрината на човека има отношения към окръжаващите, към съществата, с които ти съжителстваш. Добър човек аз наричам този, който не изнасилва себе си, нито ума си изнасилва, нито сърцето си изнасилва, нито волята си изнасилва. Той е според мене добър човек. Всеки, който изнасилва ума си, за да стане нещо повече, всеки, който изнасилва сърцето си, за да стане нещо повече и всеки, който изнасилва волята си, за да стане нещо повече, този човек не е разбрал философията на живота. Защото неговият ум на физическото поле зависи от устойчивостта на неговата нервна система. Когато неговите нерви се разкодират и не могат да предадат тази енергия, която мисълта изисква, той ще стане слабоумен. Неговата добрина на сърцето се предава по известен род нерви и те като отслабнат, той не може да развие своята добрина и той става малодушен. И след това, като отслабне неговата воля – неговата воля се предава по трети

род нерви, и те като отслабнат, не могат да вършат работата си навреме, той не може да предава своята силова енергия и той ще стане безхарактерен.

Та ние трябва да дойдем до онова положение да можем без нерви, да нямаме нужда от нерви. Нервите са играли своята роля, проводници са те. Трябва да създадем нещо по-хубаво от нервите или трябва да се създадат нерви, които да се не разстройват. Не да стане човек неврастеник.

Какво нещо е неврастения? Той, ако е станал неврастеник, аз ще го похваля. Но под неврастеник ние разбираме, когато нервите са пропукнати и всичката енергия изтича навън. Пропукнати кюнци са тези нерви. Някой път хората мислят, че този човек е много мислил, много чувствал. Когато много е мислил и чувствал, то е едно благословение. Ако този човек се е много нервирал, той нищо не е мислил. Той е мислил за пропукнати кюнци. Един търговец само пише заявления кой колко има да му дава. Този под съд, онзи под съд, нищо от никого не може да вземе и нищо не дават. Някой учен човек блъска ума си, ходи да разглежда едни пластове на земята, други пластове, прави една теория, прави друга, не върви. Не може да скрои нещо, което да легне на ума на хората. Хората някой път са много практични, те обичат практичните работи.

Аз да ви кажа какво разбирам под практично. Ако някой ми поднесе хубаво направени круши от хума, добре боядисани, какво ме интересуват неговите хумени круши, хубаво боядисани. Мене ме интересуват хубаво узрелите круши. Аз бих предпочел да са направени от восък, ще продам восъка, а тъй от хума може главата си да намаже. Преди години аз препоръчах на братя и сестри да си мият главата с хума. Три–четири пъти си миха главата и после прекъснаха. Не бяха избрали хубава хума, че им се развалиха косите. Казват: „Не струва." Има една хума, с която главата се измива по-добре; има друга хума, с която косата става клисава. Та те по нещастие хората употребили клисавата хума. Има и умствена хума. Има такива мисли, които мязат на хума, че като минат през ума ти, умът ти става клисав. Има сърдечна хума, която, като мине през сърцето ти, и то става клисаво. Пък има и волева хума, ставате упорити, своенравни, замязаш на своенравните животни. Пословично е магарето със своята упоритост.

Разправяше ми един български мамор: „Аз зная къде е слабостта на магарето." Разправяше ми един анекдот. Товарят на варненското пристанище 400–500 магарета на парахода, но половината магарета не

искат да влязат. Двама войници бутат едно магаре, но то не мърда. Идва един войник и казва: „Не влизат магаретата, силни магарета." Отива и казва на двама войници. Единият го хваща за юздата, другият за опашката и той тегли назад магарето, тогава то отива напред. Щом го теглят назад, отива напред, като потеглят напред, то се дърпа назад. Всички магарета влезли. Казва: „Това е слабата страна на магарето." Не слабата страна, но умната страна на магарето. Като пипнеш магарето за опашката, то мисли правилно, казва: „Трябва да вляза вътре", а като го пипнеш за главата, то каза: „Не, нататък не отивам". Но представете си това магаре, като влезе в парахода, казва: „Потегли ме не прост войник за опашката, мамор ме потегли." Сега да смекча работата, да не разберете криво. Много ученици има някой път са недоволни, че им ударили някоя плесница. Когато един учен, благороден човек му плесне плесница, казва: „Умен, учен човек ме удари, предаде ми нещо." Ако го удари някой прост, обижда се. Когато го удари учен човек, не се обижда.

Казвам, конкретните работи. Сега ние се спираме в живота и сме недоволни от самия него. Не какъв трябва да бъде животът ни, нито един човек няма едно конкретно понятие. Всеки иска да живее добре, всеки иска другите да постъпват добре с него. Той как трябва да постъпва, малцина имат една ясна представа. Защо? Понеже всяка една добродетел на физическото поле трябва да се изрази в нещо материално. Да ви изясня тази идея. Представете си, че един млад момък, който е свършил университет, иска да угоди на една, но крайно взискателна, мома. Ще се намери в чудо. Ако иска да ѝ подари нещо, тя ще го отхвърли, ще му намери кусур. Казвам тогава, кой е онзи подарък, който младият момък може да даде на тази мома, че тя да е доволна? Сега като този българския офицер аз ще ви кажа едно изкуство. Той трябва десет години да върви подир нея, да изучава характера ѝ. След като тя отива на разходка при един хубав извор и се уморила от разходката, той трябва да ѝ даде само една чаша вода. Туй ще остане най-хубавият подарък, който тя ще приеме и ще остане за дълги години в нейната душа. То е единственият подарък, който момъкът може да ѝ даде, да има нужда от него, да е жадна.

Та казвам, сега философия – трябва да дойдете да изучавате живота. Вие седите по някой път и казвате: „Защо този свят е така създаден? Защо хората са създадени така? Защо не вървят по добрия път?" Някои вървят, някои не вървят. „Защо всички не са така благородни?" Тъй както сте в този свят, какво трябва да правите? Някой път ние мислим, че всички хора

мислят като нас. Ние се разбираме както в онзи пример, ние се разбираме в света точно както в Индия. Един от индуските владетели имал при себе си един голям мъдрец, който минавал за много учен човек, могъл да говори с ръцете си. При него имало един брамин. Казва: „Искам да ми намериш като мене друг философ, да се разговарям с него. Ако ти не намериш такъв мъдрец, да не пристъпваш в двора ми.“ Той се замислил. Един ден минава покрай него един бръснар и казва: „Какво мислиш?“ „То не е твоя работа.“ „Кажи, може да ти помогна. Кажи ми, имаш една скръб на сърцето си.“ „Нашият владетел, шахът, иска да намеря един учен човек като него.“ „Аз ще ти намеря.“ Отива, изважда философа и го турил на една могила. На другата могила застанал другия. Започнали разговор, философът вдигнал единия си пръст. Другият вдигнал двата си пръста, философът турил петте си пръста надолу. Другият дигнал петте си пръста нагоре. Разговаряли се дълго време двамата. Питал го владетелят: „Какво ти каза онзи, като си дигна единия си пръст?“ „Той ми каза, че има само един Бог на небето.“ „Какво ти отговори?“ „Има един Господ на небето и един на земята.“ „Какво каза, като постави пръстите си надолу?“ „Каза, че дъжд ще вали.“ „Какво каза ти?“ „Като вали дъжд, ще израсте трева.“ „После какво ти каза?“ „Каза, че ще ми извади едното око.“ „Ти какво му каза?“ „Ще му извадя и двете.“ „Какво каза с петте пръста?“ „Че пет души ще дойдат да се сражаваме.“ Той държи петте си пръста. „Ще те чакаме.“ Единият тълкува правилно, такава е неговата идея на философа. Той така разбира света. Онзи разбира идейно, а бръснарят разбира чисто практически. Той изхожда от физическия свят.

Вие на физическото поле никога не може да разберете човека какво мисли. Вие сте заинтересовани. Човек на физическото поле е всякога заинтересован. Той е човек късоглед, той не вижда надалече. Всички неща у него са свързани с едно вечно противоречие. И недоволството, което имаме, всякога се дължи на известни материални работи, които не ни се доставят. Някой е недоволен, че силата му е малка; някой е недоволен, че не е богат; някой е недоволен, че не е учен; някой е недоволен, че не е красив; някой е недоволен, че не може да говори красноречиво; пети не е доволен, че не е велик художник, че не е велик цигулар. Ако си велик цигулар, лесно ще си изкараш прехраната, ще седнеш на пътя, ще свириш. Но ако не знаеш да свириш, нищо няма да изкараш. Ако си красив, красотата е сила. Ако си силен, ако имаш силен ум, лесно ще действаш.

Силният ум действа в природата. Сега няма какво да ви залъгвам.

Сегашните химици вече искат да превръщат простите елементи в скъпоценни. Един силен ум, който разбира законите в природата, той може да се ползва от всичките нейни богатства. Той разбира езика ѝ. Един силен ум, който разбира законите, като дойде при златото, при една жила, която е златна, веднага има известен род трептения, той може да определи дебелината ѝ на каква дълбочина е. Който не знае, може погрешно да определи колко е дебела.

Сега този, който е писал последната глава – тридесет и първа глава, всеки един търси все добрата жена. Добрата жена е у самия човек. Човек е създаден от мъж и жена, и двамата образуват човека. Една жена е половин човек и един мъж е половин човек. Когато някой търси жена, той е половин човек, иска да стане цял човек. И сега хората искат да се женят, но за колко време? След 10–15–20 години тя си замине, и мъжът е пак половинка. Или след 20 години мъжът замине, и жената е пак половинка, няма го мъжът. Неразрешен е този въпрос. Жената ще се оплаква от мъжа си, че не е такъв, какъвто трябва. Не си намерила своята половинка, оплакваш се от мъжа си, понеже си взела чужда половина.

Аз да ви дам един съвет на вас, един съвет само на онези, които не са се влюбвали. Онези, които са се влюбвали, те са опитали. Една жена трябва да намери един мъж, който никога не е поглеждал друга жена. Сега дали може, то е друг въпрос. И мъжът трябва да намери една жена, която никога не е поглеждала един мъж. В нейния ум да съществува идеята, че в света има само един мъж. И в ума на мъжа да съществува идеята, че в света има само една жена, няма много жени. Щом тя мисли, че има много мъже и той мисли, че има много жени, работата е като сегашната. Сега това не е противоречие. Аз не го изнасям като противоречие, но констатирам фактите. От несъгласие на гледището произтича това противоречие, което съществува сега. Вие може да морализирате един мъж. Никакъв морал не може да турите на ума на един мъж или на жената. Един мъж, ако мисли, че може да тури един канон на една жена, той се лъже, тя ще го лъже. Жената е всякога такава, каквато е родена. И ако жената мисли, че може да тури някакъв канон, тя се лъже. Мъжът е всякога такъв, какъвто е роден. Ако мислите да го направите светия в този свят, светията се ражда. Добрата жена се ражда и добрият мъж се ражда. Не е ли роден, работата е свършена. Който не е роден, ние оставяме този въпрос – природата да се справи. Защо е така, не засягаме този въпрос.

Аз защо ви казвам: не говорете лошо, за да не стане по-лошо и не

говорете добро, за да не стане по-добро. Защо? За да ви олекне. Вие ще кажете: „Защо Господ така направил?“ Не засягайте Господа за този въпрос, защото той ще ви тури на голямо изпитание. Мислите ли, че когато Господ е създал един красив мъж, той го е създал за жената. Мислите ли, че когато Господ създал жената красива, я създал за мъжа. Мислите ли, че една хубаво написана книга е написана само за един човек, че той трябва да вземе тази книга да я чете. Мислите ли вие, че слънцето, което е създадено, е създадено само за един човек, за едни очи. Не, то е достояние на всичките. Мислите ли вие, че звездите, които са създадени, са създадени само за едни очи. За всички хора. Каква философия има в туй разбиране? Вие може да мислите така. Тогава може да турите закона. Щом вие турите друг закон, аз считам, че вие сте в един замък и гледате през прозореца и считате, че друг не може да гледа. Да, през тази малка дупка в този замък да гледате е ваше право, но вън да гледате слънцето, е право на всички. Поне не си правете илюзии. Има илюзии. Не мислете, че вие сте разрешили въпросите, че сте дошли до едно разрешение.

Един от гръцките мъдреци Солон казал на Креза, че никой преди смъртта си не може да бъде щастлив. Той се поусмихнал малко, но после, като се изложил на голямо изпитание, като го турили на кладата, тези думи на гръцкия философ го спасиха. Той казал: „Солоне, Солоне, прав си. Какво искаше да кажеш с тези думи? Каза ми един гръцки философ, че човек преди смъртта си не може да бъде велик, не може да бъде щастлив.“ Аз превеждам думите. Никое яйце не може да бъде свободно, докато не се излюпи. Онова яйце, което е под квачката, всякога може да се счупи, да се разлее, но като се излюпи, то е вече свободно, има вече крилца.

Следователно онзи човек, който е излязъл от ограниченията на живота, престанал е да мисли за ограниченията в живота… Докато ние мислим, че окръжаващата среда, в която живеем, че без това не можем, без онова не можем, че това било, че онова било, ние не можем да намерим истинския път. Може да мислим така, но туй не разрешава въпроса. Туй всякога ще внесе известен недоимък, известни страдания, известен смут в ума ни, известен смут в сърцето ни, известен смут във волята ни. Естествено е това, аз не го отричам. Един мъдрец, ако го ударите и го прободете с ножа, той ще усеща болка, но той има силна воля – може с волята си да прекрати болката. Аз ще ви приведа онзи пример. Ако човек е много умен, нещастията и страданията ги е страх от човешкия ум. Страданията и нещастията, това са врагове в света, които всякога може да те нападнат. И

те ще те нападнат, когато ти седиш неприготвен и мислиш, че всичко е наред. Тогава те ще те нападнат. Скърбите и мъченията са като зверове.

И тогава този англичанин отива в Индия, напуска Европа, да кали своята воля според методите на индусите. В една планинска местност, дето минавали най-опасните зверове, тигри, леопарди, той седнал, скръстил крака, концентрирал се, за да не го нападнат. Чудят се. Той казвал – докато държи ума си концентриран, всички тези зверове минават и заминават. Но ако най-малко отклони ума си, веднага ще бъде задигнат. Тогава, докато ти държиш в ума си великото качество на любовта, страданията ще минават и ще отминават. Но в момента, когато се поколебаеш в тази велика истина, страданието ще дойде. Тогава ще мязаш на онзи англичанин, който ходил на лов в тази местност – пак между зверовете. Един ден една тигрица му счупила крака – останала пушката в ръката му, и го занесла за гощавка на своите малки дечица. Той рече да дигне глава, тя с лапата го натисна надолу да гледа. По една щастлива случайност той успял да се избави от тази тигрица. В своите спомени той пише, че ще помни тези приключения в живота си.

Тигърът, това е недоволството в човека. Когато той изгуби любовта си, той отива да гони тези животни, да ги убива. Той върши нещо, което е престъпно. Човек може да руши грънците, които той е направил. Да чупи грънците, които другите са направили, той няма право. Ние имаме право да направим себе си нещастни, но нямаме право да направим другите нещастни, ако искате един морал. Можете себе си да убодете на един трън, но другите нямате право. Нека всеки да прави опит в себе си. Ако туй действа благотворно, да го приложи и на другите. Да кажеш: аз така и така направих, може и вие да приложите една моя мисъл, едно мое желание и една моя постъпка.

Та казвам сега, тази е разумната жена. По отношение на живата природа, на съществено в света човек е жена. Кой е жената? Целият човек е жена. Кой е нейният мъж? Живата природа, разумното, съществено, което създало всичко в света, то е мъжът. Той трябва да я похвали, че тя е разумна. Та в този смисъл вие ще имаме един идеал, от който може да почерпите известно знание. Другояче всичкото недоволство, което сега имаме, то ще остане тъй неразрешено. И като се родите и като заминете за другия свят, в онзи свят, и там има недоволство. Не мислете, че там са изправени работите. И там има недоволство.

Разправят сега цяла история. Някои искат да се върнат от онзи свят.

Вие казвате: „Къде са?“ Натрупали са се на границата на този и онзи свят, няма условия да дойдат. Казват: „Не може.“ „Как?“ Сега няма да се спирам, защото това спада към една отвлечена област. Като дойдат до нея, казват: „Ето какво заблуждение.“ И аз не зная кой в света е заблуден. Нима да ядеш, не е едно заблуждение. Нима да спиш, не е едно заблуждение. Нима да туриш един цилиндър на главата си, не е едно заблуждение. Нима да туриш копринени чорапи, не е едно заблуждение. Нима да туриш лисича кожа на врата, не е едно заблуждение. Нима да туриш кучешки ръкавици, не е заблуждение. Това са все заблуждения. Разбирам да туриш една светла мисъл, която да ви повдигне, да те направи господар; да туриш едно светло чувство, да те направи силен, мощен и да направиш една отстъпка, разбирам. Но да отидеш и да купиш онези дрехи…

Ще ви приведа един пример. Този човек, за когото ще ви говоря, той е на онзи свят, няма го в този свят. Той бил с висше образование, свършил и се връща в България. Той принадлежал към евангелската църква. Като дошъл тук, – закъсал, не искат да го приемат за проповедник в църквата, както той искал. Той имал достойнство. Скъсали му се дрехите, обущата, шапката. Да ходи да проси, не може, да вземе пари назаем оттук-оттам, не може. Отива при един дрехар и казва: „Дайте ми най-хубавите дрехи, които имате.“ Извадили му, облякъл се, оставил старите си дрехи и казал: „Занесете ги вкъщи, ще ви ги платя.“ Отива при обущаря и казва: „Дайте ми най-хубавите обуща.“ Обува ги, оставя старите и казва да му ги занесат вкъщи, ще ги плати. Отива при шапкаря, взема шапката, и там казва същото. Това става в един български град, мисля, че било в Свищов. Седи вкъщи, идва дрехарят и казва: „Господине, платете.“ „Как? Аз ви платих. Как смеете да ме обиждате. Втори път да искате да ви плащам за дрехите.“ Обущарят и шапкарят като идват, и на тях платил. Какво ще кажете? Защо постъпва така? Той е умен човек. Един французин, като обвинявали, казал: „Господа, човек може да се подкупи със 100, 200, 300, 500 хиляди, но един милион, това вече не е подкупване, това е продажба. Никой няма тогава да ме осъжда, че съм се подкупил, аз съм се продал.“

Мислите ли, че с тези възгледи, които имаме в живота, може да успеем. Всичките хора, и духовните, всички ги турям под един знаменател. Защото за мене има един морал, който е общ за всички хора. Въздуха и аз дишам, и комарът, всички животни дишат, само че аз го употребявам по един начин, а другите по друг начин. Но всички не знаем да се ползваме от благата. Като приложим този морал, тъй както е, за съвременните хора: и

религиозни, и общественици, и държавници право ли мислят? Някъде мислят право, но някъде мисълта не е права. Ако нещо считам право, ако е право, като го приложа в мене, то е право. Аз го приложа за другите и казвам, че е право. Като дойде до мене, казвам, че не е право. Ако едно благо е благо за другите, то трябва да е благо и за мене; ако е зло за другите, то е зло и заради мене. Не може да бъде зло за другите, а да бъде благо заради мене. Такъв морал е вече относителен в света.

Та казвам, ние можем да предизвикаме онова висшето благо в света. Например мнозина от нас ни е срам да кажем, че вярваме в Бога. Та мислите ли, че Бог има нужда от нашето вярване в Бога. Мислите ли, че ако аз мисля нещо за слънцето, че мога да му предам нещо. Или че то има нужда от моето вярване. Ако аз му чета и кажа: „Слушай, като изгрееш, да не забравиш мене.“ Слънцето казва: „Аз, като изгрея, и за тебе, и за хората еднакво съм.“ Ако аз вляза вкъщи и затворя кепенците, отношението на туй слънце ще бъде друго. Но не е виновно слънцето, виновен съм аз. Ние ще се оградим с ред хипотези, теории в нашата малка глава и после казваме: „Та туй слънце, никак не прониква неговата светлина.“ Ще излезеш навънка, да проникне неговата светлина.

Та казвам, изисква се една трезва мисъл, не безпощадна, но красива, свежа мисъл. За да опиташ хората, доколко са трезви и умни, изнеси един пример с праскови или с ябълки, остави ги и само наблюдавай кой колко си взема. Ако мине и вземе само една ябълка, той е умен; ако вземе две, той е талантлив; ако вземе три, той е обикновен; ако вземе четири, той е един от коцкарите; ако вземе целия панер, той е крадец. Ще кажете: „Какъв е моралът?“ Всеки има право да вземе един плод и да каже: „Господ да даде живот и здраве на този човек, който е оставил туй нещо.“ Благороден човек е това. Не да си напълни джобовете и да каже: „Туй за жена си и за децата си.“

Всичкото зло в света произтича от това, че ние искаме да осигурим другите. Никой няма право в света да осигурява някого. Всеки има право да осигури само себе си. Човек като мисли, той осигурява себе си; като чувства, той осигурява себе си и като действа, той осигурява себе си. Като престанеш да мислиш, твоята осигурация е изчезнала; като престанеш да чувстваш, твоята осигурация е изчезнала и като престанеш да действаш, твоята осигурация е изчезнала. Как другояче? Ще дойде сега да ти остави за последното погребение. Веднъж дойде един при мене и ми казва: „Искам да ми предскажеш бъдещето.“ Казвам: „Ще го предскажа с едно условие.“

Казва: „Кажи ми, ще бъда ли аз щастлив, или не, ще бъда ли аз богат, или не, ще се възмогна ли, ще се повдигна ли?“ Казвам: „Ще оставим щастието, понеже то е едно изключение. При сегашните условия, щастлив не може да бъдеш. Ти имаш един голям недъг, който си наследил. Ще ти го кажа и ако можеш да се освободиш от него, ще ти покажа пътя, по който можеш да бъдеш щастлив.“ „Какъв е?“ „Обичаш да пипаш, да крадеш. Дедите ти цели четири поколения са крали и ти си от тях. Но ако се освободиш, както виждам съдбата ти, ти може да постигнеш голямо богатство, то тебе жена ти и децата ти ще убият. Ако изправиш живота си, ти ще бъдеш щастлив, но ако не можеш да се справиш, то нещастието е за предпочитание, отколкото щастието.“

Тогава ние правим тази погрешка. В древността минал един и видял една оправена свиня в кочината затворена, домакинята била в дома си, а мъжът бил на нивата. Той казал: „Много хубава свиня, от хубава порода, но трябват ѝ едни хубави обеци. Като вашата свиня няма да има, ако ѝ турите обеци. Ако я дадете, аз ще ѝ туря обеци и ще я върна.“ Извежда я жената. Дохожда мъжът: „Де е свинята?“ „Дадох я да ѝ турят обеци. Обеща онзи да я върне.“ „Отиде – казва – свинята!“ Остане ли вас да ви турят обеци, вашата работа е свършена. Не ви трябват никакви обеци. Българинът казва: „Да му турим обеци на ухото.“ Не ви трябват никакви обеци. Единственото украшение според мене, което през всичките векове умните хора са допуснали, то е украшението на човешката мисъл, украшението на човешкото сърце и украшението на човешката воля. Това е вътрешният човек. И Писанието казва: „Да се украсява човек с великите добродетели в себе си.“ Украсява ли се така, тогава всички украшения отвънка са намясто. Няма ли тези вътрешни украшения, всички други външни украшения ще му принесат най-големите нещастия.

Та казвам, учението е следното. Аз искам всички вие да ходите по вашия път, но не сегашния път. Искам всички да вървите във вашия път, както първоначално сте тръгнали, по пътя на вашия ум. Искам всички да вървите по пътя на вашето сърце, но не сегашното. Ако е сегашното, ще ви предскажа какво ви чака, хич не си поплювам. Страшно има. Като дойде да ги гадая, пътя, по който първоначално сте тръгнали, на вашия ум, сърце и воля, очаква ви голямо щастие. Та да се върнете всички по пътя, който ви е начертан. Това са три пътища, съединени в едно: единият на физическото поле, другият в духовния свят и третият на божествения свят. Три пътища водят към трите велики добродетели. Те образуват туй, което наричам

човек. И този човек, който ходи в тия три пътища, е Христос и казва: „Аз съм пътят, истината и животът.“ Три неща са. Това е фигуративно казано.

Туй ви казвам не за обезсърчение, такъв е животът засега. От всеки от вас зависи как да формира своята съдба. Когато човек стане умен, не мислите, че съдбата е нещо механично. Съдбата, това са най-умните същества, които са турени да отсъждат право. Щом се намерите пред своята съдба, тя не е жестока. При съдбата ти ще се срещнеш с най-добрите хора, с най-благородните и най-справедливите. Те ще кажат: „По този път, по който вървиш, туй не е право.“ И ще ти кажат: „По този път трябва да вървиш.“ И ще се върнеш назад. Ние сега се плашим от съдбата, казваме: „Страшна е съдбата.“ Но това са най-умните същества, които определят пътя на твоето щастие. Когато Давид имаше да избере, той каза: „По-хубаво е човек да падне в ръцете на Бога, отколкото в ръцете на хората.“ Че какво лошо има в това, че ни съдят. Нещата ще бъдат изнесени, както са.

Тази божествена жена, както я описва Соломон в Притчите… Каква трябва да бъде добрата жена или добрият човек? Той трябва да бъде накичен с всички тия добродетели. Първото нещо, човек трябва да има абсолютна вяра, която да не се поколебава в нищо. Никое страдание, никоя мъчнотия в света да не е в състояние да го отмести от пътя. И никое благо да не е в състояние да те измести от пътя ти. И в скърбите, и в радостите, и във веселението ти да държиш една и съща посока. Никога да не правиш сравнение, да кажеш, че този човек седи по-горе от мене или седи по-долу от мене. Човек, който е на земята, не трябва да се сравнява с тези, които са по-долу от тебе, той трябва да се сравнява с тези, които са по-високо от тебе, да кажеш: „Искам да бъда като тях.“ Да сме не вечер, захождащо състояние, но да бъдем, каквото е изгряващото слънце до зенита. Винаги човек да гледа нагоре и по-нагоре, да стигне до зенита.

Зенитът е организиране в човешкия живот, значи да реализираш онова, което ти си желал в света. А щом го реализираш, трябва да започнеш един нов строй, една нова епоха, в която ще разбираш в какво седи новото, в какво седи смисълът на живота. И Писанието казва: „Нито око е видяло, нито ухо е чуло, нито на човека наум е дохождало за онова, което Бог е приготвил за тия, които го любят, за онези, които го обичат.“ И този закон е верен. Няма човек в света, който, като почувства, че вие го обичате, да не е готов да стори всичко за вас. Няма същество в света, даже и най-жестоките, вземете една боа, ако я обичате, тя се привлича при вас, увива се около вас. Но изгубите ли любовта си, може да направи костите ви на

пух и прах. В закона на любовта няма никакво изключение. Един дявол, ако го обичате, и той може да ви слугува, да го направите кротък и смирен. Изгубите ли любовта си, той може да ви направи на парчета.

Силата на човека седи в онзи разумния закон, силата на човека седи в това разумното, да се не поколебае човек. Единственият неизменен закон в света, той е само законът на любовта. В любовта има три неща, които никога не се изменят, а всичко наоколо ти се мени. Когато този център остане неизменен, всички неща около него ще се оформят и ще се постигне целта. Изгубим ли тази опорна точка, всичко е изгубено. Туй е основното нещо сега. Не се плашете нито от мъченията, от мъки. Бъдете на земята щастливи. Когато на земята иде едно благо, да мислите, че съдбата ви се усмихва, опитват ви вас. По-голямо богатство в света никой не може да ви даде от това, което сега имате.

Вие сте чудни, ако мислите – сега трябва да станете богати. Вие се заблуждавате. Вие носите едно несметно богатство в себе си. Това всеки от вас трябва да го знае: едно несметно богатство носите. Едно несметно богатство носите в главата си; едно несметно богатство носите в ръцете си; едно несметно богатство носите в краката си; едно несметно богатство носите в очите си; едно несметно богатство носите в ушите си; едно несметно богатство носите в носа си; едно несметно богатство носите в устата си; едно несметно богатство носите в езика си, къде ли не. Несметно е богатството на човека. Ако знаеш да кажеш намясто само една дума, това е небивало богатство. Ако ти знаещ къде да употребиш ръката си, ти си изменил цялата своя съдба. Ако знаеш да хванеш царската дъщеря, когато се дави, ти си изменил своята съдба.

Коя е царската дъщеря? Една твоя добродетел се дави, ако знаеш да бръкнеш с ръката си и я извадиш. Кои са тия царски дъщери? Това са онези добродетели, които сега се давят в тинята на човешкия живот. И всеки от вас трябва да тури ръката си и да извади тази добродетел навън, фигуративно говоря, и да я тури в душата си. Единственото място, дето добродетелите живеят, не е тялото, но душата. Те са родени да живеят в нашите умове, в нашите сърца и нашата душа. Туй е човекът. Когато добродетелите са извадени оттам, ще опитаме своя живот, тогава цялото небе, цялата природа, всичко туй ще бъде с нас и ние ще минем от сегашното смъртно състояние в безсмъртно, от сегашното робство в свобода, от безлюбие в любов и животът ще има съвсем друг израз, отколкото днес, съвсем друг изглед, отколкото този, който има днес.

„Благословен Господ, Бог наш“
Тайна молитва

Тридесет и трета неделна беседа
14 май 1933 г., неделя, 10 часа
София – Изгрев

В ПРАВДА И СЪДБА

„Духът Божи“
„Отче наш“

Ще прочета първата глава от Притчите, втория стих.

„Всичко в живота е постижимо“

В тази глава има две страни: едната е положителна, другата – отрицателна. Трябва да знаете, че е писана преди повече от две хиляди години. И тези изречения притчи, казани, опитани, били преди повече от хиляда години преди Соломона. Събрани били от един от най-умните от еврейските царе, който, след като написал всичко това, събрал тази мъдрост и направил точно това, което не трябваше да направи. Аз не ви говоря, за да ви бъде утеха, защото погрешката не е утеха никому. Че е направил някой някаква погрешка, туй ни най-малко не трябва да ни насърчава, но трябва да се намерят причините – защо и за какво. И в една философия ако не могат да се обяснят причините, да се приложи известно знание в живота и ние не може да се ползваме конкретно, туй знание е една тежест за човека. Аз наричам – всяко знание, всяко чувство и всяка постъпка става тежест. Нещата са леки, когато се прилагат.

Та казвам, откъде трябва да започне човек? Отде трябва да започне реката? От извора. Де е изворът на човека? Всеки от вас може да ми каже отде да започне. Да, едно начало трябва. Де е началото? От извора, там, високо при някой планински връх, и продължава хиляди километри. По някой път става течение из въздуха. Къде е изворът му? Някъде в пространството. Ние само констатираме, че известно течение иде отнякъде, без обаче да знаем откъде иде. Появява се една мисъл у нас, ние обаче не знаем извора ѝ. Явява се едно чувство, и ние не знаем извора му. Направим една постъпка, и нея не знаем. Направим едно добро, и не сме сигурни дали е добро, или зло. При доброто нещата се увеличават, развиват се и се облагородяват. При злото нещата се смаляват, разрушават се и се огрубяват. Защо е така? факт е туй. Как трябва да бъде другояче? Онзи пита само защо е така, който е направил погрешка, защото има наказание. Защо е съгрешил? Той казва: „Не можеше ли, като направя прегрешението,

да няма наказание?“ Но законът е: който прави добро, възнаграждава се. Законът е такъв. Ако ядеш, възнаграждаваш се; ако не ядеш, ще гладуваш. Защо трябва да гладуваш? За да ядеш. Защо трябва да страдаме? За да се радваме. Защо трябва да носиш сиромашията? За да станеш богат. Защо трябва да носиш невежеството? За да станеш учен. Защо трябва да бъдеш човек? За да станеш ангел, нищо повече. Това са контрасти.

Трябва да излезете от обикновените вярвания. Защото ние имаме едно механическо вярване, предипотопно .вярване за една риба, за едно небе предипотопно. Туй небе е било преди такова, сега небето се изменило. Едно време преди потопа е имало много глупави хора в небето, но и те сега се измениха, поумняха. Сега може вие да ми направите възражение: „Как е възможно в рая да има глупави хора?“ В рая всичките хора са яйца, не са измътени. Там всички са праведни, защото са яйца, не са измътени. И змийски, и кокоши, и животински, и човешки яйца – всички са праведни. Като се измътят, те не могат да се спогаждат едно с друго. Възражения ще дадете. Посейте вие най-простите семена, ще видите, че най-добрите семена, понеже имат желание да погълнат, най-първо, най-добрата храна, у всяко има конкуренция, иска да израсне, да стане тънко и високо. Онова, което е обичало повече да поспива, е останало хилаво, изсъхнало е. Та между растенията няма спане. Там ден и нощ можеш да бъдеш буден. Ако речеш да спиш, отиде работата.

Та сега изводът. Може някой път да се заблудите. Да кажем, изгорят някой човек, обърне се на прах. Като погледнеш праха му, ще кажеш: „Колко ли е страдал този човек?“ И този човек е страдал по същия начин. Аз предполагам колко е онзи, който е изгарян. Аз предполагам, че той е страдал малко повече от онзи човек, който е бил богат, че дойдат разбойници, че му вземат всичко. Той страда. Животът е богатство и смъртта като дойде, като излезе тази душа от тялото навън, плаче, че е изгубила богатството си, останала като едно животно в полето, като една сиромахкиня скита в пустинята дълги години. Душата минава като скитничество в пустинята, докато я намерят онези благодетелните духове и я заведат в небето. Избършат сълзите ѝ, облекат я, пратят я в училище, турят я на хубаво място. Душата каже: „Слава Богу, пострадах, но намерих туй спасително училище.“ Сега може да се яви друго възражение: „Дали това е вярно, или не? Дали е така?“ Ако не вярвате, идете да проверите. Нямам нищо против това. „Ама как?“ То е ваша работа. Аз може да ви разправям за Америка, за Англия. „Ама как е?“ Иди в Англия и провери.

Като се върнеш, ще видиш дали е вярно, или не.

Та казвам, мъдростта сега вика. Вие как ще си я представите? Соломон я представя като нещо живо, което в началото, когато се е създавала цялата Вселена, тя е взела участие в създаването. Значи в този велик, грандиозен план, който бил начертан, тя взела участие, взела участие в създаването на човека, в неговото бъдеще, кредитирала го и после вложила всичкия си капитал. Сега онези, които взели нейния капитал, не я слушат, почнали самостоятелно да действат. Сега тези отвлечени, тъй наречени конкретни, отвлечени истини, какво отношение имат към сегашния живот? Вземете например човешкото тяло, вземете човека. Ако се вземе само повърхността на неговата кожа, взема два квадратни метра, като се разстеле, и в тази кожа има 120 милиарда клетки. Когато на земята има само два милиарда хора, в човека има 120 милиарда клетки. Ако се прострат кръвоносните съдове, вземат едно пространство от 20 хиляди километра. Ако се простре нервната система, взема около 80 хиляди километра пространство. Има 2 милиона потни жлези, които, ако се прострат, ще вземат едно пространство около 10 хиляди километра.

Питам, какъв сложен апарат съставя само вашата кожа. Само за да пренесете вашата кожа от Вселената, отдето е дошла, трябват ви 120 милиарда лева. Трябва ви това само да пренесете тия клетки от разните области на Вселената. Питам, ако вие трябваше да плащате, кой от вас е в състояние да плати 120 милиарда лева, за да се пренесат само клетките на неговата кожа. Разбира се, човек живее чрез своята кожа. Всичката деятелност става в кожата. Одереш ли кожата на човека, всичко е свършено. Всичко зависи от богатството на кожата. Когато човек е здрав от гледището на природата, когато мислите му са чисти, когато чувствата му са чисти, когато постъпките му са чисти, кожата му е неизменна. Всичките възприятия от външния свят – приемане и предаване – са неизменни. Животът тече в унисон, или ние го наричаме щастлив живот, защото силният огън не може нищо да загаси, но слабият огън и най-слабият ветрец може да загаси.

Та казвам, това са наблюдения, които съвременната наука, като наблюдава, прави своите наблюдения и дава своите изчисления. И те са отчасти, защото това е много малка част, само за онова физическо устройство на човека. Човек нищо не знае за своята кожа. Човек само гадае. Ценното богатство е в кожата на човека, в неговото лице. Онези физиономисти, като разглеждат носа, зависи с каква кожа е облечен. И на

ухото зависи каква е кожата му, и на очите зависи каква е кожата им. Та в старо време учените хора в древността, първичните хора, които са разбирали този закон, са имали една школа, с която са възпитавали хората да държат в изправност своята кожа. Или тъй да се рече: да държат в изправно състояние своя мозък, да държат в изправно състояние дихателната система, да държат в изправно състояние храносмилателната система с всички кръвоносни съдове. Появяването на всички съвременни болести, които съществуват, кризите, социалните кризи се дължат на неспазването на онзи хигиеничен вътрешен закон.

В Америка един знаменит американски проповедник, който с много четене не е обръщал внимание на своята стомашна система, заболява стомахът му, появяват се известни страдания в неговия черен дроб. Като проповядва, търси най-страшните стихове в Библията, праща всички по дяволите, всичко вижда все наопаки. Тях астролозите наричат сатурнови типове. Или в обикновения живот наричат такива хора песимисти. Той е човек, на когото стомашната система, черният дроб са в разстроено състояние. Ако е държавник или ако е военен, все ще направи една глупост. Най-после един лекар праща този проповедник в болница и му направят промивка на стомаха с топла вода. Държат го известно време в болницата, дават му чиста вегетарианска храна. Връща се и като проповядва, избира най-радостните стихове за Царството Божие, за любовта. Сега и ние срещнем някой да казва: „Не живеем добре.“ Аз казвам – стомахът му така мисли. „Ама ние сме най-лошите хора.“ Стомахът му не мели храната лесно, добре. Той ще почне какво ли не. Той никъде не може да види неизменното. Учен ли е, свещеник ли е, баща ли е, учител ли е, проповедник ли е, той не може да види нещата, той подозира, кой как го погледне. Той вижда нещата наопаки.

Та казвам, ние тепърва трябва да проучваме конкретно себе си. Някой казва: „Кажи ми истината.“ Да ти кажа истината? Ти имаш една кожа, и трябва да започнеш – от какво се нуждае твоята кожа. Ти имаш един мозък, и трябва да разбираш законите на твоя мозък. Ти имаш бели дробове, и досега не си се интересувал каква функция вършат. Имаш един стомах, и не знаеш как трябва да ядеш и какво да ядеш. Не знаеш колко време да спиш и как да спиш. „Ама еди-кой си учен говорил така.“ Че на птиците кой учен е казал как трябва да ядат и колко да ядат. Птиците, рибите, животните в света си напакостиха с анормалното разплодяване. В тях се яви едно желание да се разплодят, да станат много и вследствие това, на

туй увлечение, се създаде един закон насилствено да се изтребят излишните и трябваше да се наплодят месоядните животни. Те дойдоха да спасят света от чрезмерното размножаване. От чрезмерното размножаване щеше да се сплуе светът. Те спасиха света. Сега вие ругаете тези животни. Знаете ли какво щяха да създадат овцете с чрезмерното си размножаване? Знаете ли какво щяха да създадат птиците с чрезмерното си размножаване? Знаете ли какво създаваме ние с чрезмерните желания? Ти седиш, създаваш в своя ум желания и мисли, и постъпки, които населяват света. Човешките мисли стават паразити, човешките чувства стават паразити и човешките постъпки стават паразити. Всичко в света живее, не е мъртво.

Сега аз ви навеждам на тази мисъл за хигиената. Не че светът се е справил. И великият, разумният свят има месоядни животни. Ще дойдат страданията, да изгорят. Не че те искат да ти направят пакост. Понеже ти си създал повече материал, понеже ти си набрал повече материал за продан, нямаш купувачи. В твоя живот има една криза. Ти ядеш повече, отколкото трябва. Ще се разболееш и може би седмица, две, три, месец, година ще боледуваш, да обеднееш малко, да осиромашееш, да изтънееш малко. Като видите някой надебелял, казвате: „Пооправил се." Няма да се мине дълго време, ще му се снеме. Аз не съм видял изключение. Няма една статистика да ми се похвали. Казват: „Колко хубаво се е оправил." Казвам, ще го видите след една година. Ще го хване нещо. Тази материя е непотребна. Всичко в човека трябва да бъде в мускули и в кости. Нищо излишно в човешкия организъм не трябва да има. Който иска да бъде здрав, нищо излишно не трябва да има. Такива парцали, да имаш един куфар, че да туриш тези парцали от дядо си, от баба си. Носи нови дрехи, туй, което е здраво и чисто, два чифта дръж и носи, другото всичко на ауто-дафе. И природата така прави. Листата, които падат, изгниват, тя ги преработва. Голямата деятелност е в това, че природата постоянно преобразява всички тези неща наоколо, постоянно ги преустройва по същия закон.

Казвате: „Защо идат някои лоши мисли в нас?" Работа ви създават. От лошите мисли никой не е изключен. Аз вземам в добрия смисъл. Някои състояния има, когато ти си неразположен, криво ти е. Не ти се иска никой да ти говори. Някой път искаш да дойда да ти говоря, но някой път ти си неразположен, не знаеш как да се освободиш от този, който иска да ти говори. Той не знае как да те утеши. Ти не разбираш неговото състояние и се скарвате. Казваш: „Какво си се намусил?" „Ами ти какво си заспал като

някоя баба.“ Скарват се двамата, наругаят се хубаво. Казвате: „Не виждаш ли, в света криза има, огън се запалил, хората гладни умират, а той се зазяпал насреща ми.“ Туй са лични схващания. Първичният Божи план, ако го погледнете, там има един свещен трепет. Злото в света е едно изключение, смъртта е едно изключение, сиромашията е едно изключение, малки работи, прах. Сиромашията е прах, свещен прах. Някой път понаръсят някой човек. Ангелите, като гласят някой човек, че му турили малко сиромашия отгоре, посолят го малко. В невидимия свят сиромашията много се цени, там е рядкост. Богатството навсякъде го има. Да говорим от чисто човешко гледище. Сега ние мислим, че всички хора са грешници и всички са в ада. Кой ще ги извади от ада? В ада има по-малко хора, отколкото в рая. Като влезе там, като се понажежи, не остава там. И в ада са много умни хора. Те постоянно мислят, мислят как да излязат. Много умни стават, но излизат.

Има един анекдот. Като умрял Соломон, хванали го дяволите и го внесли в ада, казват: „Ти тук ще бъдеш. Учи хората на много умни работи, няма какво да седиш в рая. Ще ти дадем една нова наука.“ Започнал да мисли какво да прави и как да се освободи. И по едно време го видели, че прави нещо. „Какво правиш?“ „Искам да направя един храм на Бога и да му служа.“ Дяволът го хванал и го изпъдил навънка. Такива фактори ние не сме тук.

Та казвам, има умни хора в живота, които, като дойдат, по някой път от немай-къде създават едно учение, за да се избавят. Тогава се поправя тежкото положение. Но основната мисъл: животът трябва да се проучва от ново гледище. Трябва да има едно коопериране между хората, да има едно разбирателство. Тъй както сега се разбира животът, няма никакво разрешение. Не че всъщност няма разрешение, но частично разрешение има. Има едно разрешение вън от нашето съзнание. Аз говоря за нашето съзнание, за личния живот. По този начин, по който живеем, лично никой не може да бъде щастлив. По единствената причина, че стомахът му е развален, дробовете му са развалени. Той не може да има онази енергия, която му е потребна за мозъчната система, да може да възприеме и създаде нещо. Той няма да има жизнена енергия да възприеме тази най-добрата мисъл. Той няма тази материя да създаде тези мисли. Защото човек яде, за да навакса материал, за да облече своите мисли и желания. Затова ние ядем, за да съберем материя за обличане. Тези наши мисли и желания трябва да ги обективизираме. Мисълта има своя материя и желанията имат

своя материя. Някой казва, че човек яде, за да поддържа тялото си. Отчасти е така.

Още по-далече отивам. Някои мислят, че умрелите не се хранят. И ангелите се хранят. Според учението на съвременните учени хора смърт няма в света. Смъртта е привидно състояние. Умира човек. Няма смърт. Всеки човек, който умира, може да го съживим. Някой ще каже, че скъсала се нишката. Може да свържем тази нишка, ще я хванем и ще я завържем. Както един престъпник може да се хване и да се тури в затвора, така една душа може да се хване и да се тури в тялото си. Къде бягаш? Само един човек може да излезе от тялото си. Когато той бяга от тялото си, това наричаме смърт, но когато само напуска тялото, това не е смърт. Има начини, по които човек може да се обнови. Запример двама души – германски професори, са правили наскоро опити. Те са взели клетки и са ги умъртвили. Сега няма да се спирам да ви разправям как са ги умъртвили, лишавали ги от живота. Например клетките на окото – изсушават ги, след това клетките ги посаждат на един саламандър и след това тези клетки се съживяват, почват пак да растат. Учените хора вече казват, че смъртта е случайно явление в природата, животът е навсякъде. Тогава се събужда твърдението на Лавоазие, че нищо в природата не се губи. И животът не се губи. Ако кажем, че някой е умрял, значи изгубил се е животът. И формата не се губи, станала е една неестествена промяна.

Запример имаш един приятел и той умира. Неестествената промяна е в това, че той живее в света, но между него и тебе няма съобщение. И той тъжи, и ти тъжиш, и той скърби, и ти скърбиш, не знаеш де е, постоянно мислиш за него. Психологически закон има: ти не можеш да мислиш за едно същество, което не мисли за тебе. Ние мислим за Бога, понеже той мисли за нас. Ние проповядваме, че обичаме Бога, понеже той ни обича. Не може да не обичаш този, който те обича, и не може да не мразиш този, който те мрази. Не може да не подозираш този, който те подозира. Някой път ще кажем – този закон е друг. Ние трябва да обичаме. Когато аз казвам, че трябва да обичам, аз разбирам едно неизменно здравословно състояние. А щом говорим за омразата, щом говорим за злобата, за подозрението, аз разбирам болезнено състояние. Един болен човек в болницата има особено състояние. Ти каквото и да му направиш, той казва: „Ти не може ли да бъдеш малко по-внимателен, не виждаш ли, че моят крак е болен.“ Трябва малко нежно, внимателно да пипаш. Голям аристократ е той. Седнал, една, две сестри… постоянно разправя, казва: „Господин докторе, моля, моля.“

Докторът казва: „Чакай, аз зная.“ „Не, чакай, чакай аз да ти разправя.“ А пък това са внушения, това са илюзии. Но един човек може да се тури в магнетичен сън и да му се внуши, че има язва. Като се събуди, няма никаква язва, но той казва: „Болен съм.“ Лекарят гледа, нищо не вижда, но той казва: „Болен съм, ето голяма язва.“ Пак го турят в магнетичен сън, внушат му, че е здрав. Като се събуди, казва: „Оздравял съм.“ А той никога не е бил болен. Внушено му е, че е болен или че са го турили в лоши условия.

Пазете се. Сега ние сами си създаваме тези условия и казваме: „Няма да го бъде, няма да го бъде.“ И майката казва: „Няма да го бъде.“ Някой път жената казва: „Не ми хваща око, мъжът ми ще замине, няма да го бъде.“ Тя почва да гледа друг мъж и тя го уморява. Те това са внушения. Внушението е нож с две остриета. Ти ще го туриш някъде и няма да го унижаваш, но трябва да знаеш какъв е законът. Та първото нещо, като се създаде едно общество, ти срещаш един човек и казваш: „Мене този човек не ми го хваща окото.“ Търсиш причината защо не ти го хваща окото. Аз срещна този човек и казвам: „Мене окото ми го хваща.“ Виждаш – малко погледът му посърнал, вените му изпъкнали, в напрегнато състояние е, кожата му суха, ръцете костеливи, лицето посърнало.

Казвам, тези блуждаещи очи показват, че умът му е малко разстроен. Жълтите очи показват, че черният му дроб е разстроен. Сухата кожа показва, че има малко влага. Човекът е пълен само с електричество, нервен е, само да го бутнеш. Казвам, малко вода има. Защо е този човек в това положение? Оплаква се, че хората не го уважават. Прав е той. Но черният му дроб е разстроен. Той не може да обича. Той подозрение има към всички. Разстройство има. Казвам: „Слушай, приятелю, ти ще изяждаш на ден по два лимона, в десет дни 20 лимона и на двайсетия ден твоето положение двайсет пъти ще се поправи. В лимонените кори има витамини. Туй настроение, което имаш, от черния дроб произтича. Туй разстройство, което съсипва твоя черен дроб, ще се неутрализира малко и ще почнеш да гледаш по-добре. После месо няма да ядеш, понеже в месото има много нечистотии. Тъй ще се подобри стомашната система. После ще изпиваш по едно и половина кило вода на ден.“ Казва: „Аз не пия вода.“ Ще развалиш живота си. Мнозина са ми казвали: „Жабите живеят във водата, но хората не са.“ Те живеят във водата, но вода не пият, постоянно за вода крякат от жажда. Ти трябва да изпиваш по едно и половина кило на ден вода. И това са хора учени, професори, философи, които всичката философия знаят, но

да изпиват по кило и половина, кило вода на ден, не знаят още. Казвам, кило и половина вода на ден, това е един максимум. Не студена вода, но вряла вода. Ако пиеш студена вода, работата съвсем друга ще излезе. Не да я изпиваш изведнъж, но сутрин, обед и вечер. Не да пиеш каква да е вода, но ще избираш по възможност най-хубавата вода, която да няма никакви органически утайки. Няма да си щадиш труда. Ако имаш време, ще отидеш в планината да си вземеш чиста балканска вода.

Та казвам, ако ние вземем тези предпазителни мерки, това са на физическото поле. После трябва да създадем друга атмосфера. Вие някой път сте влезли в някой дом, дето е създадена една отлична атмосфера, дето хората никога не се карат. Бащата, майката, децата – всички се обичат, всички са весели. Влезеш другаде, всичко хубаво наредено, мебели, но нещо те стяга. Ако вие погледнете, цялата атмосфера е пълна с такива анормални мисли и желания. Ако вашето обоняние е развито, вие ще усетите, когато човек е болен, че от него излиза една лоша миризма. И от здравия човек излиза ухание, нещо хубаво. Често той помирисва ръката си, дали излиза нещо хубаво. И докато не усети, че от него не излиза нещо хубаво, да знае, че не е здрав. Мъжът ти мирише хубаво. Не да се намаже отвън, намазването може да бъде само като стимул, не. съм против външното намазване. Но кожата произвежда най-хубавия аромат в природата. Туй е моето твърдение. Никой жител в природата никъде не е произвел такъв хубав аромат, какъвто произвежда човешката кожа, когато човек желае доброто. Но и по-голям смрад в природата от човешката кожа никъде няма. Това са мои наблюдения, изследвания. Аз съм наблюдавал хора, които са болни и които са здрави. Някои хора още отдалече зная – по миризмата, каква болест имат. От разстройството на дроба особен аромат има. Тези хора, на които започват да заболяват белите дробове, те имат един много отвратителен аромат. Тези признаци лесно се появяват. Сега няма да ви показвам тези признаци, понеже ще се изплашите. Това е заблуждение. Човек, който разбира законите на природата, той не може да умре. Той и на нокътя да дойде, пак ще се върне животът му.

Аз съм ви привеждал два примера. Единият показва каква е Волята Божия. Привеждал съм примера на виден американец, един богаташ, на когото жената се разболява. Той много я обичал. Като заболяла, той извикал десет души лекари, които констатирали, че след 24 часа тя ще умре. Вайкат се, прегръщат се, плачат двамата. Той казва: „Направих каквото трябва.“ Тя се примирява, че ще умре. Казва: „Каквото Бог е дал.

Имам едно желание, ще те помоля. Много те обичам, но ще обещаеш, че ще го изпълниш.“ „Не зная онова, което искаш, дали е в силите ми да го направя, или не. Ще ми кажеш, ако мога да го направя, ще ти обещая.“ „Като замина за другия свят, да не се жениш. Обичам те.“ „Не мога да ти обещая.“ Тогава у нея се заражда една реакция. Казва: „Няма да умра.“ Каквото констатираха лекарите, нищо не излезе. „Не пущам никого да иде.“ Вторият пример е с една майка. Констатирали лекарите, че детето ѝ ще умре. Тя хваща смъртта и казва: „Не ти давам детето, не вярвам на тези лекари.“ Хваща детето, казва: „Не искам никакъв лекар.“ Майката е свързана и оздравява детето. Ако някоя от вас, майките, желае детето да оздравее, ще оздравее, нищо повече.

Искам да кажа – това е Волята Божия, защото Бог е вложиш този живот, никой не може да го вземе. Животът може да се вземе само когато съгрешим. В който ден ти престъпиш тези закони, които аз ти дадох, в който ден ядеш от забраненото дърво, значи направиш едно прегрешение, ще умреш. Сега нас ни утешават: „Като умрем, втори път ще се преродим. Няма какво да осиромашавам и после да забогатявам.“ Ако сиромашията е непотребна, няма защо ние да се мъчим в нея. Ако е необходимост, добре дошла. Но ако само да страдаме в сиромашията, да ям сух хляб и да ям, което не трябва, да ям, аз не обичам такава сиромашия. Да ми дават триците на богатите хора, аз не искам да ми дават изостанали неща или вмирисано сирене, или вмирисана риба. Такива неща не искам. Туй няма смисъл. Туй разбираме ние сиромашия. Такава сиромашия не е потребна. Богатството е потребно в света, да ни даде онази същинска храна, която може да продължи онова възвишеното, благородното в живота. Затова е богатството в света, да продължи добрия живот. Сиромашията се дава в света, да ограничи злото в света. Затова иде сиромашията. Ако сиромашията може да ограничи греха, тя е намясто; ако тя ограничава доброто, тя не е намясто. Тъй трябва да гледаме от съвременно гледище. Сиромашия, която ограничава доброто, не ни трябва и богатство, което насърчава възвишеното, добрия живот, то ни е потребно.

Казва – мъдростта, казва, че не я слушала. Мъдростта казва: „Не създавайте онези условия, при които вие може да влошите вашето сегашно аоложение, защото тогава ще ме викате, и аз няма да ви се обадя.“ Сега не искам аз да оставя във вашия ум мисълта, че вие сте отговорни. Казвам, в света съществува една обща отговорност. Ако речем да съдим света, трябва да повикаме всички хора, които са живели от памти века, всички са взели

участие. Ако в света ще стане една съдба, то всички хора трябва да вземат дял и в доброто, и в злото. Не да се направи само един човек виноват, а друг невинен. Всички трябва да носят равномерно отговорност, съзнателно трябва да носят, не под закон. Всеки човек трябва да има съзнание, че трябва да носи тази отговорност.

Та казвам, аз вземам добрите хора, това са здравите хора, а лошите хора, това са болните хора. Добрите хора в света са дошли, за да поправят света, за да спасят света. И Бог, и учителите работят чрез добрите хора. Това са органи, това са проводници. Без тях светът не може да се поправи. Без добрите хора в света никаква идея не може да се лансира, никаква идея не може да се прокара. Лошите хора не знаят как да го направят. Туй, което е необходимо за нас, един лош човек никога не знае как да го направи.

Казвам, в моите очи, когато двама пияни хора се бият, аз няма да ида да им кажа защо се бият. Ще ги оставя да се набият много добре и след като се набият и изтрезнеят, тогава на единия главата му се е счупила, на другия кракът се е изкълчил, тогава ще ида да привържа главата и да наместя крака на другия. Ще им кажа: „Не пийте виното, в бъчвата зло не прави, но веднъж употребено, то развива своята енергия.“ Не искам да ви кажа, но пиянството има една друга страна. Всичките хора, които пият, стават много щедри. Като се напият, стават щедри. Значи на едни хора, които не са били по естествен път щедри, за да станат щедри, защото стиснатостта е по-опасна, природата най-после допуска пиянството. За предпочитане е да си пиян и да си щедър, отколкото стиснат. Стиснатостта е по-лоша от пиянството. Защото едно зло иде, да те избави от друго. После и в пиянството с малки изключения той става отворен, почне да разсъждава. Аз съм срещал пияни хора, отдалече като те види, казва: „Извинявай, господине, понапил съм се като магаре.“ Напил се е не като магаре, магарето не пие, като човек се е напил. Магарето никога не се напива. Казва: „Извинете, човещина. Събрахме се няколко души приятели, за здравето на този, на онзи, почерпихме се.“ Напият се, пукнат си главите. На другата сутрин ги срещам, изтрезнели. Пияният човек е по-отворен, а онзи е недоволен, че е похарчил повече. Двама има. Единият, който харчи, а другият – печели. Другият, като гледа тефтерите, казва: „Много си изхарчил.“ Погледне тефтера, недоволен е, казва: „Ти не трябва да пиеш.“ На основание на това пиянството е лошо. И действително е хубаво да харчи човек, но не на тази основа. Човек не трябва да пие, но по съвсем други съображения. Той не трябва да пие вино, той не трябва да пие вино,

което опива.

Сега общите заключения от Соломона, който е говорил преди повече от две хиляди години, бил запознат дълбоко с окултната наука. Историята му приписва, че той хващал духовете и ги пращал в морето, но и те го хващали. Той ги връзвал, но и те го връзвали. „С каквато мярка мериш, с такава ще ти се възмери.“ Коя беше причината? Той не беше господар на своите чувства. Мислеше много добре, но чувстваше много зле, постъпваше ту добре, ту зле. От гледището, което ние разглеждаме, ще кажем, че Соломон се е отдал на ядене и пиене. Има вече едно анормално психологическо разположение на организма. Понеже в него се появило желание да разреши най-дълбоките проблеми в природата, да проникне в една от нейните тайни. Той не е бил доволен от онова знание, което имал. Искал да го приложи и вследствие на това е дошъл до някои крайности. Виждаме, че след неговото заминаване неговото царство беше на края. Ни един друг цар в еврейското царство не се яви, подобен на Соломона. Преданието казва, че той е разпилял своя живот. Вярвам, че той е разпилял своя живот, но той е дал една философия.

Онези, които четат Притчата на Соломона, които четат Еклисиаста, които четат неговия роман на любовта… Някой път тази книга не искат да я вземат за каноническа. Лирическа е тази книга „Песен на песните“. Един религиозен човек, който чел лириката, аз зная – в Русия на 50 години евангелист я чел така, че щеше да се замотае. Този човек, който не мислил да се жени, като прочел лириката на Соломона, се оженил. После казваше: „Що ми трябваше да слушам Соломона.“ Оженил се той за една млада жена, а той бил над 60 години – едно несъответствие. Сега е вече заминал за другия свят. Той нямаше познание на женското знание, това, което жената искаше. Много мъчно е да угодиш на женското сърце. Не е виновата жената, че иска. Той не е знаел как. Мъчно е, казва, да угодиш. Не е извор, който извира. Не е виновен изворът. Не е виновна и жената, че има такова сърце. Трябва да разбираш законите на този извор и трябва да разбираш законите на това сърце. Жената е жена не от само себе си. Нещо извира от нейното сърце. Жената е станала нещо от природата. Жената трябва да разбира сърцето на своя мъж, трябва да разбира извора на своя ум, трябва да разбира женската воля, трябва да разбира и мъжката воля. Това е цяла наука, трябва да се изучава основно.

В едно общество, докато няма разбирателство, всякога ще има това противоречие, което съществува в обществото. Защото, най-първо, в

съвременното общество един здрав мъж се жени за една болна жена. Той е от демократически произход, тя е от аристократически. Не може да има съгласие между тях. В съдружието, в живота и мъжът, и жената трябва да бъдат съизмерими във всяко отношение и по ум, и по сърце, и по воля. Разбирателство трябва да има в три допирни точки. Съвсем другояче трябва да разбираме какво нещо е жената. Умът на жената какъв е, сърцето какво и волята каква е. И на мъжа трябва да изучава умът какъв е, сърцето какво е и волята каква е. И бащата, и майката трябва да изучават ума на децата си, трябва да изучават сърцето и волята и на момичетата, и на момчетата. Не е това, както казват, наследствена черта. Туй още нищо не доказва. Онова, което ние може да внесем в младото поколение и което може да внесем в себе си, ние може да го предадем отвънка. Или другояче казано, аз съм един проводник в природата. Живата, разумна природа може много нещо да направи, но ако аз съм един добър проводник в природата; но ако. аз съм един лош проводник, много малко може да направи. Най-малко човек трябва да бъде един добър проводник. Той, за да бъде добър проводник, трябва да бъде умен, за да може да направи работите умно. Другояче всичките му работи ще бъдат така направени, че ще трябва една корекция.

Сега конкретната страна на работата. Вие може да се обезсърчите и да кажете: „Много зле сме живели." Не, така са живели от хиляди години хората. Новото, което иде в света, вие ще го посрещнете. Вие сте длъжни да го посрещнете по един или по друг начин. Иде пролетта и болният, и здравият ще излязат и ще я посрещнат. Болният ще охка и ще я посрещне. Но ако болният е разумен, той ще стане от кревата си и ще оздравее през пролетта; ако пък не е разумен, той не може да се ползва.

Та казвам, туй, което иде в света, всички хора имат условие да подобрят своето положение. Здравите ще станат по-здрави, болните ще оздравеят. Здравите ще станат съвършени. Здравето е среда за съвършенството. Ти не може да станеш съвършен човек, ако не си здрав. И тогава няма да се молите да се намалят страданията, че при всичките условия като страдате, да разберете защо страдате и да използвате страданията си. Да ви е приятно, че страдате по някой път. Ако ви дойде една мисъл, да знаете нейният произход откъде иде и дали можете да се освободите, и при това да подобрите състоянието на вашата кожа. Трябва да създадете едно училище, в което да се хранят децата с лоши наследствени черти и да се хранят с известни храни по особен начин, за да

се докаже на опит дали това е вярно, или не. Защото философски е лесно. Опитът ще разреши въпроса, социалния въпрос.

Ако се прави опит, да се даде на едни хора свобода, свободата е нещо разумно. Туй, което хората искат, сега свобода по никой начин не може да имат нито левите, нито десните течения, тъй както сега мислят, че може да се даде свобода. Те желаят доброто, но още не знаят как да го приложат. Имат всичкото желание, но нито едните, нито другите може да приложат онова, което природата изисква. Следователно ще дойдат от нейна страна да въздействат. Страхотиите, които стават, известни страхотни промени в природата са едно въздействие на живата природа върху хората. Гладът, който иде, болестите, които идат, войните, които идат, раздорите в дома, измирането на младото поколение, те са все въздействия, за да се накара туй общество да мисли. Някои казват, че еди-кое си течение е причината – не, неразбирането на живота, има нещо криво. В самите религиозни системи, които сега са внесени, има нещо чудно. Те трябва да се поправят. Всеки казва: „Религията е права." Против правата религия нямам нищо против. Ако тази религия е права, тя трябва да подобри света. Ако науката е права, тя трябва да подобри света. Наука, която не прогресира, не е наука. Религия, която не прогресира, не е религия. Всичко в света трябва да прогресира. Сега мислите, че в религията не трябва никакъв прогрес. Има религия за деца, има религия за възрастните, има религия за старите, има религия и за ангелите. Най-после всичките религии се обръщат в любов – от състоянието на ума, от състоянието на сърцето до състоянието на любовта, която може да обедини всичките хора в една цел, да даде свобода на всички хора. Туй е един величествен, грандиозен план, който всичките хора трябва да разберат. Казвате сега: „Има Господ, има любов." Всичко има, не че няма. Но в нас има неща, които няма. Има една любов, в нас я няма, няма място де да влезе. Отвън е любовта. Тъй както светлината е вън и има кепенци, не може да влезе, тъмно е.

Та казвам, всичките науки, които сега се изучават в света, сега се изучава човека по един нов начин. Например по някой път аз съм ходил, като съм правил своите изследвания, дойде един и казва: „Как да ти кажа, аз имам голям късмет." Казвам: „На какво?" Той ми показва ноктите си, които са нашарени с бели знаци навсякъде. Той това го счита за голям късмет. „Ама туй не е никакъв късмет, туй е едно анормално състояние на твоята нервна система. Ако ти не обърнеш внимание да поправиш това, ти един ден ще се ожениш и всичките твои деца ще бъдат инвалиди." „Че как

така? Че баба ми и дядо ми бяха така.“ Казвам му: „Във вашия род колко има здрави?“ „Няма здрави.“ Аз виждам ноктите му набраздени, един пръст се изкривил, друг се изкривил. Той това го счита за късмет. Пръстът трябва да бъде прав, малка кривина се допуска. Щом се изкривят пръстите, то е едно анормално състояние. Щом се изкривят краката, то е анормално състояние; щом се изкриви гръбнакът, то е анормално състояние; щом се изкриви лицето, то е анормално състояние. Щом се изкриви носът, очите, твоята работа е свършена. И тогава ние казваме: „Господ ще оправи всичко.“ Ще викаш Господа отвътре да оправи всичко. Има хора, които сега искат да помогнат на човечеството, да покажат от резултатите, туй да се приложи във възпитанието, върху храната, във въздуха, в жилищата – какви трябва да бъдат. Целият строй трябва да се измени, всичко трябва да се измени коренно. Системата на възпитанието съвсем да се измени, да върви по начина, по който човешките чувства и способности се развиват и най-после да дойде вътрешното възпитание на децата.

Питам, аз като ви държа тази беседа, като знаете туй, какво може да направите в света? Кажете ми. Но туй говоря за вас, вие да се самовъзпитавате, на вас не ви трябва за другите. Вие може да се подмладите, може да измените външните условия на живота, да подобрите живота си за хиляди години за бъдеще. Веднага болезненото състояние, мрачните мисли, мрачните чувства, всичко това веднага да изчезне и веднага пред вас да се яви един, пред който вие да сте свободни. Туй е, което може да направите. Духовните хора трябва да бъдат свободни. Ако ние не сме така свободни, ако ние сме вързани, ако ходим с вързани мисли, ако има нещо, което постоянно ни смущава, тогава как ще вършим Волята Божия. Ние мислим за Бога, че той е всесилен, а при това ние треперим, страх ни е. Че защо ни е тогава Господ. В Господа вярваме, а от всичко треперим. Някой да каже, че има страшни работи. Някой път човек е дете и го е страх от нещо, от което и децата не ги е страх.

Имаше една баба Хранова, акушерка във Варна, мъжка Гана. Тя плаваше чак до манастира „Свети Константин“ – четири километра, и се връщаше, но покажи на тази баба Хранова пиявица в шише, тя ще хукне да бяга, трепери. Тя казваше: „Единственото нещо, от което ме е страх.“ Та нас ни е страх от пиявиците в живота. Коя е пиявицата? Как ще свърша живота си. Момата я е страх за какъв ли ще се ожени. Момъкът го е страх за каква ли ще се ожени. После какви ще бъдат децата. Все пиявици. Все късмет търсят, дали ще бъде богат, или не. И гледаш го, някой път прави

своите заключения: „Някои хора нямат никакво щастие. Съдбата им е такава.“ Съдбата им зависи от тях. Те никъде нищо не са вложили в банката, следователно нищо не могат да извадят. А са здрави, умни.

Та казвам, ти може да се поправиш само като работиш. А някой път виждаш – той е вложил в тази банка, в онази банка. Казвам: „Ти си от късметлиите.“ „Защо?“ „Работил си.“ Започни и ти да внасяш в банката на природата. Туй, което ти внесеш в банката на природата, то върви, има един свят. В книжата на природата нищо не се губи. Животът, който ние живеем, работата, която ние вършим, мислите, които ние проектираме, чувствата, които проектираме, постъпките, които правим, всичко това действа за нашето повдигане. Туй е капиталът, с който ние поправяме своето бъдеще. Сега някои от вас ще се намерите в положението на онзи 84-годишен старец, на когото аз говорих така. Той ми казва: „Е, синко, много хубаво говориш, защо не ми говори това преди 30 години, защо толкова си закъснял да дойдеш при мене?“ Аз го попитах: „Ти защо не дойде преди 30 години при мене?“ „Де да те зная.“ Аз казвам: „И сега не е късно.“ Та казвам, и вие като този стария човек не си клатете главата. Вярвам – няма нито един на 84 години. Вие, които ме слушате, някои сте на 30, 40, 50, 60 години, едва ли има на 84.

Но да се върнем към предмета. Под думата старост ние разбираме опитност, която вие имате. Турете тази опитност, не мислете за вашето тяло, не мислете за опитността, която имате. Мислете за вашия ум, който сега имате във вас, мислете за вашата воля, която имате. След като си направите една сметка, започнете да работите с най-малките усилия. Всяка сутрин, като станете, онези от вас, които сте духовни, благодарете на Бога за онова, което ви е дал. Поблагодарете за светлия ум, който имате, за доброто сърце, което ви е дал, поблагодарете за добрата воля, която ви е дал. Най-първо, вие ще се радвате. Всеки от вас ще сподели първото мнение, че всичко у вас е добро. Другият казва, че не сте толкова добри. Слушайте този, който е горе, другият е отдолу, ще говори противното: „От това нищо няма да стане.“ Ти ще слушаш, той казва: „Тебе майка ти в грях те е зачենала.“ Не го слушайте, не спорете с него. Слушайте онова светлото във вас. Това, което дава светлина, то е полезно. Туй, което си дава самомнението, то е опасно. Ние може да разберем нещата само в светлината, а не може да ги разберем в тъмнината. Щом не можем да ги разберем, в тъмнината сме. Щом има тъмнина, нещата са неясни, щом има вериги около нас, ние нищо не можем да направим. Щом се махнат

веригите, щом се махне тъмнината и дойде светлината, ние сме в състояние всичко да направим.

Казва Христос: „В последния ден аз ще ви възкреся.“ Когато хората почнат да разбират, възкресението ще дойде, ще възкръснем. Че Духът Божи е у нас, който работи, който ни кара така да мислим, така да чувстваме и така да действаме. Бог е в нас, който ни кара така да постъпваме. Ние имаме резултати, щом съм здрав, щом мога да ям добре, щом мога да дишам добре и щом мога да мисля добре, аз ще благодаря на Бога. Под думата да ям сладко аз разбирам, че моят стомах е в нормално състояние. Под думата да дишам добре аз разбирам, че моите дробове са здрави. Под думата да мисля добре аз разбирам – моят мозък е здрав, моята мисъл е здрава. Туй е разрешението на въпроса.

Сега ви пожелавам на вас, като си идете, да започнете новия живот.

„Благословен Господ, Бог наш“
Тайна молитва

Тридесет и четвърта неделна беседа
21 май 1933 г., неделя, 10 часа
София – Изгрев

НЕ СЕ МЪЛВИ

„Добрата молитва“
„Духът Божи“

Ще ви прочета една част от двайсет и седма глава на Притчите, от началото до осемнайсети стих.

„Всичко в живота е постижимо“

Ще взема стиха „Камъкът е тежък, пясъкът е товар“. Има едно изречение, което казва: „Всяко нещо е тежко на мястото си.“ Например нашата земя, както е поставена в пространството, няма почти никаква тежест. Тя има тежест само по отношение на слънцето. И когато казваме, че тежи толкова и толкова, това показва с каква сила тя се привлича от слънцето. Туй, което математиците изчисляват, показва само привлекателната сила на слънцето, с която се привлича от слънцето. Това са философски въпроси, които някой път през съвременния наш живот нямат почти никакъв смисъл.

Ние се намираме в противоречието, в което се намира един културен петел. Той, след като търсил щастието, отишъл в едно купище и като разровил, изровил един скъпоценен камък. Помислил си: „Защо ми е тази пущина, що не беше едно зрънце или нещо за ядене.“ Ако този петел беше умен – да продаде камъка, през целия си живот неговото бъдеще беше осигурено, и не само на него – и на много други като него. Сега нас ни се вижда, че петелът постъпил много глупаво, но някой път и ние пропускаме такива скъпоценни условия за живота. Всички недъзи и страдания, които сега светът има, всеки човек, който страда, показва, че е пропуснал нещо. Щом известна къща се събаря някъде, има известни причини или в самия архитект, или в основата, или в почвата. Тези хора, които живеят в къщата, на кого да се сърдят? Ако почвата не е здрава и ако нейните основи не са здрави, хората, които влизат в нея, да знаят, че тази къща след време ще се събори.

Цялата съвременна философия е турена в една посока. Ние разрешаваме въпросите, но не ги разглеждаме обективно, както трябва. Много от нашите възражения са често лични. Някой казва: „Аз така

мисля.“ Всеки от своето гледище мисли, че неговият възглед е прав. Всеки учен човек, какъвто и научен въпрос да разглежда, все го разглежда от свое гледище. И духовният човек пак си има едно свое лично гледище, от което разглежда нещата. Религията, това не е философия. Религията не може да разреши нищо в света. Когато казваме сега, че религията не може да разреши нищо, религията, това е една система, създадена от хората. Може да бъде полезна. Къщата никога няма да бъде тъй направена здраво, но тя може да ти служи за удобство или едно средство, или едно условие, но къщата никога няма да създаде здравето, нито пък да те направи умен.

Не само това, но и науката, и тя не може да ни допринесе. Може да мислите, че то е едно противоречие. Ти може да имаш храна, но при тази храна, ти пак ще умреш. Казваме, че ако ти гладуваш, ще умреш. Смъртта не идва от недояждането, но и от преяждането. Всички хора умират, но никой не умира от глад, всички умират все от преяждане. Ето какво разбирам. След като си натоварил каруцата вън от нейните възможности, като се счупи, не може да върви. Ти казваш: „Няма да я товаря вече.“ Каква полза? Ти няма да я товариш вече, но колата не върви. Ти няма да ядеш, но след като колата ти е натоварена и счупена, няма какво повече да ядеш. Сегашното човечество, както индивидуално, така и народите, все се осигуряват. Това е един обществен въпрос. Всички народи мислят, че ще дойде една опасност и осигуряват своето бъдеще. По някой път имат известен оглед, но някой път постъпват безразборно. Право е това до известна степен. Но не е един народ, който урежда своето бъдеще, не е един човек, който урежда своето бъдеще.

Има три условия, три фактора в света. Едните са физически. Това е физическият свят, това е природата на човека. Другото е тъй нареченото онзи духовният свят, или чувствата на хората, или неговото сърце. Аз наричам – това са меките условия на живота. Третото условие се намира в умствения свят. Или човек може да оправи положението си само когато неговата воля е в съгласие с физическия свят и сърцето му е в съгласие с духовния свят и умът с божествения свят. Когато се говори за тези три свята, разбираме, че тези три велики свята, разбираме, че те са населени с най-разумни същества. Когато говоря за земята, аз не разбирам за тези обикновени същества, растения и животни. Светът е населен със същества, които ние не виждаме. И ние в сравнение с тези същества сме като мравки. Те имат такава сила, ако искат, могат да ни изчистят, но понеже те са богати, казват: „Хайде, тези бедните нека живеят между нас.“ И ние някой

път дето ходим да водим войни, да завладяваме земята, че мислим да направим нещо, туй не се отнася до нас. Аз не зная кой народ досега е могъл да завладее земята. Тя е дадена за цялото човечество.

Бог каза на Адама, постави го за един обикновен говедар. После, като държа изпит този обикновеният говедар, скъсаха го на изпита и го изпъдиха от рая. Първият човек, за когото аз ви говоря, който е бил направен по образ и подобие на Бога, на него е дадено той да наследи земята и да я управлява и неговите очи са отворени на четири. Сегашните хора трябва да се заинтересуват, те искат да знаят дали има духовен свят. Аз говоря за една човешка раса, за истинските хора, с които вие трябва да се запознаете. Сега вие може да ме запитате къде са те. Те са там, дето сте и вие. Ако ме запитате къде са перата на кокошката, ще кажа, че те са в яйцето. Ако ме запитате къде е сърцето на пилето, ще кажа, че е в яйцето. Или къде е неговият стомах? Ще кажа, че и той е вътре в яйцето. Всичко е вътре. Ами пилето? И то е вътре. Когато туриш едно яйце под квачката, пилето става господар. На всичките тези неща: и стомаха, и перушината, пилето става господар, то ръководи всички съдбини. Перата са слуги, крилата са слуги. Пилето какво е? То е господар.

Ако нашата философия е права, че ние сме създадени по образ и подобие Божие, тогава ние досега не бихме били в състояние да подобрим своя живот. Ако всичко зависеше от нас, ако нямаше нищо да ни спъва, но опитайте се вие да живеете един свободен живот – казвате, че аз съм свободен – в положителен смисъл да видите колко противоречия ще срещнете. Някой казва: „Аз мога да кажа каквото искам." Ти може да кажеш каквото искаш, но ако ти речеш да говориш каквото искаш, след една седмица хората ще кажат, че ти си луд, неразумен човек. Има един разказ за един млад момък, който се хвалил на своя приятел, хванал се на бас, че той поне една седмица може да говори истината. Той за една седмица се скарал с господаря си, с баща си, с майка си – той бил годен – и най-после се скарал и със своята годеница. Защо се скарал, няма да ви кажа причините. Тя му казала: „Че като мене друга няма." Той си позволил да ѝ каже: „Не, и от тебе има по-красиви." „Махни се, да си вървиш." Той се върнал при своя приятел и казал: „Издържах своя бас, но всички изгубих."

Питам сега, какво ще ви ползва да говорите истината, когато всичко ще изгубите. Това говорене на истината ли е? Казва се – ние имаме едно особено понятие за истината. Туй е наше мнение. Да си казваш ти мнението. Онзи, който казал, че годеницата му не е била толкова хубава,

той не е разбирал онзи закон. Човек може в една година да стане красив и в една година може да погрознее. Вземете един човек, и 40 дни да не яде. Ще видите как ще погрознее. Нищо няма да остане от неговата красота. Понахранете го малко хубаво, оставете го спокоен, насърчавайте го, и ще видите, че веднага ще се измени, той ще стане красив.

Красотата зависи от ред условия, които човек може да си постави – външните, физическите, духовните и божествените. И силата на човека зависи от същите условия. Сега искам да ви посоча – има една наука, която хората трябва да проучват. Не да съжаляват, че ние се намираме в една епоха и да казвате: „Как ще се оправи светът?“ Няма какво да мислим за света. Когато вие пътувате в един параход, и ме питате: „Какво е нашето бъдеще?“ Нашето бъдеще е да дойдем до пристанището, всички трябва да' излезем на брега. Казваш: „Каютата трябва да оставим.“ Капитанът ще слезе на брега, ще даде разпореждане всички да слязат и всеки да си вземе пътя, накъдето иска. Параходът ще си остане параход. Ще бъде смешно от наша страна да искаме да се осигурим в този параход. Той не търпи никаква осигуровка. Ти само за 10, 15, 20 дена като платиш, имаш право да пътуваш с него. Като се свърши пътуването, ще излезеш.

Такъв един кораб е и земята сега. Представи си, ти пристигнеш до едно пристанище и кажат, че веднага трябва да слезеш. Казват – еди-кой си е заминал за онзи свят. Не е заминал, слязъл е на пристанището и е заминал за дома си. Всички заминали хора някой път ги търсят на небето горе, а аз ги търся на земята долу: или в Америка, или в Азия, или в Африка, или в Европа, или в Австралия и Океания. Някои ме питат: „Какво правят нашите в оня свят?“ Казвам: „Ядат и пият, и се веселят.“ Този род разсъждения не са в съгласие с онзи възглед, дето един евангелски проповедник заминава и се явява на един свой приятел и казва: „Не е на онзи свят така, както аз го проповядвах.“ „Че как е?“ „Не тъй, както знаех.“ Друг един негов приятел ми разправяше – той имал един приятел. Като дошъл в София, той заминал за онзи свят. Една вечер го сънува и го пита: „Какво има на онзи свят?“ „Не е твоя работа да знаеш какво има на онзи свят.“ Този свят и онзи свят се различават по своята интензивност. Онзи свят ето по какво се различава: по степента на своята интензивност, по степента на своята духовност, която е чистотата, и по степента на своята доброта. Тези хора, за които сега ви говоря, те се отличават по едно нещо. Дето живеят, няма никакъв затвор, първото нещо, няма никакви гостилници. Там има здания така наредени. Искаш да влезеш в една гостилница, бутнеш един бутон, и веднага ти

сервират. Седнеш, наядеш се и тръгнеш по пътя си. Ще се спреш на някое място, не искаш да пътуваш пообикновеному. Има си апарати, ще бутнеш едно копче, ще се качиш и ще слезеш, дето искаш. После в този свят никакви катастрофи не стават. Досега не се е случвала такава катастрофа. Сега, от наше гледище разгледан, този живот на тия напреднали хора е, както сега да разправят на мравите за културата на хората. Ще кажете: „Тези мрави не мязат ли на нашите мравуняци. По колко крака имат те?“

Та казвам, в природата съществува един план. Той е следната философия, на която хората трябва да обръщат внимание. Този общия план е постижим за всички. Сегашният човек е кандидат, за да постигне туй високо положение, както онова малкото дете – в утробата на майката. От този малкия зародиш е кандидат да стане човек, само че трябва да му се дадат девет месеца в утробата на майката. Преди да е бил в туй състояние, той е бил в утробата на природата, милиони години е седял, за да се създаде. А казват, че Бог е направил човека от пръст, вдъхнал дихание в него, но в това дихание се разбира цял процес, условия, за да се яви човешкият дух, да му се дадат условия да прогресира. Не е въпросът само да имаме къща, ядене и пиене, но да се обичаме, да имаме добродетели. Предназначението на човешкия живот е всички да имате една опитност. След като имате всичко това, остава нещо, което не ни задоволява. Копнеем за нещо, което и ние не знаем.

Та казвам, този камък подразбира: камъкът тежи на мястото си. Всяко едно знание, поставено на своето място, то има своята тежест, своето разбиране. Казвам, съществува в природата един план, който урегулирва нещата. Преди милиони години, когато човекът го нямаше, кой уреди нещата? Ние казваме, че човек урежда земята. Тогава кой уреди земята? Туй, което се казва в Писанието, – Духът Божи. Туй подразбира, че тези същества още преди животните са устройвали земята. Ще каже някой: „Че тогава Господ кой го е създал?“ Господ се е проявил чрез тези разумни същества в света. Бог не е една личност отвлечена, но той чрез тези толкова разумни, толкова напреднали същества, чрез тях той е създал земята и чрез тях той управлява съвременното човечество. Някои от тях ги наричат ангели на небето.

Небето разбираме разумния свят. Който мисли, че небето е вън от него – аз не разбирам тялото. Под думата небе ние трябва да включим човешкия ум, човешкото сърце, човешката воля, човешката душа и човешкия дух. Вън от тях ние не може да си представим какво нещо е небето. Когато

говорим за физическото небе, ние разбираме небето, дето може да се движи слънцето, и всички звезди, дето функционират. Туй физическо небе е едно условие, покрив на туй голямото здание, в което човек живее. Небето е само простор на човешкия ум. То е понятно само за ума. Външната страна на небето не е понятна за човешката разумност. Вътрешната страна на небето, тези разумни същества, които живеят, то е достъпно за човешкото сърце. Има нещо, което можем да разберем със сърцето, има нещо, което можем да разберем със своя ум. Не е въпрос само да влезем в съприкосновение. Всичко, което е станало в света, е добро от това гледище. Каквото и да е събитие, какъвто и да е ред и порядък, който сега съществува на земята, той си има своята важност, своето място.

Но ние не трябва да изключваме. Всяко нещо влиза във великия свят. Ние не може да си представим реките, които преди хиляди години са текли, че са същите. С милиарди тонове вода са изтекли, и за бъдеще ще изтекат. Ние разбираме един непреривен процес. Казваме: „Де е отишла тази вода?“ Отишла е в морето. Казвам, когато хората умират, де отиват? Когато една водна капка умре, де отива? Сливат се всички хора, един ден ще се слеят. Туй различие, което сега съществува, ще изчезне, ще се върнете пак в рая и всички ще съставите един човек. Тогава всичко ще бъде в ред и порядък. Всички хора, които сте тука, и цялото човечество ще влезете в този големия човек, духовния. Ще се наместят кой в костите му, кой в пръстите му, кой в гръбначния му стълб, в лицето му, в космите му, и пак ще остане място за хиляди кандидати да живеят там. Сега туй може да ви се вижда странно, нали така.

Ако вие четете Данте или Милтон, какво са мислили, като са създали тия книги? Данте описва ада, Милтон описва рая и като описва рая, всичко се изгубва, изгубва се мисълта. Този рай става такъв, че никой не иска да влезе там. Турят го някъде на въздуха. Не е на въздуха раят, той е тука, на земята, но не на тази земя, на която ние живеем. Та Писанието казва: „Бог казва: „Радвайте се, човечески синове, на неговата Обетована земя.“ Туй, за което ви говоря, е една теория. Има известни начини, по които вие може да проверите истината. Аз не искам сега да ви занимавам с теории. Теориите са известни положения, но има една истина, която всеки може да провери. Ние считаме пчелите, че са много глупави, че те не разбират нищо, че те по инстинкт вървят. Има много учени пчели. Оказва се, че те си имат станции на радио. Всяка една пчела си има радио в тялото. Когато тази пчела отиде да бере мед, като намери някъде цвят, оттам изпраща вълни на станцията

на кошера, те долавят тези вълни. Тази пчела има един начин да говори. Една пчела балерина, като затрепти с крилата си, и тогава всички пчели излизат.

Сега тези работи ги описват не религиозни хора, но хора, които не вярват, които са скептици, които не вярват в Бога. Те са изследвали, че в стомаха, някъде в тялото на тази пчела са имали тези неща. После пчелите имат и един хубав барометър, с който мерят кога ще се развали времето и пчелите се връщат. Инструменти си имат. При това не само това, но те си имат вътрешно осветление, инсталация си имат. Пчелите си имат една инсталация на къси вълни. Те схващат лъчите, които ние не може да схванем. Казват, че в тъмно живеят. Много се лъжете, не, в светлина живеят, но не в нашата. Вътре си имат инсталация и вечерно време е осветена хижата. Ние казваме, че на тъмно живеят. Някои пчели отварят, но външната светлина ги смущава.

Ние считаме, че човек има съвсем повърхностни понятия. У човека има едно чувство между веждите, има една жлеза в гърлото, друга – в сърцето, трета – в гръбначния стълб и ред други жлези, чрез които човек може да се ориентира в много работи, които сега ви смущават. Например вие не знаете какво ще бъде времето утре. Вие може да знаете прекрасно. Има някой да ви дава пари. Има една жлеза, която може да ви каже онзи, който има да ви дава, ще даде ли парите, или не. Как? Онзи, който има да ви дава, казва: „Няма да ви дам парите.“ Той препраща вълните в пространството. Тази жлеза долавя тези вълни, казва: „Няма да ти платя“ или че ще ми плати. Той казва, туй е неговото последно мнение, което той не е казал. Ти слушаш, каквото той е казал, и вярваш. Туй, което казва тази жлеза, е вярно. Туй сега наричаме интуиция. Не е интуиция. Една жлеза има, която мисли много умно и не само засега, но и след хиляди години може да ти каже какво ще стане. Туй, което ще стане, казва.

Казвате: „Как са наредени нещата?“ Настоящите неща за нас са бъдеще за по-нисшите същества. Туй, което е настояще за напредналите същества, за нас е бъдеще. Следователно те са напреднали, те знаят, имат една програма. Ние по никой начин не можем да я измерим. Когато тези същества те пращат на земята, да се родиш жена, ти може 99 чифта цървули да скъсаш, пак жена ще се родиш. Ако те те пращат на земята, да се родиш мъж, мъж ще се родиш. Това е Волята Божия. Закон има. В тях няма насилие. Каквото те решат, туй трябва да стане. Например те казват: „Ти трябва да станеш мъж, понеже на тебе ти липсва твоят ум, не е развит“.

А за онзи, който става жена, казват: „Тебе ти липсва мекота. Ти тази мекота я нямаш.“ Защо трябва да станеш жена? За да добиеш нещо. А жената ще дойде да се кокорчи със своята красота. Тя не е жена още. Тя е дошла да се научи на мекия елемент, да стане жена. Тя има само формата на жена, но не е жена. Тя не мяза още на жена. Ако би дошла, такава дама не може да я видите. Ако дойде, ето по какво се отличава. Може да дойде. И тази дама от това общество ще вземе най-скромната човешка форма. Тя ще бъде облечена много скромно, но прилично. Няма да бъде чрезмерно красива, ще забележиш във всичките ѝ черти изтънченост. Тя се отличава по това, че нейната коса никога не пада, устата ѝ никога не побелява, очите ѝ никога не потъмняват, сърцето ѝ никога не трепти, страх не знае какво е. Нея огън не я гори, може да влезе в огъня, да се нажежи, десет кола дърва да турите, като излезе от огъня, дрехите ѝ ще светят още повече. В която къща влезе, дето има раздор, всичко ще се просвети, ще има ред и порядък. Тя няма да ви се препоръча, че иде от някой си външен свят. Тя ще ви покаже как човек трябва да живее на земята.

Сегашните хора се отличават с една черта, те казват: „Аз не вярвам в това, не вярвам в онова.“ Не е вяра да вярваш в онова, което не съществува. Туй е заблуждение, едно заблуждение е да не вярваш в това, което съществува. Заблуждение е да вярваш в туй, което не е, но пък друго заблуждение е да не вярваш в туй, което е. Е ли това в света, в което вярваш? Ако е, трябва да вярваш. Ние може да вярваме само в това, което е. Не може да вярваме в това, което не е. В отрицателните неща няма какво да вярваш. Някой казва: „Аз не вярвам в задгробния живот.“ Но задгробният живот е ехо на сегашния живот, защото сегашният живот е Божий живот, той е излязъл от Бога. Когато се казва, че човек ще умре, то се разбира, че той ще се върне у Бога пак, за да се обнови. Капката трябва да се върне в океана, за да се обнови.

Смъртта не е нищо друго, освен човек да се върне в Първия Източник, за да се обнови, или другояче казано: да приеме повече сила, да приеме повече способности, повече дарби, за да може да уреди живота си. Сега разбирайте – аз употребявам думата смърт в два смисъла. Единият смисъл, когато човек престъпи Божия закон, той ще умре, лишава се. Другият смисъл на смъртта е – минава от едно състояние в друго, подобрява се неговото положение. Всички мъченици трябваше да умрат, за да се подобри тяхното положение. Христос трябваше да умре, за да се подобри положението на тогавашното човечество. Един умира за всички. Един

умира за всички. Един в света може да повдигне всички. Един ние подразбираме: цялото е в състояние да подобри, да оправи здравословното състояние на всички клетки, които живеят в цялото. Под думата Христос ние разбираме колективното човечество, което взема участие в тази работа. Сега ние имаме повърхностно понятие и казваме: „Господ как ли се занимава с толкова хора в света." Това е детинско схващане.

Съществува един закон в света, че за най-дребните същества, за най-малките същества, за микроскопическите същества и за човека всичко е предвидено, всичките условия, при които техният живот може да се развива, всички условия са предвидени. Не само туй, но и всички изключения, които съществуват, и те са предвидени. Сега, когато казваме, че всичко е предвидено, туй не подразбира, че когато другите работят, ние да не работим. Когато тези разумните същества работят, ще работим и ние. Когато професорите работят в университета, ще работят и студентите; когато професорите престанат, да престанат и студентите. Всеки професор като държи своята лекция, той работи, ако не държи лекцията си, не работи. Та и ние казваме: „Нали Господ работи." Тогава законът е такъв: когато Господ работи, ще работиш и ти, когато Господ почива, ще почиваш и ти. Всичките лоши условия в света не са нищо друго освен ден, в който трябва да почиваш. Това е седмият ден. Боледуваш, това е седмият ден. Не ти вървят работите, това е седмият ден. Ако ти един ден в седмицата си почиваш, ти ще свършиш повече работа, отколкото, ако не почиваш.

Тогава казвам, има известно изкуство, с което вие трябва да се занимаете. Например вие се занимавате с тия изкуства, които нищо не допринасят на човека. Например хората се занимават с готвачество. Готвачеството е едно изкуство на земята, но трябва по-напред друго едно изкуство. Първото изкуство, с което всеки човек трябва да започне, е музиката. Няма човек, който да не може да пее и да свири, и да разбира нещо от музика. Ако вие разбирате законите в музиката, всяко нещастие в света ще се дължи на една дисхармония. Ако ти в живота си вземеш един фалшив тон, в човека забележете неговото подсъзнание вътре, в което той не съзнава каквото става.

Има едно съзнание у човека, има четири съзнания: едното – съзнанието, самосъзнанието, подсъзнанието и свръхсъзнанието. Ако ти вземеш един фалшив тон, непременно те очаква някакво нещастие. Няколко души музиканти седят… в съвременната музика по някой път, аз виждам, прониква една фатална гама в музиката, една фатална гама, която

руши. Не искам да я кажа, за да не забатачите. Аз съм правил няколко пъти опит с една гама. Щом навляза в тая гама, веднага се изменя пулсът на сърцето у тебе, настава меланхолия, омраза, отчаяние, злоба. Трябва да мине цяла една седмица да работиш, за да може да се възстанови онази първичната гама. Често вие изпадате в тази гама. Мнозина са идвали така при мене отчаяни и казват: „Тебе ти е охолно така.“ Казвам: „Я вземи основния тон.“ Какво ще вземе, не му се пее. Казвам, вземи основния тон.

Идва при мене един млад момък и започвам аз музикално да го лекувам. Казвам: „Представи си, че при тебе дойде една красива снажна мома и запява с онзи ангелски глас.“ „Не обичам да слушам музика. Има ли такива моми?“ „Има ги.“ Казвам: „Тези моми, като запеят, вземат скърбите на такива момци като тебе. Ти като излезеш, ще ти олекне на сърцето. Като те погледне с мекия си поглед, ще кажете, че е дяволит погледът ѝ.“ Тя ще каже: „Не пей старата песен, пей нова песен.“

Писанието казва: „Новата песен.“ Има една музика в света. Вие говорите за любовта. Любовта без песен, без музика, това не е любов. Какво ще ми разправяте за любовта, да казвате: „Аз те обичам.“ Който ме обича, той трябва да ми пее. И той трябва да ми пее – кога? Когато аз съм заспал, когато съм се унесъл. Аз харесвам майката. Като заспива, майка му пее: „Спи ми, майка, спи.“ Някои майки казват: „То и без песен ще заспи.“ Много пей на това дете, да стане човек. Пейте и възпявайте в сърцето си. Във време на страдание пей. Не те обичат, пей. Гонят те от едно място на друго, пей. Изгубил си парите си, пей. Болен си, пей. Пей, ще се оправят работите. Аз да ви кажа опита на един приятел, който оздравя само с песен. Имаше един изключителен случай. Ако не беше пял, щеше да си отиде. Казвам: „Пей.“ „Ще пея.“ Жена му ми казва: „Моят мъж току пее, болен е.“ Казвам: „Не бой се, той се е спасил, като пее.“ „Ама как ще се спаси?“ „Той пее.“ И след като оздравя, казвам, пейте. Страданията се лекуват с пеене. Дето има пеене, има здраве. Най-после има една чиста мисъл.

Сега вие ще поставите въпроса: „Кога ще се оправи светът?“ Светът е оправен. В света има само няколко цирейчета останали. Сега тези, като дойдат, ще ги постиснат малко и ще се оправи. Писанието казва, че Господ щял да дойде с хиляди и милион свят отгоре. Той така представя малко поетично. Ще дойде да опита, ще тури ред и порядък, както едно време дойдоха русите и освободиха България, така и те ще дойдат да турят ред и порядък. Разумност трябва да се тури. Те няма да направят преврат, да свалят едни и други да турят, да обесят или да турят в затвора, но ще турят

ред и порядък.

Сега мен целта не ми е да обръщам вниманието ви към физическия свят. Вие може да знаете какво може да бъде вашето бъдеще, вие може да знаете може ли да бъдете здрави, или не, вие може да проверите дали ще боледувате, или не. Ти остани тих и спокоен. Ще знаеш ще умреш ли, или ще останеш жив. Ако се спреш на туй чувство, може да има десет души лекари да кажат – ще свърши, но туй чувство вътрешно казва – ти има още да живееш, не си довършил своята работа. Когато човек има да живее, животът е по-силен от съдбата в света. Тогава ще ви кажа, при Каспичан има едно село. На един българин умряла жена му, той се оженил за друга и от първата жена останало едно дете много красиво. Като дошла мащехата, толкоз го малтретирала, че то се отчаяло. Имало наблизо една висока канара – 30–60 метра висока, и то отивало там да се хвърли, да се отърве от мащехата. Като се хвърлило, закачил му се сукманът за канарата и то останало да виси във въздуха. Дохождат селяни и го спасяват. Вие какво ще кажете. Не може да умреш. Ще го закачат там, на канарата. Може да ви приведа хиляди факти.

Разправяше ми един български офицер там, на видинския фронт. Един ден войникът му носи едно разпореждане от генерала. Пращат го в една част, а той знае, че за да иде там, трябва да мине през голяма опасност. Той върви, минава, а сърбите го стрелят. Той върви и нито един куршум не го засяга. Настръхнали косите на главата му. Вие ще кажете случайност. Не, този войник има сигурност. Че ако в света няма такава сигурност, кое ще ни даде надежда на нас, страхливците. Ще живееш, докато свършиш работата си, пък като ти дойде времето, ти и цар да си, с тебе ще се случи това, което се е случило с един друг българин, на който му предсказал един гадател: „Ти ще умреш – му казал – от страх от корага на една костена жаба.“ Той казал: „Е, от всичко може да умра, но от костена жаба да умра, туй не го вярвам.“ Минават години, един ден той върви по пътя, лятно време било, той видял корага на една костена жаба и казал: „Мене ми предсказаха, че ще умра от такава жаба.“ Ритнал с крака си корага, наранява се на ръба ѝ, инфектира се и умира.

Ние умираме по единствената причина от нашето неверие, като не спазваме онзи свещен закон. Може да кажете – това е случайност. Не, онази костена жаба няма да я буташ. От онова забраненото дърво, от него не ти трябва да ядеш. Аз се чудя на ума на този човек. Раят беше пълен с такива хубави плодни дървета. Аз се чудя и на Ева, неговата дъщеря, аз

считам Ева негова дъщеря, направи я от самото му ребро. Тя е първото дете, което се роди в рая. И туй дете отиде и каза: „Ако ти ядеш от това дърво, ще станеш като Бога." И бащата, и дъщерята ядоха и излязоха из рая.

Казвам, всеки камък тежи на мястото си. Всяка една мисъл има ценност само когато е свързана с онзи разумния свят. Ако няма в света такива разумни същества, на които да разчитаме, на кого ще разчитате най-после. Слънцето се управлява от тях, звездите се управляват от тях, въздухът се управлява от тях, реките се управляват от тях, движението на цялата земя се управлява от тях. Всичко, каквото става на земята, навсякъде те работят, навсякъде те са господари. Кажете ми какво ще правим ние на земята? Те разполагат с всичко. Аз не искам да оставям в ума ви една идея за караконджовци. Това не са караконджовци, това са същества. Всеки може да направи опит. Когато сте отчаяни, наскърбени, никой не може да ви помогне. Щом си отправиш ума към тях, веднага ще ви просветне и ще имате мир. Тази жлеза у вас веднага ще възприеме и ще каже: „Не се безпокой, всичко ще се уреди."

Като четем 91 псалом, какво се казва там. Аз не казвам, че то е ново заради вас, но вие да придобиете вяра в онова, което е поставено у вас, после да вярвате в онова, което е поставено в другите хора. Трябва да вярвате едни в други. Не в онова, което те проявяват, но в онова, което е вложено в тях. Бог е вложил нещо в тях. Не в онова, което аз съм хванал по радиото, но в онзи божествен процес, който работи.

Идва при мене един господин. Аз съм зает. Той иска болният да дойде при мене. Аз му казвам: „Иди си, твоят болен ще бъде здрав." „Ама как може да бъде здрав." „Не ме безпокой, иди си. Ако вярваш, ще бъде здрав, ако не вярваш, няма да оздравее." „Ама ти си бамбашка човек." Среща ме след една година, казва: „Много ти благодаря." Той още когато идва, аз по радиото възприемам. Казват: „Кажи ми ще оздравея ли?" Казвам му: „Слушай, ти имаш малко криви работи, ще ги оправиш, и всичко ще се оправи, и ти ще оздравееш." Лошите работи в света спират положителните понятия у нас. Тези жлези като работят у нас, тогава ние схващаме, а щом съгрешим, тогава се прекъсва съобщението и ние се намираме в едно безизходно положение.

Знаете ли какво нещо е да изгуби човек вяра в себе си? Знаете ли какво нещо е да дойде човек в едно вътрешно противоречие? Та развивайте сега в себе си, или дайте ход на божественото. Тези жлези в себе си да развивате.

Вие може да ги знаете. По някой път аз ще ви похваля в едно нещо. За жените имам едно високо мнение в себе си. Аз да ви кажа добрата страна на жената, туй, което аз харесвам в нея. Аз не се спирам на нейния ум; аз не се спирам на нейното сърце, но само в следното. Една мома среща един момък, който я обича, и ѝ казва: „Аз царица ще те направя.“ И тя повярва. Баща ѝ ѝ казва, че той не е за нея. „Но той казва, че царица ще ме направи.“ Тя вярва в това. Не е ли вяра това. Може да я направи царица и ако той не я направи царица, знаеш ли коя е причината? Тя ще стане царица. Мислите ли, че онзи, който ѝ е казал, че ще я направи царица. Тя ще стане царица, стига да вярва. След като се оженят, развали се.

Първо, тя повярва в него по човешки, а след като се оженят, той вече не ѝ говори тъй, а ѝ казва: „Ти ще станеш царица, но, първо, трябва да се научиш да готвиш, трябва да се научиш да переш, това, онова…“ Тя си казва: „Изменил се е.“ И тогава тя се осъмни в него и казва: „Излъга ме.“ И вследствие на това тя не става царица. Животът ѝ става нещастен. Тя как трябваше да постъпи? Ето да ви дам един съвет за онези, които са пред разрешение на този въпрос. Щом този момък каже на младата мома: „Аз ще те направя царица“, тя да му каже: „Аз ще се оженя за тебе само тогава, когато ти ме направиш царица, но преди да ме направиш царица, аз не си помръдвам крака.“ Туй е правото. Но, че той казва, че ще ме направи царица, туй обещание няма да се изпълни. Онова, което ни обещава той, трябва да го изпълни, нищо повече. Тогава вярата се реализира.

Сега този закон приложен, онова, което великият закон вътре в природата ни казва – аз прилагам сега този закон на природата. Младият момък и младата мома, това не е придобивка на младите, защото ние всинца сме носители на божественото, което функционира. Онова, което Бог е обещал чрез твоята природа или което е обещал чрез твоя живот или чрез твоята душа, или чрез твоя дух, или чрез твоята сила, или чрез твоя ум, или чрез твоето благородно сърце, или чрез твоята воля, то ще бъде – две мнения няма. Няма в аналите на човешкия живот да не са се изпълнили всички обещания, които са дадени, когато човек е излязъл. Само ако човек не вярва, тогава става едно колебание или едно закъснение.

Та първото нещо, старайте се да си създадете, ще кажете тъй в себе си: у мене има всичките възможности за един щастлив живот. Вие ще постъпите, тъй както онзи капитан на парахода постъпва. Той може да срещне най-големите бури в океана, но той седи на капитанското място, разхожда се и дава директива на парахода. Сега в големите кораби не се

прави туй движение, но каквито и да са премestванията в живота, вие не се спирайте, защото всяко спиране е съмнение, престава да функционира Божият закон. И целият ад може да дойде, и при най-големите бури, и при най-големите несгоди вие не се спирайте. Тъй вие ще сполучите много по-лесно, отколкото, ако се колебаете. Тогава ще дойдат най-големите разочарования, които сега съществуват на земята.

И вие всички вярвате, че земният живот ще се оправи. Как ще се оправи? Когато се изправят жлезите и един ден всички ще бъдете зрители, че този живот ще се оправи. Повече от хиляда години няма да отидат. Някои от вас ще се преродите около десет пъти и в последното прераждане вие ще го видите. Та нашата задача в света е онзи великият божествен план, който ще се реализира. Майката, която ражда едно дете, нейната цел не е туй дете да остане дребно, но нейната цел е туй дете да израсте. Божественият план е не ние да останем сега деца. Бог вижда всичките несрети, но той казва: туй дете ще израсте въпреки всичките противоречия, които съществуват. Този промисъл – един от тези ваши братя все ще се намери, вслушайте се някой път, когато сте в мъчнотии, вслушайте се в тази жлеза, някой път в гърлото ще ви проговори, някой път под лъжичката.

Вие ще кажете: „Това е илюзия.“ Никаква илюзия не е. Ще видите, че туй, което се казва, ще стане. Ако не стане, чакайте тогава. Тук в Писанието има предсказани неща. Пророците са имали в себе си развити тези жлези и всичко това те са го виждали. Някой пророк казва – туй и туй ще стане. И всичко така става. Вие ще кажете – случайно се случи. Случва се веднъж, два пъти, три, четири пъти, случва се деветстотин и деветдесет и девет пъти. Това вече не е случайност. Това е една закономерност, в която вие трябва да вярвате.

Та съвременното християнство от едно теоретическо християнство трябва да премине в реализирането на тези светли идеи. Ние казваме, че като ида на онзи свят… Не разбирайте в другия свят смъртта си, но разбирайте, когато у вас стане една промяна, когато вие умрете за вашето невежество, та да се просвети вашият ум, или туй, което Христос казва: „Да се родите изново.“ Това е небето. Като се родите вие, дали сте в онзи свят, или сте в този свят, вие ще бъдете свободни. И тук ще бъдете свободни, и там ще бъдете свободни. Пък ако сте с тия разбирания, които сега имате, тогава в този рай туй щастие никога не може да дойде. Вие погледнете човешката история. Всичките щастливи и благородни хора в

света, това, по което се отличаваха тия хора, е това, че те имаха вяра във всяко направление. Аз не считам религиозни хора тези, които са тесногледи. Религиозен човек наричам онзи, който има светъл ум, който има благородно сърце и една възвишена и правдива воля, който има възвишен дух. Всичките тия хора с тези качества, където и да са те, са наши братя без разлика. За нас е важен фактът, имат ли такъв дух, имат ли такава душа, имат ли такава воля, имат ли такъв ум и такова сърце. За мене туй е най-важното. Няма ли туй, тогава небето остава само едно име без съдържание.

Та казвам сега, при тази опитност, която имате, при туй знание, което имате, вие умирате. Аз на една сестра ѝ казах. Дойде при мене и ѝ казвам: „Ти не си издържа изпита.“ Един брат не се отнесъл добре със сестрата. Казвам тъй: „Ако аз бях на твоето място, щях да кажа на този брат: „Я ми кажи още един път, повтори го.“ Някоя сестра обидила някой брат. Братът да каже на сестрата: „Я го кажи още веднъж, много сладко ми казваш.“ Аз съм слушал момата да казва: „Да се махаш оттук, мразя те“, а той да ѝ каже: „Кажи го още един път.“ Казвам, тогава ти си постъпил по християнски. Туй в света го виждам. Тоя човек, който вярва, той има тази жлеза. Този човек, който мрази, той може и да обича. Омразата може да се обърне в идеална любов. И идеалната любов може да се обърне в омраза. Тази мома усеща, че този момък, когото тя изпъди, издържа, и той от ден на ден израства и неговият авторитет се издига. И всеки един от вас, когато съдбата му каже: „Махни се оттук“, той да каже: „Кажи ми още веднъж.“

Това е то вяра в Бога. Ако вие не може да се радвате на вашия Господ – по човешки ви говоря – но това, което той е допуснал то да стане, не че той го е допуснал, но страданията ние си ги създаваме. Господ не може да забрани на страданията, които ние сме предизвикали. Той казва: „Нека се върнат към вас.“ Туй, което ние сме създали, то се притегля към нас. Туй дете, което си родил, то няма да отиде да живее при другите, то ще дойде при тебе. Ако си го родил добро, то такова ще дойде. Тъй седи животът.

Животът, който Бог ни е дал, е отличен живот. Ако нашият живот не е такъв, то се дължи на ред причини или на физическия свят, или на духовния свят, или на божествения свят, или на умствения свят, или на нашето неразбиране. Трябва една по-умна философия за съвременния живот, за да се избавим от тези несносни страдания, които идат. Ние сме в преддверието на още по-големи страдания, които ще дойдат. Вяра трябва. Зимно време казвате – дърва трябват, въглища трябват, двойни прозорци

трябват, юргани трябват. Сега, преди да е дошла зимата, ще дойдат тия работи. Чудни сте вие, дебели дрехи ви трябват, обуща, въглища ви трябват, дебели чорапи. Три месеца, като дойде зимата, и ще се свърши. Тя ще си отиде, и тогава ще дойде пролетта. Вие ще излезете навън и ще благодарите на Бога за добрините, които идат. След големите страдания ще дойде Царството Божие между хората, и тогава всички ще бъдете радостни и весели. Кога ще бъде? Когато стане.

„Отче наш“

Тридесет и пета неделна беседа
28 май 1933 г., неделя, 10 часа
София – Изгрев

НАДЕЖДАТА ТИ

„Отче наш“
„Ще се развеселя“

Ще прочета двайсет и четвърта глава от Притчите.

„Духът Божи“

Няколко хиляди години са живели хората и в съвсем друг вид са изказали мислите, които имат значение и за днес. „Надеждата ти няма да се отсече“ (четиринайсети стих). Кога, при какви условия? Някога ние се чудим кои са причините за нещастията, които ни сполетяват. Съвременните хора обясняват причините на болестите. Съвременните социолози обясняват причините за съвременните кризи, обясняват произхода на войните, обясняват причините за земетресенията, обясняват органическото развитие. И нещата си остават необяснени. Необяснени по единствената причина, че онзи шивач, който се е научил да шие дрехи на малките деца, той се намира в затруднение, когато трябва да крои дрехи за големите хора, защото туй дете все малко няма да остане. И ние имаме възгледа за малките деца, само надребно кроим. А и онези, които наедро кроят, не знаят как да кроят; а които надребно кроят, след време кроенето в работа не влиза.

Противоречията, които съществуват, трябва да се обяснят. Има едно голямо противоречие, което съществува и в сърцата на богатите хора, и в сърцата на сиромасите хора, и на силните, и на слабите, и на простите, и на учените – навсякъде съществува едно вътрешно противоречие. Като се отвори съвременната литература, поети, социолози, държавници, свещеници навсякъде констатират, че има едно противоречие. Хиляди лекарства има създадени. Например защо падат косите, какви ли не церове има, чел съм. Хванал го някой лишей, пак някакъв цяр. Едно време имаше панасия, пенкелер. Каквато болест имаш, като вземеш няколко капки пенкелер, работата се свършва. Пен значи болка, кей – откривател, този, който открива. Болести има, болестите още съществуват. Пенкелер има, но болестите не умряха. Чудното е, че онзи, който откриваше болестите, умря, зарази се от болестта. Лекарите, които лекуват болестите, умират, а

болестите продължават да съществуват. Проповедниците, които проповядваха на хората за спасението на човечеството, умряха, а които правят грехове, още съществуват. Тогава задавате въпроса: „Защо светът е създаден така?“ Всеки задава въпроса, но да се отговори на въпроса, е трудно. На какъвто и да е въпрос не може да се отговори, понеже светът е прогресивен. Днес ако отговориш на въпроса, на втория ден ще намериш отговора несъстоятелен. На най-добрия сметач в аритметиката ако му дадете някоя задача, няма да се разреши. Има задачи, които не се разрешават така лесно.

Но казва стихът, че надеждата няма да се отсече само тогава, когато си мъдър. Ние считаме мъдростта достояние само на най-мъдрите хора изключително, като че богатството е достояние само за особени хора, а за простите и невежите не е. Там е една от погрешките. Единственото достъпно нещо за всички хора, това е мъдростта. Всеки едного, у когото мъдростта не е достъпна, той е осъден на смърт. Ако запитате причината за смъртта, ще видите, че в органическото царство, там, дето отсъства мъдростта за един момент, смъртта иде като едно последствие; а където мъдростта присъства, животът иде като едно последствие. Дето иде страданието, причината е, че мъдростта отсъства; дето иде радостта и щастието, мъдростта присъства. Както и да го обясняват другите, за мене е едно обяснение. Когато аз проповядвам една истина и я приложа и опитам, тя даде резултати, това е истина. Ако ти вложиш мъдростта в света, тя ще те освободи от всички страдания, ще те освободи от всички лишения, от всичко ще те освободи. Сега онези, които не разбират въпроса, решават, има философи на невежеството, които питат: „Господ кой го е създал?“ Това са първокласни невежи в света. Под думата създаване какво разбират?

Щом става въпрос, кой го е създал, значи има някой, който е създал Бога. Няма какво да питаш. И Бог е едно произведение като тебе. Ако питаш за един Господ, за един Господ, който е създаден, той е едно последствие. Щом е последствие, той има една причина. Тогава и в науката на причината има причина, на причината – пак причина. Тогава вие се намирате в положението на онзи цар, който искал да му се разкаже една приказка без край. Начало да има, но край да няма приказката. Явявали са се много разказчици, философи, разправяли ден, два, три, седмица, месец, три месеца, година – и нямало какво да разказват. И всичките фалирали, и все били затваряни, че не могли да разкажат една такава приказка. Най-после явява се един и казал: „Кажете на царя, че аз ще му разкажа една

приказка без край.“ Царят му казал: „Внимавай, че ще намериш затвора, ако не можеш да ми разкажеш.“ „Бъди уверен, аз намерих тази тайна.“ „Хубаво, започни.“ „Царю честити! Едно време имаше един цар, велик като тебе. На този цар земята му роди едно жито, че той направи голям хамбар – толкова голям, че събра всичкото жито. Когато зидарите съграждали хамбара, останала една малка дупка. Като съградиха хамбара, през тази дупка дойде един щурец, взе едно зърно и го изнесе вън. После втори път се върна, и пак взе друго зърно.“ „Какво последствие може да има?“ „Чакай да тегли всичкото жито, тогава ще ти кажа края на приказката.“

Ние се намираме с този философ, който изважда житното зърно от хамбара. И ние очакваме да станат дълги работи. С милиони години ще чакаме, и житото няма да бъде изнесено от хамбара. Така въпросите не се разрешават. Животът има една практична страна, страна, която е достъпна за всичките възрасти на човешкия живот, достъпна за цялото органическо царство. Аз наричам мъдрост само това, което е достъпно за всички. Когато човек влезе в областта на този свят, тогава има едно съответствие между всичките елементи, които заобикалят човека. Отношение има между светлината и човека; отношение има между въздуха и човека; отношение има между почвата и човека; отношение има между онези органически сили, които работят, и човека; отношение има между неговите мисли; отношение има между неговите чувства; отношение има между целия органически свят.

Тогава ние, съвременните хора, живеем в три свята: един свят на завършените резултати – той е материалният свят, свят на силите – аз го наричам свят на силните чувства, и после – един свят на вечните философи, или свят на светлите мисли. Понеже човек е сплетен от тези три свята, всеки човек е сплетен от мисли, от чувства и от завършени резултати. Всяка клетка, която влиза в устройството на човека, тя е резултат. Ти имаш една клетка, която е свързана с разумни същества, не знаеш къде и следователно ти не си господар на тази клетка. Ако един ден ти не се отнесеш както трябва, този резултат ще бъде отнет от тебе. Ако не постъпиш разумно с тялото, от което човек е създаден, Бог, който е направил тялото, може да го вземе. Ти си в зависимост от тялото. Това е един капитал, даден да функционира. Ако ти не постъпваш разумно и правилно със своето тяло, ще изгубиш своя капитал и ще престанеш да живееш на земята.

Някои казват, че човек умира и отива в друг свят. Не, щом на земята не можеш да живееш, и в другия свят не можеш да живееш. Казвате: „Да напуснем този свят.“ Вие никога не може да напуснете този свят. Вие едновременно в трите свята може да живеете. Да живеете в един свят е абсолютно невъзможно. Някои искат да ни убедят, че само на физическия свят имало живот. Това е една квадратна глупост. Други искат да ни убедят, че само в другия свят има живот. Това е втора квадратна глупост. Трети искат да ни убедят, че само в мисълта има живот. Това е трета квадратна глупост. Истината е, че ти може да живееш в трите свята едновременно. Всяко живо същество, колкото и да е малко, колкото и да е нищожно, то е сплетено от известни мисли, от известни чувства, от известни постъпки или действия. Известна част от тази материя съдържа в себе си. То е един капитал, даден в живота.

Сега вие разбирате живота и казвате на младите: „Вие гледайте да си поживеете.“ На старите казвате: „Вие гледайте да си починете.“ Това не е никаква философия – за стария да си почива, а за младия да си поживее. Туй, дето хората казват, младият да си поживее, аз го тълкувам: младият да направи грехове. А старият да си почива, значи старият да ги изплаща.

Казвам сега разумната страна: вие не влизайте в стълкновение със себе си. Туй, което имате, оттам започвайте. Вие не се заблуждавайте от окръжаващите хора. Вие всякога започвайте едно разрешение от себе си. Понеже в даден случай ако ти започнеш да разрешаваш живота от някой друг човек, когото ти изследваш, ти не знаеш как е създаден този човек, какво е неговото положение. Ти може да мислиш, че е щастлив. Една госпожа ми разправяше – тя е бедна, от град Търново, малко набожна, религиозна жена – отива тя при една светска жена, никак нерелигиозна, която има къща, всичко разкошно, децата ѝ са здрави, весела, бодра. Казва: „Виждаш ли тази жена, никак не се моли на Бога, той всичко ѝ дал, пък аз по три пъти на ден се моля, на мен не ми върви. Таман мислех да я питам: „Сестра, как намери тази истина, как всичко ви провървяло?“ и тя ме въведе в една стая и ми разправи някои неща. Почна да ми разправя вътрешния си интимен живот. Аз виждам, че аз съм по-щастлива, отколкото тя.“ Сега няма да ви разправям, какво ѝ е казала. Но тя ѝ казала, че не е щастлива. Тази светска жена е била умна. Тя иска да я избави от едно заблуждение. Тази светска жена видяла, че нещо мърда в очите ѝ. Тя искала да ѝ каже, че е щастлива. Тя ѝ казала: „Ти имаш една истина, която не съзнаваш. Аз имам един външен живот, но вътрешен нямам, а ти имаш

вътрешен живот, външен нямаш. Два противоположни полюса сме. Аз съм нещастна отвътре, а ти си нещастна отвън. Ти си нещастна, защото си останала бедна отвън, пък аз съм нещастна, защото съм останала бедна отвътре.“

Та сега в света има два вида нещастни хора: едните ние ги наричаме богати, те са нещастни отвътре. Другите са нещастни отвън, тях ги наричаме сиромаси. Сега всички искаме да бъдем като богатите хора. Какво ще ти даде богатството? Богатството ще ти даде условия да станеш учен човек, силен човек. Но богатството ще ти даде възможност да умреш с най-позорната смърт. След като умреш при своето богатство, ще дойдат най-големите червеи, да изваждат твоите мазнини. Един беден човек червеите ще го изядат за две–три години, а богатия ще го безпокоят 50 години. Сега няма какво да ви доказвам. Богатият да провери думите ми. Който не вярва на думите ми, да ги провери дали е вярно, или не. Аз говоря за фактите на нещата. Сиромаха го безпокоят червеите две години и се свършва, богатия – 50 години. И най-големият ад не е страшен, онзи огън не е страшен, но когато влезеш в гроба, ще почнат да те безпокоят тия червейчета – твоите братя, тези малките дяволчета със своите копачки, които всеки ден теглят. По-страшен дявол от тях няма. Сега ни заблуждават с онези големите дяволи, които не съществуват. Под голям дявол и силен – не по форма – една кибритена клечка е ужасен дявол. Ако го туриш някъде, може да дигне цял град, може да дигне цял един параход. Малка е, микроскопическа, но съдържа такава динамическа сила. Някой път цяла граната може да падне на парахода и няма да произведе такъв резултат. Някой път някой голям камък може да падне и няма да произведе резултата, което малкото камъче може да произведе, като падне на окото ти. Може да ослепееш.

Сега това са обяснения. Не мислете, че аз искам да ви говоря за един песимизъм в света. Аз не гледам песимистически на живота. Песимизмът е идвал много пъти на гости, разговарял съм се. Отличен философ е той. С много учени съм се разговарял, толкова много има в Европа. На песимизма всякога му липсва нещо. Оптимизмът всякога има нещо. На песимизма като му дадеш туй, което има оптимизмът, той става оптимист; като вземеш от оптимизма, той става песимист. Ролите се сменят. Аз наричам песимизма и оптимизма актьори на сцената, които играят разни роли. Песимизмът е забогатял, оптимизмът е осиромашал. Осиромашал набожният, станал безбожник. Защото всичките сиромаси са все

безбожници. Богатите хора са много набожни. Те са хора на реда и порядъка, законите спазват. Сиромасите крадат, той работи, но все гледа да бръкне някъде.

Сега, като говоря така, ще кажете: „Не е ли обида за сиромасите." Че кой от вас не е крал? Да се разберем. Кой не е крал в трите свята? Може на физическия свят да не си крал, но виждаш една мома или някоя жена – жена разбирам някакво желание. Всяко желание е някаква съблазън или в умствения свят може да е. Кой от вас не си е помислил да вземе една книга и да я препечати и да си тури името? Кой от вас не е пожелал да бръкне в една каса, да вземе и да си направи една къща? Кой от вас като ученик не е желал да бръкне и да намери тефтерчето на учителя, че да поправи както той иска? Аз имам цяла статистика. Във варненската гимназия един учител имал един шкаф в класната стая, дето държал бележника. Отварят класната стая и после учителят гледа – все шесторки. Той се чуди кой ли ги е написал. Тъй майсторски написани. Тъй са преплетени, тъй майсторски написани, че не знае колко били първоначално. Той си мълчи. След като си турят тези бележки, учениците стават ли по-учени? Някои минават за способни ученици, но въпросът не се разрешава. Съвременните въпроси са останали неразрешени.

Тогава се задава въпросът: защо ни са сегашните религии, ако те не ни дават нищо. От хиляда години учителите на всички религии са показали една истина, от която нищо не е останало. Туй, което Христос е учил, не се проповядва. Ако Христос дойде в съвременната култура, той ще се чуди на гениалността на хората, че от това, което той не е говорил, те са построили много работи, а от това, което е говорил, не са построили нищо. Ако дойде Буда, и той ще се чуди на будистите. Ако дойде Мойсей, и той ще се чуди. Всичките учители ако дойдат, ще се чудят на гениалността на човечеството, че от нищо са създали нещо, а от нещо нищо не са създали. Някои ще кажат, че това е проповядвал Христос. Че досега никой не се е спрял да обясни стиха, дето казва Христос: „Ако думите ми пребъдат във вас и ако вие пребъдете в мене, Аз и Отец ми ще дойдем и жилище ще направим, и Аз ще ви се изява." Ако е възможно да се изяви, какъв резултат ще има? Светлина ще имаме, топлина ще имаме и плодове ще имаме. Ако слънцето грее, ако има съответствие на климата и растенията, ще има плодове. Но ако светлината не се явява, какви ще бъдат резултатите? Ще се яви оскъдността. Коя е причината за това ожесточение? Нима мислите, че днес християнските народи не са културни? Културни са,

но те имат по-хубав закон, отколкото някога са имали. В приложение животът не се е изразил. Има нещо, което не е изпълнено, но едновременно трябва да се изпълни, да съществува.

Има едно противоречие. Как ще си обясните – малкото дете до втората и третата година слуша майка си, а като стане на 21 години, детето казва на майка си: „Ти си много проста.“ Туй дете, което майка му го родила, казва на майка си: „Много назад си останала, много еснафски гледаш.“ Казвам, у този син откъде се яви туй противоречие за майката, че е еснафка. Синът е мъдрец, майката трябва да разбира какво значи еснафка. Може да намерите речника с чужди думи и да видите. Синът казва: „Ти нямаш морала на съвременните хора, ти не разбираш живота тъй, както ние младите хора разбираме.“ Едно време ние го разбирахме по един начин, а сега ние го разбираме по друг начин. Няма никакво противоречие. Че ако младите разбират живота по един начин, извървеният път на старите може да е по планините, а младите да вървят по полето. Различава се ходът и енергията, която са иждивили. Ще имат две различни опитности, но този път е един и същ. Единият е път на планините, а другият е път на полетата. Ако човек живее в планинските места, той ще има друг живот; ако живее в полетата, той овчар може да бъде.

Следователно, ако бащата е бил планински човек, а синът е бил човек на поляните, какво различие има между бащата и сина? Има едно съотношение между планините и поляните, има едно съответствие. Планинският живот в полетата той няма разрез в себе си и полето в планините и той не може да бъде плодороден. Именно планините служат като разделни линии, отдето се изпраща енергията. Всичките планини, които съществуват по лицето на земята, те определят плодородието, което става в полетата. В Египет като нямаше планинско място, бяха принудени тези хора да създадат пирамиди като високо място, за да дават вдъхновение на човешкия дух. Всякога в планините има едно желание да слязат в полетата.

Сега съответствието седи в това: планинският живот, това е животът на ума, а животът на полето, това е човешкото сърце. Изходният път от планината, това е пътят на човешката воля. Съответствие има в това. Ако ти не можеш да направиш една връзка между планините и полетата, пътя на движението им трябва да разбираш, туй, което си добил, тогава ти ще разбираш онова съответствие, което седи в самия порядък на природата. Например съвременните хора ни най-малко не изучават в какво

направление текат българските реки. Ако някой изучава реките в туй отношение, какво направление, каква посока, в много отношения може да се коригира възпитанието, което хората сега имат. Ако вземете да изучавате склоновете на планините накъде са обърнати, какво отражение дават на полетата. Не мислете, че Витоша не оказва известно влияние на хората. Тази източната, южната страна, западната и северната оказват различно влияние в живота на хората. Ако вземете тези планини, Софийското поле, Самоковското поле, ако вземете Мусала, в туй отношение оказва цяло едно влияние върху Самоковското поле и Софийското поле. Та всичките тия хора, които живеят тук, имат високо мнение за себе си. Ако вземете устройството на черепите им, мязат точно на тези влияния. Хората, които живеят в Самоковското и Софийското полета, черепите им са развити, личните им чувства са развити, както у англичаните, те имат високо мнение за себе си. Те мязат на Мусала. Мусала е връх в една епоха на снишаване, на понижение, следователно има един елемент, който руши. И у българите има един елемент, който руши. Българинът, където и да заседне, възрастен или млад, той ще извади ножа и ще вземе на стола, ще го прободе. Някое дърво ще го накълца, някой камък ще го удари. Излезте из българските гори, ще видите как са окълцани дърветата. Той е човек на работата. Не му дохожда наум, че това дърво ще страда. Или ще си напише името, ще го вреже. Аз съм виждал дървета, написани от горе до долу. За 20 години името му е написано, еди-кой си Стоян от село Сапарево. Това са лични прояви, които говорят за един атавизъм в далечното минало, един подтик в човешкия развой.

Например ние, съвременните хора, и в Америка, и в Англия, и в Русия, и във франция, и в Германия – навсякъде имат да се освобождават от един атавизъм, от идеи, вложени преди хиляди години. Хората искат сега да ги изразят, а за тези идеи няма условия. Сегашните хора при всичкото им желание да живеят спокойно и богато и всички да бъдат задоволени, има една усилена борба за забогатяване. Това не е дело на сегашните хора, но това са идеи, които сега са се развили. Тогава не са ги изразили, сега искат да ги изразят. Сега е невъзможно да се изразят. Сега е настанала есента на тази епоха. Следователно преградите ще си останат прегради. Всички тези планове, замисли, които сегашните хора имат, ще останат незавършени. Тяхната участ ще бъде такава, каквато беше участта на големите животни мамонти. Когато се измени оста на Земята, Северният полюс се е променил, изгубил е своята тропическа топлина и всички тези животни

измряха. По същия начин всички тези грандиозни идеи, замисли и желания, всичко това ще бъде пометено, както тези големи животни. Ще остане само дребосъкът. Сега това е предположение само. Бъдещето има да си каже думата, вярно ли е, или не.

Следователно в света влиза една нова епоха. Не е големината на формата, която дава цената на нещата. Защото има две идеи. Този човек казва: „Аз съм голяма глава.“ Не е големината на главата, колкото едно съответствие на главата в организирането; немного голямо лице, но лице в организирането; немного голямо тяло, но добре организирано тяло. В дадения случай тези неща са потребни на човешкия дух. Не големите тела, не големите глави, даже сегашният мозък, който човек има, е много голям, той не може да го използва. Тази статистика доказва – ако човечеството е съществувало десет хиляди години, всичкото знание, което е придобито, може да се напечата в 90 книги като Библията. Туй знание ако се напечата в човешкия мозък, ще остане място още за 999 такива книги. Каква грамадна част от човешкия мозък не е обработена, какви скрити сили човек има. При това хората искат нещо повече. Какво друго може да им се даде – те даже една десета не са обработили, и при това искат повече.

Сега ние трябва да говорим и умният човек не трябва да се смущава. Когато се топят снеговете по планините, умният човек не трябва да се смущава от наводнения, не трябва да се смущава от земетресения, не трябва да се смущава от войни, не трябва да се смущава от болести, от нищо не трябва да се смущава. Вземете най-големите противоречия, които съществуват. Лятно време станеш сутринта, бурята вдигнала вън цял орляк прах в пространството. Който не разбира, ще каже: „Защо е този прах?“ Този прах природата го използва, около всяка малка прашинка се натрупват водни капки и се образува дъждът. Следователно природата използва праха. Следователно живата природа, всичкия прах, който ние живите хора може да създадем на земята, тя един ден ще го вземе и ще образува дъждовните капки, ще полее растенията и ще каже: „Отлични философи са тези, които могат да създадат такъв ситен прах.“ Питам сега, всичките звезди, които съществуват, човешките звезди – нали имаме сега мъжки звезди и женски звезди по света – след хиляди години къде може да бъдат тези звезди. На мястото им ще има други звезди, нали. Писанието казва, че звездите падат. Значи предречено е – всички тези велики звезди, всички велики слънца и месечината ще изгубят светлината си, ще потъмнее, цялото небе ще се поколебае. Тогава ще дойде знанието на Сина

човечески, който ще внесе новия ред и порядък.

Преди няколко дни ми разправяше една госпожа, че някой си англичанин от ред години изучавал Писанието и дошъл до едно откритие, че светът днес щял да се свърши на 12 часа. Ето трябва да очаквате според него свършека на света. Ако той се свърши, все на някое число 12 ще се свърши. Този човек е похарчил няколко хиляди долара да печата книга, че светът ще се свърши. И донякъде неговото твърдение е право. Той доказал, че светът ще се свърши за едни хора. Според неговата теория за десет милиона хора светът тази година ще се свърши. 40 милиона тази година ще заминат за другия свят, за тях Христос ще дойде. Но опасността е там, че на мястото на тия 40 милиона ще се родят други 50 милиона.

Под думите свършване на света трябва да разбирате изгубване на ония условия, при които престъпността може да се свърши. Туй е свършек. Свършването на света всякога означава в Писанието изгубването в тези трите свята на условията, при които известна престъпност може да живее или да се увеличава. Туй е свършек на света. Следователно в другите два свята тази година почти условията да са се свършили, останали само на земята. Според моите изследвания, според моето изчисление условията на физическото поле след 300 години ще се изгубят. Сега са последните условия за престъпления. След 300 години, ако сте живи, ще проверите нещата. Сега не може да говорим, но до 300 години 101 на сто ще стане, ще туриш още 300 години. Понеже в другите два свята са станали, непременно вече ще има едно въздействие. В хората има пробуждане на едно голямо съзнание, навсякъде ще дойде това въздействие. Хората не искат съзнателно да вършат престъпление. Богати и учени, всички съзнават, че трябва да се тури край на тази анормалност, която съществува. Има нещо, което ние не може да изменим. Но хубавото седи в следното. Всички вие трябва да възприемете новата религия. В какво седи тя? Една нова религия, на която вие досега не сте обръщали внимание. На новата религия, която е родена у вас, трябва да обърнете внимание.

Сега аз малко ще се спра – какво аз разбирам под думите нова религия. Най-първо, вие имате едно малко момиченце, красиво, майката го държи, постоянно плаче, люлеене в люлката, сърдене, това, онова. Майката се чуди, слугиня му е станала от сутрин до вечер, то само заповядва. Това момиченце, като стане на 14 години, не плаче вече, облича се хубаво, почва да пише писма, понякога идва кореспонденция, отвънка тя е угледна, весела, с майка си почва да се отнася малко по-добре, почва да

философства. Значи в нея се заражда една нова религия. В какво седи новата религия? Да се рои. Нали знаете рой какво е. Идете при един кошер, който ще се роява. Чуйте, че вече царицата пее, при това всичките работници ѝ пригласят, тя пее своята царска песен. Като чуете тази песен, на другия ден непременно кошерът трябва да бъде готов. Излиза старата пчела, и младата остава в кошера.

Следователно да имаш един нов възглед, това не значи, че сега се ражда. Новият възглед ще остане, а старият, понеже има знание и мъдрост, те излизат да създадат новия кошер. Чудното е, когато казвате, че трябва да създадете нова религия. Та сега не младите трябва да създадат нова религия. Младите в стария кошер трябва да живеят. Младият може да яде и пие, и на хорото да ходи, за него е позволено туй. На стария да яде и пие не му се позволява – той, младият ще яде, скромен ще бъде, ще мисли много какво да каже. Младият и да се оцапа, позволено му е, но на стария не се позволява. Един млад може да прави много погрешки, но старият да прави погрешки в преписването, не се позволява. Младият може да поживее погрешно, но като остарее, до него ще дойде. Той трябва да знае, че днес се роиха, за него излязоха. На следния път – понеже един кошер не се рои само един път, някой път по три пъти в годината се рои – следователно следния път тези младите трябва да излязат от кошера, да останат другите на тяхното място. Следователно на твоите стари мисли ти ще им дадеш ход, да излязат вън от тебе. Нека се роят. Ти не задържай мислите, младите нека да останат да живеят вътре.

Сега да ви кажа, любовта не е за младите, но за старите. Понякой път аз съжалявам младите моми, че са изложени, те нищо не разбират за любовта да им говорят. На старите трябва да говорят за любовта. Туй е новата религия. За старите е любовта, те ще излязат от кошера. Младите ще се учат. Аз ето какво разбирам: тя е подпушване на благородните чувства. Дай му ход, както водата, да излезе от един извор. Така дай простор на своите чувства да потекат. Не всички, но изобилно да потекат от тебе навънка. Твоята мисъл да потече, твоите постъпки. Туй е правилото. Ти ще реагираш върху сърцето, казваш: „Чакай, какво ще кажат хората.“ Най-после ти ще станеш неврастеник. Не подпушвай ума си. Аз туй, което чувствам и мисля, е право. Не давай отчет никому защо мислиш така и защо чувстваш така. Ако питам птицата защо хвърка, тъй е създадена. Ако кажа на змията: „Защо така ходиш?“ Тя казва: „Така съм създадена.“ Ако някой ме пита: „Защо така мислиш?“ „Такова е моето

естество, така да мисля. Аз не мога другояче да мисля.“ Може да ви каже някой, че идеята за Бога е глупава идея. За онзи, който не вярва, не зависи от възгледа какъв е. Вярата и безверието са две противоположности, които съществуват. Безверието е нощта на живота, вярата, това е денят на живота. Така аз го разбирам. Казвам: „Прав си, братко, ти си в нощта на твоя живот. Един ден, като изгрее твоето слънце, може да вярваш като мене, а пък един ден, като дойде нощта за мене, аз може да бъда безверник.“ „Аз съм безверник.“ „Прав си.“ Утре, като изгрее слънцето, ще бъде вярващ.

Та казвам, вярата в Бога не е един статически въпрос. Вярата в Бога, това е един принцип, вярата в Бога е една основа за живота. Ти не може да живееш, докато нямаш това. Като говорим за Бога, ние разбираме извора на живота, извора на мъдростта в живота, извора на любовта в живота, необятното, това непонятното за хората. Туй разбирам. Не туй, което хората си представят за Господа. В тази форма, така някой човек може да е облечен, но туй, което във всичките векове всички религии без изключение, всичките хора съзнават, че има само едно същество в света, което е начало на всичко.

Та казвам, този мъдрец, който има мъдростта в света, няма да се отсече неговата надежда. Надеждата е силата за постижение на всичките облаги на земния живот. Ако на земята нямаше надежда, нищо не можеш да постигнеш. Всичко на земята не се постига само чрез силата на надеждата, но едно от качествата на надеждата е, че тя носи здраве със себе си. Тя е господарка на живота. Ако ти нямаш надежда, никакво здраве нямаш. Ако човек не е здрав, той е осъден на постоянни несрети, обезнадеждвания. Внесете надеждата в живота, или както съвременните психолози или оптимисти поддържат, внесете мисълта в ума си, че всичко онова, което ти желаеш, е постижимо. Без да се съмняваш в рамките на възможността и което ти имаш. Като казваме, че всичко е възможно за един организъм, възможно е туй, което му е дадено. За птицата е възможно да хвърка, за рибата е възможно да плава, а за човека е възможно да мисли. Следователно всеки човек, който може да мисли, за него туй е възможно – да има всичките блага, които се съдържат в тази мисъл.

Сега вие може да кажете: „Ние сме мислили много пъти за неща, които не са се сбъдвали.“ Не си мислил. Мисъл, която не е придружена с едно силно чувство и с една силна воля или с един възвишен резултат на земята, тази мисъл не може да се реализира. Например ти казваш, че искаш да

станеш богат, но сам се съмняваш и казваш: „Ола белир“, както казват турците. Аз ще ви кажа, какво значи: може да стане, може и да не стане. Един човек трябва да го турят натясно – къде е истината. Един от турските султани искал да му кажат една лъжа, която той сам да я признае. Тогава се явяват разни. Давали известна награда за онзи, който каже такава лъжа. Идва един, че майка му снесла едно паче яйце и излязла една камила от него. Султанът казал: „Ола белир.“ Друг казал – дядо му турил един косъм от брадата си и станал мост на Дунава, дето минавали турците. „Ола белир.“ На всички казвал ола белир. Най-после двама души донесли един голям кюп. Ако се напълни със злато, най-малко един тон злато трябва. Единият казва: „Баща ти едно време направи война с московеца и не му достигнаха парите. Взема назаем пари от баща ми, после да ги върне. За свидетелство нося този кюп.“ Султанът казва: „Не може да бъде.“ Защото, ако каже ола белир, този ще му каже: „Напълни кюпа.“

Та казвам, в дадения случай има нещо, което е вложено в човека, което днес може да стане. Ако ти търсиш най-необходимото в живота си, трябва да започнеш – ако си музикант – със своите силни мисли на музиката и чувства, за да станеш музикант. Художникът трябва да започне със своите силни чувства, професорът трябва да започне със своите силни чувства, орачът трябва да започне със своите силни чувства, всеки трябва да започне с онова, с което е роден, не с това, с което той не е роден. Защото, ако започнете в дадения случай с това, което ви е дадено, вие ще постигнете след време и други ваши желания. Та казвам, за да постигнете нещата, трябва да създадете у себе си една благоприятна атмосфера. Най-първо, човек трябва да създаде около себе си една благоприятна атмосфера, да се освободи от всички онези криви мисли и чувства, които създават една атмосфера, която отблъсква самия човек. В тази атмосфера човек боледува. Ще създадеш около себе си една аура от светли мисли и чувства, при каквито условия и да си. Ако ти в усилени времена се поколебаеш, силата ти е малка. Значи, ако в мъчнотии ти се поколебаеш, силата ти е малка. Не пресилвайте условията – в един ден да добиеш всичко. Ти може да чакаш десет години, един живот да реализираш една твоя мисъл или едно твое желание. Не е в бързането. Но да знаеш времето, часа, годината, месеца, кога нещата ще се реализират. То е точно определено.

Ти, ако искаш да бъдеш здрав, може да бъдеш здрав само когато действат ония лъчи на слънчевата енергия. Чудни са хората, когато искат да бъдат здрави. Здравето почива на един велик закон, то почива на една

жлеза, която е поставена под лъжичката на човека. Следователно, ако ти свържеш тази жлеза със слънчевите енергии, да знаеш, когато тези енергии изтичат от слънцето. Защото всеки ден има един прилив и един отлив. Трябва да знаеш кога е приливът и кога е отливът. Във всяка една година има един голям прилив и отлив. Трябва да знаеш кога е този период. Всякога и навсякъде става този прилив и отлив в малки и големи периоди на слънчевата енергия. Ти само тогава може да го използваш. Съвременните учени хора едва сега почват да изучават приливите на слънчевата енергия. В тази слънчева енергия ти ще добиеш онзи жизнен еликсир. Индусите имат цяла наука за праната, създадоха цяла теория и малцина са, които разбират, заблудиха се. Индусите и те умират, а дълъг живот живеят само техните адепти, които живеят из планините, някои живеят по хиляда години. Туй правят европейците, тези хора, които живеят по хиляда години, никой не ги е видял. Твърди се само. Всеки човек, когато може да тури тази жлеза в контакт, той може да живее на земята толкова, колкото иска. Засега даже, ако ви дадат да живеете хиляда години, вие сами ще пожелаете да напуснете земята. Земята ще ви бъде много прозаична, ще трябва да минете в другите светове. Земята е резултат. Светът на чувствата е още по-красиво място. А мисловният свят е още по-красив.

Следователно, като живеете в тия трите живота, пак ще искате да дойдете на земята. В един свят ти ще живееш толкова, колкото е необходимо за твоето развитие. Някой път на земята ще дойдат някои, които ще те изпъдят, да се върнеш дома. Те ще те върнат, тъй както момата връщат при баща ѝ. Ще те върнат, както бащата изпраща детето си на училище. То се заиграло, а бащата взел тоягата, детето бяга. Като дойде вкъщи, дава му един морал. Така и с хората, които не се връщат, които забравят, че живеят на земята малко по-дълго време, отколкото трябва, и тях последва същото наказание. Защото баща ви казал да се върнете дома, а вие не искате да се върнете. Ако кажат на някой, че той трябва да замине за онзи свят, той всякога започва да плаче. Аз да ви кажа защо плачете. В моя ум работата ето в какво седи. Ако сега ви изпратят за другия свят, тренове няма, трябва пеш да вървиш, а пътят е прашлив, каменист. Един ден ще има една епоха, когато ще си вземете билет и ще се качите на железницата и хайде – на онзи свят, в няколко дни ще се свърши благополучно. Сега хората не искат да умират, понеже няма още поща за онзи свят.

За умирането вие трябва да имате съвсем друга идея. Туй, което сега

нас са ни наплашили, то е едно странично схващане. Болните хора имат едно понятие за живота, здравите имат друго; учените хора имат едно понятие, простите – друго. Има едно понятие за света, което е достъпно за всички хора. Аз говоря за туй естественото понятие, което е основа на всички други съществувания, които човек има. Та казвам, ако някой от вас иска да бъде здрав, непременно тази жлеза под лъжичката, той трябва да я свърже със слънчевите енергии. След туй, ако той иска да развие своя ум, той трябва тази жлеза да я свърже със светлинните енергии, отражението на енергиите, които съществуват на месечината, енергиите, които съществуват в мозъка. Понеже енергията, която мозъкът държи, той е от съвсем друго поле. Умът на човека може да служи само за този свят, умът не може да служи за другия свят. Ние с ума си познаваме този свят, а със сърцето си познаваме другия свят. Туй, което за ума е вярно за този свят, но туй, което умът мисли за другия, не е вярно. За вътрешния свят, каквото сърцето мисли, е вярно, а което сърцето мисли за външния свят, то не е вярно.

Следователно духовния свят ние трябва да го изучаваме през силата на своето сърце. Ти не може да имаш истинско понятие за онзи свят без сърце. Той не е свят на предмети, както нашият свят. Онзи свят не е свят на спорове. Ако влезете в онзи свят, няма абсолютно никакъв спор между хората, кой е богат и кой е сиромах, не съществува. Въпрос за болни и здрави не съществува, за учени и невежи не съществува. Там всеки е доволен от положението, което има. Всички са доволни и всички имат преизобилно. Там не може да се намери един човек, който да не е доволен. Всеки е готов да услужи в дадения случай комуто и да е, без да му вземе полица. В онзи свят не канят на гости, не пращат покани да кажат: „Елате ни на гости.“ В онзи свят и рандевута няма, угощения няма, балове няма, няма хора, както в този свят. На мястото на нашите хора има нещо много по-хубаво, отколкото ние предполагаме. Как да ви го опиша? Аз на една риба описвам човешките хора. Как аз ще ѝ ги представя? Десет, двадесет риби могат ли да се хванат, както хората. Ако ви представям какво е забавлението в онзи свят, то е само за един контраст. Аз не искам да ви представям онзи свят, достъпен за вашите умове. Ако го направя достъпен, вие ще имате представа като за този свят. Онзи свят е недостъпен за човешките умове, но е достъпен за човешките сърца.

Слушате един човек невежа, но след като обикнете този човек, имате друго отношение, приятно ви е той да дойде, да се разговаряте. Като го

разглеждате само с ума си, виждате, че не е за поглеждане. Като го обикнете, като се образува една сърдечна връзка, този човек ви е приятен, не мислите дали е свършил университети, от какво произхождение е, намирате какво да се разговаряте. Следователно отношенията са различни. Има отношения, които се дължат на нашия ум, има отношения, които се дължат на нашето сърце. Следователно отношенията на сърцето всякога са по-трайни, отколкото отношенията на ума. Не че аз не оценявам ума, но казвам, за вътрешния свят – понеже човек всъщност живее във вътрешния свят – сърцето е необходимо. Сегашните хора трябва да изявят своите сърца. Туй, което те наричат чувстване, не е чувстване. Ако ти се сърдиш по десет пъти на ден, ако ти плачеш, ако ти се тревожиш. Под думата чувство аз разбирам едно вдъхновение, сила, мощ. То е човекът. То е един импулс – сърцето, което преодолява всички мъчнотии. Човек, който има силно сърце, него болест не го хваща, хрема не го хваща, беднотия не го гази, дяволът не го гази, никой не го гази. Знаете ли на какво мяза един човек, който има едно силно сърце? Аз да ви обясня.

Един български анекдот ще ви разправя. Един мъж имал една жена много упорита, много своенравна. Един ден той искал да я тури в кладенеца. Не че това, което той мислил, е право, не е право, но един ден той я турил в кладенеца и казал, че това е право. Оставил я той и след половин час вижда – един дявол бяга от кладенеца. „Защо бягаш?“ „Една жена дойде и ми побеля главата.“ „Аз десет години живея при нея.“ Сърцето на тази жена е такова, от което и дяволът побелява. Аз не говоря за упрек. Тази жена убеждение има, накарала дявола да излезе вънка. Тя казва, че не може да признае, че това, което мъжът ѝ казва, е право. Има знание. Тя казва: „Аз съм главата.“ „Никаква глава не е“ – казва мъжът. Мъжът е направен от кал, има божествено дихание, а жената е направена от реброто на мъжа. Жената казва: „Ти не си глава, но онзи, който те направи, той е главата. И двамата трябва да се подчиняваме на онзи, който ни е направил. – Жената казва – аз съм твоето ребро, значи без мене не можеш да дишаш.“ Мъжът като остане без жена, той не може да диша, вцепени се, иска да умре. Като му турят реброто, той се сепне, казва: „Има кой да шета вкъщи.“ Тия последните ребра, които Господ извади, той извади най-меката страна на човека, да го направи зависим от жената. Понеже, ако не беше го направил, той нищо не би направил за жената. Но понеже е вложил всичкия си живот, най-хубавото у мъжа, той като погледне, казва: „Какво да направя?“ Поклати си главата. Сега мъжът

казва: „Тя жената е взела, поне по-кратко да бъде.“ Под думите жената е взела подразбирам – умна е тя. Възможно е, тя е взела, умна е тя, но гледай, като я хванеш, да не е по-умна от тебе, че някой ден да не ти направи някоя беля.

Сега да дойдем до същественото. Някои от вас мислите, че сте мъже, а други – жени. Не мислете, че сте нито мъже, нито жени. Мъж си само тогава, когато в тебе преодоляват светлите мисли, светлите чувства и един възвишен живот. Само тогава си човек. А пък жена си само тогава, когато можеш всичко, което имаш, да го туриш в действие, да създадеш един свят, да го уредиш отвътре. Какво ще ми кажеш, че си жена. Ако може да устрои нещо, жена е това. Ако един мъж нищо не може да създаде, той не е мъж. Ако мъжът нищо не може да създаде и ако жената нищо не може да уреди, де е мъжът или жената?

Така ние трябва да разбираме. Търсим сега къде се крие причината, де се крие нещастието на хората. Нещастието на хората се крие в много причини. Ние не може да ги премахнем. Има причини, които са вън от нас, но те не са достъпни да се занимаваме. Но има причини за нашето нещастие, които зависят напълно от нас. Че някой водопад пада, то е вън от мене. Но ако се хвърля във водата на този водопад, причината е в мене. От мене зависи. Аз може да се кача на някой планински връх, тази планина няма да слезе, но аз мога да се хвърля от този връх, причината е у мене. Когато нещата не стават тъй, както ние искаме, когато аз искам да се самоубия, аз съм слушал мъжа. Като не им върви, казват: „Аз искам да се самоубия.“ Жената иска да се самоотрови. Въпросът с убийство, с отравяне, с обесване не се разрешава. Той е един от най-лошите методи. Наместо убийството се иска силна мисъл. Наместо отравянето ще дадеш едно силно чувство в тебе. А когато искаш да се самоубиеш, ще кажеш: „Аз съм дошъл в света да създам нещо, затова съм изпратен. Туй, което ми е определено да го направя, аз ще го направя.“ Тогава мисълта, която мога да ви дам, е следната. Човек трябва да даде свобода на своята мисъл. Тази мисъл трябва да бъде и за млади, и за стари. Под думата свобода аз разбирам следното. Свобода наричам само това, което може да ви освободи от всички несгоди на живота. Само тогава си свободен. Ако туй, което носиш в себе си, може да те освободи от всички несгоди, да те направи съвършено свободен, туй се нарича свобода. В това отношение всички хора имат вече туй дадено. Всеки от вас може да бъде така свободен. Че каква е тогава идеята в този Бог, в когото вярвате? Ако вие вярвате в него и

казвате: „Аз вярвам в Бога“, ако ти не си свободен, питам, къде е твоята вяра. Ако ти вярваш в Бога, и всичките болести те газят, всичките несгоди те газят, ако ти вярваш в Бога, и сиромашията те гази, какво те ползва тази вяра, какво те ползва това слънце. Ако при това греене на слънцето ти умираш като един обикновен човек, няма никаква полза.

Всеки човек има в себе си една философия. Всеки човек чрез своя живот образува една особена форма, в която слънчевите лъчи се пречупват в него по особен начин. Тези лъчи, като се пречупват нехармонично, те намаляват неговия живот. Ако неговите мисли бяха тъй хармонични, ако неговите чувства бяха тъй хармонични, ако неговата воля беше тъй завършена, то слънчевите лъчи биха предали едно благотворно влияние. В това отношение е необходимо всичките хора да се съберат: двама или трима, или четири души, да се споразумяват, хармонично да мислят, да не виждат известен дефект. Някой път вие казвате: „Той има много недостатъци.“ Вие престанете да мислите за недостатъците на хората. Недостатъкът, за който ти мислиш, един ден той ще ти стане наследствена черта. Не мисли за недъзите на хората. Мисли за хубавото, за да ти стане то наследство за тебе. Търсете в хората доброто, у тях има една божествена страна, дръж ума си в нея. Защото, ако ти мислиш зле за другите хора, най-първо, ти ще пострадаш, след това ще пострада онзи, за когото ти мислиш. Вие няма да бъдете толкова глупави.

На един от австрийските императори един астролог му предсказал, че много голямо благо ще му се случи. Та не се случило, както астрологът предсказал. Той го повикал на угощение и турил трима души да го убият. Той го попитал: „Кажи ми кога ще умра.“ Той му казал: „24 часа след моята смърт.“ Императорът турил трима души да го убият, но като му казал така, той казал: „Оставете го да си върви.“ И вие трябва да бъдете толкова умни, колкото този астролог. Зависи от вашия ум, който имате на разположение. Зависи от вашето сърце, което имате на разположение. Зависи от вашата воля как ще работите. Не считайте всичката деятелност туй, което сега се проявява и в училища, и в църкви, навсякъде това е добро. Но има една страна неразбрана. Има една страна неразбрана, религията има една страна неразбрана, общественият живот е неразбран. Мъжете са неразбрани, жените са неразбрани, децата, всички живеят в един неразбран свят. Светът трябва да се разбира. Разбиране трябва между всичките хора. Трябва една философия положителна за обяснение. Казвате: „Този не мисли право, онзи не мисли право.“ Но и онези, които право

мислят, и онези, които криво мислят, резултатите са едни и същи.

Та казвам, само един светъл ум, само едно светло сърце, само една благородна воля у човека е в сила да го извади от сегашното положение. Понеже има около нас един свят разумен, на който, ако ние знаем как да говорим, този свят направо ще отвори всичките свои благословения. Ще кажете: „Как тъй?“ Ще кажете: „Ако детето се роди живо, майката веднага отваря своите обятия, прегърне го, служи му; но ако то се роди умряло, тя веднага го погребва.“

Ако ние мислим, ако ние чувстваме, ако ние имаме воля, ние се раждаме живи. Ако ние не мислим, ако ние не чувстваме, ако ние нямаме воля, ние се раждаме умрели. Тогава светът ни погребва. Ако искате да бъдете посрещнати, трябва да мислите добре, трябва да чувствате добре, защото в мислите, в чувствата, във волята е раждането на човека на земята. Всеки човек, който е роден, майка му и баща му ще бъдат около него, братята и сестрите, и всичките хора ще имат неговото благоразположение около него.

„Благословен Господ, Бог наш“
Тайна молитва

Тридесет и шеста неделна беседа
11 юни 1933 г., неделя, 10 часа
София – Изгрев

ДОБРИТЕ ДАРБИ

„Добрата молитва“
„Духът Божи“

Ще прочета дванайсета глава от Първото послание към коринтяните. Един въпрос, който се отнася до тогавашните верующи. Ще взема няколко думи от последния стих: „Имайте ревност за по-добрите дарби.“ Трябва по някой път да определите какво нещо е човек. Много определения са дадени и може би още хиляди години ще се определя какво нещо е човек и все ще остане неопределен. Аз мисля, че ако би се определил какво нещо е, човек може да изгуби своята стойност. Макар учените хора да измерват Вселената, но още не са я измерили. Каквито и мерки да вземат – малки и големи, не са дошли още до края, не знаят къде е краят на Вселената. Нито хората знаят. Казвате: „Човек излязъл от Бога, и пак ще се върне при Бога.“ Но тази идея не е определена. Какво нещо е Бог, смътна идея имат хората. Какво нещо ще излезе и връщането към Бога, и то е смътна идея. Хората често говорят за неща, които не знаят.

Например учените хора предполагат какво има в глъбините на океана. Но нито един не е влязъл в глъбините на океана, защото има налягане. Единият проблематичен въпрос е, какво има на земята. Чудесни животни има на дъното. Някои казват: „Смели са учените хора.“ Не са смели. Те не са слезли още. Едва са слезли на 1000 метра, а има 15 000 метра дълбочина, има и 20 000 метра на известни места дълбочина. До ония дълбочини, които се крият в земята, както е устроена земята, туй са още предположения. И за слънцето, което ни грее, и за него идеята е тъмна. Онези планети, които ни заобикалят, звездите, всичко това е украшение – като едно труфило. Ние гледаме на света като на едно просто труфило. Някоя високопоставена дама облече рокля, тури всички украшения, обаче простият не може да има никаква представа колко струва тази рокля, понеже нас ни занимават някой път много дребнави въпроси. Някой път ние се занимаваме, тъй както мравите се занимават със своя мравуняк, както пчелите със своя кошер. Иди, бутни някой кошер, и веднага всичките излязат и на общо основание ще те нажилят. Може да си имал много хубаво намерение – да идеш на гости, да ги видиш, но ако не си внимателен, не спазиш благоприличието, може и светия да си, на общо

основание ще ти дадат един урок и като излизаш оттам, лицето ти ще бъде малко подуто. Казвате – пчелите хапят. Зная. Ако беше минал далеч един километър от тях, дали щяха да те ухапят, то е въпрос. А той е минал толкова близо, той бутнал кошера и вследствие на това бутане дават му педагогическо възпитание. Да ти кажат, че тъй не се бута. Потребно е за нас да дойде човек до една фаза, да учи. Ние сме прекарали живота като слуги. Господарят казва: „Това направи, онова направи.“ И целия ден правиш, каквото каже господарят. Вода носиш, ще мажеш, къща правиш, ще градиш, ще слугуваш. Най-после се изтощаваш. И този живот аз го наричам живот на робство.

Да учи човек, това е свобода. Само свободният човек може да учи. Когато аз казвам, че трябва да учим, аз подразбирам свободата. Никой, който не е свободен, не може да учи. Само свободният човек учи. Когато казвам, че трябва да учим, подразбирам свобода. Никой, който не е свободен, не може да учи. Казвате: „Трябва да се работи.“ Работата е привилегия на свободния човек. Само свободният човек може да работи. Другият, който не е свободен, се труди. Само свободният човек има мир в душата си. Той не се смущава. Онзи, който не работи в свобода, той разбира нещата като роб, той разбира нещата като един слуга, а не като свободен човек. Смъртта е най-голямото робство. Животът, това е най-голямата свобода. Омразата, това е робство. Любовта, това е свобода.

Казвате: „Какво нещо е любовта?“ Туй, което освобождава, е любов. Трябва да се вземат, да се съпоставят нещата. Не както ние ги разбираме. Някой път имаме такива съпоставяния. Не зная доколко може да са верни. Майката например казва на детето: „Мама, трябва да знаеш, че те родих.“ Питам, майката говори ли истината, че го е родила. Питам тогава, майката кой роди? Защото туй, което ражда, то не трябва да се ражда. Туй, което ражда, не трябва от никого да се ражда. Когато вървим по една линия на раждане, това майката няма право да казва. Всичките изведнъж са родени. Казват някои – то е все таки и когато хората минават през една врата, да каже вратата: „Да знаете, аз ви родих.“ Хиляди хора могат да минат, и вратата казва: „Ако аз не бях тук, вие не можехте да минете, от мене зависи.“ Тази врата е важна за един ден. Тази врата е важна за един град, тя не е важна за целия свят. Вашата врата е важна само за вашия дом. Тя не важи за другите домове. Те имат други врати. Вие може да имате едно понятие. Може да имате едно схващане за света, туй е само за вас, то не е за другите. Всеки един човек има свое схващане за света – криво-ляво,

каквото и да е. Ако го оставите, този човек има много по-добро схващане, отколкото, ако вие го учите. Не че вие не трябва да разбирате. Не че човек не трябва да се ползва от знанието на другите хора, но той, за да се ползва, трябва да бъде свободен. Понякога хората не са свободни. Господарят, който заповядва, не е свободен. Слугата, който изпълнява, не е свободен. Всички не са свободни. И тогава имате роби на вашите заповеди, други слугуват, по йерархически начин заповедите се дават. Един по-голям камък блъсне друг – по-малък, камък. Другият блъсне друг. Но тия камъни не са свободни. Тия камъни по никой начин не може да се върнат на своето място.

Когато говорим за Бога – да излезем от Бога и да се върнем при Бога, това може да го направи само свободният човек. Всеки, който не е свободен, не може да се върне при Бога. Връщането, или вярата в Бога, е закон на свобода. Човек, който не вярва, той не е свободен. Защото едновременно свободният човек, той има дарби и той няма никакви дарби. Той не знае да смята, не знае да свири, не знае да пее, не знае да гради къща, не знае да направи една дреха, не знае да си сготви. Един прост човек носи на един много богат човек череши, той казва: „Че как се ядат?“ Той му носил само две череши. Той взема черешите и ги изяжда, нищо не му оставя, но му показва. Онзи му казва: „Идущата година пак ми донеси, аз се научих.“ Някои от вас сте дошли дотам – само да ви покажат как се ядат черешите. Някои дотам сте дошли. Някой път ние минаваме за много учени. Не може да се освободим от хилядите препятствия, които съществуват в живота, в природата. Тия препятствия произтичат от едно постоянно нарушение, от нашето незнание.

Сега, най-първо, знанието произтича. – трябва да имате ред дарби в себе си, за да имате знание. Ти си одарен. Някой казва, че аз не съм надарен човек. Всеки човек, който живее, вече има дарби в действие. Никой човек на земята няма право да се оплаква, че не е одарен, че няма дарби. Тогава другите животни трябва хиляди пъти повече от човек да се оплакват. Всяко същество, колкото и да е малко, туй малкото, вложено в него, той изпълнява своята длъжност. Вземете например копринената буба какви тънки мрежици… или паякът – каква тънка паяжина изважда, колко хиляди години е учил това изкуство и как го предава от поколение на поколение. Това е една дарба, техника, инженер е той, като се повреди, знае къде е. Той знае как да поправя своята паяжина. После метеоролог е, знае кога ще духа вятър и кога ще се развали времето и когато ще се

развали времето, той веднага удвоява жиците на паяжината. После, ако го наблюдаваш, скрил се е някъде – или в средата се е скрил, или накрая се е скрил, и той познава метеорологическото състояние на времето, той е учен. Казвате: „Това е паяк.“ Вкъщи имаш един паяк, искаш за дърва да идеш, погледни паякът къде е. Казва: „Аз съм учен човек, метеоролог.“ Искаш да отидеш на екскурзия, искаш да знаеш какво ще бъде времето, ще има ли буря, дъжд, сняг, виж къде е паякът. Той казва: „Аз съм учен човек, трябва да знаеш.“ И този паяк научно определя. И сега учените хора държат паяците, за да проучват, а вие изпъждате паяците от къщи. Тази сутрин един паяк влязъл и си направил паяжина на една пита. Казвам: „Слушай, тия пчели не се нуждаят от твоето учение. Ако ти искаш да ги учиш на метеорология, те са по-учени от тебе. Тия пчели като влязат, ще се намериш в чудо. Ние ще ги пуснем скоро в горните хранилища, излизай по-скоро, защото животът ти е на косъм, ако искаш да ме слушаш.“ Аз си турих пръста на паяжината му и го турих навън. Той казва, че съм се отнесъл много небрежно. „То е небрежно, за да ти спася живота. Ти като паяк не разбираш тази работа.“

Да се върнем. Човек трябва да се стреми да образува едно състояние да учи. Всеки ден да си внушава, че той е турен в положението, че е ученик и че може да учи. Никога не внасяйте идеята, че сте порасли – 20, 30, 50, 60 години може да сте, на 100 години, на колкото години и да сте. Някой казва: „Много съм стар, на 84 години съм.“ Казвам: „Какво си вършил, колко факултета си свършил, какво знаеш, дядо?“ Виждал съм много дядовци, казвам: „Дядо, във вашето време какво учехте?“ Казва: „Знаеш, аз съм на 84 години, много зная.“ Казвам: „Във вашето време как изгряваше слънцето? Как беше снегът? Как определяхте хубавото време?“ „Че не съм учил, не зная.“ „Във вашето време как отглеждахте вашите деца?“ „Потупвахме ги с пръчка. Не е като сега свободно. В нашето време прах се вдигаше на задницата. Аз ги потупвах, но хора станаха. Сега ги тупат, но хора не са станали.“ Казвам: „Дядо, с тупане прах излиза, но какво предава тоягата?“ „Вразумява се.“ Та казвам: „Как така, дядо? Ти като си гледал толкова деца, направи ги разумни, ти как остаря – този умният човек, който знае, който знаеше да тупа, прах вдигаше, туряше ред и порядък в света. Сега краката ти не държат, остарял си.“ „Виж – казва, – синко, това не зная.“ Казвам: „Ако сега ти кажа как да се подмладиш.“ Той ме гледа, казва: „Ти ми изпитваш ума, не съм толкова глупав. Стар човек може ли да се подмлади?“ Казвам: „Ако вярваш, може.“ „Че как така?“ „Ето как

сегашните учени хора имат такива големи стъкленици. Ще те туря в една стъкленица, ще те завият и след един месец ще се подмладиш.“ „Че как ще вляза в стъкленицата?“ „Най-първо, стария човек като тебе ще започнат да го изпотяват, ще се поти, докато стане такова малко бебенце, че ще го турят в ретортата.“ „Тия хора шашкъни са. Да го оставят да се поти, защо ще го мъчат?“ „Ще го мъчат, но така може да се подмлади.“ „Ти сериозно ли говориш, или ме изпитваш.“ „Понеже си учен човек, дядо, мене много ми е приятно да се разговарям с такъв учен дядо.“ Той обърна другата страна. Сега дядото измени политиката. Досега мислеше: „Туй, което казваш, може ли 80-годишен старец да стане на 20–30 години?“ Гледаме той и казва: „Много съм грешил. Едно време не учехме това. Ние не сме така учени като вас.“ „И сега не е късно.“ Казва: „Сега може ли? Моите очи са отслабнали.“ Казвам: „Може да си поправиш очите.“ „Както стъклата на някой прозорец, набрала се е паяжината, прах по тях, не зная как да ги измия тези очи отвътре. Взел съм от лекари вода, мия ги, но не мога да прогледам.“ Казвам: „Дядо, сега ще си направим един опит с тебе. Не бой се, малък опит. Аз няма да възвърна зрението ти, но ще ти покажа какво може да стане един човек, ако върви в един път.“ Давам му една книга. „Може ли да четеш?“ „Не мога.“ „Книгата е за човек, който знае да чете.“ Турям си двата пръста на слепите очи, казвам: „Виждаш ли?“ „Не.“ Турям трите пръста. „Виждаш ли?“ „Не.“ Като туря цялата ръка, питам: „Виждаш ли?“ Не вижда дядото. „Ти ме омагьоса. Ти ще ме пощуриш.“ Дядото е практичен българин. Казва: „Този занаят може ли на мене да ми го предадеш?“ Казвам: „С пари не се продава. Ти така може да възстановиш своето зрение. Че са отслабнали очите ти, много си се тревожил. Както виждам лицето ти, не си живял със своята баба, тя умряла преждевременно, бил си много сприхав.“ „Да я прости Господ, много я побивах. Но да ми я върне Господ, няма да я бутам. Виждам колко лошо е без баба.“

С този дядо, след като се разговарям дълго време, виждам какво е човешкото естество. Ние всички сме остарели преждевременно. Седим и разрешаваме въпросите както този дядо. За всеки един недъг, който се явява у нас, ние търсим причината вън от нас. Най-първо, тя е вътрешна. После – като едно последствие, иде отвън. Нас още не може да ни убедят, че в света съществува една различна сила, в която ние сме потопени. Ако ние пазим правилни нашите отношения към тази разумна сила, която ни обгръща, ако тази разумна сила си постави ръцете на очите, ще прогледнеш. Не само ще прогледнеш, но и ще поумнееш – разумното в

света, туй, което наричат, хиляди сили произтичат от разумното. Може да направите опит.

Съвременните учени идват до едно заключение. Вземете например какво влияние упражняват сегашните училища. Те упражняват най-добрите влияния. Защото, щом съсредоточат ума си към някой университет, гимназия или колегия, веднага твоят ум работи вече. Щом си съсредоточите ума си в някоя касапница или кръчмарница, веднага проектираш ума си да имаш овце, говеда, и твоят ум се вцепени. В съвременния свят хората в едно отношение са умни, а в друго отношение не са умни. Сегашната интелигентност е поставена в слепоочните очи, предната част на мозъка сега едва е засегната. После интелигентният, умният човек е в работа и в действие. Изобретения, фабрики, това-онова се дължи не на положителния ум, но на полуинтелигентния човек. Туй, което е в човека, и в пчелите, и в мравите е. Следователно, той е свързан с егоистичното в света. Пчелите събират мед за себе си. Човек пък си прави къщи, църкви за себе си, той още не разбира една култура, която е обща. Ти се качваш на трен. Кой се качва? Онзи, който има пари. Ако няма пари, пеш ходи. Казват – удобствата са за богатите. За кого е туй даденото? Ако хората бяха разумни и работеха със своя ум, със своето сърце, туй трябваше да бъде достояние на всички и на другите в една държава. Сега хората не са намерили още един начин да се приложи, понеже всички разглеждат живота само от едно становище. Ние сега разглеждаме живота, както Настрадин Ходжа разглеждал живота. Той казвал: „Докато аз живея и моята другарка живее, целият свят живее. Когато другарката ми умре, половината свят умира, а когато аз умра, целият свят за мене е умрял.“

В тази глава е поставено: „Желайте добрите дарби“. И тогава – великото и разумното в света. Съществува една обща разумност, която прониква в целия Космос или в цялата Вселена. Ако някой път човек не е интелигентен – зависи от онова бурното състояние, в което има пертурбации постоянно, и постоянно трепери за нищо и никакво. Знаеш ли какво нещо е човек да има едно разумно спокойствие? Веднъж пътувах в едно бурно време. Седнал един българин под едно дърво, дъжд вали и той иска да се скрие под дървото. Казвам: „Ще те клъцнат отгоре. Защо си тръгнал така? Спри се, ще те треснат. Защо си тръгнал така?“ Казва: „Като ходя, има по-малко опасност да ме клъцне. За да ме тресне гръм, трябва да има някаква причина.“ Гърмът никога не може да тресне един праведен човек. Ако гърмът слиза отгоре, ще слезе като гръмоотвод. Аз може да се

освежа, отвсякъде ще излизат искри и ако си лош човек, въглен ще станеш, защото добрият човек е добър проводник на електричеството и на магнетизма. Следователно електричеството ще излезе и ще се отнесе. Понеже си лош проводник, усещаш съпротивление. Усещаш, че електричеството иска да влезе чрез тебе, но ти не даваш и ще разруши твоята нервна система.

Казвам, в съвременния живот се проповядва една философия, такава философия. Силата на човек седи в това, да бъде добър проводник на ония мощни сили в природата, той е силен човек. Човек, който не е добър проводник на ония сили в природата, той е изложен на големи страдания. Какво нещо е доброто? За да бъдеш добър, трябва да бъдеш добър проводник на силите, които функционират в природата. Ти не може да се избавиш от такива неща, навсякъде може да бъдеш изложен на тези влияния. На туй се дължи остаряването, на туй се дължи смъртта в света, която влиза в едно противоречие, защото, ако тия сили и дарби в природата минават, те обновяват човека.

Има време, когато човек доброволно трябва да си замине. Той няма да чака да си замине, но доброволно умира. Те в природата турят нови планове, пътища, и твоята къща ще се събори. Ти трябва да излезеш навън и да си съградиш нова къща на друго място. И да си съградиш нова къща, понеже нашите тела не са съградени както трябва. В туй тяло, което си съградил, не може да бъдеш щастлив. Всичките апартаменти, стаи, инсталации за вода, отопления, радио, всяко тяло трябва да има едно радио. Ние сме изгубили нишката, която е излязла от слънцето. Имаше един общ език, всички същества имаха един общ език, който са изгубили. Всички същества на Слънчевата система имат един език. Ако ги съберем, ще излезе този език, но сега марсианците, юпитерианците имат друг език.

Венерините типове имат друг език, меркурианците, всички имат свой език, нямат един и същи език. Ако събереш тия хора и качества, които имат, те се различават. Даже на Юпитер, влиянията на който са хубави, много зловещо действат някой път на човека. Юпитер не развива толкова достойнството на човека, толкова ума, ще направи човека прав като… туй е добра черта. Влиянието на Венера ще те направи мекичък, благичък. Меркурий ще ви направи практичен, навсякъде да може да го използва. Сега Сатурн ще те направи да бъдеш философ, навсякъде да не вярваш освен на себе си. Като го изпиташ 99 пъти може да му повярваш 1 път, затуй той е добър банкерин. Когато дава пари назаем, урежда си работата,

има 3–4 души гаранти, той никога не губи. Уран се занимава с духовните дарби, но и тези са базиргяни. Единствените, които са останали чисти, това са слънчевите типове, не са скържави. Всичките други са скържави. Всичките дават с гаранти, единствените, които дават без гаранти, това са слънчевите типове. Та казвам, под думата дух се разбира онези чистите слънчеви типове. Казват: „Духът, който раздава.“ Под думата Слънчева система разбираме онези разумни възвишени типове, които регулират влиянията. Та някой път, тъй както ви представям, може да ви се вижда комично. Но туй е духовна, обширна наука. Астрологията е обширна наука.

Та казвам, трябва да дойде човек до онова разумното в света, за да се научи от онези великите влияния, които постоянно действат. Всеки ден например астролозите определят кога действат слънчевите енергии, кога са хубави за възстановяване на здравословното състояние. После са полезни за лекуването на болестите. Всяко хубаво разположение, което иде в човека, то е един зенит на един хубав слънчев ден. Всички хубави влияния, хубавите работи се дължат на влиянието на слънцето. А всичките останали са вече отражения. Туй, което Венера, Марс дава, те са отражения. Меркурий, Венера, Сатурн, Уран, Юпитер, това са все по отражение. Туй не е реалността. Единственото реално в света от това гледище, това е само един реален тип. Слънчевите типове са оптимисти. Те са любвеобилни, никога не умират от артериосклероза, те са оптимисти, не може да заболее. Невежи не могат да бъдат. Безверници не може да бъдат, понеже имат знание. Какво ще се съмняваш в реалността, която всеки ден може да опитате. Туй разумното не е в слънцето, но то прониква и всеки ден можем да бъдем в контакт с разумното.

У човека има известни центрове, при които човек може да опита тази същина. Ти говориш с разумното, без да го виждаш. Като бъдеш в съобщение с туй разумното, ти може да направиш следното. Ти запитваш туй разумното в себе си: „Утре искам да отида на Витоша на Черния връх. Какво ще бъде времето?“ То казва: „Хубаво ще бъде времето.“ „Облачно ли ще бъде?“ „Не, ясно ще бъде.“ „Ветровито ли ще бъде?“ „Не, тихо ще бъде.“ Отиваш, проверяваш и става тъй, както ти е казано. Веднъж проверяваш, два пъти. Или срещнеш едно дърво, една канара, проучваш обективно. След като си проучил 10–20 години, проверявал си много пъти, има нещо, което не можеш да обясниш, ти се спънеш. Отиваш при разумното и казваш: „Имам един въпрос, който не мога да разреша.“

Веднага се вглъбяваш в себе си и ще дойдат в тебе картини, като че сам на себе си говориш. Веднага всичко това на тебе ти става ясно. Когато туй разумното говори на тебе, ти ще мълчиш, няма да се хвалиш пред хората. Щом се хвалиш пред хората, всичко туй ще се стопи и ти ще дойдеш пак до обикновеното разбиране на живота.

Вчера аз седя на едно място, няколко сестри ме питат – чистят си стаята, ще бъде ли времето хубаво. Казвам: „Да си съберете скоро дрехите, че времето скоро ще ви изненада.“ „Ама то е хубаво.“ „При туй ще ви изненада, ще се слисате.“ Сега някои казват, че Учителят ни изпитва. Не само че ги изненадва времето, но и те не знаеха какво да правят. Казвам: „Нали ви казах.“ „Ама отневидело дойде дъждът.“ Моето радио казва: „Скоро времето ще се промени.“ Не държиш ли тази връзка – ни глас, ни слушание. Разумното никога не говори на хора нервни, упорити, които имат свои възгледи. То те оставя да носиш своите последствия. Който иска да учи, туй разумното даром ще ти разправя. Разправяше ми един път Султана, когато се връщала от Македония, че я заварила буря на Рила някъде. Цяла нощ пътувала и посред нощ чула глас: „Спри се, не мърдай, Султана!“ Тя се спира, окъпва я дъждът. На сутринта, като се зазорява, поглежда – цяла една пропаст пред нея. Ако направи още една крачка, ще падне, и от Султана нищо няма да остане.

Разумното колко пъти ти говори. Започнеш една работа, и нещо ти говори: „Не започвай тази работа, спри се.“ Ти казваш: „Пари ще спечеля.“ Нещо ти казва: „Не отивай.“ Ти не слушаш. Казва ти: „Спри се, не ти е притупало.“ Вследствие на това – ние се отличаваме с нашия конкретен обективен ум, че много знаем – и най-после изгубваме всичкото си време. Казвате: „Човек не трябва да бъде суеверен.“ По-суеверен век от нашия няма. Материализмът, това е най-голямото суеверие, което съществува в света. Това са сенки на нещата. Едните са ги нарекли идеализъм, другите – материализъм. Никакъв идеен живот. Казвам, къде е идейният свят. Едните казват: „Туй, което ние виждаме, то е реалността.“ Другите искат да ме убедят, че туй, което не виждат, е реалността. Казвам: „Чудни хора сте. За мене двете неща, за които вие говорите не са реални. Че ти държиш една снежна топка в ръката си. Стопи се топката, де е реалността.“ Казвате: „Идеалните неща ги наричат реални.“ Едновременно реално е туй, което се явява в света. Материалните неща до известна степен са верни. Видимите неща са видими само за разумния човек. Реалното в света е видимо. Не само видимо, но дали ти го виждаш, или не, то ти тегне върху тебе.

Някой може да отрича Бога колкото си иска. Да кажем, че си свободен, но върху тебе има една сила, която те контролира. Ти си под нейната власт. Ти отричай тази сила колкото искаш. Тази сила те приспи. Ти казваш, че си юнак. Дойде тази сила, налегне те, ти искаш, не искаш, спиш. Понеже ти си много безстрашен и не искаш да се подчиниш, тя в съня ти изпрати една голяма мечка и като те подгони, тупа ти сърцето, не може да спиш и се върнеш вкъщи. Питам, в съня тази мечка съществуваше ли някъде? „Ама не я ли видях?“ В съня виждаш мечката. Ти може да виждаш неща, които не съществуват. Съществува ли мечката, която те гони на сън? А има мечки в гората, които съществуват материални, които не те гонят. Питам, как тъй туй, което не съществува, те гони, а което съществува, не те гони. Как ще обясните? Сега казват – мечката в живота е реална, но не те гони, а мечката в сън не е реална, казваш, илюзия е, а тази илюзия вечерно време те гони. Насън мечката е много реална и кара сърцето ти да тупа. Всяко нещо, което произвежда впечатление вътре в човешкия дух, има известна реалност в дадения случай, или ние казваме: има известна връзка с тебе.

Сега питам, де е реалното в света. Духът. Ако съвременните хора биха приели тази разумност, ако биха се вслушали в тази разумност, нашето положение би се оправило сто пъти повече, отколкото сега. Например сега ние турим един човек на власт, ние го произвеждаме министър, началник, професор, но тези хора не са родени такива. Химикът трябва да е роден химик, инженерът трябва да е роден инженер, войникът, свещеникът, и те трябва да имат тези дарби, които определят свещеничеството. Той може да бъде свещеник, както онази жена опопила мъжа си. Като не знаела какво да прави, той бил без работа, тя взела, направила му едно джубе, дала му един котел и една китка и му казала: „Иди да ръсиш.“ Казват на владиката: „Един нов поп е дошъл.“ „Кой го е опопил?“ Казват: „Не знаем.“ „Дали аз съм го опопил, или някой друг.“ Иде той със своето бакраче. „Кой те е опопил тебе, друг някой владика?“ „Жена ми.“

Ти може сам да се опопиш. Трябва да се родиш със своите дарби, че като вървиш в своето занятие – така трябва да гледаме. Да кажем, че един човек е вярващ. Че това не е професия. Вярата, това е едно от великите занятия. Да вярваш, значи да разбираш живота, да знаеш при всеки един случай как да постъпиш в живота и как да се справиш. Вярващият човек и религиозният човек, той трябва да знае как да се справи с всички мъчнотии в света. Туй е религиозният човек, туй е духовният човек, туй е вярващият човек в Бога. Не знаеш ли как да се справиш с живота, носиш си

невежеството, носиш сиромашията. Ама аз вярвам в Бога.

Ако не се лъжа в един от американските градове един вярващ работник в най-голямата фабрика казвал: „Господ ще промисли.“ Жена му била на противното мнение. Тя казвала: „Не Господ ще промисли, но ти трябва да отделяш част от парите за черни дни, за стари години, деца имаме.“ Той казвал: „Какво ще спестя, и да искам, не мога да отделям.“ „Ама ти не бъди толкова глупак, гледай да си увеличиш заплатата.“ „Господ ще промисли.“ „Ти с твоята дебела глава, тъй Господ не промисля.“ Случва се една голяма криза в града, уволняват всичките работници, и него уволняват. Едва имали за една седмица средства, изпояли всичко. Жена му казва: „Да видим твоят Господ какво ще промисли за тебе.“ Той си отворил прозореца и казва: „Господи, закъсах в тази работа, както виждаш, се влоши, не мога да я оправя, ти ще я уредиш както трябва.“ Идва по едно време едно дете, носи една умряла гарга. Ударило го по гърба с гаргата. Той казва – Господ ще промисли. Той хваща гаргата и вижда, че има нещо в гаргата. Заинтересувал се как умряла гаргата. Отваря устата ѝ, в гърлото ѝ намира един наниз от бисери. Жената на този фабрикант я изтървала и гаргата я задигнала и като я нагълтала, умряла. Жена му казва: „Господ промисли за тебе.“ „Господ промисли, но аз трябва да я предам.“ Тя казва: „Не бивай толкова глупав.“ Той отива и разправя на господаря си тази случка. Господарят казва: „Ако Господ е промислил за този човек, и аз ще промисля за него.“ Назначава го на работа.

Та казвам, ние, съвременните хора, сме се обезверили, освен че сме изгубили връзката с Бога и връзката един с друг, но сме дошли до положение – ние губим връзка и със себе си, и в себе си не вярваме. Аз наричам вяра следното. Ако човек в себе си не вярва, ако в Бога не вярва и в ближния не вярва, тогава на кого вярва? Три неща, три опори има, с които човек е свързан. Първата опора аз я наричам Бог, аз я наричам любов. Втората опора, това е вярата, това е самият човек – да вярва в разумното в себе си. Третото положение аз го наричам на ближния, то е надеждата. Ближният е надеждата, то е едно и също нещо. Вярата, това е самият човек. Да вярваш, то е да вярваш в себе си. Да вярваш в любовта, значи да вярваш в Бога. Любовта е велика сила в света. Това е проявление на разумното. Защото казва Писанието – любовта е първият плод, или първото проявление, в което духът става знаен на всички разумни същества.

Апостолът е казал на своите вярващи: „Желайте известни дарби.“

Всеки вярващ трябва да желае известни дарби. Не да бъдем невярващи. Някой казва, че трябва да влезе в Царството Божие невежа. Не, Царството Божие е тук, на земята. То трябва да бъде едно общество от разумни хора, не вярващи хора. Човек, като каже една дума, да не я взема назад. Туй значи човек. Човек, на когото чувствата да не се менят, мислите да не се менят. Да не обещава много, но като обещае, да се не отмята. Каквито малки чувства да има, да не се срамува от своите чувства. Защото човек някой път сам себе си лъже.

И в ума си човек трябва да разчита на малки изменения, дето се появяват човешките дарби. Той трябва да разчита на своите дарби. Ти трябва да знаеш какво ще бъде времето и пространството. После трябва да определиш какво ще бъде времето отвънка. После трябва да разбираш от влиянието отвънка. Срещаш един човек, веднага да определиш този човек какво влияние има, към коя категория спада. Най-първо, трябва да определиш спада ли към добрите хора, или към лошите хора, спада ли към умните хора, или към глупавите, спада ли към учените хора, или към невежите. Туй всеки трябва да знае. Всяка майка, още като се роди нейното дете, още отначало трябва да знае какво може да излезе от него. Тя се заблуждава. Съвременните майки и бащи трябва да разбират закона, дето съпоставят децата си в ранна възраст с туй разумното начало, за да се развият в тях дарбите. Ако онова дете отначало още се смущава от майка, баща, брат, сестра си, то не може да възприема разумността, то ще остане идиот. Ако майката казва: „От това дете човек няма да стане“; бащата казва: „От това дете човек няма да стане“, братът казва: „От това дете човек няма да стане“, тогава, каквото майката казва, каквото бащата казва, каквото братът казва, това става. Че най-малкото дете, за което казват, че няма да стане човек, то казва: „Не, ще стана човек.“ И става, но рядко се случва.

Та в старите времена тогавашните хора се намирали в голямо противоречие как да си уредят живота. Каквото е било тогава, такова е и сега. Само разумното начало е в състояние да оправи нашите работи. Ето аз какво разбирам. Разумното начало само тогава е в състояние да оправи нашите работи. Само чистият въздух е в състояние да оправи нашите работи. Само чистата вода е в състояние да оправи нашите работи. Само чистата светлина, само добрата земя е в състояние да оправи нашите работи. Само разумното – тъй разбирам аз. Някой ще каже: „Въздухът ще оправи.“ Но чист въздухът трябва да бъде. Та казвам, за мене разумното в

света аз го вземам, тъй както е дадено, както въздуха, както светлината, както водата, както земята – тъй ако се възприемат, оттам ако почерпим всички онези необходими сили, които са необходими за нашия растеж, за нашето бъдеще, благо.

Идеята за Бога ние трябва, съвършено трябва да я изменим. Старите идеи за Бога ние трябва да ги бракуваме. Аз съм питал мнозина вярващи хора. Един ден ми дойде един вярващ човек, турил си кръста на челото. Турил си кръста в калпака, слушал за мене някъде. Гледам какъв кръст си направил, един голям кръст. Аз не се кръстя. Той гледа, понеже е великденски пости, дали сирене ще ям, или яйца. Казвам, на него каквото му се яде, това му сервираха. Казвам: „Ти цяла година ли постиш?“ „Не, когато има пост.“ „А пък аз цялото време постя.“ Има два вида нареждане: едно нареждане има цяла година да се пости, пък другото нареждане – половин година да се пости. Ти сега от половината година постиш. Казвам, някой път 40 дена съм постил, 40 дена без да ядеш хляб, без да пиеш вода. Не по малко хляб на 24 часа. Така и дядо, и баба знаят. Да постиш 40 дена, както Христос е постил, веднъж през живота си и да опиташ силата си. Най-после се обръщам към него и казвам: „Колкото ти е голям кръстът на челото, ако толкова ти беше голяма вярата, добре е. Кръстът на главата ти е по-голям от вярата. Ти седиш и ме гледаш, изпитваш ме. Ще ме извиниш, но ти ме гледаш много критически, дали съм прав като тебе. Имаш право да ме гледаш така. Аз те похвалявам, защото, ако дойдеш при мене, и аз те науча на някой лош път, опасна работа е. Но ако опитваш, опитай всичко. Но само да не образуваш лъжливи заключения на онова, което виждаш. Отвори душата си и ако намериш нещо лошо, не ти се сърдя.“ Виждам, че всичко е хубаво, но ние още не сме привикнали. Христос, като дойде на земята, носеше нови неща. Казвам, когато децата се раждат, с бради ли се раждат, с дълги коси ли се раждат. Новото не носи нищо от старото.

Та казвам, божественият дух иска да ни освободи от всички тежести, от терзания, от всички тревоги, които сега имаме, от безпокойства – как ще минем живота, съмнения – дали в ада ще отидем, или в рая. Това са без резултат съждения. Важното нещо в света е да обичаш този, който те обича. Единственото същество, което те обича, то е Духът, божественото. То отвсякъде може да ти говори: от дърветата, от цветята, от слънцето, от хората, от барбазънците. Тогава, дето и да си, ти си гражданин, ти усещаш едно вътрешно успокоение на душата си. Гладен си, туй божественото ти говори: „Не бой се.“ Няма да се минат един–два часа, и работата ще се

оправи, намериш храна. Болен си. То казва: „Ще се оправи.“ Гонят те хората. То казва: „Ще престанат тия гонения.“ Лоши са хората. „Ще се оправи тази работа.“ Ама този дявол. „И дяволът няма да те гони.“ От всичко ще се освободиш.

Това е божественото, което сега иде в света. Туй божественото е решило вече да ни освободи от всички наши заблуждения, да ни развърже от всички ония вериги, които ние сме си турили. Че вече на Господа му е дотегнало да ни слуша, като ходим при него и дрънкаме. Той казва: „Снемете вече букаите. Кой как дойде, никой да не вдига шум.“ Господ казва: „Никой да не дохожда с букаи. Такива обуща, очила, туй нещо да няма.“ Ти ще отидеш при Господа босичък, да няма скърцане на обущата. Ще измиеш краката си хубаво и само на пръсти ще отидеш с боси крака. После ще имаш една хубава копринена розова рокличка с един хубав златен колан. Така ще се явиш при Господа и ще кажеш: „Господи, много ти благодаря за всички добрини, които си ми дал през живота ми, да се уча. Много ти благодаря за твоите благости, които съм имал.“

„Благословен Господ, Бог наш“
Тайна молитва

Тридесет и седма неделна беседа
25 юни 1933 г., неделя, 10 часа
София - Изгрев

ПРАВЕДНИЯТ ХОДИ В ЦЕЛОСТТА СИ

„Отче наш“
„Духът Божи“

Ще прочета двайсета глава от Притчите.

„В начало бе Словото“

„Праведният ходи в целостта си и чедата му след него са блажени.“ В дадения случай под думите праведният ходи в целостта си е необходимо едно обяснение. Праведен е онзи човек, който разбира пътищата на природата и ги изправя, онзи, който никога не се отклонява от това, което той разбира. Разбирането вземам в неговата пълнота. Има разбиране, което е частично в света – те са второстепенни. Първични разбирания са ония, които имат общо към едно цяло. Една част никога не може да вземе мястото на цялото. Тя не може да замести цялото, следователно по този закон всеки човек в едно цяло е ограничен по законите, по които цялото действа.

Някой път хората искат да бъдат свободни, абсолютно свободни, без да бъдат ограничени. Те не знаят, че са част от една система, от един организъм. Те мислят, че са свободни, но не знаят в какво седи тази свобода. Един човек, който осиромашава, свободен ли е? Един човек, който се разболява, свободен ли е? Един човек, който изгубва своята памет, свободен ли е? Един човек, който умира, свободен ли е? А при това се говори, че човек е свободен, че той може да направи това, което иска. Вероятни работи за кого? За Бога, за съвършените същества. Те са верни неща за онези, които не умират, за онези, които не осиромашават, за онези, които не се разболяват. Но за онези, които умират, за онези, които осиромашават, тия положения не са верни. Някой казва: „Аз вярвам.“ Ти може да имаш вярата на един обикновен човек, но твоята вяра умира с тебе заедно. Твоето знание умира с тебе заедно, твоята сила умира с тебе заедно. Ти си един обикновен човек. Ти не може да си представиш нещата, тъй както не са. Най-първо, човек в живота трябва да се осигури, ще умре или няма да умре. Съвременните хора много лесно разрешават въпроса. Когато някой човек осъждат на смърт, казва: „Дайте ми поне да се наям, да

си замина наяден.“ Именно тогава не трябва да яде той. Или пък другите хора не разбират. Българите имат една поговорка, той казва: „Какво ще ме правите, ще ме бесите или няма да ме бесите, дайте ми поне да се наям качамак.“

Подобно заключение ние, съвременните хора, имаме. Ние искаме да се осигурим, да станем богати, да бъдем щастливи, силни хора. Тия стремежи са отлични, но твоето богатство утре ще се вземе от твоите ръце, ако тебе силата ти изчезне. Тогава, питам, всичките твои усилия къде отиват. Какъв е смисълът на живота? Казвате: „Да си поживеем.“ Онази кокошка в курника не живее ли? Нея хранят по три–четири пъти на ден и подир няколко дена тя ще стане едно голямо угощение, всички я похваляват, че била много оправена. Месото ѝ било първокласно, сладко, много добре била опечена. Питам, какво придоби кокошката? Нищо. Може да кажете – животът е такъв. Това не е философия. Какъв е животът, не трябва да се разсъждава. Когато онези, които се напили в някоя кръчма, след като кръчмарят ги набие и изрита, казват: „Такъв е животът.“ Да, на пияницата такъв е животът. Много вярно заключение, но който е разумен човек, жена му ще го изтика ли вкъщи да го натири? Няма такъв случай.

Следователно това е едно изключително усещане противоречията в живота. Подобно на пияния получаваме удари и не знаем защо ни бият. Пияният не знае защо. Аз да му кажа защо. Защото пие. Казва: „Какво да правя?“ „Не пий.“ „Какво да правя?“ „Не ходи в кръчмата.“ „Без вино може ли?“ „Може.“ Съблазнително е виното, не ходи в кръчмата. Под думата вино аз разбирам всяка една човешка система, която не е обоснована на истината. Всичките теории, всички човешки заблуждения, това са вино. Виното е човешко изобретение. Природата е направила нещо сладко, а човек ще изцеди гроздето и ще направи от него вино и се опива. И виждаме даже според преданието на Библията Ной, който имаше няколко сина, след като излезе от онова голямото премеждие, избави се, насади лозе, направи вино и се опи. И като се понапи, както всеки пиян, разголи се. Един от синовете, като го видя, казва: „Елате да видите баща ми на какво замяза.“ Другият син взема дреха, туря я пред себе си и покрива баща си. И като станал бащата, разбрал какво направил единият син и какво – другият. Ной проклел сина, който му се присмял. Сега всичките нещастия в света са от проклетите синове на Ноя. Някой казва: „Аз съм нещастен.“ Смял си се на баща си. „Не ми върви.“ Вино си пил. Баща ти пил вино, и ти си му се смял. Сега ние обясняваме нещата, че имаме наследствени неща в света. Има

неща, които са онаследени. Вярно е, но има неща, които не са онаследени. Има неща, които са одарени. Дадена е основата. Не са онаследени нещата. То е закон на развитие. По закона и еволюцията ние онаследяваме някои неща.

Онова съществeното, което отличава човека, то е онова, което носи той в своето естество със себе си. Той носи със себе си своя ум, своето сърце, той носи своята воля, придружава го неговата душа и неговият дух. Сега мнозина, които не разбират, спорят какво нещо е душата и дават много интересен характер. Душата не е нещо материално. Под думата материя разбираме всички онези процеси в света, които са завършени. Те представляват материалния свят. Всички завършени процеси, резултатите на тия завършени процеси съставят материалния свят. Следователно туй, което виждаме, видимото в света, това са завършени процеси, това са резултати на същества, които са работили, и тяхната работа има приложение. Нашата земя е изложение на един завършен процес, на онези, които са работили отдавна. Които са и каквито са, то е един резултат. Умният човек разбира устройството на земята по един начин. Онзи, който не е умен, разбира по друг начин. Слънцето е друг завършен процес, звездите са друг завършен процес, човекът е завършен процес, всички растения и животни, водата, въздухът са процеси завършени. Зад тези процеси седят онези, които са ги произвели. Всеки художник седи зад своите картини. Когато се произнасяте за картината, нищо не казва, той мълчи, но щом се произнесете, той ще чуе, и веднага е заинтересуван. Казва: „На какво основание приказваш."

Ние често си даваме заключенията за наредбите на природата и често правим онази погрешка. Един от гръцките скулптори и художници изложил една картина. Минава един обущар и казва: „Този художник не е разбирал от обущарство, не са добре обущата на картината." Художникът видял, че наистина обущарят има право и коригирал картината. След туй обущарят се върнал и започнал да намира погрешки в лицето. Художникът му казва: „Що се отнася до обущата, ти разбираш, но за другите работи… Да си вървиш, благодарим, не си авторитет." Ние искаме в ^вета да станем авторитети за всичко. Една част не може да бъде авторитет за цялото, вие не може да бъдете съветник на природата, нито съветник на Бога. Ти може да отричаш. Отричането и твърдението, да твърдиш едно нещо или да отричаш, това не е философия. Защото ти може да отричаш една реалност, но реалността си е реалност. Ти може да твърдиш за нещо, което не

съществува, и в същото време ти не съзнаваш реалността. Твоето отричане или твоето твърдение нищо не доказва. Верни неща са само ония, които са. Дали аз ги отричам, или ги твърдя, това е безразлично. Туй, което е, дали го твърдиш, или отричаш, то е. А пък туй, което не е, дали ти го твърдиш, или отричаш, то не е, защото и небитието е нереалност. Туй, което съществува като идея в ума ти, говорим за едно съществуване. Казваме – такъв свят човек не съществува. Може би при дадени условия да не съществува, но може би при някои други светове да съществува такъв човек. Ако аз ви кажа, че на земята съществуват хора от 25 метра, кой от вас ще повярва. Окултистите твърдят, че на земята имало хора, по-високи от 25–30 метра, не само това, но това е предание.

Българите имат предание, че хората умирали, били толкова високи, че се препъвали и падали, разбивали си главата и умирали. Кой се препъва? Глупавият. Кой пада? Глупавият. Кой си разбива главата? Глупавият. Кой умира? Глупавият. Кой осиромашава? Глупавият. Кой губи силата си? Глупавият. Кой става богат? Умният. Кой не умира? Умният. Ами тези, които умират. Ето какво аз подразбирам, разбирайте ме правилно. След като умре един човек, аз го чакам три дни на гроба, ще оживее или не. Ако не оживее, от глупавите е, ако след три дена излезе, от умните е. Колко хора днес има, които знаят положително – след три дена, като умрат, ще станат от гроба, философията казва: „Възможно ли е? Дядо ми умря, баща ми умря, не станаха.“ Глупав е дядо ти. Това не показва, че друг не може да стане. Някой го тътнал на хорцето, туй не показва, че всичките дядовци може да ги тътнеш. Има дядовци, които не се гътват.

Разправяха ми за един анекдот. Нали казват, че жените са много слаби. Разправяха една приказка за една жена. И жените са понякой път силни, много рядко. Това било в село Николаевка. Мъжът на една жена, който минавал за пехливанин, борил се, пукнали му главата. Като дошъл, казал на жена си. Казва: „Еди-кой си борец ми пукна главата.“ Той е пехливанин, не трябва да му бута главата. Трябва да го сложи на земята, без да му пука главата. Тя казва: „Чакай аз ще му дам един урок.“ Тя отива, че му ошива две плесници и той се повалява на земята. После го ритала с крака и казва: „Още веднъж, като се бориш, да не пукаш главата на пехливанина.“ Сега ще попитате: „Възможно ли е?“ Колко жени има като тази? У човека има скрити сили. Всеки може да ги развие. Ще ви приведа онзи пример.

В Америка един млад момък на 18–19 години съдържа една сила, която американските учени изследват. Десет души държат едно дърво, той си

прекарва ръката по туй дърво. То се върти. Турят го в менгеме това дърво, и пак се върти. Той само като си прекара ръката, и дървото се увива. Как става това? Досега учените казват: „Магнетизъм, електричество.“ Да ви приведа друг пример, че в човека е скрита сила, която може да я развие. Един американски студент, слаб и хилав, много деликатен, ходил да гледа един американски юнак, който дигал един кон с площта нагоре. Студентът се приближава много наблизо, че му препятствал на работата. Той му ошива една плесница и го повалява на земята. Докачил се. Да иска своята чест, ще получи друг удар. Започнал той всеки ден да ходи да изучава как се е упражнявал. Той започнал дълго време да се упражнява и след 10 години той могъл да вдига един кон и две кончета. Един ден казва: „Ти познаваш ли ме кой съм?“ Хваща го за крака и го вдига нагоре. Като го вдига, казва му: „Признавам те за мой учител. Аз съм онзи студент, на когото ти оши две плесници.“ „Че как стана?“ „Учих се – казва – от тебе.“ „Надминал си ме.“ Когато природата ти ошие две плесници като този студент, започни да я изучаваш. Ти няма да станеш по-силен, достатъчно е да станеш силен като нея. Христос казва: „Достатъчно е на ученика да бъде като учителя си.“ Този студент не е ходил да се състезава, казва: „Благодарение на онова, което научих, ето моята сила.“ Не мислете, че и този в себе си не може да развие още по-грамадна сила. Може да развие.

Та казвам сега, праведен човек е онзи разумният човек. Има спешни работи в света. Те са днешните работи. Има работи, които не са спешни. Какъв ще бъде краят на нашата земя, туй не е спешна работа, туй не е спешен въпрос, колко далече е крайната Вселена от нашата земя, защото учените хора сега се занимават с такива грамадни въпроси. Едно време – малки, с малки пергели, сега мерят с грамадни пергели. Сега има единици, които човек не може да провери. Сега вземат като единица една светлинна година – пътя, който светлината ще извърви за цяла година. Като вземат, че всяка секунда светлината извървява 300 хиляди километра, и това го вземат като единица мярка, и с тази мярка мерят колко далече е една Вселена – един милион години, два милиона, петдесет милиона, сто милиона, двеста, триста милиона – туй е само да покаже обширността на Вселената, в която ние живеем. Казвам, има спешни въпроси, които са важни засега. Спешните въпроси, днешните е как да дишаш. Спешен въпрос е как да се нахраниш. Спешен въпрос е как ще чувстваш. Спешен въпрос е как ще постъпваш. Спешен въпрос е може ли да си удържиш здравето. Спешен въпрос е може ли да си удържиш своите добродетели.

Спешен въпрос е може ли да си удържиш богатството. Богатство аз наричам знанието, което имаш, да го не изгубиш.

Казвам, при сегашните условия, тъй както разправят за дишането, разправят по един специфичен начин, че да се диша, това е цяла наука. В Индия йогите имат цяла една система за дишане, туй го наричат дълбоко дишане. То е едно специфично дишане за придобиване на онзи живот, божествения живот. Има един начин за дишане, чрез който човек може да придобие своето безсмъртие. Ако ще дишаш, да умреш, всичките дишат така, че само да дишаш, но има един специфичен начин на дишане, чрез който може да добиеш безсмъртие. Туй в средните векове са го турили във вид на някой еликсир. Има известен еликсир, но еликсирът е свързан с въздуха. Има едно специфично дишане, при което човешките дробове могат да отделят. Има два вида прана. Едната прана носи известна енергия, известна зараза, от която човек умира. Горение става в човешкия организъм, нарушава се равновесието в организма, а другата прана уравновесява и всякога има една малка придобивка. Това е наречен жизненият еликсир в живота. Той се намира във въздуха. Че жизненият еликсир се намира в светлината, във въздуха, във водата, но трябва да знаеш как да пиеш и къде да намериш тази вода, в малки количества. Трябва да знаеш как да възприемаш светлината, трябва да имаш известно разположение. Някой път може да възприемеш по такъв начин, че освен полза няма да принесе, но вреда. Може да дишаш така, че самото дишане ще ти причини вреда. Онези, които не разбират тази наука, които приложиха дълбокото дишане – йогите, имаха отрицателен резултат на дишането, отколкото положителен.

Казах – методите на йогите са неприложими за Западна Европа, или другояче казано, неприложими са, понеже не разбират ония принципи. Йогите не са глупави, англичаните са давали пари. Ти с чували да му дадеш злато, той никога не поверява една тайна, която му е дадена. Кой не би дал милиони да знае по кой начин може да добие безсмъртие. Но с пари тази работа не се купува. Аз съм срещал мнозина, които искат да изучава тайните на природата, да ѝ станат господари. Природата не се нуждае от господари. Тя се нуждае от слуги. Ти, ако в твоя ум залегне мисълта да ѝ станеш господар, ти създаваш най-голямото нещастие, което някога може да те сполети. Ако ти искаш да станеш господар, ти не може да я заместиш. Ами всички онези, на които тя услужвала, ако ти станеш господар, ти нямаш нейните познания. Какво ще правиш? С всичките ония същества,

които очакват от нея, ти ще си създадеш цяло нещастие. Казват: „Хората трябва да станат господари на природата.“ Не – казва. Добри слуги, разумни слуги.

Този закон са го разбирали в древността. Всеки човек, който искал да бъде учен, всеки човек, който искал да бъде богат, той трябвало да разбира законите на служенето. Един умен слуга трябва да бъде, не един глупав. Умните господари са станали от умните слуги. Онези, които са заемали мястото на умните господари, са станали от умните слуги. В света се раждат слуги, господари не се раждат. В света съществува само един господар. То е Цялото. Следователно, ако човек иска да бъде господар, природата е господар на първо място. Втори не може да стане. Някой човек казва, че имал втора природа. Това са онаследени черти на човека. Природата е едно. Бог е един. Истината е една. Мъдростта е една. Любовта е една. Добродетелта е една. Не може да има две добродетели в света. Следователно безсмъртието в живота, върху което човек трябва да гради. Казваме някой път – разбираме нещо от любовта. Сега хората разбират онази любов, която уморява хората, която носи смъртта. Има една любов, която носи живот в себе си, има една любов, която носи знания в себе си. Има едно знание, което носи смърт. Нима мислите – онзи химик, който се занимава с химия, каква смърт носи тя. Колко химици не са станали жертва на своите опити. Колко млади моми и колко млади момци не са станали жертва на своята любов. Я ми кажете. Не един, не двама, хиляди са станали жертва. Те мислят, че туй е играчка. Казват: „Малко да се полюбим.“ То е като онзи химик, който прави опит, но ще му коства живота.

Любовта играчки не търпи. Тя е една сериозна сила. Ако ти грешиш с любовта, отиде твоят живот, ти ще Замериш въжето. Ако ти грешиш с любовта, ще намериш края на живота. Онзи, който иска да се подиграва с любовта, да позамаже нещо, може да позамажеш, може да позамажеш, но тя е сила, която не търпи замазване. Любовта е сила, която изисква да бъдеш отличен проводник, добър проводник. Да поставиш най-малкото съпротивление на нейните действия, тя ще те разруши. Ако ти искаш да ѝ поставиш известни ограничения, искаш да се наложиш и да поставиш своето понятие, казваш: „Така трябва да се постъпи.“, ако ти днес се ограничиш, ако хората започнат да се ограничават, ние създаваме цяла система на насилие – от единия край до другия. Че идеята за Бога, която се проповядва, за любовта, мъдростта, за истината, за всичките добродетели, те се проповядват по такъв начин, че ние едни други се изнасилваме.

Казвам, хората едни други, без да щат, се изнасилват. Когато се построява един океански параход, онези работници, ако не си довършат работата, не излагат живота на онези, които ще пътуват. Онези техници изискват всичко да се направи добре, те щателно го преглеждат и го поставят на изпит и ако го намерят добре изработен, тогава ще го пуснат.

Природата е щателна. Като се роди един човек, тя ще го постави на изпит, ще види с такъв ще могат ли да пътуват пътници. Вие имате една идея, мислите, че сте дошли тук на сватба, на угощение. На земята вие сте дошли на работа. Всеки има своя специфична работа, колкото и да е малка, вие сте един член, необходим вътре. Ако разбирате своето предназначение, природата ще ви даде всичката възможност да постигнете туй, което желаете, но отделите ли се от техните пътища и планове, съградите ли някакъв нов идеал, бъдете уверени, че вие ще имате един паметник, на който ще пише: „Тук почива един млад, зелен, който преждевременно умря. Тук е един млад, учен човек, който от пресилване за своите научни изследвания положи живота си. Тук е един авиатор, който не знаеше как да управлява своя аероплан, строши му се главата. Тук лежи един шофьор, който не знаеше как да управлява своя автомобил, че си счупи главата.“ И на всички паметници пише – това са все герои.

Герои са онези, които не се критикуват. Герои са онези, които не падат. Герои са онези, които не се съблазняват. Герои са онези, които не се обезверяват. Герои са онези, в сърцето на които любовта не изчезва. Герои са онези, в умовете на които знанието никога не изчезва. То е както слънцето. Гърците имаха много хубави разбирания, много хубави идеи. Герой е човек, който свети. Щом престанеш да светиш, не си герой. Щом изгубиш силата си, щом изгубиш знанието си, ти не си герой. Докато в тебе функционира туй Божественото Начало. Един учен българин, като ме срещна, охарактеризира моето учение, той говори, но предвид има своя дълг. Във всичкото учение – малко, само материално нещо, да забогатее, да си осигури живота на земята, и го изнася той. Той е един голям безверник, в Бога не вярва. Казва: „Всичките са такива, все долапи. – Казва, – ако всъщност е така, похвално е, прав е, но ако това е една лъжа. Ако това отговаря на истината, аз го похвалявам. Ако отговаря на една действителност, вярно е, право има, но ако отговаря на една лъжа, няма какво да говоря.“ За всеки един човек неговият живот, той е обусловен. Една философия или е открил, или е потвърдил, защото всяко дърво според плода се познава.

Та казвам, въпросът не е какви са хората. Всеки един човек трябва да мисли за себе си. Казвам, то е хубавото, че ние трябва да мислим за себе си, защото има два начина, два пътища, по които ние може да вървим. Пътят на действието, но пътят на мисълта е по-хубав. Ти вървиш по действието, но аз ги наричам кратковременни процеси в живота. Временно ти уреждаш работите си, но в действието си не може да уредиш целия си живот. Изисква се една широка мисъл, да схванеш какви са твоите отношения. Не само към майка ти, към баща ти, към брата ти, към сестра ти, но да схванеш своето отношение, което имаш, към цялата природа. Ти имаш отношение към нещо, което отричаш.

Сега аз правя за онези от вас, които са дошли до едно подбуждение, не за онези от вас, които не са пробудени, на тях няма какво да говоря. Няма какво да говоря за житените зърна в хамбара, които не са посяти, няма какво да говоря за светлината, топлината и влагата. Казвам: „Вие стойте в хамбара, на много хубаво място сте." На онези житени зърна, които се посяват, като ги посее земеделецът, спирам се при тези житени зърна и казвам: „Знаеш ли какво ще се случи с тебе, твоят живот няма да бъде като в хамбара." „Какъв ще бъде?" „Най-първо, ще се стопиш, ще дойдат големи изпитания, такива изпитания, каквито не си виждал. Ако имаш вяра, ако устоиш и не се съблазниш, ти ще влезеш в един прекрасен живот, ще видиш това, което никое житено зърно не е видяло. Ако не може да издържиш, ще изсъхнеш." Казва: „Не те разбирам." Казвам: „Ще ме разбереш." Минавам след половин година. Житеното зърно, като ме видя, казва: „Много си прав. Големи изпитания имах, за малко щях да се пукна. Сега виждам един хубав свят. Слава Богу. За всичките страдания и мъчения, които минах, Господ ме благослови, пораснах." Казвам: „Радвам се на тия плодове, които си принесъл. Вие пак ще идете в хамбара."

Казвам, хубавото в живота седи в онова, което придобиваме, в знанието, което придобиваме. Силата, която ще придобием, онова възвишеното, хубавото, красивото, което ще придобием. Тази придобивка осмисля живота. Ако живеем на земята и нищо не придобиваме… Днес кое ще придобиеш? Ти се заблуждаваш с онези неща, които не са в твоя власт. Ако ти се научиш как да дишаш, ако ти се научиш как да се храниш, ако ти се научиш как да възприемаш светлината, ако ти се научиш да мислиш правилно, ако ти се научиш да чувстваш правилно, ако ти се научиш да постъпваш правилно, то е цяла философия, ти осигуряваш живота си. Всичките пътища в живота ти са сигурни.

Повидимому може да се каже, че е много лесно да постъпи човек. Ти станеш сутрин и си неразположен духом. Казваш: „Не съм разположен. Не зная защо.“ Ти трябва да знаеш от какво произтича твоето неразположение. Щом си неразположен, в твоята нервна система има набрани сили, които не са потребни, трябва да ги изхвърлиш извън. Неразположен си и затова ти се препоръчва, щом не си разположен духом, трябва да имаш една малка мотичка, да я закачиш тъй, 15 см широка, ще имаш една градина и ще идеш половин час да покопаеш. И след половин час твоето неразположение ще се измени. Всичките сили непотребни чрез ръцете и краката ще отидат в земята и в замяна на това да почувстваш, че си разположен. Не копай повече. Ако копаеш, ще си създадеш друго зло. В това отношение, най-първо, светът трябва да има ниви и градини, където неразположените хора трябва да работят. Песимисти, безверници, закъсали оттук-оттам, всички да копаят. Искате една възпитателна система. Някои ще турят други системи, които не са ефикасни. Много скъпи са. Казвам, тази е една от най-ефикасните и с много малко разноски. Най-малко ще коства само ръчката – 50 лева. Половин час като копаеш, ако надницата е 30 лева, на час ще струва 15 лева ще коства. 30 лева една мотичка. С 45 лева ти през целия ден ще спечелиш 4 пъти повече, отколкото с туй болезнено състояние. Вън от това ти нямаше да измениш правилните схващания.

Запример ти гледаш едно растение, не може да знаеш какво е растението. Гледаш един предмет, не знаеш колко е далече от тебе. Виждаш един човек, ти не може да го знаеш. Казваш: „Вижда ми се добър.“ На какво основание мислиш, че е добър? Един изпитва една греда дали е здрава, или не, и намира, че е здрава. Има известен пробен камък и казва, че е здрава. Трябва да се тури на работа. Една върбова греда и една дъбова греда се различават по своята коравина. Добрият човек е създаден от друг материал. Като погледнете, неговите кости са тънки, съвсем друг строеж имат. Всичките хора не са еднакво построени. По тия линии, които образуват пръстите – пръстите, както и ръката, и цялото тяло, имат линии. Добрите хора имат една линия. Ще знаеш тази линия добра ли е, или не. По какво познаваме един песимист. В песимиста тия неволните мускули отслабват, тия центрове в мозъка са обеднели и вследствие на това той не може да издържа. И краищата на устните не са в едно хоризонтално положение, но са надолу. И вследствие на това надолу се изкривяват. В песимиста виждат, че устата е изкривена надолу, изкривената уста представя песимизъм. Щом се засмее, обърне се устата, ъглите са нагоре,

става весел. С туй обръщане на мускул в твоя мозък се втича една нова енергия, има разширение в оптимиста, в песимиста има съкращаване, ограничение, а в оптимиста – разширение. В хубавата страна на живота веднага умът ти се разширява.

Та, най-първо, трябва да знаеш. Ти се намираш в трудно положение. Трябва да бъдеш толкова умен. Един английски апаш след като го хваща полицията, свързва ръцете хубаво с въже и полицаят, който го кара, казва му: „Ще ти дадем да разбереш, ти трябва да опиташ английския закон." Турят го в участъка на един креват на третия етаж и понеже било вечерно време, оставят му една свещ, а той стои с вързани ръце и крака. Като го оставят сам, като си заминават полицаите, веднага му блесва една идея. Казва: „Благодаря на Бога, че ми остави свещта, той беше толкова глупав." Турга си краката на свещта и пламъкът изгаря въжето. Турга си ръцете на пламъка и прегаря въжето на ръцете. Имало един чаршаф, накъсва го на ленти, направя въже и през прозореца слиза долу и избягва. Идват полицаите, свещта е там, но него го няма.

При най-лошите условия, при които ти може да попаднеш, Господ все ще ти остави една запалена свещ. Използвай ги. Друг е въпросът, дали е право. Аз в този случай оценявам разумността на този апаш, че може да използва свещта, да се освободи. Защо ти да не може по същия начин да използваш за своето благо? Та човек, най-първо, трябва да открие за какво е роден в света и какво се крие в него. Ако той има известни заложби, известни дарби, той трябва да тури всичките свои усилия да развие дарбите. Той ще каже: „Аз вярвам в Бога. Аз вярвам в ангелите." Ти остави твоята вяра в Бога. Вярването, то е онова, което Бог е вложил. Развий го, не само да вярваш. Смешна работа. Казва: „Аз вярвам в Бога." Значи вярвам в университета; вярвам, че всичките професори са учени; вярвам, че студентите учат, но аз не уча. Какво ме ползва тази вяра? Ако вляза в този университет и се уча от професорите, изучавам науката, която се преподава, но да вярвам, че светът е създаден от Бога, дали Господ създал света, или не, то не е толкова важно. Законите, които са вътре в природата, може и аз да изпълня тия закони. Те ще ми дадат много по-голямо знание, отколкото да вярвам в тях. Не че това е лошо. Смешни работи са онези, които сега може да постигнеш в живота.

Имаш мъчно състояние. Че ако не знаеш как да го смениш, ще викаш лекар, той ще ти тури инжекция, една, две, но нищо не допринасят. Имаш болест, ще вземеш морфин, но щом се прояви съзнанието, веднага болестта

пак се прояви. Или турят кокаин, престане болката, но кокаинът не може да продължи дълго време, престане неговото действие, и болката пак се явява. Ние не може да изненадаме природата. Ние може да я спънем, но тя всякога ни глобява. В края на краищата ние седим при нея и след като сме ходили навсякъде, фалирали сме, ще се явим на стари години с дълги бради, жените с дълги побелели коси и старците със своите мустаци. Казва: „Как сте?“ „Знаеш, много смешно положение.“ Казва: „Как си?“ „Закъсахме я.“ „Не може ли да си възвърнат живота?“ Природата казва: „Не, ще минеш през един конус, през една дупка и всичко, каквото си взел, ще го оставиш и ще минеш през тази дупка“. И като минеш, тя туря пещта отдолу и той започва да се топи, топи и онези казват: „Умря човекът.“ Тя го прецежда и като го филтрира, тя прави своите научни изследвания. Не мислете, че той е изгнил. Тя го събира в шишета и от краката взема серум, от ръцете, от мозъка и казва: „От еди-кой си учен човек.“ И след туй започва да прави своите опити. Казва от какво е фалирал. Тя намира, че на младини този човек не е живял в съгласие с баща си, с майка си, като бил ученик закачал този, онзи, правел добрини, но намирал, че е голямо противоречие. След като филтрира, повика го и казва: „Ела сега тука. Туй шише виждаш ли какво означава?“ Започва да му разправя. „Вярно ли е това?“ „Вярно е.“ Ще те прати пак на земята, да не правиш така. Вземе другото шише, казва: „Вярно ли е?“ Ако не е вярно, природата извиква онези, които са определили, и те ще се явят пред него, и той пак ще си признае.

Сега учените хора казват, тъй като ме слушат – това са залъгалки. Ако утре умра, животът няма смисъл за мене. Туй, което е учил, не е било залъгалка. За мене нещата имат смисъл, когато мога да живея, да виждам своите погрешки и да ги изправям, да раста, да се ползвам, да зная, че след хиляди, милиони години пак ще се явя в света – тогава ще има смисъл да живея. Иначе като едно животно ще се явя в природата и като едно цвете и ще изчезна, и ще кажа: „Такава е участта.“ Не, не е такава участта. Туй, което излиза от Бога, не може да бъде участта му такава. Казва: „Направих човека по образ и подобие свое.“ Следователно Бог не може да направи нещо, което умира. Ние умираме като хора, но не като творения на Бога. Плътта е, която умира. Тя е онази зараза, която влиза вътре, и човек трябва да умре. Смъртта в този случай е едно освобождаване от човешкото, за да възтържествува в нас божественото, разумното, да дойдем до истински живот, дето престават страданията. Аз понякой път говоря за страданията,

но казвам на болен човек: „Ще търпиш, ще мине. Два–три дена може да мине, болестта ти не може да прекратя, тя е божествен език.“

Но казвам, има една наука, която освобождава хората от всичките страдания. Тази е науката на живота. Ти, като разбереш онзи истинския живот, за да се освободиш от всичките страдания, ти трябва да възприемеш в себе си Божествената Любов, трябва да възприемеш в себе си Божествената Мъдрост, да ги туриш в действие, за да се освободиш от всички нещастия, от всички страдания и несрети. Ти трябва да възприемеш в себе си Божествената Истина. Ти ще бъдеш свободен. Това е цяла една система. Аз ви казвам – единствената реалност в света, това е Любовта. Единственият път в света, това е Мъдростта. Единствената форма, това е Истината, с която човек трябва да функционира. Ако човек в себе си няма туй реалното – любовта, ако ти в себе си нямаш .този път, по който се отива до реалното, и ако нямаш тази форма, в която може да поставиш реалното, на какво може да разчиташ? Може да се каже – това са свършени работи. Само отвлечените работи са реални, то е самозаблуждение, ти се самоизмамваш. Има друг начин за предаване на нещата. Нещата може да ги видиш физически, но има неща, които може да ги видиш непосредствено. Че предметите може да ги виждаме и по друг начин: и по астрален начин може да ги гледаме, и по ментален начин, трябва да станат три пречупвания. Ъглите се пречупват. Колкото ъгълът е по-голям, толкова деятелността става по-голяма. Ти ще влезеш в ония съотношения, които съществуват.

Когато някой от вас разгледа човешкия мозък, де се намира човек, човешкият мозък де е? Вие съдите за човека само по едно нещо. Вие виждате носа или една фаланга, и може да ви кажат кои са причините, които са създали носа. Има си своите причини: и астрални, и умствени причини. Зад този човек седят разумни сили. Носът е създаден за човека, но същевременно носът е един възприемател. Целият нос е поле, дето се възприемат силите, които служат. Без нос човек не може да бъде здрав, не само човек трябва да диша въздуха през носа, но цялата тази система – в носа се отделя .едно вещество, ония сили, които са необходими за растението, за развитието на човешкия мозък, за цялата повърхност. Когато светлината удари носа, той възприема тази светлина и я вкарва в мозъка. Тогава той расте и се развива правилно. Другата част на носа вкарва в симпатичната нервна система. Ако този нос не може да функционира правилно, не може да възприема природата, тогава обеднява твоята

симпатична нервна система, и тогава обеднява твоята мозъчна система.

Казвате: „Светът е така създаден.“ Не е така създаден. Ти трябва да туриш, ти трябва да цениш носа си, да знаеш, че той е един възприемател на ония богатства и сили. Ти трябва да знаеш: не само за зрението очите са органи, но очите са възприематели на сила, ухото не е само слухов орган. Ние така говорим. Затуй имаме такива резултати, но същевременно и други функции имаме в ушите. Ние разглеждаме човека механически, търсим неговото щастие, като че е попаднало от небето, когато щастието е вътре в самите нас. Щастието на човека зависи само от една постъпка.

Един млад момък в Америка иска да постъпи на работа и един милиардер дава обявление, че търси един секретар за кантората си. Явяват се при него 10, 20, 30 души с препоръчителни писма, но като ги вижда, не му допада. Иде един момък, просто облечен. Детето му паднало отвънка, той се спира, вдига го, изтърсва го, усмихва се на него, оставя детето и като влиза вътре в кантората, гледа – книжка паднала. Взема я и отива при него и му казва: „Господине, четох във вестниците, че търсите секретар. Нямам препоръчителни писма.“ „Вие – казва – имате две препоръчителни писма. Едното – че вдигнахте детето, а другото е, че вдигнахте малката книжка. Вие ще бъдете мой секретар.“ Ако вие не може да вдигнете туй слабото дете, ако туй слабото условие на живота… Казвате: „Това сега ще ме повдигне.“ Ако туй детинското не може да повдигнеш, ако не повдигнеш една хартия от земята, ти секретар на милионер не може да бъдеш, или секретар на природата не може да бъдеш. Сега моите почитания и уважение към всичките вярвания, всичките ваши религиозни вярвания в Бога не ги докосвам, но казвам, с туй вярване, с което живеете, вие ще умрете и сега нищо няма да допринесе. Аз съм слушал, слушал да казвате: „Аз съм това, аз съм онова.“ Всеки от вас трябва да повярва, доколко той е изпълнил Волята Божия. Че ти, за да познаеш вървиш ли по правия път, аз да ви кажа какво трябва да направите. Искаш да знаеш. Дали може да познаеш, няма какво да питате мене. Ще отидете на Витоша, ще напълните едно шише с вода и след това ще отидеш при болния човек и ще му налеете една кафяна чаша. Ако след 20 минути на болния болката му се намали, вие сте прогресирали, но ако след като му дадеш водата, и не се подобри положението, а се влоши, вие не сте прогресирали. Не само това. Вие, за да знаете дали сте прогресирали, някой търговец, който иска да се убие, фалирал е, вие ако идете при него и ако работите му се уредят, вие сте прогресирали. Но ако идете и на втория ден се самоубие, вие вървите по

кривия път.

Сега може да правите такива заключения. Казвате: „Ако животът е така, тогава кой е праведен?“ Ако не разсъждавате така, не съм за крайната справедливост в света, аз съм за справедливостта в дадения момент. Утрешният ден е друг въпрос. В дадения случай, в даденото състояние какво разбиране имам, аз имам добро желание и ако го реализирам, искам да направя добро някому. Туй малкото добро ако аз го реализирам, аз съм силен човек, но ако се разколебая и не го направя, аз съм слаб човек. Дави се една мравка, ти имаш научна дисертация, нещо ти казва: „Спаси тази мравка.“ Ти казваш: „Какво ще се занимавам с мравките, може да изгубя тезата си.“ Вдигни мравята, това ще ти помогне твоята дисертация да се свърши добре.

Казвам, този праведният, който живее, той се благославя и всичките негови деца се благославят. Онези от вас туй, което имате, дръжте го. Но проверявайте вашето богатство. Нали знаете, че много пъти имате вълнени дрехи и ако не ги проверявате, молците ще ги изядат. Много пъти сегашните богаташи, от техните каси парите изчезват, виждаш – касата затворена, но парите изчезват отвътре. Постоянно трябва да се проверяват нещата. Като мисли човек, че е осигурен, казвате: „Понеже баща ти е богат.“ Но ти трябва да приложиш онова, което баща ти е оставил. Не уповавайте на никаква рента, че ви е оставил някаква рента, но уповай на онова, което излиза из ума, от сърцето, от ръцете, от краката, туй, което може да направиш с труд. С труда на ръцете си да си изкараш прехраната. Всеки човек трябва да има тази минимална прехрана – с труда на ръцете си да си изкарва прехраната. Ами старото? Ти дръж старото за дявола, а другият порядък е за Бога – днес какво може да направиш. И след 20 години може да остарееш. Не мисли за старините си, остави, хич не мисли за твоите старини. Ти не мисли за сиромашията. Сиромашия в света не съществува. Сиромашията хората я създават. И злото в света не съществува извън нас. Ние сами създаваме сиромашията. Онази сиромашия, на която аз съм обречен, аз съм я създал – аз съм онеправдан, ако аз съм се скарал с всички свои близки, ако аз се скарам със слугата и всички ме нарочват, този запали фабриката, онзи – складовете, и аз осиромашея.

Ако всичките слуги обичат господаря си и той ги обича, всички живеят в братство, и тогава господарят не може да осиромашее. Но сега да ви кажа какво трябва да се приложи. Може някои от вас да мислят, че имат вечния живот, радвам се. Ако е така, облажавам ви. Някои може да мислят, че

може да имат голяма вяра. Казвам, облажавам ви, проверете вярата, направете опит. Някои може да мислят, че имат много знания, облажавам ви, проверете знанието. Някои може да мислят, че имат голяма сила. Хубаво е. Но проверете това нещо, да не би да се самоизмамвате. Никога не трябва да допуснете в себе си никаква самоизмама, тъй – да ви турят на динена кора. Проверявайте, то е красиво сега.

Казвам, ако ние се занимаваме със себе си, ако бихме турили програмата, да бъдем верни на природата, верни на Бога, понеже в Бога имаме вяра, пратил ни е на земята да му се отплатим, да бъдем верни» ако ние имаме отношение към ближните си – ближният не е нищо друго освен екран, върху който ще покажем доколко изпълняваме Волята Божия – втората заповед е екран за любовта към Бога, защото Писанието казва: „Да възлюбиш Бога с четири неща: с ума, със сърцето, с душата и със силата, а ближния – като себе си.“ Значи туй, което е възлюбило Бога, туй – да възлюбиш и ближния, понеже не трябва да се повтаря заповедта, както първоначално, ще обичаш ближния като себе си, понеже първото отражение е в моята душа и съобразно с туй отражение, което дари тази хармония, аз ще приложа към ближния. Тогава – три образа, троеличието на Бога – то е майката, бащата и синът. Какво е туй учение, тази заповед: люби ближния си. Бог е Бащата. Ближният туй е Майката. Ти трябва да помагаш на майка си. Ти си синът. Туй е в единство. Така трябва да се схваща. Това е домът. Ако домът така не се съгради, в света никакво щастие не може да има. Ние търсим ближния вън, той е майка ти, туй е баща ти. Той е единственият баща. Ти ще търсиш единствения баща и единствената майка в тебе, ще ги измериш още по-дълбоко.

Та казвам, тъй разбрано, туй божественото учение, то има приложение, има известно приложение. Няма да има никакво противоречие около вас. Питаме кой е праведен. Който свири добре на цигулка, той е добър цигулар, а който не свири добре на цигулка, не е добър цигулар. Който лекува добре, лекар е. Който не лекува, не е лекар. Има един анекдот за съвременните опити на лекарите. Един лекувал в средните векове, той свършил медицина и всичките ги лекувал по един начин. И много лесно лекувал хората. Пускал им кръв и после им давал да пият топла вода. Двайсет години все така лекувал и никого не могъл да излекува. И един ден се утешава и си казва: „Нима другите лекари ги оживяват?“ Той ще пусне кръв на човека, ще даде да пие топла вода и тази топлата вода ще изкара кръвта навън. Не да се изкарва кръвта, но да се вкарва. Като заболее един

човек, пускат му кръв. Казвам, кръвта ще го подлуди. Има нещо, което подлудява човека. Кръвта е носителка на живота. Но когато в кръвта влезе нещо чуждо в живота, тогава животът изкарва кръвта, изхвърля я, за да може да изхвърли отровното навън.

Та праведният ходи в целостта си. Това са сега спешни въпроси, които всеки един от вас може да разреши и върху които може да съгради своето щастие, своето бъдеще.

„Благословен Господ, Бог наш“
„Отче наш“

Тридесет и осма неделна беседа
2 юли 1933 г., неделя, 10 часа
София – Изгрев

МЪДРОСТТА СЪГРАДИ

„Отче наш“

Ще прочета част от деветата глава на Притчите – до дванайсети стих включително.

„Духът Божи“

Ще взема само трите думи от първия стих: „Мъдростта съгради дома си.“ Мисълта, която седи в моя ум, е следната. Кой е домът на мъдростта? Това е видимата природа. Тя е съградена. В този дом ние живеем. Следователно нашето хигиеническо положение зависи от дома, в който живеем, от разбирането, как живеем в дома. Не е достатъчно човек да бъде богат, не е достатъчно човек да бъде учен, да бъде силен. Хубаво е всичко това. Но той трябва да знае как да употреби своето знание, своята сила, своето богатство. Или казано на съвременен език, иска да се ползва от тях. Когато са върху тия предмети, всички хора търсят разрешението на задачата – какъв ще бъде краят на живота им. Един въпрос, с който никак не трябва да се занимавате.

Какъв ще бъде краят? Казва: „Я ми кажи как ще свърша живота си, ще бъда ли щастлив, или няма да бъда щастлив?“ Чудя се на голямата вяра. Хората – най-големите безверници, които в нищо не вярват, вярват в гадателите, че може да им предскажат нещо за бъдещето. И в Англия, и във Франция, и в България има учени хора, държавни мъже, които вярват в гадатели. Някои държавници са ходили при врачове, на восък да им предсказват каква ще бъде съдбата им. Ако го попитате, този човек ще каже, че в другите работи не вярва. Не е лошо човек да вярва. Хубаво е, отличаваща черта е, но да вярваш в туй, което е, а не да вярваш в туй, което не е. И всичките нещастия в света произтичат от това, че всички вярват в туй, което не е. И вследствие на това произтичат нещастията в света. Всеки, който вярва в това, в което не е, нещастен е. Някой казва: „Ще бъда щастлив.“ Казвам: „Ако вярваш в това, в което е, ще бъдеш щастлив, но ако вярваш в туй, в което не е, ще бъдеш нещастен. И аз врачувам.“ Казва: „Как ще завърша живота си?“ „Както си го започнал. Ако започнеш с туй, което е, ще свършиш с щастие, ако започнеш с туй, което не е, ще

свършиш с нещастие.“

Сега това са изречения. Мъдрите хора говорят поговорки. Казвате: „Какво иска да каже?“ Да вярваш в туй, което е. Например вие имате тяло, лице, имате глава, очи, уши, всичко туй. Но как са произлезли, какво е тяхното употребление, при какви случаи, как трябва да употребявате – някъде знаете, някъде не знаете. Например вие не знаете отношението на човешкото лице каква велика роля играе в света. Вие не знаете отношението на човешката глава каква велика роля играе. Вие не знаете отношението на човешките дробове, гърдите на човека каква велика роля играят. Аз се спирам върху най-важните. Не искам да се спирам върху някои подробности. Или например сега в съвременната химия се говори за елементите водород, кислород, азот и въглерод. Знаете съединенията, в които съществуват тия елементи. И за много други елементи говори химията, но тия елементи имат отношение. Те проникват в цялата природа, не в цялата природа, но във физическото поле имат известно отношение. Например кислородът – той показва голяма активност, той е активен. Там, дето преобладава, има активност, динамичност. Всичките хора са холерици. Той вади нож, дето не трябва. Водородът се отличава със своята лекота, не със своя въздухообразен характер. Всичките тия хора, в които водородът преобладава, имат подвижност, наричат ги сангвиници, разрешават всички мисли, че всичко е постижимо. Може да стане, няма съмнение. Че тъй, както казват, ще стане, то е въпрос. Нещата може да станат. Тъй е. Но че стават тъй, както казваме, то е въпрос. Или тъй, както мислим, то е въпрос, че ще станат. Ако вземете въглерода, той се отличава със своята тежест. Има една солидна роля, вътре в живота, в природата. После, ако вземете азота, той се отличава със своята инертност, той убива всяка активност. Той е крайно консервативен. Може да кажем, че той е бащата. Първородният син е кислородът. Вторият е водородът. Третият е въглеродът, а той е бащата. Вие ще попитате къде е майката. Майката вие ще я намерите. Щом намериш баща си, ще питаш: „Къде е майка ми?“ Като хванете азота, ще го питате къде е майка ви. Ако не може да ви каже, или законът е обратен, като намериш майка си, може да питаш къде е баща ми. Или баща си ще питаш: „Къде е майка ми?“ Никой друг. Сега ще направя една аналогия, тя е следната. В живота само любовта може да покаже къде е мъдростта. Ако мислите, че по някой друг път може да говорите каквото искате, само мъдростта може да ви каже къде е любовта. Сега, разбира се, аз не искам да говоря върху любовта. То е въпрос, понеже и върху

мъдростта няма да ви говоря.

Ще говоря сега върху природата. Вие искате да бъдете здрави. И, най-първо, лекарите ще ви препоръчат, че трябва да ядете толкоз количество белтъчни вещества, азотни вещества, въглеродни вещества. Туй е право, но въпреки вашето ядене, вие все страдате от известни болести. Учените хора сега са дошли до някои открития. Защо боледуват хората? Защото малко сол имат. Боледуваш, малко сол има. Разтвори готварска сол във вода, изпий я. Но вие казвате: „Солта може ли да лекува?“ Ако знаеш как да я възприемеш, може. Ще възприемеш солта в храната. Някои поддържаха досега, че храните, когато се готвят, не трябва да бъдат солени, вредят. То е така, но понеже в голямата горещина човек се изпотява много пъти, тази вода, която излиза, отвлича голямо количество от солта и човек обезсолява и вследствие на това той заболява. Някои пият чай или топла вода. Сол трябва да туриш на чая си вътре. Сладкото ядене, сладкото, то си има сладина, образува мазнина. Но един сложен въпрос, спорен въпрос. Говоря за нещо, върху което няма спор. Нещо, за което говоря, няма спор. Тъй както са в природата, може да има известни теории. Теоретически може да има спор, но в природата няма никакъв спор.

За здравите има само един метод. Ти трябва да дишаш, трябва да се храниш, трябва да приемаш светлината и топлината на природата, да си във връзка всеки момент, да слушаш съвета ѝ. Единственият помощник, на когото може да разчиташ, то е тя. Мисъл е вложила, чувства е вложила и по някой път тя пошепва на човека с какво трябва да се храни. Много хора се хранят както не трябва. Сегашните хора се хранят както месоядните. Хранят се много късно както хищните птици. В 10 часа той трябва да бъде в леглото. От 9–10 часа да си легне, който иска да бъде здрав. Той ще се върне в 2 часа, в 1 часа, ще спи, когато няма никакви условия за спане. Защото в спането организмът се храни. По някой път човешкото съзнание, което присъства в тялото, причинява един голям тормоз. Обикновеното човешко съзнание е такова – един господар. Не е от много разумните господари. Туй съзнание товари като някой господар, който е лаком. Товари коня, вола си повече, отколкото трябва. Вследствие на това ние товарим тялото повече, отколкото трябва.

Не мислете, че когато говоря върху този въпрос, имам предвид някакъв морал, че човек трябва да живее добре. Аз не зная в какво седи добрият живот. Всички говорят за добрия живот и не живеят добре. Аз не съм срещал някой, който да не говори добре. Лекарят, след като разправя на

един болен как да се храни хигиенично – поне да не пие, да не пуши, той, като излезе навън, пуши тютюн, пие винце, прави точно обратното на това, което е казал на болния. Моралистите, след като проповядват на другите хора, че не трябва да се лъже, че трябва да говорят истината, че трябва да се отнасят добре с хората, той, като дойде, икономисва истината. Като лекаря е икономист и казва – не може, условията са такива и т.н. Икономисва истината, понеже не знае лошите последствия на една икономия.

Има една икономия в природата, която е крайно вредна – да икономисваш от яденето. Това е много вредна икономия. Има хора, които икономисват от яденето. Ти никога няма да икономисваш от яденето. От крайната твоя разточителност може да икономисваш, но от яденето, от това, което ти трябва, ти не икономисвай, понеже това не е икономия. Икономия трябва да има само в разточителността. В живота не трябва да има никаква разточителност. Природата никак не обича разточителността. Може да яде човек, но не трябва да бъде разточителен в яденето. Всяка работа, която свърши, тя трябва да бъде добре свършена. Яденето е една недовършена работа. Ти бързаш, превърдаляш една хапка и хайде, глътнеш я, втора, трета и след туй усещаш една тежест, казваш: „Не зная какво ми стана на корема, уроки ме хванаха.“ Мъжът ще иде да купува месо, и няма пари. Пък иска да купи. Ще намери такова по-евтино, малко развалено, та повече месо да вземе. По-малко месо, но хубаво, сладко да го изядеш. Аз не правя въпрос дали трябва да бъдеш богат, или не. Аз още не съм срещал истински богат в света, понеже условията, при които живеете, е мъчно да бъдем богаташи. Ти, като изпиваш водата, изяждаш толкоз животинки, хиляди и милиони поглъщаш и казваш: „Аз съм вегетарианец.“ После в самия хляб има животинки, даже и череши, като ядете, и в тях има животинки. Сто череши – такива белички, сто вегетарианци има вътре.

Вегетарианството трябва да бъде обосновано на един велик закон в света. Никога не яж храна, която няма съответстващи трептения на твоето тяло. Това е право. Понеже не съответстват трептенията на каквато и да е храна, природата създала известни храни, които са създадени за човека, други храни, които са създадени за животните, трети храни, които са създадени за растенията. За всички същества природата е създала храни. Никога не употребявай храна, която не е създадена за тебе. Може да се съберат всичките учени хора и да казват какви хранителни вещества трябва да съдържа храната. За човека има специфична храна, която е приготвена,

и всички трябва да намерят тази храна.

Та казвам, съвременните хора нямат достатъчно количество сол в своето тяло. Солта произвежда онова вътрешно здраве. Тя е носителка, или тя пази едно равновесие, или един баланс в кредита, който човек има. Човек, който има сол в своя организъм, той не е изложен на големи катастрофи в света. Дотогава, докато има сол, той не може да умре. Щом обезсолее, той умира вече. Всичките хора, които умират, органически щом липсва сол, непременно органическата смърт иде. Но да умре човек, не е лошо. Ние не сме за това, но да умреш навреме. Смъртта е една неизбежност на земята. След 120 години тя ще дойде. Ако тя идва на 30 години, на 40, на 50, това е едно несъответствие. Казвате: „Толкоз Господ е определил.“ Двама богати хора нападат ги разбойници и на единия му нанасят 20 надупквания, а на другия му вземат парите и го оставят, заминават си. Питам, защо богатия го надупкаха, а другия го оставиха. Единият богат беше разумен, а другият богат беше глупав. Да ви кажа в какво седи причината на надупкването.

Влизат разбойниците и казва: „Заповядайте, какво искате, пари ще ви дам, дайте – казва – торбата.“ На жена си казва: „Ха, сготви ядене, пиене, напълни торбите със злато.“ И се ръкува и ги изпраща, а другият скрива парите. Казват: „Кажи къде имаш.“ „Нямам нито пет пари.“ Започват да го дупчат, казват: „Къде са парите?“ Питам, когато някой болен се разболее, той е нападнат от разбойници. Щом го надупчат, какво показва? Скрил съм своето богатство. Защо ни е богатството? Богатството в дадения случай е една сила, за да те избави. Тия крадци са злото. Дай богатството, за да се освободиш. То ще дойде пак при тебе. Как ще дойде богатството? Да ви дам друг символ.

Представете си, че имате само едно шише с вода и не знаете откъде да напълните това шише. Вие го държите и казвате: „Като го изпия туй шише, откъде ще го напълня?“ Представете си, че човек знае, че има извор в планината. Знае къде даже да се напълни шишето. Питам, той ще се безпокои ли, че неговото шише се е изпразнило. Ни най-малко. Когато ние говорим за този извор, казват хората: „Дали съществува такъв извор?“ Казвам: „Идете да видите.“ „Ами, ако няма такъв извор, да бием толкоз път напразно. Няма ли да ни се смеят хората?“ Ако ти боледуваш и те надупчат тия разбойници, няма ли да се смеят хората. Казваш: „Надупкаха ме.“ Защо? Защото имаш пари да се откупиш. Тия неща ги давам за сравнение.

Ние живеем в един свят на крайни противоречия. Ние мислим, че

нашият свят е уреден. Най-големите добри хора и най-големите мъдреци и разбойници в Слънчевата система – няма друго място както на нашата земя. Всички първокласни разбойници са тук, на земята. Когато им трябва някой по другите светове, идват да си вземат чешит. Чудни сте вие. Как ходят сегашните учени хора в Индия, че от тази богоническата чума ще вземат да я размножат, държат тия разбойници в шишета, трябват им за инжекции, правят разни серуми от нея. И когато им трябват, пущат ги. Та природата, не мислете, че сега като говоря, аз сега по човешки говоря, тия крадци и разбойници, то е тяхна философия. Те си имат своя философия. Кражбата си има своя философия. Един човек, който трябва да открадне нещо, аз ще ви разправя два примера, ще ви покажа колко са умни те.

Преди години в Цариград един голям турчин – усетили апашите, че той имал много пари – и искали да го оберат, искали да влязат да избият вратата. Всичко туй – намислили един начин. Купил една каса, той надалече носи косата, идва до богатия и казва: „Заради Бога, много ми тежи, на еди-кое си място я нося тази каса, далечно място, ще може ли да оставя касата във вашия дюкян, утре ще дойда рано да я взема.“ „Може, може.“ „Утре рано ще дойда пак.“ Той я оставил и излиза. Обират и на сутринта иде хамалинът и си заминава, иде турската каса, туй е в турско време. Сега това, което става в Ню Йорк, да ви приведа пример. Има един пример от американските апаши. Решават да оберат един голям милионер на скъпоценни камъни. Това било сред Ню Йорк. Подкарват един хубав автомобил и като карат автомобила, блъсват се във витрината на този богатия и като влизат, започват да вземат скъпоценностите, които били изложени. Той вика: „Обраха ме.“ А другият се свил, фотографирва цялата сцена. Всички мислят – и стражите мислят, че това го снимат на филм, че е игра. И всички се смеят. И след десетина минути качват се на автомобила и избягват, а той продължава да снема. След 10–15 минути вижда, че те обрали човека. Къде са, и досега още не са ги хванали. Сега ние може да се спрем върху факта, дали е право, или криво. То е друг въпрос.

Та сега ние ще минем към реалното. Често ние с този автомобил, с тази каса може да дойдете в нашия дом. Каквото става в Ню Йорк, Цариград, може да стане и в нашия дом. Ти се смееш – колко глупаво става да го бутнат вътре в касата и след това да оберат. Туй в Ню Йорк е станало. Ами, когато стане вътре в тебе, тия апаши като влязат и ти задигнат всичкото богатство, 4–5 месеца едва се държиш на краката си. Питам, как трябва да се справи човек. Туй, което става в нашия свят, природата си има друг един

закон. Тя е впрегнала доброто и злото, те са две сили, с които работи. Ние разглеждаме частично само формата на злото и казваме – спрямо нас известна форма на злото е несъответна. Така е и с известна форма на доброто.

В природата злото и доброто играят важна роля. Ако можеше, тогава тя не би допуснала, тия двете сили съществуват, че някои отношения на злото може да вредят, може да се появяват известни болести. Болестите са резултат на известни организми, същества, които живеят в природата, на които интересите за живота са дисхармонични, противоположни на нашите. Вземете туберкулозата. Това са бацили, които.идат, влизат в човека, изяждат го и не може да му помогнем, умира човекът. Вземете язвата в стомаха. Това са микроорганизми, които се загнездват и започват да изяждат стомаха. Някои от тези микроорганизми се загнездват в мускулите. Някои се загнездват в човешкия мозък, някои, дето се загнездват, чудеса правят, някъде тумор ще направят, някъде – заякване, укрепления правят. Като влязат в него, те се градят. Единственото нещо, сега в природата съществува един закон. Човек трябва да има знание.

Във Варненско ми разправяха, че преди 60–70 години голямата чума, която съществувала в България, тогава хората избягали в Стара планина, на Балкана, и там имали голям котел с вряла вода и казват, че чумата бягала от врялата вода и слушали, че чумата ходела вечерно време и като чувала, че врял един голям котел, вече от врялата вода бягала. Лекарите казват: „Оставете тия глупави работи.“ Казвам, тази врялата вода какво е. Как ще обясните? Има известна философия. Врялата вода помага, понеже, като се възприеме в човешкия организъм, разредява серумите, не дава на тия микроорганизми да се размножават и вследствие на това човек се избавя от голямата опасност, от чрезмерното разплодяване. В 24 часа милиарди стават и от изверженията на тези микроорганизми човек се отравя. Следователно, щом спреш този процес на размножаване, щом нямат храна, най-после умират и се освобождаваш. Казвам сега, добрата страна на врялата вода е, че тя разширява капилярните съдове, дава един ход да се разпространява кръвта правилно навсякъде, да се движи. Студената вода свива капилярните съдове. Много хора страдат от студената вода: и в Америка, и тук, от пиенето на студената вода. Американските хора, които са културни, имат разни сифони от разни сиропи с ледена вода и като дойде, размеси със студената вода сиропа, изпие чаша–две и след туй той урочасва. И досега не може да се отучат. Американците, които са културен

народ, едно несъответствие имат. Ще те викат и ще ти дадат 100–200 грама ледено и след като ядеш леденото, ще ти дадат едно кафе да изпиеш или може след кафето да ти дадат студеното, ледено. Питам сега, в тия крайности какво ще стане. Няма нито един американец със здрави зъби. На всички американци са развалени зъбите. Друг пример: и самата храна, която употребяват е така.

Та казвам, разумното в живота е да знаем как да употребим водата. Ние не знаем как да я употребим. Тази вода трябва да бъде в чисто състояние. Трябва да има малко солчица, лятно време трябва да има солчица. Има и други соли. И те са потребни. Най-разпространена е готварската сол. Турете малко сол поне в една кафена чаша вода. То е едно лекарство. Да даде равновесие, да се набере непотребна сол. Непотребната сол се изхвърля навън. Солите са потребни, за да е организмът в едно здравословно състояние. Това е външната страна. При туй друга една хигиена: човек трябва да има разположение на своето сърце, на чувствата си. Човешките чувства регулират топлината. То е закон на топлината. Онзи, който не може да регулира своите чувства, той не може да регулира топлината. Онзи, който не може да регулира своите мисли, той не може да регулира светлината, понеже човешката мисъл е закон за светлината – как да се възприеме. Тогава казвате: „Какво ще има, ако зная да мисля?“ Ще регулираш светлината. Светлината има важна роля в човешкия организъм. Ти със своите чувства регулираш топлината. Топлината има важна роля. Следователно тогава вече има съотношение. Защо нашите чувства трябва да бъдат добри чувства? За да се регулира топлината. И защо нашите мисли трябва да бъдат добри? За да се регулира светлината. Когато светлината и топлината не са регулирани, това показва, че нашите мисли, нашите чувства, и те не са регулирани. Та трябва една нова школа: да се научат хората да мислят. Те казват, че Господ има в света, закон има. Туй нещо не ме ползва, че има Господ в света. Ти може по три пъти на ден да се молиш на Господа и по десет пъти на ден да се молиш, но трябва да знаеш – туй молене може да постави тебе на едно изкушение.

Във Варна, един евреин пътувал от Варна за Добрич, носел една чанта с крупна сума. Мислел, че може да го оберат. Хваща един турчин гавазин, да го пази. Вижда го той на едно място, че се моли и му казва: „Ти си човекът, който може да ме пази.“ И след като свършва молитвата, той се приближава и му казва: „Можеш ли да ми направищ една услуга, да ме пазиш. Имам в тази чанта пари и трябва да ида до Добрич.“ Турчинът му

казва: „Може.“ Тръгнали и като стигнали до средата на пътя, той обръща пушката и казва: „Давай чантата.“ Онзи му казва: „Че ти се молеше преди половин час.“ „Моя длъжност е да се моля на Бога. А пък моят занаят е да те обирам.“ Ако длъжността е да се молим, а занаятът ни е да обираме, то е неразбиране на работата. Между длъжността и занаята има неправилно съотношение. Ние не поставяме жива връзка, ние казваме – човек трябва да мисли, да мисли добре. От мисълта зависи какво ще бъде нашето здраве, а от състоянието на нашите чувства зависи здравето на нашия организъм. И не само това. От светлината и от топлината зависи цялото твое бъдеще, как ще живееш, зависи. Зависи бъдещето и на децата ти – на синовете ти, на дъщерите ти, на ред поколения, как ще ги възпиташ. Сега се правят някои общества, малки общества има в Индия и в Европа, в тайна ги държат, които правят опити в тая посока, за да се изкара едно здраво поколение. Сега всеки иска да бъде здрав. Здравето има отношение към целокупния живот. Ти не може да бъдеш здрав човек, ако не обичаш природата. Да обичаш природата, разбирам да си в съгласие с нея, понеже ти в нея живееш. Ако ти храниш каквато и да е мисъл, несъобразна с нея, ти ще се намериш в най-голямо противоречие.

Ние, съвременните хора, често се питаме защо природата направила човека така. Това не е правило на природата. Ако едно дете се роди сляпо, за това не е природата причина. Ако едно дете се роди идиот, не е причина природата. Ако едно дете се роди сакато или неспособно и т.н., ни най-малко не е причина природата. Причина сме ние, хората, които не разбираме. У нас има баби, след като се роди едно дете, му наместват главата. Не бутайте главата, бабата ще я натиска, да я намести, както китайците натискат краката на жените. Китайците тургат краката си в железни обръчи. Китайците стискат краката на жените, да имат по-малки крака и като ги питали защо правят това, казали: „Да не ходят по махалата.“ Ще ѝ оставят едно детинско малко краче. Ще каже някой: „Защо природата е създала туй чоканче?“ Не, това са порядки на хората. Всички ние – в съвременната храна на целия живот – имаме такива китайски разбирания. Човешкият живот има такива китайски разбирания.

Та казва: „Мъдростта съгради своя си дом.“ Съградила го тъй хубаво, че ако ние разбираме този строеж, което ние желаем на земята, ще го имаме. Всеки един от нас няма да ходи при някой гадател да пита дали ще бъде щастлив, или не. Аз не забранявам. Ако има гадател, идете при него. Но аз казвам – щастието седи в нашите ръце. Всеки от вас е определен да

бъде щастлив, ако разбира. На всеки е писано да бъде нещастен, ако не разбира. Вие може да идете при един гадател и при друг. Тук в София има доста гадатели. Мене ми разправят, че имало най-малко 400–500 гадатели на кафе само. Тук имало даже по-големи гадатели, които носели своето джезве и понеже гадаят на хората, излезли на Витоша да си гадаят един на друг. Единият сварява кафето и гледа на другия, предсказва какво ще се случи. Но единият казва на другия: „Докато има такива будали, на които да врачувам, аз ще бъда щастлив.“ Другият казва: „И аз така мисля.“ С това се отличаваме. Но тъй като гадателите вървят, то и минало. Има гадания. Може да се предсказва, но навсякъде в гаданията има несъобразности. Има гадания в природата, може да се предскаже, но ние вървим на едно място, накъдето има несъобразности. Дойде една циганка и казва: „Ти имаш 9 оки късмет.“ Че как го е мерила? „Тебе – казва – мъжът ти ще те обича, но той си има и друга жена.“ Пуска един фитил. Та тука има един човек, умориха го така. Заблудиха го, умориха го. Отива един гадател и казва: „Слушай, жена ти не е честна. Тя ти изневерява на тебе.“ Започва той да подозира и след време той узнал, че тази работа не е така. Но човекът заболял и отишъл в другия свят. Той на мене ми казва: „Идвам да те питам вярно ли е.“ Казвам: „Остави тези гадатели. Той не може да разчете работата. Тази работа не е вярна.“

Та сега знанието, пътят, в който вървите, има много заблуждения в света, от които трябва да се освободите. Ред наследени заблуждения, които израстват в живота. Една подозрителност, страхливост. Мене ми казваше д-р Миркович, който издаваше списание „Нова светлина“, след като говорихме за спиритизма. Един офицер толкоз се изплашил от духове, че го е било страх, та жена му трябвало да излиза и да го пази. Казва на жена си: „Как не те е страх, ако ти не си и целият свят, ела с мене да ми кажеш къде ще вървя, откъде идват.“ Да може да извади ножа да се брани. Той вижда призраци. Това е фантазия, в ума си създал известни неестествени съотношения в човешкия мозък. Човек много лесно може да си внуши какъвто и да е страх. Аз зная друг един пример – той беше един господин от Търново – какво работи внушението. Отива той за една простуда при един лекар, без да мисли, но този човек отпосле не може да се излекува. Казва му лекарят: „Твоята работа е толкоз сериозна, че ти ако не беше дошъл, твоята работа е свършена.“ Лекарят искал да каже: „Благодаря, че си дошъл при мен.“ Той казва: „Ако ти не беше дошъл, твоята работа е свършена.“ Той разбира само „Твоята работа е свършена“, излиза оттам с

внушението, че неговата работа е свършена. Лекарят дава лекарства. Този господин дойде при мене, сядам, че му разправям закона на внушението. Давам му метод как да се поправи. Казвам: „След 10–15 дни ще стане подобрение, не си разбрал лекаря. Добре, че си отишъл при него, но ти си разбрал само думите: твоята работа е свършена.“

Та в природата вие не разбирате нейния език по някой път. Тя казва: „Ако не ме слушате, вашата работа е свършена.“ Вие разбирате само думите работата е свършена – че няма бъдеще за вас. Така не се говори. Казвам, при сегашните условия необходимо е трезва мисъл. Четете хубави книги, някой роман например, но в романите има много от тия интриги. Те са хубави за бъдеще може би, след хиляди години тия романи ще бъдат добре, но за сегашното общество романите, както са написани, не са здравословни. Аз съм виждал – кой как чете романа, и той иска да стане такъв, какъвто авторът описва. Той описва едно, младият разбира друго. Най-първо, всичките интриги в един роман не са верни. Психологически фактите не са верни, няма приложение. Авторът иска да направи впечатление, да се чете от публиката, да се похарчи романът му, да печели пари. Само иска пари, известни ефекти, той не е написан за благото на хората. Тъй също и в проповедите, и във философските твърдения има същата тенденция. Не да кажем толкоз истината, но голямо впечатление да направи.

Казвам, това е велико съчинение. Та нас ни трябват велики съчинения, поети, музиканти, те са добре дошли в света, те трябва да градят. Те са заченати от истината. Истината носи свобода. Свободата, най-първо, се познава по това – ти, щом си свободен, ще бъдеш здрав. Свободният ще бъде здрав. Ти, който не си здрав, ще бъдеш ли свободен? Ти, който не знаеш да мислиш, свободен ли си? Не си свободен. Ти, който не знаеш да чувстваш, свободен ли си? Не си, че имаш неразположение в сърцето си. Ти може в 5 минути да се справиш. Дойде някой и казва: „За мене животът се свърши. Имах 25 хиляди лева, откраднаха ги.“ Иска да се самоубие. Давам му 25 хиляди лева и казва: „Животът има смисъл.“ Казвам, 25 хиляди лева, оправи се човекът. Това е направил един господин, един англичанин. Гледа един италианец, той пътува в Италия, и през прозореца гледа как един италианец си туря дулото на револвера, после го отдалечава, ту го приближава, ту го отдалечава. Той, като го гледал, отива при него и казва: „Какъв опит правиш?“ „Няма смисъл животът.“ „Защо?“ „Ами пропаднал съм, пари нямам. Как ще се живее със сиромашията?“ „Че колко

искаш.“ „Толкоз.“ Англичанинът подписва един чек и му казва: „Дай револвера си. Аз от теб научих един урок.“ Подписва един чек за 25 хиляди лири. Излиза италианецът, че животът има смисъл. Той спечелва на тази лотария. Този англичанин направи добро. Той спаси един човек. Казва: „Защо ще му дам 25 хиляди лири?“ Този англичанин е господар на револвера. Този револвер струва 25 хиляди лири. Казва англичанинът: „Той не мисли да се самоубива.“ Италианецът, който взел тези пари, не мисли както по-рано за охолен живот на развлечения. Този англичанин му препоръчва книги, някои начини как да живее. От него става човек и половина. Сега вие ще кажете аз да ви преведа. Че колко теории – вие държите дулото на вашите теории. Държите ги в устата си и казвате: „Не си струва да се живее.“ Не е ли това един револвер?! Един булдог от тия, от най-новите.

Та казвам, ние, в сегашния век ние сме дошли до едно положително знание. Онази руска поговорка, дето казва – колкото в живота е по-зле, толкоз по-добре – е верно положение. В най-трудните времена човек започва да мисли. Когато човек се намира в усилено положение, той ще мисли. Не мислете, че големите страдания, които спират човешките души, те произвеждат най-голямото преобразование. Ще ви приведа един пример от живота на Наполеона. При едно от сраженията трябвало да мине през една голяма река. Вика своя инженер и му казва да построи моста. Инженерът казва, че не си е взел уредите. За построяването на моста му са нужни 10 часа. „Ако за половин час ти не дадеш план, как да се построи мостът, ще те застрелям.“ Половин час има само на разположение. Инженерът имал само козирка. Идва до реката и с козирката си измерва, вижда къде опира, завърта се така, измерва да намери друга точка и веднага намира начин да измери реката. И наистина след половин час той изработил план. Наполеон го потупва тогава и му казва: „Такъв инженер искам – да му работи умът.“

Ако ти при своите страдания се самоубиеш, какъв човек си? Ако ти не може да разрешиш една голяма задача, ако ти за 20 хиляди лева се самоубиеш, какъв човек си? Че ако някоя жена не те обича, ти се самоубиеш, какво е туй? Ако синът ти не е могъл да свърши в странство, какъв човек си? Или тебе са те уволнили от служба, какъв човек си? Има неща по-важни. Имаш велика цел в света, за която днешните малки страдания не са в състояние да се сравнят с онова, което те чака. Казвате: „Трябва да се откажем от сегашния живот.“ Опасността не е да се откажеш

от сегашния живот. Ние се отказваме от бъдещия живот. Ние жертваме великото бъдеще заради временни работи.

Нашата грешка е като онази мишка, която влиза в един модерен капан с малко пастърма. Тя, като вижда пастърмата, казва: „Какво чудо!“ Обикаля капана и казва: „Аз не може ли да взема туй, то е едно благо, нещо хубаво.“ Казва една стара мишка, по-опитна: „Хубаво е, но пази се. Аз съм изучавала – казва – наоколо – мишката.“ Мислите ли, че тази мишка ще може да извади тази пастърма от капана навън? Мислите ли, че в съвременния живот вие може да разрешите този въпрос? Но нашият живот е разрешен. Ние не разрешаваме великото бъдеще. Други са, които разрешават въпроса заради нас. Ние в света сме в един университет, в който трябва да учим. Други са, които поддържат университета. Каква диплома ще ни дадат, от тях зависи. Но ние със своето учение може да разрешим да ни дадат добра диплома. Как ще ни я дадат и по кой начин, какви бележки ще турят, оставяме на тяхната добра воля. Няма ние да диктуваме. Когато сме в живата природа, трябва да имаме вяра. Ние сега ходим в природата, не виждаме нищо разумно. Гледаме към звездите, далече са. Гледаме слънцето, може да гледаме дърветата и мислите, че те не са разумни, те са глупави. Единствените умни същества минаваме само ние. Всички са глупави наоколо, но все имаме нужда от глупавите, а, ние, умните на кого можем да служим. Та в света ние мислим. Когато човек мисли, че той е глупав, то е, защото го няма. Щом го събудиш този човек, той е умен, онова растение, което спи. Но щом от ябълката изядеш плода или от крушата, черешата, тя е от разумните, той ще прояви своите качества. Ако знаехте – растителното царство носи всичкото щастие за човека. Дълговечният живот, бих казал, задържа способностите. Ако човек знаеше как да се справи с растенията, той би намалил най-малко 60–70 процента от нещастията, които сега има.

Ние търсим произхода на живота в съвременния обществен живот. Че кой от нас е в състояние да заповядва на цялото човечество? Даже днес нито един народ не е господар на своята съдба. Българите не са господари на своята съдба, нито англичаните са господари на своята съдба. Всеки един народ, всеки един дом, всеки един човек, може да използва условията, които са дадени, за да се повдигне, понеже има предназначение. Туй предназначение зависи от него. Той казва – трябва жертва. Да жертваш живота си, това значи да живееш разумно, заради природата, да даваш навреме и да вземаш навреме. Да жертваш значи да жертваш както

богатият, както богатият дава богатството си, когато го нападнат разбойници. Когато не даваш навреме и не вземаш навреме, всякога ще имаш два противоположни резултата. Туй, което ви говоря, не искам да влизам в противоречие с вашите възгледи. Вашите възгледи, които имате, са много добри. В едно езеро водата, която има, е добра, но в туй езеро трябва постоянно да се влива, и тогава езерото е в нормално състояние. Езеро, в което водата не се влива и не изтича – трябва да има постоянно втичане и изтичане – езеро, в което няма втичане и изтичане, туй езеро е изложено на известни миазми. Неговото състояние не е добро. Та и в човешкия живот трябва да има притоци отнякъде.

Всеки ден трябва да влиза в нашия ум една хубава мисъл, всеки ден трябва да влиза във вашето сърце едно добро желание и да се прояви една добра постъпка или да урегулирате вашите течения. Най-първо, вие усещате, че ви е студено и не знаете причината защо е студено. Ръката ви е бездейна. В този случай във вас вече действа азотът. Той е взел надмощие. Следователно вие сте станали крайно консервативни. Всички хора, които мислят, че са много развити, те почнали да подозират. Никога не искайте ръцете ви да почнат да изстиват. Топлите ръце са опасни, но и студените ръце – ще се спънеш. Многото ядене е опасно, но гладът е два пъти по-опасен. Да мислиш много е опасно, но никак да не мислиш, е два пъти по-опасно. Това са противоречия, които трябва да имате като теза. Всичко това, което ни посреща в живота, и млади, и стари гледайте оптимистично. Бъдете хора и всякога се ползвайте от опитностите на другите. Ползвайте се и от вашите опитности, ползвайте се и от вашите внушения. Проверявайте нещата, без да се съмнявате. Даже там, дето има съмнение, във всяко съмнение има доза от истина. Извади истината и остави онова непотребното, не се занимавай с него. Тури го настрана.

Та казвам, мъдростта, която съградила сегашните ни тела, сегашните ни ръце, сегашното ни лице. Колцина от вас сте се занимавали да изучавате лицето си? По някой път вие като млади сте се оглеждали, а след като остареете, не се поглеждате, понеже било срамота. Щом е срамота, щом вие не обичате да се оглеждате, защо оглеждате другите. Човек трябва да се оглежда. Той никога не трябва да мисли – ще дойде мисълта, че ти ще остарееш, ще умреш. Това са мисли на вашите прадеди и прабаби, които от хиляди години са мислили така. Казва ви: „Ще остарееш, ще остарееш.“ Най-после ти повярваш и като повярваш, казваш: „Остарях.“ Какво трябва да правиш?

Има ред плочи. Ти ще извадиш друга плоча, която казва: „Ще се подмладиш, ще се подмладиш.“ Има една плоча, която казва: „Сиромашията ти у дома няма да излезе. Сиромашията ти от дома няма да излезе.“ Има друга плоча, която казва: „Богатството ще влезе в дома ти. Богатството ще влезе в дома ти.“ Тури тази плоча. Какво ти коства да завъртиш една плоча? Как се казва… тези, които имате грамофони, във вашия ум хиляди плочи има, които туряте. Ти туриш някоя плоча, завърти се в ума ти. И казваш – отидоха. Казвам, тури друга плоча. Хиляди плочи имате, колко хубави плочи има във вашия ум. Цяла една наука има. Да се завърти една плоча. Денем, като нямаш работа, извади плочата, завърти я и ще чуеш една прекрасна песен, и ще кажеш: „Слава Богу, че намерих едновременно разрешение за своята скръб.“ Сега, ако не искам да ви разкривам каква е тайната, знаете защо. Съжалявам хората. Ако разкрия как да се лекуват хората, лекарите гладни ще умрат. Ако аз бих разкрил на проповедниците как да се обръщат хората, пророците гладни ще измрат. Ако аз науча търговците как хората да си правят дрехите, да не овехтяват, като направиш една дреха, да я носиш 20–30 години, не всяка година да си правиш нов костюм, и като съжалявам търговците, оставям така.

Новият ред е само за избраните. Та в тази мисъл истината невсякога може да се каже, т.е. не може да се каже по кой начин да се лекуват хората. Някой път пет пари струва как да се излекува човек. Но след като го излекуваш за 5 пари, казва – природата така го дала. Че какъв цяр ми даде той? На един господин аз му дадох да изпие 10 лъжици вода и той оздравя. Казва: „С вода лекува ли се човек?“ То му е дошло времето да се излекува. Не че аз съм го излекувал. Но времето му е дошло да се излекува. Като дойдат някои хора, аз им казвам: „Ще почакаш малко. Ще ти дам една книжка.“ И тогава завъртам, извадя неговата плоча, туря друга, завъртам я и той като излезе от мене, плочата казва: „Ще оздравееш, ще оздравееш.“ И тогава ще кажете: „Хипнотизирал го.“ Не е ли хипнотизирай, като внушили на един човек, че той е болен, че ще пропадне, че ще се самоубие, ще умре. Чудни са тия хора. Някой гадател ще му каже, че след 20 години… Наскоро ми разправяха една вечер, някоя си българка, която завършила музика, била във Франция при една гадателка, която ѝ казва: „Ти, като се върнеш в България, ще се ожениш за един човек.“ Идва в България и става тъй. Оженва се. Как е станало, навъртял и той. Има една опасна страна на внушението, което учените хора правят, турят един човек в магнетически сън, внушават му да извърши

едно престъпление. Като дойде този час, като че някоя сила го взема и го тласка. Отива и извършва престъплението и още той се чуди как е станало. Тъй като че в полусънно състояние става. При разумната природа ние трябва да извършим всичко съзнателно. Аз ви говоря за здравословната страна, която, като се тури, тя е спомагателна страна. Природата се държи много строго към ония, които ѝ противодействат и всякога остава последствията да си носят. Тя всякога има разположение към ония, които съдействат, и тях ги подкрепя.

Та казвам, на първо място, избирайте храната си. Не преяждайте. Внесете повече сол в организма си. Когато се изпотявате, не оставяйте потта си да изсъхне по тялото ви. Не си лягайте вечерно време с неомити крака. Като ядете, измивайте си устата след вечеря, зъбите си. После късно не яжте. Яжте преди слънце, да е празен стомахът ви, като си лягате. Като си лягаш, да се освободиш от всички ненужни мисли и желания. Кажи: „Всичко да бъде за добро.“ Легни си и като станеш сутринта, кажи си: „Мъдростта съгради дома си. Аз живея в един дом на мъдростта. И като живея в един дом на мъдростта, значи и моите работи са съградени, и моите работи ще се уредят.“ Няма по-практична философия от тази.

„Благословен Господ, Бог наш“
Тайна молитва

Тридесет и девета неделна беседа
9 юли 1933 г., неделя, 10 часа
София – Изгрев

ЕЛАТЕ ДА ОБЯДВАМЕ

„Отче наш“
„Духът Божи“

Ще прочета само част от двайсет и първа глава от евангелието на Йоана – от шести до четиринайсети стих включително. Ще взема само първите думи от дванайсети стих „Елате и обядвайте“. Често се задава въпросът, какво е човек сам по себе си. Най-реалното нещо в света, това е човекът, видимото. Може да говорим за ангели, но не ги виждаме. Може да говорим за Бога, но не го виждаме, а човека го виждаме. От туй реалното, което ние знаем и виждаме, то се изменя. Този човек, който е толкова реален, той изчезва и после и да го търсиш, не може да го намериш. Къде се скрива, не знаем. Отде е дошъл, предполагаме и къде отива, пак предполагаме. Само неговото сегашно проявление е реално. Аз говоря от гледището на една реална наука, всички са реалности и казвам – туй, което може да пипаме, туй, което може да видим.

Има една страна в живота, която не дава никакво разрешение. Една хазартна игра не дава разрешение на живота, щастие не носи. Този, който се сражава на бойното поле, ни най-малко не носи щастие за себе си. Онзи, който отива на бойното поле, носи своето нещастие, но при това отива. Даже онзи, който отива да се учи, и той ще срещне на пътя си мъчнотии. Даже онзи, който отива да живее, и той ще срещне на пътя си страдание. Тогава питам, какъв е идеалът на хората на земята? Всички хора искат да уредят живота си някак си и чудното е, че животът, който искат да го уредят от толкоз хиляди години, все го уреждат и все неуреден остава. Не че животът не може да се уреди. Но мисля, че тук има един погрешен метод. Често съм виждал малките деца, които уреждат на пътя, играят с крака, турят вода, правят малки топчици, правят някаква каша и за тази каша често баща им и майка им със своята пръчица… и после се чува хубава песничка. Като отива, детето пее някоя минорна или мажорна песен. Кое дете може да пее нещо от Шопена. Сегашните деца са доста достигнали до едно положение, дето трябва да гледат реално на въпроса. Децата гледат по един начин, възрастните гледат по друг начин. В какво седи разликата на детския живот? Детинският живот е много по-щастлив, отколкото животът на възрастните. Децата, които не разбират, са по-

щастливи, отколкото възрастните. Възрастните са по-нещастни. Детето е нещастно само когато не му се даде храна, когато майка му не е при него.

Сега реалното в света, това е: „Елате и обядвайте“. Обедът, това е ценното в живота. Няма по-хубаво нещо от обеда. И учени, и проповедници, каквато служба да завземеш, тази служба си я взел с единствената цел, да обядваш. Искаш да свършиш училище с единствената цел, да ядеш. Няма работа в света, която, след като се свърши, хората да не обядват. Обедът, това е единствената цел на всяка завършена работа. В този смисъл само онзи, който свършва работата, има право да обядва. Който не е свършил работата си, той ще закусва. Казва: „Обед.“ Думата обядва вече на физическия живот е в проявлението – туй проявление, туй завършване, от което може да съдим за далечната цел на природата. Сега да оставим, може да се явят много съмнения, дали реалността съществува. Аз определям реалността малко по другояче. Когато някои хора определят дали има Господ, или няма, това не е реално, да питам дали има Господ, или няма. Най-голямото заблуждение е, да питаш има ли Господ, или няма Господ. Когато твърдиш, че го има или поддържаш, че го няма, то е най-голямото заблуждение, което може да хрумне в твоята глава. Защото може да мислиш – сега ако има Господ, после, като замине, кой ще остане на неговото място, или ако го няма, ако дойде Господ, като дойде, какво ще стане. Това са човешки схващания. Това не е схващане на Битието.

Ти може да питаш има ли дух, или няма. Ако от тази стая изтеглиш въздуха с пневматическа машина, вие ще видите дали има въздух, или не. Като изтеглите всичкия въздух от стаята, вие ще имате нещастие и следователно казвам – живеят хората, те са в реалността; умират, те са извън реалността, нищо повече. Ще дойде сега един да ме убеждава, че като умре някой, той ще иде на оня свят. Така може да мислят старите хора, както досега са мислили. Аз казвам, този човек никъде не отива, след като умре. Той е извън реалността. Живее, той е в реалността, нищо повече. Сега дали туй е съгласно с логиката на учените хора, това за мене е безпредметно. Докато аз живея, това е най-голямата логика. Когато аз умра, туй е нелогично вече. Каква логика ще има да доказвам, че съм умрял или каква логика ще има да доказвам, че аз живея. Да ме убеждава някой, че аз живея, как ще ме убеди някой, че аз живея? Или как ще ме убеди, че аз съм умрял? Нито в едното, нито в другото имам нужда да ме убеждава. Единственото нещо, което той може да ме убеди, е да каже: „Елате и обядвайте.“ И според мене най-хубавата, най-изразителната дума, най-

любовната дума, най-мъдрата дума, най-хубавото в света, което някой може да направи, е да ти каже: „Елате и обядвайте.“ Всичко друго, вън от това, е заблуждение. И заблуждението е без обеда. Защото онази кокошка, която е хранена в курника, след като се угои, тя става жертва.

Питам, каква реалност има за нея, че е угоена? По някой път ние се възхищаваме, че сме оправени. Реалността в дадения случай, в онзи живот, в това, в което ти преживяваш, в сигурността, която имаш в себе си. Дотогава, докогато ти се страхуваш, това е едно терзание. Даже сега най-вярващите хора по някой път, като ги попиташ за онзи свят, като дойдат натясно, казват: „Тъмно е сега. Вярваме, че го има оня свят, но тази работа ни се вижда, че има едно голямо противоречие.“

Та казвам, дотогова, докато човек не е свързан със самата реалност… Не е смъртта, която ни свързва с реалността. Тя ни изважда от реалността. Мислите ли, че смъртта ще ни свърже? Не. В Писанието, като изследвате това, този евангелски език, там се говори за смъртта, но чрез отричане, по отрицателен път. Всичките методи досега са били само отрицания за истината. Ние сме се домогнали до живота, до любовта само по отрицателен път. Казвате – трябва да се разкаеш, да идеш при Бога. Само разкаянието ли е отиване при Бога? Ако аз върша Волята Божия, не може да ида при Бога, без да се разкая. Тогава разкаянието е ниска степен. Щом дойдем до разкаянието, ти си много долу, много далече от Господа. Щом остане за разкаяние, ти си далече от Господа. Кое е по-хубаво: да си далече или да си близо? Кое е по-хубаво: отдалече да започнеш или отблизо? Откъде се виждат нещата по-хубаво: отблизо или отдалече? Хубаво е да се разкаеш, но то е далечно покаянието. Покаянието после идва, спасение и т.н.

Ние ще оставим това, те са известни понятия, които хората имат, да се доближат до реалността. За някои хора те са полезни. Но остава един период, когато детето вече не трябва да ходи, не трябва да бозае, да търси гърдите на своята майка. Две, три години се позволява, най-после майката изисква да се освободи от туй. И най-после майката, която има толкоз любов, намазва с хинин, с горчиво млякото. Майката е принудена да лъже. Аз, ако бях една майка, не бих мазал гърдите си с хинин, но за 4–5 дена ще отида някъде, ще оставя детето на слугинята, нека да си поплаче. Ти ще си мажеш гърдите с хинини, и при това пак това дете ще плаче. Защо ще го лъжеш? Та сега ние сме дошли до едно място, дето провидението иска да ни отбие, маже си гърдите с пелин и казва, че млякото е горчиво. Казва,

послъгва, бяла лъжа. Всички художници и проповедници, свещеници обичат белите лъжи. Не че много обичат, но от немай-къде, да се освободят. Но с бялата лъжа до истината не може да се дойде. Питам тогава, това ли е единственият начин? По кой начин птичката отбива своите деца? Те не ги кърмят. Не е този единственият начин, по който ние мислим. Това е един начин, по който хората се кърмят. Това е един посредствен начин.

Има по-съвършени начини за отглеждане на човешката душа. Казвам, туй е преходно състояние. Ако на един съвършен човек се каже така: „Ти трябва да имаш майка и баща, за да се родиш." Вярно е, при сегашните условия един човек без баща и майка не може да се роди. Няма какво да ви го доказвам. Туй е само една фантазия. За мене е една реалност – човек сам може да се роди. Той може да се роди за себе си. Може и без майка, и без баща. Сам на себе си, нищо повече. То е най-реалното, когато баща ти и майка ти е в тебе. Когато баща ти и майката ти е в тебе, туй е най-реалното. А когато баща ти и майка ти са вън от тебе, утре умре баща ти, умре майка ти, ти ги търсиш в оня свят. Къде е онзи свят? Това си ти. Баща ти постоянно се върти в главата ти, в главата ти живее. И затова мислиш заради него. Ако баща ти не е в главата ти, баща ти цял ден хлопа, мисли, майка ти цял ден хлопа, и ти мислиш заради нея, а ти предполагаш, че са в оня свят, далече някъде.

Сега не мислете, че по този начин… моята цел не е да руша вашите възгледи, но вие сте на едно въже, което скоро ще се скъса. Вие сте един акробат на една върлина с едно въже и ви казвам, слезте от това въже, защото, ако въжето се скъса, ако паднеш отгоре, ще си навехнеш и двата крака. Казваш: „Ами ако сляза от въжето, как ще си изкарвам прехраната." Казвам, слез от въжето. Може днес да не си изкараш храната, за да ти са здрави краката. Слез, ще дойде една голяма буря, когато си на въжето, ти и върлината ще идете. Вие и върлината ще идете заедно. Питам, на кого досега в живота въжето е оцелявало против бурите, против мъчнотиите, против страданията, на кого въжето е оцелявало против смъртта. Кажете ми един пример. Само като се скъса въжето, пък после ще го правят. Даже Христос, един от най-силните натури, и неговото въже се скъса и трябваше да дойдат от невидимия свят, отново да възстановят и свържат въжето. Нали казват, че Христос умрял. Христос взе, и пак наново да възстанови, да покаже, че има друг реален живот. Христос живееше двояк живот. Той казва, че е дошъл да върши Волята Божия, после казва: „Имам власт да

положа живота си, имам власт и да го взема.“ После казва на друго място, че той и Отец са едно. Както Отец има живот в себе си, така дал на сина си, за да покаже, че има една връзка между Първото Битие и живата реалност и него. След неговата смърт искаше да покаже и казва: „Разрушете този храм, и аз в три дена ще го съградя.“

Та онова, което съгражда живота, това е обедът. Ти, като ядеш, живееш, а като не ядеш, ще умреш. Всеки един обед подразбира новия живот, който излиза. Ние всеки ден обядваме. Казваме: „Защо човек обядва? Не може ли без ядене?“ Може. Тази работа седи в това. Като свирил, Паганини давал концерт, попитали го: „Ти на три струни може ли да свириш?“ „Мога.“ Дал концерт на три струни. После казват: „На две струни може ли да свириш?“ „Мога.“ Дава концерт на две струни. Казват: „Може ли на една струна?“ „Може и на една струна.“ Дал концерт и на една струна. „Може ли без струни?“ Той не се явил никак. Ти без струна концерт не може да дадеш.

Сегашното Битие започва с числото две. Великата философия е в раздвояването. Ако ти не разбираш основата на доброто и ако ти не разбираш основата на злото, ти не може да разбереш в какво седи същината на живота. Понеже казват, че яде. Писанието казва, че Бог казва: „Понеже Адам стана като един от нас – да познава доброто и злото.“ И за да не би сега да яде от дървото на живота, защото ще си създаде друго зло, изпъди го Господ из рая. Господ е знаел какво нещо е злото и в какво седи престъплението на Адама, като познал доброто и злото. Казвам, няма по-голямо престъпление, като ял от забраненото дърво, но престъплението е, понеже Адам стана като един от нас – да познава доброто и злото. Слабостта на Адама беше в туй, че той се изкуси с яденето. Той взе един обед ненавреме, затова го изпъдиха навън. Всеки един човек се изкушава в света, той не яде навреме. Той има право да закусва вечер, но дойде ли обедът, той трябва да го вземе точно когато слънцето е на най-високата точка. Туй подразбира, че той има знание, той не трябва да ходи в тъмно. Един човек, който ходи да търси да му кажеш може ли да живее дълъг живот, той никога не може да яде един обед. Онзи човек, който търси своето щастие на земята, той никога не може да има обед. Ако вие търсите слава, величие на земята, вие обед не може да имате даже, ако търсите живот на земята, не може да имате. Може да имате само един временен живот. Няма да се мине 40–50 години, най-много 120 години, и веднага вие трябва да се откажете от този живот и да влезете в една нова форма.

Сега каквито и да са разсъжденията, когато се разсъждава за оня свят и се разсъждава за тоя свят, аз уподобявам на следното положение. Да се разговаряте с един долен човек, на който двата крака са изкълчени, услужват му лекари, лекуват го, и другият – здрав, ходи отвън, работи, разговарят се двамата. Казва: „Къде ходиш?“ Този му разправя, че има външен свят. Човек може да ходи, не му трябват никакви милосърдни сестри, лекари, даже никакви пари не му трябват, а пък той казва – как е възможно. Той не може да влезе в положението на здравия човек, никога болният човек не може да влезе в положението на здравия. И здравият не може да влезе в положението на болния. Болните хора нас ни се струва да казват: „Как можеш да живееш без тяло?“ То е все таки да питаш онзи затворник, който живее в палата, може ли да живее без халат. Като излезе от затвора, без халат ли ще живее? Без халат. Но тук – с халат. Номер има турен. Номер еди-кой си. Като излезеш в реалния живот, там номер няма да има, там име има.

Та казвам, истината, която търсите, е истината, която носи свобода за човека. Единственият начин, по който човек може да бъде свободен, то е истината, онзи великият закон. Истината не е нещо абстрактно. В истината се крие един велик закон, по който може да престъпиш. И тогава ще уреди всичкия живот на земята. Сега философите, които съществуваха, много се разправят и казват, че свободен е само Бог. Още по-добре, щом Господ е свободен, ние живеем в Бога, следователно и онези, които живеят в Бога, и те може да бъдат свободни. Ти може да бъдеш несвободен само когато живееш в онзи, който не е свободен. Ти ако живееш при праведни хора, ще бъдеш праведен. Ако живееш при грешни хора, ще бъдеш грешен. Ако живееш при чисти хора, ще бъдеш чист. Ако живееш при нечисти хора, ще бъдеш нечист. Щом си при нечистите хора, твоите дрехи ще се оцапат.

Казвам сега, изводът, туй реалното, което трябва да се разбере, онази наука, с която вие тепърва трябва да се запознаете. Но всякога има една опасност. Тя седи в следното. Човек, щом се докосне до реалността, там се образува голяма буря, големи изпитания. Всеки един от вас иска да свърши университет. Всеки един от вас иска да бъде богат, но докато свърши университет, има големи изпитания. Много труд се изисква, трябва да се справи с ред професори, и то с най-упоритите професори. Ти никога не може да подкупиш един професор да ти пише един диплом, без да си учил. Ако той ти подпише, в света, където и да отидеш, другите хора ще те изпитват. Има една слабост в сегашния свят. Ние искаме да бъдем богати,

ние искаме да бъдем учени без много труд. Така се проповядва лесно учението. Ще повярваш в Господа, и всичко ще имаш. Като мислиш заради него, като дойде духът, всичко ще бъде ясно. Аз съм виждал хора, у които духът живее, и пак са останали такива, както по-рано, сприхави. Духът като дойде в него, все си е сприхав. Духът като дойде в него, в разложения, той все си е разложен. Духът като дойде в стиснатия, той си е стиснат. Духът като дойде в щедрия, той си е щедър. Някой път той поусили духа, не го изменя, духът дава условия. Духът го изпитва какъв е. Всеки човек остава такъв, какъвто си е. Той трябва да работи над себе си. Казва Писанието: „Всички ще се изменим." Ще се изменим, ако искаме да се изменим. Ако не искаме да се изменим, никоя сила не е в състояние да ни измени. То не е механически процес. То е процес абсолютно свободен. Когато искате да се измените, значи си в съгласие с природата. Ако ти обикнеш природата, а не обичаш Бога, природата не може да те обича. Тя ще ти позволи да ореш, да сееш, всичко ще посяваш, но нищо няма да ти даде. Ти ще посееш, ще дойде градушка, ще убие всичко посято, ще посееш зеленчук, всичко ще унищожи. Ще дойде слана отгоре. Питам, какво ще правиш? В света не е само единствен фактор природата. Три фактора са те: човек е фактор, природата е фактор и Бог е фактор. Тези три фактора трябва да дойдат да действат едновременно, в съгласие. Първият фактор е Бог, вторият – природата, а третият фактор е човекът. Ако мислиш, че ти всичко може да направиш, ще си на кривата страна. Ако мислиш, че като разбираш закона, всичко ще направиш, пак си на кривата страна. Ти трябва да разбираш тия три фактора, които действат в тебе. Или другояче казано, аз поставям един паралел. Ако твоят мозък не е в съгласие с Първата Причина на Битието, ако твоите гърди, твоите дробове, твоето кръвообращение не е в единение с природата, с туй, което е свойствено на Битието, ако твоят стомах не е съгласен, волята ти нищо не може да направи. Тогава може да се внуши мисълта, понеже главата не е свързана с Бога, понеже гърдите ни не са свързани с природата и понеже стомахът не е свързан с мене, аз нямам условия да живея. Но това не е произволно. Причината на всичката дисхармония си ти – човекът. Ти едновременно трябва да мислиш, за да имаш връзка с Бога. Ти едновременно трябва да дишаш, за да имаш връзка с природата, с живата душа. Ти едновременно трябва да ядеш, за да имаш връзка с хората. Ти, ако не ядеш, не може да имаш връзка с хората. Колкото по-сладко ядеш, толкова връзката ще бъде по-сладка. Не да се удоволстваш, но след всяко ядене, като ядеш, да почувстваш всичкото

благородство, което човек носи.

Та казвам, при сегашното хранене на хората, които имат тия възгледи за храненето, каква велика роля играят. В един дом, след като влезеш, да гледаш какво готвят, как ядат, ти веднага може да предскажеш тяхното бъдеще. Христос казва: „Аз съм живият хляб, слязъл от небето. Като ме яде, ще бъде жив. Аз съм живият хляб.“ И тогава без хляб ти не може да видиш онзи великия живот. Ако ти онова, което ядеш, го презираш, какъв живот може да имаш? Къде ще го търсиш? Ще доказваш, че учените хора са направили някакви пилюли да ги гълтат. Няма по-опасна работа от гълтането на пилюли. Аз наскоро имах един случай, една софийска госпожа, която лекарите са хранили 7–8 години почти през един маркуч. Туряли ѝ храната в стомаха през носа и тази жена се оплаква, тя казва, че „изпитвах много голяма горещина“. Тя се отказала да яде, насила ѝ туряли. Влошила се работата, тя не иска да яде. Искат да ѝ дадат, тя не иска. Турят ѝ насила. Питам сега, поддържат един живот изкуствено, но тя се намерила в едно голямо противоречие на живота. Лекарите мислят хубаво, домашните, и те мислят хубаво. Казвам, вие сте постъпили по един насилствен начин. Човек така не се храни. Лекарите трябваше да постъпят според закона на любовта. Да внушат, че е хубаво да яде, да ѝ докажат, че трябва да яде. Тя помислила, че ако яде, ще си отиде. Трябва да ѝ се докаже, че яденето е за нейна полза, че то ще я спаси. Тя мисли, че яденето не е за нейна полза, че няма да я спаси. Най-после казват, че това е едно внушение.

Та сегашните хора, много стари хора, като се развалят зъбите, разваля се и стомахът. Учете децата си още от ранна възраст да дъвчат храната си. Не само това: учете се да мислите. Сдъвквайте вашите мисли. Вашият ум има зъби, не гълтайте мислите си. Сдъвквайте вашите чувства. Искате някой да обичате. Какво мислите за любовта? То е най-хубавото дъвкане. Ти ще дъвчеш тази храна и ти ще опиташ любовта върху своята кожа. Няма да опитвате любовта върху кожата на другите. Любовта е най-великият закон, да проявим реалността. Ти трябва да знаеш твоето бъдеще, може да го оцениш по единствен начин, като влезеш в съприкосновение с хората. Каквото влияние имаш върху тях, това ще бъде твоето бъдеще, твоята съдба. Ако, без да грешиш, добре градиш, ти съграждаш своето бъдеще. Ако зле влияеш, ти съграждаш своите страдания. Ти си осъден на страдание. Казвате: „Какви трябва да бъдат отношенията? Какъв трябва да бъде нашият живот?“ Всички трябва да знаете, че вашата съдба, вашият

бъдещ живот, вашето щастие зависи от онова влияние, което вие упражнявате върху хората и за бъдеще то ще бъде вашият капитал. Ако хората така разбират, има един живот, който е вън. Мислите ли, че може да влезем в някакъв си живот, без да влияем на хората. Няма такъв живот.

Христос казва: „Аз дойдох да положа живота си за другите.“ Христос знаеше – от това, да положа за другите, от това зависи моето бъдеще, от това зависи моят живот, от това зависи моята слава, от доброто, което може да направя. Казвате: „Защо Христос се пожертва?“ Христос се пожертва по единствената причина, да съгради своето бъдеще. Ако Христос се беше уплашил – да мисли като един съвременен човек, какъв щеше да бъде неговият живот? Един обикновен светия в 10-а степен. Само името му щеше да се поменава. Някой Исус дошъл на земята, но онова великото в характера му – каквото и да говорят – аз засягам въпроса, какво е той. Аз гледам на постъпката му. Има една постъпка в живота на Христос, която е за подражание – жертвата, която даде навреме. След като замина от този свят за другия, връща се при своите ученици и като наготви тази риба, по особен начин беше приготвена, тя не мязаше на сегашните риби. Тези риби, които Христос изпече, те бяха бамбашка риби. Рибите се различават, тъй както се различават хората. Има хора, които носят отрова в себе си. Има хора, които носят благо в себе си. Има хора в света, на които влиянията са толкова лоши, че като минат, погледнат някой вол, някой бивол, някоя крава – веднага умират. Има хора тъй лоши, че като минат покрай някой извор и погледнат, и той изсъхва. Има хора тъй лоши, че като погледнат към небето, то потъмнява. Мислите ли, че тия хора ще оправят света? Аз не говоря в преносен смисъл. Аз говоря в много реален смисъл. На какво се дължи сегашният упадък на човечеството? На тези хора, които вървят по кривия път и искат да ни убедят, че това е пътят на спасението. По този път и хиляди години да вървят, ще се увеличат все повече страданията. От този живот е създаден целият ад. Адът е тука, на земята. Някои търсят ада в някой друг свят.

Едно малко ангелче чело историята за създаването на земята в библиотеката и отива при един много учен ангел и му казва: „Може ли да ми направиш услуга, да ме заведеш на земята, да видя тези хора, които Господ е създал, да се порадвам малко на света.“ „Може, може да те заведа.“ Турил го на крилата си и дошли на земята. То, като погледнало, казва: „Аз ти казах да ме заведеш при хората, а тук е адът. Заведи ме при хората.“ „Това са хората.“ Сега аз виждам величието на Бога, че от този ад,

че от туй, което е непоправимо – по човешки говоря – Господ иска от тази каша да изкара нещо, и ще изкара. Той ще меси калта, ще направи грънците, ще ги пече и най-после ще изкара хиляди грънци от тази тиня. Ще стане нещо. Ще се оправи земята. Но всичката кал трябва на грънци да стане, през огън да минат, да се опекат, че да не се разваля вече. Ами, че ние не сме ли тия грънци, които всеки ден се трошим. Не са ли нашите бащи и майки грънчари, които от тази кал са направили хора като нас и постоянно се разлагат. След като има едно гърне и се счупи, ще го погребат, всичките ще оплакват и казвате, че светът е така създаден, Господ го е създал така. Не. Не мислете така. Онова, което Бог вдъхна в човека, то не е неговото тяло. Туй гърне не гледайте. Има нещо велико – това е неговата душа, това е неговият дух, това е неговият ум, това е великото в човека. Не се заблуждавайте с онази каша, дрехата, която Бог турил, той без нея живееше в рая. Като излезе от рая, това е кожената дреха, и дрехата, която носите, това е кожената дреха. И вие треперите за кожената дреха. Казвате: „Кожицата ми." Като се върнете в рая, трябва да съблечете тази дреха всички, защото с кожена дреха не се живее в рая. В един грешен свят с кожена дреха може да живееш, но в един праведен свят, в един свят на любовта – без кожена дреха – ти ще носиш дрехата на един ангел, на един светъл дух.

Сега някои казвате – икономическите условия. Аз бих предпочел да съм сиромах с онова светло знание, да разбирам законите на Битието, да бъда във връзка с живота, отколкото да бъда най-богатият човек в света. Аз бих предпочел да имам само предвкусването на онази любов, с която природата си служи, отколкото да имам всичката временна любов – тази каша, от която сегашните хора страдат. В какво ще покаже човек любовта, я ми кажете. Синът не вярва в баща си, бащата не вярва в сина си. Майката не вярва в дъщеря си, дъщерята не вярва в майка си. Мъжът не вярва в жена си, жената не вярва в мъжа си. Свещеникът не вярва в онези, които го слушат, онези, които го слушат, не му вярват. Всички не си вярват. И вие, които ме слушате, не ми вярвате. За мене е без разлика, дали вие вярвате, или не. То е ваше право. И дали аз вярвам във вас – да бъда искрен. Казвам, ако аз ви преценявам тъй както трябва, като човек преценявам онова, което е във вас. Аз съм на правата страна, но ако не ви преценявам и ако туря това, което нямате, на кривата страна съм. Ако вие преценявате това, което съм аз, вие сте на правата страна. Но ако вие преценявате това, което не съм, вие сте на кривата страна. Казвате: „Какво мнение да имам?" То е вече

твоя работа какво мнение ще имаш. То е твое право. Но гледай да имаш за мене такова мнение, което да е вярно, същината на нещата, понеже, ако имаш право мнение, ти ще спечелиш. Пък същият закон е и за вас. Та ви казвам сега, има една опасност.

Вие искате да знаете аз бил ли съм в оня свят. Аз живея в оня свят. Оня свят е този свят. Как го представяте оня свят? Ами представете си онзи свят. Ако сега всички се откажете да не се страхувате, ако всички се откажете да не спите, ако всички се откажете от вашето богатство, ако всички се откажете от сиромашията, ако всички се откажете от сегашното учение и невежеството, ако всички се откажете от безсилието и вашата сила, вие ще бъдете в оня свят. От силата и от безсилието си трябва да се откажете. От учението и невежеството трябва да се откажете. Тогава какво трябва да имате? Любов, която не се помрачава и в която резултатите не умират. Ще имате мъдрост, в която светлината не се помрачава и не изчезва. Ще имате истина и свобода, която никога не се ограничава. Никой не може да ви лиши от нея – всичко да се събере в света, няма да е в състояние. Това е реалността. Ако вие имате туй съзнание, питам, какъв ще бъде животът ви? Ще бъдете радостни, ще бъдете свободни. А сега ти си се сгушил, мислиш утре какво ще бъде с тебе, мислиш с твоите близки какво ще бъде. Какво ще бъде с вашите близки? С вашите близки ще бъде туй, което станало с едно лисиче. Едно лисиче питало майка си: „Къде ще се срещнем?" Тя казва: „При кожухарина. Там ще идем на среща." Този път, по който ние вървим, ние ще се срещнем при кожухарина. Ако изменим начина на лисицата, по който път тя върви, тогава няма да се срещнем при кожухарина, ще се срещнем на друго място. Тогава аз пак ще ви приведа онзи пример. Остава един овчар една млада и красива овца в кошарата. Дошъл един вълк наоколо и започнал да пъшка, да скимти. Овцата казва: „Какво ти е?" „Влюбих се в тебе. Сърцето ми гори. Ако не излезеш, ще умра от любов за тебе. Откакто те видях, всичко от мене трепери." Тя отишла при майка си и казва: „Дошъл един да ме оглежда. Влюбил се в мене." Казва: „Дъще, пази се. Историята показва, че този род много пакости ми е направил." „Мама пъшка." „Нека пъшка." Плаши се от пъшкането.

Вие ще ми кажете, че много сте страдали. Това не е доказателство, че вие имате любов. Вие може да ми кажете, че много сте мислили. Това ни най-малко няма да ви покаже, че сте учен. Онзи вълк и той мисли как да прескочи кошарата. Има една мисъл, която гради. В дадения случай тя

гради вътре. Онази съграждащата мисъл премахва в живота всички препятствия. Когато тя влезе в човека, ще премахне сиромашията, страданията, болестите, омразата, злобата, презрението, завистта. Всички отрицателни качества ще ги премахне. Тази мисъл ще бъде обновление на човечеството и ние чакаме да дойде Христос от небето с тръби. Тогава да ви кажа какво ще бъде туй идване. Вие мислите, че съдбата ще бъде, когато ще дойде Христос отгоре от небето. Тъй както казва – Второто пришествие, на земята ще има такова сгъване, че вие ще хвъркате по 20–30 метра из въздуха, пък буря ще се вдигне – цял огън, всичко ще дими, всичко туй ще стане на една каша. Вие очаквате този ден, като дойде Христос. Като дойде Христос, небивала каша ще стане, всичко ще изчезне: и дървета, и къщи, и църкви, и култура, и поповете, и владици. Всичко туй ще бъде разтопено. Мъже и жени ще бъдат една каша. Ще престанат всичките противоречия. Това е денят Господен, философия има, и тогава човек трябва да бъде горе, да види, че трябва да умрем ние, за да възкръснем. Всичкият този порядък, всичко онова, което сега седи в нас, всичко туй трябва да умре, тъй както Христос умря, и тогава ние с тази смърт наново трябва да излезем в новия живот. Вие треперите сега и някой ще каже: „Много зле си представя живота.“ Този живот, който аз представям, е по-красив заради мене, отколкото животът, който сега виждаме. Този живот, който аз виждам, той е ужасен пъкъл. Аз не гледам повърхностно на нищо, но върху онова възвишеното, като погледна онези възвишени същества – от най-малките до най-големите, онези възвишени постъпки, всичкият този ред и порядък трябва да се измени, за да дойде божественото, обновяващото, че има един друг свят. Този живот ще бъде тъй, както от гъсеницата се излюпва пеперуда. Този живот е подобен, както онзи, който имал сто полици да плаща, и всяка полица е 100 хиляди лева. Дойде онзи благодетел, взема всичките полици, скъсва ги, туря ги в огъня да изгорят, всичките полици трябва да изгорят, и ти тогава ще бъдеш свободен да кажеш: „Платих дълга.“

Та казвам, кое от сегашната култура трябва да остане? Кое от семейството трябва да остане? Кое от домашните работи е, което трябва да остане? Кажете ми идеалът кой е? Дъщерята използва своя баща и бащата, като я родил – не е за упрек, но вземам цялата култура – след като ѝ дал едно възпитание, свършила два факултета, с висше образование, тя иска да се задоми. После този баща трябва да ѝ даде двеста хиляди лева отгоре, за да я купят. Мъжът е купувач и бащата 200 хиляди лева трябва да даде. Това

не е упрек. Казва: „Аз не мога да търпя главоболията на твоята дъщеря. Трябва да платиш за главоболията.“ Аз така разсъждавам. Така един грък в град Бургас, туй е преди 20 години, оженва се за една богата гъркиня и баща ѝ е дал 40 хиляди турски лири и каквото тя поисква, все купува мъжът ѝ. Иска едно, иска друго и той все купува. Тя искала, искала и изхарчила всичко. И той ѝ казва: „Повече не давам. Ще идеш при баща си да вземеш, тогава пак ще ти давам.“

Мислите, че това е култура, това е срам и позор за съвременното човечество, да продава своята дъщеря. То не е срам. Благородство е това. Бащата е толкоз – че да се освободи от дъщеря си – дава 200 хиляди лева, не може да я търпи. „Зле говори, 200 хиляди давам само да се освободя от дъщерята.“ Казва се, че сърцето му трепери за нея. Не, не. Трябва да се спрем. Това е дефект, това е негативна страна, ако продаваш дъщерята. Едно време, в турско време момъкът даваше 20, 30, 40, 50 хиляди лева, за да вземе дъщерята. Тогава беше още по-лошо. Сега е малко по-благородно, по-християнско. Питаш: „Какво ядене има?“ И след като ти даде, ще каже: „Плати си.“ И тогава вашето положение мяза на един от учениците от варненската гимназия. До 20–30 години имало един гостилничар Шишко. Тоя знаменит Шишко, пълен, разположен, държал там на „Мусала“ една гостилница и всичките ученици се хранят там. Един ден влиза един бедняк с всичкото си достойнство и казва: „Днес, Шишко, искам да имам един хубав обед.“ „Може, добре си дошъл, какво искаш?“ Една порция, втора, трета, четвърта, пета. „Много ти благодаря.“ „Ами парите?“ „Нямам, ще почакаш.“ Казва: „Като нямаш пари, яж една порция.“ И Шишко взема и за пръв път го налага. Той излязъл и казва: „Бий ме, но хубаво се наядох, благодаря ти.“ Но казвам, това са изключения вътре в нашия живот.

Ние разрешаваме въпросите като Шишко. Ние разрешаваме въпросите като този студент. Ние разрешаваме въпроса по всичките начини, но не е този пътят. По човешкия живот трябва да го разберем – като страдание и радост. Повече от това не може да разбереш. Ти живота не може да разбереш. Ако влезеш даже в най-висшия живот, не може да го разбереш. Живота ще разбереш като светлина и тъмнина. Един ден ще имаш една светла мисъл, втория ден – една тъмна мисъл, и тогава животът е по-определен. Не онзи живот, за който ние говорим – живот на блаженство. Казваме, че трябва да се обичаме. Туй няма да стане по човешки, даже по ангелски няма да стане. Всички трябва да влезем в божествения живот. Любовта е възможна само в божествения живот, или любовта е възможна

само когато живеем в Бога. Извън Бога никаква любов не съществува, не може да се прояви, понеже Бог е любов. Как ще проявиш, не да я проявиш моментално. Любовта е един непрекъснат акт, който съществува в природата. Човек трябва да бъде добър проводник на любовта. Няма по-ужасна сила от любовта, когато си лош проводник, тя ще ти създаде най-големи страдания. Привеждам съвременните факти, които съществуват в електричеството. Има една книга от фламарион. Та между многото факти, които привежда, ще ви приведа един факт. Често падат такива големи кълба и един човек, който е хубаво облечен, с хубави дрехи, обуща, ако едно такова кълбо падне върху човека, всичките му дрехи изчезват, но нито един косъм: нито от брадата, нито от главата му, се отнема, а той остане гол. Дрехите, обущата, всичкото изчезне. Въпроса фламарион не може да обясни, фламарион не е дал обяснение. На някои хора електричеството съблича дрехите им, но не ги убива, а други, като ги удари, тялото потъмнява, става на въглен, а дрехите остават здрави, а на други хора дрехите стопява съвършено, а те остават здрави. Аз обяснявам. Всички хора, които са добри проводници, то минава през тях, само дрехите ще им вземе. А онези, които са лоши проводници на електричеството, техните тела прави като въглен, а дрехите им оставя. И любовта този закон съблюдава.

Щом си лош проводник на любовта, непременно ще дойдат терзания, и тия противоречия ще дойдат. Защо ти да не желаеш щастието на всичките хора? Защо у тебе се ражда завист, като видиш, че някой обича някого, че някой прави добро някому? Ти си лош проводник на любовта. Считай, че ти го правиш. Защо ти се свива сърцето? Сега става въпрос – еди-кой си се е влюбил. Че какво лошо има във влюбването? Добродетел ли е, ако направиш тялото на въглен и оставиш дрехите? Кое е сега по-хубаво? Ние сме хора, които поддържаме следното. Хората правим на въглен, а дрехите оставяме. Обличаме умрелите. Ние хората ги уморяваме. Този баща умрял преждевременно. Срещам го този човек, можеше да живее още. На 50–60 години е. Не го оставят да си поживее. Умрял той. Облекли го хората, турили му пръстен, венци, плачат всички. За какво? За дрехите му плачат. Не, така не се говори. Когато умре някой, ние плачем за умрелите. Ами защо да плачат? Бих предпочел да плача. Прави ли са били онези първите жители на Балканския полуостров, които са плакали, когато се раждали някои, а са се радвали, когато някой умира. Сега какво ние правим? Аз бих предпочел да плача, когато някой се ражда. Плача вземам в добрия смисъл.

Плачът, това е туй живото дърво, да го полея със своите сълзи, да расте, да му кажа: „Господ живот и здраве да ти дава.“ Какво ще плача, какво ще поливам този умрелия? Нека върви, откъдето е дошъл. Какво има да се занимавам с умрелите.

Христос казва: „Оставете умрелите да погребват своите умрели.“ Ние, хората на съвременния век, трябва да имаме една култура, да бъдем готови да посрещнем онези новите, които се раждат, да ги посрещнем, да ги повикаме на обед, отколкото да изпращаме онези, които заминават с черните тела, с красивите дрехи. И Христос се явява при своите ученици и казва: „Ново учение на вас оставям.“ Какво искал Христос? Казвате, когато дойде Христос. Като дойде Христос, ще изгори земята. Ако хората живеят добре, няма да изгори, ако хората вървят по сегашния начин, земята ще изгори и нищо няма да остане. Учените хора казват, че цяла Европа на 2000 хиляди километра надлъж и шир, всички ние, цяла Европа отиваме към Екватора. Движим се. Напущаме Северния полюс. Знаете ли каква катастрофа ни чака. Няма да ви кажа. Защо да се плашите сега. Но, хайде, да ви утеша. Като дойде до крайния предел туй движение, всеки един от вас ще има по 100 хиляди английски лири.

Сега единствената мисъл, която искам да остане в ума ви, която може да бъде динамическа, полезна заради вас, бих желал всички вие – както ви виждам пред себе си, някои сте сухи извори – желая всички да станете извори, да бликате. И около вас да има зелени поляни, птички, дървета, това ви желая на всички вас, да влезете в новия живот, да почнете да бликате. Казвате: „Възможно ли е?“ Всичко е възможно. Трябва да измените вашия начин, вашата мисъл. След като се измени вашата мисъл, ще се измени и течението на вашите чувства, ще се измени и ходът на вашите постъпки. Сега туй не искам да го кажа като един мукалитин. Аз например не поддържам, че трябва да бъдем добри. Аз не съм за това. Казвате – той е много добър. Аз поддържам доброто и казвам: отличен художник, свършил в Америка, но това не считам за художество. За мене художество е, когато нарисувам една картина и тази картина мене самия да ме радва, като гледам туй, което аз съм нарисувал. В този случай картината показва художество. На моята картина да се радват и другите хора, да се радвам и аз. И постепенно всеки ден може да нарисувам. Ако в месеца, в годината нарисувам една картина, да има нещо, на което да се радвам. Не че съм някакъв художник. Казвате – той е даровит човек, той може да рисува. Какво рисува? Нищо не е нарисувал. Туй, което ние можем да

направим – че ако в себе си не може да създадете един добър живот, какви художници сте. Като дойде Христос да нарисува своите картини, и вие да ги копирате. Благодарим за такова изкуство. Всеки един от вас трябва да нарисува една картина. Тя да бъде оригинал. Не да копирате и да си турите името отдолу, че вие сте нарисували. Сега центърът да бъде нашият живот, както Христовият живот. Това е закон на разнообразие.

С какво се е отличил Христос? Той не търсеше положението на богатите хора. Той проповядваше. Нямаше легло. Вечер прекарваше по няколко часа да се моли и при някое дърво лежеше на земята. Нямаше юрган, меки постелки. Рядко се случваше някой приятел да го покани, повече – на твърдата земя. Вие сега, неговите последователи, ако дойде Христос, ще кажете: „Колко са блажени." Аз не искам да ви коря, но казвам, ако вие постъпвате толкоз добре, както вашите легло и юрган, по-добри хора от вас няма. Ако вие постъпвате както вашите легла, както вашите юргани и кревати, както вашите стаи постъпват, по-добри хора няма.

Та казвам сега, бъдете достойни за юрганите си. Бъдете достойни за креватите си, за чаршафите. Бъдете достойни за обущата си, за шапките си, за всичките дрехи, които носите. Бъдете достойни за тях.

„Благословен Господ, Бог наш"
„Отче наш"

Четиридесета неделна беседа
16 юли 1933 г., неделя, 10 часа
София – Изгрев

НЕ СЕ СРАВНЯВАЙ С НЕЯ

„Отче наш“
„Духът Божи“

Ще прочета трета глава от Притчите.

„В начало бе Словото“

Ще взема част от петнайсети стих: „Не се сравнява с нея.“

Има един неустановен ред на нещата в света, има една привидност. Неустановеното е реалността, а установеното, това е преходното. Ще кажете: „Как така?“ Ние имаме един установен ред, но той е преходен. Пък туй, което не е установено, което очакваме, то е идеал заради нас. Непостигнатото радва човека. Всякога в едно постижение ти вече изгубваш онзи вътрешен смисъл. Туй показва, че ти си дошъл в съприкосновение с една реалност, която седи извън тебе. Има друго отношение. Не се сравнявай с нея – мъдростта. Думата мъдрост е неразбрана. Резултатите на мъдростта, това е светлината. Резултатите на светлината, това са правите постъпки в света. Правите постъпки, това е организиране на онзи правилен ход на живота. Животът не може да се развива правилно, ако няма светлина. И всичката красота на живота седи в светлината. Ако царуваше навсякъде тъмнина, какво щеше да ви радва? Ако в дома нямаше нито искрица, ако вие бяхте в един абсолютен мрак, питам, тогава какво щеше да ви радва.

Казвам, има едно знание, което е близко до хората. То не седи в това, което ти вярваш; не седи в това, което ти желаеш; не седи и в това, което си постигнал; нито в това, което ще постигнеш. Сега този, който не разбира този език, той ще се обезсърчи, нали така. Ами че кое е най-красивото в света? Светлината, която е неуловима. Светлината може ли да я хванеш? Но красотата седи в това, че не може да я уловиш. Туй, което не може да уловим, то ни радва. Колкото нещата са по-неуловими, толкоз са по-преходни. Животът уловим ли е? Щастието уловимо ли е? Любовта, за която хората говорят, уловима ли е? Не е.

Противоречието седи в това, че ние искаме да направим света установен. Ние искаме да хванем любовта и да я турим в известни закони.

Искаме живота да го хванем и да го турим в известни закони. Законите не са валидни. Нито за живота, нито за любовта, нито за разумността. Животът е сам закон за себе си, разумността е сама закон за себе си и любовта е сама закон за себе си. Сега вие може да мислите, че тия работи са разбрани, но в разбирането има нещо по-друго. Да разбираш, че си черен и да си останеш черен, това не е разбиране, това е страдание. Да разбираш, че си добър и да не можеш да приложиш своята доброта, това е страдание. Казваш: „Как човек може да бъде добър, и пак страда?“ Човек може да страда и когато е добър, и пак може да страда, когато е лош. Той е лош, и страда, че не може да намери да убие някого, да го обере. Той е добър, и страда, понеже не може да намери някого да направи добро, и пак се мъчи.

Да ви приведа едно доказателство, близко до истината. Една майка, която напращяла с мляко и няма дете, има едно благо, иска да намери дете, да даде това благо, ама няма кому да го даде и тя се мъчи. Има нещо, което е напращяло в гърдите ѝ. Че не е престъпление, не е зло. Едно желание: иска да даде някому живот, и няма кому да даде. Трябва да намери някой да я издои. Та често хората правят добро на кравите, издояват ги. Тогава има едно противоречие, което произтича в живота от факта, че ти имаш желание и няма къде да го приложиш, и страдаш. Добро или лошо желание, но страдаш. В този смисъл аз няма да говоря за лошите желания, понеже в тази философия вие сте специалисти, аз трябва да се уча от вас. За лошото аз нямам думата, понеже не съм авторитет. За доброто съм авторитет, но не и за науката на злото. Злото е една наука в света. Виждаш – някой човек има турени ред награди, че се е бил за отечеството, побеждавал, разрушавал градове, избивал хора, и това го считат за геройство. Ако човек убие някого в обикновения живот, съдията ще го счита за престъпник и ще го осъди. Това са порядки в живота. От тяхно гледище тези порядки са прави, но разгледани от божествено гледище, Бог, който е създал света, ако Бог е създал всичките тия хора, каква нужда има да ги бесим.

Спирам се върху въпроса, не се спирам върху въпроса защо бесим хората, но питам, ако Бог е единственото съвършено същество и туй същество е направило всичките хора, каква нужда има да бесим тия хора, които Бог направил. Аз няма да отговарям, но само задавам въпроса. Сега ще каже някой, че редът го изисква. Може редът да изисква, но как е възможно сега на туй същество ние да коригираме неговите постъпки. Щом бесим хората, трябва да признаем, че тия хора не са направени по

образ и подобие на Бога. И всички хора, които не са направени по Бога, трябва да ги избесим, нищо повече. Но трябва да определим кои са направени от Бога и кои не са направени от Бога. Турците например имат обичай, като бесят някой, и се скъса въжето три пъти, казват: „Този човек е прав, не може да го бесим.“ Обаче християните, след като се скъса въжето, казват: „Въжето е виновно.“ И до другия ден може да го бесят, докато намерят въже, което е по-дебело. Въпросът не е за бесенето.

После онзи антагонизъм, който съществува между хората, как ще го обясните? Ако всичките хора са създадени от Бога, как е възможно да съществува едно такова голямо противоречие? Казва се в Библията, че жената излязла от човека, а човекът излязъл от Бога. Как е възможно туй, което излязло от Бога, да бъде в противоречие с Бога? Как е възможно туй, което излязло от човека, да бъде в противоречие с него? Как ще го обясните? Да ви дам едно малко сравнение, една малка светлина, отде се ражда противоречието.

Във всяко противоречие има малка тъмнина, материално замесено, нещо загасено. Няма противоречие, което да съществува в света и в което да не е замесена каквато и да е видима форма. Но може да съществува противоречие, омраза или безверие, или каквато и да е друга слабост в човека, ако няма някой предмет, някой веществен предмет. Ти имаш приятел, който е беден. Той те посреща в дома си и остава къщата на твое разположение. Казва – радостен е той, че те е видял. Но забогатее, касата му е пълна със злато, като идеш, веднага заключи касата си. Остави те в дома си и след като се върне, пак ще провери да не би да си взел нещо. Ще те погледне от главата до петите. Ако даже има една мярка, би те претеглил, тъй както англичаните правят. Когато пращат свои представители да проверят съкровището, като влиза представителят, теглят го на грамове и като излиза, съкровището пак го теглят. Който и да е представител, пак го теглят. Практично и съобразно с Библията. Казва: „Претеглен си и си намерен, че ти липсва нещо.“

Следователно всяка една неестествена мисъл, която се вмъкне в твоя ум, всяко едно неестествено желание, което може да се вмъкне в твоето сърце, всяка една неестествена постъпка, която може да се вмъкне в твоята воля, всякога ще даде противоречие. Или в първото поколение, или във второто, или в третото, а може би и след 25 поколения. Всяко едно противоречие в четвъртото поколение трябва да се ликвидира с него. Природата не оставя за дълго време противоречията да съществуват. Най-

много от четвъртото до деветото поколение ги оставя. От деветото нататъка не може да остави повече.

Та казвам, всичките противоречия, които хората имат, в света съществуват в този ред. Има нещо, което хората са вмъкнали. Всички желаят повече, отколкото им трябва. Богатият иска да стане по-богат. Ученият иска да стане по-учен. Силният иска да стане по-силен. Красивият иска да стане по-красив и т.н. Но красотата със себе си носи известни отговорности. Силата със себе си носи известни отговорности. Богатството, всички тия неща са един товар. Те носят известни отговорности. Сега ние казваме, че миналите поколения са работили заради нас. Работили са заради нас, но са оставили и толкоз наследство, че миналите поколения са оставили един малък кредит, но такъв голям дълг, та не зная, още хиляди поколения трябва да изплатят този дълг. Човечеството тъй е заборчняло, пред фалимент е. Немислимо е хората от себе си да го изплатят.

Индусите, които минават за духовен народ, са турили теорията за кармата – показва, че греховете на хората могат да се изплатят. Може, има разумни хора, които могат да изплатят. Но изобщо, ако се тури законът, малко са хората, които може да изплатят своите дългове. Как може един беден човек, който заборчнял с 10 милиона, колко живота му трябват да изплати 10 милиона. Даже ако на месец взема три хиляди лева, в 10 години ще вземе 36 хиляди лева в година, а за 10 години – можете да направите една сметка, може да пресметнете колко години ще му вземат, ако половината ще употреби за себе си, а с другата половина изплаща дълга си. Това е при един установен ред. Той да бъде сигурен, че него ще го държат 30, 40 години на служба и след туй ще го уволнят. Питам тогава, отгде ще има доход? Вие казвате: „Нали ще има пенсия.“ Дойдат критически времена, и едва пенсията стига за хляба. Какво ще кажете? И най-после, защо считате пенсията за осигуряване? Пенсиите не са закон в природата. Всичките хора кой ги е пенсионирал? Всичките хора са кредитирани. Всеки един човек носи своя кредит в себе си. Всички казват: „Всичкото щастие на човека е в неговото тяло.“ Тъй материалистически говоря.

Говорите за ума си, и не го знаете къде е. Като говорите за сърцето си, не го знаеш. Знаете нещо за сърцето. Но онова сърце, за което говоря, не го знаете. Ако говоря за душата, туй още научно не е доказано. Ако говоря за духа, и то е някъде отвън. Ако е за тялото, вие вече го виждате. Всичкото благо на човека е вложено в неговото тяло. Доброто е вложено в твоите крака. Ако краката ти са здрави, ти си добър. Ако ръцете ти са здрави, ти

имаш вяра. Ако не те боли главата, ти имаш любов, ти си човек на любовта.

Какво отношение имат надеждата, вярата, любовта върху човешкия живот? Надяваш се на краката, понеже краката ще те заведат до целта. Животните ходят на четири крака, но не разбират. Човек ходи на два крака, с надежда отива към своята цел. Като стигне до целта, тъй както краката може да те доведат до целта, до това, което имаш предвид, но ти трябва да вземеш от вярата, да пипнеш с ръцете си. Докато ти пипаш с ръцете си, трябва да дойде законът на твоя ум, да възприеме нещата в себе си, главата ще ти помогне. Следователно, щом си намислил една мисъл, тя влезе в твоите ръце, ще слезе в твоята врата. Умът ти ще мисли, краката ти ще вървят, и тогава работите се постигат. Някои хора с главата работят, а краката не работят. Нищо не се постига. На някои хора нищо не се мърда. На някои хора краката си мърдат, целия ден си махат краката и се чудят защо не може да постигнат нещата. И ръцете като се мърдат, и краката, едновременно ръцете и краката са в движение, съразмерно. Например, като ходите вие, те няма да ходят, но те дават само такт. Казва: „Кой крак?“ Ръката казва: „Хайде ти напред.“ Главата ги контролира отгоре. И всичко върви. Главата трябва да контролира отгоре. Трябва да показва кой крак трябва да се движи. Туй е сега външната страна. Има тънкости за възпитанието на човека.

Ако ти не може да извадиш своето добро от .своите крака, ти не си добър човек. Ако ти вечер легнеш, без да мърдаш краката си, ти не си добър човек, нищо повече. Ти си един престъпник. Целият ден тези крака тебе са те слушали, и ти ще си легнеш вечерно време и не седнеш да помогнеш на твоите крака. Те като слуги, ти – господарят. И ти ще ги измиеш както Христос. Седни да измиеш краката си пред леглото си – те са двамата апостоли, да ги измиеш хубаво. И ще ги изгладиш. Ще кажеш: „Господи, благодаря ти за тия два крака апостоли, които си ми дал.“ Те носят книгата на доброто. Ще ги помилваш малко. Ще кажеш: „Ще ме извините, че днес ви попресилих, но за утре, не съм свикнал.“ М краката те извинят. И тогава ще си легнеш на кревата. И ще спиш. Ако ти не умиеш краката си, ако не ги помилваш, цялата нощ ще блуждаеш, защото си престъпил закона на краката.

Сегашните хора – мъже и жени, искат краката им да се харесат на другите хора. Но и на тях да се харесат краката. Най-първо, на мене трябва да се харесат моите крака, аз да ги харесам, аз да им служа, не другите да

ги харесват. „Чакай – казва – да ти умия краката.“ Не, пазете се вие да ви мият краката. Не да ви мият краката с теляци. И затова не прокопсвате. Според мене – никакъв теляк. Само в младини, в детство майката може да ти бъде теляк донякъде, но оттам насетне – никакъв теляк с изключение само на вас. Сега туй ви го давам като правило. Това не е за обикновените хора. Техният ум не е дошъл дотам.

Казвате – тази работа как ще бъде. За онзи от вас, който е опитвал моите думи, дали са верни, или не, дали са думи, които съществуват в природата. Мене не ме интересува вие да си миете краката. После всякога, когато миеш краката си, не да иде твоят слуга да ти донесе вода, но ти сам да идеш, сам да си я вземеш, всичко сам да си направиш. Сам да си я завариш. Казваш: „Тази работа е моя.“ Когато дойдеш до себе си, никому няма да позволяваш да ти слугува. След като умиеш своите крака, ако някому са счупени или изкълчени краката, тогава иди, че му направи услуга. На здрав човек никога не прави услуга. Какво трябва да се направи на здравия човек? Нагости го. След като си измиеш краката, и тогава сутринта като станеш – за туй може да ви похваля – всинца си миете лицето. Вечерно време ще си миете краката, а като станеш, краката да не ги миеш, но непременно трябва да измиеш лицето си и ръцете си. Ако ти, като миеш ръцете си, и държиш в ума си, че това е оня великият закон на вярата, законът на вярата е пътят, по който ти може да постигнеш любовта.

Помнете, че в света не може да бъдеш щастлив човек, ако не си миеш ръцете. Сега вие ще схванете буквално. И евреите постоянно се мият. Ако в миенето на ръцете не туриш правдата, че твоите ръце са извори, след като умиеш ръцете си, трябва да си спомниш направил ли си някаква неправда, прав ли си във всичките си постъпки. Ще кажеш: „Тук съм прав, там не съм прав.“ Ти ще застанеш, ще се явиш пред лицето на Бога. Как ще се явиш пред него? Аз не искам да направя праведни хората, но казвам, всеки в дадения случай може да бъде прав или крив. Ако не си прав, ти си крив. Ако не си крив, ти си прав. Средно състояние няма. Или другояче казано, ти не си изпълнил Волята Божия. Бог, който е дал живота даром, който ти е дал голямо доверие, ти се обленяваш в света да идеш, да направиш една малка работа заради него. Ти се обленяваш. Гледам – тук, в София, пълни къщи с хора. Но колко от тия богати или от тия сиромаси хора вършат Волята Божия? От сиромасите има. Всяка вдовица седи и чака да донесе чувал с брашно, но ако тази вдовица е здрава, може да работи, тогава тя не може ли сама да отиде да си донесе чувала? Може.

Казвам, какво разбрахте сега? За да работи човек, аз не говоря за човешкия труд, но говоря за човешкия порядък. Той е установил ред на нещата. Щом съществува един порядък, който не мяза на нашия, вие трябва да знаете, че туй същество, което създало света, всичко е уредило. Ако вие се обърнете към Бога в себе си, а трябва да се обърнете, вашите работи ще се уредят, но не по вашему, както вие мислите. Вие, да кажем, имате една дъщеря. Искате да се ожени за един княжески син. Туй от Бога не е определено, а е определено за нея да се ожени за овчар, нищо повече. Вие чакате княжеския син, иде един овчар, изпъждате го, втори, трети, четвърти и най-после остава дъщерята неженена и казвате: „Ще стане онова, което ние мислехме."

Питам, какво ще придобие вашата дъщеря, като се ожени за княжеския син. Вие искате вашата дъщеря да живее охолен живот, да има десетина слуги да слугуват. Така има приказка за царски син, който се оженил за красива циганка, която станала царица. Но имала наследствената черта да проси и тя взела, че натурила на десетина купчини брашно в стаята, взела дисагите и започнала да проси от една купчина на друга и да туря в торбата. Обиколила всичките купчини, взема торбата с брашно и от нея меси хляб, той ѝ е сладък. Като се върнал царският син, намерил брашно из стаите р той се чудил откъде е дошло това брашно в царските стаи. Ако дойде Господ, ще намери във вашите стаи много брашно. В умовете, в сърцата, изцапали сте го. Той ще се почуди откъде е дошло. Циганията върви с хората.

Сега аз ви изнасям една истина. В човека има две състояния. Пита те някой: „Ти обичаш ли ме?" Какво трябва да му кажеш? „Кой си ти?" – аз ще се обърна към него. Ти, значи той. Той казва: „Ти не ме обичаш." Аз тегля заключението – той е ти. „Той не ме обича." Той говори за себе си. Какво може той да говори за мен. Не зная дали обичам, никой не знае дали обичам. Никой не може да влезе във вашето сърце, да знае дали вие го обичате, или не. За да обичате някого, той трябва да има необходима нужда от вашата помощ. Любовта се явява като най-необходимото в света. Тя не е едно задоволство в хората. Това е необходимото, същественото, реалното, без което не можем.

Следователно кога ние трябва да обичаме? Умира един човек, никой не може да му помогне – може да го обичаш. Той е богат – няма какво да го обичаш. Други хора чакат твоята обич. Той като започне да умира, тогава ще идеш да го обичаш. Казва някой: „Ти обичаш ли ме?" Казва му

обратната страна. Почни да обичаш. Когато започнеш да умираш, като осиромашееш и нямаш пет пари в кесията, тогава може да ми кажеш: „Ти обичаш ли ме?“ Когато никой няма около тебе. Сега жена ти те обича, дъщеря ти, син ти. Няма какво да ме питаш: „Обичаш ли ме, или не?“ Каква нужда имаш от моята любов? Твоят син изразява моята любов. Твоята дъщеря изразява моята любов. Твоите приятели изразяват моята любов. Аз съм вътре в твоите приятели. Каква нужда има, каква нужда има, отгоре на това аз да ви обичам? Сега вас ви възмущава, когато се говори. Смущават ви две неща. Да не се урони вашият престиж, когато се говори истината.

Когато се говори истината, престижът на човека никога не се уронва. Няма в аналите, в човешката история няма никога да се урони престижът. Истината няма предвид да урони престижа. Истината има предвид да ви повдигне престижа, да повдигне престижа във всякого. Любовта няма предвид да вземе нещо. Любовта няма предвид да вземе нещо от някого, тя има предвид да даде светлина. Туй е положителното в живота. Това е положителното в света. Когато се говори за истината, вие трябва да престанете да съществувате като хората. Какво разбирате вие сега? Ако кажа на един вол така: „Ти трябва да престанеш да съществуваш като вола“ – какво значи? Едно нещастие ли е туй за вола? Не. Казвам: „Ти трябва да станеш човек.“ „Как да си напусна рогата, че какво е туй безобразие?“ Когато казвам, че той трябва да престане да е такъв човек, както сегашните, със своите разбирания. Сегашните разбирания в света не са ли някакво нещастие за човечеството.

Ако искате да знаете, в природата съществува един закон на едно постоянно противоречие. Цялото сегашно съществуване е потопено в такова едно противоречие, и не зная – досега такова противоречие не е съществувало. Колкото за земята, вие понякой път мислите и туй, което по някой път вие опитвате, се показва голямото противоречие, което съществува. Че ако може да се опише всичкото нещастие, което съществува на земята, вие не бихте издържали. Ако на кино биха ви представили противоречията, които съществуват, ако провидението би отворило да видите вашите приятели какво мислят за вас, какво чувстват, ако би се извадило на кино, не зная колко в света биха останали да се обичат. Сто процента за щастието в сравнение с това е много малко.

Като се говори така, тогава какъв е изходният пункт, какво трябва да се направи? Никакви външни закони не могат да уредят живота. Никакъв

външен ред не може да уреди живота. Той съществува. Защото нито редът, нито порядъкът в природата, който съществува, нито Божията Любов, която съществува, нито светлината, нито мъдростта, нито истината, която съществува в природата, в която сме потопени, засега не са в състояние да ни избавят от туй голямо противоречие, което съществува. Защо? Защото нашият извор не е извор на истината. Ти говориш за истината, но истината е само за тебе. Ти говориш за свободата, но само за собствената свобода. Под думата свобода се разбира – истината носи свобода за всички същества едновременно. Като говоря аз за свобода, не подразбирам всяко едно същество. Тези същества, които сега са се умножили, има един неестествен ред на нещата. Много от животните са се разплодили повече, отколкото трябва. И на земята има повече хора. Цитира се един стих: „Множете се и плодете се." Но множението и плоденето разбира според онези вътрешни възможности, които са дадени за един щастлив живот. Плодете се и множете се. В реда на щастието е благото. За да се плодят хората, трябва да бъдат нещастни. Туй не е в естествения ред на нещата. Сега правят изчисления, колко милиарди хора живеят на земята. Не само хората на земята трябва да живеят, има и друго разбиране, едно вътрешно разбиране.

Казвам, може да дойдете до положението, вие да усещате един застой. Вие остарявате, и не знаете как да се подмладите. Вие осиромашавате, и не знаете как да забогатееете. Вие оглупявате, и не знаете как да добиете знанието. Усещате нещо, което постоянно ви подронва, подронва. До известно време човек расте в сила, в мощ. От 45, 60, от 80 години какво очаквате вие? Все очакваш. И най-после като онзи стария, който мисли какво ял. Казва: „Днес 10 яденета ще дадат." Аз не бих му дал нищо. Той е в края на яденето. Ако аз бях на мястото на този стария човек, щях да бъда гладен. Казвам: „Ти трябва да постиш, ял си, ял си." Дойде един и казва: „Ядох." Дойде друг и казва: „Ядох от това." Тогава какво означават думите Христови, които казва духът на противоречието. „Ако си Син Божи, направи тия камъни на хляб." Не само с хляб ще живее човек, но и с всяко живо Слово, което излиза от Бога. Дойде старият човек и казва: „Искам печена кокошка." Този старият е богат. Той да прати три чувала на една вдовица, а той да пости. Има известни празници, да прати пет чувала на друга вдовица. Каквото му дойде на ума той да яде, да го праща на бедните вдовици. Сега казвате: „Да се отяде този човек." Този старец, като умре, той ял. Аз не искам да говоря. Неговият път е затворен. Така, запушено.

Знаеш на какво мяза. Той като онзи турчин, който отишъл в другия свят, че го разхождал Мохамед. Много голям богаташ бил, разхожда го из рая, разглежда, вижда – различни чешми навсякъде текат, докато дошъл до една чешмичка, която едва сълзи. Казва: „Каква е тази чешма?“ „Тя е твоята чешма.“ Той взема и започва да я мушка, да я отпуши, дано тръгне. Но като мушнал пръчката, запушил чешмата съвсем. Понякой път и вие искате така да оправите работите. Така не се оправя работата.

За да се разбира тази философия, трябва едно училище с предметно учение. Защото тъй теоретически… говори се на човек умно, а той върви по стария път. Човекът трябва да го насилиш. Завежда един учител, един много добър педагог завежда учениците си при една река и им казва: „Прескочете.“ Те казват: „Ще паднем.“ Води ги тук, води ги там, никъде децата не може да прескочат. Обаче учителят минава от другата страна на реката. И той направил друг да дойде и да ги гони с прът. Натупа това дете и то прескочи, и всичките деца минават от другата страна на реката. Учителят им само се е намокрил. Казва: „Деца, как тъй вие можахте да минете?“ „Ами онзи с големия прът? Казват – той не е като тебе, ами шиба.“ Учителят казва: „Той 'и мене подгони, но и аз прескочих, но не го дочаках да ме шибне. Прескочих, а вие сте го чакали.“ И тогава учениците влезли в реката. И тогава учениците вече научили. Не чакайте пръта, понеже ще се намокрите. Прескочете като учителя.

Като дойде възможност в живота, не трябва да чакате по закона на насилието. Ние казваме – трябва да има един закон. Щом дойде законът, всичко може тогава. Под думата мъдрост означава всички онези условия, при които може да създадем един щастлив живот. Това е философията на живота: да намерим ония пътища, по които може да бъдем щастливи. Че туй е целта. Не само да израсне човек, но да развие своя ум, да развие своето сърце, своята воля, своята душа, своя дух, после да подобри своето тяло, своето обществено положение, да стане толкоз богат, не само на земята да живее, но да направи едно пътешествие извън земята. Това са далечни задачи. Но задачи, които изисква нашето съществуване. Ние се задоволяваме с какво? Ще стане някой чиновник, той ще се задоволи 20–30 години да служи, да го пенсионират и след това да го погребат. Той може да бъде проповедник, ще проповядва, ще тълкува учението на Христа, и той ще умре.

Смъртта за нас не е цел. Няма какво да се говори за смъртта. Няма какво да се говори за злото. Любовта е цел. Мъдростта е цел. Истината е

цел. Доброто в света, това е цел. Това е онази истинска наука и когато човек дойде, трябва да мисли, той трябва да остане сам. Именно само да погледне онези същества – пред него седят същества, негови братя, които са минали преди него – той от тях трябва да се учи как са минали по този път и какво са направили, как са живели. И той трябва да живее по същия начин. В този смисъл казвам – има една хубава страна на живота, за която хората не са проповядвали. Всичко досега са проповядвали, че пътят е тесен. То е тъй, пътят е тесен за невежите, пътят е тесен за слабите, труден е този път. Но за онези, които знаят, този път е път на най-голямото щастие. Сега, щом се вземат думите на Христа в буквален смисъл, Христос искаше да изведе хората от крайния материален свят. Евреите бяха крайно материалисти. Ако той трябваше да им проповядва да се отрекат от богатството. Казва на богатия: „Иди, продай имането си и ела, и ме последвай. Раздай го на сиромасите." Богатството е загнездено в неговия ум и казва: „Без пари не може да живея в света."

Ако ти си един човек, който имаш едно ясновидство и знаеш всичките богатства и скъпоценнни камъни къде са заровени в земята, знаеш де има злато. После знаеш де на земята съществуват извори на еликсира. Съществуват няколко извора, от които човек, ако пие, ще се подмлади. Туй нещо слонът го знае. Слонът, който е толкоз невежа, той знае и понякой път той ходи и сам облизва по няколко капки и вследствие на това живее дълъг живот – 2000 години живее слонът. Някои дървета живеят по 2, 3, 4, 8000 години живеят. Съществуват извори на живота, но те са отворени само за разумните хора. Те имат нюх. За да знаят, тъй както слонът знае къде са изворите, така и човек може да знае, понеже тия извори не са постоянни, те се движат в един определен кръг в земята, постоянно изменят своето място. Не е на едно място. Всички ония в средните векове, в старите времена, дето са търсили жизнения еликсир, той съществува. Даже разправя един в своята книга – в Индия, когато го завели в Хималаите в една пещера, там го довели до един от тези извори и му казали: „Сега ти може да пиеш от тази вода и ще се подмладиш."

Сега аз ви говоря за неща, които са непостижими за вас. Например този е бил заведен, но колцина от вас могат да бъдат заведени? Кой българин е бил заведен в някоя пещера, дето извира такъв извор? Това не е изключително само за Индия, но и тук, в България, но не сме видели. Казвам, че на земята има доста такива извори. Човек, като дойде, той ще иде при този извор. Раят беше едно място на този извор, мястото, дето

беше създаден човек, имаше този извор и като го изпъдиха, туриха един ангел да пази извора. Когато дойде Христос при кладенеца и дойде онази жена, Христос казва: „Ако би знаела кой е онзи, който иска, той би ти дал жива вода и би ти показал къде се намира тази вода.“

Казвам, има едно състояние, има известни дни, има известни места на земята и ако човек знае как да се постави, той ще добие едно благо. Мойсей, 40 години като пасал овцете, най-после се намери в Свещеното място, видя капината да гори и чу глас, който казва: „Изуй обущата си, понеже мястото, на което стоиш, е свято.“ Мойсей се намираше при един жив извор и туй място беше свещено. При всяко свещено място има един извор. Тогава Мойсей научи това изкуство и като придоби тази сила, оттогава може да се върне в Египет да направи всички чудеса. Той беше посветен в Египет. Той седя в храмовете на Египет и имаше всичките посвещения. И той се постара да освободи евреите и най-после изведе ги от Египет. Според египетските закони, които бяха строги, за да не го накаже, той избяга и след като живя 40 години в пустинята, той научи истинския път, как човек да се освободи.

Вие вземете туй: с какво Мойсей направил. Че ако вие нямате знанието на Мойсея, как вие ще се освободите от всичките несгоди, в които се намирате? Вие искате някой да ви освободи отвънка. Даже ако дойде някой отвън, вие трябва да му вярвате. Да допуснем, че дойде ангел, както при Захария. Той казва: „Ти ще родиш син.“ Но той се поколеба. Даже да дойде един ангел, вие може да се усъмните. След като замине ангелът, ще започнете да се съмнявате. Щом се съмнявате, вие ще изгубите. Сегашните хора са силни в своето съмнение. Казвате: „Може да е едно заблуждение.“ Питам тогава, в света кое е вярно? Имаш мъж, утре той умира. Къде отива? Имаш син, той умира. Къде отива? Заровят го, търсиш го. Къде е син ти? После го търсиш при Бога. И казваш, че бил в рая. Не знаеш къде е.

Та казвам, тъй както ние схващаме, ние се намираме в противоположната страна на живота. Идва един индус, с една кошница носи едно голямо въже. След това изважда въжето от кошницата и го хвърля във въздуха на голяма височина, въжето остава горе. От кошницата изважда един свой пътник, хубаво младо момче. Казва му: „Дръж се по въжето.“ То се изкачва горе. После му казва: „Слез долу.“ Момчето казва: „Няма да сляза.“ „Слез, че ще те убия.“ Детето не слиза. Той взема нож, качва се по въжето, високо се качва, че се изгубва, изгубва се, не се вижда. По едно време потича кръв по въжето, по едно време той слиза по въжето,

носи главата на детето, турга я в кошницата, след туй по въжето слиза тялото на детето. Всичката публика иска да го заведе в участъка. „Чакайте, аз ще го съживя.“ Не се минава много време, изважда из кошницата здравото дете. Какво ще кажете на това отгоре. Може да е илюзия, а може и да е една реалност. Такива неща има в преданията на светиите.

Един светия от православната църква слугата му яздил на магаре, а той на кон. Дошли техни врагове и отсекли главата на магарето. Идва слугата и казва: „Господарю, главата отсякоха. Господарю, отсякоха главата на магарето и коня.“ Той казва: „Тури главата им и да вървим.“ Но той в бързината турил конската глава на магарето, а магарешката на коня и те продължили пътя си. Светията върви на коня с магарешка глава, а слугата му – на магаре с конска глава. Питат ги: „Как така?“ Светията казва: „Не ги направи така Господ, но моят слуга им размени главите.“ Те се чудели как Господ им разместил главите. Често и ние разместваме главите на разумните работи. Конската глава туряме на магарето и магарешката глава туряме на коня.

Имаме противоречия, които ние наричаме наследствени, и мислим, че реалността е онзи слуга, който турил главата ненамясто. Той е турил една магарешка глава, турил виното на мястото на водата. В тебе се заражда жажда, и ти вместо вода пиеш вино. Затуй трябва да знаеш, че наследствените неща са строго определени. Кръчмарят, който отваря бъчвите, той отваря и затваря, но пише колко пиеш. А пък при реалните неща никой не трябва да смята. Щом идеш при една чешма, може свободно да пиеш колкото искаш, но като идеш при кръчмаря, винаги ще има тефтер. Това, което пиеш, непременно трябва да го платиш. Страданията не са нищо друго, освен че си пил в кръчмата. Всяко страдание е плащане на нещо, което ти си направил. Дали си ти, или друг, е все едно. Тогава се намирате в едно противоречие – като на онзи българин, овчар, който ходил в църквата, и свещеник разправял как евреите разпънали Христа. Казва: „Тъй ли, аз ще им дам да разберат.“ Среща един евреин, мушнал го, поваля го, и той пада на земята. „Ами – казва – ами че туй преди 2000 години станало.“ „Тогава, ако бях, щях да го намеря, щях да го претрепам, но сега го намерих, сега ще го претрепя.“

Така не се разсъждава. Нима Христос днес не е разпъван. Нима истината днес не е разпъвана. Колко хиляди хора има разпъвани? Толкоз хиляди жени има разпъвани, толкоз млади момиченца има разпъвани, толкоз млади момци има разпъвани, толкоз слуги има разпъвани. Плачем,

че едно време евреите разпънаха Христос на кръста. Ами хилядите хора, които сега разпъват. Казвате: „То е в реда на нещата.“ То е все същият закон. Христос е в тия хора, неговият дух пак се разпъва. Тогава казваме – светът ще се оправи. Как ще се оправи? Има само един начин. Не оставяйте хората да ви разпъват. Не оставяйте други да ви разпъват. Сами разпъвайте себе си, нищо повече. Докато ние чакаме да ни разпъват хората. Не оставяйте да ви съдят хората. Няма какво да ви съдят. Всеки сам трябва да реши – силата на човека седи в туй.

Че ако вие погледнете в Битието, нашата земя е една от най-изостаналите назад в културно отношение. На другите земи, по другите Слънчеви системи има много напреднали земи. Ако се пренесете например в Слънчевата система на Сириус, там живеят много добре. Старите народи като асирийците, които разбраха тази древна наука, туриха думата Асирия – значи хора, които искат да живеят според културата на Сириус. Отличен живот е. Какво ще кажете: „И там има земя като нашата.“ Там, ако идете, тия хора са толкоз културни, че помен няма от престъпленията, които се вършат тук, на земята. Тези хора не очакват други да ги оправят, понеже, „ако Бог съществува в света, той ще ни оправи“. Бог, който действа в нас, ако не го слушаме, кой ще ни оправи? Ако аз говоря, не очаквайте вън никой да ви оправи. Ние сме чудни. Ти, който живееш в Бога, той трябва да ти бъде образец за онези добродетели, образец на тази красота, с които той живее. Ето едно правило.

Вие ще кажете: „Както Христос е учил.“ Христос не е дал никакво правило. Той е казал: „Обичайте се един друг.“ Той не е предписал начини. В християнството нямаме всичките правила, как трябва да се живее добре. В християнството, в християнската етика какви трябва да бъдат отношенията на мъжете към жените, какви трябва да бъдат отношенията на синовете към дъщерите? Мойсей казва: „Почитай баща си и майка си.“ Много общо е казано. В какво отношение? После казва на бащите: „Не раздражавайте чадата си.“ А на децата казва: „Покорявайте се.“ Но под думата покорство какво трябва да се разбира? Под думата не раздражавайте? Трябва да разбираме нещата строго научно. Следователно в този закон трябва да се знае кога едно дете трябва да се роди. То трябва да се роди точно навреме, когато е определено от Бога. Не сега, както се раждат безразборно. Така се раждат само престъпните хора. Всеки свят човек в света, който трябва да се роди добре, определено е кога. Тъй роден, той може да върви по пътя. Сега, ако вие сте неродени, пак на ново може

да се родите. Не е голямо нещастие, че баща ви не ви е родил както трябва. Вие може да се дородите добре. Има начин пак да се родите. Но да се родите точно навреме.

Та казвам, туй е несъответно. Тъй като говоря, по този начин, не могат да се поправят хората. Ние разбираме само временните проявления, които носят нещастия. Да бъде човек богат, да бъде здрав – не здраве, което след няколко години ще изчезне; богатство, но не богатство, което ще изчезне. Ние нямаме онова същественото вътре. Кое е същественото в света? Същественото е онази идея, в която всички може да живеем. Радостта на едного да бъде радост на всички. И радостта на всички да бъде радост на едного. Така трябва да бъде в едно общество. Сега се събират двама, трима се обичат и искат да прокопсат. Това не може да бъде. Те не може да бъдат щастливи. При сегашното семейство двама се обичат. Пристане момата на момъка, заминат някъде и искат да бъдат щастливи. Когато една мома се жени за един момък, не само момъкът трябва да я обича, но трябва да я обичат майка му, баща му, сестра му, чичо му, вуйчо му, до деветото поколение всичките роднини да я обичат, пък и всичките съседи да я обичат. Туй е и за момъка. Така от страна на момата всички трябва да го обичат, тогава може да живеят добре. Сега двамата ще се отдалечат и на какво ще замязат, да ви дам един пример, колко ще бъдат щастливи.

Тука преди няколко дена дойде една млада мома, която е женена преди пет години в България, иска моя съвет. Тя се оженила по любов, даже пристанала на своя възлюблен, но след пет години вече става непоносимо. Те един за друг не може да живеят. Иде при мене и търси моя съвет. Само за едно любопитство търсят моя съвет, от съвсем друго гледище. Дали ще бъде износно за тях да се разведат, или да живеят заедно. Аз съвсем друго гледище поддържам, от друга страна погледнах. Казвам: „Преди да ви отговоря на туй, мене ме интересува един много важен въпрос. Кажи ми кое те накара да се ожениш заради него. Коя. беше основната черта, която намери в своя възлюблен? Много ме интересува да зная защо се ожени.“ Тя казва: „Беше млад и весел.“ Млад е за кого? Весел е за кого? Той не е заради нея. Че той е весел, не е заради тебе; че е млад, пак не е заради тебе. Той за себе си е млад и весел. Тогава аз ѝ казвам: „Слушай, аз ще ти дам един съвет. Понеже си се оженила по любов, не го напускай. Иди при майка си за 4–5 месеца, виж може ли да живееш без него, да не съжаляваш. Трябва да поседи и после по взаимно съгласие може да се разделите. Но сега не бързайте да се разоставяте.“ Питам: „Сега защо не можете да

живеете заедно?“ „Много е упорит, своенравен е. После е груб. После затворен за себе си, само за себе си живее.“ Аз я виждам. Тя е един тип, с едно валчесто лице, брадата ѝ показва, че има дълбоки чувства, с тънки вежди е, вътрешно схваща живота и външният живот какъв трябва да бъде идейно схваща. Тя иска да бъде разбрана, но тя не може да влезе в неговото положение. Казвам: „От тебе зависи наполовина. Ти трябва да го разбираш. Той е висока планина. От него често ще духат големи ветрове, ще слязат големи пороища, но ти няма да си правиш жилището близо при тях. Той е планина, не е виноват човекът. Ще има сняг, слънцето ще пече, всички тия работи ще дойдат. Та – казвам – след няколко месеца ела, ще ти дам втори съвет.“

И на вас ви казвам, при тази планина не стойте близо. Тогава на другите казвам тъй, аз рекох: човек само веднъж трябва да се жени. Щом е дошъл веднъж в тялото, оженил се за плътта. Втория път, то е вече втора женитба. В плътта вече си се оженил, какво търсиш друга женитба? Щом си роден на земята, ти вече си оженен. Сега търсиш втори да се жениш. Че ти не разбираш закона. Смисълът не е в женитбата. Смисълът е в добрия живот, който трябва да се живее. Женитбата е на втори план в света. Разбирайте сега. Щастието не седи в правото. Ако ти не си верен на онзи велик закон, който е вложил всичко в тебе, как може да бъдеш щастлив? Този човек, за когото си се оженил, той сам е нещастен. Какво ще му дадеш?

Казвам, ние седим пред една голяма дилема в света, социална дилема в света. Вие не може да живеете така, както сте живели едно време. Немислимо е. С туй разбиране не може да живеете сега. Има едно ново разбиране. Ако го внесем, животът ще придобие вътрешен смисъл. Сега по този въпрос някой ще каже, че се нарушава съвременния строй. Съвременният строй няма основа, най-първо. Мене ми говореше вчера един военен, иска да докаже, че ние сме против военните. Не съм против военните, нека има армия. Казвам, ние мислим, че войниците трябва да имат най-разумните, най-добрите командири. Ние сме за държавата, но държава, в която най-добрите, най-разумните хора, най-силните да управляват. Не последните. Това не е държава, най-първо. Те искат устой. Ако ти градиш една къща, градиш някакво здание от 4–5 етажа, основите, които сте турили, са тънки, гредите и те са тънки… Турете хубави основи, турете хубави греди, да не се събори зданието. Какво противоречие може да.има? Сега както е, на нашия живот трябва основа, трябват ни дебели

греди. Всичките други планове, които вие имате, ще градите по същия начин, както досега сте градили.

Например вие седите. Пишат му от Бургас, че наскоро заминал един приятел и баща му и майка му са неутешими. Преди известно време той идва при мене и от сина си беше недоволен. Син му беше идеалист, убеждение имаше, а той е недоволен, че не внася. Казва: „Ние очакваме малко от него пари да докара. А той не може." Сега замина за другия свят, и те са неутешими, че е умрял. На земята беше недоволен от него, че пари не дава. Сега замина, и пак е недоволен.

Какво трябва да правим, я ми кажете. Радвай се, че имаш син и ви донася пари. Радвай се, че той има идея, има добро сърце и добър ум. Радвай се, че имаш такава дъщеря, макар да ходи със скъсани обуща. Защо ти е дъщеря и син, на които умът е развален и сърцето е развалено, пък са облечени хубаво. Чудни сте сегашните хора, казвате: „Уредил си работата." Не. Новите хора, идеалистите трябва да работят. От вас често като излезе някоя идея, казвате: „Тази идея е неприложима." Аз никога не съм прилагал нещо, което е неприложимо. Аз съм опитал, тя работи, приложими са. Казвам, може да ви приведа онзи пример, но не искам да ви заблуждавам. Казвам, всичко в живота е постижимо. Постижимо е, но няма да туряте в ума си 3–4 етажа къща и после като се ожените, няма да мислите, че мъжът ви ще живее с вас 120 години. Радвай се, че мъжът ти е жив, че е живял една година. Радвай се, че е заминал при Бога. Ако се върне от онзи свят, радвай се. И ако замине, пак се радвай. Ако те гълчи, радвай му се. Ако те милва, пак се радвай. Ако ти дава нещо, радвай се. Ако нищо не дава, пак се радвай. Кой от вас говори право?

Ние искаме хората да говорят хубави работи. Но онзи, който ти поправи счупения крак, може ли да не ти причини болка. Аз не искам сега да насърчавам недъзите на хората, но съвременните герои трябва да се явят. Да се избегне една физиономия на хората. Мисля да ви дам една книга. Има една алхимическа физиономия на набожните хора: отвън набожни, а отвътре материалисти. Един набожен човек просяк не може да бъде. Набожният човек пари назаем не взема. Набожният човек не се докача. Набожният човек не се обижда. Набожният човек духом не пада. Набожният човек не плаче. Набожният човек в чужди работи не се меси. Набожният човек, дето влезе, джобът му е пълен и на всички помага. Той е набожен човек, религиозен човек, наполовина се меси в чуждите работи и оправя туй, което в себе си не може да оправи.

Казвам, във всинца ви има една хубава страна. Аз виждам вашите лица. Има една хубава страна, в която вие не вярвате. Често ме питате: „Ти какво мислиш заради мене? Аз добър човек ли съм?“ Аз отговарям тъй: „Аз ще те попитам един въпрос. Ти от Бога ли си направен, или от хората?“ Той казва: „Не зная.“ Тогава казвам: „И аз не зная.“ Вярвай в доброто, което Бог е вложил във вашата душа. Не се сравнявайте с другите, с хората, нека хората да бъдат подтик. Не е необходимо детето да бъде като стария, да има брада. Нека остане дете, по-добре е. Ние имаме нужда повече от деца, отколкото от стари хора. От стари хора имаме много малко нужда. Светът е пълен със стари хора. Ние имаме нужда от здрави хора. Светът е пълен с инвалиди. Здрави и млади хора трябват в света. На един милион млади хора един стар да има, колкото за ибрет.

На всички вас ви пожелавам да бъдете млади, да бъдете здрави, не стари и хилави, да вярвате в онова, което Бог е вложил. Вие ще попитате какво Бог е вложил във вас. За бъдеще ще ви кажа какво Бог е вложил във вас. Ако след една година ме намерите, попитайте ме, колкото души сте, попитайте ме, дето и да ме намерите, няма да се струпвате около мене всички, пак ще държа лекция, пак ще ви говоря. Общо ще ви говоря, но всеки ще ме намери и частно ще му кажа, малко думи ще му кажа.

Та хубавото, което може да ви кажа на вас, е: вярвайте в онова, което Бог е вложил във вас. Вашето бъдеще е по-добро, отколкото сега си въобразявате.

„Благословен Господ, Бог наш“
Тайна молитва

Четиридесет и първа неделна беседа
23 юли 1933 г., неделя, 10 часа
София – Изгрев

КОЙТО НАПРАВИ НЕБЕТО И ЗЕМЯТА

„Отче наш“
„В начало бе Словото“

Ще ви прочета най-късия псалом – сто трийсет и четвърти.

„Духът Божи“

Ще взема само последните четири думи „Който направи небето и земята“. Онзи, който е направил небето и земята, и досега е неизвестен. Строго научен въпрос: направил ли е Вселена, или вечно съществува. Две мнения съществуват, но може да четете в книгите. Едните поддържат, че е направен, а другите, че е вечно съществуващ. И едното, и другото е вярно. Ще ви приведа един парадокс. Едно ядене е за предпочитане пред хиляди хубави обещания, които няма да се реализират. И хиляди обещания са за предпочитане пред едно ядене, което ще те отрови. То е една обстановка на човешката мисъл. Когато хората казват, че мислят, при известни условия може да мислят. Здравият човек мисли по един начин, болният мисли по друг начин. Сиромахът мисли по един начин, богатият мисли по друг начин. Ученият мисли по един начин, неукият мисли по друг начин. Добрият мисли по един начин, лошият мисли по друг начин. Всички хора при разни условия мислят различно. Всеки човек, в каквото състояние се намира, неговата мисъл съответства на онова негово вътрешно състояние. Но трябва да се определи какво нещо е мисълта.

Туй, което хората наричат мисъл, то всъщност не е мисъл. Да близнеш само една капка водица, това не значи още, че ти си се запознал с водата. Само водата, която утолява твоята жажда, може да усетиш каква е нейната сила. Ние говорим за човешката мисъл, без тази мисъл да произведе този ефект и ония процеси, които мисълта е в състояние да създаде. Единствената творческа сила в света, която има най-голяма мощ, това е мисълта. То е външната страна на онова, което е неизменно в света. Целият външен материален свят е израз на една велика мисъл, която съществува зад този свят. Попитайте някого къде седи тази сила. Питам, когато някой съвременен музикант напише някое музикално творение, откъде го е взел, де седи това музикално творение. Той го е измислил. Целият оркестър

свири и вие казвате – свири отлично. Отде дойде туй съчетание на тоновете. Казвате – той го е измислил. Но той е турил само известно съчетание.

Допуснете, един българин, който нищо не разбира от музика, иде в странство, дойде да организира българската музика според западното пеене. Измислил ли е той начина на хармонизирането? Не, той го е взел отнякъде. Българите казват, че имали песни. И те ги взеха отнякъде, взеха индуски, египетски, и те ги взеха от предшестващите народи. Според мене хората изгубиха първата музика, която съществуваше на земята. На земята имаше една велика музика. Хората имаха една музика, която изчезна. Сега едва им е останало нещо. Сегашните хора не познават тази музика. Има едно деградиране на музиката. Мислим, че сме изследвали нещо. Ние едва започваме да изучаваме остатъците от музиката. Или другояче казано, тази раса живее някъде на земята. Ако ме попитате къде живее, аз ще ви дам отговор. Ако ме попита една мравя къде живее човек, аз бих ѝ казал: „Където ти живееш.“ Една мравя няма понятие за човека, тя и не подозира.

Ако влезете в мравешкия свят, те са големи философи. Имат голяма тактика, може да се гордеят в едно изкуство, те са го знаели, преди хората да го знаят. Ако идете при пчелите, преди хората да знаят, пчелите са знаели това изкуство, хората сега започват да правят мед. Пчелите преди хиляди и хиляди години преди човека знаеха как да произвеждат мед. Каква гениалност имат пчелите, че в един кошер от 40–50 сантиметра живеят 50–60 хиляди жители. Де може да съберете 50–60 хиляди хора в такова място? И при това такава чистота, такъв порядък, после поддържат еднаква топлина от 22 градуса. Нямат кухня, помии, такива работи нямат. Вие казвате – това са пчели. Ние по отношение на чистота не сме дошли на уровена на пчелите, до чистота, която пчелите имат. В някои отношения са по-напред. Само искам да ви покажа едно съотношение.

Ние сме се много индивидуализирали и мислим, че ние сме единствените най-умни същества на земята. Аз казвам така, единствените най-глупави същества, които съществуват на земята, са хората. И туй е вярно, че са най-умни и най-глупави. Туй, което хората вършат на земята, това и животните не са го вършили никога. Тия глупавите растения даже не са го вършили. Дори водата, която е по-глупава, никога не е направила толкоз безобразия, които човек е направил. Дето мине, водата ще направи пакост, ще направи и добро. А пък човек, дето мине, дето стъпи кракът му, трева не никне. Туй е малко преувеличено. Преувеличени работи има.

Човек по някой път трябва да ги смича.

Един американски проповедник обичал да преувеличава нещата. Имал туй чувство. Малко хора се срещат, които говорят истината. Не че не иска да каже истина, но или ще преувеличи, или ще намали, но и двете неща са противоположни. Този проповедник обича много да преувеличава, та слушателите не вярвали. И той бил недоволен. Имал той един приятел, комуто казал: „Когато ме видиш, че преувеличавам, ще покажеш пръста си.“ Един ден проповядвал една проповед за Самсона, че хванал 300 лисици, на опашките на които турил свещи, които запалил, и така запалил нивите на филистимците. Но опашките на тия лисици били три метра дълги. Приятелят му показал пръста си. „Виждат ми се три метра дълги опашки много дълги.“ Навежда той друг автор, че казал, че са два метра и половина. Онзи пак му показал пръста си. „Това ми се струва, че не е намясто.“ Навежда друг автор, че казал, че са два метра и половина. Онзи пак му показал пръста си. И най-после идва до един метър, до половин метър. Казва: „Не смалявам вече повече.“ Има една опитност в света, която повече не може да смалим. До известно време не можеш, но при известни условия невъзможните неща стават възможни.

Че наскоро, мисля, по-миналата година се даваше един пример в Южна Америка. Двама паралитици лежали в болницата. Лекарите казали, че нелечима е парализата. Но един ден влиза в болницата една боа през прозореца в стаята на тия двамата паралитици и те като я видели, се намерили на улицата отвън. Невъзможното за лекарите, беше възможно за боата. Преследвали тази боа, и тя се скрива при тях. Те казали: „Благодарение че влезе тази змия, че ние се изплашихме.“ Сега туй още не дообяснява нещата.

„Онзи, който създал небето и земята.“ Под думата небе всякога трябва да разбирате туй великото, мощното, разумното в света, върху което се гради всичко хубаво и красиво. То е небето. Под думата земя се разбира обикновеният, материалният живот с всичките промени, култура, еволюция и т.н. Под думата земя разбираме чистата материя, която минава от една форма в друга. Онова незнайното наричат дух, който хората отричат. Не може да отречеш това, което не знаеш. Можеш да отречеш туй, което знаеш. Туй, за което нищо не знаеш, как ще отречеш. За да отречеш едно нещо, ти туряш друго на неговото място. Това е законът на отричането. Не е да поддържаме мнение. Имаме право да поддържаме каквото и да е мнение в света, но никога не може да изменим порядъка,

който съществува.

Под думата мисъл разбираме, че зад съвременния материален свят седи една мощна мисъл. Някои турят в името на едно същество, някои турят в името на много разумни същества, на които мисълта е съгласувана в едно. Как, по какъв начин, отде се е добила, никой не знае. Някои мислят, че първоначално е дадено откровение. Човек може да достигне известно положение, когато пред него може да се открият известни тайни. Защото, когато се отрича Божественото Начало, хората имат съвсем груба идея. Мислят, че Бог мяза на човека, понеже мислят, че човек е направен по образ и подобие. Неговото лице е образ, подобие на неговата мисъл. Следователно по неговите ръце, по неговото лице, по неговото тяло съдим, човека не го знаем.

Когато се разгадава характера на човека, веднага си съставяме понятие, какво нещо е човек. Ако вие снемете кожата на човека и отворите неговия мозък, видите човека без кожата, видите това, с което оперира, то е страшна работа. Ако извадите мозъка от гръбначния стълб, нервната система представя една змия с такава голяма глава, че е страшно чудовище. Онази змия, която изкуси Адама и Ева, е в човешкия гръбначен стълб и в главата му. Ние бягаме от онзи дявол, който живее в нас, както негърът, който носи своята чернота. Ние не сме отговорни за това, когато човек иска да създаде жилище, когато влезе някоя микроба в нашето тяло. Човек не е отговорен за онези последици. Тия микроби съществуват, влизат и в човека и не искат да знаят. Някой път загнездят се в неговите дробове, някой път загнездят се в неговия стомах, загнездят се в неговите мускули и започват да го измъчват.

Какво трябва да прави разумното същество при тия неразумни същества? В същото време се полага пост, трябва да пости, да гладува. Някои искат да постят, за да си изкупят греховете. С пост греховете не се изкупуват. Постът е само за усилване. Мозъкът е електрическа батерия, свързана с космическия свят. Човек, за да бъде здрав, непременно трябва да има достатъчно енергия от този космически свят, за да се брани. Мозъкът е създаден като оръжие, да се браниш от всички врагове, които те заобикалят. Следователно, ако твоят мозък е здрав и силен с електрическа енергия, заболи те кракът, ще съсредоточиш ума и всичките бацили изгони навън. Заболи те коремът, ще насочиш всичката електрическа енергия в корема. Сега човешкият мозък няма никаква енергия. Когато човек стане нервен, липсва му електричество. И тогава учените хора са дошли до

твърдението: когато у човека се образува голяма сухота, човек започва да говори грубо, рязък е гласът му. Не е лошо да говориш така, но това показва, че има малко вода в твоя организъм, малко влага има, малко мекота. Щом влезе водата, ще се прояви, една сила има човешкият характер. Това е магнетическата сила в човека, която е свързана с електричеството. Следователно, когато функционира електричеството в тебе, трябва да функционира и магнетизмът, за да може резултатите, които си добил чрез електричеството, да останат постоянно у тебе.

Та казвам, ние, съвременните хора, сме изложени на много болести и не само туй, но какви терзания. В едно управление вземете – анархисти, комунисти и какви ли не, започват дрязги между тях, преследвания, детективи, заговори правят да убиват този, онзи. Държавата следи. В училищата учителите имат известни мерки, известни правила. Някои ученици не се учат. В църквата имат правила, ред и порядък, някои не следват тези правила. Навсякъде хората се терзаят от туй, което някой път не съществува. Ако хората мислеха право, работите много лесно щяха да се свършат. Онзи, който знае, може да направи работата за една минута. Онзи, който не я знае, и цял ден може да употреби. Той ще мисли как да тури един винт на един часовник. Като го тури, казва: „Измислих как се туря винтът.“ То е лесна работа, ако знаеш, ще вземеш винта, ще завъртиш и ще свършиш за една минута.

Сега съвременните хора трябва да им се казва, че човешката мисъл има влияние. Тук веднъж в едно учреждение в София служещите искали да се подиграят с един техен колега, който казвал: „Мене не ми влияят човешките мисли.“ Четирима души се надумали да го срещнат един след друг: единият на вратата, другият на стълбите и третият горе. Първият го среща и му казва: „Какво си пожълтял, не ми се виждаш да си добре.“ Вторият го среща и му казва: „Виждаш ми се, като да си трескав.“ Третият му казва същото. Четвъртият пред стаята му казва: „Ти съвсем си заболял.“ Той казва, че никак не се чувства добре, че го боли коремът. Отива при началника и иска отпуска. Началникът му дал отпуск, но накарал четиримата негови колеги да свършат неговата работа. После му доказали, че внушението работи в света. Работи навсякъде. Някой път иска той да помогне, но иска той да даде временен съвет. Той казва: „Ако вие не бяхте повикали мене, отиваше животът.“ Той иска да покаже, че този човек е, който ще го спаси. Казва: „Работата е много сериозна, никакви лекарства не помагат, много сериозна работа.“ Проповедниците държат същата

тактика. Те не искат да помагат на хората, които показват лошия живот.

Истинската философия е: никога не говори за злото. Колкото се може, по-малко говори за злото. Който иска да бъде здрав, за злото и дума да не става. Че става, няма какво да го признаваш, мисли повече за доброто. Злото определям като кал, дето нищо не расте, всичко гние и се разваля. Туй, което разваля, е злото. Какво нещо е доброто? Туй, в което всичко расте, живее и продължава живота, имаш всичките условия, при които може да постигнеш всичко, което желаеш. То е доброто. Такъв е редът в природата. В природата това е право, даже чрез закона може да ви приведа примера.

Преди години правех един опит във Варна на човешката мисъл. В едно семейство имаше четири момичета. Майката се смееше на най-голямата си дъщеря. Тя не можеше да вземе два верни тона, като че дъска цепи. Казва: „От тебе всичко може да стане, но певица не може да стане.“ Тя казва: „Не съм родена.“ Казвам ѝ: „Майка ти не разбира, ти можеш да пееш.“ Може, аз виждам, че в музиката този център е развит, после гърлото може да се развие, ако пееш и се упражняваш. Давам ѝ известни правила и след известно време тя можеше да пее по-хубаво, отколкото тези, които бяха учили в училище. Тя певица не стана, но можеше да пее.

Казвам, целият съвременен свят седи в отрицателната страна. Казват: „Обществото отива зле, непоправим е този свят, лоши са хората.“ Че има лошо, има, но като констатираме един лош факт, светът не може да се поправи. Какво трябва да се прави? Да допуснем, че един кораб се разчупва, какво трябва да се прави? Ако има компас, да се вземе. Ако се разчупи този кораб, да се хване всеки за малка дъсчица и всеки да се спасява. Или във всеки параход има лодки за спасяване, тях да вземат. Та в природата всичките мъчнотии, които съществуват в сегашното общество, има един начин, по който ние може да гледаме на работата. Аз се чудя на хората, на големите недоразумения. Например аз съм опитвал. Първоначално казвах на тези, които идеха при мене: „Идете да се молите в църквата.“ Свещениците казват: „Тези лица, макар да идат да се .молят, имат задна цел, да окупират.“ Лошо. Тогава казвам: „Не ходете в църква, молете се отвън.“ Пак лошо. В църквата лошо, отвън – лошо. Казват: „Еди-какви са.“

Наричам добър човек, който е роден добър. А добрият не може да го направиш лош. Роденият човек с дарби, ти на него може да повериш, понеже природата е на негова страна. Онзи, на който Бог дал сила, на

силния не може да прекъснеш пътя, понеже Бог е на негова страна. Този човек е носител на божествените закони. Ако ние се явяваме в света и носим всичките наши идеи, нищо няма да допринесем. Ако един човек е носител на божествените идеи общо за цялото човечество, всички трябва да съдействаме, за да се прояви божественото. В божественото няма туй различие, което съществува в сегашния наш живот.

Влезеш в един концерт, ще видите някои богати хора – взели първите места, не разбират от музика. На един симфоничен концерт по 140–150, дори по 500 лева струваха билетите. Някой взел за 30 лева, но слуша по-добре музиката, не слуша по-хубаво отблизо.

Сега религиозните хора искат да бъдат много близо до Господа. Те казват: „Който иде в рая." И рая си го представят по особен начин. Светските хора казват: „Всичко е тука, на земята." Ако е всичко тука, покажете им отрицателната страна, не само да покажете добрините. Като идете в една държава, идете да разгледате затворите – то е отрицателната страна. Трябва да се покажат и добрите страни, училищата, добрите заведения. Ще направите един паралел, да видите кое преодолява. Казвам, в София има много повече кръчми, а по-малко църкви има. Повече кръчми има от църкви. Всяка кръчма е израз на една стара култура. Хората мислят, че са излезли от областта на идолопоклонството. Кръчмарите са свещеници, които имат прибори, разполагат с много голяма сила. Който дойде при него, той казва: „Заповядай." Веднага ще даде бонбонче, кисела краставичка, зеле, казва: „Да те почерпя с нещо." Ще се почерпят. Онзи си отвори сърцето и казва: „Дай едно кило." Много умни са кръчмарите. Всички се опиват, кръчмарят остава трезв. Ще кажете – неговата цел е егоистична, нали така. Вземете един проповедник или свещеник, който служи, пари взема. Отнемете всичката материална страна, за да опитате религиозните хора. Аз не искам да им се отнемат, но само да се опитат има ли идея.

Сега в мене седи идеята: аз зная защо хората грешат. За мене този въпрос е решен. Зная и церът кой е и ако не казвам този цяр, аз имам съображения. Когато някой дойде и има цирей, казвам му: „Ела след 4–5 дни." Като ме срещне, казва: „Този цирей стана много голям. Ако така продължава, ще ме умориш." Казвам: „Не бой се. Природата е силна, аз не искам да спъвам природата. Трябва да изтекат някои от тези отрови. Понеже не може да се изхвърлят по обикновен начин и тя ще направи някой абсцес." Умна е, виждам този лекар в природата. Някой казва:

„Много ме боли вратът, тупа.“ Казвам: „Когато тупа е хубаво, когато не тупа, не е хубаво. Ти си ял неестествено. Баща ти, майка ти имат нечиста кръв, сега природата иска да те освободи от нечистата кръв. Казвам – не бой се.“ Тогава ще му се даде едно наставление. Сегашните лекари имат един метод, който не е съобразен със законите на природата. Те веднага ще режат цирея. Някой път е полезно и рязането, но някой път човек ще си замине.

Преди години иде при мене една госпожа, забира ѝ ръката, подува се, иде при мене да иска моите наставления какво да прави. Казвам: „Като излезете оттук, идете при някой хирург, да ви направи малък абсцес.“ Завъртяла се на „Опълченска“, в един голям трап пада и си удря ръката. Казва: „Втасахме сега.“ Отива при хирург, той ѝ казва: „Кой ви направи този абсцес, идеален е.“ Гениално била изстискана ръката през тази дупчица. И за една седмица оздравява. Вие ще кажете, че то е съвпадение на известни условия. Съвпаденията са за невежите хора, а за умните хора съществуват разумни съчетания на нещата.

Та казвам, да вярваме, че Бог създаде небето и земята. Да се роди вътре в нас онази светла мисъл, че при всичкия този тежък живот, който сега минаваме, да знаем, че има един изходен път. В никоя система вие няма да намерите вашето спасение. В която и църква да сте, в което политическо верую да сте, може да сте англичанин, американец, русин, немец, вие не може да се избавите от лошите последствия на живота. Вие сте осъдени да умрете. Казвате: „Да си поживеем.“ Не се лъжете с един живот, след като се наядете хубаво, да ви обесят на въжето. Не считайте това живот. Предпочитам да ме обесят гладен. Ако ще умра, да умра гладен. Какво разбирате вие под думата смърт? Научно разбират само унищожение на човека. Да умре човек, подразбира един нов живот. Когато дадоха тази чаша на един от великите хора, той каза: „Ако е възможно, да мине тази чаша, Господи, ако не, да бъде твоята воля.“

Питам сега, след като разпънаха Христа, умря ли той. Христос днес живее повече, отколкото преди две хиляди години. Ако днес се яви Христос с тяло, кой човек няма да пита дали е Христос, или не. Но навсякъде неговата мисъл прониква, във всички области на човешкия живот прониква тази мощна мисъл. За нас не е важно слънцето да ни дойде на гости, но за нас е важно светлината на слънцето да проникне навсякъде. За нас е важна светлината и топлината. Следователно за нас не е важен онзи исторически Христос, но за нас е важна онази божествена мисъл,

която изтича от него, важна е топлината, която изтича, да дойде и да преобрази света. Ние имаме едно материалистическо схващане за Христа. И досега ако църквата не е направила прогрес, то се дължи на онзи вътрешен спор, който те имат – канонически: дали православната, или католическата църква е права. За какво се борят? Кой вярва по-право. Хубаво, има и друга една страна: кой изпълнява по-добре учението. Не коя църква е по-добра, коя църква е по-права, но коя църква изпълнява учението, коя църква го прилага. Църквата, коя и да е, дали е някоя нова църква, дали е стара църква, ако старата църква изпълнява, добре е, ако новата църква изпълнява, пак е добре.

Сега мисълта, която искам да остане у вас, е: който създаде небето и земята. Бог ти е дал един мозък, едно тяло, в цяла една Вселена, в себе си ти си малък свят. Ако от туй голямото богатство, което Бог е вложил в тебе, ти си недоволен, че те занимават дребни работи, питам тогава, какво очакваш в света. Необходимо е сегашните хора да направят опити. Минало е времето с вяра да се ходи. Понеже вярата е път за знание, ако твоята вяра не носи положително знание, не е един път за знание, следователно ти нямаш вяра. Ако твоята вяра не ти дава знание, туй знание ще бъде полезно за самия тебе. Че ако ти се обезсърчиш от живота и си теглиш един куршум, какво си разбрал? След като свършиш училище, нямаш никакво вдъхновение, не знаят какво да работят. Гледал съм музиканти, знаят същината на музиката, той, като излезе на сцената, не само тук, но и в Америка, музикантът не гледа на първите редове на публиката, но някоя музикална сила, която си хармонира с него. Той свири, но същевременно има някой да му помага в публиката. Ако няма такива хора в един концерт – да му помагат, концертът всякога излиза несполучлив; когато има няколко души да му помагат, концертът е благополучен.

Законът е такъв. „Дето са двама или трима, събрани в мое име, там съм и аз.“ Дето са двама или трима души, събрани в името Божие, Божията любов и мъдрост и Божията истина, там е силата. Какво е любовта? Туй, което дава живот и освобождава от смъртта. Що е мъдростта? Туй, което дава знание и сила на човека, да го освободи от страданията. Що е истина? Туй, което дава свобода на човека, простор, освобождава го от всички ограничения, в които се намира. Аз разбирам другояче истината. Тогава ние говорим – да намериш някой да те обича. Как ще те обича? Той заспи за осем часа и не мисли заради тебе. През осемте часа какво ще правиш? Този, който трябва да те обича, ден и нощ трябва да мисли заради тебе.

Единственото същество, което може да ни обича, което така мисли, то е Първото същество, което създало света. Ако искаш да успееш, трябва да имаш свещена идея, да имаш най-високо понятие за Бога. Като дойдеш до Бога, въпрос не прави. Ако дойде някой да ви пита има ли Господ, или не, какво бихте отговорили? Кажете ми, дали аз съществувам, или не. Аз съм или не съм. Аз, човекът, който съм пред тебе, след 50–60 години няма да ме има. Къде ще бъда? Ако ме попитате туй, което тебе те интересува, аз ще разреша този въпрос.

Не може да се разреши един въпрос без любов. Не може да разрешиш такъв велик въпрос без знание. Не може да разрешиш такъв един въпрос без свобода. Ако ти не си свободен да мислиш, ако нямаш достатъчно светлина, ако нямаш достатъчно живот, че да може да победиш, да познаеш какво нещо е Бог. Трябва да бъдеш силен, да пребродиш цялата Вселена. Един господин ме питаше за Бога. „Кажи ми – казва – има ли Бог, или не?“ „Ще ти отговоря – казвам. – В нашата Слънчева система има сто милиона слънца. Във всяко слънце има по десет планети, които съставят месечини. Ти вземи, че посети всички слънчеви системи и като дойдеш, да предадеш познания. След като изходиш тези сто милиона слънца и планети, ела при мене и ще ти кажа, има ли Господ, или няма. Аз сега съм тръгнал на път и аз отивам като тебе, от тази слънчева система се готвя да ида в друга планета.“ Казва: „Ти сериозно ли мислиш, или не.“ „Ако си от разумните, сериозно говоря, ако си от обикновените, шега правя. С умните хора – сериозно, с глупавите се забавлявам, шегувам се.“ Или да обясня. Едно дете, което е недоволно, което майката, виждам, не може да задоволи, това дете не утешава, това дете се налага, сърди се на майка си. Тя му даде ябълка, сърди се, после даде втора, трета, и то се усмихне, вземе ябълката. Въпросът беше само за три ябълки.

Сега ние казваме, че това са детински работи. Ако дойдем ние да разгледаме възрастните хора, ние – учените хора, които сме свършили по философия, по музика, по всяко изкуство, ако попитаме един проповедник защо проповядва, ще каже, че заради Господа. Ако попитате един учител защо учи, ще каже – за народа. Не, не е за народа, то е второстепенно. Ако попитате водата защо тече, ще каже, че иска да отиде в океана. Но тук има неправилен отговор. Тя иска да отиде в океана, за да излезе от него. Ако попитате вятъра защо духа, той, иска-не иска, трябва да духа от високо към ниско.

Съвременните хора мислим, че сме свободни. Онзи, когото карат

стражари, той е свободен, докато върви. Като престане да върви, има пъшкане. Онзи, който отива в училище, ученикът, е свободен, когато учи; когато не учи, не е свободен. Свещеникът е свободен, докато служи; като престане да служи, не е свободен. Ти си свободен, докато ядеш; като престанеш да ядеш, не си, като се наядеш, не си свободен. Ти си свободен, докато имаш пари в джоба си. Щом нямаш пет пари, не си свободен, фасонът ти ще се измени. Имаш стотина хиляди лева в банката, може всичко да уредиш. Нямаш в банката нищо и Господ не дава. Да дадеш, ти изключваш вече, мислиш какво ще се прави, казваш: „Тежък е животът."

Това са ред противоречия, всеки може да ги изнесе. Да изнесем противоречията на хората, то си има вътрешна причина. В някои случаи е необходимо да бъдеш богат, в друг случай е необходимо да бъдеш сиромах. В някои отношения необходимо е да бъдеш учен, в друго отношение е необходимо да бъдеш невежа. В едно отношение е необходимо да бъдеш силен, в друго отношение е необходимо да бъдеш слаб. Туй в природата съществува като природен закон, отношение между Великото голямо и Великото малко в света. Аз го наричам, това са степени, по които вървят всички божествени мисли и уравновесяват всичките неща. Като не разбираме Божия закон, преждевременно хората са съгрешили, понеже сме се наели да вършим една работа, която не е за нас. Аз съм забелязал, много ученици искат да свършат с отличие и пресилват своя мозък, заболяват и нищо не става. Заболяват и умират. Много посредствени, които започнали с посредствени знания, упражнили са своя мозък и свършват училището. Те не бързат. Имаш пред себе си всеки ден да реализираш работа по малко. Няма да ви приведа онази приказка за надбягването на костената жаба и заека. Вие я знаете.

Великото в света е: човек да е доволен от малките мисли, които му помагат. Някой път може да кажеш тъй: „Защо не съм даровит?" Ти си даровит, но трябва да дойде учител, да вдъхне нещо. В едно житено зърно има възможности да създаде нещо, но непременно трябва да дойде слънцето, светлината, топлината, да дадат подтик. Та всички ония гениални хора в света, те са приели един подтик отвън, който развил техните дарби. Първите подтици, които дават, са майката и бащата. Какъвто и да е подтик, най-силният подтик – за каквато и да е дарба, дават майката и бащата. След туй, на второ място, иде учителят, на трето място е външното общество. Това са фактори.

Та сега да ви кажа кой ти е майка. Всеки един човек, който има знание,

той разбира закона и може да ви помогне, той е баща заради тебе. Бащата трябва да внесе известна сила в човека, майката да даде направление на ония енергии. Ти ще разбереш майка си и баща си. Ти баща си ще намериш, ти не познаваш баща си. Онази може да ти бъде майка, която може да развие дарбите, твоите дарби и да те направи доволен в света. А баща е онзи, който може да те вдъхнови, който може да те повдигне. Всеки, който те ограничава, не е нито баща, нито майка. Аз така разглеждам майката и бащата. Дали е учител, пак същия закон прилагам. Дали е господар – същия закон, дали е слуга – същия закон. Навсякъде този закон. Слугата, ако те обича, ще ти служи. Ако господарят обича слугата си, той е добър господар. Ако учителят обича учениците си, той е добър учител. И ако ученикът обича учителя си, той учи и е добър ученик. Всякога там, дето има обич, вече има основа.

Казано е: „Бог създаде небето и земята." Като учение заради нас, хората, вие поглеждате към небето и казвате: „Дали е туй?" Когато един съвременен ученик влезе в лабораторията, види всички инструменти, каже: „Това не е за мене." Това е създал човешкият дух, създал го е човешкият ум. Ако вие идете на земята, тя е населена. Ако идете на слънцето, и то е населено с човеци, малко по другояче създадени, не с такива форми. Техният идеал е по-велик. Понеже то не се занимава с частни работи. В цялата Слънчева система за всички планети има определен бюджет. Защото жителите на Слънцето, колкото и други народи да има, които съществуват, имат си история за тях. Сега аз не искам да ви карам да вярвате. Ако не вярвате, ще ми бъде по-приятно, защото, ако вярвате, ще кажете: „Това е една приказка." Ако вярвате, как е възможно – огън разтопен има на слънцето, да има жители, ще се стопят там. В слънцето много по-добре може да се живее. Учените хора поддържат, че много голяма топлина има там. Тия хора издържат много по-голяма топлина. Ние едва издържаме 39, 40, 42 градуса. На слънцето жителите издържат една топлина може би от 35 милиона градуса. Следователно, ако един слънчев лъч дойде на земята, ще се намери в голямо противоречие с онзи голям студ, който ще намери. Те се обезсилват, затова много рядко се решават да слязат. Даже слънчевите типове, които съществуват на земята, са много обезсилени. Те са най-весели, най-жизнени и радостни. Всички ония хора, които са допринесли нещо на човечеството, са все слънчеви типове. Астролозите обясняват другояче. За да мислиш, да може да успяваш, трябва да бъдеш слънчев тип. Той носи Господа със себе си, носи три

качества: той носи любов на човечеството, той носи мъдрост и знание, той носи свобода, носи разширение. Казвам законите на причина и последствие, които съществуват.

Ние навлизаме в една област, дето трябва да се върнем назад. Аз четох преди няколко време – един астроном се молил Господ да му покаже величието на света. Молил се около 15–20 години. Една вечер сънува, че при него дохожда един ангел. Това било в XIX век. Той му казва: „Чу се молитвата ти." Чува един глас, който казва: „Тялото му промени, но сърцето му остави човешко." Пренесъл го този ангел на слънцето, после на другата система, разнасял го от система на система. Той казва: „Моля те, върни ме на земята." Той не може да издържа повече. Защото какво ще ви ползва вас и какво ще ви интересува, ако повярвате, че един жител на слънцето може да издържа 35 милиона градуса. Това е научен факт, това не е мое твърдение, някои са измервали. Аз не може да кажа отгде го зная, аз предполагам, имам основание.

Та казвам, трябва да се върнем към обикновения живот, към който ние сме нагодени, към ония дарби, ония сили, ония способности, които човек има в себе си, които сега развива в сегашния живот. Всякога трябва да бъдете благодарни. Когато четете една философска книга или слушате един музикант, или гледате художествена картина на някой художник, или изобретение на някой изобретател, или в природата вие разглеждате – природата може да се разглежда по много начини. Някои много механически разглеждат природата. За бъдеще има да изучавате природата. Има много творчески неща на съществата, които са живели преди хората, те са оставили своите останки, предците, които са приготвили сега да пресъздадат земята, да изменят нейната орбита, да изменят оста, да изменят вътрешното състояние, да изменят и човешкия организъм, да изменят човешките мисли, човешките чувствания, да турят един нов ред на нещата. При този нов ред, който сега влагат, то е един начин с един ред на любовта.

Идната култура, която иде, е култура на любовта. Бъдещата култура е култура на любовта. Че сегашните хора се избиват, че си пущат кръв, окултистите така тълкуват. Всяка жена, която ражда, нали ѝ се пуска кръв. Понеже сега се ражда новото, то на тия хора трябва да се пусне кръв. Че много кръв трябва да се пусне на хората, за да има за бъдеще къде да поникне културата. Понеже тази кръв е необходима, както водата за растенията. Всичката аномалия, която съществува, този хаос е, че всички

разумни същества събират тази кръв. Тя не се разпилява. Щом умира човек, те събират тази кръв. В артериите е турена тази кръв като в шишета. Те събират кръвта в своите аптеки, кръвта от еди-кой си човек. Тя ще служи за бъдещата култура. Поддържат учението, че Христос пролял кръвта си за спасението на човечеството. Кръвта на Христа е потребна, за да се изкупи човечеството. Тогава някои обясняват малко по другояче, че кръвта на Христа, това е неговото разумно Слово. Кръвта е външната страна на Словото. Нямаш кръв, твоето разумно слово не може да се прояви. То може да съществува извън тялото на земята, но без тяло не може да се прояви.

Следователно, най-първо, трябва да пазим своето тяло, своя мозък, трябва да пазим своята нервна система. Трябва да се научим да бъдем доволни. Бъди доволен, че болестта ти е мярка. Като те боли, кажи: „Слава Богу." Тогава ще вярвате, както онзи американец, който, като работил, пада един камък и му откъсва първата фаланга на пръста. Той казва: „Слава Богу, благодаря, че не отиде целият пръст, ръката не отиде." Питат го: „Защо благодариш." „ Благодаря – казва, – че с много малко се освободих." Всички трябва да благодарите, че се освобождавате с едно малко засягане. Много малко ни е засегнало. Този промисъл, който съществува в природата, ни показва, че се намираме под известна благодат.

Бог, който създаде небето, то е нашият ум. Бог, който създаде земята, то е нашето сърце. Някои вземат сърцето, че е слънцето. Сърцето в Слънчевата система играе важна роля. От туй сърце, което човек има, човешкият ум може да богатее и да се повдига. Трябва една гениална мисъл. Не се обезсърчавайте, че не разбирате природата. Не се обезсърчавайте дали има Господ, или не. Не оставяйте този въпрос неразрешен. Не разрешавайте въпроса, дали има добро, или няма добро, дали има зло, или няма. Разрешавайте въпроса, дали може да вършим доброто. Казваш: „Може ли аз да живея в доброто, не в онази кал, в която всички отиват." Щом аз може да живея, ще зная дали и другите хора ще живеят, или не. Тогава не поддържам философията на Настрадин Ходжа: „Докато аз и жена ми живеем, има смисъл, като умре жена ми, половината смисъл изчезва, като умра аз, всичката смисъл изчезва." Аз не поддържам това. Тогава, ако тази поговорка е права, защо тогава мъжът ще се развежда с жена си. Това е верую по отношение на човешкия ум и човешкото сърце. Всеки човек, който изгуби своето сърце, той е осъден; който изгуби своя ум, също е осъден. То е вярно по отношение човешкия

ум и сърце, но не по отношение външните форми, които съществуват. А пък човешкият ум не може да се разруши, не може да изчезне. Човешкото сърце не може да се разруши, то е невъзможно.

Например вие мислите, че никой не ви обича, че никой не мисли заради вас. Питам тогава, как вие влязохте в този свят. Вие, които не сте обичани, как са ви вкарали в този свят. За да влезете в света, един билет струва 35 милиона лева златни. Вие сте влезли без пари. Тогава платихте или не сте платили. Безплатно, даром сте влезли. Вие сте минали през една епоха, когато някой артист дава билети гратис. Вие сте влезли гратис и сега казвате: „Няма никакъв смисъл.“ Продайте билета 35 милиона.

Аз не искам вие да останете с мисълта, когато ви разправям, като онези, които разправят за богатството. Преди години дойде една ясновидка от София, много набожна жена. Казва: „Искам да ми помогнеш. И от тебе човек ще стане.“ „Какво?“ „Има едно голямо богатство.“ „Къде е то?“ „Тук в София, заровено е на 500 метра дълбочина.“ Казвам: „Нямам толкова пари, на 500 метра дълбочина – трябват много хора. Иди тогава при православните, при владиците, кажи туй богатство на тях, не е заради мене тази работа.“ Доближавам се до ухото ѝ и ѝ казвам: „Не се заблуждавай, под 500 метра няма никакво богатство закопано. Може да има някаква руда, но не е за тебе. Туй богатство е в земята. У тебе – ти имаш отличен ум, имаш добро сърце, както виждам, даровита жена си, не ходи да се занимаваш с тези търговски работи, ходи да помагаш на ближните си и там ще откриеш това богатство. Послушай ме, няма да те боли главата. Ако не ме послушаш, две глави ще те болят.“ Тя ми хареса, с хубаво чело, с хубави възможности. „Може да ме излъгали духовете.“ Казвам: „Не те излъгали духовете, но ти не мислиш право. Ти искаш да направиш манастир, а пък няма нужда от манастир. В природата има много манастири. Не е правилно разбирането. Ще влезеш в стълкновение с живота. Иди в „Свети Иван Рилски“.“

Та сега ние искаме да въведем нов ред на живота. Невъзможно е. Трябва онова, което сме обещали, което сме разбрали, да бъдем верни на онези, които носим в себе си. Той не е свободен, той е задължен, той не трябва да мисли като един човек. Човечеството е едно условие. Той трябва да знае, че е изпратен от най-добрите мъдреци, от тези, които са създали всичко. Сегашното му положение и бъдещото му положение напълно зависи от тях, тъй както положението на един посланик на Англия, Америка, Русия, Германия зависи от държавата, която представя. Когато

държавата не взема участие, той трябва да си вдигне багажа и да си върви в своето отечество.

Новото, което трябва да имаме: научете се да вярвате в онази светлата мисъл. Като се поставите в спокойно състояние, оставете всички нерешени въпроси за сиромашия, богатство, оставете всичко настрана, понеже, тъй както гледате на света, няма ред и порядък. Впрегнал си вола и 10 часа оре заради тебе, казваш: „Господ го направил.“ Че Господ дал ли е тапия, да кажат, че Господ им е дал възможност да работят. Ти хващаш кокошката, заколваш я. Хващаш рибата, казваш: „Господ я създал.“ Хващаш птицата, казваш – Господ я създал за тебе. Възможно е. Вие трябва да оставите всички противоречия, които съществуват. Кокошката, която изяждате, тя нищо няма да изгуби, тя ще спечели, вие ще изгубите.

В това отношение в херметическата философия поддържат следния възглед. Колкото кокошки си изял, колкото агънца си изял, колкото рибки си изял, един ден, когато тия кокошки, агънца, рибки стават хора, ти може да си в положението на ангел и Господ ще те праща да им помагаш, Да им служиш на земята. Той ще ти каже: „Те едно време поддържаха живота ти.“ Те ще се чудят, как този ангел да ни помага, да ни обича. Ангелът казва: „Имам задължение спрямо вас.“ Вие казвате: „Задължение.“ Вие още вървите по закона на задълженията. Ти казваш: „Обичам Господа.“ Как няма да го обичаш? Ти си длъжен. Има любов по свобода, има любов по задължение. Сега гледайте да минете през фазата на задължителната любов и да дойдете до фазата на свободната любов. Като кажа свободна любов, вие настръхвате. В задължителната любов се вършат престъпления. В свободната любов няма абсолютно никакви престъпления. То е любов към всички, то не е външна форма.

Онзи, който създал небето и земята, трябва да живее във вас. Слушайте неговия глас, и вашето бъдеще той ще го определи. Ще имате едно познание. Ще проверите нещата. Аз не искам да вярвате. Ще проверите. Може да си болен, ще оздравееш. Може да си невежа, ще станеш учен. Може да си лош слуга, ще станеш добър. Всичко ще се измени. Когато един ден се намериш в положението на ангел, който владее законите, тогава ще бъдеш свободен.

Тогава ще кажеш: „Има един, който е създал небето и земята, комуто ще служа.“ Понеже три неща има, които са вечни: Любов, която носи живот, Мъдрост, която носи знание, и Истина, която носи вечна свобода за човешката душа.

„Благословен Господ, Бог наш“
„Добрата молитва“

Четиридесет и втора неделна беседа
30 юли 1933 г., неделя, 10 часа
София – Изгрев